ספר ישר

פרק1

1וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשׂוֹת אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

2וַיִּיצֶר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם מֵאֶרֶץ וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה... עַל־דָּבָר:

ג וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶשְׁמַע לוֹ עֶזְרָה כְּדִין:

ד וַיִּפֹּל יְהוָה שֵׁנָה עֲמֻקָּה עַל־הָאָדָם וַיִּשְׁנַן וַיִּסַּר אֶחָד מִצַּלְעָיו וַיִּבֶה עָלֶיהָ בָּשָׂר וַיְצַר אֹתָהּ וַיְבִא אֶל־הָאָדָם וַיֵּתֶר אָדָם מִשְּׁנָתוֹ וְהִנֵּה אִשָּׁה עוֹמֶדֶת לְפָנָיו:

ה וַיֹּאמֶר ,זֹאת עֶצֶם מֵעֲצָמַי יִקָּרֵא לָהּ אִשָּׁה כִּי מֵאָדָם נִקְּחָה זֹאת ;וַיִּקְרָא אָדָם שְׁמָהּ חַוָּה כִּי הִיא אֵם כָּל־חָי.

ו וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים וַיִּקְרָא שְׁמָם אָדָם וְחַוָּה בְּיוֹם בְּרָאוּ אֹתָם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ

ז וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וַיָּשִׂים אֹתָם בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ וַיְצַוֹּם אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִכָּל־עֵץ הַגָּן תֹּאכְלוּ מִמֶּן־עֵץ הַדַּעַת טוֹב וּרַע לֹא־תֹאכְלוּ כִּי בְּיוֹם־אָכְלֶךְ מִמֶּת תָּמוּת:

ח וַיְּבָרֶךְ אֱלֹהִים וַיְצַוֵּהֶם וַיֵּלֶךְ מֵעִתָּם וַיִּשְׁכֶּן אָדָם וְאִשְׁתּוֹ בַּגָּן כְּפִצֹּת אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יְהוָה:

9וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם הַנָּחָשׁ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים עִמָּהֶם בָּאָרֶץ לְהַסִּיתָם לַעֲבֵר אֶת מִצְוַת אֱלֹהִים אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם:

10וַיֵּתֵי הַנָּחָשׁ וַיַּשְׂכֵּל אֶת־הָאִישָׁה לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת ,וַתִּשְׁמַע הָאִישָׁה בְּקוֹל הַנָּחָשׁ וַתַּעֲבֵר אֶת־דִּבַּר אֱלֹהִים ,וַתִּקַּח מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וּרַע , וַתֹּאכֵל ,וַתִּקַּח מִמֶּנּוּ וַתִּתֵּן גַּם לָאִישָׁה וַיֹּאכֵל.

יא וַיַּעֲבַר אָדָם וְאִשְׁתּוֹ אֶת מִצְוַת אֱלֹהִים אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם וַיֵּדַע אֱלֹהִים וַיֵּחַרֹם:

12וַיַּגִּישׁ אֹתָם יְהוָה אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא מִן־גַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־לֻקַּחְמוּ מִמָּהּ וַיִּשְׁכּוּ בְּקֶדֶם מִגַּן־עֵדֶן קֶדֶם וַיֵּדַע אֶת־חַוָּה־אִשְׁתּוֹ וַיֵּלֶד שְׁנֵי־בָנִים וְשָׁלֹשׁ־בָּנוֹת:

13ותקרא שם הבכור קין לאמר איש קיבלתי מאת יהוה ואת שם השני קראה הבל כי אמרה בהבל באנו בארץ ובהבל ניקח ממנה

יד וַיִּגְדְּלוּ הַבָּנִים וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחִיזָה בָּאָרֶץ וַיְהִי קַיִן עֹבֵד אֲדָמָה וְהֶבֶל רֹעֶה צֹאן

15ויהי מקץ שנים מקץ ויביאו מנחה דומה לה 'ויביא קין מפרי האדמה והבל הביא מבכורות צאנו מחלבה ויפנה אלהים ויפנה אל הבל ואל מנחתו ותרד אש מאת ה 'מן השמים ותאכלהה.

טז ולא פנה יהוה אל קין ואל מנחתו ולא נטה אליו כי הביא מפרי האדמה החלש לפני יהוה ויקנא קין בהבל אחיו על כן ויבקש עילה להרגו.

יז ולאחר זמן מה הלכו קין והבל אחיו יום אחד אל השדה לעשות את מלאכתם ,והיו שניהם בשדה ,קין מעבד וחורש את אדמתו ,והבל רועה את צאנו ,והצאן עבר את החלקה אשר חרש קין באדמה ,ויצער את קין מאוד על כך.

יח וַיִּגַּשׁ קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו בְּאֶפֶס וַיֹּאמֶר לוֹ מַה-בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי-תָבֹא לִשְׁכֹּב וְתָבִיא אֶת-צֹאנְךָ לִרְעֶה בְּאַרְצִי

19ויען הבל את קין אחיו ויאמר אליו מה ביני ובינך כי תאכל את בשר צאני ואת צמרם תלבש

20ועתה הסיר את צמר צאני אשר לבשתם ושלם לי את פרים ואת בשרם אשר אכלת וכאשר תעשה זאת ואלך מארצך כאשר דברת

21ויאמר קין אל הבל אחיו ,אם-אהרוגך היום ,מי ידרוש ממני את-דמך.

22ויען הבל את קין לאמר" :אֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּרָאֵנוּ בארץ ,הוא ינקום את עני ,ואת דמי ידרוש ממך אם תהרגני ,כי ה 'הוא השופט והפוסק ,והוא ישלם לאדם כרעתו ,ולאדם הרשע כרעתו אשר יעשה על הארץ".

23ועתה אם תהרגני כאן כי ידע אלהים את-סודותיך וישפוט אותך על הרעה אשר אמרת לעשות לי היום.

24וַיִּשְׁמַע קַיִן אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבֶּר הֶבֶל אָחִיו וְהִנֵּה-חַר אֶפֶן קַיִן בְּהֶבֶל אָחִיו עַל-הַגִּיד הַדָּבָר הַזֶּה:

25וַיְּהַר קַיִן וַיָּקָם וַיִּקַּח אֶת-חֲרָשְׁתּוֹ הַבַּרְזֶל וַיַּכֶּה בָּהּ אֶת-אָחִיו פִּתְּם וַיְרַגֵּהוּ וַיִּשְׁפֹּךְ קַיִן אֶת-דַּם הֶבֶל אָחִיו עַל-הָאָרֶץ וַיִּזֶּה דַּם הֶבֶל עַל-הָאָרֶץ לִפְנֵי הַצָּאן:

26ואחרי כן התחרט קין על שהרג את אחיו ,והוא התעצב מאוד ,והוא בכה עליו וזה הציק לו מאוד.

27וַיָּקָם קַיִן וַיַּחְפֹּר גֹּר בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁמַן שָׁם אֶת-נִפְרַת אָחִיו וַיַּעֲפֹךְ עָפָר עָלָיו:

28וידע יהוה את אשר עשה קין לאחיו ,וירא יהוה אל קין ויאמר אליו איה הבל אחיך אשר היה עמך

29וַיַּעֲקַן וַיֹּאמֶר לֹא יָדַע אֲנִי שֹׁמֵר אָחִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מַה עָשִׂיתָ קוֹל דַּם אָחִיךָ צֹעֵק אֵלַי מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר הִרְגַּחְתּוֹ שָׁם:

30כי הרגת את אחיך והתחזה לפניי ,ודמיינת בלבך כי לא ראיתיך ולא ידעתי את כל מעשיך.

31ואתה עשית את הדבר הזה ותהרגת את אחיך לחלל ,וכי צדק דבר אליך ;ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פתחה את פיה לקחת את דם אחיך מידך ,אשר קברת אותו שם.

32והיה כי תעבדוהו ,לא יתן לכם עוד את כוחו כראשונה ,כי קוצים ודרדרים תעשה האדמה ,ואתה תתנדוד בארץ עד יום מותך.

לג ובעת ההיא יצא קין מעל פני יהוה מן המקום אשר היה שם ויתהלך ויתהלך בארץ מזרחה לעדן הוא וכל אשר לו

34וַיֵּדַע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ בַּיָּמִים הַהֵם וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ חֲנוֹךְ לֵאמֹר בַּיָּם הַהֵם הֵחֵלִית יְהוָה לְתְנוֹךְ וְשָׁקוֹת בָּאָרֶץ:

לה ובאותו זמן החל גם קין לבנות עיר ויבן את העיר ויקרא שם העיר חנוך כשם בנו כי בימים ההם נתן לו יהוה מנוחה על הארץ ולא נדד ולא נדד כראשית

לו וַיִּלַּד עִירָד לַחֲנוֹךְ וַיִּרֶד הוֹלִיד אֶת-מְחוּיָאֵל וַיְּלִיד אֶת-מְתוּשָׁאֵל:

פרק2

1ויהי בשנת שלושים ומאת שנה לחיי אדם על הארץ ויידע שוב את חוה אשתו ותהר ותלד בן בדמותו ובצלמו ותקרא שמו שת לאמר
כי נתן לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגנו קין
2ויחי שת חמש ומאה שנה ויולד בן ויקרא שת שם בנו אנוש לאמר כי בעת ההיא החלו בני האדם לרב ולענות את נפשם ואת לבם
לפשיעה ולמרידה באלהים
ג ובימי אנוש עוד בני האדם מרדו ועברו באלוהים להגביר את אף יהוה בבני האדם.
ד וַיֵּלְכוּ בְנֵי אָדָם וַיַּעֲבֻדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר בָּרָצָם בָּאָרֶץ וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי אָדָם צְלָמִים נְחֹשֶׁת וְבַרְזֶל עֵץ וְאֶבֶן וַיִּשְׁתַּחוּ
וַיַּעֲבֻדוּ לָהֶם:
ה וַיַּעֲשֶׂה אִישׁ אֶת־אֱלֹהָיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וַיַּעֲזְבוּ בְּנֵי־אָדָם אֶת־יְהוָה כָּל־יְמֵי־אֱנוּשׁ וְיָדָיו וַיֶּחֱרֶה אֱפֶן־יְהוָה עַל־מַעֲשֵׂיהם וְעַל־הַתּוֹבְעוֹתָם
אֲשֶׁר עָשׂוּ בָּאָרֶץ
ו וַיַּעֲמִיד אֹתָם יְהוָה אֶת-מֵי נַהַר גִּיחוֹן וַיַּשְׁמֵד אֹתָם וַיַּשְׁמֵד שְׁלִישׁ הָאָרֶץ וְגַם זֶה לֹא שָׁבוּ בְנֵי אָדָם מֵדֶרְכָם הָרָע וְיָדָם הוּא עוֹדוֹת נְשִׁיטוּ
לַעֲשׂוֹת הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה:
7ובימים ההם לא היה זריעה ולא קציר בארץ ולא היה מזון לבני האדם והרעב היה גדול מאוד בימים ההם.
8והזרע אשר זרעו בימים ההם באדמה היה לקוץ ,דרדרים וקוצים כי מימי אדם הייתה ההכרזה הזאת על הארץ ,על קללת אלהים
אשר קלל את הארץ ,על חטא אשר חטא האדם לפני יהוה.
9וכאשר הוסיפו בני האדם למרוד ולפשע באלוהים ולהשחית את דרכיהם ,גם הארץ נשחתה.
י וַיְחִי אֱנוֹשׁ שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-קֵינָן
יא ויגדל קינן והוא בן ארבעים שנה ,ויחכם ויהי דעת וידע בכל חכמה ,וימלך על כל בני האדם ,וינהג את בני האדם לחכמה ולדעת ;כי
קינן היה איש חכם מאוד ובעל תבונה בכל חכמה ,ובחוכמתו שלט ברוחות ובשדים;
12ויידע קינן בחכמתו כי ישמיד אלהים את בני האדם על חטאם בארץ ,וכי באחרית הימים יביא עליהם יהוה את מי המבול.
13ובימים ההם כתב קינן על לוחות אבן את אשר יהי בעתיד וישים אותם באוצרותיו.
14וימלך קינן על כל הארץ ,והוא הסב מבני האדם לעבודת האלהים.
15וַיְהִי קֵינָן בֶּן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד שְׁלֹשָׁה בָּנִים וְשָׁתִּים בָּנוֹת:
טז ואלה שמות בני קינן שם הבכור מהללאל שם השני עינן ומרד השלישי ואחיותיהם עדה וצלה אלה חמשת בני קינן אשר ילדו לו
יז וַיְהִי לֶמֶךְ בֶּן-מְתוּשָׁאל קַנָּן בְּנִשְׁאֵל וַיִּקַּח אֶת-שְׁתֵּי-בָנֹתָיו לְנָשִׁים וַתַּהַר עָדָה וַתֵּלֶד לֶמֶךְ בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יַבָל:
18וַתַּהַר שׁוֹפֶת וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יוּבָל וַתְּהְיֶה צִלָּה אחותה עֲקָרָה בַּיָּמִים הַהֵה וְלֹא לָהּ זֶר:
19כי בימים ההם החלו בני האדם לפשוע באלוהים ולעבור את המצוות אשר צוה לאדם לפרו ולרבות בארץ.
20וכמה מבני האדם השקיתו את נשיהם לשתות אשר יעקרו אותם ,למען ישמרו על דמותם ולא תדהה יופים.
21וַיַּשְׁקוּ בְנֵי אָדָם מִנְּשֵׁיהֶם וַתִּשְׁתֶּה צִלָּה עִמָּהֶם
22והנשים היולדות נראו תועבות בעיני בעליהן כאלמנות כל עוד בעליהן חיים ,כי רק לעקרות היו קשורות.
23ולאחר ימים ושנים ,כשזקנה צלה ,פתח יהוה את רחמה.
24ותהר ותלד בן ותקרא שמו תובל קין לאמר אחרי יבשתי קיבלתי אותו מאת אלהים שדי
25וַתַּהַר שׁוֹפֶת וַתֵּלֶד בַּת וַתִּקְרָא שְׁמָהּ נַעֲמָה כִּי אָמְרָה אַחֲרֵי קְמִילָה אֶת־עֹנֶג וְהַשֶּׁמֶשׁ.
26ולמך זקן ובא בימים ,ועיניו כהו ולא יכל לראות ,ותובל קין בנו מוביל אותו .ויהי יום אחד וילך למך השדה ותובל קין בנו עמו ,
ובהלכו בשדה ,קין בן האדם התקרב לקראתם ;כי למך זקן מאוד ולא ראה הרבה ,ותובל קין בנו היה צעיר מאוד.
27וַיֹּאמֶר תּוּבַל קַיִן לְאָבִיו לִשְׁלֹר אֶת-קֶשֶׁת וַיַּכֶּה אֶת-קַיִן בַּחִצִּים וַיָּרַג אוֹתוֹ כִּי נִרְאָה לָהֶם כְּחַהֵה:
28וַיָּבֹאוּ הַחִצִּים בְּגוּפוֹ שֶׁל קַיִן ,גַּם כִּי הָיָה רָחוֹק מֵהֶם ,וַיִּפֹּלֹת אֶרֶץ וַיָּמָת:
29וַיְשַׁלֵּם יְהוָה אֶת-רָעַת קַיִן כְּרָעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה לְהֶבֶל אָחִיו כְּדַבֵּר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר:
ל ויהי כאשר ימות קין ,וילכו למך ותובל לראות את החיה אשר שחטו ,וראו ,והנה קין אביהם נפל מת על הארץ.
31וַיֵּצַּר לֶמֶךְ מְאֹד עַל־הַזֶּה וַיַּחַא בְּכָפָּיו וַיָּגֶה אֶת־בְּנוֹ וַיָּמָתוֹ:
32ותשמעו נשי למך את אשר עשה למך ,ותבקשו להורגו.
לג וַתִּשְׂנֹא אוֹתוֹ נְשֵׁי לָמֶךְ מֵהַיּוֹם הַהוּא כִּי הָרַג אֶת-קַיִן וְתוּבַל-קַיִן וַתִּבְרֹשׁוּ נְשֵׁי לָמֶךְ מִמֶּנּוּ וְלֹא שָׁמְעוּ אֵלָיו בַּיָּמִים הַהֵה:
34וַיָּבֹא לֶמֶךְ אֶל־נַשָׁיו וַיַּעַק בָּהֶן שְׁמַעְתִּיו אֶל־הַדָּבָר הַזֶּה:
לה וַיֹּאמֶר לְנָשָׁיו עֲדָה וְצִלָּה שְׁמַעוּ קוֹלִי נַשְׁתִּי לְמֶךְ שְׁמַעוּ אֶל-דִּבְרֵי כִּי עַתָּה דַּמָּתֶן וְאָמַרְתָּ כִּי הָרַגְתִּי אִישׁ בְּפַצְעִי וְנַעַר בְּמַצְעִי כִּי לֹא עָשָׂו
חָמָל וְדַעְתָּ כִּי זָקֵן וְאֵבֶר שָׂעָר וְכִי כָּבְדוּ עֵינַי מִבָּא וְעָשִׂיתִי זֶה בְּשָׁקְעָה:
36וַתִּשְׁמַעוּ לוֹ נְשֵׁי לֶמֶךְ בַּדָּבָר הַזֶּה וַתָּשֵׁבוּ אֵלָיו בְּעֵצַת אָדָם אֲבִיהֶם וְלֹא יָלַדוּ לוֹ מֵאוֹתָהּ וְיָדוּ לֹא מֵאַחַת הַיּוֹם לְיָדְעוּ כִּי גָּדַר אֶפֶן אֱלֹהִים
בַּיָּמִים הַהֵה עַל בְּנֵי אָדָם לְהַשְׁמַתֶּם בַּמַּיִם הַמָּבוֹן עַל מַעֲשֵׂי רָעָתָם:
לז ויחי מהללאל בן קינן חמש וששים שנה ויולד את ירד ויחי ירד שתים וששים שנה ויולד את חנוך

פרק3

1ויהי חנוך ששים וחמש שנה ויולד את מתושלח וילך חנוך עם אלהים אחרי הולידו את מתושלח ויעבד את יהוה ובוז לדרכי האדם הרעות.

2ותהיה נפש חנוך עטופה בתורת ה ,'בדעת ובתבונה ;ויתבודד בתבונה מבני האדם ,ויתחבא מהם ימים רבים.

ג ויהי מקץ שנים רבות ,והוא משרת את ה 'ומתפלל לפניו בביתו ,ויקרא אליו מלאך ה 'מן השמים ,ויאמר הנני.

ד וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאת מִבֵּיתֶךָ וּמִן־הַמָּקוֹם אַתָּה מִתְחַבֵּא שָׁם וְהִרְאֵה אֶל־בְּנֵי־אָדָם לְמַעֲדַת אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר לָעֲשׂוּ בָּא בְּדֶרֶךְ הָאֱלֹהִים:

ה ויקם חנוך כדבר ה 'ויצא מביתו ממקומו ומחדרתו אשר נחבא בו וילך אל בני האדם וילמדם את דרכי ה 'ובאותה עת קבץ את בני האדם ויכירם את תורת ה.'

ו וַיְצוֹן לְהַקְרִיז בְּכָל-מְשָׁבֵי בְּנֵי-הָאָדָם לֵאמֹר" :אִי הָאִישׁ הַחָפֵץ לָדַע דְּרָכֵי ה 'וּמַעֲשִׂים טוֹבִים ?יָבֹא אֶל-חֲנוּךְ".

ז וַיִּקָּבְצוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי־הָאָדָם כִּי־כֹל־אֲשֶׁר חָפְצוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הֵלֵךְ אֶל־חֲנוּךְ וַיִּמָלֵךְ עַל־בְּנֵי־הָאָדָם כְּדָבֶר יְהוָה וַיָּבֹאוּ וַיִּשְׁתְּחוּ לוֹ וַיִּשְׁמְעוּ דְבָרוֹ:

ח ותהי רוח אלהים על חנוך ,וילמד את כל אנשיו את חכמת אלהים ואת דרכיו ,ויעבדו בני האדם את יהוה כל ימי חנוך ,ובאו לשמוע את חכמתו.

9וכל מלכי בני האדם ,ראשנים ועד אחרונים ,יחד עם שריהם ושופיהם ,באו אל חנוך כששמעו את חכמתו ,והשתחוו לו ,וגם דרשו מחנוך למלוך עליהם ,והוא הסכים לכך.

10וַיְהֵם כָּל־כָּל־הַמָּה וְשָׁלֹשִׁים מְלָכִים וַיַּמִּילוּ אֶת־חֲנוּךְ לְמַלְכוּ עֲלֵיהֶם וְהָיוּ כֻּלָּם תַּחֲבָדָיו וּפִקְדוֹ:

יא וילמדם חנוך חכמה ודעת ודרכי ה 'וַיַּעֲשֶׂה בָּהֶם שָׁלוֹם וַיְהִי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ בְּיוֹת חנוך.

12וימלך חנוך על בני האדם מאתים ארבעים ושלוש שנה ,ויעשה משפט וצדקה עם כל עמו ,וינהג אותם בדרכי ה.'

13ואלה תולדות חנוך מתושלח ואלישע ואלימלך שלשה בנים ואחיותיהם מלכה ונחמה ויחי מתושלח שבע ושמנים שנה ויולד את למך

יד ויהי בשנת חמשים ושש לחיי למך וימת אדם בן תשע מאות ושלושים שנה במותו ושני בניו וחנוך ומתושלח בנו קברוהו בגדול כקבורת מלכים במערה אשר אמר לו אלהים

15וַיַּעֲשׂוּ בְּמָקוֹם הַהוּא כָּל-בְּנֵי-הָאָדָם סֶפֶל גָּדוֹל וְבָכָה עַל-עַל-הָאָדָם וְהָיָה לַמַּכָּל בְּנֵי-הָאָדָם עַד-הַיּוֹם הַזֶּה:

טז וַיָּמָת אָדָם כִּי אֹכֵל מֵעֵץ הַדַּעַת הוּא וּבָנָיו אַחֲרֵיו כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה אֱלֹהִים:

יז ובשנת מות אדם ,אשר הייתה שנת מאתיים וארבעים ושלוש למלכות חנוך ,באותה תקופה גזר חנוך על עצמו להבדיל את עצמו מבני האדם ולהסתתר כבתחילה כדי לשרת את ה.'

18ויעש חנוך כן ,אך לא הסתיר מעליהם לחלוטין ,וירחיק מבני האדם שלושה ימים ,ואחר כך הלך אליהם יום אחד.

19וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו שְׁלֹשֶׁת־יָמִים כָּל־הַיָּהוּ בְּחִדָּתוֹ וַיְהַל אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו ,וַיָּבֵא הַיּוֹם אֲשֶׁר־הִלָּה וַיֵּרָאֶה אֶל־עֲבָדָיו וַיְלַדֵּם כָּל־כֹּל־שְׁאֲשֶׁר אֶת־יְהוָה גִּדֵּר לָהֶם.

20והוא עשה זאת שנים רבות ,ולאחר מכן הסתתר שישה ימים ,ונראה לעמו יום אחד בשבעה ;ולאחר מכן פעם בחודש ,ואז פעם בשנה ,עד שכל המלכים ,הנסיכים ובני האדם חיפשו אותו ,וחפצו שוב לראות את פני חנוך ולשמוע את דברו ;אך לא יכלו ,שכן כל בני האדם פחדו מאוד מחנוך ,והם חששו להתקרב אליו בגלל יראת הקודש שהייתה ניצבת על פניו ;לכן לא יכול היה אדם להביט בו , מחשש שייענש וימות.

21וַיַּעֲשֶׂה כָּל הַמְּלָכִים וְהַשָּׂרִים לַקְבֹּס אֶת-בְּנֵי-הָאָדָם וּלְבֹא אֶל-חֲנוּךְ ,בְּחַשְׁבוּ שֶׁיּוּכְלוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעֵת יְצָא בֵּינֵיהֶם ,וְעָשׂוּ כֵּן.

22ויבא היום ויצא חנוך ויתאספו כולם ויבאו אליו ,וידבר חנוך אליהם את דברי ה 'וילמדם חכמה ודעת ,וישתחוו לפניו ויאמרו יחי המלך יחי המלך!

23ולאחר זמן מה ,כאשר המלכים והנסיכים ובני האדם מדברים אל חנוך ,וחנוך לימד אותם את דרכי אלוהים ,הנה מלאך יהוה קרא אל חנוך מן השמים ,ורצה להעלותו השמים כדי למלוכו שם על בני האלוהים ,כאשר מלך על בני האדם עלי אדמות.

24כאשר שמע חנוך זאת באותו זמן ,הלך וכינס את כל יושבי הארץ ,ולימד אותם חכמה ודעת ,נתן להם הדרכה אלוהים ,ויאמר להם , נדרשתי לעלות השמיימה ,לכן איני יודע את יום הלכתי.

25ועתה אלמדך חכמה ודעת ואתן לך הוראות לפני שאעזוב אותך ,איך לעשות על הארץ ,למען תחיה ;והוא עשה כן.

26וַיְלַמֵּד אוֹתָם חָכְמָה וְדַעַת וַיְסַפֵּר אוֹתָם וַיֹּכֵר אוֹתָם וַיַּשְׁמֹת לִפְנֵיהֶם חֻקִּים וְשִׁפָּטִים לַעֲשׂוֹת עַל־הָאָרֶץ וַיַּעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּיניהם וַיְלַמֵּד אוֹתָם חַיִּים עוֹלָם וַיִּשְׁכַּב עִמָּהֶם יָמִים לְמְלֹא אֻתָּם כָּל־אֵלֶּה:

27ובאותה עת היו בני האדם עם חנוך ,וחנוך מדבר אליהם ,וישאו את עיניהם ,ותרד דמות סוס גדול מן השמים ,והסוס הלך באויר;

28וַיַּגְּדוּ לְחֲנוּךְ אֶת-הַרְאוּ ,וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם חֲנוּךְ :בְּגִינֵי יָרַד הַסּוּס הַזֶּה אֱלֵךְ הָאָרֶץ ;בָּאַת הָעֵת אֲשֶׁר אֱלֵךְ מִמֶּנֶךְ וְלֹא אֶרְא עוֹסַף עַל-פָּנֵיכֶם.

29וַיֵּרַד הַסּוּס בָּעֵת הַהוּא וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי חנוך ,וַיִּרְאוּ אוֹתוֹ כָּל-בְּנֵי-הָאָדָם אֲשֶׁר הָיוּ עִם חנוך.

30ויצוה חנוך עוד לקרוא קול לאמר איה האיש החפץ לדעת את דרכי ה 'אלהיו יבוא היום אל חנוך בטרם יילקח מאיתנו

31וַיִּקָבְצוּ כָּל-בְּנֵי-הָאָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל-חֲנוּךְ בַּיּוֹם הַהוּא ,וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל-מַלְכֵי-הָאָרֶץ ,שְׂרֵיהֶם וְיוֹעֲצֵיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא ;וַיְלַדֵּם אֶת-ה 'וַיֵּלֵךְ בִּדְרָכָיו כָּל-יְמֵי-חַיֵּהֶם ,וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּיניהם.

32ואחרי כן קם ורכב על הסוס ויצא וכל בני האדם הלכו אחריו כשמונה מאות אלף איש והלכו עמו דרך יום אחד.

33ויאמר להם ביום השני שובו אל אוהליכם למה תלכו אולי תמותו וייקחו ממנו כמה מהם ואלה שנשארו הלכו עמו דרך ששת ימים ויאמר להם חנוך יום יום שובו אל אוהליכם פן תמותו ולא רצו לשוב וילכו עמו

34וביום הששי נשארו אנשים ודבקו בו ,ויאמרו אליו ,נלכה עמך אל המקום אשר אתה הולך שמה חי יהוה כי המות לבדו יפריד בינינו.
35וַיַּדְרוּ עַד לָלֶךְ עִמּוֹ ,וְחָדַל לְדַבֵּר אֲלֵהֶם ,וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו ,וְלֹא אוּשְׁבוּ;
36וכאשר חזרו המלכים ,ערכו מפקד אוכלוסין כדי לדעת את מספר האנשים הנותרים שהלכו עם חנוך ;וביום השביעי עלה חנוך השמימה בסערה ,עם סוסים ומרכבות אש.
37וביום השמיני שלחו כל המלכים אשר היו עם חנוך להביא את מספר האנשים אשר היו עם חנוך ,במקום אשר עלה משם השמימה.
38וכל המלכים ההם הלכו אל המקום ומצאו שם את הארץ מלאה שלג ,ועל השלג היו אבני שלג גדולות ,ויאמר זה לזה ,בוא ,נבקע דרך השלג ונראה ,אולי האנשים אשר נותרו עם חנוך מתו ,ועתה נמצאים תחת אבני השלג ,ויחפשו אך לא מצאו ,כי עלה השמימה.

פרק4

1וַיְהִי כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר־חֲנוֹךְ־עַל־הָאָרֶץ שְׁלֹשׁ מֵאָה שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנָה:
2וַיַּעֲלֶה חנוך הַשָּׁמַיִם וַיָּקֻמוּ כָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ וַיִּקְחוּ אֶת מְתוּשֶׁלַח בְּנוֹ וַיִּמְשְׁחוּ אוֹ וַיַּמְלֹכוּ עֲלֵיהֶם תַּחַת אָבִיו:
ג וַיַּעֲשֶׂה מְתוּשֶׁלַח הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי אֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר לִמְּדָהוּ חנוך אביו וְכֵן הוּא לִמְּדֹּהַ אֶת-בְּנֵי-אָדָם חכמה ודעת וְיָרֵא אֱלֹהִים כָּל-יָמָיו וְלֹא-סָר מֵהֶדֶק הַטּוֹבָה:
4ובאחרית ימי מתושלח סרו בני האדם מעל יהוה ,השחיתו את הארץ ,גזלו ובזזו איש את רעהו ,ומרדו באלוהים ועברו ,והשחיתו את דרכיהם ,ולא שמעו בקול מתושלח ,ומרדו בו.
5וַיִּחַף יְהוָה עֲלֵיהֶם מְאֹד וַיֹּסֶף יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת הַזֶּרַע בַּיָּמִים הַהֵם וְלֹא הָיָה לֹא זְרִיעָה וְלֹא קָצוּר בָּאָרֶץ:
6כי כאשר זרעו את האדמה למען ישיג מזון למחייתם ,הנה צמחו קוצים ודרדרים אשר לא זרעו.
7ועדיין לא שובו בני האדם מדרכיהם הרעים ,וידיהם עודן מושטות לעשות הרע בעיני אלהים ,ויעסו את ה 'בדרכיהם הרעות ,ויאף ה 'מאוד ,ונחם על אשר עשה את האדם.
8וַיִּחַשׁ לַשְׁמִיד וְהַשְׁמִיד אֹתָם וַיַּעֲשֶׂה:
ט בימים ההם ,כאשר למך בן מתושלח היה בן מאה וששים שנה ,מת שת בן האדם.
י וַיְהִי כָּל־יְמֵי־חַי שֵׁת תַּעֲשָׂר־עֶשֶׂר שָׁנָה וְתֵּשׁ־עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיָּמֹת:
יא ולמך בן מאה ושמונים שנה בלקח את אשמוע בת אלישע בן חנוך דודו ותהר.
12ובעת ההיא זרעו בני האדם את האדמה ,ויהי מעט אוכל ,אך לא שובו בני האדם מדרכיהם הרעים ,ויחטאו וימרדו באלוהים.
13ותהר אשת למך ותלד לו בן בעת ההיא במהלכת השנה.
יד וַיִּקְרָא מְתוּשֶׁלַח שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר הָאָרֶץ שָׁקְטָה בִּימָיו וְשָׁקְטָה מִמָּשְׁחָת ;וַיִּקְרָא לֶמֶךְ אָבִיו שְׁמוֹ מְנַחֵם לֵאמֹר זֶה יְנַחֵם אוֹתָנוּ בְּמַעֲשֵׂא אֶת־עֲמָלֵנוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר קָלַר אֹתָהּ אֱלֹהִים.
15וַיִּגְדַּל הַנַּעַל וַיִּגָּמֵל וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מְתוּשֶׁלַח אָבִיו תָּם וְיָשָׁר עִם אֱלֹהִים:
טז וַיָּסֵרוּ כָּל-בְנֵי-הָאָדָם מֵדֶרֶךְ יְהוָה בַּיָּמִים הַהֵה וַיִּרְבוּ עַל-פְּנֵי-הָאָרֶץ בָּנִים וּבָנוֹת וַיִּמְדוּ אִישׁ אֶת-רֵעַ אֶת-מַעֲשָׂיָם הָרָעִים וַיֶּחֱטָאוּ לַיהוָה:
יז וַיַּעֲשֶׂה לוֹ אִישׁ אֱלֹהִים ,וַיִּשְׁדוּ וַיִּשְׁדוּ אִישׁ אֶת-רֵכְיו וְאֶת-קְרוֹבוֹ ,וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת-הָאָרֶץ ,וַתִּמְלָא הָאָרֶץ חָמָס.
18וְהִלְכוּ שׁוֹפְטֵיהֶם וְשָׁפְטֵיהֶם אֶל-בְּנוֹת הָאָדָם וַיִּקְחוּ אֶת-נַשְׁתָּהֶם מֵאֵלֶה מֵעֲלֵיהֶם כִּרְצְתָּם ,וְהָיוּ בְנֵי הָאָדָם בָּהֵמָּה שָׂדֶה וְעוֹף הַשָּׂדֶה וַיִּמְדוּ עִם-מֶן-הַבְּהָרָה כִּי-הִשְׁחִית כָּל-בָּשָׂר אֶת-דַּרְכוֹ עַל-הָאָרֶץ כָּל-הָאָדָם וְכָל-הַבְּהָרָה.
19וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בְּרָאִיתִי מֵעַל־פְּנֵי־הָאָרֶץ מִן־הָאָדָם עַד־עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּבְהֵמָּה וַאֲשֶׁר־בַּשָּׂדֶה כִּי־נְחָמְתָּנִי כִּי־עָשִׂיתָם:
20וכל-האדם אשר הלכו בדרכי יהוה מתו בימים ההם לפני שהביא יהוה את-הרעה על-האדם אשר-דבר כי מאת יהוה היה זה למען לא-יראו את-הרעה אשר-דבר יהוה על-בני-האדם
21וַיִּמְצָא נֹחַ חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְבַר יְהוָה בוֹ וּבָנָיו לַעֲמֹד מָהֶם זֶרַע עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:

פרק5

1ויהי בשנת שמונים וארבע לחיי נח וימת חנוך בן שת בן תשע מאות וחמש שנה הוא במותו.
2ובשנת שבעים ותשע שנה לחיי נח מת קינן בן אנוש ויהיו כל ימי קינן תשע מאות שנה ועשר שנים וימת.
ג ובשנת שלושים וארבע ומאתים שנה לחיי נח ,מת מחללל בן קינן ;ויהיו ימי מחללל חמש ושמונה מאות שנה ותשעים שנה.
ד וימת ירד בן-מחללאל בימים ההם בשנת שלש מאות ושש שנה לחיי נח ויהיו כל-ימי ירד תשע מאות ששים שנה ושתים שנה וימת
5וכל אשר אחרי יהוה מתו בימים ההם בטרם ראו את הרעה אשר גזר אלוהים לעשות על הארץ
ו ואחרי שנים רבות בשנת ארבע מאות ושמונים לחיי נח ,כאשר מתו כל האנשים אשר אחרי ה 'מבני האדם ,ונשאר רק מתושלח . ויאמר אלהים אל נח ומתושלה לאמר.
ז דברו והקריאו לבני האדם לאמר כה אמר יהוה שובו מדרכיכם הרעים ועזבו את מעשיכם ונחם יהוה על הרעה אשר גיד לעשות לכם ולא תהיה.
ח כי כה אמר יהוה הנה אנכי נתן לכם מאה ועשרים שנה אם תשובו אלי ועזבו את דרכיכם הרעות וגם אני אשוב מן הרע אשר אמרתי לכם ולא תהיה נאם יהוה

ט וַיְדַבֵּר נֹחַ וּמְתוּשָׁלַח אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי־הָאָדָם יוֹם יוֹם דַּבֵּר אֲלֵהֶם תָּמִיד:
10ולא שמעו בני האדם אלה ,ולא נתנו אזניהם אל דבריהם ,והיו קשי עורף.
יא וַיִּתֵּן לָהֶם יְהוָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה לֵאמֹר אִם־יָשׁוּבוּ וַיִּנָּחֵם אֱלֹהִים מִן־הָרָעָה וְלֹא־יַשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ:
יב וַיִּמְנַע נֹחַ בֶּן-לֶמֶךְ מִלִּשְׂאֹשָׁה בַּיָּמִים הַהֵם לְהוֹדִיד כִּי אָמַר הַעַתָּה יַשְׁחִית אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ וּלְמַדָּע אֱלֹהִים:
13ונח איש צדיק היה תמים היה בדורו ובחר בו ה 'להקים מזרעו זרע על פני האדמה
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־נֹחַ קַח־לְךָ אִשָּׁה וְהוֹלֶד־בָּנִים כִּי־רָאִיתִיךָ צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה:
טו וְהָקִים זַרְעַ וּבָנֶיךָ עִמְּךָ בְּעַם הָאָרֶץ וַיֵּלֶךְ נֹחַ וַיִּקַּח אִשָּׁה וַיִּבְחַר בְּנַעֲמָה בַּת חֲנוֹךְ וְהִיא בַּת חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְשָׁמוֹנִים שָׁנָה:
טז וְנֹחַ בֶּן-אַרְבַּע מֵאָה שָׁנִים וְשָׁמֹנֶה שָׁנָה בְּקַחַת נַעֲמָה לְאִשָּׁה:
יז ותהר נעמה ותלד בן ויקרא שמו יפת לאמר הרחיב אותי אלהים בארץ ותהר עוד ותלד בן ויקרא שמו שם לאמר נתני אלהים שארית להקים זרע בתוך הארץ
יח וְנֹחַ בֶּן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְשְׁתִּים שָׁנָה בְלַדֶּת נַעְמָה אֶת-שֵׁם וְהַנָּעִים גָּדוֹלוּ וַיֵּלְכוּ בְּדֶרֶךְ יְהוָה בְּכָל אֲשֶׁר לִמְּדֹם מְתוּשֶׁלַח וְנֹחַ אֲבִיהֶם:
19וימת למך אבי נח בימים ההם ולא הלך בכל לבבו בדרכי אביו וימת בשנת תשעים וחמש ומאת לחיי נח.
20וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבְעִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנָה וַיָּמֹת:
כא וכל בני האדם אשר ידעו את יהוה מתו בשנה ההיא לפני שהביא יהוה רעה עליהם כי חפץ יהוה למותם לבלתי יראו את הרעה אשר יביא אלוהים על אחיהם ועל קרוביהם כאשר דבר לעשות
22בעת ההיא אמר יהוה אל נח ולמתושלח :עמד והגד לבני האדם את כל הדברים אשר דברתי אליכם בימים ההם ,אולי ישובו מדרכם הרעה ,ונחמתי על הרעה ולא אביאה.
23וַיַּעֲמֹד נֹחַ וַיִּתּוּשָׁלַח וַיֹּאמְרוּ בְּאוֹזְנֵי בְנֵי אָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים עֲלֵיהֶם:
24ולא שמעו בני האדם ולא נתנו אזניהם לכל דבריהם.
25ואחרי כן אמר יהוה אל נח קץ כל בשר בא לפני על מעשיהם הרעים והנה אני משחית את הארץ
26וְקַחְתָּ לְךָ עֲצֵי גוּפֶר וְלֵכָה אֶל־מָקוֹם מְאֹד וְעָשִׂיתָ תּוֹבָה גְדֹלָה וְשִׂמְתָּהּ בְּמָקוֹם הַהוּא:
27וככה תעשה אותו שלוש מאות אמה ארכו ,חמשים אמה רחבו ,ושלושים אמה גובהו.
28ועשית לך דלת פתוחה מצדה ואמה תכלית מלמעלה וכסיתה מבפנים ומחוץ זפת.
29והנה אנכי מביא את מבול המים על הארץ והאבד כל בשר יכביד מתחת השמים כל אשר על הארץ
30ולכת אתה וביתך ואספת שני זוגות מכל החי זכר ונקבה והבאתם אל התיבה להעלות מהם זרע על הארץ
31וְקַבֵּץ אליך את כל-הָאֹכֶל אֲשֶׁר-אֹכֵל כָּל-הַבְּהֵמָה וְהָיָה לְךָ וּלָהֶם לַאֲכָל:
32וְתַבְרַת לִבְנֶיךָ שְׁלֹשׁ בְּנַתּוֹת מִבְּנוֹת הָאָדָם וְהָיוּ נָשִׁים לִבְנֶיךָ.
33וַיָּקָם נֹחַ וַיָּבֵא אֶת־הַתֵּבָה בַּמָּקוֹם אֱלֹהִים צִוָּהוֹ וַיַּעֲשֶׂה נֹחַ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ נֹחַ.
לד בשנתו חמש מאות תשעים וחמש שנה החל נח לעשות את התיבה ויעשה את התיבה בחמש שנים כאשר צוה יהוה
35וַיִּקַּח נֹחַ אֶת-שְׁלֹשׁ בְּנוֹת אֱלִיקִים בֶּן-מְתוּשֶׁלַח לְבָנָיו לְנָשִׁים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-נֹחַ:
לו ויהי בעת ההיא מת מתושלח בן חנוך בן תשע מאות וששים שנה במותו

פרק6

1בעת ההיא ,אחרי מות מתושלח ,אמר ה 'אל נח ,לך אתה וביתך אל התיבה ;הנה אנכי אקבץ אליך את כל חית הארץ ,את חית השדה ואת עוף השמים ;וכלם באו והקיפו את התיבה.
2ולכת ושבת על דלתות התיבה וכל החיה והעוף יתאספו ויתמקמו לפניך ואת אשר יבואו וישתחו לפניך תקח ותתן ביד בניך והביאו אותם אל התיבה ואת כל אשר יעמוד לפניך תעזוב.
ג וַיַּעֲשׂוֹת יְהוָה לָמָּחָר וַיָּבֹאוּ בְּהַיְלָה וַיַּעֲפֹת וַיָּסֹבוּ אֶת־הַתָּבָה:
4וַיֵּלֶךְ נֹחַ וַיֵּשֶׁב עַל פֶּתַח הַתֵּבָה וְכָל בָּשָׂר הַרְכֶּבֶן לְפָנָיו הַבִּיא אֶל הַתֵּבָה וְכָל הָעֹמֵד לְפָנָיו הַשָּׁמִיר עַל הָאָרֶץ:
ה ותבא לביאה ושני גוריה זכר ונקבה ויתכופפו שלשתם לפני נח ויקומו שני הגורים על הלביאה ויכונה ויברחה ממקומה ותלך וישובו למקומם וישופפו ארצה לפני נח.
6ותברח הלביאה ,ותעמוד ,במקום האריות.
7וירא נח זאת ויתמה מאוד ויקם ויקח את שני הגורים ויביאם אל התיבה
ח וַיָּבֵא נֹחַ אֶל־תֵּבָה מִכָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ וְלֹא־נָשָׂרָה אֶל־אֲשֶׁר־הֵבֵא נֹחַ אֶל־תֵּבָה:
ט שנים שנים באו אל נח התיבה ומן החיה הטהורה ומן העוף הטהור הביא שבעה זוגות כאשר צוה אותו אלוהים.
10וכל החיות והבהמות והעופות עוד שם ,והם סבבו את התיבה מכל מקום ,ולא ירד הגשם עד שבעת ימים.
יא וביום ההוא הרעידו יהוה את כל הארץ ,ותחשך השמש ,ויסדו מוסדות תבל ,ותזדעזע כל הארץ ,וברקים הבזיקו ורעם שאג ,וכל המקורות בארץ נבקעו ,אשר לא ידעו כמותם ליושבים מימים אלה ;ויעשה אלהים את המעשה העצום הזה ,כדי להפחיד את בני האדם ,ולא יהיה עוד רעה על הארץ.
12ולא שובו בני האדם מדרכיהם הרעים ,ויגבירו את אף יהוה בעת ההיא ,ואפילו לא כיוונו את לבם לכל זאת.
יג וְהָיוּ מֵעַת שִׁבְעַת יָמִים בְּשֶׁשָּׁמַת שָׁנָה לַחַי נֹחַ וְהָיוּ מֵי הַמָּבּוֹן עַל־הָאָרֶץ.
יד וַיִּבְקְרוּ כָּל-מְעוֹנוֹת הַתְּהוֹם וַיִּפְתַּחוּ אֲרָזוֹת הַשָּׁמַיִם וַיְהִי מָטָר עַל-הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיַּלְלָה:

15וַיָּבֹא נֹחַ וּבֵיתוֹ וְכָל הַנְּפִישׁוֹת אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵמָּל הַמַּבּוּל וַיְהוָה סָגַר עָלָיו:
טז וכל בני האדם אשר נותרו על הארץ מותשים מן הרע מפני הגשם כי המים נהיו נהיים נהיים נהיים נהיים על הארץ והחיות והבהמה עודם סביב התיבה
יז וַיִּקָּבְצוּ בְנֵי הָאָדָם כְּשִׁבְעַ מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ וְנָשִׁים וַיָּבֹאוּ אֶל נֹחַ אֶל הַתֵּבָה:
יח וַיִּקְרְאוּ אֶל־נֹחַ לֵאמֹר פְּתַח לָנוּ וְנָבֹא אֵלֶיךָ בַּתֵּבָה וּלְמַדֻּעַ נָמוּת:
19וַיַּעַן נֹחַ אֲלֵיהֶם קוֹל גָּדוֹל מִן הַתֵּבָה לֵאמֹר הֲלֹוא מְרַדְתֶּם כֻּלָּם בַּיהוָה וַאֲמַרְתֶּם אֵינוֹ וְעַל כֵּן הֵבִיט יְהוָה עֲלֵיכֶם אֶת הָרָעָה הַזֶּה לְהַשְׁמַת וְלִכְרַת אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ:
20הלוא זה הדבר אשר דברתי אליכם לפני מאה ועשרים שנה ולא שמעתם בקול יהוה ועתה חפצתם לחיות על הארץ
21וַיֹּאמְרוּ אֶל־נֹחַ נָכוֹנָה לָשׁוּב אֶל־יְהוָה רַק פָּתַח לָנוּ וְנִחְיֶה וְלֹא־מָוֶת:
22ויען נח לאמר הנה עתה כראיכם את צרת נפשותיכם ושוב אל ה 'חפצתם מדוע לא שבתם במשך מאה ועשרים שנה אשר נתן ה ' לכם את המועד המועד
23ועתה אתם באים ואמרתם לי זאת על צרות נפשותיכם ,וגם עתה לא ישמע יהוה אליכם ולא ישמע אליכם ביום הזה ,ולא תצליחו עתה משאלותיכם.
24וַיִּגְרוּ בְנֵי הָאָדָם לְבָפֵּץ אֶל-הַתֵּבָה לָבוֹא מִפְּנֵי הַגֶּשֶׁם כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׂאֹת אֶת-הַגֶּשֶׁם עֲלֵיהֶם:
25וַיְשַׁלַּח יְהוָה אֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה וְהַחַיָּה אֲשֶׁר הָעֳמֵדִים עַל־הַתֵּבוּנָה וַיַּעֲצוּ הַבְּהֵמָה וַיְּרַשׁוּ אֹתָם מִשָּׁם וַיֵּלֶךְ אִישׁ אִישׁ לְדַרְכּוֹ וַיִּסְפּוּ עַל־פְּנֵי־הָאָרֶץ:
26והגשם עוד ירד על הארץ וירד ארבעים יום וארבעים לילה ,והמים גברו מאוד על הארץ ;ומת כל בשר אשר על הארץ או במים האדם והבהמה והרמש והעוף השמים ;ורק נח נשאר ואשר עמו בתיבה.
27וַיִּגְרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתָּבָה וַתָּקָם מִן־הָאָרֶץ:
28ותרחף התיבה על פני המים ותהלך על המים וכל הנפש החיה שבתוכה תתהפכו כנזיד בקדרה
29ותחרדה גדולה אחז בכל החיות אשר בתיבה ותיבה צפויה להישבר.
30וַיִּחָדוּ כָּל הַנִּפָּרִים אֲשֶׁר בַּתָּבָה ,וַיִּרְיוֹת שָׁאגוּ וַיִּרְיוֹת הַבְּקָרִים וַיִּילֵל הַזְּאֵב ,וְכָל נְפָרָה בַּתָּבָה דִּבְרָה וַיִּקְנֶה בִּלְשָׁנוֹ ,כִּי קוֹלָם הַגִּיעַ עַד רַחוֹק ,וַיִּבְכּוּ נֹחַ וּבָנָיו בְּצָרָתָם ;יָרְאוּ מְאֹד כִּי הִגִּיעוּ אֶל שַׁעֲרֵי מָוֶת.
31וַיִּתְפַּלֵּל נֹחַ אֶל־יְהוָה וַיִּצְעַק אֵלָיו עַל־זֹאת וַיֹּאמֶר יְהוָה עָזְרֵנוּ כִּי־אֵין־לָנוּ כִּי־אֵין־כֹּחַ לָנוּ לִשְׂאֹת הָרָעָה הַסֹּבֵבְנוּ כִּי־גַל־מַיִם סְבָבְנוֹ נְהָלִים נְהִילוּנוֹ מְקוּדִים מָוֶת לְפָנֵינוּ עַנְנֵנוּ יְהוָה עַנְנֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ וְחַנֵּנוּ גָּאֲלֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
32וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל נֹחַ וַיְהוָה זָכַר אוֹ.
33ותעבור רוח על הארץ ,וידכנו המים ,ותנוח התיבה.
34וַיַּעֲצוּ מַעְרוֹת הַתְּהוֹם וַיִּרְבַּת הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲצָר הַמְּשָׁמַיִם:
35וַיֵּרְדוּ הַמַּיִם בַּיָּמִים הַהֵה וַתֵּב נָחָה עַל הָרֵי אֲרָרָט:
36וַיִּפָּחַ נֹחַ אֶת-חַלּוֹת הַתֵּבָה ,וַיִּסְפֶּה נֹחַ אֶל-יְהוָה בָּעֵתָה הַהוּא וַיֹּאמֶר יְהוָה ,אֲשֶׁר עָצַר אֶת-הָאָרֶץ וְהַשָּׁמַיִם וְכָל-אֲשֶׁר בָּהֶם ,הוֹצִיא אֶת-נַפְשָׁנוּ מִן-הַמַּסְבָּר הַזֶּה וּמִן-הַכֹּאֵל שֶׁשָּׁמַת אוֹתָנוּ ,כִּי-אָעֵף אֲנִי מְאֹד מֵאֲנָחָה.
37וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־קוֹל נֹחַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו כִּי תַּמָּלֵא שָׁנָה וְצֵא:
38ובמחזור השנה ,כאשר מלאה שנה שלמה לשכונת נח בתיבה ,יבשו המים מעל הארץ ,ונח הסיר את מכסה התיבה.
39בעת ההיא ,ביום עשרים ושבעה לחודש השני ,הייתה הארץ יבשה ,אך נח ובניו ואשר עמו לא יצאו מן התיבה עד אשר אמר להם יהוה.
40ויבא היום אשר אמר להם ה 'לצאת ,ויצאו כולם מן התיבה.
מא וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ וּלְמְקוֹמוֹ ,וַיֵּשְׁבוּ נֹחַ וּבָנָיו בָּאָרֶץ אֲשֶׁר גִּדָּה לָהֶם אֱלֹהִים ,וַיַּעֲבֹדוּ אֶת יְהוָה כָּל יָמֵיהֶם ;וַיְבָרֵךְ יְהוָה אֶת נֹחַ וּבָנָיו בְּצָאֲתָם מִן הַתֵּבָה.
42וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פְּרוּ וּמִלְאוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וַעֲזוּ וְרִבוּ בָּאָרֶץ וְרִבוּ בָהּ.

פרק7

1ואלה שמות בני נח יפת וחם ושם וילדיהם נולדו להם אחרי המבול כי לקחו נשים לפני המבול
2אלה בני יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס שבעה בנים
ג ובני גומר ,אסכינז ,ורפת ,ותגרמה.
ד ובני מגוג ,אלחנף ולובל.
ה ובני מדיי עכון וצאלו וחזוני ולוט
ו ובני יון היו אלישע ותרשיש וחיתים ודודנים.
7ובני תובל ,אריפי ,וקסד ,ותערי.
ח ובני משך ,דדון ,צרון ,ושבשני.
ט ובני תיראס בניב וגרא ולופיריון וגילק אלה בני יפת למשפחותם ומספרם בימים ההם כארבע מאות וששים איש
10ואלה בני חם כוש ומצרים ופות וכנען ארבעה בנים ובני כוש סבא וחווילה וסבתא ורעמה וסתכה ובני רעמה שבא ודדן
יא ובני מצרים היו לוד ואנום ופתרוס וחזלות וחפתור.

12ובני פוט גבול וחדן ובנה ואדן
13ובני כנען היו צידון ,חת ,אמורי ,גרגשי ,חיווי ,ארקי ,סני ,ארודי ,זימודי וחמותי.
יד אלה בני חם למשפחותם ומספרם בימים ההם כשבע מאות ושלושים איש.
15ואלה בני שם עילם ואשור וארפכשד לוד וארם חמישה בנים ובני עילם שושן ומכול והרם
טז ובני אשר מירוס ומוקיל ובני ארפכשד שלך וענר ואשכול
יז ובני לוד פטור ובציון ובני ארם עוץ וחול וגרת ומש
18אלה בני שם למשפחותם ומספרם בימים ההם היה כשלוש מאות איש.
19אלה תולדות שם שם הוליד את ארפכשד וארפכשד הוליד את שלח ושלח הוליד את עבר ולעברו נולדו שניים בנים שם האחד פלג
כי בימיו נחלקו בני האדם ובאחרית הימים נחלקה הארץ
20ושם השני היה יוקטן ,כלומר ,בימיו הצטמצמו וחיו בני האדם.
21אלה בני יוקטן אלמודד ושלף וחצרמות וירח והדורם ואוצל ודקלה ועובל ואבימאל ושבע ואופיר וחווילה ויובב כל אלה בני
יוקטן
22ופלג אחיו הוליד את ין ,וין הוליד את שרוג ,ושרוג הוליד את נחור ,ונחור הוליד את תרח ,ותרח בן שלשים ושמונה שנה ,והוא
הוליד את חרן ואת נחור.
23וַיִּקַּח כוּשׁ בֶּן־חָם בֶּן־נֹחַ אִשָּׁה בַּיָּמִים הַהֵה בִּזְקֻנָתוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ נִמְרוֹד לֵאמֹר בָּעֵת הַהֵה הֵחִילּוּ בְנֵי־אָדָם לַמְרֹד וַיַּעֲבֹד
בָּאֱלֹהִים וַיִגַדֵּל הַיֶּלֶד וַיֶּאֱהַב אוֹתוֹ מְאֹד כִּי־בֶן־זְקֻנָתוֹ הוּא:
24וְכָלַּת הָעוֹר אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְשִׁתּוֹ בְּצֵאתָם מִן הַגָּן נִתָּנָן לְכוּשׁ.
25כי לאחר מות אדם ואשתו ,ניתנו הבגדים לחנוך בן ירד ,וכאשר חנוך נלקח אל אלוהים ,נתן אותם למתושלח בנו.
26וַיָּמׇת מְתוּשֶׁלַח וַיָּקָם נֹחַ וַיָּבֵאם אֶל־הַתֵּבָה וַיְהִי עִמּוֹ עַד־צֵאתו מִן־הַתֵּבָה:
27וַיִּצְאֵלָם וַיִּגְנֹב חָם אֶת־הַבְּגָדִים הָאֲשֶׁר מְנֹחַ אָבִיו וַיִּקָּחֵם וַיְטָמְנֵם מֵאֶחָיו:
28וַיּוֹלֶד חָם אֶת-כּוּשׁ בְּכוֹרוֹ וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-הַבְּגָדִים בְּסֵתֶר וַיְּהוּ עִם-כּוּשׁ יָמִים רַבִּים.
29וגם כוש הסתיר אותם מבניו ומאחיו ,וכאשר הוליד כוש את נמרוד ,נתן לו את הבגדים האלה מתוך אהבתו אליו ,וגדל נמרוד ,
וכאשר היה בן עשרים שנה ,לבש את הבגדים האלה.
ל וַיֶּחֱזַק נִמְרוֹד בְּלַבֵּשׁ אֶת הַבְּגָדִים וַיִּתֵּן לוֹ אֱלֹהִים גֵּב וְעֹז וַיְהִי גִּבּוֹר צַיִד בָּאָרֶץ וְגִבּוֹר צַיִד בַּשָּׂדֶה וַיְצַד אֶת הַבְּהֵמָה וַיִבְנֶה מִזְבְּחוֹת וַיְעֲלֶה
עֲלֵיהֶם אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי יְהוָה:
31וַיְחַזֵּק נִמְרוֹד וַיָּקָם מִתּוֹךְ אֶחָיו וַיְחַלֵּם אֶת-מִלְחוֹת אֶחָיו עַל-כָּל-אוֹיְבָם סָבִיב:
32וַיָּסַר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹיְבֵי־אֶחָיו בְּיָדוֹ ,וַיְשַׁלְּחוֹ אֱלֹהִים מְעַתָּה לְעֵת בְּמִחְדָתָיו ,וַיִּמָּלֵךְ עַל־הָאָרֶץ.
לג לכן היה נהוג בימים ההם ,כאשר יוציא איש את אשר אימן למלחמה ,ויאמר להם כאשר עשה אלהים לנמרוד אשר היה גיבור ציד
בארץ ,אשר הצלחתי בקרבות אשר גברו על אחיו ,ויצילם מיד אויביהם ,כן יחזקנו אלהים ויצילנו היום הזה.
לד וַיְהִי נִמְרוֹד בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה ,בָּעֵת הַהִיא תִּהְיֶה מִלָּה בֵּין-אֶחָיו וּבֵין-יֶפֶת ,וְהָיוּ בְּיַד-אֹיְבֵיהֶם.
לה ויצא נמרוד בעת ההיא ,ויקהל את כל בני כוש ואת משפחותיהם ,כארבע מאות וששים איש ,וגם מאחד מחבריו וממכריו שכר
כשמונים איש ,ויתן להם את שכרם ,וילך עמהם למלחמה ,וכשהיה בדרך ,חיזק נמרוד את לב העם ההולכים עמו.
36וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶ אַל-תִּירָאוּ וְאַל-תֶּחְרַדוּ כִּי-כָל-אוֹיְבֵינוּ יִסְתְּנוּ וְעָשָׂה בָּהֶם כְּטוֹב לָכֶם:
לז וכל האנשים אשר הלכו היו כחמש מאות ,וילחמו באויביהם ,ויהרגו אותם ויכניעו אותם ,ויפקיד נמרוד פקחים עליהם ,במקומם.
38וַיִּקַּח מִבָּנֵיהֶם כְּעֶרְבוּת וַיְהִי כֻּלָּם לַעֲבָדִים לְנִמְרוֹד וְלַאֶחָיו וַיָּשָׁב נִמְרוֹד וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶת-הַבָּנִים.
39וכאשר חזר נמרוד מן הקרב בשמחה ,לאחר שכבש את אויביו ,התאספו כל אחיו ,יחד עם אלה שהכירו אותו מראש ,להמליכו
עליהם ,והניחו את כתר המלכות על ראשו.
40וַיָּמִין עַל־נְתִינָיו וְעַמָּיו שָׂרִים ,שׁוֹפְטִים וְסַגִּים כְּמַרְגָּשׁ מְלָכִים.
41וַיָּשִׁיב אֶת-תֶּרַח בֶּן-נָחוֹר לְשַׂר צְבָאוֹ וַיְהַגְדֵּל אֹתוֹ וַיְרַמֵּהוּ מִכָּל-שָׂרָיו:
42ובעודו מלך כרצונו ,לאחר שכבש את כל אויביו מסביב ,יעץ עם יועציו לבנות עיר לארמונו ,והם עשו כן.
43וַיִּמְצָאוּ גֵּיא גָּדֵל מִנֵּיְמַחַת קֹדֶם וַיִּבְנוּ לוֹ עִיר גְּדֹלָה וַיִּרְבֶּה וַיִּקְרָא נִמְרוֹד שֶׁמָּה הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה שִׁנְעָר כִּי הִזְעִיר יְהוָה אֶת-אֹיְבָיו
וַיַּשְׁמֵדֵם:
44וַיֵּשֶׁב נִמְרוֹד בְּשִׁנְעָר וַיִּמְלֹךְ בֶּטַח ,וַיִּחָם בְּאוֹיְבָיו וַיְכַנֵּם ,וַיְצַלֵּחַ בְּכָל מַלְחָמָתָיו ,ותִגָדֵל מַמָּדוֹ מְאֹד.
45וַיִּשְׁמַע כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשׁוֹנוֹ ,וַיִּקְהֲגוּ אֵלָיו ,וַיִּשְׁתַּחוּ אֶל־אֶרֶץ ,וַיְהִי לוֹ לְמִלְחָם ,וַיְהִי לָהֶם לַאדֹנָם וּלְמֶלֶךְ ,וַיֵּשְׁבוּ כֻּלָּם עִמּוֹ בְּעִיר שִׁנְעָר ,
וַיִּמָּלֹת נִמְרוֹד בָּאָרֶץ עַל־כָּל־בְּנֵי נֹחַ ,וְכֹל הָיוּ תַּחֲזַק עַל־כֹּחָיו וּתַעֲצָתוֹ.
46וְהָיָה כָּל־הָאָרֶץ לְשָׂפָן אֶחָד וְדִבְרֵי־אֶחָד ,וְלֹא־הָלַךְ נִמְרוֹד בְּדֶרְכֵי יְהוָה ,וְהָיָה רָע מִכָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנָיו מֵימֵי הַמְּבוּל
עַד־הַיָּמִים הָאֵלֶּה.
47ויעש אלהי עץ ואבן וישתחווה להם וימרוד ביהוה וילמד את כל עבדיו ואת עמי הארץ את דרכיו הרעות ומרדון בנו היה רשע
מאביו.
48וכל אשר שמע את מעשי מרדון בן נמרוד אמר עליו מן הרשע יצא רשע על כן היה למשל בכל הארץ לאמר מן הרשע יצא רשע
והיה שכיח בדברי אנשים מן העת ההיא ועד עכשיו
מט ותרח בן נחור שר צבא נמרוד היה בימים ההם גדול מאוד בעיני המלך ובעיני נתיניו ,והמלך והשרים אהבו אותו ,וירדו אותו גבוה
מאוד.

50וַיִּקַּח תֶּרַח אִשָּׁה וְשְׁמָהּ אֲמְתְּלוֹ בַּת קוֹרְנְבוֹ וַתַּהַר אֵשֶׁת תֶּרַח וּתְלֵד לוֹ בֵּן בַּיָּמִים הָהֵה:
51וַיְהִי תֶּרַח בֶּן שִׁבְעִים שָׁנָה בְּהוֹלֵדוֹ וַיִּקְרָא תֶּרַח שֵׁם בְּנוֹ הַיּוֹלֵד לוֹ אַבְרָם כִּי גִּדְלֹהוּ הַמֶּלֶךְ בַּיָּמִים הָהֵה וַיְהַכְבִידוֹ מִכָּל-שָׂרָיו אֲשֶׁר הָיוּ
עִמּוֹ:

פרק8

1ויהי בלילה אשר יולד אברם ויבאו כל עבדי תרח וכל חכמי נמרוד וחשפיו ויאכלו וישתו בבית תרח ושמחו עמו בלילה ההוא.
2וַיֵּצְאוּ כָּל־הַחֲכָמִים וְהַמַּכְשָׁמִים מִבֵּית תֶּרַח ,וַיִּשְׂאוּ עֵינָם הַשָּׁמַיִם בַּלַּיְלָה הַהוּא לְהַרְאֶה בַּכוֹכבים ,וַיִּרְאוּ ,וְהִנֵּה כוכב אֶחָד גָּדוֹל מְאֹדֶם בָּא
מִן־קֹדֶם וַיִּרְצֶה בַּשָּׁמַיִם ,וַיִּבְלַע אֶת־אַרְבַּעַת־כוכבים מֵאַרְבַּע צְדֵי הַשָּׁמַיִם.
3וְכָל חכמי המלך וחכמיו נדהמו למראה ,והחכמים הבינו את הדבר הזה ,והם ידעו את חשיבותו.
4ויאמרו איש אל רעהו ,רק זה הוא סימן לילד אשר נולד לתרח הלילה הזה ,אשר יגדל ופרה וירבה ויירש את כל הארץ הוא ובניו עד
עולם ,והוא וזרעו יהרגו מלכים גדולים ויירשו את ארצם.
ה וַיֵּלְכוּ הַחֲכָמִים וְהַמַּכְשִׁים בַּיָּלָה הַהוּא ,וּבְבֹקֶר הִשְׁכִימוּ כָּל הַחֲכָמִים וְהַמַּכְשִׁים וַיִּתְכַּסְפוּ בֵּית מְעֻדָּן:
ו וַיְדַבְּרוּ וַיֹּאמְרוּ אֶת-רֵעָיו הִנֵּה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִינוּ הַלַּיְלָה נִסְתַּר מִמֶּלֶךְ לֹא גָּדוּעָל לוֹ:
7וְהַדָּבָר הַזֶּה יְדַע לַמֶּלֶךְ בַּעֲבָרַת הַיָּמִים וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ מַדּוּעַ הַדָּבָר הַזֶּה מִמִּי וְנָמַת כֻּלָּנוּ וְעַתָּה נֵלֵךְ וְנַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֶת הַמָּרָה אֲשֶׁר רָאִינוּ
וּפִשְׁרוֹ וְנִתְקָרְנוּ:
ח וַיַּעֲשֶׂה כֵּן ,וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּכְרְווּ לוֹ אֶרֶץ ,וַיֹּאמְרוּ ,חִי הַמֶּלֶךְ....
ט שמענו כי נולד בן לתרח בן נחור שר צְבָאֲךָ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתִּי וַיִּשְׂמַחְנוּ עִמּוֹ בַּלַּיְלָה הַהוּא:
10וכאשר יצאו עבדיך מבית תרח ללכת לבתינו ללון שם ,נשא עינינו השמים ,ונראה כוכב גדול בא ממזרח ,והכוכב ההוא רץ
במהירות רבה ,ובלע ארבעה כוכבים גדולים ,מארבעת צדדי השמים.
יא וַיִּתָּמוּ עַבְדֶיךָ מִמֶּרֶה אֲשֶׁר רָאִינוּ וַיִּחְרָאוּ מְאֹד וַיִּשְׁפָּטֵנוּ בַּמָּרְאֶה וַיְדַעְנוּ בְּחָכְמָתֵנוּ אֶת פִּרְשׁוֹ הַנָּכָה כִּי הַדָּבָר הַיּוֹלֵד לַתֶּרַח וַיִגַּדֵּל וַיְעָזֶה
וַיְהֶגֶר אֶת כָּל מַלכי הָאָרֶץ וַיִרַשׁ אֶת כָּל-אֲרָצָתָם הוּא וְזַרְעוֹ עוֹלָם:
12ועתה אדוננו ומלכנו ,הנה באמת הכרתנו לך את אשר ראינו בנוגע לילד הזה.
13אם טוב בעיני המלך לתת לאביו תמורה בעד הילד הזה ,נהרגנו בטרם יגדל ויפרה בארץ ,ותרב רעתו עלינו ,ואבדנו אנחנו ובנינו
ברעתו.
יד וישמע המלך את דבריהם וייטבו בעיניו ,וישלח ויקרא לתרח ,ויבא תרח לפני המלך.
15ויאמר המלך אל תרח ,נאמר לי כי נולד לך בן אתמול ,וכך היה הדבר בשמים בלידתו.
טז ועתה תנה לי את הנער ונוהרגנו בטרם תעלה רעתו עלינו ואתנה לך בתמורה לביתך מלא כסף וזהב.
17ויען תרח את המלך ויאמר אליו אדני ומלך שמעתי דבריך וכל אשר חפץ מלכו יעשה עבדך.
18ואדוני ומלך ,אספר לך את אשר קרה לי אמש ,למען אראה מה יעץ המלך לעבדו ,ואז אענה את המלך על אשר דבר ,ויאמר המלך
דבר.
19וַיֹּאמֶר תֶּרַח אֶל־הַמֶּלֶךְ עִיוֹן בֶּן־מוֹרֶד בָּא אֵלַי הַלַּיְלָה לֵאמֹר:
20תן לי את הסוס הגדול והיפה אשר נתן לך המלך ואתנה לך כסף וזהב ותבן ומספוא בערכו ואאמר לו חכה עד אשר אראה את
המלך על דבריך והנה את אשר יאמר המלך אעשה.
21ועתה אדני ומלך ,הנה הודיעתי לך את הדבר הזה ,ואת העצה אשר יתן מלכי לעבדו ,אעשה אותה.
22וישמע המלך את דברי תרח ויתחר אפו ויחשבהו ככועס
23ויען המלך את תרח ויאמר אליו הבטלה ובורה וחסרת-בינה אתה לעשות את הדבר הזה לתת את סוסו היפה בכסף ובזהב או אפילו
בקש ובמזון
24החסרת לך כסף וזהב כי תעשה את הדבר הזה כי לא תוכל להשיג קש ומספוא להאכיל את סוסך ומה לך כסף וזהב או קש ומספוא
כי תתן את הסוס הטוב אשר נתתי לך ואין כמותו בכל הארץ
25וַיֶּחְדַּל הַמֶּלֶךְ לַדַּבֵּר ,וַיַּעַן תֶּרַח אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר כָּכָה דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ;
26אנכי אדני ומלך ,מה זאת אשר אמרת אלי לאמר תן את בנך והרגנו אותו ,ואתנה לך כסף וזהב בערכו ,מה אעשה בכסף ובזהב
אחרי מות בני ?מי יירש אותי ?כי אם במותי ישוב הכסף והזהב למלכי אשר נתן אותם.
27וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת-דִּבְרֵי תֶּרַח וְאֶת-הַמִּשְׁלָם אֲשֶׁר-הִבִּיר אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיְחַרֵהוּ מְאֹד וַיְחָרֶץ עַל-הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּעֲרֹב אֶפְסוֹ בּוֹ.
28וירא תרח כי חרה אף המלך בו ,ויען את המלך לאמר ,כל אשר לי ביד המלך ,כל אשר חפץ המלך לעשות לעבדו ,יעשה ;גם בני ,
הוא ביד המלך ,לא יקנה לו ,הוא ושני אחיו הגדולים ממנו.
29וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-תֶּרַח לֹא ,כִּי-אֶקְנֶה אֶת-בְּנֶךָ הַקָּטוֹר בַּמָּרָה.
30ויען תרח את המלך לאמר ,אנא אדני ומלך ,תן לעבדך לדבר דבר לפניך ,וישמע המלך את דבר עבדו .ויאמר תרח ,יתן מלכי זמן
שלשת ימים עד אשר אחשוב על הדבר הזה בקרבי ,ואעוץ במשפחתי על דברי מלכי ;ולחץ מאוד על המלך להסכים לכך.
31וישמע המלך אל תרח ויעש כן ויתן לו זמן שלשת ימים ויצא תרח מפני המלך ויבא הביתה אל משפחתו וידבר אלהם את כל דברי
המלך ויירא העם מאוד
לב ויהי ביום השלישי וישלח המלך אל תרח לאמר שלח לי את בנך במחיר כאשר דברתי אליך ואם לא תעשה זאת אשלח ואשחט את
כל אשר לך בביתך ולא יישאר לך אפילו כלב.

לג וַיִּהַר תֶּרַח כִּי דִּבֵּר הַדָּבָר מֵאֵת־הַמֶּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־הַנֶּלֶךְ מֵאֶחָד מִמֶּלֶךְ אֶת־עֲבָדָיו אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ שִׁפְחָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבִיא תֶּרַח אֶת־הַנֶּלֶךְ וַיִּקַּשׁ תֶּרַח שֶׁל־שֶׁלּוֹ:

34וַיְהִי יְהוָה עִם תֶּרַח בַּדָּבָר הַזֶּה ,לְמַעֲדַר נִמְרוֹד לֹא יַמֶּת אֶת-אַבְרָם ,וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת-הַיֶּלֶד מֵאֵת תֶּרַח וַיַּכֵּל כָּל-כֹּחוֹ אֶת-רֹאשׁוֹ אֶרֶץ ,כִּי סָמַר אֶת-הָאַבְרָם ;וְהַזֶּה נִסְתַּר מִמֶּנּוּ מְאוֹתוֹ ,וְנִשְׁכַּח הַמֶּלֶךְ ,כִּי חָצוֹן הַהַגָּהָה לֹא יִסְמֹת אֶת-אַבְרָם.

לה וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ בְּסֵתֶר אֶת־אִמּוֹ וַיַּחְבֵּא אֹתָם ... בַּמְּעָרָה וַיָּבִיא לָהֶם אֶת־צִבְנָם מִלָּה יָד יָד:

36וַיְהִי יְהוָה עִם־אַבְרָם בַּמְּעָרָה וַיְהִי אַבְרָם בַּמְּעָרָה עֶשְׂרֵה שָׁנִים וַיַּחְשֹׁב הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הַמְּעֻדָּנִים וְחַכְמָנוּ כִּי הָרַג הַמֶּלֶךְ אֶת־אַבְרָם:

פרק9

1וַיִּקַּח הָרָן בֶּן-תֶּרַח אֲחִי-בְּכוֹר אַבְרָם אִשָּׁה בַּיָּמִים הָהֵם:

2בן שלשים ותשע שנה היה הרן בלקחה ותהר אשת הרן ותלד בן ויקרא שמו לוט

ג ותהר עוד ותלד בת ותקרא שמה מלכה ותהר עוד ותלד בת ותקרא שמה שרי

ד בן ארבעים ושתים שנה היה הרן בהולידו את שרי ,והיא בשנת העשירית לחיי אברם ;ובימים ההם יצא אברם ואמו ומינקתו מן המערה ,כי שכחו המלך ועברייו את דבר אברם.

ה וַיֵּצֵא אַבְרָם מִן הַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נֹחַ וְאֶל־שֵׁם בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב עִמָּהֶם לָלַדַּע אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְאֶת־דְּרָכָיו וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־הַיּוֹם אֶת־אַבְרָם וַיַּעֲבֹד אֶת־נֹחַ וְאֶת־שֵׁם בְּנוֹ יָמִים מַרְבֶּה:

ו ויהי אברם בבית נח שלשים ותשע שנה ,ויידע אברם את ה 'מבן שלוש שנים ,וילך בדרכי ה 'עד יום מותו ,כאשר לימדוהו נח ושם בנו ;וכל בני הארץ פשעו מאוד ביהוה בימים ההם ,וימרדו בו ויעבדו אלהים אחרים ,וישכחו את ה 'אשר ברא אותם בארץ ;ויעשו להם יושבי הארץ בעת ההיא איש אלהיו ,אלהי עץ ואבן אשר לא יכלו לדבר ,לא לשמוע ולא להושיע ,ועבדו אותם בני האדם ,והיו להם לאלהים.

ז וַיְהִי הַמֶּלֶךְ וְכָל-עֲבָדָיו ,וְתֶרַח וְכָל-בֵּיתוֹ ,רִאשֹׁנִים לַעֲבֹדִים אֱלֹהֵי הָעֵץ וְהָאֶבֶן.

ח ולתרח היו שנים עשר אלהים גדולים ,עשויים עץ ואבן ,לשנים עשר חדשים בשנה ,ויעבד אחד לחודש ,ובחודש היה תרח מביא את מנחתו ונסכו לאלהיו ;כן עשה תרח כל הימים.

9וכל הדור ההוא היה רע בעיני יהוה ,ויעשו איש לאלהיו ,ואת יהוה אשר ברא אותם ,עזבו.

10ולא נמצא איש בימים ההם בכל הארץ אשר ידע את יהוה כי איש את אלהיו עבדו כי אם נח וביתו וכל אשר היו תחת עצתו ידעו את יהוה בימים ההם

יא וַיִּגְדַּל אַבְרָם בֶּן תֶּרַח בַּיָּמִים הָהֵם בְּבֵית נֹחַ וְאִישׁ לֹא יָדַע וַיהוָה עִמּוֹ:

12וַיִּתֵּן יְהוָה לְאַבְרָם לֵב בֵּין וַיֵּדַע כָּל מַעֲשֵׂי הַדּוֹר הַהוּא הֶבֶל וְכִי כָּל אֱלֹהֵיהֶם הֶבֶל וְלֹא הוֹעִיל:

13וירא אברם את השמש מאירה על הארץ ,ויאמר אברם לעצמו אם כן עתה השמש הזורח על הארץ הוא אלהים ,ואותו אעבד.

יד ויעבד אברם את השמש ביום ההוא ויתפלל אליו ,וכאשר יבא הערב ,שקע השמש כרגיל ,ויאמר אברם בלבו ,הלא זה אינו אלהים?

15וַיֹּאמֶר אַבְרָם לְבֵּנוּ מִי עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִי בָּרָא עַל־הָאָרֶץ אִי הוּא:

טז וַיַּחְשֵׁךְ עָלָיו הַלַּיְלָה וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו מַעֲרָבָה וְצָפוֹן וְגָרוֹם וַיַּרְא כִּי-נָעַז הַשֶּׁמֶשׁ מֵעַל-הָאָרֶץ וְהַיּוֹם נַחְשָׁךְ.

יז וירא אברם את הכוכבים ואת הירח לפניו ויאמר אך זה הוא האלוהים אשר ברא את כל הארץ ואת האדם והנה אלה עבדיו אלהים הם סביבותיו ויעבד אברם את הירח ויתפלל אליו כל הלילה ההוא.

18ויהי בבוקר ,כאשר אור ,והשמש זרח על הארץ כרגיל ,וירא אברם את כל הדברים אשר עשה יהוה אלהים על הארץ.

19וַיֹּאמֶר אַבְרָם לֵב אֵלָיו הָאֵלֶּה לֹא אֱלֹהִים הֵם עֹשֵׂי הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם כָּל־אֱלֹהִים הֵם ,כִּי־אֵלֶּה עַבְדֵי אֱלֹהִים .וַיִּשָּׁבֵר אַבְרָם בְּבֵית נֹחַ וַיֵּדַע שָׁם אֶת־ה 'וּדְרָכָיו וַיַּעֲבֵד אֶת־ה 'כָּל־יְמֵי־חַיָּיו .וְכָל־הַדּוֹר הַהוּא שָׁכַח אֶת־ה 'וַיַּעֲבֵד אֱלֹהִים אֲחֵרִים ,עֵץ וָאֶבֶן ,וַיִּמְּרוּ כָּל־יָמֵיהֶם.

20וימלך המלך נמרוד לבטח ,וכל הארץ תחתיו ,וכל הארץ הייתה לשון אחת ודברים אחדים.

כא ויעצו יחד כל שרי נמרוד וגדוליו פות ומצרים כוש וכנען ומשפחותיהם ויאמרו איש אל רעהו בואו נבנה לנו עיר ובה מגדל חזק וראשו מגיע לשמים ונעשה שם ונמלך על כל העולם למען תכלה מעלינו רעת אויבינו ונמלוך עליהם בכוח ולא נתפזר על הארץ בגלל מלחמותיהם

22וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ,וַיַּגִּידוּ לַמֶּלֶךְ אֶת הַדְּבָרִים אֶת־הַמֶּלֶךְ ,וַיַּסְכִּים עִמָּהֶם בַּדָּבָר הַזֶּה ,וַיַּעֲשֶׂה כֵּן.

23וַיִּקְבְּצוּ כָּל הַמִּשְׁפָּחוֹת כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ ,וַיֵּלְכוּ לַחְפֹּר נְדָעָה לִבְנֹת אֶת הָעִיר וְהַמִּגְדָּל ,וַיַּחְפּוּ בְּכָל הָאָרֶץ וְלֹא מָצְאוּ כְּגַל אֶחָד מִקֶּדֶם אֶרֶץ שִׁנְעָר ,כְּיוֹמַיִם הַלֵּל ,וַיִּסְעוּ שָׁם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם

24וַיָּחֵלּוּ לַלְּבֵנִים וְלַבֵּר אֵשׁ לִבְנָה אֶת־הָעִיר אֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר חָמוּ לְגַלִּימוּ:

25וְבִנְיַת הַמִּגְדָּל הָיָה לָהֶם לְפֶשַׁע וְחָטָא וַיָּחֵלּוּ בָּנָנוּ וְעַל יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם בָּנָנוּ וַיַּחְשָׁו בְּלִבָּם לְהִיָּחֵם בּוֹ וּלְעוֹלָה הַשָּׁמַיִם

26וכל העם הזה וכל המשפחות נחלקו לשלושה חלקים :הראשון אמר נעלה השמים ונלחם בו ;השני אמר נעלה השמים ונשים שם את אלהינו ונעבד אותם ;והשלישי אמר נעלה השמים ונכה אותו בקשתות ובחניתות ;וידע אלהים את כל מעשיהם ואת כל מחשבותיהם הרעות ,וירא את העיר ואת המגדל אשר בנו.

27וכאשר בנו בנו להם עיר גדולה ומגדל גבוה וחזק מאוד ,ומגמת גובהה לא הגיעו החרס והלבנים אל הבונים בעליה אליה עד אשר כלו העלים שנה שלמה ,ואחרי כן הושיטו אל הבונים ונתנו להם את החרס והלבנים ;כך נעשה יום יום.

28והנה אלה עלו ואחרים ירדו כל היום ;ואם לבנה תיפול מידיהם ותישבר ,כולם יבכו עליה ,ואם אדם ייפול ומת ,איש מהם לא יביט בו.

29וידע יהוה את מחשבותיהם ,ויהי כאשר בנו ,השליכו את החצים השמימה ,וכל החצים נפלו עליהם מלאים דם ,וכשראו אותם
אמרו איש אל רעהו ,הרגנו את כל אשר בשמים.
30כי מאת יהוה היה זה למען תעתע ולמען להשמידם מעל פני האדמה.
31וַיִּבְנוּ אֶת־הַמִּגְדָּל וְאֶת־הָעִיר וַיַּעֲשֶׂה כָּךְ יוֹם־יוֹם עַד־מִסְלֹף יָמִים וְשָׁנִים רַבִּים:
32וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-שִׁבְעִים הַמַּלְאָכִים הָעֹמְדִים לְפָנָיו הַקְּרוֹבִים אֵלָיו לֵאמֹר ,לְכֹה נֵרֵד וְנְבַלְּלָה אֶת-לְשְׂפָתָם ,פְּנִים לֹא-יָבִין אִישׁ אֶת-
לְשְׂפַת רֵעֵיו ,וַיַּעֲשֶׂה לָהֶם כֵּן.
33וממחרת היום ההוא שכחו איש את שפת רעהו ולא יכלו להבין לדבר לשון אחת ,וכאשר לקח הבנאי מיד רעהו סיד או אבן אשר
לא ציווה ,היה הבנאי משליך אותו וזורק אותו על רעהו וימות.
34וַיַּעֲשֶׂה כָּךְ יָמִים רַבִּים ,וַיַּרְגוּ מֵהֶם כָּךְ.
לה וַיַּךְ יְהוָה אֶת-שְׁלֹשׁ הַחֲלָכִים אֲשֶׁר שָׁם וַיְעַנֵּשׁ כְּמַעֲשֵׂיהֶם וְכְמַעֲשֵׂיהֶם .אֲשֶׁר הָאֲמָרִים נַעֲבֹד אֶת-אֱלֹהֵינוּ הָפוּ כְּקוֹף וּפִלִּים .אֲשֶׁר
הָאֲמָרִים נַכְּכָה בַּשָּׁמַיִם בַּחִצִּים הֲרִיגָם יְהוָה אֶחָד בְּיַד רֵעָיו .וְאֶת-הַחֲלָכָה הַשְּׁלִשִׁית הָאֲמָרִים נַעֲלָמָה בָּעָלָיו הֲרִיגְתָּם בָּאָרֶץ.
36ואלה שנשארו ביניהם ,כאשר ידעו והבינו את הרעה אשר תבוא עליהם ,עזבו את הבניין ,וגם הם התפזרו על פני כל הארץ.
לז וַיַּחְדּוּ לִבְנוֹת אֶת־הָעִיר אֶת־הַמִּגְדָּל עַל־כֵּן קָרָא אֶת־הַמָּקוֹם הַהוּא בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה אֶת־לִשְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ הִנֵּה הִיא מִקֶּדֶם לָאָרֶץ
שִׁנְעָר:
38ואת המגדל אשר בנו בני האדם ,ותפתח הארץ את פיה ותבלע שליש ממנו ,וגם אש ירדה מן השמים ותשרף שליש אחר ,והשליש
השני נותר עד היום הזה ,והוא מהחלק הזה אשר היה למעלה ,והיקפו שלושה ימים.
39וְרַבִּים מִבְּנֵי אָדָם מֵתוּ בַּמִּגְדָּל הַהוּא ,עַם אֵין מִסְפָּר.

פרק10

א וימת פלג בן עבר בימים ההם בשנת ארבעים ושמונה לחיי אברם בן תרח ויהיו כל ימי פלג מאתים שלשים ותשע שנה:
2וכאשר פיזר יהוה את בני האדם על חטאתם במגדל ,הנה הם התפזרו לחלקות רבות ,וכל בני האדם נפוצו על ארבע כנפות הארץ.
ג וַיְהִי כָּל־הַמִּשְׁפָּחוֹת ,אֶת־כָּל־הַמִּשְׁפָּחוֹת ,כְּלִשְׁפָּחוֹ ,כְּגֶגְדָּה וְכַעִירָה.
ד ויבנו בני האדם ערים רבות למשפחותיהם בכל המקומות אשר הלכו אשר-באים ובכל הארץ אשר-פיזרם יהוה שם.
5וחלק מהם בנו ערים במקומות שמהם הושמדו אחר כך ,וקראו לערים האלה על שמם ,או על שמות בניהם ,או על שם אירועים
ספציפיים.
ו וילכו בני יפת בן נח ובנו להם ערים במקומות אשר נפוצו שם ,ויקראו לכל עריהם על שמם ,ויתחלקו בני יפת על פני הארץ
למחלקות ולשונות רבים.
ז ואלה בני יפת למשפחותם גומר ומגוג ומדי ויוון ותובל ומשך ותירס אלה בני יפת לתולדותיהם
ח ובני גומר ,לעריהם ,הפרנקומים ,היושבים בארץ פרנצה ,על נחל פרנצה ,על נחל סנה.
ט ובני רפת הברטונים היושבים בארץ ברטוניה על נהר לדה אשר שואב את מימיו לים הגדול גיחון הוא אוקינוס.
10ובני טוגרמה עשר משפחות ,ואלה שמותיהם :בוזאר ,פרזונאק ,בלגר ,אליקנום ,רגביב ,תרקי ,ביד ,זבוק ,אונגל וטילמז ;כל אלה
התפשטו וישבו בצפון ובנו לעצמם ערים.
יא וַיִּקְרָאוּ לְעָרֵיהֶם עַל שְׁמָם אֵלֶּה הַיּוֹשְׁבִים עַל נְהַר חִתְלָה וְאִיטָלַךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
12אך משפחות אנגולי ,בלגר ופרזונאק ,הן יושבות על גדות הנהר הגדול דובני ;ושמות עריהן גם הם על פי שמם.
13ובני ייוון הם היונים היושבים בארץ מקדוניה ,ובני מדייערע הם הארלומים היושבים בארץ כורסון ,ובני תובל הם היושבים בארץ
תוסקנה על נהר פשיה.
יד ובני משך השיבשני ובני טירס רושאש כושני ואונגוליס כל אלה הלכו ובנו להם ערים אלה הערים אשר על הים יבוס על נהר קורא
אשר נשפך לנהר טרגן
טו ובני אלישע הם האלמנים ,וגם הם הלכו ובנו להם ערים ;אלה הערים הנמצאות בין הרי איוב ושבטמו ;ומהם היו אנשי לומברדים
היושבים מול הרי איוב ושבטמו ,והם כבשו את ארץ איטליה וישארו שם עד היום הזה.
טז ובני הכיתים הרומים היושבים בעמק קנופיה על נהר תברו.
יז ובני דודנים הם היושבים בערי גיחון הים בארץ בורדנה.
18אלה משפחות בני יפת לעריהם ולשונותיהם אשר נפוצו אחר המגדל ויקראו עריהם על שמם ועל מקרים ואלה שמות כל עריהם
על משפחותיהם אשר בנו בימים ההם אחרי המגדל
יט ובני חם היו כוש ומצרים ופות וכנען לדורותיהם ולעריהם.
20כל אלה הלכו ובנו להם ערים כאשר מצאו להם מקומות טובים ויקראו עריהם על שם אבותם כוש ומצרים פוט וכנען
כא ובני מצרים הלודים והענמים והלהבים והנפתוכים והפתרוסים והכסלוחים והכפרים שבע משפחות.
22כל אלה יושבים על נהר סיחור הוא נחל מצרים ויבנו להם ערים ויקראו להן על שמם.
23וַיִּתְנַשְּׂאוּ בְנֵי פַּתְרוֹס וְכַסְלוֹחַ ,וּמֵהֶם צָאוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעֲזָתִים וְהַגְּרָרִים וְהַגִּתִּים וְהָעֶקְרוֹנִים לַחֲמֵשׁ מִשְׁפָּחוֹת וְגַם הֵם בָּנוּ לָהֶם עָרִים
וַיִּקְרְאוּ לְעָרָיָם עַל שֵׁם אֲבוֹתָם עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
24וְגַם בְּנֵי כְּנַעַן בְּנוֹתָם עָרִים וַיִּקְרָאוּ לְעָרֵיהֶם עַל־שְׁמָם עֶשְׂרֵה עֶרֶב וְעָרִים אֵין מִסְפָּר:
25וַיֵּלְכוּ אַרְבַּעַת אִישׁ מִמִּשְׁפַּחַת חָם אֶל־אֶרֶץ הַמִּשְׁבָּר אֵלֶּה שְׁמוֹת אַרְבַּעַת הָאֲנָשִׁים סְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְאַדְמָה וּצְבוֹיִם:

26וַיִּבְנוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה לָהֶם אַרְבַּע עִירִים בְּאֶרֶץ הַמִּשְׁבָּר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹת עָרֵיהֶם עַל שְׁמָם:
27והם ובניהם וכל אשר להם ישבו בערים ההן ,ופרו ורבו מאוד וישבו בשלווה.
כח וילך שעיר בן חור בן חווי בן כנען וימצא עמק נגד הר פארן ויבן שם עיר וישב שם הוא ושבעת בניו וביתו ויקרא לעיר אשר בנה שעיר על שמו הוא ארץ שעיר עד היום הזה
29אלה משפחות בני חם ללשונותיהם ועריהם אשר נפוצו לארצותיהם אחר המגדל.
30וְגַם מִבְּנֵי שֵׁם בֶּן נֹחַ אֲבִי כָּל-בְּנֵי עֵבֶר הָלְכוּ וַיִּבְנוּ לָהֶם עָרִים בַּמְּקוֹמוֹת שֶׁנָּפְצוּ שָׁם וַיִּקְרְאוּ לְעָרֵתָם עַל-שְׁמָם:
31ובני שם עילם ואשור וארפכשד לוד וארם ויבנו להם ערים ויקראו שמות כל עריהם על שמם.
לב ויצא אשור בן שם ובניו וביתו בעת ההיא ,קבוצה גדולה מאוד מהם ,וילכו אל ארץ רחוקה אשר מצאו ,ויפגשו עמק רחב ידיים בארץ אשר הלכו שמה ,ויבנו להם ארבע ערים ,ויקרא להן על שמם ועל שמותיהן.
לג ואלה שמות הערים אשר בנו בני אשור נינוה ורשן כלך ורחבתר ובני אשור ישבו שם עד היום הזה
לד וילכו גם בני ארם ובנו להם עיר ויקראו שם העיר עוץ על שם אחיהם הבכור וישבו בה היא ארץ עוץ עד היום הזה.
35ובשנה השנייה אחרי המגדל הלך איש מבית אשור ושמו בלה מארץ נינוה לגור עם ביתו בכל אשר ימצא מקום ויבאו עד מול ערי הערבה ,מול סדום ,וישבו שם.
36וַיָּקָם הָאִישׁ וַיִּבֶן שָׁם עִיר קְטַנָּה וַיִּקְרָא שְׁמָהּ בֶּלַע עַל־שְׁמוֹ הוּא אֶרֶץ צֹעַר עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:
לז ואלה משפחות בני שם לשפתם ולעריהם אחרי נפוצם על הארץ אחרי המגדל.
38וכל ממלכה ,עיר ומשפחה ממשפחות בני נח ,בנתה להן ערים רבות אחרי כן.
39וַיַּעֲמִידוּ מְשִׁלְתּוֹת בְּכָל־עָרֵיהם לְהַשְׁפָּחוֹת בְּפִקְדָּם כָּךְ עָשׂוּ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־נֹחַ עַד־עוֹלָם:

פרק11

1ונמרוד בן כוש עוד בארץ שנער וימלך עליה וישב שם ויבן ערים בארץ שנער.
2ואלה שמות ארבע הערים אשר בנה ויקרא שמותיהן כדברים אשר קרה להן בבניית המגדל
ג וַיִּקְרָא לָאֵת הָרִאשׁוֹנָה בָּבֶל לֵאמֹר כִּי שָׁם בָּלַל יְהוָה אֶת-לְשׁוֹן כָּל-הָאָרֶץ וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קָרָא אֶרֶךְ כִּי שָׁם פֵּיזְרָנָם אֱלֹהִים:
ד ואת השלישי קרא עכד לאמר מלחמה גדולה הייתה במקום ההוא ואת הרביעית קרא כלנה כי כלו שם שריו וגיבוריו ויעשו חרפה על יהוה מרדו ופשעו בו
ה וַיִּבֶן נִמְרוֹד אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה בָּאָרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשֶׁב בָּהֶן אֶת־נְתָיו שָׁרִית וְגִבּוֹרָיו אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ בְּמַמְלְכוּתוֹ:
ו ויישב נמרוד בבבל ,ויחדש שם את מלכותו על שאר נתיניו ,וימלוך בבטחה ,ונתי נמרוד ושרי קראו שמו אמרפל ,לאמור כי במגדל נפלו שריו ואנשיו דרכו.
7וְלמרות זאת לא שב נמרוד אל ה ,'וימשיך ברשע וילמד רעה לבני אדם ;ומרדון בנו היה גרוע מאביו ,ויוסיף עוד על תועבות אביו.
ח וַיֶּחֱטָא בְּנֵי אָדָם ,לָכֵן נֶאֱמַר מֵרְשָׁעִים יָצָא רֶשַׁע.
ט בעת ההיא הייתה מלחמה בין משפחות בני חם ,והיו יושבים בערים אשר בנו.
י וילך כדרלעמר מלך עילם ממשפחות בני חם ,וילחם עמם ויכניע אותם ,וילך אל חמש ערי הערבה ,וילחם עליהם ויכניע אותם ,והיו תחת שליטתו.
יא וַיַּעֲבְדוּ אוֹתוֹ שְׁנַיִם שָׁנָה וַיִּשְׁלוּ אוֹתוֹ מַס שָׁנִי.
12בעת ההיא מת נחור בן שרוג בשנת ארבעים ותשע לחיי אברם בן תרח.
יג ובשנת חמשים שנה לחיי אברם בן תרח יצא אברם מבית נח וילך בית אביו.
יד וַיִּדַע אֶת־ה 'אַבְרָם וַיֵּלֶךְ בִּדְּרָכָיו וּבְמוֹדָתוֹ וַיְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ.
15ותרח אביו היה בימים ההם עודנו שר צבא המלך נמרוד והוא עודנו הולך אחרי אלהים זרים
טז ויבא אברם בית אביו וירא שם שנים עשר אלהים עומדים בהיכלותיהם ויחר אף אברם בראותו את התמונות האלה בבית אביו
יז וַיֹּאמֶר אַבְרָם חַי יְהוָה לֹא יָשְׁבוּ הַצְּלָמִים הָאֵלֶּה בְּבֵית אָבִי כֵּן יַעֲשֶׂה לִי יְהוָה בְּרָצָנִי אִם לֹא אֲשַׁבֵּר אֻכָלָם:
יח וַיֵּלֶךְ אַבְרָם מֵעִתָּם וַיַּעֲרֶה אֶפְרוֹ בוֹ וַיָּהֵר אַבְרָם וַיֵּלֶךְ מֵחֶדֶר אֶל-חצר אביו החיצונה וַיִּמָּצָא אֶת-אָבִיו יֹשֵׁב בֶּחָצֵר וְכָל-עֲבָדָיו עִמּוֹ וַיָּבֹא אַבְרָם וַיֵּשֶׁב לְפָנָיו:
19וַיִּשְׁאַל אַבְרָם אֶת-אָבִיו לֵאמֹר" :אָבִי ,הַגִּיד לִי ,אֵיהֶה הָאֱלֹהִים בָּרָא אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וְכָל-בְּנֵי-הָאָדָם עַל-הָאָרֶץ ,וַאֲשֶׁר בָּרָא אֶת-אֲשֶׁר בָּרָאנוּ כֻּלָּנוּ בַּבַּיִת".
20ויאמר אברם אל אביו אדני הראה נא לי ויביא תרח את אברם אל חדר החצר הפנימית וירא אברם והנה כל החדר מלא אלהי עץ ואבן שנים עשר פסלים גדולים וקטנים מהם לאין מספר
21וַיֹּאמֶר תֶּרַח אֶל־בְּנוֹ הִנֵּה אֵלֶּה הֵם הֵן אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אַתָּה רָאָה עַל־הָאָרֶץ וַאֲשֶׁר בְּרָצוּ אֲנִי וְאֶת־כָּל־הָאָדָם:
22וַיִּשְׁתַּחֲוָה תֶּרַח לֶאֱלֹהָיו ,וַיֵּלֶךְ מֵעֲלֵיהֶם ,וַיֵּלֶךְ אַבְרָם בְּנוֹ עִמּוֹ.
23וַיֵּלֶךְ אַבְרָם מֵעָלֶיהָ ,וַיֵּלֶךְ אֶל־אִמּוֹ ,וַיֵּשֶׁב לְפָנֶיהָ ;וַיֹּאמֶר אֶל־אִמּוֹ :הִנֵּה הֶרְאֵנִי אָבִי ,אֶת־עֹשֵׂי הַשָּׁמַיִם וְאֶת־כָּל־בְּנֵי־אָדָם.
24ועתה מהרו והביאו גדי מן הצאן ועשו ממנו מַעֲנָן וְאֲבִאֵהוּ לֶאֱלֹהֵי אָבִי מִנְחָה לֹא אֹכְלָם וְאֲכֹל בָּהֶם:
25ותעשה כן אמו ותקח גדי ותעשה ממנו מַעֲמָד ותביא אותו אל אברם ויקח אברם את מַעֲמָד מאת אמו ויביא אותו לפני אלהי אביו ויגש אלהם לאכל ולא ידע תרח אביו.
26וירא אברם ביום אשר יושב בתוכם כי אין להם קול ואין להם שמע ואין להם תנועה ואף אחד מהם לא יוכל להושיט את ידו לאכל

27וַיְלַעַק אֲבָרָם וַיֹּאמֶר הָאֲבִיל הַמַּעֲלָה אֲשֶׁר הִכָּשִׁיתִי לֹא-טַעֲנָה לָהֶם ,אוֹ שֶׁמַּעְתִּי מְעַט מִפְּנֵיהֶם ,וּבְגִין לֹא-אֹכְלוּ ;לְכֵן מַחַר אֶכְשִׁיר מַעֲלָחִים טֶב וְרַב מִזֶּה ,לְמַעֲדַת אֶרְאֶה.

כח ויהי למחרת ויאמר אברם לאמו על-דבר הטעם ותקום אמו ותקח שלשה גדי צאן טובים ותעשה מהם טעם טעים כחבב בנה ותתן אותו לבנה אברם ולא ידע תרח אביו.

29וייקח אברם את הטעם מאת אמו ויביאהו לפני אלהי אביו אל-החדרה ויגש אליהם לאכלו וישם לפניהם ויישב אברם לפניהם כל היום וחשב אולי יאכלו.

30וַיַּרְא אֲבָרָם וַיֵּן לֹא-הִקּוֹל וְלֹא-שְׁמָעָה וְאֶחָד מֵהֶם לֹא-טַפֵּחַ אֶת-יָדוֹ לֹא-אֻכָּל:

31ובערב היום ההוא ,בבית ההוא ,נלבש אברם ברוח אלוהים.

32ויקרא ויאמר אוי לאבי ולדור הרשע הזה אשר כל לבם נוטה להבל ,אשר עובדים את אלילי העץ והאבן האלה אשר לא יאכלו ולא ריחנו ולא שמעו ולא ידברו ,אשר פיהם לא ידברו ,עיניהם לא ראו ,אזניהם לא שמעו ,ידים לא מרגישות ורגליים לא תנועעו כמוהם עשו אותם והבוטחים בהם.

לג וַיַּרְא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֵלֶּה וַיֵּחָרֹת אֶפְרָם בְּאָבִיו וַיֵּמָּר וַיִּקַּח אֶת־הַגַּרְמוֹ בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֶל־חדר הָאֱלֹהִים וַיְּשַׁבֵּר אֶת־כָּל־אֱלֹהִים אָבִיו:

לד וכאשר כלה לשבור את התמונות ,נתן את הגרזן ביד האל הגדול אשר שם לפניהם ,ויצא ;ותרח אביו בא הביתה ,כי שמע בפתח את קול מכה הגרזן ;ויבא תרח הביתה לדעת מה-הדבר.

לה וַיִּשְׁמַע תֶּרַח אֶת־קְלוֹשׁ הַגַּרְזֶן בַּחֲדָלִים וַיָּרָץ אֶל־חֶדֶר אֶל־הַפְּדָלִים וַיִּפְגֹּשׁ אֶת־אַבְרָם בְּצֵאת:

36וַיָּבֹא תֶּרַח הַחֶדֶר וַיַּרְא אֶת כָּל־הַפְּלִים נִפְלוּ וּשְׁבוּרִים ,וְאֶת־הַגַּרְמֶן בְּיַד הַגָּדֹן ,אֲשֶׁר לֹא־נִשְׁבְּרָה ,וְהַמַּעֲדָן אֲשֶׁר־עָשָׂה אַבְרָם בְּנוֹ ,עוֹדֶן לְפָנֵיהם

37וַיַּרְא תֶּרַח כָּךְ וַיֵּחָרֹת אֶפְרָם מְאֹד וַיֵּלֶךְ מֵחֶדֶר אֶל־אַבְרָם:

38וַיִּמְצָא אֶת-אַבְרָם בְּנוֹ הַיּוֹשֵׁב בַּבַּיִת וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה-הַמַּעֲשֶׂה הַזֹּאת עָשִׂיתָ לֶאֱלֹהַי:

39ויען אברם את תרח אביו ויאמר לא כן אדני כי הבאתי לפניהם מטעמים וכאשר קרבתי אליהם עם הבשר לאכל ויתפשטו כולם כאחד ידם לאכול בטרם הושיט הגדול את ידו לאכול

40וירא הגדול את מעשיהם אשר עשו לפניו ,ויתחר אפו בם מאוד ,וילך ויקח את הגרזן אשר בבית ויבא אליהם וישבר את כולם , והנה הגרזן עודנו בידו כאשר אתה רואה.

מא וַיִּחַר אֶפֶן תֶּרַח בְּאַבְרָם בְּנוֹ בְּדַבֵּר אֹתָם וַיֹּאמֶר תֶּרַח אֶל־אַבְרָם בְּנוֹ בַּאֲפּוֹ מַה־הַמִּשְׁפָּרָה אֲשֶׁר־סִפְרַתָּ שֶׁקֶר אַתָּה דּוֹבֵר לִי:

42הֲיֵשׁ בָּאֵלִים הַלָּאֵלִים רוּחַ נֶפֶשׁ וְכֹחַ לַעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר אֲמַרְתָּ אֵלַי הֲלֹא עֵץ וָאֶבֶן הֵם וַהֲאֲנִי עֲשִׂיאֵם וְהַתִּכָּל שֶׁקֶר לֵאמֹר כִּי הָאֵל הַגָּדֹן אֲשֶׁר הָיָה עִמָּהֶם וְאַתָּה הוּא שֶׁמַּקְצָם בְּיָדוֹ וְאָמַרְתָּ כִּי הִכִּים אֶת־כֻּלָּם:

43ויען אברם את אביו ויאמר אליו ואיך תוכל לעבוד את האלילים האלה אשר אין בהם כוח לעשות דבר ?האם האלילים האלה אשר אתה בוטח בהם יושיעך ?האם ישמעו תפלתך כי תקרא להם ?האם יושיעך מיד אויביך ?או ילחמו עבורך מלחמותיך עם אויביך ועבדת עץ ואבן אשר לא יוכלו לדבר ולא ישמעו.

44ועתה הלא טוב לך ולבני האדם אשר קרוביך לעשות את הדברים האלה הבטלים ,הנבוכים וקצרי דעת אתה עד שתעבד עץ ואבן ותעשה כדבר הזה

45ושכחו את יהוה אלהים אשר עשה שמים וארץ ,ואשר ברא אתכם בארץ ,ובכך הביאו רעה גדולה על נפשותיכם בדבר הזה לעבד את האבן והעץ?

46הלוא חטאו אבותינו בימי קדם בדבר הזה ,ויביא יהוה אלהי העולם עליהם את מי המבול וישחית את כל הארץ.

47ואיך תוכלו להמשיך לעשות זאת ולעבד אלוהי עץ ואבן ,אשר אינם יכולים לשמוע או לדבר או להציל אתכם מלחץ ,ובכך להוריד עליכם את חרון אפו של אלוהי העולם?

48ועתה אבי תמנע מזה ואל תביא רעה על נפשך ועל נפשות ביתך

49וַיֵּמַּר אַבְרָם וַיָּקָץ מִפְּנֵי אָבִיו וַיִּקַּח אֶת־הַגַּרְמוֹן מֵפֶל־אָבִיו הַגָּדוֹן וַיְּשַׁבֵּר אֹתָהּ בְּהִיּוֹת שֶׁבֶר אֹתָהּ וַיָּבָרֶץ:

50וַיַּרְא תֶּרַח אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אַבְרָם וַיֵּמַּר לֹלֵךְ מִבֵּיתוֹ וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא לִפְנֵי נִמְרוֹד וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיִּכְחוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־חָפְצָה לָּךְ

51ויאמר ,אנא אדני ,שמעני ,הנה לפני חמישים שנה נולד לי ילד ,וכה עשה לאלהיי ,וכה דיבר ;ועתה אדני ומלך ,שלח לקרוא לו ויבוא לפניך ,ושפט אותו על פי החוק ,וניצלנו מרעתו.

נב וישלח המלך שלושה אנשים מעבדיו ,וילכו ויביאו את אברם לפני המלך .ונמרוד וכל שריו ועבדיו יושבים לפניו ביום ההוא ,וגם תרח ישב לפניהם.

53וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-אַבְרָם מַה-זֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְאָבִיךָ וּלְאֱלֹהָיו וַיַּעַן אֶת-הַמֶּלֶךְ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבְרָר אֶל-אָבִיו וַיֹּאמֶר הָאֵל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר-הָיָה עִמָּהֶם בַּבַּיִת עָשָׂה לָהֶם אֲשֶׁר-שְׁמַעְתָּ:

54ויאמר המלך אל אברם הכוח לדבר ולאכול ולעשות כאשר דברת ויען אברם את המלך לאמר ואם אין כוח בהם למה תעבדם ותתעה בני אדם בסכלותיך

55האם אתה מדמיין כי יוכלו להצילך או לעשות דבר קטן או גדול ,כי תעבוד אותם ?ומדוע לא תרגיש את אלוהי כל העולם ,אשר ברא אותך ובידו להרוג ולהחיות?

O 56מלך טיפש ,פשטן ובור ,אוי לך לנצח.

57חשבתי שתלמד את עבדיך דרך ישרה ולא עשית זאת ותמלא את כל הארץ חטאיך ואת חטאי עמך אשר הלכו בדרכיך

58הלא ידעת ,או הלא שמעת ,כי את הרעה הזאת אשר אתה עשה ,חטאו בו אבותינו בימי קדם ,והביא אלהי עולם עליהם את מי המבול וישמיד את כולם ,וגם את כל הארץ ישמיד עליהם ?והאם אתה ועמך תקומו עכשיו ועשיתם כמעשה הזה ,כדי להוריד את אף יהוה אלהי העולם ,ולהביא עליך רעה ועל כל הארץ?
59ועתה הסיר את המעשה הרע הזה אשר אתה עשה ועבד את אלוהי העולם כאשר נפשך בידיו ואז ייטב לך.
60וְאִם לֹא יַשְׁמַע לִבְּךָ הָרַע אֶל-דִּבְרֵי לְעָזְבְךָ מִדַּרְכְּךָ הָרַע וְלַעֲבֹד אֶת-אֱלֹהֵי הָעֱלֹהִים וְתָמוּת בַּבְּשׁוּבָה בַּאַחֲרִית הַיָּמִים אַתָּה וְעַמְּךָ וְכָל-אֲשֶׁר-אֲשֶׁר-עָלֶיךָ לִשְׁמֹעַ דִּבְרֶיךָ הָרַע וְהַלֵּךְ בְּדַרְכְּךָ הָרַע:
61וַיֵּחָדַת אַבְרָם לְדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים ,וַיִּשָּׂא אַבְרָם אֶת-עֵינָיו הַשָּׁמַיִם ,וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאָה אֶת-כָּל-רְשָׁעִים ,וְשָׁפְּנָם.

פרק12

1וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת-דִּבְרֵי אַבְרָם וַיְהִיב אַבְרָם בַּכֹּאֵל עֲשֶׂרֶת יָמִים:
2וַיָּמִים הַיָּמִים הַהֵה צִוָּה הַמֶּלֶךְ לָבוֹא לְפָנָיו כָּל הַמְּלָכִים וְשָׂרֵי הַמִּדְבָּקוֹת וְהַחֲכָמִים וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו וְאַבְרָם עוֹדְנִי בְּבֵית הַמַּסְאֵר:
ג ויאמר המלך אל השרים ואל החכמים השמעתם את אשר עשה אברם בן תרח לאביו כה עשה לו ואצוה אותו להביא לפניי וכה דבר לא נחרד לו לבו ולא זע לפני והנה עתה הוא כלוא בבית סוהר
4לכן פסק מה הדין הראוי לאיש הזה אשר חרף את המלך ;אשר דיבר ועשה את כל הדברים אשר שמעת.
ה ויענו כולם את המלך לאמר האיש המגדף את המלך יתלה על עץ ,אך לאחר שעשה את כל הדברים אשר אמר ,ובז את אלהינו , ישרוף אותו למוות ,כי זה החוק בדבר הזה.
ו אם טוב על המלך לעשות זאת ,יצוה את עבדיו להדליק אש יומם ולילה בכבשן הלבנים שלך ,ואז נזרוק את האיש הזה לתוכה . ויעשה המלך כן ,ויצוה את עבדיו להכין אש שלושה ימים ושלושה לילות בכבשן המלך אשר בכסדים ;ויצוה המלך לקחת את אברם מן הכלא ולהוציאו לשרפה.
7וכל עבדי המלך השרים והאדנים והמושלים והשופטים וכל יושבי הארץ כתשע מאות אלף איש עמדו מול הכבשן לראות את אברם.
8וַיִּצְפּוּ כָּל הַנָּשִׁים וְהַטַּף עַל הַגַּגּוֹת וְהַמִּגְּדִים לִרְאוֹת אֲשֶׁר עוֹשֶׂה לְאַבְרָם ,וַיַּעֲמְדוּ כֻּלָּם יַחַד מֵרְחוֹק ;וְלֹא נָשַׁר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא בָּא בַּיּוֹם הַהוּא לִרְאוֹת אֶת הַמָּרָה:
9וַיָּבֹא אַבְרָם וַיֵּאָשֶׁר רָאוּ חַשְׁפֵּי הַמֶּלֶךְ וַיַּחְמִים וַיִּקְעוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר" :אדונינו ,אכן זה האיש אשר ידענו כי היה הילד אשר בלע הכוכב הגדול את ארבעת הכוכבים בלידתו ,אשר הודיענו למלך לפני חמישים שנה".
10והנה עתה גם אביו עבר מצותיך ולעג לך בהבא לך ילד אחר ,אשר הרגת.
יא וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת-דִּבְרֵיהֶם וַיִּחַף מְאֹד וַיְצַוֶּה לַבָּא אֶת-תֶּרַח לְפָנָיו:
12ויאמר המלך ,שמעת את אשר דברו החשפנים ?ועתה אמור לי באמת ,איך עשית ;ואם אמת תדבר ,זוכה.
13וירא תרח כי חרה אפו של המלך מאוד ,ויאמר תרח אל המלך אדוני ומלך ,שמעת אמת ,ונכון הדבר אשר דברו החכמים .ויאמר המלך ,איך עשית את הדבר הזה ,לעבור על מצותיי ,ולתת לי ילד אשר לא ילדת ,ולקחות עליו ערך.
יד וַיֹּאמֶר תֶּרַח אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי נִגְרוּ רַבִּי עַל־בְּנִי בָּעֵת הַהִיא וַיִּקַּח אֶת־בֶּן מֵאֲמָתִי וָאֲבִאתּוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ
15וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי יֵצֶךְ זֹאת הִגִּיד לִי אַל-תִּסְתֵּר מִמֶּנִּי דָּם וְלֹא-תָמוּת:
טז וַיַּחַד תֶּרַח מְאֹד מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל הַמֶּלֶךְ הָרָן בְּנִי בְּכֹרוֹ יֹעֵץ לִי זֹאת וְהָרָן בַּיָּמִים הַהֵה נוֹלַד אֶבְרָם בֶּן שְׁלֹשִׁים וְשָׁנִים שָׁנָה:
יז ולא יעץ הרן לאביו דבר ,כי אמר תרח זאת למלך להציל את נפשו מעל המלך ,כי ירא מאוד ;ויאמר המלך לתרח ,הרן בנך אשר יעץ לך זאת ימות באש עם אברם ,כי גזר דין מות עליו ,על אשר מרד ברצון המלך לעשות את הדבר הזה.
18וַיֵּחֶרֶן בָּעֵת הַהִיא חָשׁוּב לַלֵּכָה בְּדֶרְכֵי אַבְרָם וְסָמֵר אֹתָם:
19וַיֹּאמֶר הָרָן בְּלִבּוֹ הִנֵּה נָא הַמֶּלֶךְ תַּחֲזֶה אֶת-אַבְרָם בְּגִין אֲשֶׁר עָשָׂה אֲבָרָם וְהָיָה אִם-יְכֹל אֶת-הַמֶּלֶךְ ,אֱלֵךְ אַחֲרָיו ,וְאִם-יְכֹל הַמֶּלֶךְ ,אֱלֵךְ אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ.
20וַיְּדַבֵּר תֶּרַח אֶל־הַכָּל־כֹּל אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־חָרָן בְּנוֹ וַיְצוּ הַמֶּלֶךְ לִתְפֹּת אֶת־חָרָן עִם־אַבְרָם:
21וַיָּבִיאוּ אֶת־שְׁנֵיהֶם ,אֶת־אַבְרָם וְאֶת־חָרָן־אָחִיו ,לְהַשְׁלִיכָם בָּאֵשׁ ,וְכָל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הַשָּׁמָה וְכָל־הַנָּשִׁים וְהָטָף עֲמֵדִים עֲלֵיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא.
22וייקחו עבדי המלך את אברם ואת אחיו ויפשיטו אותם את כל בגדיהם ,מלבד בגדיהם התחתונים אשר היו עליהם.
23וַיִּקְשְׁרוּ אֶת־יָדֵיהם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם בְּחֲבֵי פֶּשֶׁן ,וַיַּעֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ הִשְׁלִיכוּ אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־הַכִּבָר:
24וַיְּהֵב יְהוָה אֶת־אַבְרָם וַיַּחֲמָתוֹ וַיֵּרֶד יְהוָה וַיְצִיעַ אֶת־אַבְרָם מֵאֵשׁ וְלֹא־נִכְרָף:
25וכל-החבלים אשר-אסרו אותו בהם נשרפו ,ואברם נשאר והלך באש.
26וַיָּמָת הָרָן בַּשְׁלִיכוֹ אוֹ בָּאֵשׁ וַיִּשְׂרַף אֶת-אֶפֶר כִּי לֹא הָיָה לִבּוֹ שָׁלֵם עִם-יְהוָה וַיִּתָּה עֲלֵיהֶם הָאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוֹ אוֹ בָּאֵשׁ וַיִּשְׂרַף וַיָּמוּתוּ מֵהֶם שְׁנֵים עֶשְׂרֵה אִישׁ:
27וַיֵּלֶךְ אַבְרָם בְּתוֹךְ הָאֵשׁ שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשְׁלֹשָׁה לילוֹת וַיִּרְאוּ אוֹתוֹ כָּל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ הוֹלֵךְ בָּאֵשׁ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ אֶל-הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה רָאִינוּ אֶת-אַבְרָם הוֹלֵךְ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ וְגַם הַבְּגָדִים אֲשֶׁר לוֹ לֹא נִשְׂרְפוּ וְהַחֶבֶל אֲשֶׁר נִכְשְׂרָף בָּהּ:
28וכאשר שמע המלך את דבריהם ,נחרד לבו ולא האמין להם ;וישלח שרים נאמנים אחרים לראות את הדבר הזה ,והם הלכו וראו וסיפרו למלך ;ויקם המלך ללכת ולראות ,וירא את אברם מהלך בתוך האש ,ואת גופת הרן ראה שרופה ,ויתמה המלך מאוד.
29וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת-אֶבְרָם מֵעַן-הָאֵשׁ וַיִּגְשִׁיבוּ עַבְדָיו לְהוֹצִיאוּ וְלֹא יָכְלוּ כִּי-הָאֵשׁ מְסִיב וְהַלָּבָה עוֹלָה עֲלֵיהֶם מִן-הַכִּבָר:
30וַיָּבְנוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ מִמֶּנָּה וַיְּגֶר בָּהֶם הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הוֹצִיאוּ אֶת-אַבְרָם מִן-אֵשׁ וְלֹא-תָמוּת:

31וַיִּגְּשׁוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לְהוֹצִא אֶת-אַבְרָם וַתִּקַּע עֲלֵיהֶם הַלֶּשׁוּב וַתִּצְרַף אֶת-פָּנֵיהם וַיָּמֻתוּ שְׁמֹנָה מֵהֶם:
לב וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יָכוֹלוּ עֲבָדָיו לָגֶשֶׁת אֶל־הָאֵשׁ פֶּן־יִכָּרְפוּ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְרָם עַבְדֶּה אֱלֹהִים אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם צֵא מֵאֵשׁ וְהִנֵּה לְפָנַי
וַיִּשְׁמַע אַבְרָם בְּקוֹל הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא מֵאֵשׁ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
לג וַיֵּצֵא אַבְרָם וַיִּרְאוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל-עֲבָדָיו אֶת-אַבְרָם בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבִגְדֹתָיו לֹא נִשְׂרְפוּ וְהַחֶבֶל אֲשֶׁר הוּא אֱשְׁרוּהָ נִשְׂרְפוּ:
34וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְרָם ,מַה לֹּא נִכְרַפְתָּ בָּאֵשׁ?
לה ויאמר אברם אל המלך אלהי השמים והארץ אשר אני בטח בו ואשר כל בידו הוא הציל אותי מן האש אשר השליכת אותי שם
36וַיִּשָּׂרֵף הָרָן אֲחִי אַבְרָם לְאֵפֶר וַיִּבְחַשְׁא אֶת גּוּפָתוֹ וַיִּמְצָאָהּ אֲכָלָה:
לז והרן בן שמונים ושתים שנה במותו באש כסדים וראו המלך והשרים ויושבי הארץ כי ניצל אברם מן האש ויבאו וישתחוו לאברם
38ויאמר אלהם אברם אל תשתחוו לי כי אם השתחוו לאלהי העולם אשר עשה אתכם ועבדו אותו ולכו בדרכיו כי הוא אשר הציל אותי מן האש הזאת והוא אשר ברא את נפשותיהם ואת רוחם של כל האדם ויצר את האדם ברחם אמו והוציאו אל העולם והוא אשר יציל את הבוטחים בו מכל צרה.
לט והדבר הזה נפלא מאוד בעיני המלך והשרים כי ניצלו אברם מן האש וחרן נשרף ויתן המלך לאברם מתנות רבות ויתן לו את שני ראשי עבדיו מבית המלך שם האחד אוני ושם השני אליעזר
40וכל המלכים ,השרים והעבדים ,נתנו לאברם מתנות רבות ,כסף וזהב ומרגלים ,ושלח אותו המלך ושריםיו ,והוא הלך בשלום.
41וַיֵּצֵא אַבְרָם מְעַל־הַמֶּלֶךְ בְּשָׁלוֹם ,וְהָלוּ עָלָיו רַבִּים מִמַּעֲבְדֵי־הַמֶּלֶךְ ,וְהִתְגַּבּוּ עָלָיו כְּשֶׁל־מֵאָה אִישׁ.
42וישב אברם ביום ההוא וילך בית אביו הוא והאנשים אשר אחריו ויעבד אברם את יהוה אלהיו כל ימי חייו וילך בדרכיו וילך בתורתו
43וַיִּטָּה אַבְרָם אֶת-בְּנֵי-הָאָדָם מִן-הַיּוֹם הַהוּא וָהֵנָּה:
44ובעת ההיא לקחו נחור ואברם להם נשים בנות הרן אחיהם ואשת נחור מלכה ושם אשת אברם שרי ותשרי אשת אברם הייתה עקרה ולא היה לה זרע בימים ההם
45וְעַל מָקוֹל שְׁתַּיִם שָׁנִים מֵאַחֲרָם מִן־אֵשׁ ,הוּא שָׁנָה חֲמִשִּׁים וְשְׁתַּיִם לְחַיָּיו ,הִנֵּה הַמֶּלֶךְ נִמְרוֹד יֹשֵׁב בָּבֶל עַל־הַכִּסֵּא ,וַיֵּרְדֵם הוּא עוֹמֵד וְחַיְלָיו בְּגַּיִם מִנֵּי כְּבַר הַמֶּלֶךְ.
46וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אִישׁ בִּדְמֻּת אַבְרָם יוֹצֵא מִן הַכִּבוּר וְהוּא בָּא וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה וַיָּקֶץ אֶל הַמֶּלֶךְ בָּרָץ מִפְּנֵי הָאִישׁ כִּי יָרָא וַיִּרְצֶה הוּא וַיִּשְׁלַח הָאִישׁ בִּיּוּעַ עַל רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ וַתִּהְיֶה הַבִּיּוּעַ לַנָּהָר גָּדֵל:
47והמלך חלם שכל חייליו טבעו בנהר ההוא ומתו ,והמלך ברח עם שלושה אנשים שהיו לפניו ונמלט.
48וירא המלך את האנשים האלה והם לבשו בגדי מלכות כבגדי מלכים ,והיו להם מראה והוד מלכות.
49ובמהלך ריצתם ,הנהר שוב הפך לביצה לפני המלך ,ותצא מן הביצה ציפור צעירה ,אשר באה לפני המלך ,ועפה על ראשו ותעקר את עינו של המלך.
50והמלך נחרד למראה הדבר ,ויתעורר משנתו ורוחו נסערה ;והוא חש אימה גדולה.
51ובבוקר קם המלך ממיטתו בפחד ,ויצווה את כל החכמים והקסמים לבוא לפניו ,וסיפר להם המלך את חלומו.
52ויען עבד המלך חכם ,אשר שמו אנוקי ,את המלך לאמר :אין זה אלא רעת אברם וזרעו אשר יעלה על אדני ומלכי באחרית הימים.
53והנה יום יבוא ויילחם אברם וזרעו ובני ביתו עם מלכי והכו את כל צבאות המלך ואת חילו
54ולגבי מה שאמרת על שלושה אנשים אשר ראית כמוך ,ואשר נמלטו ,פירוש הדבר שרק אתה תמלט עם שלושה מלכים ממלכי הארץ אשר יהיו איתך בקרב.
55ואשר ראית את הנהר אשר הפך לביצה כראשונה ,ואת גוזל העוקץ את עינך ,זה אינו אלא זרע אברם אשר יהרג את המלך באחרית הימים.
56זה חלומו של מלכי וזה פשרו ,והחלום אמת הוא ,והפירוש אשר נתן לך עבדך נכון.
57ועתה מלכי ,ידעת כי חמשים ושתים שנה עברו מאז ראו חכמיך זאת בלידת אברם ,ואם מלכי יתן לאברם לחיות בארץ ,יהיה זה לרעה לאדוני ולמלכי ,כי כל ימי חי אברם לא תיכון לא אתה ולא ממלכתך ,כי נודע הדבר מראש בלידתו ;ולמה לא יהרגנו מלכי , למען תמנע רעתו ממך באחרית הימים.
58וַיִּשְׁמַע נִמְרוֹד בְּקוֹל אֲנוּקִי ,וַיִּשְׁלַח מִמְּעַבְדָיו בְּסֵתֶר לְלַכֹּת אֶת-אַבְרָם ,וְהֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לָמָוֶת.
59ואליעזר עבד אברם אשר נתן לו המלך היה בעת ההיא לפני המלך ,והוא שמע את אשר יעץ אנוקי למלך ,ואת אשר אמר המלך לגרום למות אברם.
60ויאמר אליעזר אל אברם מהרה קום והושיע את נפשך פן תמות בידי המלך כי כה ראה עליך בחלום וכה פתר אנוקי וכה גם אנוקי יעץ לך למלך
61וישמע אברם בקול אליעזר ,וימהר אברם ורץ אל בית נח ואל שם בנו ,ויתחבא שם וימצא מקום מבטחים ;ויבאו עבדי המלך אל בית אברם לבקשו ,ולא מצאו ,ויחפשו בכל הארץ ולא נמצא ,וילכו ויחפשו בכל כיוון ולא נמצא.
62וַיַּעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לֹא מָצְאוּ אֶת-אַבְרָם וַיָּשׁוּבוּ אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁכֹּךְ אֶפֶן הַמֶּלֶךְ בַּאַבְרָם וַיִּשְׁכֹּךְ לֹא מָצְאוּ וַיִּסַּח הַמֶּלֶךְ מִלְּבָרוֹ:
63וַיֵּחָבֵא אַבְרָם בֵּית נֹחַ חֹדֶשׁ אֶחָד עַד שְׁכַח הַמֶּלֶךְ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיָּבֹא אַבְרָם מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא תֶּרַח לִרְאֶה אֶת-אַבְרָם בְּנוֹ בְּסֵתֶר בֵּית נֹחַ וַיְהִי תֶּרַח גָּדוֹל מְאֹד בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
64ויאמר אברם אל אביו הלא ידעת כי המלך חושב להרוגני ולמחית את שמי מן הארץ בעצת יועציו הרעים
65ועתה מי לך פה ומה לך בארץ הזאת קום נלך יחד ארץ כנען וניצלה מידו פן תאבד גם אתה בו באחרית הימים
66הלא ידעת ,או הלא שמעת ,כי לא באהבה נמרוד נותן לך את כל הכבוד הזה ,אלא רק לטובתו הוא מעניק לך את כל הטוב הזה?

67ואם יעשה לך טובה גדולה מזו ,הרי אלה רק הבלי עולם ,כי עושר ועושר לא יועילו ביום זעם ואף.
68ועתה שמע בקולי ,ונקומה ונלך ארץ כנען ,ממקום רעה מנמרוד ;ועבדת את ה 'אשר ברא אותך בארץ ,וטוב לך ;ואת כל ההבל
אשר אתה רודף אחריו ,שלכת.
69וַיַּחֲדַל אַבְרָם מִדַּבֵּר וַיַּעֲנֶה נֹחַ ושם בנו אֶת-תֶּרַח לֵאמֹר נְאֻמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַבְרָם:
70וַיִּשְׁמַע תֶּרַח בְּקוֹל אַבְרָם בְּנוֹ וַיַּעֲשֶׂה תֶּרַח כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר אַבְרָם כִּי מֶה 'הוּא הוּא לְמַעֲשֶׂה לֹא יַמֻּת הַמֶּלֶךְ אֶת-אַבְרָם:

פרק13

1וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת-אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-חָרָן וְאֶת-שָׂרַי-כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת-אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת-כָּל-נֶפֶשׁ בֵּיתוֹ וַיֵּלֶךְ עִמָּהֶם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה
כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶת-אֶרֶץ חָרָן וַיִּשְׁתַּשְׁמָה כִּי-טוֹבָה מְאֹד לְרֶעֶת וְיָדַע מְסַדֵּר לַמְּלָכֶם:
2וַיַּרְא עִם אֶרֶץ חָרָן כִּי טוֹב וְיָשָׁר אֶת-אֱלֹהִים וְעַל-הָאָדָם וְכִי-יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ מֵעַם אֶרֶץ חָרָן וַיַּחֲבִדוּ אֶל-אַבְרָם וַיְלַמְּדֵם אֶת-תּוֹרַת
יְהוָה וּדְרָכָיו וַיֵּשְׁבוּ הָאֲנָשִׁים אֶת-אַבְרָם בֵּיתוֹ וַיִּדְבוּ בוֹ:
ג וַיֵּשֶׁב אַבְרָם בארץ שְׁלֹשׁ שָׁנִים ,וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לוֹ :אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵיאֲךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים ,וַיְצִיעַתִּיךָ מֵאֵר כָּל־אוֹיְבֶיךָ.
4ועתה אם תשמע בקולי ותשמור את מצותיי ואת חקותיי ואת תורותיי והפלתי את אויביך לפניך והרבתי את זרעך ככוכבי השמים
ואשלח את ברכתי על כל מעשה ידיך ולא תחסר לך דבר.
ה קום נא קח את אשתך ואת כל אשר לך ולך ארץ כנען ושב שם והייתי לך שם לאלהים ואברכך ויקם אברם ויקח את אשתו ואת כל
אשר לו וילך ארץ כנען כאשר דבר אליו יהוה ואברם בן חמישים שנה בצאתו מחרן
ו ויבא אברם אל ארץ כנען וישב בתוך העיר ויט שם את אהלו בתוך בני כנען יושבי הארץ.
ז וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם בָּאוֹ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן וַיֹּאמֶר אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּין לְזַרְעֲךָ לְנַחֲלָה אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר אַתָּה רֹאשׁ:
ח וַיִּבֶן אַבְרָם מִזְבֵּחַ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו אֱלֹהִים וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:
ט בעת ההיא מקץ שלש שנים לשבת אברם בארץ כנען בשנה ההיא מת נח והיא שנת חמשים ושמונה לחיי אברם ויהיו כל ימי נח
תשע מאות חמשים שנה וימת
10וַיֵּשֶׁב אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הוּא אִשְׁתּוֹ וְכָל-הַנְּשִׁים לְעָמָיו וְהַנְּבֹאוּ עָלָיו מֵעַם הָאָרֶץ וְנָחוֹר אֲחִי-אַבְרָם וּתֶרַח אָבִיו וְלוֹט בֶּן-חָרָן וְכָל-
הַנְּשִׁים לָם יֵשׁ בְּחָרָן:
יא בשנה החמישית לשבת אברם בארץ כנען מרדו אנשי סדום ועמורה וכל ערי הערבה מפני יד כדרלעמר מלך עילם כי כל מלכי ערי
הערבה עבדו את כדרלעמר שתים עשרה שנה ומס שנתי נתנו לו ובימים ההם בשנה השלוש עשרה מרדו בו
יב ובשנת העשירית לשבת אברם בארץ כנען הייתה מלחמה בין נמרוד מלך שנער ובין כדרלעמר מלך עילם ויבוא נמרוד להילחם
בכדרלעמר ולהכניעו.
13כי כדורלעמר היה בעת ההיא אחד משרי צבאות נמרוד ,וכאשר פוזרו כל העם אשר במגדל ,ואלה אשר נותרו פוזרו גם הם על פני
הארץ ,הלך כדורלעמר אל ארץ עילם ,מלך עליה ,ומרד באדונו.
יד ובימים ההם ,כְּרָא נמרוד כי מרדו ערי המישורה ,ויבא בגאון ובחרון אֶפֶס למלחמה עם כדרלעמר .ויקהל נמרוד את כל שריו
ונתיניו כשבע מאות אלף איש ,וילך אל כדרלעמר .ויצא כדרלעמר לקראתו בחמשת אלפים איש ,ויתכוננו למלחמה בעמק בבל אשר
בין עילם ובין שנער.
15וַיִּלָּחֲמוּ שָׁם כָּל הַמְּלָכִים הַהֵם ,וַיִּנְרוֹד וְעַמּוֹ נוֹפְחוּ לִפְנֵי עַם כֶּדָרְלַעֲמָר ,וַיִּפְּלוּ מֵאֵת אֶנְשֵׁי נִמְרוֹד כַּשֶּׁמָּאוֹת אֶלֶף ,וַיִּפֹּל בָּהֶם מַרְדוֹן בֶּן
הַמֶּלֶךְ.
טז וַיָּבַר נִמְרוֹד וַיָּשָׁב בְּשׁוּפָה וְחֶרְפָּה אֶל־אַרְצוֹ וַיְהִי נִכְבַּח לִכְדָרְלֶמֶר יָמִים מְרֻכָּה וַיָּשָׁב כְּדָרְלֶמֶר אֶל־אַרְצוֹ וַיִּשְׁלַח שָׂרֵי צְבָאוֹ אֶל־הַמְּלָכִים
הַיּוֹשְׁבִים לָסֵב אֶל־אַרוֹיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלְעָשָׂר וְאֶל־תֵּדַל מֶלֶךְ הַגּוֹיִם וַיִּכְרֹת עִמָּהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמַעְתָּ כֻּלָּם לְפִקְוָיו:
יז ויהי בשנת חמש עשרה לשבת אברם בארץ כנען היא שנת שבעים לחיי אברם וירא יהוה אל אברם בשנה ההיא ויאמר אליו אני
יהוה אשר הוצאתיך מאור כסדם לתת לך את הארץ הזאת לנחלה
18ועתה התהלך לפני והיית תמים ושמר את מצותיי כי לך ולזרעך אתן את הארץ הזאת לנחלה מנהר מצרים עד נהר פרת הגדול
19ובאת אל אבותיך בשלום ובימים טובים ,ודור רביעי ישוב הנה בארץ הזאת ויירשה אותה לעולם ;ויבן אברם מזבח ,ויקרא בשם
ה 'הנראה אליו ,וייקח זבחים על המזבח לה.'
20בעת ההיא שב אברם וילך חרן לראות את אביו ואת אמו ואת בית אביו ,ואברם ואשתו וכל אשר לו שב חרן ,וישב אברם בחרן
חמש שנים.
21וַיֵּלֶךְ רַב מֵאֶשְׁבֵי חָרָן ,כְּשִׁבְעִים וְשָׁנִים אִישׁ ,אַחֲרֵי אֶת־אַבְרָם .וַיְלַדֵּם אֶת־תּוֹרַת־יְהוָה וּדְרָכָיו ;וַיְלַדֵּם אֶת־יְהוָה.
22בימים ההם נראה יהוה אל אברם בחרן ויאמר אליו הנה דברתי אליך לפני עשרים שנה לאמר
23לך מארצך ,ממולדתך ומבית אביך ,אל הארץ אשר הראאתיך לתת לך ולבניך ,כי שם בארץ ההיא אברכך ואעשה אותך לגוי
גדול ,ואגדל שמך ,ונתברכו בך משפחות הארץ.
24ועתה קום לך מן המקום הזה אתה ואשתך וכל אשר לך וכל יליד ביתך וכל הנפש אשר עשית בחרן והוציא אותם איתך מכאן וקום
לשוב אל ארץ כנען
25ויקם אברם ויקח את שרי אשתו ואת כל אשר לו ואת כל אשר יליד לו בביתו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארץ כנען
26וַיֵּלֶךְ אַבְרָם וַיָּשָׁב אֶל־אֶרֶץ כְּדַבֵּר יְהוָה וַיֵּלֶךְ לוֹט בֶּן־חָרָן אָחִיו עִמּוֹ וַיְהִי אֶבְרָם בֶּן־שִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֹאת מֵחָרָן לְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן

27ויבא אל ארץ כנען כדבר יהוה אל אברם ,ויט את אהלו וישב בערבת ממרא ,ועמו לוט בן אחיו וכל אשר לו.
28וירא יהוה עוד אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה הנרא אליו אשר נמצא עד היום הזה בערבת ממרא

פרק14

1בימים ההם היה בארץ שנער איש חכם אשר מבין בכל חכמה ויפת מראה אך עני ועני היה ושמו רקיון והוא היה קשה לפרנסתו
2וַיְהִי גָּעַל לָלֶךְ מִצְרַיִם אֶל־אוֹסְוִירִיס בֶּן־עַנוֹם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהַרְאֶה לַמֶּלֶךְ אֶת־חָכְמָתוֹ ,כִּי אֲשֶׁר יִמְצָא חֶסֶד בְּעֵינָיו ,לְהַקְסָא אוֹתוֹ וְלְתִעֲבֹרוֹ ,וְרַקְיוֹן עָשָׂה כֵּן.
ג וכאשר בא ריקאיון מצרים ,שאל את יושבי מצרים על אודות המלך ,ויגדו לו יושבי מצרים את מנהג מלך מצרים ,כי אז היה מנהג מלך מצרים ,כי יצא מבית מלכותו ונראה בחוץ רק יום אחד בשנה ,ואחרי כן שב המלך אל ביתו לשבת שם.
ד וביום צאת המלך פסק דין בארץ וכל איש משפט בא לפני המלך ביום ההוא להשיג את שאלתו
ה וַיִּשְׁמַע רַקְיוֹן אֶת-הַמִּכָּל בְּמִצְרַיִם וְלֹא יָכוֹל לָבֹא אֶל-פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּצַּר מְאֹד וַיְהִי צָרוֹב מְאֹד:
ו ויצא רקיון בערב וימצא בית חרב ,אשר היה מאפה במצרים ,וישב שם כל הלילה במר נפש וברעב כבד ,והשינה סורה מעיניו.
ז וַיַּשְׂכִּיר רַקְיוֹן בְּלִבּוֹ מַה יַּעֲשֶׂה בָּעִיר עַד הַמֶּלֶךְ ,וְאֵיךְ יְהוֹצִיא שָׁם:
8והוא קם בבוקר והלך ,ופגש בדרכו את המוכרים ירקות ומיני זרעים שונים ,אשר סיפקו לתושבים.
9וְרַקְיוֹן חָפֵץ לַעֲשׂוֹת כָּךְ לְמַעֲסוֹת בָּעִיר ,אֲבָל לֹא הָיָה מְכַבֵּר בְּמַנְגֵי הָעָם ,וְהָיָה כְּעִוֵּר בֵּינֵיהֶם.
10וילך ויקח ירקות למכור אותם לפרנסתו ,וההמון התאסף סביבו ולעג לו ,ולקח ממנו את ירקותיו ולא השאיר לו דבר.
יא ויקם משם במר נפש ,וילך נאנח אל המאפייה אשר שהה בה כל הלילה הקודם ,ויישן שם בלילה השני.
12ובלילה ההוא שוב חשב לעצמו כיצד יוכל להציל את עצמו מרעב ,והוא הגה תוכנית כיצד לפעול.
13וַיָּקָם בַּבֹּקֶר וַיַּעֲשֶׂה בְּתַכְלוֹת ,וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׂכֵּר שְׁלֹשִׁים גְּבָרִים מִן הֶהָמוֹן ,נָשָׂא כְּלֵי הַמִּלְחָמָה בְּיָדָם ,וַיּוֹלִיכֵם עַל רֹאשׁ קֶבֶר מִצְרָיִם וַיַּשְׁמֵשׁ שָׁם.
יד וַיְצַוֶּה אֹתָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ הִתְחַזְּקוּ וְהָיוּ גְּבוּרִים וְלֹא יִקָּבֵר פָּאן אִישׁ עַד יִתְּנֵנוּ מֵאת שֶׁל כֶּסֶף וְיִקָּבֵר וַיַּעֲשֶׂה הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה כְּפִתּוֹן רַקְיוֹן לְעֵימֵי מִצְרַיִם כָּל הַשָּׁנָה הַהוּא:
15ובתוך שמונה חודשים אספו ריקיון ואנשיו אוצרות גדולים של כסף וזהב ,וריקיון לקח כמות גדולה של סוסים ובעלי חיים אחרים ,ושכר אנשים נוספים ,ונתן להם סוסים והם נשארו עמו.
טז וכאשר הגיעה השנה ,בעת צאת המלך העיר ,נאספו כל יושבי מצרים לדבר אליו על מעשה ריקיון ואנשיו.
יז ויצא המלך ביום המועד ויבאו כל מצרים לפניו ויצעקו אליו לאמר
יח יחי המלך לעולם מה הדבר הזה שאתה עושה בעיר לעבדיך לא לתת לקבור מת עד שיתן כסף וזהב כל כך הרבה האם נעשה כזו בכל הארץ מימי מלכים ראשנים וגם מימי אדם ועד היום הזה לא יקברו מתים רק במחיר קבוע
19אנחנו יודעים שמנהג מלכים הוא לגבות מס שנתי מן החיים ,אבל לא רק שאתה עושה זאת ,אלא גם מן המתים אתה גובה מס יום יום.
20עתה ,המלך ,לא נוכל עוד לשאת זאת ,כי כל העיר חרבה על כך ,והלא ידעת זאת?
21וכאשר שמע המלך את כל אשר דברו ,הוא קצף מאוד ,וחמתו בערה בו על הדבר הזה ,כי לא ידע דבר.
22וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי וְאֵיֶּה הַמֵּז הָעֲזִיב לַעֲשׂוֹת הָרָעָה הַזֶּה בְּאַרְצִי בְּלֹא פִּוּי הֲלֹא תַּגִּיד לִי:
23ויספרו לו את כל מעשי ריקאיון ואנשיו ,ויתעורר אפו של המלך ,ויצוה להביא את ריקאיון ואנשיו לפניו.
24ויקח ריקיון כאלף ילדים בנים ובנות ,וילבישם משי ורקמה ,וירכבם על סוסים וישלחם אל המלך על ידי אנשיו ,וגם לקח כסף וזהב רב ואבנים יקרות ,וסוס חזק ויפה ,כמתנה למלך ,ויבא עמו לפני המלך וישתחווה לפניו ארצה ;והמלך ,עבדיו וכל יושבי מצרים , יתמהו על מעשיו של ריקיון ,ויראו את עושרו ואת המתנה אשר הביא למלך.
25וַיַּעֲנַחַת הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַיִּתְמֹא עַל־הַבָּא וַיֵּשֶׁב רַקְיוֹן לְפָנָיו וַיִּשְׁאַל אוֹתוֹ מֶלֶךְ לְכָל־מַעֲשָׂיו וַיְדַבֵּר רַקְיוֹן אֶת־כָּל־דְּבָרָיו בְּחָכְמָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַבְדָיו וְכָל־יֹשְׁבֵי מִצְרָיִם
26וישמע המלך את דברי ריקיון ואת חכמתו ,וימצא ריקיון חן בעיניו ,וימצא חן וחסד מכל עבדי המלך ומכל יושבי מצרים ,על חכמתו ועל דבריו העדינים ,ומאותו העת אהבו אותו מאוד.
27ויען המלך ויאמר אל-ריקיון לא ייקרא שמך עוד רקיון כי-פרעה יהיה שמך כי-מס גבית מן-המתים ויקרא שמו פרעה
28ויאהבו המלך ונתיניו את ריקיון על חכמתו ,ויועצו עם כל יושבי מצרים למנותו למושל תחת המלך.
29וַיַּעֲשֶׂה כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם וַחֲכָמֶיהָ וַיְהִי לַחֻקָּה בְּמִצְרָיִם:
30וַיְּמַנּוּ אֶת-רַקְיוֹן פַּרְעוֹן לְמוֹשִׁיָּה אוֹסְוִירִיס מֶלֶךְ מִצְרַיִם ,וְרַקְיוֹן פַּרְעוֹן מְשֹׁלָּח עַל-מִצְרַיִם ,וַיִּשְׁפַּח יוֹם יוֹשְׁפָּט יָם כָּל-הָעִיר ,וְאוֹסְוִירִיס הַמֶּלֶךְ יְשׁוּפַּט אֶת-עַם הָאָרֶץ יוֹם אֶחָד בשנה ,בְּצֵאת הַפָּעֳשֶׂה לְהְיוֹתוֹ.
31וַיַּעֲבֹר רַקְיוֹן פַּרְעֹה עַל מִשְׁלַטַת מִצְרַיִם וַיַּעֲבֹר מִכָּל יֹשְׁבֵי מִצְרָיִם:
לב וַיֶּאֱהָבוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי מִצְרַיִם אֶת־רַקְיוֹן־פַּרְעֹה מְאֹד וַיִּגְזְרוּ לִקְרָא אֶת־כָּל־מֶלֶךְ אֲשֶׁר־מְלֹךְ עֲלֵיהֶם וְעַל־זַרְעָם בְּמִצְרַיִם־פַּרְעֹה:
לג על כן נקראו כל המלכים אשר מלכו במצרים מן העת ההיא ואילך פרעה עד היום הזה.

פרק15

1ובשנה ההיא היה רעב כבד בארץ כנען ולא יכלו יושבי הארץ לשבת בגלל הרעב כי כבד היה מאוד.

2וַיָּקָם אַבְרָם וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם מִפְּנֵי הָרָעָב ,וַיָּבֹאוּ בַּנַּחַל מִצְרַיִם ,וַיִּשְׁתַּשְּׁאוּ שָׁם עִתִּים לָנוּחַ מִיְּגִיעַ הַדֶּרֶךְ.

ג וַיְהִי אַבְרָם וְשָׂרַי הֹלְכִים עַל־גַּב נַחַל מִצְרַיִם וַיַּרְא אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ כִּי־יַפְתָּה מְאֹד:

ד וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ כֵּן בְּרָאתֵךְ אֱלֹהִים יַפֶּה מַרְאֵהוּ וְאֶת־הַמִּצְרָיִם אֲנִי יָרֵא מִפְּנֵי־הַמִּצְרָיִם פַּן־יַהַרְגֻנִי וְקָחְתֵּךְ כִּי־אֵין יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה:

ה וְכֹל תַּעֲשִׂיתִי כָּךְ ,אֲמַרְתִּי אֲחֹתִי לְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאַל אֹתֵךְ ,לְמַעַן יִטַב לִי וְנִחְנוּ וְלֹא נָמֻת:

ו וַיְצַוֶּה אֲבְרָם כָּךְ לְכָל הַבָּאִים עִמּוֹ מִצְרַיִם מִפְּנֵי הָרָעָב וְגַם אֶת לוֹט אָחִינוּ צִוָּה לֵאמֹר אִם-שָׂרַיִם שָׁאֲלוּךְ מִצְרַיִם לְשָׂרַי וְאָמַר שֶׁהִיא אחות אֲבָרָם:

ז וְעַל־כָּל־הַמִּצְוָה הַלָּלָה לֹא־סָמַח בָּהֶם וַיְקַשׁ אֶת־שָׂרַי וַיָּשְׂמֶן בַּת־קֹבֶל וַיְטַמְּנָהּ בֵּין־כְלֵיהֶם כִּי־יָדַר אֶת־שָׂרַי מְאֹד מִפְּנֵי רַע הַמִּצְרָיִם:

ח וַיָּקָם אַבְרָם וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ מִנַּחַל מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם וְכָעֲבוּ בַּשַּׁעַר הָעִיר וְקָמוּ הַשֹּׁמְרִים לָהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ מֵאֲשֶׁר לָכֶם וְתָבֹא הָעִיר וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:

ט וַיָּבֹא אַבְרָם וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ וַיָּבֹאוּ אֶת־הָארֶן אֲשֶׁר שָׂרַי טְנָאה בָּהּ וַיִּרְאוּ מִצְרַיִם אֶת־הארֶן

י וַיִּגְשׁוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְרָם לֵאמֹר מַה־לֵּךְ בָּארְז הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־רָאִינוּ עַתָּה פַּתֵּחַ אֶת־הארְז וְתַעֲשֶׂר לַמֶּלֶךְ מִכָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ:

יא וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶת־הַארְז הַזֶּה לֹא־אֶפְתַּח וְכָל־תַּדְּרְשֶׁת עָלֶיהָ אֶתְנָה וַיַּעֲנוּ שָׂרֵי פַּרְעֹה אֶת־אַבְרָם לֵאמֹר ארְז אֲבָנִים יְקָרוֹת הִיא תֶּן־לָנוּ מְעַשְׂרָה מִמֶּנּוּ

12ויאמר אברם כל אשר תחפצי אתן ואתן את הארגז אל תפתח

13וַיַּחֲבוּ שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת-אַבְרָם וַיַּגִּיעוּ אֶל-הַארְז וַיִּפְתְּחֻהָ בְּחָזָק וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אִשָּׁה יַפְתָּה בָּארְז:

יד וַיִּרְאוּ שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת-שָׂרַי וַיִּתְעַלּוּ יְפִיהִי וַיִּקְהֲלוּ כָּל-הַשָּׂרִים וַעֲבָדֵי פַּרְעֹה לִרְאוֹת שָׂרַי כִּי יָפָה מְאֹד וַיָּרֻצוּ שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וַיְצַוֻּהָ לְפַרְעֹה וַתָּבֹא הָאִישָׁה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ

15וירא פרעה את שרי ותמצא חן בעיניו מאוד ,ויתפעל מיופייה ,ושמח המלך עליה מאוד ,ויתן מתנות למבשריה לו.

טז ותבא האישה בית פרעה ויתעצב אברם על אשתו ויתפלל אל ה 'ויציל אותה מיד פרעה

יז ותתפלל גם שרי בעת ההיא ותאמר יהוה אלהים אתה אמרת לאדוני אברם ללכת מארצו ומבית אביו אל ארץ כנען ואתה הבטחת להיטיב עמו אם יעשה מצותיך ועתה הנה עשינו את אשר צויתנו ועזבנו את ארצנו ואת משפחותינו ונלך אל ארץ נכריה ואל עם אשר לא ידענו מימים:

18וְבָאנוּ אֶל-הָאָרֶץ הַזֶּה לְמַחֲלֹת מִן הָרָעָב וְהָרָע הַזֶּה פָּעֳנִי וְעַתָּה יְהוָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מֵעַד הַצּוֹר הַזֶּה וְהֵטִיב לִי בְּגַם חַסְדֶּךָ:

19וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל שָׂרַי וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ לְהוֹצִיעַ אֶת שָׂרַי מֵיד פַּרְעֹה:

20ויבא המלך וישב לפני שרי והנה מלאך יהוה עמד עליהם וירא אל שרי ויאמר לה אל תיראי כי שמע יהוה את תפלתך

21וַיִּגַּשְׁתַּח הַמֶּלֶךְ אֶל־שָׂרַי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ מַה־לֵּךְ הָאִישׁ הַהוּא אֲשֶׁר־הִבָּאֵךְ הֵנָּה וַתֹּאמֶר אָחִי הוּא:

22ויאמר המלך עלינו חובה להגדילו ולרומם ולעשות לו את כל הטוב אשר תצוה אותנו ובעת ההיא שלח המלך לאברם כסף וזהב ואבנים יקרות להרבה ובהמה עבדים ושפחות ויצוה המלך להביא את אברם וישב בחצר בית המלך ויגבה המלך את אברם מאוד בלילה ההוא

23וַיִּגַּשׁ הַמֶּלֶךְ לְדַבֵּר אֶל־שָׂרַי וַיֵּשְׁט אֶת־יָדוֹ לִגַּע בָּהּ וַיַּכֵּהוּ הַמַּלְאָךְ מְאֹד וַיֶּחֱרַד וַיִּמְעַד מִמִּשְׁטֵחַ אֵלֶיהָ:

24וַיִּגַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶל־שָׂרַי וַיַּכֵּהוּ הַמַּלְאַךְ אֶרֶץ וַיַּעֲשֶׂה לוֹ כָּךְ כָּל־הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרָא הַמֶּלֶךְ.

25וַיַּכֶּה הַמַּלְאָךְ בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְכָל־בֵּיתוֹ מְאֹד ,עַל־עַנְשָׂרַי ;וַיְהִי קִדָּה גְּדוֹלָה בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּעַם־בֵּית־פַּרְעֹה.

26וַיַּרְא פַּרְעֹה אֶת הָרָעָה אֲשֶׁר פָּעָרוֹ וַיֹּאמֶר הָאֲבָרָה הַזֶּה אִשָּׁה גָּרַע לִי הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּרְחַק מִמֶּנָּה וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ דְּבָרִים טוֹבִים:

27ויאמר המלך אל שרי הגידה נא לי על האיש אשר באת עמו הנה ותאמר שרי איש זה הוא איש ואומר לך כי אחי הוא כי יראתי פן תמותו ברשע

28וַיִּרַח הַמֶּלֶךְ מִשָּׂרַי וַיֶּחֱטוּ מַכַּת מַלְאַךְ יְהוָה מִמֶּנּוּ וּמִמֵּיתוֹ וַיֵּדַע פַּרְעֹה כִּי נֶגֶה עַל־שָׂרַי וַיִּתָּמֶה הַמֶּלֶךְ מְאֹד עַל־זֶה:

כט ויקרא המלך לאברם בבקר ויאמר אליו מה זאת עשית לי למה אמרת אחותי היא ובגלל זה לקחתי אותה לי לאישה ועל כן באה המגפה הכבדה הזאת עליי ועל ביתי

30ועתה הנה אשתך קח אותה ולך מארצנו פן נמות כולנו עליה ויקח פרעה עוד בהמה עבדים ושפחות וכסף וזהב לתת לאברם וישב לו את שרי אשתו

31וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר הוֹלִיד מִפִּילְגָיו וַיִּתְּנָהּ לְשָׂרַי לְשִׁפְחָה:

לב ויאמר המלך אל בתו ,טוב לך בתי להיות שפחה בבית האיש הזה ,מאשר להיות גברת בביתי ,אחרי ראינו את הרעה אשר קרה לנו על פני האישה הזאת.

לג וַיָּקָם אַבְרָם וַיֵּלֶךְ מִמִּצְרַיִם הוּא וַיְצַו פַּרְעֹה אֶת־אֲנָשָׁיו לְלֵה עָלָיו וְכָל־הַהֹלְכִים עָלָיו:

34וישב אברם אל ארץ כנען אל המקום אשר עשה אשר את המזבח אשר נטה שם בראשונה את אהלו:

35וללוט בן חרן אחי אברם היה מקנה רב ,צאן ובקר ואהלים ,כי ה 'שפע להם בעד אברם.

36וַיִּשְׁבָּרְבֶּה בָּאָרֶץ וַיִּרְבּוּ רֹעֵי לוֹט עִם רֹעֵי אֶבְרָם כִּי רַב הָיָה נַחֲבָתָם מִמָּהֶם לְשַׁבֵּחַ יַחְדָּם בָּאָרֶץ וְלֹא תִשְׂאֵת אוֹתָם הָאָרֶץ מִפְּנֵי מִקְנָם:

לז וכאשר הלכו רועי אברם לרעות את צאנם ,לא הלכו אל שדות עם הארץ ,אך בהמות רועי לוט עשו אחרת ,כי הורשו לרעות בשדות עם הארץ.

38וַיִּרְאוּ עַם הָאָרֶץ אֶת הַמָּשֶׂה הַזֶּה יוֹם־יוֹם וַיָּבֹאוּ אֶל־אַבְרָם וַיִּרְבּוּ עָמוֹ עַל־פְּנֵי רֹעֵי לוֹט:

לט ויאמר אברם אל לוט מה זאת אתה עושה לי ,כי תבזו אותי על ישבי הארץ ,כי צוית את רועהך לרעות את מקנהך בשדות עמים
אחרים ?הלא ידעת כי גר אנכי בארץ הזאת בתוך בני כנען ,ולמה תעשה לי זאת.
40וַיָּרֶב אַבְרָם עִם לוֹט הַיּוֹם עַל־זֶה ,וְלֹא־שָׁמַע לוֹט אֶל־אַבְרָם ,וַיִּסְפֶּה כֵּן .וַיָּבֹאוּ יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיַּגִּידוּ לְאַבְרָם.
מא וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לוֹט עַד-מָתַי תִּהְיֶה-לִּי מִכְשׁוֹל עִם-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ עַתָּה נָא אַל-יְהִי עוֹסֵף מְרִבָּה בֵּינֵינוּ כִּי-אֱלֹהִים אֲנוּ.
42וְנַאֲנָא הִבָּדֵר מִמֶּנִּי לֵךְ וְחָבֵר מִשֶּׁבֶת שָׁם וּמִקְנְךָ וּכָל־אֲשֶׁר לָךְ וְהִרְחַק מִמֶּנִּי אַתָּה וּבֵיתְךָ:
43ואל תירא מלכת ממני ,כי אם ירע לך איש ,הודיעני ואנקום את דבריך ממנו ,רק סור ממני.
44וַיְדַבֵּר אַבְרָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֶל־לוֹט וַיָּקָם לוֹט וַיִּשָּׂא עֵינָיו עַל־כְּבֹר הַיַּרְדֵּן:
45והוא ראה כי כל המקום הזה מושקה היטב ,וטוב לאדם וגם מספק מרעה לבהמות.
46וַיֵּלֶךְ לוֹט מֵעַל־אַבְרָם הַשָּׁם וַיֵּט שָׁם אֶת־אָהֳלוֹ וַיֵּשֶׁב בִּסְדוֹם וַיִּפָּרְדוּ אֶחָד מֵאֶל־עַ...
47וַיֵּשֶׁב אַבְרָם בַּעֲמָרָה מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיֵּט שָׁם אהֳלוֹ וַיֵּשֶׁב אַבְרָם שָׁם שָׁנִים רַבָּה:

פרק16

1בעת ההיא שלח כדרלעמר מלך עילם אל כל מלכי הסביבה אל נמרוד מלך שנער אשר היה תחת ידו אז ואל תדל מלך גוים ואל
אריוך מלך אלשר אשר כרת עמו ברית לאמר עלו אלי ועזרו לי ונכה את כל ערי סדום ואת יושביה כי מרדו בי זה שלוש עשרה שנה
2וַיַּעֲלוּ אַרְבַּעַת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְכָל-מַחֲנֹתָם כַּשְּׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף-אִישׁ וַיֵּלְכוּ כַּאֲשֶׁר הָיוּ וַיַּכּוּ כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר מָצְאוּ בַּדַּרְכָּם:
ג וַיֵּצְאוּ לְקִרָאתָם חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי סְדוֹם וַעֲמֹרָה שִׁנְב מֶלֶךְ אֲדָמָה שְׁמֶבֶר מֶלֶךְ צְבוֹיִם וּבֶרַעָה מֶלֶךְ סְדוֹם וּבֶרְשָׁא מֶלֶךְ עֲמֹרָה וּבֶלֶה מֶלֶךְ צֹעַר
וַיִּתְקַבְּלוּ כֻּלָּם בְּעֵמֶק שִׂדִּים:
4וַיַּעֲשׂוּ תְּשַׁעַת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה נִחֲמוּ בְּבֵית שִׂדִּים וַיֵּחָרוּ מַלְכֵי סְדוֹם וַעֲמוֹרָה לִפְנֵי מַלְכֵי עֵילָם:
ה וְהָיְתָה בַּעֲמַת שִׂדִּים בְּגֹרַת סְדָרִים וְרָדְפוּ מַלְכֵי עֵילָם אֶת מַלְכֵי סְדוֹם ,וְנָסוּ מַלְכֵי סְדוֹם וּמַחֲנֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בְּגֹרַת הַסְּדָרִים ,וְכָל הַנִּשְׁרִים
הָלַךְ הָרָה לְמַחְסֵד ,וּבָאוּ חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי עֵילָם אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי סְדוֹם ,וַיִּקְחוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בִּסְדוֹם.
ו ויבזו את כל ערי סדום ועמורה ,וגם לקחו את לוט בן אחי אברם ואת רכושו ,ואת כל רכוש ערי סדום גזלו ,והלכו ;ויוניק עבד אברם
אשר היה במלחמה ראה זאת ,וסיפר לאברם את כל אשר עשו המלכים לערי סדום ,וכי לוט נשבה על ידם.
ז וישמע אברם את זאת ויקם וכשלוש מאות ושמונה עשר איש אשר עמו וירדף את המלכים האלה ויכהם בלילה ההוא ויפלו כולם
לפני אברם ולאנשיו ולא נותר כי אם ארבעת המלכים אשר ברח וילכו איש לדרכו:
ח וַיִּשְׁבֵּר אַבְרָם אֶת־כָּל־נַחֲסַת סְדוֹם וְגַם־אֶת־לוֹט וְאֶת־נַחֲסָתוֹ וְאֶת־נָשָׁיו וְאֶת־טַפָּנָיו וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לוֹט לֹא־חָסְרוּ מָה:
9וכאשר חזר מהכת המלכים האלה ,עבר הוא ואנשיו את עמק שדים ,שם נלחמו המלכים זה בזה.
י וַיֵּצֵא בֶּרֶה מֶלֶךְ סְדוֹם וְשָׁתֵר אֲנָשָׁיו אֲשֶׁר עִמּוֹ מֵגּוֹרְבֵי הַסִּיד אֲשֶׁר נָפְלוּ שָׁמֶן לִקְרַאת אַבְרָם וְאֲנָשָׁיו:
יא ויצא אדוניצדק מלך ירושלים הוא שם ואנשיו לקראת אברם ועמו עם לחם ויין וישבו יחד בעמק מלך
12וַיְבָרֶךְ אֶת-אַבְרָם וַיִּתֶּן-לוֹ אַבְרָם מִכָּל-אֲשֶׁר הֶשִּׂיא מִשְׁלָל אֹיְבָיו כִּי-הוּא אֱלֹהִים כֹּהֵן.
13ויגשו כל מלכי סדום ועמורה אשר שם ועבדיהם אל אברם ויתחננו לפניו להשיב להם את עבדיהם אשר שבו ולקחת לו את כל
הרכוש.
יד ויען אברם את מלכי סדום לאמר חי יהוה ברא שמים וארץ ואשר גאל את נפשי מכל צרה ואשר הצילני היום מאויבי ונתנם בידי
אם לא אקח דבר אשר לכם למען לא תתפארו מחר לאמר כי התעשר אברם מנכסנו אשר הציל:
15כי אמר יהוה אלהי אשר אני בטח בו לא תחסר לך דבר כי אברכך בכל מעשה ידיך
טז ועתה הנה כל אשר לך קח ולך חי יהוה לא אקח ממך נפש חיה עד שרוכים או חוטים כי אם את אכלת הצאצאים איתי למלחמה ואת
חלק האנשים אשר הלכו איתי ענר אשכול וממרה הם ואנשיהם וגם אלה אשר נשארו לשמור על החפצים יקחו את חלקם בשלל:
יז וַיִּתְנַתְּנוּ מַלְכֵי סְדוֹם לְאַבְרָם כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר וַיֵּחָרוּ אוֹתוֹ לְקַחַת מֵאֲשֶׁר יַחַר לֹא אָבָה:
18וישלח את מלכי סדום ואת יתר אנשיהם ויצוה אותם על אודות לוט וילכו למקומם
19ואת לוט בן אחיו שלח גם הוא עם רכושו וילך עמהם וישב לוט לביתו סדום וישב אברם ועמו לביתם ,ערבות ממרא אשר בחברון.
20בעת ההיא עוד נראה יהוה אל אברם בחברון ויאמר אליו אל תירא כי גדול שכרך לפניי מאוד כי לא אעזבך עד אשר רבייתיך
ואברכך ואתן את זרעך ככוכבים בשמים אשר לא יכירו ולא יכירו:
21ונתתי לזרעך את כל הארצות האלה אשר אתה ראה עיניך להם אתן אותם לנחלה עולם רק היה חזק ואל תירא הלכה לפני והיית
תמימה
22ובשנת שבעים ושמונה שנה לחיי אברם בשנה ההיא מת רעו בן פלג ויהיו כל ימי רעו שלושים ומאתים שנה וימת
23ושרי בת חרן אשת אברם עוד הייתה עקרה בימים ההם לא ילדה לאברם בן ולא בת
24ותרא כי אין לה ילדים ותקח את הגר שפחתה אשר נתן לה פרעה ותתן אותה לאברם אישה לאשה
25כי ותלמד הגר את כל דרכי שרי כאשר לימדה אותה שריי ,לא חסרה דבר בהליכת דרכיה הטובות.
26ותאמר שרי אל אברם הנה הגר שפחתי לכי אליה ותלד על ברכי ואוכל גם אני ממנה בנים
27וַיַּעֲבֹר עֶשְׂרַת שְׁבִית אֶבְרָם בָּרֶץ כְּנַעַן הִיא שְׁמוֹנִים וַחֲמַשָּׁנָה לַחַי אֶבְרָם וַתִּתֵּן לוֹ שָׂרַי אֶת הַגָּר:
28וַיִּשְׁמַע אַבְרָם בְּקוֹל שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וַיִּקַּח אֶת הַגָּר שִׁפְחָתוֹ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וּתְהָרָה:
כט ותרא הגר כי הרתה ותשמח מאוד ,ותבזו גברתה בעיניה ,ותאמר בלבה ,רק זאת אני טובה לפני אלהים משרי גברתי :כי כל הימים
אשר הייתה גברתי עם אדני לא הרתה ,ואותי ה 'הרה ממנו בימים קצרים.

30ותרא שרי כי הרתה הגר מאברם ותקנא שרי בשפחתה ותאמר שרי בלבה אין זה אלא כי טובה היא ממני.

31ותאמר שרי אל אברם ,עווני עליך ,כי בעת התפללת לפני יהוה על בנים ,למה לא התפללת עלי ,שיתן לי יהוה זרע ממך?

לב וְכַאֲשֶׁר אֶל־הַגָּר לְפָנֶיךָ וְהִיא בָּז אֶת־דְּבָרַי כִּי הָרָה וְאֵינְךָ מְאֹם אֵלֶיהָ שָׁפֹּן יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִי.

לג וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי לָהּ כַּטֹּב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ אֹתָהּ שָׂרַי וַתִּבְרַח הָגָר מִמֶּנָּה אֶל־הַמִּדְבָּרָה:

34וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה בְּאֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־בָּנָה שָׁם עַל־בְּאֵר וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַל־תִּירָא כִּי־אֶרְבֶּה אֶת־צַרְעֵךְ כִּי־תּוֹלֶדֶת־בֵּן וְקָרָאתְ שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל עַתָּה שׁוּבִי אֶל־שָׂרַי־גְּבִרְתֵּךְ וְכַנְחִי תַּחְתֶּהָ:

לה ותקרא הגר למקום הבאר ההוא באר לחי ראי הוא בין קדש ובין מדבר ברד.

36ותשוב הגר בעת ההיא אל בית אדניה ,ולאחר הימים ילדה הגר בן לאברם ,ויקרא אברם שמו ישמעאל ;ואברם היה בן שמונים ושש שנה בהולידו.

פרק17

1ובימים ההם ,בשנת תשעים ואחת לחיי אברם ,עשו בני חיטים מלחמה עם בני תובל :כי כאשר פיזר יהוה את בני האדם על פני הארץ ,הלכו בני חיטים וישבו בערבת כנופיה ,ויבנו להם שם ערים וישבו על נהר תברואה.

2וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי תּוּבַל בְּתוּשְׁנָה וְגַבְלָם נָהָר תִּבְרֵעוּ וַיִּבְנוּ בְּנֵי תּוּבַל עִיר בְּתוּשְׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם סַבִּינָה עַל־שֵׁם סַבִּינָה בֶּן תּוּבַל אֲבִיהֶם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

ג ויהי בעת ההיא ויעשו בני חיתים מלחמה עם בני תובל וינוצחו בני תובל לפני בני חיתים ויפלו בני חיתים מבני תובל שלש מאות ושבעים איש.

ד ובעת ההיא נשבעו בני תובל לבני חיתים לאמר לא תתערב בנו ולא יתן איש את בתו לכל בני חיתים

ה כי כל בנות תובל היו יפות בימים ההם כי לא נמצאו אז נשים יפות כבנות תובל בכל הארץ.

ו וכל אשר חפצו יופי נשים הלכו אל בנות תובל ויקחו מהן נשים ובני אדם מלכים ושרים אשר חפצו יופי נשים לקחו נשים בימים ההם מבנות תובל

ז וְעַל קֵץ שְׁלֹשׁ שָׁנִים מִשְּׁבַע בְּנֵי תּוּבַל לִבְנֵי חִתִּים לֹא נָתְנוּ לָהֶם אֶת-בְּנָתָם לְנָשִׁים וַיֵּלְכוּ מִבְּנֵי חִתִּים לָקַח מִבְּנֹתַת תּוּבַל וְלֹא מָצָא:

ח כי שמרו בני תּובל את שבועתם לבלתי-להתחתן עמהם ,ולא-הפרו את שבועתם.

ט ובימי הקציר הלכו בני תובל שדותם לבסוף קצירם ויתאספו נערי החיתים וילכו עיר סבינה וייקח איש נערה מבנות תובל ויבאו עריהם

10וישמעו בני תובל וילכו לעשות איתם מלחמה ולא יכלו לגבור עליהם כי ההר גבה מהם מאוד וכאשר ראו שלא יכלו לגבור עליהם ,ישבו לארצם.

יא ובמהפכת השנה הלכו בני תובל וישכרו כעשרת אלפים איש מן הערים אשר בקרבתם ויצאו למלחמה עם בני הכיתים.

יב וַיֵּלֹא בְּנֵי תּוּבַל לַמִּלְחָמָה עִם בְּנֵי חִתִּים לְהַשְׁחִית אֶת-אַרְצָם וּלְצָּקָם ,וַיַּעֲלֹךְ בְּנֵי תּוּבַל עַל-בְּנֵי חִתִּים בְּהַמִּלְחָמָה ,וַיַּעֲלוּ בְּנֵי חִתִּים כִּי-צָקָם מְאֹד ,אֶת-בְּנֵי תּוּבַל עַל-הַחוֹמָה הַבְּנָה ,לְעֵינֵי בְּנֵי תּוּבַל.

13וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי חִתִּים הַלְעֹשֶׂה לְלָחֵם בִּבְנֵיכֶם בָּאתֶם וְבַנְתָּיו הַלֹּא נִחְשַׁבְרְכֶם מֵאֹתָם וָעַד עַתָּה:

יד וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי תּוּבַל אֶת־הַזֶּה וַיַּחְדוּ מִלְּחַם אֶת־בְּנֵי הַכִּתִּים וַיֵּלְכוּ:

15וישבו אל עריהם ,ויתאספו בני כיתים בעת ההיא ובנו שתי ערים על הים ,ויקראו לאחת פורטו ולאחת אריזה.

טז וְאַבְרָם בֶּן-תֶּרַח הָיָה אָז בֶּן-תשעים ותשע שָׁנָה.

יז בעת ההיא נראה אליו יהוה ויאמר אליו אעשה את בריתי ביני ובינך והרביתי את זרעך מאוד וזה הברית אשר אנכי עשה ביני ובינך כי ימול כל זכר אתה וזרעך אחריך

18בן שמונת ימים ימול אותו והייתה הברית הזאת בבשרכם לברית עולם.

19ועתה לא ייקרא שמך עוד אברם כי אם אברהם ולא ייקרא עוד שרי אשתך כי אם שרה

20כי אברך את שניכם והרביתי את זרעכם אחריכם והיית לגוי גדול ומלכים יצאו ממך.

פרק18

1ויקם אברהם ויעש את כל אשר צוהו אלהים ויקח את אנשי ביתו ואת הקנויים בכספו וימול אותם כאשר צוהו יהוה

2ולא נשאר אחד אשר לא מול אותו ,ומול אברהם וישמעאל בנו בבשר ערלתם בן שלוש עשרה שנה היה ישמעאל במול אותו בבשר ערלתו.

ג וַיֵּצֵא אַבְרָהָם מֵאוֹהֳלוֹ וַיֵּשֶׁב בַּפֶּתַח לַהֲטֹת בְּחֹם הַשֶּׁמֶשׁ בְּכַאֲבָר בְּשָׂרוֹ:

ד וַיֵּרָאֵלָיו יְהוָה בַּעֲמֹרַא וַיִּשְׁלַח שְׁלֹשֶׁת מַמְּרְאֵהוּ וַיֵּשֶׁב פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרֶא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים בָּאִים מִמָּרְחֹק וַיָּקָם וַיָּרָץ לִקְרָאֵהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וַיָּבִיאֵם בֵּיתוֹ:

ה ויאמר אלהם אם-נא מצאתי חן בעיניכם ,פנו ואכלו פת לחם ;וידחק אותם ,ויבאו ,ויתן להם מים ,ורחצו את רגליהם ,וישם אותם תחת העץ ,פתח האהל.

ו וַיָּרָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח עֵגֶל רַךְ וְטוֹב וַיֹּמֶר לַשְׁחֹט אוֹ וַיִּתְּנָהּ לְאֶלְעֶזֶר עַבְדּוֹ לַעֲשׂוֹת:

ז וַיָּבֹא אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה הָאֹהֶל וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַכְּנִתִּי שְׁלֹשׁ סְעַת קֶרֶם וְלֹשִׁי וְעָבִיתִי לַעֲבֹת אֶת־הַסִּיר הַבָּשָׂר וַתַּעֲשֶׂה כֵּן:

ח וַיִּחַר אַבְרָהָם וַיָּבִיא לִפְנֵיהֶם חמאה וְחָלָב ,בַּקֶּשֶׁר וְכֹשֶׁה ,וַיֶּאֱכַל לִפְנֵיהֶם טֶרֶם יִבָּשֵׁר הָעֵגֶל וַיֹּאכְלוּ.
9וַיֹּאכְלוּ אֹכֶל וַיֹּאמֶר לוֹ אֶחָד מֵהֶם אֲשֶׁר אֵלֶיךָ כְּעֵת הַחַיָּה וְלְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ יִהְיֶה לְבֵן:
10וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים אַחַר־כֵּן וַיֵּלְכוּ לְדַרְכָּם אֶל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר־נִשְׁלְחוּ שָׁמָּה:
11בימים ההם היו כל אנשי סדום ועמורה וכל חמש הערים רשעים וחטאים מאוד לה 'ויעשו את ה 'בתועבותיהם ויתחזקו בזקנות תועבה ובזלזול לפני ה 'ורשעתם ופשעיהם היו גדולים בימים ההם לפני ה.'
12והיה להם בארצם עמק רחב מאוד ,כחצי יום הליכה ,ובה היו מעינות מים ועשב רב סביב המים.
13וַיֵּלוּ שָׁם כָּל־אַנְשֵׁי סְדוֹם וַעֲמוֹרָה אַרְבַּע פְּעָמִים בְּשָׁנָה וְנַשְׁהֶם וּבְנֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּשְׂמְחוּ שָׁם בְּתוֹף וְבָרְחוֹד:
יד ובעת שמחה היו קמים כולם ונאחזים בנשי רעיהם ,ובחלקם בבנות שכניהם הבתולות ,ויהנו מהם ,ואיש ראה את אשתו ובתו בידי רעהו ולא אמר דבר.
15וַיַּעֲשֶׂה כֵּן מִבֹּקֶר עַד לָעֶרֶל ,וַיָּשֻׁבוּ אַחֲרֵי כָּל־אִישׁ לְבֵיתוֹ וְאִשָּׁה לְאָהֳלָהּ כֵּן עָשׂוּ כָּל־נָהּ ארבע פעמים בשנה.
טז וגם כי בא נכרי עריהם והביא את הסחורה אשר קנה למכור שם ,והיו מתאספים אנשי הערים האלה ,אנשים נשים וטף ,צעירים וזקנים ,והולכים אל האיש ולקחים את רכושו בכוח ,ונותנים מעט לאיש עד כלות כל רכוש בעל הבית אשר הביא הארץ.
יז וְאִם רַב בַּעַל הַנִּכְלָן עִמָּהֶם לֵאמֹר מָה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִי וְגָרְשׁוּ אֵלָיו אֶחָד אֶחָד וְהִרְאוּ לוֹ אֶת הַמְּעַט אֲשֶׁר לָקַח וְלֹאמֹר אֶת הַמְּעַט אֲשֶׁר נָתַתָּ לִי וְכַשְׁמֹעַ מִכֻּלָּם וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מֵעֵבֶר בְּיַגֵּב וּבְמַר נֶפֶשׁ וְכֻלָּם יָקֻמוּ וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו וַיְגָרְשֻׁהוּ מִן הָעִיר בְּרוֹעָם וְהַמָּה גָּדוֹל:
18ואיש מארץ עילם ,הלך בנחת בדרך ,יושב על חמורו ,אשר נשאה מעיל מפואר כחלחל ,והמעיל קשור בחוט על החמור.
19והאיש היה בדרכו ועובר ברחוב סדום כשקיעת השמש בערב ,וישב שם ללון בלילה ,ואיש לא נתן אותו לביתו ;ובאותה עת היה בסדום איש רשע ושובב ,יודע לעשות רע ,ושמו חדד.
20וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַגּוֹעֵר בִּרְוֹחַ הָעִיר וַיָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר מֵאַיִן תָּבֹא וְאָן תֵּלֵךְ
21ויאמר אליו האיש אנכי הולך מחברון עילם אשר אני מגוריי ,וכשחלה השמש ואין איש נתן לי לבוא לביתו ,כי לחם ומים ותבן ומספוא לחמורי היה לי ,ואין לי מחסור דבר.
22ויען חדד ויאמר אליו כל אשר תחסר לך יספקתי ,אך ברחוב לא תישב כל הלילה.
23וַיְבִאֵהוּ חֶדֶד אֶל־בֵּיתוֹ וַיְּסֵר אֶת־הַכְּבִילָה מֵעַל־הַחֲמוֹר בַּחֶבֶל וַיְבָאֵם אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּתֵּן לַחֲמוֹר תֶּבֶן וְאֶפְסוּעַ וַיֹּאכַל הַמָּהֵל וַיִּשְׁתֶּה בֵּית חֶדֶד וַיֵּשֶׁב שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא:
24ובבוקר השכם הנוסע להמשיך בדרכו ,ויאמר אליו חדד ,חכה ,נחם את לבבך בפת לחם ולך ,ויעשה כן האיש ;וישב עמו ,ויאכלו שניהם וישתו יחדיו ביום ,כאשר קם האיש ללכת.
25ויאמר אליו חדד ,הנה עכשיו היום יורד ,מוטב לך להישאר כל הלילה למען ינחם לבך ;ויפגע בו וישאר שם כל הלילה ,וביום השני השכם קם ללכת ,ויפגע בו חדד לאמר ,נחם את לבך בפת לחם ואז לך ;וישאר ואכל עמו גם ביום השני ,ואז קם האיש להמשיך בדרכו.
26ויאמר אליו חדד ,הנה עתה היום יורד ,הישאר עמי לנחם את לבך ,ובבוקר השכם ולך לדרכך.
27ולא אבה האיש לעמוד ויקם ויחבש את חמורו ,וכאשר הוא חבש את חמורו ,ותאמר אשת חדד אל-אישה הנה האיש הזה ישב עמנו יומיים אכל ושתה ולא נתן לנו דבר ועתה ילך מאיתנו ולא יתן דבר ויאמר לה חדד שתקי
28וַיַּחֲבֹשׁ הָאִישׁ אֶת־אֲתוֹרוֹ לָלֶךְ ,וַיִּשְׁאַל מֵחֶדֶד יִתֶּן־לוֹ אֶת־הַחֶבֶל וְאֶת־הַגֶּלֶט לַקְשׁוֹר אֹתוֹ עַל־אֲתוֹר:
כט ויאמר אליו חדד מה תאמר ויאמר אליו כי אדני תתן לי את החוט ואת מעיל הצבעים אשר טמנת אתך בביתך לשמור עליהם
30ויען חדד אל האיש לאמר ,זה פירוש חלמך ,החוט אשר ראית ,פירוש הדבר כי יארכו חייך כחוט ,וכאשר ראית את המעיל הצבוע בכל מיני צבעים ,פירוש הדבר כי יהיה לך כרם אשר תטע בו עצי כל פרי.
31ויען הנוסע לאמר לא כן אדני כי ער הייתי כשנתתי לך את החוט וגם מעיל ארוג בצבעים אשר שלחת מעל החמור לשים אותם לי ויען חדד ויאמר אכן אמרתי לך את פשר חלמך וחלום טוב הוא וזה פשרו
32ועתה בני האדם תנו לי ארבעה מטבעות כסף ,אשר הם משמרתי לפתר חלומות ,וממך לבדי אני צריך שלושה מטבעות כסף.
33וַיִּעֲצֵף הָאִישׁ מִדִּבְרֵי חֶדְדָּם וַיָּבֵא אֶת-חֶדְדָּם אֶל-סָרַק שׁוֹפֵט סְדוֹם.
34ויגש האיש את עניינו לפני שרק השופט ,ויען חדד לאמר לא כן הדבר ,אלא כך הדבר עומד ;ויאמר השופט אל הנוסע ,האיש הזה חדד אומר לך אמת ,כי ידוע הוא בערים בפירוש חלומות מדויק.
לה וַיִּצְעַק הָאִישׁ עַל־דַּבֵּר הַשֹּׁפֵט וַיֹּאמֶר לֹא־כֵן אֲדֹנִי כִּי־בַּיּוֹם נָתַתִּי־לוֹ אֶת־הַחֶבֶל וְאֶת־הַמַּעֲבָר אֲשֶׁר עַל־הַחֲמוֹר לְהַשְׁמִיכוּ בֵּיתוֹ וַיָּרְבוּ שְׁנֵיהֶם לִפְנֵי הַשֹּׁפֵט הָאֶחָד אָמַר כָּךְ הָיָה הַדָּבָר וְהָאֶחָד אָמַר לֹא־כֹה־הָדָר וְהָאֶחָד אָמַר־הַשֶּׁבֶר.
36ויאמר חדד אל האיש תן לי ארבעה מטבעות כסף אשר אבקש עבור פתרוני חלומותי לא אשלם דמי כיס ותן לי את הוצאות ארבע הסעודות אשר אכלת בביתי
37ויאמר האיש אל-חדד ,אשלם לך את אשר אכלתי בביתך ,רק תנה לי את-החוט ואת-המעיל אשר-טמנת בביתך.
38ויען חדד לפני השופט ויאמר אל האיש ,הלא אמרתי לך את פשר חלמך ?החוט הוא כי יארכו ימיך כחוט ,והאדרת כי יהיה לך כרם אשר תטע בו כל עצי פרי.
39זה פירוש חלמך ,עתה תן לי את ארבעת מטבעות הכסף אשר אצטרך כגמול ,כי לא אתן לך דמי אבטלה.
40וַיִּבְעַק הָאִישׁ בְּדִבְרֵי חֶדֶד וַיָּרְבוּ שְׁנֵיהֶם לִפְנֵי הַשֹּׁפֵט ,וַיְצַו הַשֹּׁפֵט אֶל־עַבְדָיו וַיְּרַשּׁוּם בְּפַזֶּה מִן־הַבַּיִת.
41וַיֵּלְכוּ מִפְּנֵי הַשֹּׁפֵט כִּי שָׁמְעוּ אֲנֵי סְדוֹם וַיִּתְקַבְּצוּ עֲלֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ עַל הַגֵּר וַיְּרַשּׁוּוּ בְּחִירוּ מִן הָעִיר:
42וַיֵּסֶךְ הָאִישׁ עַל־חַמּוֹנוֹ בְּמַר־נַפְשׁ ,מְאֻבֵּל וּבֹכֶה.
43ובעודו הולך בכה על מה שקרה לו בעיר סדום המושחתת.

פרק19

1וארבעה שופטים היו לערים שבסדום ,ואלה שמותיהם :שרק בעיר סדום ,שרקאד בעמורה ,זבנק באדמה ,ומנון בצבויים.

2וַיִּקְרָא לָהֶם אֱלְעֶזֶר עַבְדָּה אֶת־אַחֲרָם שְׁמוֹנִים שְׁנֵי שָׁנִים ,וַיֹּמֶר אֶת־סְרַק לְשַׁקְרָא ,אֶת־שְׁרַכַּד לְשַׁקְרוּרָא ,אֶת־זֶבְנַךְ לְכַזֹּבִים , וְאֶת־מְנוֹן לְמַצְלוֹד

3ולרצון ארבעת שופטיהן הקמו אנשי סדום ועמורה מיטות ברחובות הערים ,ואם בא אדם למקומות אלה אחזו בו והביאו אותו אל אחת ממיטותיהם ,ובכוח הכריחו אותו לשכב בהן.

4וכאשר הוא שוכב ,שלושה אנשים היו עומדים למראשותיו ושלושה למרגלותיו ,ומודדים אותו לפי אורך המיטה ,ואם האיש היה קטן מהמיטה ,ששת האנשים האלה היו מותחים אותו משני קצותיו ,וכאשר היה צועק אליהם ,לא היו עונים לו.

5ואם היה ארוך יותר מהמיטה ,היו מושכים את שני צידי המיטה בכל קצה ,עד שהגיע האיש לשערי המוות.

ו וְאִם-יוֹסִיף לִצְעֹק אֲלֵיהֶם ,וַיַּעֲנוּ לֵאמֹר ,כָּךְ יַעֲשֶׂה לְאִישׁ הַבָּא אֶל-אַרְצֵנוּ.

7וַיִּשְׁמְעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲנֵי־עָרֵי סְדוֹם וַיַּחֲמָרוּ מִבָּא שָׁמָּה:

ח וכאשר בא עני אל אדמתם היו נותנים לו כסף וזהב ,ומוציאים הכרזה בכל העיר לבלתי לתת לו פת לחם לאכול ,ואם ישב שם הגר ימים וימות ברעב ולא יוכל להשיג פת לחם ,ובמותו היו באים כל אנשי העיר ולקחו את כספם וזהבם אשר נתנו לו.

9ואלה אשר יכלו לזהות את הכסף או את הזהב אשר נתנו לו ,השיבו אותו ,ובמותו גם הם הפשיטו אותו מבגדיו ,והיו נלחמים עליהם ,וכל אשר גבר על רעהו ,לקח אותם.

10וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ תַּחַת הַשְּׂנִים בַּמִּדְבָּרִיּוֹת כֵּן עָשׂוּ כָּל־הַיָּם לְכָל־אֲשֶׁר־בָּא אֲלֵיהֶם וַיָּמָת בָּאָרֶץ אֶת־אַרְצָם:

יא ותשלח שרה את אליעזר סדום לראות את לוט ולברר בשלומו.

12וַיֵּלֶךְ אֱלִיעֶזֶר סְדוֹם וַיִּפְגַּשׁ אִישׁ סְדוֹם נִלְחָק עִם אִישׁ נָכְרִי וַיַּפְשִׁיט הָאִישׁ סְדוֹם אֶת־כָּל־בְגָדָיו אֶת־הָאִישׁ הַסְּדוֹם וַיֵּלֶךְ:

13וַיִּצְעַק הֶעָנִי הַזֶּה אֶל־אֶל־עֶזֶר וַיִּתְחַלֵּל עָלָיו עַל־מַה שֶׁעָשָׂה־לוֹ אִישׁ סְדוֹם:

14וַיֹּאמֶר לוֹ ,מַדּוּעַ תַּעֲשֶׂה כָּךְ לְעָנִי הַבָּא אֶל-אַדְמְךָ.

15ויען איש סדום את אליעזר לאמר" :האם זה האיש אחיך ,או שהיו אנשי סדום שמנו אותך היום לשופט ,כי אתה מדבר על האיש הזה"?

טז וַיָּרִיב אֱלִיעֶזֶר עִם־אִישׁ סְדוֹם עַל־הֶעָנִי וַיִּגַּשׁ אֱלִיעֶזֶר לְהַשְׁאֵל אֶת־בִּגְדֵי־הֶעָנִי מֵאֵל־סְדוֹם וַיְּמַהֵר וַיַּכֶּה אֱלִיעֶזֶר בְּמַצְחוֹ:

יז וַיַּרְא הָאִישׁ אֶת־הַדָּם וַיִּרָא הָאִישׁ אֶת־הַדָּם וַיֶּחֱזַק אֶלְעֶזֶר וַיֹּאמֶר תְּנָה־לִי שְׂכָרֵי עַל־הַמִּרְאָתְתִּיךְ מִן־הַדָּם הָרַע אֲשֶׁר בְּמִצְחֶךְ כִּי כֹּה הַמֶּדֶק וְהַדָּק בָּאַרְצֵנוּ:

18ויאמר אליו אליעזר פצעתי ואתה דורש ממני לשלם לך את שכרך ולא שמע אליעזר אל דברי איש סדום

19וַיֶּחֱזַק הָאִישׁ אֶת-אֱלִיעֶזֶר וַיְּבִיאֵהוּ אֶל-שַׁקְרָא שׁוֹפֵט סְדוֹם לִשְׁפָּט:

20ויאמר האיש אל השופט לאמר אנכי אדני כה עשה האיש הזה כי הכיתיו באבן עד אשר ירד הדם ממצחו והוא לא רצה לתת לי את שכרו

כא ויאמר השופט אל אליעזר אמת דבר לך האיש הזה תן לו שכרו כי זה המנהג בארצנו וישמע אליעזר את דברי השופט וישא אבן ויכה את השופט ותפגע האבן במצחו והדם זל ממצח השופט ויאמר אליעזר אם זה המנהג בארצך תן לאיש הזה את אשר הייתי צריך לתת לו כי זה פסקך אתה גזרת

22וַיַּעֲזֹר אֱלִיעֶזֶר אֶת־אִישׁ סְדוֹם עַל־הַשּׁוֹפֵט וַיֵּלֶךְ.

23וַיַּעֲשׂוּ מַלְכֵי עֵילָם נִחֲמוּ אֶת-מַלְכֵי סְדוֹם וַיֵּלְכוּ מַלְכֵי עֵילָם אֶת-כָּל-נַחֲסַת סְדוֹם וַיָּשְׁבוּ מַלְכֵי עֵילָם אֶת-לוֹט אֶת-נַחֲסָתוֹ וַיַּגֵּדְּב לְאַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ מִמֶּהֶם אֶת-כָּל-נַחֲסַת לוֹט וְאֶת-נַחֲסַת סְדוֹם:

24בעת ההיא ילדה לו אשת לוט בת ,ויקרא את שמה פלתית לאמר כי הציל אותו אלהים ואת כל ביתו ממלכי עילם ;ותגדל פלתית בת לוט ,וייקחה אחד מאנשי סדום לאשה.

25ויבא איש עני העיר לבקש פרנסה ,וישב בעיר ימים אחדים ,וכל אנשי סדום הוציאו הכרזה על מנהגם לבלתי לתת לאיש הזה פת לחם לאכול עד אשר ימות ארצה ;ויעשו כן.

26ותרא פלת 'בת לוט את האיש הזה שוכב ברחובות מורעב ,ואיש לא יתן לו דבר כדי להחיות אותו ,והוא היה על סף מוות.

27ותמלא נפשה רחמים על האיש ותאכילהו לחם בסתר ימים רבים ותחיה נפש האיש הזה

28כי בצאתה להביא מים הייתה נותנת את הלחם בכד המים ,וכבאה אל המקום אשר שם העני ותקח את הלחם מן הכד ותאכל לו כן עשתה ימים רבים

29וכל אנשי סדום ועמורה תמהו כיצד יוכל האיש הזה לסבול רעב ימים כה רבים.

30ויאמרו איש אל רעהו ,רק משום שהוא אוכל ושותה ,כי לא יוכל איש לסבול רעב ימים רבים או לחיות כאיש הזה ,מבלי לשנות אפילו פניו ;ושלושה אנשים התחבאו במקום אשר היה שם העני ,לדעת מי הוא המביא לו לחם לאכול.

31ותצא פלתי בת לוט ביום ההוא להביא מים ,ותשים לחם בכד המים שלה ,ותלך לשאוב מים אצל בית העני ,ותוציא את הלחם מן הכד ותתן אותו לאביון והוא אכל אותו.

32ושלושת האנשים ראו את אשר עשה פלטית לעני ,ואמרו לה ,את היא אשר תמכת בו ,ולכן לא גווע ברעב ,לא השתנה במראהו ולא מת כמו השאר.

33ויצאו שלושת האנשים מן המקום אשר נחבאו בו ,ויתפסו את פלתי ואת הלחם אשר ביד העני.

34וייקחו את פלת 'ויביאו אותה לפני שופטיהן ,ויאמרו אלהם ,כה עשתה ,והיא אשר סיפקה לעני לחם ,על כן לא מת כל הזמן הזה ; ועתה הודיעו לנו את העונש הראוי לאישה הזאת על שעברה על תורתנו.
35וַיִּקָּהֲסְפוּ אֲנֵי סְדוֹם וַעֲמֹרָה וַיַּדְּלוּ אֵשׁ בְּרוֹחַ הָעִיר וַיִּקְחוּ אֶת־הָאִישָׁה וַיַּשְׁלִיכָהּ אֵלֶּה־אֵשׁ וַתִּשְׂרֶף אֶת־אֵפֶר:
36ובעיר אדמה הייתה אישה אשר עשו לה כדוגמתו.
37כי בא אורח עיר אדמה ללילה שם וללכת הביתה בבוקר וישב מול פתח בית אבי הנערה לשבת שם כשבת השמש בהגיעו לשם ותראהו הנערה יושב פתח הבית
38וַיִּשְׁאַל מָה שְׁקִית מַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ הָיִיתִי הַיּוֹם בַּדֶּרֶךְ וַיָּבַעַת הַשֶּׁמֶשׁ וַאֲשֶׁר לָשֶׁבֶת פָּנָיו כָּל הַלִּילִינָה וְבֹקֶר אֶקְרַח אֶת־הַשְׁחִית וַאֲחַר דַּרְכִּי:
39ותבוא הנערה הביתה ותביא לאיש לחם ומים לאכול ולשתות
40ונודע הדבר הזה לאנשי אדמה ,ויתאספו ויביאו את הנערה לפני השופטים ,לשפוט אותה על המעשה הזה.
41ויאמר השופט ,גזר דין מוות חייב לגזור על האישה הזאת כי עברה על תורתנו ,ולכן זה גזר הדין עליה.
42וַיִּקָּבְצוּ אֲנֵי הֶעָרִים הַהֵה וַיּוֹצָאוּ אֶת־הַנְּעָרָה וַיִּמְשְׁחוּ אֹתָהּ בְּדַבְשׁ מִכָּל־רַגְלֶה כַּאֲשֶׁר גָּזֵר הַשֹּׁפֵט וַיַּעֲמוּ אֹתָהּ לִפְנֵי נְחִיל דְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ אוֹתָהּ בְּכוֹרוֹתָן וַיַּעֲקֹץ אֹתָהּ וַיִּתְנַפַּח כָּל־גּוּפָהּ:
43ותצעק הנערה על הדבורים ,אך איש לא שם לב אליה ולא ריחם עליה ,וקריאותיה עלו השמימה.
44וַיְהֹוָה כָּעַר עַל זֹאת וְעַל כָּל מַעֲשֶׂה עָרֵי סְדוֹם כִּי הָיָה לָהֶם רַב אֲכָל וְשָׁלוֹק בָּהֶם וְלֹא סָפוּ עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַיָּמִים הַהֵה גָּדוֹלוּ מַעֲשֵׂי הָרָעָה וְחַטָּאתָם לִפְנֵי ה'
45וַיְשַׁלַּח יְהוָה שְׁנֵי מַלְאָכִים הַבָּאוּ אֶל־בֵּית אַבְרָהָם לְהַשְׁחִית אֶת־סְדוֹם וְעָרֶיהָ:
46ויקומו המלאכים מפתח אהל אברהם אחרי אכלם ושתו ,ויבאו סדום בערב ,ולוט יושב אז בשער סדום ,וכאשר ראה אותם ,קם לקראתם ,וישתחווה ארצה.
47וַיִּדְחַק אוֹתָם מְאֹד וַיְבִיאֵם בֵּיתוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲכָל וַיֹּאכְלוּ וַיֵּלְנוּ בֵּיתוֹ כָּל הַלִּילוֹן:
48וַיֹּאמְרוּ הַמַּלְאָכִים אֶל-לוֹט :קוּמָה צֵא מֵהַמָּקוֹם הַזֶּה אַתָּה וְכָל-אֲשֶׁר לְךָ פֶּן-תֵּאָכֵף בַּעֲוֺלַת הָעִיר הַזֶּה כִּי-יְהוָה יַשְׁחַת אֶת-הַמָּקוֹם הַזֶּה.
49וַיַּחֲזוּ הַמַּלְאָכִים בְּיָד לוֹט בְּיַד אִשְׁתּוֹ בְּיַד בָּנָיו בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיַּחֲזוּ אֹתוֹ מִחוּץ לְעָרִים:
50וַיֹּאמְרוּ אֶל-לוֹט ,בְּנַפְשֶׁךָ ,וַיִּבְרַח הוּא וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ.
51וַיִּרַט יְהוָה עַל־סְדוֹם וְעַל־עֲמוֹרָה וְעַל־כָּל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה גּוֹפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמָיִם
52וַיַּהֲרֹף אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֶת־כָּל־הַמִּשְׁכָּב וְאֶת־הַצֹּמַח עַל־הָאֲדָמָה וַתָּבֵא עֵדוֹ אֵשֶׁת־לוֹט לִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב הֶעָרִים כִּי נִרְחָה אֶת־בְּנֹתֶיהָ הַנֶּשָׁבוּ בִּסְדוֹם כִּי לֹא־הֶלְכוּ עִמָּהּ:
53ותביט לאחור ותהי לעמוד מלח ,והוא עדיין שם עד היום הזה.
54והשוורים אשר עמדו במקום ההוא ליקקו את המלח יום יום עד קצות רגליהם ,ובבוקר היה צומח מחדש ,והם ליקקו אותו שוב עד היום הזה.
55וַיִּבְרַח לוֹט וְשָׁתֵּים מִבְּנֹתָיו הַנִּשְׁאַרְתּוֹ וַיִּמָּלְטוּ אֶל-מַעֲרַת עֲדוּלָּם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם יָמִים:
56וישכם אברהם בבקר לראות את אשר נעשה לערי סדום וירא וירא את עשן הערים עולה כעשן כבשן
57וַיִּשְׁתָּא לוֹט וְשַׁתֵּי בַּמְּעָרָה וַיַּשְׁקוּ אֶת-אֲבִיהֶם יַיִן וַיִּשְׁכְּבוּ עִמּוֹ כִּי אָמְרוּ אֵין אָדָם עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכַל לְהַקְרִיב מֵהֶם זֶרַע כִּי סְבוּרָה כָּל-הָאָרֶץ:
58וַיִּשְׁכְּבוּ שְׁנֵיהֶם עַל־אֲבִיהֶם וַיֶּהֱרוּ וַיֵּלְדוּ בָּנִים וַתִּקְרָא הַבְּכִרָה שֵׁם־בְּנָהּ מוֹאָב לֵאמֹר מֵאָבִי הָרִיתוּ הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:
נט וגם הקטנה קראה לבנה בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום הזה
60ואחרי כן הלך משם לוט ושתי בנותיו וישב בעבר הירדן ושתי בנותיו ובניהם .וגדלו בני לוט ,וילכו ויקחו להם נשים מארץ כנען , ויולדו בנים ופרו ורבו.

פרק20

1ובעת ההיא נסע אברהם מעמק ממרא וילך אל ארץ פלשתים וישב בגרר בשנה עשרים וחמש שנה להיות אברהם בארץ כנען , ובמאה שנה לחיי אברהם ,בא גרר בארץ פלשתים.
2וַיָּבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ ,אָמַר אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ ,אָמְרִי אֲחוֹתִי אַתָּה לְכָל־אֲשֶׁר־יִשַׁאל אֹתֵיךְ ,לְמַלְטָה מֵרָעַת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ.
ג וַיֵּשְׁבֶר אַבְרָהָם בָּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַיִּרְאוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים כִּי יַפְתָּה שָׂרָה מְאֹד מְאֹד וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת־אַבְרָהָם עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲחוֹתִי הִיא.
ד וַיֵּלְכוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אֲבִימֶלֶךְ לֵאמֹר ,אִישׁ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן בָּא לוֹ לוֹ גַּרְבָּה בָּאָרֶץ ,וְאֲחוֹת יָפָה מְאֹד מְאֹד.
ה וַיִּשְׁמַע אֲבִימֶלֶךְ אֶת-דִּבְרֵי עַבְדָיו הַשִּׁבְחוּ אֵלָיו אֶת-שָׂרָה ,וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ אֶת-פְּסָרָיו וַיָּבִיאוּ אֶל-שָׂרָה אֶל-הַמֶּלֶךְ.
ו ותבוא שרה בית אבימלך וירא המלך כי יפה שרה ותמצא חן בעיניו מאוד.
ז וַיִּגַּשׁ אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ מַה-לֵּךְ הָאִישׁ הַהוּא אֲשֶׁר-בָּאתָ עִמָּנוּ אֶל-אַרְצֵנוּ וַתַּעֲנֶה שָׂרָה וַתֹּאמֶר אָחִי הוּא וַיָּבָאנוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לָשֶׁב בָּכָם וּנְמָצָאנוּ מְקוֹם:
ח וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־שָׂרָה הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ שָׂם אֶת־אָחִיךְ בְּכָל־חֵלֶק הָאֲשֶׁר חָפֵץ בָּאָרֶץ הַזֶּה וְהָיָה חַבְרָה לָנוּ לְגַדְּלוֹ וּלְגַדְּלוֹ מִכָּל־עַם־הָאָרֶץ כִּי־אָחִיךְ הוּא:
ט וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ קָרָא אֶל־אַבְרָהָם וַיָּבֹא אֶל־אַבִימֶלֶךְ.
י וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם הִנֵּה צִוִּיתִי לְכַבְדֵּךְ כַּחֲפֹנֶיךָ בְּגַן שָׂרָה אַחֲתֵךְ.

יא וַיֵּצֵא אַבְרָהָם מֵעַל־הַמֶּלֶךְ ,וְהַמֶּלֶךְ הָלַךְ אַחֲרָיו.

12כְּעֵת הָעֶרֶב ,טֶרֶם שָׁכְבוּ לְנָחָה ,וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל-כִּסְאוֹ ,וַיִּפְּלֶה עָלָיו שְׁנָמָה עֲמֻקָּה ,וַיִּשְׁכַּב עַל-הַכִּסְאוֹ ,וַיִּשְׁנֶה עַד-הַבֹּקֶר.

13ויחלם כי מלאך ה 'בא אליו וחרב שלופה בידו ,והמלאך עמד על אבימלך וירצה להרגו בחרב ,ויירא המלך בחלומו ,ויאמר אל
המלאך במה חטאתי לך כי תבוא להרגני בחרבך.

יד ויען המלאך ויאמר אל אבימלך הנה אתה מות בעבור האישה אשר הבאת אתמול אל ביתך כי אשה נשואה היא אשת אברהם אשר
בא אל ביתך ועתה השב את האיש ההוא את אשתו כי אשתו היא ואם לא תשיב אותה דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך

15ובלילה ההוא הייתה צעקה גדולה בארץ פלשתים ,וראו יושבי הארץ את דמות איש עומד וחרב שלופה בידו ,ויכה את יושבי
הארץ בחרב ,וגם הוסיף להכותם.

טז וַיַּכֶּה מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־כָּל־אֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי מָהוּל גָּדוֹל בַּלַּיְלָה הַהוּא וּבֹקֶר מָחֳרָתוֹ:

יז וְסָגַר כָּל־רֶחֶם וְכָל־זָבָתָם וְיַד־יְהוָה הָיָה עֲלֵיהֶם בְּגַבֵּי שָׂרָה אֵשֶׁת־אַבְרָהָם אֲשֶׁר־קַח אֲבִימֶלֶךְ:

יח וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּחֲרָדָה וּבְמָה וְבְפַחַד גָּדוֹל ,וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת-עֲבָדָיו ,וַיְגַּד לָהֶם אֶת-חֲלוֹמוֹ ,וַיִּרָא הָעָם מְאֹד.

19וַיַּעֲנֶה אִישׁ אֶחָד ,עָמֹד בֵּין עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ ,אֶת-הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר :הַמֶּלֶךְ הַשֵּׁב הָאֵשׁ הַזֹּאת לְאִישָׁהּ כִּי אִישָׁהּ הוּא כִּי כֵּן הָיָה לְמֶלְכֶם מִצְרַיִם
בְּבֹא הָאִישׁ הַזֶּה מִצְרַיִם.

20וַיֹּאמֶר לְאִשְׁתּוֹ אֲחוֹתִי הִיא כִּי כֵּן מִדְרָכוֹ בְּבֹא לוֹשֵׁב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר גֵר הוּא בָּהּ

21וישלח פרעה ויקח את האישה הזאת לאישה ויביא עליו יהוה מכות קשות עד שהשיב את האישה לאישה.

22ועתה מלך אדוני דע את אשר קרה אמש לכל הארץ כי הייתה בהלה גדולה מאוד ,כאב גדול ויגון גדול ,ואנחנו יודעים כי על
האישה אשר לקחת היה זה.

23ועתה השיב את האישה הזאת לאישה פן-יקרה לנו כאשר קרה לפרעה מלך מצרים ולנתניו ולא-נוותנו וימהר אבימלך ויקרא
ויקרא לשרה ותבוא לפניו והוא ויקרא לאברהם והוא בא לפניו

24וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֲלֵיהֶם מַה-הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֲחָתוּ וְנִקְחַתִּי אֶת-הָאִישָׁה הַזֶּה לְאִשָּׁה:

25וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם יְעַר שָׁמַרְתִּי אֲשֶׁר מָוֶת בְּגַן אִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וְשִׁמְחָתִים וְאֶלֶף כֶּסֶף וַיִּתֵּן אֹתָם לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ
אֶת שָׂרָה:

26וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם הִנֵּה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ שֵׁב בָּהּ אֲשֶׁר־תָּבַר:

27וַיֵּצֵא אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכָבוֹד וְנִשְׁבוּ בָּאָרֶץ בְּגֶרֶר:

28וכל יושבי ארץ הפלשתים ועבדי המלך היו עודם בכאב במגפה אשר הטיל עליהם המלאך כל הלילה על פני שרה

29וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ לִקְרֹא אֶת-אַבְרָם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל נָא עַדְבָדֶיךָ אֶל-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וַיָּסֵר אֶת-הַמָּוֶת הַזֶּה מִתֵּכֶם:

30וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם עַל־אֲבִימֶלֶךְ וְעַל־נְדָרָיו ,וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־תְּפִלַּת־אַבְרָהָם ,וַיִּרְפֵּא אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־נְדָרָיו.

פרק21

1ויהי בעת ההיא מקץ שנה וארבעה חדשים לשבת אברהם בארץ פלשתים בגרר ויפקד אלהים את שרה ויזכרה יהוה ותהר ותלד בן
לאברהם

2וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַבֵּן אֲשֶׁר יוֹלַד לוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ שָׂרָה יִצְחָק:

ג וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן שְׁמוֹנָה יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת-אַבְרָהָם לַעֲשׂוֹת לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיְהִי אַבְרָהָם מֵאַת שָׁנָה וַיְהִי שָׂרָה
בַּת-תשעים שָׁנָה בְּלִיד לָהֶם יִצְחָק.

ד וַיִּגְדַּל הַנֶּלֶד וַיִּגָּמֵל וַיַּעֲשֶׂה אַבְרָהָם מִשְׁעֵהֶד גָּדָל בְּיוֹם גַּמֵּל יִצְחָק:

ה וַיָּבֹא שֵׁם וְעֵבֶר וְכָל־גְּדֹל־הָאָרֶץ וַאֲבִימֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים וַעֲבָדָיו וּפִכוֹל שַׂר־צְבָאוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתָּה וְלִשְׂמֹחַ בַּמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשָׂה אַבְרָהָם
בְּיוֹם־גִּמְתְגַּמֵּל בְּנוֹ יִצְחָק:

ו וגם תרח אבי אברהם ונחור אחיו באו מחרן הם וכל אשר להם כי שמחו מאוד בשמעם כי נולד בן לשרה

ז וַיָּבֹאוּ אֶל־אַבְרָהָם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ בַּמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר עָשָׂה אַבְרָהָם בְּיוֹם גַּמֵּל יִצַחַק:

ח וַיִּשְׁמְעוּ תֶרַח וְנָחוֹר עִם־אַבְרָהָם וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ יָמִים רַבִּים בָּאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

ט בעת ההיא מת שרוג בן רעו בשנה הראשונה להולדת יצחק בן אברהם

י וַיְהִי כָּל־יְמֵי שְׁרוּג שְׁלֹשִׁים וְתֵשׁ שָׁנָה וְמֵת:

יא וַיִּגְדַּר יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם בַּיָּמִים הַהֵה בֶּן־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְלֵדֶת שָׂרָה אֶת־יִצְחָק לַאַבְרָהָם.

12וַיְהִי אֱלֹהִים עִם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם וַיְגַדֵּל וַיְדַעַל קַשֶּׁת וַיְהִי לַצַּר קָשֶׁת:

13וַיְהִי יִצְחָק בֶּן חֶמְשָׁנִים שָׁנִים וַיֵּשֶׁב עִם־יְשָׁמָעֵאל בַּפֶּתַח הָאֹהֶל:

יד וַיָּבֹא יִשְׁמָעֵאל אֶל-יִצְחָק וַיֵּשֶׁב מִנְּגְלוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַקֶּשֶׁת וַיִּשְׁלֹאת אֶת-יִצְחָק:

15ותרא שרה את המעשה אשר חפץ ישמעאל לעשות לבנה יצחק ,ותעצב לה מאוד על בנה ,ותשלח לקרוא לאברהם ותאמר לו גרש
את השפחה הזאת ואת בנה כי לא יירש בנה עם בני כי כה ביקש לעשות לו היום.

טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹל שָׂרָה וַיַּשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח שְׁנַע עֶשְׂרֵה לַחֲמָתִים וְנַד מַיִם אֲשֶׁר נָתַן לְהַגָּר וַיִּשְׁלַח אֹתָהּ וַיֵּלֶךְ הָגָר וַיֵּשְׁבוּ בְּמִדְבַּר
פָּרָן עִם יֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר וַיְהִי יְשָׁמָעֵאל קַשֶּׁת וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר יָמִים מְאֹרְכִים.

יז וַיֵּלֶךְ הוּא וְאִמּוֹ אַחֲרֶיהָ אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם וַתִּקַּח הַגָּר אִשָּׁה לְבְנָהּ מִמִּצְרַיִם וְשְׁמָהּ מְרִיבָה:

יח ותהר אשת ישמעאל ותלד ארבעה בנים ושתי בנות ,וַיֵּלֶךְ יְשָׁמָעֵאל וְאִמּוֹ וְאִשְׁתּוֹ וְבָנָיו וַיָּשׁוּבוּ הַמִּדְבָּרָה:

19וַיִּבְנוּ לָהֶם אֹהָלִים בַּמִּדְבָּרָה אֲשֶׁר שָׁבוּ בָּהּ ,וַיִּסְדוּ לְהַסְעוּ וְנָחוּ מִנַּחַת וּמִנָּה שָׁנָה:
20וַיִּתֵּן אֱלֹהִים לְיִשְׁמֵעֵאל צֹאן וּבָקָר וּאֳהָלִים בְּעַל אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּרֶב הָאִישׁ בְּהַקָּה:
כא וַיֵּשֶׁב יִשְׁמָעֵאל בַּמִּדְבָּרוֹת וּבָאוֹהָלִים ,מְדַע וְנָחָה יָמִים מְרֻבִּים ,וְלֹא רָאָה אֶת פְּנֵי אָבִיו.
22וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ ,אֵלֵךְ וְאֶרְאֶה אֶת־בְּנִי יִשְׁמָעֵאל ,כִּי חָפַצְתִּי לִרְאֹתוֹ ,כִּי לֹא־רְאָתִיווּ מִמָּה יָמִים.
23וַיִּרְכַּב אַבְרָהָם עַל גְּמָלָיו אֶל הַמִּדְבָּרָה לְבַקֵּשׁ אֶת-יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ כִּי שָׁמַע כִּי-הוּא יוֹשֵׁב בָּהֶלָה בַּמִּדְבָּרָה וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ.
24וילך אברהם המדבר ויבוא אל אהל ישמעאל בצהריים וישאל על ישמעאל וימצא את אשת ישמעאל יושבת באהל ואת ילדיה ולא היו ישמעאל אישה ואמו עמהם
25וַיִּשְׁאַל אַבְרָהָם אֶת-אֵשֶׁת יִשְׁמָעֵאל לֵאמֹר אֵין הָלַךְ יִשְׁמָעֵאל ותאֹמֶר הלך הַשָּׂדֶה לָצוּד וְאַבְרָהָם רָכוּב עַל-הַגָּמָל כִּי לֹא יָרַד אֶת-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַשָּׂרָה אִשְׁתּוֹ לְלֹא יָרַד מִן-הַגָּמָל:
26וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-אֵשֶׁת יִשְׁמָעֵאל ,בִּתִּי ,תְּנֵי-נִי קַט מַיִם וְאֶשְׁתֶּה ,כִּי-עָף אָנֹכִי מֵהַדֶּרֶךְ.
27ותען אשת ישמעאל ותאמר אל אברהם אין לנו מים ולא לחם ותישב באוהל ולא ראתה את אברהם ולא שאלה אותו מי הוא
28וְהִיא הִכָּה אֶת־בָּנֶיהָ בָּאֹהֶל וְהִקְלַל אוֹתָם וְגַם־אֶת־יִשְׁמַעֵאל־אִישָׁהּ וְחָרַף־עָלָיו וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁעַל־יִשְׁמַעֵאל אֶל־בָּנֶיהָ וַיִּחַרֶץ מְאֹד וַיְעָרֵף בְּעָם:
29וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶל־הָאִישָׁה לָצֵאת אֵלָיו מִן־הָאֹהֶל ,וַתָּבֹא הָאִישָׁה וַתַּעֲמֹד אֶל־מִנְגַּל אֲבָרָהָם כִּי־עוֹדֶן רָכוּב עַל־הַגָּמָל:
30וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-אֵשֶׁת יִשְׁמָעֵאל כִּי-יָשֵׁב יִשְׁמָעֵאל אִישֵׁךְ הַבָּה תֹּאמֶר לוֹ אֶת-הַדְּבָרִים הַכָּל הַכֵּל:
31איש זקן מאוד מארץ פלשתים בא הנה לבקשך ,וכך היה מראהו ודמותו ;לא שאלתי אותו מי הוא ,וירא שלא היית כאן ,וידבר אלי ויאמר ,כשישוב ישמעאל אישך ,אמר לו כה אמר האיש הזה ,כשתבוא הביתה ,הסר את מסמר האהל הזה אשר הנחת פה ,ותשים מסמר אחר תחתיו.
32וַיְכַל אַבְרָהָם אֶת-פִּירוֹ אֶת-הָאִישׁ וַיִּסֵּב וַיֵּלֶךְ עַל-הַגָּמָל הַהִיא:
לג ואחרי כן בא ישמעאל מן המרדף הוא ואמו וישבו אל האוהל ותדבר אשתו אליו את הדברים האלה.
לד איש זקן מאוד מארץ פלשתים בא לבקשך ,וכך היה מראהו ודמותו ;לא שאלתי אותו מי הוא ,וירא שלא היית בבית ויאמר אלי ,כי יבוא אישך הביתה אמור לו ,כה אמר הזקן ,הסר את מסמר האהל אשר הקמת פה ,ותשים מסמר אחר תחתיו.
לה וַיִּשְׁמַע יִשְׁמָעֵאל אֶת-דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ וַיֵּדַע כִּי-אָבִיו הוּא וְאֶשְׁתּוֹ לֹא-כָבְדָהוּ.
36וַיָּבַע יִשְׁמָעֵאל אֶת-דִּבְרֵי אָבִיו אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל-אִשְׁתּוֹ ,וַיִּשְׁמַע יִשְׁמָעֵאל בְּקוֹל אָבִיו ,וַיִּשְׁלַח יִשְׁמָעֵאל אֶת-אֲשֶׁר הָאֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל-אִשְׁתּוֹ.
לז וַיֵּלֶךְ יִשְׁמָעֵאל אַחֲרֵיהֶם אֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּקַּח אִשָּׁה אַחֶרְתָה וַיְבַאֶתָּהּ אֶל־אָהֳלָיו אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב אֲשֶׁר־הוּא־הָיָה.
38וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם מִקֵּץ שְׁלֹשׁ שָׁנִים ,אֵלֵךְ וְאֶרְאֶה אֶת-יִשְׁמָעֵאל בְּנִי ,כִּי לֹא רָאִיתוּ מִשָּׁמָּחִים.
39וַיִּרְכַּב עַל־גַּמְלוֹ וַיֵּלֶךְ הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא אֶל־אָהֳלַת יִשְׁמָעֵאל בַּצַּחַי:
40וישאל אל ישמעאל ,ותצא אשתו מן האהל ותאמר איננו אדני כי הלך לצוד בשדה ולרעות את הגמלים ;ותאמר האישה אל אברהם פנה אדני האהל ואכל פת לחם כי יגע נפשך מן הדרך.
מא ויאמר לה אברהם לא אעצור כי ממהר אני להמשיך בדרכי ותן לי מעט מים לשתות כי צמאתי ותמהר האישה ותרוץ אל האוהל ותוציא מים ולחם לאברהם ותשים לפניו ותפצור בו לאכול ויאכל וישת וינוחם לבו ויברך את ישמעאל בנו
42וַיְּכַלֵּת אֶת־אֱהֶלֹתוֹ וַיְבָרֵךְ אֶת־ה 'וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת־יִשְׁמָעֵאל כִּי־בֹא יִשְׁמָעֵאל הַבָּתָה דַּבְרָה אֵלָיו אֵלֶּה־כָּל־הַדְּבָרִים הַכָּל־כֵּן
43איש זקן מאוד מארץ פלשתים בא הנה וישאל עליך ולא היית פה ואביא לו לחם ומים ויאכל וישת וינחם לבו
44וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה דְּבָרִים אֲשֶׁר בֹּא יִשְׁמָעֵאל אִישֵׁךְ הַבָּתָּה וְאָמַר לוֹ טוֹב מְאֹד מְאֹד מִן הָאֹהֶל:
45וַיְכַל אַבְרָהָם לְצַוּוֹת אֶת־הָאִישָׁה וַיִּרְכַּב אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַיָּבֹא יִשְׁמָעֵאל אֶל־אָהֳלוֹ וַיֵּצֵא אִשְׁתּוֹ לִקְרֹאשׁ אֵלָיו בְשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב:
46ותאמר לו איש זקן בא הנה מארץ פלשתים וכך היה מראהו וישאל עליך ולא היית פה ואוציא לחם ומים ויאכל וישת וינחם לבו
47וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה דְּבָרִים אֲשֶׁר בֹּא יִשְׁמָעֵאל אִישֵׁךְ הַבָּתָּה וַאֲמַר לוֹ טוֹב מְאֹד מַעֲבַר הָאֹהֶל אֲשֶׁר לָךְ אַל תַּסִּיר אוֹתוֹ מִן הָאֹהֶל:
48וידע ישמעאל כי אביו הוא ,וכי כבדה אותו אשתו ,ויברכה יהוה את ישמעאל.

פרק22

1וַיָּקָם יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־אִשׁוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־מִקְנוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לוֹ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו אֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים:
2וַיְגַפֵּר אַבְרָהָם לְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אֶת-הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר לָקַח יִשְׁמָעֵאל אֶת-הָאֵשׁ הָרִאשָׁה אֲשֶׁר עָשָׂה:
ג וַיֵּשֶׁב יִשְׁמָעֵאל וּבָנָיו עִם־אַבְרָהָם יָמִים רַבִּים בָּאָרֶץ הַהוּא וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בָּאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:
ד וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַיָּגְעוּ עֶשְׂרִים שָׁנָה .וַיֵּלֶךְ אברהם וַעֲבָדָיו וְכֹל אִישׁ לוֹ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַיַּעֲבְדוּ מֵרָחֹק וַיָּגְרוּ אֶל־חֶבְרוֹן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם .וַיַּחֲרוּ עַבְדֵי אֲבָרָהָם בַּר מַיִם .וַיִּשְׁמַע עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים אֶת־הַשְּׁמוּעָה כִּי חָפְרוּ עַבְדֵי אֲבָרָהָם בַּר מַיִם בִּגְבֵל הָאָרֶץ.
ה וַיָּבֹאוּ וַיָּרְבוּ עִם עַבְדֵי אַבְרָהָם וַיִּגְזְלוּ אֶת־הַבָּאֵר הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר חִפְרוּ:
ו וַיִּשְׁמַע אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּים אֶת הַדָּבָר הַזֶּה ,וַיָּבֹא הוּא וּפִיקוֹל שַׂר צְבָאוֹ וְעֶשְׂרִים אֲנָשִׁים אֶל־אַבְרָהָם ,וַיְגַר אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה ,וַיָּגַר אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַבָּאֵר אֲשֶׁר־גָזְלוּ אוֹתוֹ עֲבָדָיו.
ז וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם חַי־יְהוָה בֹּרָא אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כִּי לֹא־שָׁמַעְתִּי אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ עַבְדֵיכֶם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:
ח וַיִּקַּח אַבְרָהָם שֶׁבַע כְּבָשִׂים וַיִּתֵּן אֶל־אֲבִימֶלֶךְ לֵאמֹר קַח נָא אֵלֶּה מֵעַד יָדִי וְהָיָה לִי לְעֵדָה כִּי־אֶת־חֲפַרְתִּי־אֶת־הַבָּאֵר הַזֶּה:

ט וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת שֶׁבַע הַכְּבָשִׂים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ אַבְרָהָם כִּי גַּם מִקְנֶה וּבָקָר נָתַן לוֹ לָרֹב וַיִּשָּׁבַע אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם עַל־הַבְּאֵר עַל־כֵּן קָרָא
הַבְּאֵר הַהוּא בְּאֵר־שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם עַל־הַנָּה:
10וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ וְכָל אֲנָשָׁיו וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ בִּבְאֵר
שֶׁבַע וַיְהִי בָּאָרֶץ הַהוּא יָמִים מְרֻבִּים:
יא וַיִּטַּע אַבְרָהָם אַשְׁרֵךְ גָּדֹל בִּבְאֵר שֶׁבַע וַיַּעֲשֶׂה לָהּ אַרְבַּע שְׁעָרִים פְּנֵי אַרְבַּע צִדֵּי הָאָרֶץ וַיִּטַּע בָּהּ כֶּרֶם לְכַעֲבֹא אֶל־אַבְרָהָם בַּאֲשֶׁר־בָּעֵר
אֲשֶׁר בְּדַרְכּוֹ וַיֵּשֶׁב שָׁם וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֵּלֵךְ.
12כי בית אברהם היה פתוח תמיד לבני האדם העוברים והוזרים ,אשר באו יום יום לאכול ולשתות בבית אברהם.
13וכל איש אשר היה רעב ובא בית אברהם ,אברהם היה נותן לו לחם ויאכל וישתה וישבע ,וכל אשר בא עירום לביתו היה מלביש
בגדים כבחירתו ,וכסף וזהב היה נותן לו ,והודיע לו את ה 'אשר ברא אותו בארץ .כן עשה אברהם כל ימיו.
יד וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם ,בְּנָיו וְכָל-אַחֲרָיו ,בִּבְאֵר שֶׁבַע ,וַיֵּטֶה אֶת-אָהֳלוֹ עַד-חֶבְרוֹן.
15וַיֵּשֶׁב נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְאָבִיו וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בְּחָרָן כִּי לֹא־בָאוּ עִם־אַבְרָהָם אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן
טז וַיֵּלְדוּ לְנָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ מִלְכָּה בַּת-חָרָן אֲחוֹת שָׂרָה אֵשֶׁת-אַבְרָהָם.
יז ואלה שמות הנולדים לו עוץ ובוז וקמואל וקסד וחזו ופלדד ותדלף ובתואל שמנה בנים אלה בני מלכה אשר ילדה לנחור אחי
אברהם
יח וּלְנָחוֹר הָיָה לַפִּילַגְשׁ וּשְׁמָהּ רְעוּמָה וְגַם הִיא יָלְדָה לְנָחוֹר אֶת-זָבַךְ וְאֶת-גַּחַשׁ וְאֶת-מַעֲכָה אַרְבָּעָה בָּנִים.
יט והבנים אשר ילדו לנחור היו שנים עשר בנים ,מלבד בנותיו ,וגם להם ילדו בחרן.
20ובני עוץ בכור נחור אבי וחרף וגדין ומלוס ודבורה אחותם
כא ובני בוז היו ברכאל ונעמת ושבע ומדנו.
22ובני קמואל ארם ורכוב
23ובני קסד ענמלך ומשי ובנון ויפי ובני חזו פלדש ומכי ועופר
24ובני פילדש היו ערוד וחמום ומרד ומלך.
25ובני תדלף היו מושן וקושן ומוצי.
26ובני בתואל ,שכר ולבן ואחותם רבקה.
27אלה משפחות בני נחור אשר ילדו להם בחרן וילך ארם בן קמואל ורחוב אחיו מחרן וימצאו עמק בארץ על נהר פרת.
28ויבנו שם עיר ויקראו שם העיר על שם פתור בן ארם הוא ארם נהריים עד היום הזה
כט וַיֵּלְכוּ גַּם בְּנֵי קֶסֶד לִשְׁכֹּב אֲשֶׁר יִמְצְאוּ מָקוֹם וַיֵּלְכוּ וַיִּמְצְאוּ גֵּיא מִנֶּגֶד אֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
ל ויבנו להם שם עיר ,ויקראו שם העיר קֶסֶד על שם אביהם ,היא ארץ הכשדים עד היום הזה ;וישבו הכשדים בארץ ההיא ,ופרו ורבו
מאוד.
31וַיֵּלֶךְ תֶּרַח אֲבִי נָחוֹר וְאַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּזִקְנָתוֹ וְשֵׁם פְּלִילָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ צֹבָא:
לב וַיְחִי תֶּרַח חֲמִשִּׁים שָׁנָה אַחֲרֵי הוֹלִיד אֶת-צֹבָא.
33וַיָּמָת תֶּרַח בַּשָּׁנָה הַהוּא בַּשָּׁנָה הַ...ְ◌לֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְדִתִּיקָא בֶּן-אַבְרָהָם:
34וַיִּהְיוּ יְמֵי תֶרַח חָמֵשׁ וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיִּקָּבֵר בְּחָרָן
לה וַיְחִי צֹבָא בֶּן-תֶרַח שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-אֲרָם וְאֶכְלִיס וְאֶת-מֶרִיק:
לו ולארם בן צובא בן תרח היו שלש נשים ויולד שנים עשר בנים ושלוש בנות ויתן יהוה לארם בן צובא עשר ונכסים והרבה בהמה
וצאן ובקר ויגדל האיש מאוד
לז וַיִּסְעוּ מֵחָרָן אֲרָם בֶּן-צֹבָא וְאֶחָיו וְכָל-בֵּיתוֹ וַיֵּלְכוּ לָשֶׁבֶת אֶת-מָקוֹם כִּי-רַב נְחָרָן מִכָּל-הַיֹּשְׁבוּ לְחָרָן כִּי-לֹא-יָכְלוּ לְחָרָן עִם-אֶחָם בְּנֵי-
נָחוֹר:
38וילך ארם בן צובא עם אחיו וימצאו עמק מרחוק אל עבר ארץ המזרח וישבו שם
לט ויבנו שם גם עיר ויקראו שמה ארם על שם אחיהם הבכור הוא ארם צובא עד היום הזה
40וְיִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם גָּדֵל בַּיָּמִים הָהֵם וַיְלַמְּדֵהוּ אַבְרָהָם־אָבִיו אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ:
41וְהָיָה יִצְחָק בֶּן שֶׁבַע שָׁנָה וְיִשְׁמָעֵאל אָחִיו הוֹלֵךְ עִמּוֹ בָּאֹהֶל:
42וַיְהַגֵּיעַ יִשְׁמָעֵאל אֶל־יִצְחָק לֵאמֹר בֶּן־שְׁלֹשׁ שָׁנָה הָיָה בְּדַבֵּר יְהוָה אֶל־אָבִי לָמוּל אֹתָנוּ וַיַּעֲשֶׂה כְּדַבֵּר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר אֶל־אָבִי וַיִּתֵּן נַפְשִׁי
לַיהוָה וְלֹא עָבַר אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אָבִי:
43ויען יצחק את ישמעאל לאמר למה תתפאר בפני על זה על מעט מבשרך אשר לקחת מבשרך אשר צוך יהוה:
44חי יהוה אלהי אבי אברהם אם יאמר יהוה אל אבי קח נא את בנך יצחק והעלה אותו לפני מנחה לא אחדל כי אשמח:
45וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֵּר יִצְחָק אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּטַב בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּחַשׁ לְנַסֹּת אֶת־אַבְרָהָם בַּדָּבָר הַזֶּה:
46ויבוא היום אשר באו בני האלוהים ועמדו לפני ה ,'וגם השטן בא עם בני האלוהים לפני ה.'
47וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן אַתָּה וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מֵהִתְהַלְּכָה בָּאָרֶץ וּמְהִלַּכְתָּה בָּהּ
48ויאמר יהוה אל השטן מה דברך אלי על כל בני הארץ ויען השטן את יהוה ויאמר ראיתי את כל בני הארץ העובדים אותך וזוכרים
אותך בבקשתם ממך דבר
49וכאשר תתן להם את הדבר אשר יבקשו ממך ,ישבו בנחת ויעזבו אותך ולא יזכרו אותך עוד.
50הראית את אברהם בן תרח אשר בתחילה לא היו לו ילדים ויעבדך ויקים לך מזבחות בכל אשר בא ויעל עליהם מנחות ויקרא שמך
תמיד לכל בני הארץ

51ועתה ,כי ילד לו את בנו יצחק ,עזבך ,עשה משתה גדול לכל יושבי הארץ ,ואת ה 'שכח.

52כי בכל אשר עשה לא הביא לך מנחה לא עולה ולא שלמים לא שור לא כבש ולא עז מכל אשר שחט ביום גמילה בנו

53גם מיום לידת בנו ועד עכשיו ,והוא בן שלושים ושבע שנה ,לא בנה מזבח לפניך ולא הביא לך מנחה כי ראה כי נתת את אשר שאל לפניך ויעזבך.

54ויאמר יהוה אל השטן ,הֲכֹה שָׂמְתָּ עַל־עַבְדִּי אַבְרָהָם ?כִּי־אֵין כָּמוֹ הָאָרֶץ ,אִישׁ תָּם וְיָשָׁר לְפָנַי ,יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֶע .חַי־אֲנִי ,אִם־אָמַר לוֹ ,הַעֲלֵה אֶת־יִצְחָק בִּנְךָ לְפָנַי ,לֹא־יִמְנֵהוּ מִמֶּנִּי ,וְכָל־כֹּל אֲמַר לוֹ ,לַעֲלוֹת עוֹלָה לְפָנַי מִצְּאֹרָיו וּמִבְּקָרָיו.

55וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר דַּבֵּר נָא אֶל-אַבְרָהָם אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּךְ וְרָאִיתָ הָאֲבָרָה הַיּוֹם וַיִּזְבֶּה אֶת-דְּבָרֶיךָ:

פרק23

1בעת ההיא היה דבר יהוה אל אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנה אנכי

2וַיֹּאמֶר לוֹ ,קַח נָא אֶת-בִּנְךָ אֶת-יְחִידְךָ אֲשֶׁר-אָהַבְתָּ אֶת-יִצְחָק ,וּלְכָה אֶל-אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה ,וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה ,עַל-אֶחָד הֶהָרִים אֲשֶׁר יְרָאֶה אֵלֶיךָ ,כִּי-שָׁם תִּרְאֶה עָנָן וְכָבוֹד יְהוָה.

ג וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם בְּנוֹ ,אֵיכָה אֶבְרִיד אֶת-בְּנִי יִצְחַק מִן-שָׂרָה אִמּוֹ ,לְהַעֲלֵהוּ לִפְנֵי יְהוָה לַעֲלָה.

ד וַיָּבֹא אַבְרָהָם הָאֹהֶל וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי שָׂרָה אִשְׁתּוֹ וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

ה בני יצחק גדל ולא למד זה זמן עבודת אלהיו .ועתה מחר אלכה ואביאהו אל שם ואת עבר בנו ,ושם ילמד את דרכי ה ,'כי ילמדוהו לדעת את ה 'וגם לדעת כי יתפלל תמיד לפני ה ,'יענהו ,לכן ידע שם את דרך עבודת ה 'אלהיו.

6ותאמר שרה טוב דברת לך אדני ועשה לו כאשר דברת ואל תרחיק אותו ממני הרבה ואל יישארו שם הרבה זמן כי נפשי קשורה בנפשו

ז וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה בַּתִּי נִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיֵּטִיב עָלֵינוּ:

8ותקח שרה את בנה יצחק וישב עמה כל הלילה ההוא ,ותנשק אותו ותחבק אותו ,ותצוה אותו עד הבוקר.

ט ותאמר אליו בני איך תנתק נפשי ממך ותנשק אותו ותחבק אותו ותצוה את אברהם עליו

10ותאמר שרה אל אברהם ,אדני ,השמר נא לבנך ,ותשים עיניך עליו ,כי אין לי בן ובת אחרים ,אך ורק ממנו.

יא אַל-תעזבוהו ,אם-רעב תן-לו לחם ,ואם-צמא תן-לו מים ,אל-תלך-לו ,ואל-תישב בשמש.

12וְאַל־תֵּן־לוֹ לֵלֶךְ בַּדֶּרֶךְ וְאַל־תַּכְנֵהוּ מִכָּל־הַחֲפָצוֹ וְעָשָׂה־לוֹ כַּאֲשֶׁר־יֹאמַר לְךָ.

13ותבכה שרה מרה כל הלילה על יצחק ותצוה אותו עד הבוקר

יד ותבחר שרה בבקר בגד יפה מאוד ,מן הבגדים אשר לה בבית ,אשר נתן לה אבימלך.

15ותלבש את יצחק בנה בו ,ותשים מצנפת על ראשו ,ותשים אבן יקרה בראש המצנפת ,ותתן להם צידה לדרך ,ויצאו ,וילך יצחק עם אברהם אביו ,ומעבדיהם לוו אותם להוריד אותם בדרך.

טז ותצא שרה עמהם ותלך אתם בדרך ללוות אותם ויאמרו לה שובי אל האהל

יז ותשמע שרה את דברי בנה יצחק ותבכה בכה מרה ,ואברהם אישה בכה עמה ,ובנם בכה עמהם בכי גדול ,וגם ההלכים עמהם בכו בכה מרה.

18ותחזק שרה בבנה יצחק ותחזיק אותו בזרועותיה ותחבק אותו ותבכה עמו ותאמר שרה מי יודע אם אחרי היום הזה אראה אותך עוד

19וַיּוֹסִיפוּ בְּכוּ יַחְדָּו ,אַבְרָהָם שָׂרָה וְיִצְחָק ,וְכָל-הַמְּלָכִים אוֹתָם בָּכוּ עִמָּהֶם .וַתִּסְפָּה שָׂרָה מֵעַל-בְּנָהּ וּבְכִי מַר ,וְכָל-עַבְדֶּה וְשָׁבוּ עִמָּהּ אֶל-הָאֹהֶל.

20וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם עִם-יִצְחָק בְּנוֹ לְהַעֲלָהּ לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוֹ:

21וַיִּקַּח אַבְרָהָם שְׁנֵי נַעֲרָיו עִמּוֹ אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־הַגֵּר וְאֶלְעֶזֶר־עַבְדּוֹ וַיֵּלְכוּ עִמָּהֶם יַחַד וַיֵּלְכוּ בְדֶרֶךְ וַיְדַבְּרוּ הַנְּעָרִכִים אֵלֶּה־הַדְּבָרִים אֵלֶּה־לֹהִים.

22וַיֹּאמֶר יִשְׁמָעֵאל אֶל־אֶלְעָזֶר הֲנֵה אָבִי אַבְרָהָם הוֹלֵךְ עִם־יִצְחָק לְעֲלָהּ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ:

23ועתה ,כשישוב ,יתן לי את כל אשר לו לרשת אחריו ,כי אני בכורתו.

24ויען אליעזר את ישמעאל ויאמר" :הרי אברהם גרשך עם אמך ,ונשבע כי לא תירש מכל רכושו .ולמי יתן את כל אשר לו ואת כל אוצרותיו ,כי אם לי עבדו אשר היה נאמן בביתו ,אשר עבדו יומם ולילה ,ועשה את כל אשר חפצני .לי יורש במותו את כל אשר לו".

25וַיְּהֲרֵי אַבְרָהָם הַהוֹלֵךְ עִם יִצְחָק בְּנוֹ בָּרֶץ וַיָּבֹא הַשָּׂטָן וַיֵּרָא אֶל־אַבְרָהָם בְּמַרְאֶת אִישׁ זָקֵן מְאֹד ,עָנְוֶה וַיִּגַּשׁ אֶל־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ הַטּוֹל אַתָּה אוֹ פִּיר מַעֲשֶׂה הַיּוֹם לַבְּנֶךָ יַחִידְךָ כִּי תֶּעֱשֶׂה הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם:

26כי נתן לך אלוהים בן באחרית ימיך בזקנתך והלכת ותשחט אותו היום כי לא חמס ותאבד את נפש בנך יחידך מן הארץ

27הלא ידעת ותבין כי מאת יהוה הדבר הזה לא יוכל יהוה לעשות לאדם רעה כזו על הארץ לאמר לו לך שחט את ילדך

28וישמע אברהם את זאת וידע כי דבר השטן הוא אשר ניסה להסיט אותו מדרך ה 'ולא שמע אברהם בקול השטן וגער בו אברהם וילך.

29וישב השטן ויבא אל יצחק וירא אל יצחק בדמות נער יפה מראה.

30וַיִּגַּשׁ אֶל־יִצְחָק וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא יָדַעְתָּ וְהֵבִּין כִּי־אָבִיךָ הַזָּקֵן הַטּוֹבֵל מְבִיאֲךָ הַיּוֹם הַחֲטַבַּח לֹא־שָׁנַת:

31ועתה בני אל תשמע ואל תקשיב לו כי זקן טיפש הוא ואל תאבד נפשך היקרה ודמותך היפה מן הארץ.

לב וַיִּשְׁמַע יִצְחָק אֶת־הַזֶּה וַיֹּאמֶר אֶל־אַבְרָהָם הַשְׁמַעְתָּ אָבִי אֶת־הַאֲשֶׁר דִּבֶּר הָאִישׁ הַזֶּה כָּךְ דִּבֵּר:

33ויען אברהם את יצחק בנו ויאמר אליו השמר לך ממנו ואל תשמע בדבריו ואל תקשיב אליו כי השטן הוא מבקש להסיט אותנו היום ממצוות האלהים

לד וגער אברהם עוד בשטן ,וילך השטן מעליהם ,וירא שלא יוכל לגבור עליהם ויסתתר מהם ,וילך ויעבור לפניהם בדרך ;ויהפוך את עצמו לנחל מים גדול בדרך ,ויגיעו אברהם ויצחק ושני נעריו למקום ההוא ,ויראו נחל גדול וחזק כמים עצומים.

35וַיָּבֹאוּ אֶל־נַחַל וַיַּעֲבְרוּ דָּרְכוֹ ,וְהַמַּיִם הִגִּיעוּ תְּחִלָּה עַד־רַגְלָתָם.

36וַיַּעַמְקוּ בַּנַּחַל וַיִּגְעוּ הַמַּיִם עַד צַוָּארָם וַיֶּחֶרְדוּ כֻּלָּם מִפְּנֵי הַמַּיִם וַיַּעֲבֹרוּ אֶת הַנַּחַל וַיֵּדַע אֶת הַמָּקוֹם הַהוּא וְכִי יָדַע כִּי אֵין שָׁם מִפְּנָם:

37ויאמר אברהם אל-יצחק בנו ,אני ידעתי את המקום הזה אשר אין בו נחל ומים ,ועתה הוא השטן עושה לנו את כל זאת ,להסיט אותנו היום ממצוות האלהים.

38וגער בו אברהם ויאמר אליו יגער יהוה בך שטן לך מעלינו כי במצוות אלהים אנחנו הולכים

39וַיֵּחַד הַשָּׂטָן מִקּוֹל אַבְרָהָם ,וַיֵּלֶךְ מֵעֲלֵיהֶם ,וַיְהִי הַמָּקוֹם שׁוּב לַחֲרָשָׁה כַּאֲשֶׁר הָיָה בְּרֵאשָׁנָה.

40וילך אברהם עם יצחק אל המקום אשר אמר לו אלהים.

41וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינוּ בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי וַיַּרְא אֶת-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-גִּיד-לוֹ אֱלֹהִים מִרְחוֹק:

42וַיֵּרָאוּ לוֹ עַמּוּד אֵשׁ וַיָּשִׁיק מֵאֶרֶץ עַד הַשָּׁמַיִם וְעָנָן כָּבוֹד עַל הַהַר וְכַבוֹד יְהוָה נִרְאֶה בַּעֲנָן:

43ויאמר אברהם אל יצחק בני ,הראית בהר ההוא אשר אנו רואים מרחוק ,את אשר אני רואה עליו?

44ויען יצחק ויאמר אל אביו אני רואה והנה עמוד אש וענן וכבוד יהוה נראה על הענן

45וידע אברהם כי רצה יצחק בנו לפני יהוה לעולה

46וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-אֶל-אֶל-יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ הֲגַם-אַתֶּם רָאִים אֶת-הָאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רָאִים עַל-הַהַר הַמֶּרְחָק:

47ויענו ויאמרו איננו רואים אלא כמו שאר הרי הארץ וידע אברהם כי לא רצו לפני יהוה ללכת עמהם ויאמר אלהם אברהם שבו פה עם החמור ואני ויצחק בני נלך ההר ההוא ונשתחוה שם לפני יהוה ואז נשוב אליכם

48וַיֵּשְׁבוּ אֱלִיעֶזֶר וְיִשְׁמָעֵאל בְּמָקוֹם הַהוּא כַּאֲשֶׁר צִוָּה אַבְרָהָם:

49וַיִּקַּח אַבְרָהָם עֵצִים לְעוֹלָה וַיְּשַׁמֵּשׁ עַל־יִצְחַק בְּנוֹ וַיִּקַּח אֶת־הָאֵשׁ וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם שָׁם:

50וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר יצחק אל־אביו הנה אנכי רואה את־האש ואת־העצים וְאִי הַכָּבָה אֲשֶׁר לְעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה:

51וַיַּעַן אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ לֵאמֹר בָּחַר יְהוָה בְּךָ בְּנִי לְעוֹלָה תָּמִים תַּחַת הַכָּבָה:

52וַיֹּאמֶר יצחק אל אביו אֶעֱשֶׂה אֲשֶׁר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלֶיךָ בששון ובטוב לֵב:

53וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק בְּנוֹ הֲיֶשָׁא בְּלִבְךָ מַעֲצָה אֲשֶׁר לֹא יָשָׁר הַגִּיד לִי בְּנִי בְּנִי אַל-תַּסְתִּיר מִמֶּנִּי:

54ויען יצחק את אברהם אביו ויאמר אליו אבי חי יהוה וחיה נפשך כי אין בלבי דבר אשר יסורה לימין או שמאל מן הדבר אשר דבר אליך

55לא גפה ולא שריר זזו ולא זעו למשמע הדבר ,וגם אין בליבי מחשבה או עצה רעה על כך.

56ואני שמח וטוב לב בדבר הזה ,ואומר ברוך ה 'אשר בחר בי היום להיות לעולה לפניו.

57וַיִּשְׂמַח אַבְרָהָם מְאֹד בְּדִבְרֵי יצחק ,וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ יַחַד אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה.

58וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם לְבוֹנָה אֶת-הַמִּזְבֵּחַ שָׁם וַיִּבְכֶּה וַיִּקַּח יִצְחָק אֲבָנִים וְחֵרֶם עַד-כְּלוֹ בְּנוֹת אֶת-הַמִּזְבֵּחַ

59וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־הָעֵצִים וַיְּסַדְּרֵם עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה:

60ויקח את בנו יצחק ועקשר אותו לשמו על העצים אשר על המזבח לשחטו לעולה לפני יהוה

61ויאמר יצחק אל אביו קשרני היטב והנחני על המזבח פן אפנה ואנוע ואנתר מכוח המאכלת על בשרי ואחלל את העלה ויעש אברהם כן

62ויאמר יצחק אל אביו אבי כי-תהרגני ותשרפני למנחה ,קח עמך את אשר-ישאר מאפרי והבא אל-שרה אמי ואמרת לה זה ריח יצחק ואל-תאמר לה זאת אם-תשב על-באר או על-כל-במה פן-תשליך את-נפשה אחריי ותמות

63וישמע אברהם את דברי יצחק ויישא את קולו ויבך בדבר יצחק את הדברים האלה ותפל דמעת אברהם על יצחק בנו ויצחק בכה מרה ויאמר אל אביו מהרה אבי ועשה לי את רצון ה 'אלהינו כאשר צווך

64וַיִּשְׂמַח לֵב אַבְרָהָם וְיִצְחָק עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יְהוָה וְהַעַן בְּכָה מַר וְהַלֵּב שָׂמֵחַ:

65וַיְקַשֵּׁר אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ וַיְּשָׂמֵּחַ אֶת-הַמִּזְבֵּחַ עַל-הָעֵצִים וַיְּתֵּחַ יִצְחָק אֶת-צַוָּרָיו עַל-הַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי אָבִיו וַיִּתֵּחַ אַבְרָהָם אֶת-יָדוֹ לִקְחַת הַמַּעֲלָה לְשַׁחֵט אֶת-בְּנוֹ עוֹלָה לִפְנֵי יְהוָה:

66בעת ההיא באו מלאכי הרחמים לפני יהוה ודברו אליו על יצחק לאמר

0 67ה ,'אתה מלך רחום ורחום על כל אשר בראת בשמים ובארץ ,ואתה תומך בכולם ;לכן תן כופר וגאולה תחת עבדך יצחק ,וחמל ורחם על אברהם ועל יצחק בנו ,אשר מקיימים מצותיך היום.

68הראית יהוה את-יצחק בן-אברהם עבדך אסור לטבח כבהמה ועתה ירחם עליהם יהוה

69בעת ההיא נראה יהוה אל אברהם ויקרא אליו מן השמים ויאמר אליו אל תשלח ידך על הנער ואל תעשה לו דבר כי עתה ידעתי כי ירא אתה אלהים לעשות את המעשה הזה ולא תמנע את בנך את יחידך ממני

70וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיֵּרְא וְהִנֵּה-אַיִל כָּלֵד בְּסֶבֶר בְּקַרְנָיו הוּא הָאַיִל אֲשֶׁר בָּרָא יְהוָה אֱלֹהִים בָּאָרֶץ בְּיוֹם עֹשָׂה אֶרֶץ וְהַשָּׁמַיִם:

71כי את-האיל הזה הכין יהוה מן-היום ההוא ,לעולה תחת יצחק.

72והאיל הזה התקרב אל אברהם ויתפס בו השטן ותקע את קרניו בסבך לבלתי יתקרב אל אברהם למען יהרוג אברהם את בנו.

73וירא אברהם את האיל מתקרב אליו ואת השטן מעכב אותו ,ויקח אותו ויביא אותו לפני המזבח ,ויפתח את יצחק בנו מכבידיו ,ויתן את האיל תחתיו ,וישחט אברהם את האיל על המזבח ,ויעלה אותו לקרבן תחת יצחק בנו.

74וַיִּזֶר אַבְרָהָם מִדָּם הָאַיִל עַל הַמִּזְבֵּחַ ,וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר זֶה בְּמַקְדָּם בְּנִי ,וְיֵחָשֶׁה זֶה הַיּוֹם כְּדָם בְּנִי לִפְנֵי יְהוָה.
75וכל אשר עשה אברהם ביום הזה ליד המזבח היה קורא ואמר ,זה במקום בני ,וייחשב היום לפני ה 'תחת בני ;ויכל אברהם את כל העבודה ליד המזבח ,ותתקבל העבודה לפני ה ,'ותיחשב כאילו היה זה יצחק ;ויברכה ה 'את אברהם ואת זרעו ביום ההוא.
76וַיֵּלֶךְ הַשָּׂטָן אֶל־שָׂרָה וַיֵּרָאֶה אֵלֶיהָ בְּדַמּוּת אִישׁ זָקֵן עָנָו מְאֹד וַעֲנָוִים וְאַבְרָהָם עוֹדֶסּוּ עוֹלָה לִפְנֵי יְהוָה:
77ויאמר לה הלא ידעת את כל המעשה אשר עשה אברהם לבנך יחידך היום כי לקח את יצחק ויבן מזבח וישחטו ויעלהו על המזבח ויבכה יצחק לפני אביו ולא הביט אליו ולא חמל עליו
78וַיֹּאמֶר הַשָּׂטָן אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֹהִים ,וַיֵּלֶךְ מֵעָלֶהָ ,וַתִּשְׁמַע שָׂרָה אֶת כָּל-דִבְרֵי הַשָּׂטָן ,וַתְּדַמֶּה אוֹתוֹ כְּזָקֵן מִבֵּין בְּנֵי-הָאָדָם אֲשֶׁר הָיוּ עִם-בְּנָהּ ,וַיָּבֹא וַיַּגִּיד לָהּ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֹהִים.
79ותשא שרה את קולה ותבכה ותצעק מרה על בנה ותפיל את עצמה ארצה ותזרוק עפר על ראשה ותאמר בני יצחק בני מי מיתתי היום תחתיך ותבכה היום ותאמר צמא לי עליך בני בני יצחק מי מיתתי היום תחתיך
80ותמשיך לבכות ותאמר ,אני מצטער עליך אחרי אשר גידלתי אותך וגידלתי אותך ;עתה שמחתי הפכה לאבל עליך ,אני אשר התגעגעתי אליך ,ובכיתי והתפללתי אל אלוהים עד אשר ילדתי אותך בן תשעים שנה ;ועתה עבדת היום למאכלת ולאש ,להיות קורבן.
81אך אני מתנחם בך בני בכך שהוא דבר יהוה כי את מצות אלהיך עשית כי מי יוכל לעבור על דבר אלהינו אשר נפש כל יצור חי בידיו
82צדיק אתה יהוה אלהינו כי טובים וצדיקים כל מעשיך כי גם אני שמחתי בדברך אשר צויתך ובמרר תבכה עיני ישמח לבי
83ותניח שרה את ראשה על חיק אחת משפחותיה ותדמם כאבן
84וַתָּקָם וַתֵּלְכָה וַתַּחְקֵר עַד בֹּאתָהּ חֶבְרוֹן וַתַּחְקֵר אֶת כָּל־אֲשֶׁר־פָּגְשָׁה הַהוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ וְאֵין־יֹסִיד לָהּ מַה־יָּרָא לִבְנָהּ:
85ותבוא ושפחותיה ועבדיה אל קריעת ארבע היא חברון ותשאל על בנה ותשב שם ושלחה מעבדיה לבקש אִם הלך אברהם עם יצחק והלכו לבקשו בבית שם ועבר ולא מצאו ויחפשו בכל הארץ ולא היה שם
86והנה השטן בא אל שרה בדמות איש זקן ,ויבא ויעמד לפניה ,ויאמר לה שקר דיברתי לך כי לא הרג אברהם את בנו והוא לא מת ; ותשמע את הדבר ותהיה שמחתה עזה מאוד על בנה ,עד שיתמוט נפשה משמחה ;ותמות ותיאסף אל עמה.
87וכאשר כלה אברהם את עבדו ,שב ובנו יצחק אל נעריו ,ויקומו וילכו יחדו באר שבע ,ויבאו הביתה.
88ויבקש אברהם את שרה ולא מצאה וידרוש עליה ויאמרו אליו הלכה עד חברון לבקש אתכם שניכם במקום אשר הלכתם כי כה הגיד לה
89וילך אברהם ויצחק אליה חברון ,וכאשר מצאו כי מתה ,הרימו את קולם ויבכו עליה בכים מרה ;ויפל יצחק על פני אמו ויבך עליה ,ויאמר אמי ,אמי ,איך עזבתני ,ולאן הלכת ?הוי ,איך עזבתני!
90וַיִּבְכּוּ אַבְרָהָם וְיִצְחָק בְּכוּ בָּכֹה מְאֹד וְכָל-עֲבָדֵיהֶם בְּכוּ עִמָּהֶם עַל-שָׂרָה וַיִּסְפְּדוּ עָלֶיהָ אבל גָּדוֹל וְכָבֵד:

פרק24

1וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיָּמָת שָׂרָה וַיָּקָם אַבְרָהָם מִפְּנֵי מֵתוֹ לִבְקֹר קֶבֶר אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ וַיֵּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל-בְּנֵי חֵת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לֵאמֹר
2גר וגר אני עמכם בארצכם תנו לי אחזת קבר בארצכם ואקבר את מתי מעל פני.
ג וַיֹּאמְרוּ בְנֵי חֵת אֶל־אַבְרָהָם הִנֵּה־אָרֶץ לְפָנֶיךָ בְּמִבְחִיר קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ כִּי־אֵין־יִמָּנֵעַ מִקְּבֹר אֶת־מֵתֶךָ:
ד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַבְרָהָם אִם-תְּנָם בָּזֶר לְכוּ וְהִתְחַסְּרוּ בְּעַדְנִי אֶל-עֶפְרוֹן בֶּן-צֹכַר לְקָשׁוּ וְיִתֶּן-לִי אֶת-מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר בְּקֵץ שָׂדֵה וָאֶקְנֶהָ מִמֶּנּוּ בְּכָל-יַחֵפֶּר בָּהּ:
ה וַיֵּשֶׁב עֶפְרוֹן בֵּין בְּנֵי חֵת וַיֵּלְכוּ וַיִּקְרָא לוֹ וַיָּבֹא לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר עֶפְרוֹן אֶל־אַבְרָהָם הִנֵּה כָּל־כֹּל־אַתָּה שֶׁאֲשֶׁר־אַתָּה מְעַבְדֶךָ עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר עֶפְרוֹן לֹא־אֶקְנֶה אֶת־הַמְּעָרָה וְאֶת־הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־לְךָ בְּרָכָה לְמַעַן־הַיְהִי לַאֲחֻזַּת קֶבֶר עַל־עוֹלָם:
ו ויען עפרון ויאמר הנה השדה והמערה לפניך כַּאֲשֶׁר תְּנָה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם רַק בַּמָּלֵא אֶקְנֶה מִיָּדְךָ וּמִיַּד הַבָּאִים שַׁעַר עִירְךָ וּמִיַּד זַרְעֲךָ עַד עוֹלָם:
ז וישמע עפרון וכל אחיו את זאת וישקל אברהם לעפרון ארבע מאות שקל כסף ביד עפרון וביד כל אחיו ויכתב אברהם את הדבר הזה ויכתב אותו ויעיד אותו על ארבעה עדים.
ח ואלה שמות העדים :אמיגאל בן אבישא החתי ,אדיכרום בן אשונך החוי ,עבדון בן אחירם הגומרי ,בקדיל בן עבדיש הצידוני.
ט וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-סֵפֶר הַמִּקְנָה וַיִּשְׁמֹן אִצְרָתָיו וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב אַבְרָהָם בַּסֵּפֶר:
י כי המערה והשדה אשר קנה אברהם מאת עפרון החתי ומזרעו ומצאי עירו ומזרעם עד עולם יהיה קנייה לאברהם ולזרעו ולצאי חלציו לאחזת קבר עד עולם וישם עליה חותם ויעיד עליה עדים
יא וַיִּשַׂדֶּה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בָּהּ וְכָל הַמָּקוֹם הַהוּא נִקְרָחָה לְאַבְרָהָם וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו מִבְּנֵי חֵת הִנֵּה הִיא לִפְנֵי מַמְרֵא בְּחֶבְרוֹן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן:
12ואחרי כן קבר שם אברהם את שרה אשתו ויהי המקום ההוא וכל גבולו לאברהם ולזרעו לאחזקת קבר.
13וַיִּקָּבֵר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה בְּהַדָּר כְּמַעֲשֶׂה בְּקְבוּרַת מַלְכִים ,וְנִקְבָּרָה בְּבגדים מְהֻפָּרִים וְנָאִים מְאֹד:
יד ועל-מטתה היה שם ועבר ואבימלך בניו וענר אשכול וממרא וכל-אדירי הארץ הלכו אחרי-מטתה.
15וַיִּהְיִ יְמֵי שָׂרָה שֶׁבַעַת שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְתָּמַת וַיַּעֲשֶׂה אַבְרָהָם אֵבֶל גָּדוֹל וְכָבֵד וַיַּעֲשֶׂה אֵבֶל שִׁבְעָה יָמִים
טז וַיִּנְחֲמוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ אֶת־אַבְרָהָם וְאֶת־יִצְחָק בְּנוֹ ,עַל־עַל־שָׂרָה.
יז וַיִּעֲבְלוּ יְמֵי אֶבְלָם וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ בֵּית שֵׁם וְעֵבֶר לְלַדַּע אֶת-דֶּרֶךְ יְהוָה וְתוֹרָתוֹ וַיֵּשֶׁה שָׁם אַבְרָהָם שָׁלֹשׁ שָׁנִים

18בעת ההיא קם אברהם וכל עבדיו וילכו וישבו הביתה באר שבע ויישארו אברהם וכל עבדיו בבאר שבע
יט ובמהפכת שנת המלחמה מת אבימלך מלך הפלשתים בשנה ההיא בן מאה תשעים ושלוש שנה היה במותו וילך אברהם ועמו ארץ הפלשתים וינחמו את כל הבית ואת כל עבדיו וישב וילך לביתו
20ואחרי מות אבימלך לקחו אנשי גרר את בן מליך בנו והוא בן שתים עשרה שנה וישבו אותו תחת אביו
כא וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ עַל־שֵׁם אָבִיו כִּי כֹּה הָיָה מַרְגָּשׁוֹ לַעֲשׂוֹת בְּגֶרֶר וַיִּמָלֵךְ אֲבִימֶלֶךְ תַּחַת אֲבִימֶלֶךְ אָבִימֶלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ:
22וימת גם לוט בן חרן בימים ההם בשנת שלשים ותשע שנה לחיי יצחק ויהיו כל ימי חי לוט מאה וארבעים שנה וימת.
23ואלה בני לוט אשר ילדו לו מבנותיו שם הבכורה מואב ושם השנית בֶּןעַמִּי:
24וַיֵּלְכוּ שְׁנֵי בְנֵי לוֹט וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיֵּלְדוּ לָהֶם בְּנֵי מוֹאָב עֵד מֵעִין וּתַרְשׁוּס וְקַנְבִיל אַרְבָּעָה בָּנִים אֵלֶּה אֲבוֹת לְבֵי מוֹאָב עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
25וַיֵּלְכוּ כָּל-מִשְׁפָּחוֹת בְּנֵי-לוֹט לִשְׁכֹּב אֲשֶׁר יָמְצוּ כִּי-פָּרוּ וְרַבּוּ מְאֹד:
26וַיֵּלְכוּ וַיִּבְנוּ לָהֶם עָרִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ שָׁם וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ עַל שְׁמָם:
27וַיָּמָת נָחוֹר בֶּן-תֶּרַח אֲחִי אַבְרָהָם בַּיָּמִים הַהֵה ,בַּשָּׁנָה הַנַּת אַרְבָּעִים לַחַי יִצְחַק ;וְהָיוּ כָּל-יְמֵי נָחוֹר שְׁתַּיִם וְשְׁתִּים שָׁנָה ,וַיָּמָת וַיִּקָּבֹר בַּחָרָן.
28וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם כִּי מוֹת אָחִיו וַיִּעֲבֵד עַל־אָחִיו יָמִים רַבִּים:
29וַיִּקְרָא אַבְרָהָם לְאֶלְעֶזֶר ,רַב עַבְדּוֹ ,לְצַוֵּהוּ ,עַל-בֵּיתוֹ ;וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו.
30וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְרָהָם הִנֵּה זָקֵן אֲנִי לֹא יָדַע יוֹם מוֹתִי כִּי בָּא בַּיָּמִים עַתָּה קוּם לֵךְ וְאַל תִּקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה וּמִן הָאָרֶץ הַזֶּה מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים בְּתוֹךְ:
31ולך אל ארצי ואל מולדתי וקח משם אשה לבני ויהוה אלהי השמים והארץ אשר לקחני מבית אבי והביאני אל המקום הזה ויאמר אלי לזרעך אתן את הארץ הזאת נחלה עד עולם ישלח מלאכו לפניך והצליח דרכיך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי
לב ויען העבד את אדוניו אברהם ויאמר הנה אנכי הולך אל מולדתך ואל בית אביך ואקח משם אשה לבנך ואם לא תאב האישה אחרי אל הארץ הזאת האשב את בנך אל ארץ מולדתך
33וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְרָהָם הַשָּׁמֵר אִתְהַשְׁבִּיךָ אֶת-בְּנִי הִנֵּה כִּי יְהוָה אֲשֶׁר הָלַכְתִּי לְפָנֶיךָ הוּא יְשַׁלַּח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְיַצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ:
לד ויעש אליעזר כאשר צוה אותו אברהם ,וישבע אליעזר לאברהם אדניו על הדבר הזה ,ויקם אליעזר ויקח עשרה גמלים מגמלי אדניו ועשרה אנשים מעבדי אדניו עמו ,ויקמו וילכו חרן עיר אברהם ונהור לקחת אשה ליצחק בן אברהם ;ובמהלך המה שלח אברהם אל בית שם ועבר ,ויביאו משם את יצחק בנו.
לה ויבא יצחק אל בית אביו באר שבע ואליעזר ואנשיו באו חרן ויעצרו בעיר על המים ויכרע את גמליו על המים וישבו שם
לו וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֲדֹנִי שְׁלַח נָא לִי הַיּוֹם וְעָשָׂה חֶסֶד אֶת אֲדֹנִי וְתִשְׁמַת הַיּוֹם אִשָּׁה לְבֶן אֲדֹנִי מִמִּשְׁפָּטוֹ:
לז וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל אֱלִיעֶזֶר בְּגַבֵּי אַבְרָהָם עַבְדּוֹ וַיִּפְגַּשׁ אֶת בַּת בְּתוּאֵל בֶּן מַלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וַיָּבֹא אֱלִיעֶזֶר אֶל־בֵּיתָהּ:
38וַיַּגֵּד אֱלִיעֶזֶר אֵת כָּל-דְּבָרוֹ וְכִי-הוּא עַבְדֶּה לְאַבְרָהָם וַיִּשְׂמְחוּ בָּוֶל מְאֹד:
39וַיְבָרְכוּ כֻּלָּם אֶת־ה 'אֲשֶׁר הִגִּיר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּתְנַתְּנוּ־לוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל לְיַצְחָק אִשָּׁה:
40והנערה הייתה יפה מראה מאוד בתולה היא ורבקה בת עשר שנים בימים ההם.
מא וַיַּעֲשׂוּ בְּתוּאֵל וְלָבָן וּבָנָיו מִשְׁתֶּה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיָּבֹא אֱלִיעֶזֶר וְאֶנְשָׁמְעוּ שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא
42וַיָּקָם אֱלִיעֶזֶר בַּבֹּקֶר הוּא וַיִּקְרָא אֶל־כָּל־בֵּית בְּתוּאֵל לֵאמֹר שַׁלְּחוּנִי וָאֵלֶכֶת אֶל־אֲדֹנִי וַיָּקֻמוּ וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה וְאֶת־דְּבָרָה בַּת־עוּץ מְמַנִקְתָּהּ וַיִּתְנַתָּה לָהּ כֶּסֶף וְזָהָב עֲבָדִים וְאֲמָתוֹת וַיְבָרְכוּהָ:
43וַיְשַׁלְּחוּ אֶת-אֱלִיעֶזֶר וְאֶת-אֲנָשָׁיו וַיִּקְחוּ הַמְּעֻבָּדִים אֶת-רִבְקָה וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב אֶל-אֲדֹנָיו אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן:
44וַיִּקַּח יִצְחָק אֶת־רִבְקָה וַתְּהִיֶה־לּוֹ לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאֹהֶל:
45וְיִצְחָק בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּקְחַת אֶת-רִבְקָה בַּת-בְּתוּאֵל דּוֹדוֹ לְאִשָּׁה:

פרק25

1ובעת ההיא עוד לקח אברהם אשה בזקנו ושמה קטורה מארץ כנען
2ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת יִשבק ואת שוח ששה בנים הם ובני זמרן אביהן ומוליך ונרים
ג ובני יוקשן שבע ודדן ובני מדן עמידה ויואב וגוכי ואלישע ונותך ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה
ד ובני אִשְׁבַּק מַקִּירוֹ וּבִיוֹדְעָה וְטַטּוֹר
ה ובני שוח ,בלדד וממדד ומונן ומבן :כל אלה משפחות בני קטורה הכנענית אשר ילדה לאברהם העברי.
ו וַיְשַׁלַּח אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיִּתֵּן לָהֶם מַתָּנָתוֹ וַיֵּלְכוּ מֵעַל־יִצְחָק בְּנוֹ לִשְׁכֹּנֶת אֲשֶׁר־ימצאו.
ז וַיֵּלְכוּ כָּל־אֵלֶּה הַר הַקֶּדֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם שֵׁשׁ־עָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:
ח ובני שבע ודדן בני יוקשן ובניהם לא ישבו עם אחיהם בעריהם וייסעו ויחנו בארצות ובמדברות עד היום הזה.
ט וַיֵּלְכוּ בְנֵי מִדְיָן בֶּן-אַבְרָהָם קֹדֶם אֶרֶץ כּוּשׁ וַיִּמְצָאוּ שָׁם גֵּיא גָּדֵל בָּרֶץ קֹדֶם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם וַיִּבְנוּ עִיר וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ הוּא אֶרֶץ מִדְיָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
10וַיֵּשֶׁב מִדְיָן בָּעִיר אֲשֶׁר בָּנָה הוּא וַחֲמַשְׁתֶּה בְּנָיו וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ.
יא ואלה שמות בני מדין לשמותיהם בעריהם עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה
יב ובני עיפה מתך ומשר ואבי וצנוע ובני עפר עפרון וצור אלירון ומדין ובני חנוך רעואל ורקם ועזי ואלישוב ואלד

יג ובני אבידה היו חור ומלוד וקרורי ומולכי ובני אלדעה מיכר ורבע ומלכיה וגובל אלה שמות המדיינים למשפחותם ואחר כך נפוצו משפחות מדין בארץ מדין
יד ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר שפחת שרה לאברהם
טו וַיִּקַּח יִשְׁמָעֵאל אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְשְׁמָהּ רִבָּה הוּא מְרִבָּה:
טז וריבה ילדה לישמעאל את נביות ואת קדר ואת אדבאל ואת מבשם ואת בשמת אחותם
יז וַיְּשַׁלֵּשׁ יִשְׁמָעֵאל אֶת-רִבָּה אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶךְ מֵעָלָיו ותשוב מִצְרַיִם אֶל-בֵּית אָבִיהָ וַתֵּשֶׁב שָׁם כִּי הָיְתָה רָעָה מְאֹד בְּעֵינֵי יִשְׁמָעֵאל וּבְעֵינֵי אַבְרָהָם אָבִיו:
יח וַיִּקַּח יִשְׁמָעֵאל אַחֲרֵיהֶם אִשָּׁה מֵאֶרֶץ כְּנַעַן וְשְׁמָהּ מַלְכוּת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת נְשְׁמָע וְאֶת דּוּמָה וְאֶת מַשָּׂא וְאֶת חֲדַד וְאֶת תֵּמָּה וְאֶת יְתוּר וְאֶת נָפִישׁ וְאֶת קֵדְמָה:
19אלה בני ישמעאל ואלה שמותיהם שנים עשר נשיאים לגואם ותפוצו משפחות ישמעאל אחר כך ויקח ישמעאל את בניו ואת כל הרכוש אשר רכש ואת נפשות ביתו ואת כל אשר לו וילכו לשבת במקום אשר ימצאו לו מקום.
20וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ אֶל-מִדְבַּר פָּרָן וַיְהִי מַחֲוִילָה עַד-שׁוּר אֲשֶׁר לִפְנֵי מִצְרַיִם כָּל-אֲשׁוּר:
כא וַיֵּשֶׁב יִשְׁמָעֵאל וּבָנָיו בָּאָרֶץ וַיִּלְדוּ לָהֶם בָּנִים וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד:
22ואלה שמות בני נביות בכור ישמעאל מנד ושנד ומיון ובני קדר עליון וקזם וחמד ועלי
23ובני אדבאל חמד ויבין ובני מבשם עובדיה ועבד מלך ויעוש אלה משפחות בני רבא אשת ישמעאל
24ובני משמע בן ישמעאל שמוע וזכריון ועובד ובני דומה קצד ואלי ומחמד ועמד
25ובני משא מלון ומולה ואבידדון ובני חדד עזור ומנצר ועבד מלך ובני תימא שעיר וצדון ויקול
26ובני יטור מרית וייש ועליו ופחות ובני נפיש עבד תמד ואביאסף ומר ובני קדמא כליף ותחטי ואמיר אלה בני מלכות אשת ישמעאל למשפחותם
27כל אלה משפחות ישמעאל לתולדותיהם וישבו בארצות אשר בנו להם ערים שם עד היום הזה.
28ורבקה בת בתואל אשת יצחק בן אברהם הייתה עקרה בימים ההם ולא היה לה צאצא ויישב יצחק עם אביו בארץ כנען וה 'היה עם יצחק וימת ארפכשד בן שם בן נח בימים ההם בשנת ארבעים ושמונה לחיי יצחק ויהיו כל ימי חי ארפכשד שלשים ושמונה שנה וארבע מאות שנה וימת

פרק26

1ובשנת חמשים ותשע שנה לחיי יצחק בן אברהם ,עוד הייתה רבקה אשתו עקרה בימים ההם.
2ותאמר רבקה אל יצחק" :אכן שמעתי אדני כי שרה אמך עקרה הייתה בימיה ,עד אשר התפלל עליה אדני אברהם אביך ,ותהר ממנו".
ג ועתה קום התפלל גם אתה אל-אלוהים והוא ישמע את תפלתך ויזכור אותנו ברחמיו.
ד וַיַּעַן יִצְחָק אֶת־רִבְקָה אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר כָּל־כֵּן הִתְפַּלֵּל עַד־עֲדַת־עֲדָרָם אֶל־הָאֱלֹהִים לְרַבֵּה אֶת־זַרְעוֹ ,עַתָּה הָעֲקָרָה הַזֶּה תָּבֹא אֵלֵינוּ מִמֶּנָּה:
ה ותאמר אליו רבקה ,וְעַתָּה קוּם גַּם אַתָּה וְהִתְפַּלֵּל לִפְי שֶׁמְּעַן יְהוָה אֶת תְּפִלָּתֶךָ וְתִתֵּן לִי בָּנִים .וַיִּשְׁמַע יִצְחָק אֶל דִּבְרֵיהָ אִשְׁתּוֹ ,וַיָּקָמוּ יִצְחָק וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה לְהִתְפַּלֵּל שָׁם וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה .וַיָּבֹאוּ לַמָּקוֹם הַהִיא קָם יִצְחָק וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה עַל־אִשְׁוַת־אֶשְׁוַת כִּי עֲקָרָה.
ו ויאמר יצחק יהוה אלהי השמים והארץ אשר מלאה הארץ טובך וחסדיך אתה אשר לקחת את אבי מבית אביו וממולדתו והבאתהו אל הארץ הזאת ואמרת אליו לזרעך אתן את הארץ ואתה דברת לו ואמרת אליו ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול הים עתה יתאמו דבריך אשר דברת אל אבי
7כי אתה יהוה אלהינו ,עינינו אליך לתת לנו זרע אדם כאשר דברת לנו :כי אתה יהוה אלהינו ,ורק אליך עינינו.
ח וַיְהוָה שָׁמַע אֶת-תְּפִלַּת יִצְחָק בֶּן-אַבְרָהָם וַיֵּעָנַע יְהוָה אֵלָיו וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:
ט וּמִקֵּץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים וַיִּתְרַחְקוּ הַיְלָדִים בָּתָהּ וַיִּצְאַב לָהּ מְאֹד כִּי הִתְעַיְּפָה מִפְּנֵיהֶם וַתֹּאמֶר לְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ אוֹתָהּ בָּאָרֶץ הַמָּה אִירַת לָכֶם כַּאֲשֶׁר לִי וַיֹּאמְרוּ לָהּ לֹא:
10ותאמר אלהם למה אני לבדיה בזה בכל הנשים אשר על הארץ ותלך ארץ המוריה לדרוש את יהוה על זה ותלך אל שם ואל עבר בנו לדרוש בהם על הדבר הזה ולבקש את יהוה עליה על הדבר הזה
יא ותשאל גם את אברהם לדרוש וידרש את ה 'על כל אשר קרתה.
12וַיִּשְׁאֲלוּ כֻּלָּם אֶת-יְהוָה עַל-הַדָּבָר הַזֶּה ,וַיָּבִיאוּ לָהּ אֶת-דְּבַר יְהוָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ שְׁנֵי בַּרְחֶמֵךְ ,וּשְׁנֵי גוֹיִם יָקֻמוּ מֵהֶם ,וּגוֹי אֶחָד יַעֲזֹק מֵאֶחָד , וְהַגָּדוֹל יַעֲבֹד אֶת-הַקָּטָן.
13וַיִּמְתְּלֹא יָמֶיהָ לָדָה וַתִּכְרַע וְהִנֵּה תְּאוֹמִים בְּטֶנֶיהָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיהָ יְהוָה:
יד וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אָדָם כָּל־כָּל־בֶּגֶד שֵׂעָר וַיִּקְרָא כָּל־עַם־הָאָרֶץ שְׁמוֹ עֵשָׂו לֵאמֹר כִּי־זֶה־שָׁלֵם מִבֶּטֶן.
15ואחרי כן בא אחיו ותאחז ידו בעקב עשו על כן קראו שמו יעקב.
טז וְיִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם בֶּן־שִׁים שָׁנָה בְּהוֹלֵדוֹ:
יז וַיִּגְדּוּ הַנְּעָרִים שָׁנָה חֲמִשְׁנָה שָׁנָה לָהֶן וַיָּבֹאוּ בְּחֶבֶל הָאָדָם .עֵשָׂו אִישׁ רֹמֵם וְרָמְמָה וְצַד מְחַכֵּל בַּשָּׂדֶה ,וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּמִים וְחָכָם ,יֹשֵׁב בָּאֹהֶל וְרֹעֶה צֹאן וְלָדֵם תּוֹרַת יְהוָה וְמִצְוֵי אָבִיו וְאִמּוֹ.
יח וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וּבְנֵי בֵיתוֹ עִם־אַבְרָהָם־אָבִיו בָּאָרֶץ כְּנָעַן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם אֱלֹהִים:
19וילך ישמעאל בן אברהם וכל בניו וילדיהם וישבו שמה אל ארץ חווילה וישבו שם.

20וַיֵּלְכוּ כָּל-בְּנֵי-פִּילַגְשֵׁי אַבְרָהָם וַיּוֹשְׁבוּ בָּרֶץ קֹדֶם כִּי-שִׁלַּח אֲבְרָהָם מֵעַל-בְּנוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם מִתְּנַחַת וַיֵּלְכוּ:

21וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְצְחָק בְּנוֹ ,וְגַם־כָּל־אוֹצְרֹתָיו נָתַן־לוֹ.

22וַיְצַוֶּה אתוֹ לֵאמֹר הֲלֹא יָדַעְתָּ וְהַבִּין אֲשֶׁר יְהוָה הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וָבָאָרֶץ וְאֵין אַחֵר מִבַּלְדוֹ

23והוא אשר לקחני מבית אבי וממולדתי ויתן לי את כל-תענוגות הארץ אשר הצילני מעצת רשעים כי בו בטחתי:

24וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְצִיאֵנִי מֵאוּר כַּשְׂדִּים וַיֹּאמֶר אֵלַי לְזַרְעֲךָ אֶתְנֵהּ אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה וְיָרְשׁוּנָן בְּשָׁמְרוּ מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ וְאֲשֶׁר אֲצַוֵּם אֲשֶׁר־אֲצוֹם:

25ועתה בני שמע בקולי ושמר את מצות יהוה אלהיך אשר צויתיך אל תסור מדרך הישר ימינה ושמאלה למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם

26וזכר את נפלאות יהוה ואת חסדו אשר עשה עמנו בהצילנו מיד אויבינו ויפל יהוה אלהינו בידנו ועתה שמר את כל אשר צויתיך ואל תסור ממצות אלהיך ולא תעבד מלבדו למען ייטב לך ולזרעך אחריך

27וְלַדְתָּ אֶת-בְּנֵיךָ וְאֶת-זַרְעֲךָ אֶת-מוֹת יְהוָה וְאֶת-מִצְוֹתָיו וְלַדְמָתָם אֶת-הַיְּשָׁר אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָּהּ לְמַעַן יָטַב לָהֶם עוֹלָם:

28ויען יצחק את אביו ויאמר אליו את אשר צוה אדני אתו אעשה ולא אסורה ממצוות יהוה אלהי אשמור את כל אשר צוהני ויברך אברהם את יצחק בנו ואת בניו וילמד אברהם את יעקב את תורת יהוה ואת דרכיו

כט ויהי בעת ההיא וימת אברהם בשנת חמש עשרה לחיי יעקב ועשו בני יצחק ויהיו כל ימי אברהם חמש ושבעים שנה ומאה שנה וימת ויאסף אל עמיו בשיבה טובה זקן ושבע ימים ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו.

30וַיִּשְׁמְעוּ יוֹשְׁבֵי כְּנַעַן כִּי מוֹת אַבְרָהָם וַיָּבֹאוּ כָּל־הֵם ,מַלְכָּכֶם וְשָׂרֵיהֶם וְכָל־אֲנָשֶׁם ,לִקְבֹּר אֶת־אַבְרָהָם:

31וכל יושבי ארץ חרן וכל משפחות בית אברהם וכל הנסיכים והגדולים ובני אברהם מן הפילגשים באו כששמעו את מות אברהם ויגמלו את חסד אברהם וינחמו את יצחק בנו ויקברו את אברהם במערה אשר קנה מאת עפרון החתי ומבניו לאחזת קבר

32ויבכו כל יושבי כנען וכל ידעי אברהם על אברהם שנה שלמה ,ויתאבלו עליו אנשים ונשים.

33וַיִּבְכּוּ כָּל־הַפְּלִים וְכָל־יֹשְׁבֵי־הָאָרֶץ עַל־אַבְרָהָם כִּי־טוֹב אַבְרָהָם לְכָלָם וְכִי־יָשָׁר הָיָה עַל־אֱלֹהִים וְעַל־בְּנֵי־הָאָדָם:

34ולא קם איש ירא אלהים כאברהם כי ירא את אלהיו מנעוריו ואת יהוה עבד ובכל דרכיו הלך בחייו מנעוריו ועד יום מותו

35וַיְהִי יְהוָה עִמּוֹ וַיְשַׁלְּחֵהוּ מֵעֲצַת נִמְרוֹד וּמֵעַמּוֹ וַיַּעֲשׂוֹת בְּאַרְבַּע מַלְכֵי עֵילָם וַיִּכְבֹּשׁ אֹתָם:

36וַיָּבִיא אֶת־כָּל־בְּנֵי־אָרֶץ לַעֲבֹדַת־הָאֱלֹהִים ,וַיְלַמֵּד אֶת־דֶּרֶךְ־יְהוָה ,וַיְדַעְתָּם אֶת־יְהוָה.

37ויצר חורשה ויטע בה כרם ,והכין תמיד באוהלו אוכל ומשקה לעוברים בארץ ,למען ישבעו בביתו.

38וַיְשַׁע יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בְּגִין אַבְרָהָם:

לט ואחרי מות אברהם ברך אלהים את יצחק בנו ואת בניו וַיְהִי יְהוָה עִם יצחק כאשר היה עם אברהם אביו כי שמר יצחק את כל מצות יְהוָה כאשר צוה אותו אברהם אביו לא סָר ימין ושמאל מן הדרך הישר אשר צוה אותו אביו:

פרק27

1וְעֵשָׂו בָּעֵת הַהוּא ,אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם ,הוֹלֵךְ תַּרְבּוּת שָׂדֶה לָצוּד:

2וגם נמרוד מלך בבל ,הוא אמרפל ,הלך עם גבוריו לצוד בשדה ,ולהתהלך עם אנשיו בקרירות היום.

ג וַיְהִי נִמְרוֹד שָׁמֵר אֶת-עֵשָׂו כָּל-הַיָּמִים כִּי-נִקְנָא קִנְּה נִמְרוֹד אֶת-עֵשָׂו כָּל-הַיָּמִים

ד ויצא עשו ביום אחד לשדה לצוד וימצא את נמרוד מהלך במדבר ושני אנשיו:

ה וכל גבוריו ועמו היו עמו במדבר ,וסרגו ממנו מרחוק ,והלכו ממנו לכל עבר לצוד ,ויתחבא עשו מנמרוד ,ויארב לו במדבר.

ו ולא ידעו נמרוד ואנשיו אשר עמו ,ונמרוד ואנשיו הלכו תכופות בשדה בקרירות היום ,ולדעת היכן אנשיו צדים בשדה.

ז וַיָּבֹא נִמְרוֹד וְשָׁנֵי אֲנָשָׁיו אֲשֶׁר הָיוּ עִמּוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיוּ שָׁם וַיַּז עֵשָׂו פִּתְּם מֵמַסְבָּרוֹ וַיַּשְׁלֹף אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּמַּר וַיָּרָץ אֶל־נִמְרוֹד וַיַּכַּת אֶת־רֹאשׁוֹ:

8וַיַּעֲשׂוּ נְחָם נְאוּשׁ עִם שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עִם נִמְרוֹד ,וַיִּקְרָאוּ לוֹ ,וַיִּסֵּב עֵשָׂו אֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם בְּחַרְבּוֹ.

9וכל גיבורי נמרוד אשר עזבו אותו ללכת אל המדבר שמעו את הצעקה מרחוק ,וידעו את קול שני האנשים ההם ,וירוצו לדעת את סיבת הדבר ,כאשר מצאו את מלכם ואת שני האנשים אשר היו עמו שוכבים מתים במדבר.

10וַיַּרְא עֵשָׂו אֶת גִּבּוֹרֵי נִמְרוֹד בָּאִים מֵרְחוֹק וַיִּמָּלֵט וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת בִּגְבְדֵי נִמְרוֹד הַחֲבִירִים אֲשֶׁר הוֹרִישׁ אֲבִי נִמְרוֹד לְנִמְרוֹד וַיְשַׁלֵּם נִמְרוֹד עַל כָּל־הָאָרֶץ וַיָּרָץ וַיִּטְרֵאתָם בְּבֵיתוֹ:

יא וייקח עשו את הבגדים האלה וינס העיר מפני אנשי נמרוד ,ויבא אל בית אביו עייף ותשוף ממלחמה ,והוא מוכן למות מצער ויגש אל יעקב אחיו וישב לפניו.

12וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב אָחִיו הִנֵּה אָנֹכִי מוֹת הַיּוֹם וּלְמַדַּע אֶחֱסַר לִי בְּכֹרָה וַיְּחַכֵּם יַעֲקֹב עִם־עֵשָׂו בַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּמְכֹּר עֵשָׂו אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב כִּי כֵּן הָרָכָה מֵעַל־יְהוָה:

13ואת חלקת עשו ,במערת שדה המכפלה ,אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחזת קבר ,מכר גם עשו ליעקב ;ואת כל זה קנה יעקב מאת עשו אחיו במחיר.

יד וַיִּכְתֹּב יַעֲקֹב אֶת־כָּל־הַזֶּה עַל־סֵפֶר וַיָּעֵד עָדִים וַיַּחְתְּמֹתוֹ וַיִּשְׁבֹּר הַסֵּפֶר בְּיַד־יַעֲקֹב:

15וַיָּמָת נִמְרוֹד בֶּן כּוּשׁ וַיִּשָּׂאֵהוּ אֲנָשָׁיו וַיְּבִיאֵהוּ בְּחַדָּה וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּעִירוֹ וַיְהִי כָּל יְמֵי חַי נִמְרוֹד חֲמַת שָׁנָה וַיָּמָת:

טז וַיְהִי יָמֵי מָלוֹךְ נִמְרוֹד עַל עַם הָאָרֶץ מֵאָה שְׁמוֹנִים וְחַמָּה שָׁנָה וַיָּמַת נִמְרוֹד בְּחֶרֶב עֵשָׂו בְּבֹשֶׁת וּבִזּוֹן וַיָּמָּתוֹ זֶרַע אַבְרָהָם כַּאֲשֶׁר רָאָה בְּחָלוֹמוֹ.

17ובמות נמרוד נחלקה מלכותו לחלקים רבים ,וכל החלקים אשר עליהם מלך נמרוד הוחזרו למלכי הארץ ,אשר השיבו אותם לאחר מות נמרוד ,וכל אנשי בית נמרוד היו עבדים זמן רב לכל מלכי הארץ האחרים.

פרק28

1ובימים ההם ,אחרי מות אברהם ,בשנה ההיא ,הביא יהוה רעב כבד בארץ ;והרעב משתולל בארץ כנען ,קם יצחק לרדת מצרים מפני הרעב ,כאשר עשה אברהם אביו.
2וַיֵּרָאֵל יְהוָה אֶל־יִצְחָק בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ אַל־תֵּרֵד מִצְרָיִם כִּי־קוּם לֵךְ גְּרָר אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים וְשָׁבְתָּ שָׁם עַד־יֹשֶׁב הָרָעָב:
ג וַיָּקָם יִצְחָק וַיֵּלֶךְ גְּרָר כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה וַיֵּשֶׁב שָׁם שָׁנָה תָּמָה:
ד וַיָּבֹא יִצְחָק גְּרָר וַיֵּרְא עַם הָאָרֶץ כִּי יַפְתָּה מַרְאֶה אִשׁוֹ וַיִּשְׁאֲנֵי גְרָר אֶת-יִצְחַ עַל-אִשׁוֹ וַיֹּאמֶר אֲחוֹתִי הִיא כִּי יָרָא לֹא אָמַר שֶׁהִיא אִשׁוֹ פֶּן-יַרְגְתוֹ עַם הָאָרֶץ בַּעֲבָרָהּ:
ה וַיֵּלְכוּ שָׂרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּשְׁבַּח אֶת־הָאִישָׁה לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ ,וְלֹא־עָנָה אֵתָם וְלֹא־הִקְשִׁיב לְדִבְרֵיהֶם.
ו וַיִּשְׁמַע אֹמְרִים כִּי יִצְחָק הִכִּיר אֹתוֹ וְשָׁמַר זֶה בְּעַצְמוֹ:
ז וַיִּשְׁבֶּה יִצְחָק שְׁלֹשֶׁת חֳדָשִׁים בָּאָרֶץ וַיַּרְא אֲבִימֶלֶךְ בַּחֶלֶן וַיֵּרֶא וְהִנֵּה יְצַחֵק מְשַׂחֵק אֶת-רִבְקָה אִשְׁתּוֹ כִּי יֹשֵׁב יִצְחָק בַּבַּיִת הַחִיצוֹן לְמֶלֶךְ וּבֵית יְצַחָק נֶגֶד בֵּית הַמֶּלֶךְ:
ח ויאמר המלך אל יצחק מה זאת עשית לנו לאמר על אשתך אחותי היא כמה קל היה גדול העם שכב עמה והיית מביא עלינו עוון
ט וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ כִּי־יָרֵאתִי פֶּן־מוֹת בְּגַן־אִשׁ וְאָמַר אֲחוֹתִי הִיא:
10בעת ההיא צוה אבימלך את כל שריו ואת גדוליו וייקחו את יצחק ואת רבקה אשתו ויביאו אותם לפני המלך
יא וַיְצַוֹּן הַמֶּלֶךְ לְהַלִּישׁ אֹתָם בִּבְגָדִים מַלְשִׁיהַ וַיַּרְכִּבוּ בְּרוּחוֹת הָעִיר וַיִּקְרָאוּ לְפָנֵיהֶם בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר זֶה־הָאִישׁ וְזֶה־אֵשׁ אִשְׁתּוֹ כָּל־הַיָּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה אוֹ בְאִשְׁתּוֹ מוּת יָוֶת: וַיָּשָׁב יִצְחָק וְאִשְׁתּוֹ אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְהִי יְהוָה עִם־יִצְחָק וַיְסִיף וַיַּגְדֵּל וְלֹא־חָסְרֹן מָה:
12וַיִּתְמַצֵּא יְהוָה אֶת-יִצְחָק בְּעֵינֵי אֲבִימֶלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל-עֲבָרָיו וַיֵּטִיב אֲבִימֶלֶךְ עִם-יִצְחָק כִּי-זָכֹר אֶתָר אֶת-הַשְׁבוּעָה וְאֶת-הַבְּרִית אֲשֶׁר הָיָה בֵּין-אָבִיו וּבֵן-אַבְרָהָם:
13וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל-יִצְחָק הִנֵּה כָל-הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ שֵׁב כָּל-כָּל-יֹטֵב בְּעֵינֶיךָ עַד-תָּשׁוּב אֶל-אַרְצְךָ וַיִּתֵּן אֲבִימֶלֶךְ לִיצְחָק שָׂדוֹת וּכְרָמִים וְאֶת-טוֹב אֶרֶץ גְּרָר לִזְרֹעַ וְקָצוּר וְאֹכֵל ,פְּרִי הָאֲדָמָה עַד-יַמַּת יְמֵי הָרָעָב:
יד וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהוּא וַיָּקָב מֵאָה פִּים בַּשָּׁנָה הַהוּא וַיְבָרְכוֹ יְהוָה:
15וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וְהָיָה לוֹ צֹאן וּבָקָר וְרַב עֲבָדִים:
טז וַיַּעֲבֹד יְמֵי הָרָעָב וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־יִצְחָק וַיֹּאמֶר אֵלָיו קוּם לֵךְ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְשָׁב אֶל־אֶרֶץ אֶל־אַרְצְךָ כְּנַעַן וַיָּקָם יִצְחָק וַיָּשָׁב אֶל־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ כְּנַעַן הוּא וַיָּשָׁב יִצְחָק אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ כְּנַעַן הוּא וַיָּשָׁב אֶל־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ כְּנַעַן כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:
יז ואחרי כן מת שלח בן ארפכשד בשנה ההיא היא שמונה עשרה שנה לחיי יעקב ועשו ויהיו כל ימי חי שלח שלושים וארבע מאות שנה וימת
18בעת ההיא שלח יצחק את יעקב בנו הצעיר אל בית שם ועבר ,ולמד את תורת ה ,'וישב יעקב בבית שם ועבר שלשים ושתים שנה , ועשו אחיו לא הלך כי לא חפץ ללכת ,וישב בבית אביו בארץ כנען.
19וַיְהִי עֵשָׂו תָּמִיד בַּשָּׂדֶה לְהַבִיא הַמָּה שֶׁיּוֹצֵא כֵּן עֵשָׂו כָּל הַיָּמִים:
20ועשו היה איש ערמומי ומרמאי צד את לבבות האנשים ותמה אותם ועשו היה איש גבור בשדה ולימים הלך כרגיל לצוד ויבוא עד שדה שעיר הוא אדום.
21וַיָּשָׁב בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר לָצוּד בַּשָּׂדֶה שָׁנָה וְאַרְבַּע חֳדָשִׁים.
22וַיַּרְא שָׁם עֵשָׂו בארץ שעיר בת איש כנעני וְשָׁמָהּ יְהוּדִית בַּת בָּאֵרִי בֶּן עֵפֶר מִמִּשְׁפַּחַת בֶּן כְּנָעַן:
23וַיִּקַּח אֹתָהּ עֵשָׂו לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה עֵשָׂו בִּקְחָתָהּ וַיְבִאֶהָ חֶבְרוֹן אֶרֶץ מוֹשַׁב אָבִיו וַיֵּשֶׁב שָׁם:
24ויהי בימים ההם בשנת מאה ועשר לחיי יצחק היא בשנת חמשים לחיי יעקב בשנה ההיא מת שם בן נח בן שש מאות שנה במותו
25וַיָּמֹת שֵׁם שָׁב יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו ,חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בָּאָרֶץ כְּנַעַן.
26ובשנת חמשים ושש שנה לחיי יעקב ,באו אנשים מחרן ,ותגד לרבקה על דבר לבן בן בתואל אחיה.
27כי אשת לבן הייתה עקרה בימים ההם ולא ילדה ,וגם כל שפחותיו לא ילדו לו.
כח וַיִּזְכֹּר יְהוָה אַחֲרֵיהֶם אֶת עֲדִינָה אֵשֶׁת לָבָן וַתַּהַר וַתֵּלֶד בָּתוֹת שְׁתָּאוֹת וַיִּקְרָא לָבָן שְׁמֵי בָּתָיו שֵׁם לֵאָה הַבְּהִירָה וּשְׁם רָחֵל הַקְּטַנָּה:
29ויבאו האנשים ההם ויספרו את הדברים האלה לרבקה ,ותשמח רבקה מאוד כי פקד יהוה את אחיה וכי ילד לו.

פרק29

1וַיִּזָּקֵן יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם וַיָּבֹא עֵינָיו מִבָּנָה וַיִּתְעַדְּוּ וְלֹא יָכוֹלוּ לִרְאוֹת:
2בעת ההיא קרא יצחק אל עשו בנו לאמר קח נא את כליך את אשפתך ואת קשתך וקום וצא השדה והבא לי צבי ועשית לי מטעמים והבאת לי ואוכל למען אברכך לפני מותי כי עתה זקנתי ואאפירתי
ג וַיַּעֲשֶׂה כֵּן וַיִּקַּח אֶת־כְּלוֹ וַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה לָצוּד צַד כַּתַּרְכּוֹ לְהַבִיא אֶל־אָבִיו כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ לְבָרְכוֹ:
ד ותשמע רבקה את כל הדברים אשר דבר יצחק אל עשו ותמהר ותקרא לבנה יעקב לאמר כה דבר אביך אל עשו אחיך וכה שמעתי ועתה מהר ועשה את אשר אדבר לך

ה קום נא ולך אל הצאן והבא לי שני גדי עזים טובים ואביא לאביך את הטעם ואתה תביא את הטעם ויאכל לפני שיבוא אחיך מן הציד
למען יברכך אביך.

ו וַיַּהֵר יַעֲקֹב וַיַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ אִמּוֹ וַיַּעֲשֶׂה אֶת-הַמַּעֲשֶׂה וַיְבִיאֵהוּ לִפְנֵי אָבִיו לְטֶרֶם בֹּא עֵשָׂו מִמַּרְדּוֹ:

ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יעקֹב מִי־אַתָּה בְּנִי וַיֹּאמֶר אנכי בְּכוֹרֶךָ עֵשָׂו עָשָׂה אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי וְעַתָּה קוּמָה־נָא וְאָכֵל מִצֵּידִי לְמַעַן תְּבָרְכַנִי נַפְשֶׁךָ אֲשֶׁר
דִּבְרַכְתָּ אֵלָי:

ח ויקם יצחק ויאכל וישתה וינחם לבו ויברכה את יעקב וילך יעקב מעל אביו וכאשר בירך יצחק את יעקב והלך מעליו והנה עשו בא
מצידו מן השדה ועש גם הוא מטעמים ויביא לאביו לאכל ממנו ולברכו

ט וַיֹּאמֶר יצחק אל עֵשָׂו וּמִי הוּא אֲשֶׁר צַד וַיָּבֵאהּ לִי לְפָנֶךָ בֹּאֶתְךָ וְאֲשֶׁר בִּרְכִּיתִי וְיָדַע עֵשָׂו כִּי עָשָׂה זֹאת יַעֲקֹב אָחִיו וַיֶּחֱרֶה אֶפֶּן עֵשָׂו
בְּיַעֲקֹב אָחִיו כִּי עָשָׂה לּוֹ כֵן:

10ויאמר עשו הלוא יעקב נקרא כי פעמים חלפתי ואת בכורתי לקח ועתה את ברכתי לקח ויבך עשו בכה מאוד וכאשר שמע יצחק
את קול עשו בנו בוכה ויאמר יצחק אל עשו מה אעשה בני כי בא אחיך בתחבולות וייקח את ברכתך וישנא עשו את יעקב אחיו על
הברכה אשר נתן לו אביו ויתחר אפו בו מאוד.

יא וַיִּרָא יַעֲקֹב מְאֹד מֵעֵשָׂו אָחִיו וַיָּקָם וַיִּבָר שָׁם אֶל־בֵּית עֵבֶר בֶּן־שֵׁם וַיֵּחָבֵא שָׁם בְּגַבֵּי אָחִיו וַיְהִי יַעֲקֹב בַּשְׁלֹשׁ שָׁנָה בְּצֵאת מֵאֶרֶץ כְּנַעַן
מֵחֶבְרוֹן וַיֵּחָבֵא יַעֲקֹב בְּבֵית עֵבֶר ארבע עשרה שנה בְּגַבֵּי עֵשָׂו אָחִיו וַיִּלְמַד שָׁם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה וּמִצְוֹתָיו:

יב וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי בָרַח יַעֲקֹב וַיִּבְלַח מִמֶּנּוּ וְכִי יַעֲקֹב בְּעָרְמָה אֶת־הַבְּרָכָה וַיִּתְעַר עֵשָׂו מְאֹד וַיֵּרָעֵם גַּם־הוּא יְחַרֵה אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וַיַּעֲבֹר
שָׁם וַיַּרְא עֵשָׂו שָׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת חֵת וּשְׁמָהּ בַּשְׂמַת בַּת־אֵלוֹן הַחִתִּי וַיִּקַּח אֹתָהּ לֹא־אִשּׁוּ עֵשָׂו לֹא־לֵאמֹר ,סָלַקְתָּ מִמֶּנּוּ הַבְּרָכָה בָּעֵת־הַהִיא .
וַיִּקְרָא עֵשָׂו שְׁמָהּ עָדָה לֵאמֹר ,סָלַקְתָּ מִמֶּנּוּ הַבְּרָכָה בָּעֵת־הַהִיא.

13וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בָּאָרֶץ שֵׂעִיר שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים לֹא רָאָה אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ .וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת-נָשָׁיו וַיָּקָם וַיָּשָׁב אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן .וַיָּשֶׁב עֵשָׂו אֶת-
שְׁתֵּי נָשָׁיו בֵּית אָבִיו בְּחֶבְרוֹן.

יד וַתֵּעָגְרוּ וַתַּעֲרִיסוּ נְשֵׁבֵי עֵשָׂו אֶת-יִצְחָק וְאֶת-רֶבְקָה בְּמַעֲשֵׂיהֶן כִּי לֹא-הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת-אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם הָעֵץ הָאֶבֶן אֲשֶׁר לִמְּדָם
אֲבִיהֶם וְהָיוּ רָעִים מֵאֲבִיהֶם:

15וַיֵּלְכוּ כְּתַאֲוַת לִבָּם הָרַע וַיִּזְבְּחוּ וַיְקַטְרוּ לַבְּעָלִים וַיִּתְעַפְּתְּ מֵהֶם יִצְחָק וְרִבְקָה:

טז ותאמר רבקה ,אני עייפה מחיי מפני בנות חת ;אם ייקח יעקב אשה מבנות חת ככאלה אשר מבנות הארץ ,ומה לי החיים?

יז ובימים ההם הרה עדה אשת עשו ותלד לו בן ויקרא עשו שם הבן אשר יליד לו אליפז ויהי עשו בן ששים וחמש שנה בלדתו

יח וימת ישמעאל בן אברהם בימים ההם בשנת ששים וארבע לחיי יעקב ויהיו כל ימי חי ישמעאל שבע ומאת שנה ושלשים שנה וימת

19וַיִּשְׁמַע יִצְחָק כִּי מוֹת יִשְׁמָעֵאל וַיִּתְאַבֵּד עָלָיו ... יִצְחָק יָמִים רַבִּים:

20וַיַּעֲבֹר מֵעֶשְׂרֵה שָׁנִים שֶׁיּוֹקֵב בְּבֵית עֵבֶר וַיֶּחֱמַר יַעֲקֹב לִרְאֹת אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל-בֵּית אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ חֶבְרוֹן וַיִּשְׁכַּח עֵשָׂו
בַּיָּמִים הַהֵה אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ יַעֲקֹב לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֶת-הַבְּרָכָה בַּיָּמִים הַהֵה:

21וַיַּרְא עֵשָׂו אֶת-יַעֲקֹב בָּא אֶל-אָבִיו וְאֶל-אֵם וַיִּזְכֹּר אֶת-הָאֲשֶׁר עָשָׂו עַל-יַעֲקֹב וַיֶּחֱרַב אֶל-יְהוָה וַיִּחַר לְהָרְגוֹ:

22וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם זָקֵן וַיָּבֹה בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר עֵשָׂו עַתָּה קָרֵב עַת־אָבִי לָמוּת וְכִיּוֹת אֶת־יַעֲקֹב אָחִי:

23וַיַּגִּיד לְרֶבְקָה וַתְּמַהֵר וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיעקֹב בְּנָהּ וַתֹּאמֶר לוֹ קוּם לֵךְ וּבְרַח חָרָן אֶל־לָבָן אָחִי וְהִשְׁבַּת שָׁם מַיָּמִים עַד־יֵשׁ אֶפֶן אָחִיךָ
מֵעָלֶיךָ וְתָשׁוּב:

24ויקרא יצחק אל יעקב ויאמר אליו אל תקח אשה מבנות כנען כי כה ציווה אותנו אברהם אבינו כדבר ה 'אשר צוהו לאמר לזרעך
אתן את הארץ הזאת אם שמרו בניך את בריתי אשר כרתתי איתך וגם אני אעשה לבניך את אשר דברתי לך ולא אעזוב אותם

25ועתה בני שמע בקולי לכל אשר אצוך וממנע מלקחת אשה מבנות כנען קום לך חרן בית בתואל אבי אמך ולקחת לך משם אשה
מבנות לבן אחי אמך

26לכן השמר לך פן תשכח את יהוה אלהיך ואת כל דרכיו בארץ אשר אתה בא שמה והתחבר עם עם הארץ ורדפת הבל ועזבת את
יהוה אלהיך

27וְכִי תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ וְעַבְדוּ שָׁם אֶת־יְהוָה אַל־תָּסַר יָמִין וְשְׂמֹאל מֵהַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־לָמַדְתָּ.

28וְיַתֵּן אֱלֹהִים שְׂדֵי חֵן בְּעֵינֵי עַמֵּי הָאָרֶץ וְקַחַת שָׁם אִשָּׁה כְּחִיצְךָ טוֹבָה וְיְשָׁרָה דְּרָכֵי יְהוָה:

29ויתן לך אלהים ולזרעך את ברכת אביך אברהם ופרו אותך והרבתך והיית להרבה עם בארץ אשר אתה הולך שמה והשיבך אלהים
אל הארץ הזאת ארץ מושב אביך עם בנים ובעושר גדול בשמחה ובתענוג

30וַיְכַל יצחק לִצְוּוֹת אֶת-יעקֵב וּבְרָכוֹ וַיִּתֶּן-לוֹ מַתָּנוֹת רַבָּה כֶּסֶף וְזָהָב וַיִּשְׁלָחֵהוּ וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו וְאֶל-אִמּוֹ וַיִּשְׁקֶם וַיֵּלֶךְ פַּדְן-אֲרָם
וַיְעֶקֹב בֶּן-שִׁבעים שָׁנָה בְּצֵאת אֶת-אֶרֶץ כְּנַעַן מִבְּאֵר שֶׁבַע:

31וַיֵּלֶךְ יַעֲקֹב לָלֶךְ חָרָן וַיִּקְרָא עֵשָׂו אֶל־אֱלִיפָז בְּנוֹ וַיְדַבֵּר אֵלָיו בַּסֵּתֶר לֵאמֹר עַתָּה מַהֵר וְקַח חֶרְבְּךָ בְּיָדֶךָ וְעָבַר לְפָנֶיו בַּדֶּרֶךְ וְאַרֵב לוֹ
וְהָגְתָּהוּ בְּחֶרְבְּךָ בְּאֶחָד הָרִים וְכָל־לוֹ קַח וְשָׁב:

לב ואליפז בן עשו היה איש חיל ומומחה בקשת כאשר לימד אותו אביו והוא היה ציד שדה למופת ואיש חיל:

לג וַיַּעַשׂ אֱלִיפָז כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ אָבִיו וַיְהִי אֱלִיפָז בֶּן-שְׁלֹשׁ שָׁנָה בָּעֵת הַהִיא וַיָּקָם אֱלִיפָז וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח עָשָׂרָה מֵאֶחָי אִמּוֹ עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי יַעֲקֹב:

34וַיָּרַךְ אַחֲרֵי יַעֲקֹב וַיִּרַב לוֹ בִּגְבֵל אֶרֶץ כְּנַעַן מִנֵּי עִיר שְׁכֶם

לה וירא יעקב את אליפז ואת אנשיו רודפים אחריו ,ויעמד יעקב במקום אשר הוא הולך שמה לדעת מה זה כי לא ידע את הדבר ;
וישלף אליפז את חרבו וילך הוא ואנשיו לקראת יעקב ;ויאמר אלהם יעקב מה לכם כי באתם הנה ,ומה אתם רודפים בחרבותיכם.

לו וַיִּגַּשׁ אֱלִיפָז אֶל-יַעֲבֹר וַיֹּאמֶר לוֹ כָּךְ צִוָּנִי אָבִי וְעַתָּה לֹא אֶסְטַר מִן הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּנִי אָבִי וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי דָּבֵר עֵשָׂו אֶל-אֱלִיפָז לְהַחֲרִיף
וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּתְחַמֵּל אֶל-אֱלִיפָז וְאֶנְשָׁיו לֵאמֹר לוֹ

37הנה כל אשר לי ואשר נתנו לי אבי ואמי קח לך ולך ממני ואל תהרגני ויהיה לך הדבר הזה צדקה.

38וַיִּנָּתְמַצֵּא יְהוָה לַיַּעֲקֹב בְּעֵינֵי אֱלִיפַז בֶּן עֵשָׂו וְאֶנְשָׁיו וַיִּשְׁמְעוּ בְּקוֹל יַעֲקֹב וְלֹא הָרְגוּ אֹתוֹ וַיִּקְחוּ אֱלִיפַז וְאֶנְשָׁיו אֶת כָּל-יַעֲקֹב וְאֶת-הַכֶּסֶף וְאֶת-הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵבִיא עִמּוֹ מִבְּאֵר שֶׁבַע לֹא-הִשְׁתִּירוּ--ל...

לט וילך אליפז ואנשיו מעליו וישבו אל עשו באר שבע ויספרו לו את כל אשר קרה להם את יעקב ויתנו לו את כל אשר לקחו מאת יעקב

40וַיִּחַר עֵשָׂו בַּאֱלִיפַז בְּנוֹ בַּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עִמּוֹ כִּי לֹא הָרְגוּ אֶת־יַעֲקֹב:

מא וַיַּעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־עֵשׂוּ יֵשׁוּ עַל־יְעָנָיו יַעֲשֶׂה יַעֲנָן אֶת־עַל־פָּנָיו לֹא־מַרְגֵּנוּ וַיְחַמְנוּ עָלָיו וַיִּקַּח אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָקַח אֱלִיפָז מֵיַעֲקֻבָא וַיַּשְׁמֵּהוּ בֵּיתוֹ:

42בעת ההיא ,כְּרָא עשו כי בירך יצחק את יעקב ויצוהו לאמר ,לא תקח אשה מבנות כנען ;וכי בנות כנען רעות בעיני יצחק ורבקה.

43וילך אל בית ישמעאל דודו ,ובנוסף לנשותיו הגדולות לקח לו לאשה את מכלת בת ישמעאל אחות נביות.

פרק30

1ויצא יעקב והמשיך בדרכו חרן ויבא עד הר המוריה וישב שם כל הלילה על העיר לוז וירא שם יהוה אל יעקב בלילה ההוא ויאמר אליו אני יהוה אלהי אברהם ואלהי יצחק אביך את הארץ אשר אתה שוכב עליה אתן לך ולזרעך

2והנה אני עמך ואשמור אותך בכל אשר תלך ,והרבתי את זרעך ככוכבי השמים ,והפלתי את כל אויביך לפניך ;וכאשר יעשו מלחמה בך לא יגברו עליך ,והשבתי אותך אל הארץ הזאת בשמחה ,בבנים ובעושר גדול.

ג וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיִּשְׂמַח מְאֹד בַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר ראה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית אֵל:

ד ויקם יעקב משם שמח מאוד ,וכשהלך רגליו קלו לו משמחה ,וילך משם אל ארץ בני המזרח ,וישב חרן וישב אצל באר הרועים.

ה וַיִּמָּצָא שָׁם אֲנָשִׁים הַלֹּא מֵחָרָן לִרְעֶה אֶת-צֹאנָם וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב אֱלֹהֶם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אַחֲרֵיהֶם:

ו ויאמר אלהם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו אותו והנה רחל בתו באה לרעות את צאן אביה:

7עודנו מדבר איתם ותבוא רחל בת לבן לרעות את צאן אביה כי רעיית צאן היא:

ח וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת-רָחֵל בַּת-לָבָן אֲחִי-אִמּוֹ וַיָּרָץ וַיִּשְׁקָהּ וַיַּרָא אֶת-קוֹלוֹ וַיִּבְכֶּה:

ט וַיַּגִּיד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי בֶּן רִבְקָה אחות אביה הוּא ,וַתֵּרְצֶה רָחֵל וַתַּגִּיד לְאָבִיהָ ,וַיֹּסֶף יַעֲקֹב בָּכָה כִּי לֹא לָעַז עָלָיו מַה לַבָּא בֵּית לָבָן.

10וַיִּשְׁמַע לָבָן כִּי בָא יַעֲקֹב בֶּן־אֲחוֹתוֹ וַיָּרָץ וַיִּשְׁקֵהוּ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיְבִאֵהוּ הַבַּיִת וַיִּתֶּן־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל:

יא וַיְסַפֵּר יַעֲקֹב לְלָבָן אֲשֶׁר עָשָׂו אָחִיו וַאֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ אֱלִיפָז בְּנוֹ בַּדֶּרֶךְ

12וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּבֵית לָבָן חֹדֶשׁ אֶחָד ,וַיֹּאכַל יַעֲקֹב וַיֵּשְׁתְּ בְּבֵית לָבָן .וַיֹּאמֶר לָבָן אֶל־יעקב ,הַגִּיד־לִי מַה־שְּׂכָרֶךָ ,כִּי־אֵיךְ תַּעֲבֹדֵנִי חַסֶד.

13ולא היו ללבן בנים כי אם בנות בלבד ,ונשותיו ושפחותיו היו עקרות עוד בימים ההם ;ואלה שמות בנות לבן אשר ילדה לו עדינה אשתו :שם הגדולה לאה ושם הצעירה רחל ;ולאה הייתה עדת עינים ,ורחל יפה ויפה מראה ,ויעקב אהב אותה.

יד וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטוֹנָה וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב אֶת־לָבָן שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתּוֹ:

15ובשנת השנית לשבת יעקב בחרן היא בשנת השבעים ותשע לחיי יעקב בשנה ההיא מת עבר בן שם בן ארבע מאות ששים שנה הוא במותו.

טז וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב כִּי מֵת עֵבֶר וַיִּתְאַבֵּל מְאֹד וַיִּתְאַבֵּל עָלָיו יָמִים רַבִּים:

יז ובשנת השליש לשבת יעקב בחרן ,ילדה לו בשמת בת ישמעאל אשת עשו בן ,ויקרא עשו שמו רעואל.

18ובשנה הרביעית לשבת יעקב בבית לבן ,פקד יהוה את לבן ויזכרו בעבור יעקב ,ויוולד לו בנים ,ובכורו בעור ,השני שלו אליב , והשלישי חורש.

19וַיִּתֵּן יְהוָה לְלָבָן עֹשֶׁר וְכָבוֹד בּנים וְבָנוֹת וַיִּרְבֶּה הָאִישׁ מְאֹד בְּגַבֵּי יַעֲקֹב:

20ויעבד יעקב בימים ההם את לבן בכל מלאכה בבית ובשדה וברכת ה 'הייתה בכל אשר ללבן בבית ובשדה.

כא ובשנה החמישית מתה יהודית בת בארי אשת עשו בארץ כנען ולא היו לה בנים כי אם בנות בלבד.

22ואלה שמות בנותיה אשר ילדה לעשו שם הגדולה מרזית ושם הקטנה פוית

23וַיָּמַת יְהוּדִית וַיָּקָם עֵשָׂו וַיֵּלֶךְ שֵׂעִיר לָצוּד בַּשָּׂדֶה כַּמָּהָר וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בָּאָרֶץ שֵׂעִיר יָמִים מַרְבִּים:

24ובשנה השישית לקח עשו אשה ,על נשיו האחרים ,את-אחליבמה בת-צבעון החוי ,ויביאה עשו ארצה כנען.

25ותהר אחליבמה ותלד לעשו שלושה בנים את-יואש ואת-יעלן ואת-קרח.

26ובימים ההם בארץ כנען היה ריב בין רעי עשו ובין רעי יושבי ארץ כנען כי מקנה עשו ורכושו רב ממנו לשבת בארץ כנען בבית אביו ולא יכלה ארץ כנען לשאתו בגלל מקנהו.

27וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי גָרֵב רִיבוֹ עִם יֹשְׁבֵי אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּקָם וַיִּקַּח אֶת נָשָׁיו וְאֶת בְּנָתוֹ וְאֶת כָּל־הָאֲשֶׁר לוֹ וְאֶת־כָּל־נַחֲמָתוֹ אֲשֶׁר־קֻבָא בָּאָרֶץ כְּנַעַן וַיֵּלֶךְ מֵעַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ אֶל־אֶרֶץ שֵׂעִיר וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו וְאֶת־כָּל־הָאֲשֶׁר לוֹ בָּאָרֶץ שֵׂעִיר:

28ומזמן היה עשו הולך לראות את אביו ואת אמו בארץ כנען ,ועשו התערב עם החורי ,ונתן את בנותיו לבני שעיר החורי.

29וַיִּתֵּן אֶת-מַרְזִית בִּתּוֹ הַבְּכוֹרָה לְעֲנָה בֶּן-צִבְעוֹן אֲחִי-אִשְׁתּוֹ ,וְאֶת-פוית נָתַן לַעֲזָר בֶּן-בִּלְהַן הַחוֹרִי ;וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בַּהָרָה ,הוּא וּבָנָיו ,וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ.

פרק31

1ובשנה השביעית וַיִּתָּה עֲבֹדַת יַעֲקֹב אֲשֶׁר עַבְדַת לָבָן ,וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן תָּנָה־לִי אֶת־אֲשִׁית כִּי־מָלְאוּ יְמֵי עַבְדִּי ;וַיַּעֲשֶׂה לָבָן כֵּן ,
וַיִּקְהֲבוּ לָבָן וַיַּעֲשֶׂה מִשְׁתֶּה
2וַיָּבֹא לָבָן אֶל־הַבַּיִת ,וַיָּבֹא שָׁם יַעֲקֹב עִם־אֲנָשִׁים הַמִּשְׁתֶּה ,וַיִּכְבֶּה לָבָן אֶת־כָּל־הַנֵּרוֹת אֲשֶׁר־הָיוּ שָׁם בַּבַּיִת.
ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן לָמָּה תַּעֲשֶׂה לָנוּ הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר לָבָן כֵּן מִדְרָכֵנוּ לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ הַזֶּה:
ד ואחר כך לקח לבן את-לאה בתו ויביאה אל-יעקב ויבא אליה ולא ידע יעקב כי-לאה היא.
ה וַיִּתֵּן לָבָן אֶת-זִילְפָּה ,שִׁפְחָתָהּ ,לַאֲשֶׁר:
ו וְכָל־הָעָם הַמִּשְׁתֶּה יָדַע אֶת־הַמָּשָׁב אֶת־הַדָּבָר שֶׁעָשָׂה לָבָן לַיעקֹב ,וְלֹא־גִדּוּ אֶת־הַדָּבָר לַיעקֹב.
ז וַיָּבֹאוּ כָּל-הַשְּׁכֵנִים בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶל-בֵּית יַעֲקֹב ,וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיְנַגְּנוּ לִפְנֵי לֵאָה בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלוֹת ;וַיַּעֲנוּ לִפְנֵי יַעֲקֹב הֵלְאָה
הֵלְאָה.
ח וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת-דִּבְרֵיהֶם וְלֹא-הֵבִין אֶת-פִּשְׁרָם וַיַּחֲשֹׁב שֶׁכֵּן יִהְיֶה מִנְהָגָם בָּאָרֶץ הַזֶּה:
9וַיְדַבֵּר הַשְּׁכֵנִים אֶת־הַדְּבָרִים אֵלֶּה לִפְנֵי יַעֲקֹב בַּלַּיְלָה וַיִּכְבֶּה לָבָן אֶת־כָּל־הַנֵּרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ בַּבַּיִת בַּלַּיְלָה:
10ובבוקר כבוא היום ,ויפנה יעקב אל אשתו ,וירא והנה לאה שוכבת בחיקו ;ויאמר יעקב הנה נא ידעתי את אשר אמרו השכנים
הלילה הלאה ,אמרו ,ואני לא ידעתי.
יא ויקרא יעקב אל לבן ויאמר אליו מה זאת אשר עשית לי הלא ברחל עבדתי לך ולמה רימיתני ותתן לי את לאה
12ויען לבן את יעקב לאמר לא כן נעשה אצלנו לתת את הקטנה לפני הגדולה ועתה אם חפצת לקחת גם את אחותה קח אותה לך
לעבודה אשר תעבוד לי שבע שנים נוספות
13וַיַּעֲשֶׂה יַעֲקֹב כֵּן וַיִּקַּח גַּם־הוּא אֶת־רָחֵל לְאִשָּׁה וַיַּעֲבֹד לְלָבָן עוֹד שֶׁבַע שָׁנִים וַיָּבֹא גַּם־יַעֲקֹב אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיִּתֵּן־לָבָן
אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לְשִׁפְחָה:
יד וַיַּרְא יְהוָה כִּי שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת-רַחְמָהּ וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב אַרְבָּעָה בַּיָּמִים הָהֵם:
טו ואלה שמם ראובן שמעון לוי ויהודה והיא חדלה ללדת.
טז ובעת ההיא הייתה רחל עקרה ולא היה לה בנים ,ותקנא רחל בלאה אחותה ,ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ,ותקח את בלהה
שפחתה ,ותלד ליעקב שני בנים ,את דן ואת נפתלי.
יז ותרא לאה כי חדלה ללדת ותקח גם את זלפה שפחתה ותתן אותה ליעקב לאשה ויבא גם יעקב אל זלפה ותלד גם היא ליעקב שני
בנים את גד ואת אשר.
18ותהר לאה עוד ותלד ליעקב בימים ההם שני בנים ובת אחת ואלה שמם יששכר וזבולון ואחותם דינה
19ורחל עוד עקרה בימים ההם ,ותתפלל רחל אל-יהוה בעת ההיא ,ותאמר :יהוה אלהים ,זכרני ופקדני נא ,כי עתה יזנחני אנשי ,כי
לא ילדתי לו.
20עתה יהוה אלהים שמע תחנוני לפניך וראה את עניי ותן לי בנים כאחת השפחות ולא אשא עוד חרפתי.
כא וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת-רֶחֶם וַתַּהַר רָחֵל וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הֵסֵר יְהוָה חֶרְפִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יוֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר וְיַעֲקֹב בֶּן
תִּשְׁעִים וְאַחַת שָׁנָה בְלַדָּהּ:
22בעת ההיא שלחה רבקה אמו של יעקב את דבורה בת עוץ ,ואת שני מעבדי יצחק ,אל יעקב.
23וַיָּבֹאוּ אֶל־יעקֵב חָרָן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו רִבְקָה שְׁלָחְנוּ אֵלֶיךָ לָשׁוּב אֶל־בֵּית אָבִיךָ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֲלֵיהֶם בַּדָּבָר אֲשֶׁר דִּבְּרָה
אֵם:
24בעת ההיא מלאו שבע השנים האחרות אשר עבד יעקב את לבן ברחל .ותהי מקץ ארבע עשרה שנים אשר ישב בחרן ,ויאמר יעקב
אל לבן ,תן לי את נשותיי ושלחני ואלך אל ארצי ,כי הנה אמי שלחה אלי מארץ כנען לשוב אל בית אבי.
25ויאמר אליו לבן לא כן אנא אם מצאתי חן בעיניך אל תעזבני קבע לי שכרך ואתן אותו ושב עמי.
26ויאמר אליו יעקב ,זה אשר תתן לי שכר ,כי אעבור היום בכל צאנך ואקח מהם כל כבש מנומר ונקוד וחום בכבשים ובעזים ;ואם
תעשה לי את הדבר הזה ,אשוב וארעה את צאנך ואשמור אותם כראשנה.
27ויעש לבן כן ,ויסיר לבן מעדריו את כל אשר אמר יעקב ,ויתן לו.
28וַיַּעֲקֹב נָתַן אֶת־כָּל־אֲשֶׁר הִסְקַע מְצָא לָבָן בְּיַד־בָּנָיו ,וַיַּעֲקֹב רֹעֶה אֶת־נֹתַר צֹאן לָבָן.
כט וַיִּרְאוּ עַבְדֵי יִצְחָק אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל־יַעֲקֹב כִּי לֹא־יָשׁוּב עִמָּהֶם אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־אָבִיו וַיֵּלְכוּ מִמֶּנּוּ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן:
30ותישב דבורה עם יעקב בחרן ,ולא שבה עם עבדי יצחק אל ארץ כנען ;ותישב דבורה עם נשי יעקב ובני יעקב בחרן.
31ויעבד יעקב את לבן עוד שש שנים ,וכאשר ירדו הצאן ,הפריד יעקב מהם את המנוקד והנקד כאשר קבע עם לבן ;ויעש יעקב כן
אצל לבן שש שנים ,וירבה האיש הרבה ,והיו לו מקנה ,שפחות ועבדים ,גמלים וחמורים.
לב ויהי ליעקב מאתיים עדר בקר ,ובקר שלו היה גדול ויפה מראה ,ופרה מאוד ,וכל משפחות בני האדם חפצו לקנות מבקר יעקב ,כי
היה עשיר מאוד.
לג וַיָּבֹאוּ רַבִּים מִבְּנֵי אָדָם לְקַח מִצֹּאֵר יַעֲקֹב וַיִּתֵּן לָהֶם יַעֲקֹב שֶׂה לְעֶבֶד אוֹ לְשִׁפְחָה אוֹ לַחֲמוֹר אוֹ לְגָמָל אֲשֶׁר אֲשֶׁר חָפֵץ מֵאִתָּם יַעֲקֹב נָתַנוּ
לוֹ:
34וַיַּעֲשֶׂר וְכָבוֹד וַנַּחֲסִים בְּעַל־הַמִּשְׂאוֹת אֵלֶּה עִם־בְּנֵי־אָדָם וַיִּקְנָאוּ־בְנֵי־לָבָן בַּכָּבוֹד הַזֶּה:
35וְעַל־מֵעָרוֹת הַיָּמִים שְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר :יַעֲקֹב לָקַח אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ ,וּמִמְּאֲשֶׁר לְאָבִינוּ קָס אֶת־כָּל־הַכָּבוֹד הַזֶּה.
36וירא יעקב את פני לבן ואת פני בניו והנה לא היו אליו בימים ההם כמראשנה
לז וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־יעקֹב ,מִקֵּץ שֶׁשָּׁנִים ,וַיֹּאמֶר אֵלָיו :קוּם לֵךְ מֵאֶרֶץ הַזֶּה ,וְשָׁב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ ,וְהֵבִית עִמָּךְ.
38ויקם יעקב בעת ההיא ורכב על גמלים את בניו ואת נשיו ואת כל אשר לו ,ויצא ללכת ארץ כנען אל יצחק אביו.

39ולא ידע לבן כי הלך יעקב מעליו כי לבן היה גוזז צאן ביום ההוא

40ותגנב רחל את צלמי אביה ותקח אותם ותטמין אותם על הגמל אשר ישבה עליו ותלך הלכה.

מא וזהו דרך התמונות :בלקחת איש בכור והרגתו והסרת שיער ראשו ,ולקחת מלח ומלחיצה את הראש ומושחתו בשמן ,ואז לוקחת לוח נחושת קטן או לוח זהב וכותבת עליו את השם ,ומניחה את הלוח תחת לשונו ,ולקחת את הראש עם הלוח תחת הלשון ומניחה אותו בבית ,ומדליקה מנורות לפניו ומשתחוות לו.

42ובעת שהם משתחווים לו ,הוא מדבר אליהם בכל דבר אשר ישאלו ממנו ,באמצעות כוח השם הכתוב בו.

43ויש העושים אותם בדמויות של אנשים ,מזהב וכסף ,והולכים אליהם בזמנים הידועים להם ,והדמויות מקבלות את השפעת הכוכבים ,ומודיעות להם דברים עתידיים ,וכך היו הדמויות אשר גנבה רחל מאביה.

44ותגנב רחל את התמונות אשר היו לאביה למען לא ידע לבן בהן לאן הלך יעקב

45ויבא לבן הביתה וישאל על יעקב ועל ביתו ולא נמצא ויבקש לבן את צלמיו לדעת אנה הלך יעקב ולא מצאם וילך אל צלמים אחרים וישאל אותם ויספרו לו כי ברח יעקב מעליו אל בית אביו אל ארץ כנען

46וַיָּקָם לָבָן וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו וְכָל־עֲבָדָיו וַיֵּצֵא וַיִּרְדֹּף אֶת־יַעֲקֹב וַיַּשְׂגֵהוּ בְּהַר־גִּלְעָד׃

47ויאמר לבן אל יעקב מה זאת עשית לי כי ברחתם ותערמתם אותי ותעבירו את בנתיי ואת בניהן כשבי חרב

48ולא נתת לי לנשקם ולשלוחם בשמחה ,ואת אלוהי גנבת והלכת.

49ויען יעקב את לבן לאמר כי יראתי פן תקח ממני את בנותיך בכח ועתה אשר תמצא את אלהיך עמו ימות:

50ויחפש לבן את התמונות ויבדוק בכל אוהלי יעקב וכליו ולא מצאם

51ויאמר לבן אל יעקב ברית נכרת יחד והייתה לעדות ביני ובינך אם תענה את בנתי או תיקח נשים אחרות על בנתי והיה אלהים לעד ביני ובינך בדבר הזה.

52וייקחו אבנים ויעשו גל ,ויאמר לבן ,גל זה עד ביני ובינך ;על כן קרא שמו גלעד.

53וַיַּעֲבֹר יַעֲקֹב וְלָבָן זָבְחוּ עַל הָהַר וַיֹּאכְלוּ שָׁם בַּעֲרָם וַיֵּשְׁבוּ עַל הָהַר כָּל הַלָּיְלָה וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיֵּבְכֶּה עִם בָּנָתָיו וַיְנַשְּׁהֶן וַיָּשָׁב אֶל מְקֹרוֹ׃

54וַיָּהֶר וַיִּשְׁלַח אֶת־בְּנוֹ בֶּעוֹר וַיָּבֶן־שְׁעַר־שָׁנָה אֶת־אֲבִיחוֹף בֶּן־עוּץ בֶּן־נָחוֹר וְעִמָּהֶם עֲשָׂרָה־אִישִׁים׃

55וַיָּהֵרוּ וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲבֹר בַּדֶּרֶךְ לִפְנֵי יַעֲקֹב וַיָּבֹאוּ בַּדֶּרֶךְ אַחֵר אֶל־אֶרֶץ שֵׂעִיר׃

56ויבאו אל עשו ויאמרו אליו כה אמר אחיך וקרובך לבן בן בתואל אחי אמך לאמר

57השמעת אשר עשה לי יעקב אחיך אשר בא אלי בראשונה עירום וערום ואלך לקראתו ואביאהו אל ביתי בכבוד ואגדלהו ואתן לו את שתי בנתי לנשים וגם את שתי שפחותיי

58וַיְבָרְכוֹ אֱלֹהִים בִּגְבִינִי וַיִּרֶב לָרֹב וַיּוֹלֶד לָבָנִים וְבָנוֹת וְשַׁפְּחוֹת׃

59גם צאן ובקר עצומים ,גמלים וחמורים ,וגם כסף וזהב בשפע ;וכאשר ראה כי עושרו גדל ,עזבני בעודי הולך לגזוז את צאני ,והוא קם ונמלט בסתר.

60וַיַּעֲבֹר אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו עַל־גְּמַלִּים וַיַּהֲבֹר אֶת־כָּל־מִקְנָיו וְאֶת־נַחֲמָתוֹ אֲשֶׁר־צָבַר בְּאַרְצִי וַיִּרְאֶה פָּנָיו לְלֵךְ אֶל־יִצְחַק־אָבִיו אֶל־אֶרֶץ־כְּנַעַן׃

61ולא הרשה לי לנשק את בתי ואת ילדיהן ,ואת בתי הוביל כשבויות חרב ,וגם את אלוהי גנב ונמלט.

62ועתה השארתיו בהר נחל יבוק אותו וכל אשר לו לא יחסר לו דבר.

63אם חפצך ללכת אליו לך שם ותמצא אותו ועשית לו כרצונך נפשך ויבאו מלאכי לבן ויגדו לעשו את כל הדברים האלה

64וישמע עשו את כל דברי מלאכי לבן וייחר אפו מאוד ביעקב ויזכר את שנאתו ויתבער אפו בקרבו.

65וַיָּהֶר עֵשָׂו וַיִּקַּח אֶת־בָּנָיו וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־נַפְשׁ בֵּיתוֹ שִׁשִּׁים אִישׁ וַיֵּלֶךְ וַיְקַבֵּץ אֶת־כָּל־בְּנֵי־שֵׂעִיר הַחוֹרִי וְאֶת־עַמָּהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים אִישׁ וַיִּקַּח אֶת־כָּל־הַמִּסְפָּר הַזֶּה ,אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ בְּחַרְבוֹת שְׁלוּפִים וַיֵּלֶךְ אֶל־יעקֹב לְהַכֹּהוּ׃

66וַיְחַלֵּק עֵשָׂו אֶת הַמִּסְפָּר הַזֶּה לְמַחְלָקִים וַיִּקַּח אֶת שִׁשִּׁים הָאֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְמַעֲבָדָיו וְאֶת נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ כְּרֹאשׁ אֶחָד וַיִּתְנֵם בְּעַל אֱלִיפַז בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ׃

67ואת ראשי הנותרים נתן לששת בני שעיר החורי ,ואת כל איש מינה על תולדותיו ובניו.

68וכל המחנה הזה הלך כפי שהיה ,ועשו הלך בתוכם לקראת יעקב ,והוא הוביל אותם במהירות.

69וַיֵּלַע מַלְאָכֵי לָבָן מֵעֵשָׂו וַיֵּלְכוּ אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּית רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃

70וַיַּגִּדוּ לָהּ לֵאמֹר הִנֵּה בְּנֵךְ עֵשָׂו הָלַךְ אֶל־יַעֲקֹב אָחִיו וְאַרְבַּע מֵאָה אִישׁ כִּי שָׁמַע כִּי־הוּא בָּא וַיֵּלֶךְ לְהִלָּחֵם עִמּוֹ וְהִכִּיתוֹ וְלִקַּח אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

71ותמהר רבקה ותשלח שבעים ושנים איש מעבדי יצחק לקראת יעקב בדרך כי אמרה אולי יעשה עשו מלחמה בדרך כי יפגשוהו

72וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים הַלָּךְ בַּדֶּרֶךְ לִקְרַאת יַעֲקֹב וַיִּפְגְּשׁוֹ בַּדֶּרֶךְ הַנַּחַל מְעֵד נַחַל יַבּוּק וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בִּרְאֻתָם נוֹעַד לִי הַמַּחֲנֶה הַזֶּה מֵאֱלֹהִים וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנַיִם

73וידע יעקב את כל עם אביו ,ונישקהם ויחבקם ,ויבוא עמהם .ויישאלם יעקב על אביו ועל אמו ,ויאמרו שלומם.

74וַיֹּאמְרוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יעקֹב ,רִבְקָה אִמֶּךָ שְׁלָחְנוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר ,שְׁמַעְתִּי בְּנִי כִּי־יֵצֵא עֵשָׂו אָחִיךָ קְרָגֵּךָ בַּדֶּרֶךְ עִם־אֲנָשִׁים מִבְּנֵי שֵׂעִיר הַחוֹרִי.

75לכן בני שמע בקולי וראה בעצתך מה תעשה וכאשר יבוא אליך התחנן אליו ואל תמהר לדבר אליו ותן לו מתנה ממה שיש לך וממה שחנן אותך אלהים.

76וכאשר ישאל אותך על ענייניך ,אל תסתיר ממנו דבר ,אולי ישוב מכעסו עליך ובכך תציל את נפשך ,אותך ואת כל אשר לך ,כי
חובתך לכבדו ,כי אחיך הבכור הוא.
77וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת-דִּבְרֵי אֵם אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת-קוֹלוֹ וַיֵּבְךְּ מַר וַיַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אִתּוֹ אֵם אָז:

פרק32

1ובעת ההיא שלח יעקב מלאכים אל עשו אחיו ארץ שעיר וידבר אליו דברי תחנונים
2וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנִי אֶל־עֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַל־יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי־בְרַכְתָּ אֲשֶׁר־בֵּרַכְתָּנִי הֱטִיבָה לִּי:
ג כי עשרים שנה הייתי עם לבן ,והוא רימה אותי וישנה את-שכרי עשר פעמים ,כאשר כבר אמרו לאדני.
4וְעָבַדְתִּיו בְּבֵיתוֹ עָמָל מְאֹד וַיַּרְא אֱלֹהִים אַחֲרֵי עָנְיִי עָמָלִי וְעָשָׂא יָדַי וַיַּמְצָאֵנִי חֵן וְחֵן בְּעֵינָיו:
ה וְאַחֲרֵי־כֵן ,בְּרֹב חַסְדֵי אֱלֹהִים וְחֶסֶד אֱלֹהִים ,אֶקְסַפְתִּי אַחֲרֵי־כֹל ,בְּרֹב חַסְדֵי אֱלֹהִים וְחַסְדָּם ,שׁוֹר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁמָחֹתִים.
ו ועתה אנכי בא אל ארצי ואל ביתי אל אבי ואמי אשר בארץ כנען ואשלח להודיע לאדני את כל זאת למען ימצא חן בעיני אדני ולא
יחשוב כי ממני עשיתי עושר וכי הברכה אשר ברכני אבי הועילה לי.
ז וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־עֵשָׂו וַיִּמְצָאוּ אֶת־גְּבוּל אֶרֶץ אֱדוֹם הֹלֵךְ אֶת־יעקב וְאַרְבַּע מֵאָה אִישׁ מִבְּנֵי שֵׂעִיר הַחוֹרִי עֻמָּדִים וַחֲרָבוֹת שְׁלוּפוֹת:
ח וַיַּגִּדוּ מַלְאָכֵי יַעֲקֹב לְעֵשָׂו אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יַעֲקֹב אֲלֵיהֶם עַל עֵשָׂו:
ט וַיַּעַן אֲלֵיהֶם עֵשָׂו בְּגָאוֹן וּבוֹז ,וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם" :אֲנִי שָׁמַעְתִּי וֶאֱמֶת גָּדוֹל וְגָדוֹל לִי אֲשֶׁר עָשָׂה לְלָבָן ,אֲשֶׁר גָּדוֹל אוֹ בֵּיתוֹ וַיִּתֵּן לוֹ בְּנֹתָיו
לְנָשִׁים ;וַיּוֹלֶד בָּנִים וַיֶּעֱשַׁר וַיַּעֲשֶׂר בְּבֵית לָבָן בְּדוֹ".
10וַיַּרְא כִּי רַב עֻנְרוֹ וְעוֹשְׁרוֹ וַיִּבְרַח וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ מִבֵּית לָבָן וַיַּהֲרִישׁ אֶת־בְּנוֹת־לָבָן מִפְּנֵי־אֲבִיהֶן כִּשְׁבִיּוֹת חֶרֶב לֹא־גִּיד־לוֹ:
יא ולא ללבן בלבד עשה יעקב כן כי גם לי עשה כן ופעמים חמק ממני והאשתוק
12ועתה באתי היום עם מחנותי לקראתו ,ועשיתי לו כרצון ליבי.
13וישבו המלאכים ויבאו אל יעקב ויאמרו אליו באנו אל אחיך אל עשו ונגיד לו את כל דבריך וכה ענה אותנו והנה הוא בא לקראתך
עם ארבע מאות איש
14ועתה דע וראה מה תעשה והתפלל לפני אלוהים שיציל אותך מידו.
15וַיִּשְׁמַע אֶת-דִּבְרֵי אָחִיו אֲשֶׁר דִּבֵּר אֶל-מַלְאָכֵי יַעֲקֹב וַיִּרָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצַר:
טז וַיִּתְפַּלֵּל יַעֲקֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתִי אַבְרָהָם וְיִצְחָק אַתָּה אֵלַי בַּלַּכְתִּי מִבֵּית אָבִי לֵאמֹר
יז אני יהוה אלהי אביך אברהם ואלהי יצחק לך אני נותן את הארץ הזאת ואת זרעך אחריך ואשימתי את זרעך ככוכבי השמים ופרשת
על ארבעת צדדי השמים ונברכו בך ובזרעך כל משפחות הארץ.
18וַהֲקִימָה אֶת-דְּבָרֶיךָ וְתִתָּנָה-לִי עוֹשֶׁר וּבָנִים וְהַמָּקוֹר כְּמַחְשֵׁל לִבִּי נָתַתָּ לַעֲבָדֶךָ וְנָתַתָּלַת לִי כָּל-אֲשֶׁר שֶׁאֲשֶׁר שָׁאֲלִי מֵעִדְּךָ וְלֹא-אֶחְסַר
אֲשֶׁר-כֹּל.
19וְאָמַרְתָּ אֵלַי אַחֲרֵי שׁוּבָה אֶל־הוֹרִיתֶךָ וּאֶל־מוֹלַדְתֶּךָ וְעוֹדֶן אֵיטְבֶךָ:
20ועתה ,כִּי בָאִי וְהַצַּלְתָּנִי מִמִּי לָבָן ,אֶפְלֹא בִּי־עֵשָׂו ,וַיַּרְגְנִי וְאֶת־אֵמֹת בָּנַיי.
21ועתה יהוה אלהים הציל נא גם אותי מיד עשו אחי כי יראתי ממנו מאוד
22ואם אין בי צדק ,עשו זאת למען אברהם ולמען אבי יצחק.
23כי ידעתי כי בחסד וברחמים קניתי את העושר הזה ועתה אני מתחנן לפניך להושיעני היום בחסדך ולענני.
24וַיַּחֲדֵל יַעֲקֹב מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיְחַלֵּק אֶת־הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶת־הצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר לִשְׁנֵי מחנות וַיִּתֵּן אֶת־חֲצִיתָם לְדַמֶּשֶׂק בֶּן־אֱלִיעֶזֶר
עַבְדֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־חֲצִיתָם נָתַן לְדַמֶּשֶׂק בֶּן־אֱלִיעֶזֶר אֶת־בָּנָיו אֶת־בָּנָיו:
25וַיְצַוֶּה אֹתָם לֵאמֹר הַרְחֵקוּ מִמַּחֲנֵיכֶם וְאַל תִּקְרְבוּ אֶת־הָאֶחָד וְאִם־יָבֹא עֵשָׂו אֶל־מַחֲנֶה אֶחָד וְהִכָּגוֹ וְהָמַרְתָּהוּ וְהָמַרְתָּ מִמֶּנּוּ הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד
הַרְחֲקָה מִמֶּנּוּ:
26וַיִּשְׁבַר שָׁם יַעֲקֹב בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְצַו אֶת-עַבְדָיו אֶת-הַחֲלָקִים אֶת-בָּנָיו:
27וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-תְּפִלַּת יַעֲקֹב בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת-יַעֲקֹב מִמַּעֲדֵי עֵשָׂו אָחִיו:
28וַיִּשְׁלַח יְהוָה שְׁלֹשָׁה מַלְאָכֵי הַשָּׁמַיִם וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי עֵשָׂו וַיָּבֹאוּ אֵלָיו:
29וַיִּרְאוּ הַמַּלְאָכִים הַקַּלִּים אֶל עֵשָׂו וְעַמּוֹ כְּאֶלְפַּיִם אִישׁ רוֹכְבִים עַל סוּסִים חֲבִידִים כָּל כְּלֵי מִלְחָמָה ,וַיִּרְאוּ לִפְעֵשָׂו וְכָל אֲנָשָׁיו כְּמְחֻלְקִים
לְאַרְבָּעָה מַחֲנִגִים ,וְאַרְבָּעָה שְׂרָאשִׁים לָהֶם:
30וילך מחנה אחד וימצאו את עשו בא עם ארבע מאות איש לקראת יעקב אחיו ,והמחנה הזה רץ לקראת עשו ועמו ויפחיד אותם ,
ויפל עשו מעל הסוס בבהלה ,וכל אנשיו נפרדו ממנו במקום ההוא ,כי פחדו מאוד.
31וַיִּצְעוּ כָּל־הַמַּחֲנֶן אַחֲרֵיהֶם בְּרָסְנָה מִפְּנֵי עֵשָׂו וַיַּעֲנוּ כָּל־אֲנָשֵׁי־הַגִּבָּרִים לֵאמֹר:
לב הלא עבדי יעקב אנחנו ,מי הוא עבד אלהים ,ומי יוכל לעמוד נגדנו ?ויאמר אלהם עשו ,הלוואי אדני ואחי יעקב הוא אדונכם ,אשר
לא ראיתיו עשרים שנה ,ועתה ,כבאתי לראותו היום ,האם כך אתם עושים לי?
33ויענו אתו המלאכים לאמר חי יהוה ,אילולא יעקב אשר אתה מדבר עליו אחיך ,לא היינו נותנים ממך ומעמך שריד ,כי רק בגלל
יעקב לא נעשה להם דבר.
לד וַיַּעֲבֹר הַמַּחֲנֶה הַזֶּה מֵעֵשׂוּ וּמֵאֲנָשָׁיו וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹר מֵהֶם כַּלִּיגָה וַיָּבֹא הַמַּחֲנֶה הַשֵּׁנִי עָלָיו בְּכָל-כְּלִיחִים וַיַּעֲשֶׂה וּמֵאֲנָשָׁיו כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָהֶם
הַמַּחֲנֶה הָרִאשׁוֹן:

לה וכאשר יצאו ממנו ללכת ,הנה המחנה השלישי בא לקראתו ונחרדו כולם ,ועשיו נפל מעל הסוס ,ויצעק כל המחנה ,ויאמר ,הלא עבדי יעקב אנחנו ,מי הוא עבד אלהים ,ומי יוכל לעמוד נגדנו.

36ויען אלה עשו לאמר הנה יעקב אדני ואדוניכם אחי הוא ועשרים שנה לא ראיתי פניו והיום שמעתי כי הוא בא הלכתי היום לקראתו וכך אתם עושים לי

37ויענו אותו ויאמרו אליו חי יהוה אם לא היה יעקב אחיך כאשר אמרת לא השארנו ממך ומאנשיך שארית כי בעבור יעקב אשר אתה מדבר שהוא אחיך לא נתערב בך ובאנשיך

38וגם המחנה השלישי עבר מהם ,והוא עוד המשיך בדרכו עם אנשיו לעבר יעקב ,כאשר המחנה הרביעי בא אליו ,וגם הם עשו לו ולאנשיו כאשר עשו האחרים.

39וַיַּרְא עֵשָׂו אֶת הָרָעָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לוֹ וְלַאֲנָשָׁיו וַיִּרָא מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו מְאֹד וַיֵּלֶךְ לִקְרָאתוֹ בְּשָׁלוֹם:

40וַיַּסְתֵּר עֵשָׂו אֶת-שִׂנְאָתוֹ לְיעקב כִּי יָרֵא לְנַפְשׁוֹ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו וְכִי שָׁמַע אֶת-הַמַּחֲנוֹת אֲשֶׁר-הִתְעַנּוּ עַבְדֵי יַעֲקֹב:

מא וַיִּשְׁבַּר יַעֲקֹב בַּלַּיְלָה הַהוּא עִם-עֲבָדָיו בְּמַחֲנֵהֶם וַיִּוָּעֵץ עִם-עֲבָדָיו לָתֵת לְעֵשָׂו מִנְחָתָיו מִכָּל-אֲשֶׁר לוֹ וּמִכָּל-נְכֻלָּתוֹ וַיָּקָם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר מִן-הַמִּקְהָר מִנְחָתָיו:

42וזה מספר המתנה אשר בחר יעקב מצאנו לתת לעשו אחיו ובחר מאתים וארבעים ראש מן הצאן ומן הגמלים ומן החמורים בחר שלשים ראש לכל ראש ומן העדרים בחר חמישים פרות

43וַיַּעֲבֵד אֹתָם כָּל עֶשְׂרָה עֲדָרִים וַיַּעֲבֵד אֶת־מֶן־אֶת־מֶן־בְּנֶגְדּוֹ וַיִּתֵּן אֹתָם בְּיַד־עֶשְׂרָה מֵעֲבָדָיו־אֶת־מֶן...

44וַיְצַוֶּה אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַחֲקוּ אִישׁ מֵעַל-הָרֵעָרִים וְשִׁמְעוּ רָחָק בֵּין הָעֲדָרִים וְהִפְאֶשְׁךָ עֵשָׂו וְאֶשְׁלָךְ לֵאמֹר לְמִי אַתָּה וְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ וּלְמִי כָּל-הַזֶּה לְפָנֶיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַבְדֵי יַעֲקֹב אֲנוּ וְאֵלֶּה בְּשָׁלוֹם בָּאוּ וְהִנֵּה יַעֲקֹב בָּא מֵאַחֲרֵינוּ

45וַאֲשֶׁר לְפָנֵינוּ הוּא מִתְנָה שָׁלַח מֵיעַקֹבא לְעֵשָׂו אָחִיו:

46וְכִי יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ מַדּוּעַ יִתְאַחֵר מִבֹּא לִפְנֵי אָחִיו וּרְאֹת פָּנָיו וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הַיָּשָׁמֵחַ יָבֹא מֵאַחֲרֵינוּ לִפְנֵי אָחִיו כִּי אָמַר אֲכַפְּרָסוֹ בַּמִּנְחָה הַהֹלְכָה לוֹ וְאַחֲרֵי כֵּן אֶרְאָתוֹ אֵפֶר יְקַבֵּל מִפְּנָהָה:

47וַיַּעֲבֹר כָּל הַמִּנְּהָ בְּיַד עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ לְפָנָיו בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּלֶן אֶת-הַהוּא עַל-מַחֲנוֹתָיו עַל-גַּב נַחַל יַבּוּק וַיָּקָם בְּחֶדֶת הַלַּיְלָה וַיִּקַּח אֶת-נָשְׁתּוֹ וְאֶת-אֲמָתָיו וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ וַיַּעֲבֵר אֶת-מַעֲבָד יַבּוּק בַּיּוֹם הַהוּא

48וַיַּעֲבֵר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לוֹ עַל־הַנַּחַל וַיִּשְׁבֵּר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיִּפְגָּא אוֹתוֹ אִישׁ וַיֵּאָחֵק עִמּוֹ הַלַּיְלָה הַהוּא עַד־אוֹרַח הַשָּׁחַר וַיִּתְפַּק יֶרֶךְ יַעֲקֹב מִמַּהֲבַק עִמּוֹ:

מט וַיַּעֲזֹב שָׁם הָאִישׁ אֶת־יעקב ,וַיְבָרְכוֹ וַיֵּלֶךְ ,וַיַּעֲבֹר יַעֲקֹב אֶת־הַנַּחַל בַּיַּעֲרֹךְ וַיִּצְלַע עַל־יְרֵכוֹ.

50וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּעֲבֹר אֶת הַנַּחַל וַיָּבֹא אֶל-מְקֹרוֹ וְאֶל-בָּנָיו:

51והם הלכו עד הצהריים ,ובהלכו עברה המתנה לפניהם.

52וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא מֵרָחוֹק וְעָצוֹ אִישׁ רַב כְּאַרְבַּע מֵאָה וַיֵּרַע יַעֲקֹב מִפְּנֵי־אָחִיו מְאֹד:

53וַיְחַלֵּק יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו לְנָשָׁיו וּלְשִׁפְחֹתָיו ,וְאֶת־בִּתּוֹ דִּינָה שָׂם בַּת־אֶרֶז וַיְסַנְּהּ בְּיַד־עֲבָדָיו.

54וַיַּעֲבֹר לִפְנֵי בָנָיו וְנָשָׁיו לִפְנֵי אָחִיו וַיִּכְחוּ אֶרֶץ וַיִּכְחוּ שֶׁבַע פְּעָמִים עַד גִּרְשׁוּ אֶל־אָחִיו וַיִּמְצָא אֱלֹהִים לְיַעֲקֹב חֵן וְעֵינֵי עֵשָׂו וְאֶנְשָׁיו כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶת־תְּפִלַּת יַעֲקֹב:

55וַיִּפֹּר יַעֲקֹב וְחַדְּתוֹ נָפַל עַל עֵשָׂו אָחִיו כִּי יָרֵא עֵשָׂו מִמֶּקֶב מִפְּנֵי אֱלֹהִים עָשָׂו וַיִּפֵּךְ עֵשָׂו עַל יַעֲקֹב לַחֶסֶד:

56וַיַּרְא עֵשָׂו אֶת-יַעֲקֹב רָץ לִקְרוֹ וַיָּרָץ גַּם-הוּא לִקְרוֹ וַיְּחַבְּקוֹ וַיִּפְלֵחַ עַל-צַוָּרוֹ וַיִּנְשָׁקוּ וַיִּבְכּוּ

57וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים יְרָא וְחֶסֶד עַל יַעֲקֹב בְּלֵב הָאֲנָשִׁים הַבָּאָה עִם עֵשָׂו וַיִּשְׁקוּ גַּם הֵם לְיַעֲקֹב וַיְחַבְּקוּהוּ:

58וגם אליפז בן עשו וארבעת אחיו בני עשו בכו עם יעקב ונישקו אותו ויחבקו כי נפלה פחד יעקב על כולם

59וַיִּשָּׂא עֵשָׂו אֶת-עֵינָיו וַיַּרְא אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-צַרְיָן בְּנֵי-יַעֲקֹב הוֹלְכִים אַחֲרֵי יַעֲקֹב וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעֵשָׂו בַּדֶּרֶךְ:

60ויאמר עשו אל יעקב מי אלה עמך אחי בניך המה או עבדיך ויען יעקב את עשו ויאמר בני המה אשר נתן אלהים לעבדך

61וַיַּעֲקֹב דִּבֵּר אֶל־עֵשָׂו וְאֶת־אֲנָשָׁיו וַיַּרְא עֵשָׂו אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אֶל־יעקב מֵאַיִן לָקַחְתָּ כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר־פָּגַעְתִּי אֶת־אֶל־יֹאמֶר יַעֲקֹב לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי ,הוּא אֱלֹהִים נָתַן לַעֲבָדֶךָ.

62ותבא המנחה לפני עשו ,וַיַּעֲקֹב פָּחַק אֶת עשו לֵאמֹר קח-נא את-המנחה אשר-הבאתי לאדני ;ויאמר עשו ,למה-כֹּה-עַנְצִי ,שמור את-אשר-לך לך.

63וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ,חָבֵר לִי לַתִּתָּן אֶת כָּל־זֶה ,מֵאַחַר רָאִיתִי פָּנֶיךָ ,וְעוֹדֶן אַתָּה חַיָּה בְּשָׁלוֹם.

64וַיָּאֶב עֵשָׂו לִקַּח אֶת־הַמִּנְחָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַעֲקֹב נָא אֲדֹנִי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְקַב אֶת־מִנְחָתִי מֵי יָדִי כִּי־רָאִיתִי פָּנֶיךָ כְּכֵן־אֱלֹהִים כִּי־חָפַצְתָּ עִמִּי:

65וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־הַמִּנְחָה וְגַם־יעקב נָתַן לְעֵשָׂו כֶּסֶף וְזָהָב וּבְדֶלְיָה כִּי הִדְרַק אוֹתוֹ וַיִּקַּח:

66וַיְחַלֵּק עֵשָׂו אֶת־הַבָּקָר אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה וַיִּתֵּן אֶת־הַחֲצִית לָאֲנָשִׁים הַבָּאוּ עִמּוֹ כִּי־בָאוּ בַּשָּׂכָר וַיִּתֵּן אֶת־הַחֲצִית הַנֹּתֵן בְּיַד־בָּנָיו:

67ואת הכסף ואת הזהב ואת הבדל נתן ביד אליפז בנו הבכור ויאמר עשו אל יעקב נשב עמך ונלך לאט עמך עד שתבוא אל מקומי עמדי וישבנו שם יחד:

68ויען יעקב את אחיו ויאמר אעשה כאשר דבר אדני אלי וידע אדני כי הילדים רכים והצאן והבקר עם גואליהם אשר איתי הולכים לאט כי אם מהרו הלכו כולם ימותו כי אתה ידעת את משאם ואת יגונם

69לכן יעבור אדני לפני עבדו ואני אלך לאט למען הילדים והצאן עד אשר אבוא אל מקום אדני שעיר.

70ויאמר עשו אל יעקב אשים עמך מן העם אשר עמי לשמרך בדרך ולשאת יגעך ומשאך ויאמר מה אדני אם אמצא חן בעיניך

71הנה אבוא אליך שעיר לשבת שם יחד כאשר דברת לך לך עם עמך כי אני אחריך אלך

72וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־עֵשָׂו כָּךְ לְהַסְלַח אֶת־עֵשָׂו וְאֶנְשָׁיו מִמֶּנּוּ לְהָלַךְ יַעֲקֹב אַחֲרֵי בֵּית־אָבִיו אֶרֶץ־כְּנַעַן:
73וישמע עשו בקול יעקב ,וישב עשו וארבע מאות איש אשר עמו בדרכם שעיר ,וילך יעקב וכל אשר לו ביום ההוא עד קצה ארץ כנען בגבולה ,וישב שם ימים.

פרק33

1וְעַל מֵעוֹתָם אַחֲרֵי יַעֲקֹב הֵלֵךְ מִגְּבוּל הָאָרֶץ וַיָּבֹא אֶל-אֶרֶץ שָׁלֵם הִיא עִיר שֶׁכֶם אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּחַן לִפְנֵי הָעִיר:
2וַיִּקֶן אֶת־הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־שָׁם מִבְּנֵי־חֲמוֹר עִם־הָאָרֶץ בַּחֲמֵשָׁה שֶׁקֶל:
ג וַיִּבֶן לוֹ שָׁם יַעֲקֹב אֶת־בַּיִת וַיִּטָה שָׁם אָהֳלוֹ וַיַּעֲשֶׂה סֻכָּה לְמִקְנָו: עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא סֻכֹּת:
4וַיֵּשְׁבֶה יַעֲקֹב בְּסֻכּוֹת שָׁנָה וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים.
ה בעת ההיא הלכו מנשים יושבי הארץ אל העיר שכם לרקוד ולשמוח עם בנות אנשי העיר ,וכשיצאו הלכו גם רחל ולאה נשות יעקב ומשפחותיהן לראות בשמחת בנות העיר.
ו ותלך גם דינה בת יעקב עמהם ותרא את בנות העיר ,ותישבו שם לפני הבנות האלה וכל אנשי העיר עומדים עליהן לראות בשמחתן , וכל גדולי העיר היו שם.
7וגם שכם בן חמור נשיא הארץ עמד שם לראות אותם.
ח וַיֵּרֶא שְׁכֶם אֶת-דִּינָה בַּת-יַעֲקֹב יוֹשֶׁבֶת עִם-אֶמֶת לִפְנֵי בְּנוֹת הָעִיר ,וְהַנַּעֲלָה עָלָיו מְאֹד ,וַיִּשְׁאֵל שָׁם אֶת-רַעֲבָתָיו וְאֶת-עַמּוֹ לֵאמֹר ,בַּת מִי הַיּוֹשֶׁבֶת בֵּין הַנָּשִׁים ,אֲשֶׁר לֹא-יָדַעְתִּי בָּעִיר הַזֶּה.
ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הוּא בַּת יַעֲקֹב בֶּן יִצְחָק הָעִבְרִי הִיא הִיא הִיא הַיּוֹשְׁבָה בָּעִיר הַזֶּה מֵעֵת וַיִּשְׁמַע כִּי בָּנוֹת הָאָרֶץ צוֹצוֹת לְשָׂמְחָה וַתֵּלֵךְ אֶת־אֶמֶתוֹ וַיֵּשְׁבֶת בֵּינֵיהֶם כְּאֶת אַתָּה רָאִית:
10וַיַּרְא שְׁכֶם אֶת-דִּינָה בַּת-יַעֲקֹב וַיִּרְא בָּהּ וַיִּתְבַּע נַפְשׁוֹ בַּדִּינָה:
יא וַיִּשְׁלַח וַיִּקְחָהּ בַּחֲרִיץ וַתָּבֹא דִינָה בֵּית שְׁכֶם וַיַּחֲרְצֶהָ בַּחֲרִיץ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַיִּשְׁכֵּבָהּ מְאֹד וַיִּשְׁכֶּן אֹתָהּ בֵּיתוֹ:
12ויבאו ויגדו את הדבר ליעקב ,וכאשר שמע יעקב כי טמא שכם את דינה בתו ,וישלח יעקב שנים עשר מעבדיו לקחת את דינה מבית שכם ,וילכו ויבאו בית שכם לקחת את דינה משם.
13וַיָּבֹאוּ שְׁכֶם וְאֶנְשָׁיו וַיְגָרֵשׁ אֲלֵיהֶם מִבֵּיתוֹ ,וְלֹא נָתַן לָבֹא לִפְנֵי דִינָה ;וְשְׁכֶם יֹשֵׁב עִם דִינָה ,מְנַשְׁקֶהָא וַיְּחַבְּקֶהָ לִפְנֵי עֵינֵיהֶם.
יד וַיָּשׁוּבוּ עַבְדֵי יַעֲקֹב וַיַּגִּידוּ לוֹ לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר בָּאנוּ וַיְגָרֵשׁ אוֹתָנוּ הוּא וְאֶנְשָׁיו וַיַּעֲשֶׂה שְׁכֶם לְדִינָה לְעֵינֵינוּ:
15וידע יעקב גם כי טמא שכם את בתו ולא אמר דבר ובניו רעו את מקניו בשדה ויעקב חרש עד שובם
טז וְטֶרְמַן בֹּא בָנָיו הַבָּתָה וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב שְׁתֵּי נַעֲבָדוֹת מִבְּנוֹת עֲבָדָיו לְשָׁמְרַת אֶת דִּינָה בֵּית שְׁכֶם וּלְשָׁבָה עִמָּהּ .וְשְׁכֶם שָׁלַשׁ מְרַבְּתָיו אֶל־חֲמוֹר בֶּן־חִדְקֶם בֶּן־פֶּרֶד אָבִיו לֵאמֹר קַח לִי אֶת־הַנַּעֲבָרָה הַזֶּה לְאִשָּׁה.
יז וַיָּבֹא חָמוֹר בֶּן חִדְקֶם הַחִוִּי בֵּית שֶׁכֶם בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב לְפָנָיו וַיֹּאמֶר חָמוֹר אֶל־בְּנוֹ שֶׁכֶם הַיְשָׁב אִשָּׁה בְּבוֹנוֹ עַמְּךָ אִשָּׁה כִּי תִּקַּח אֲשֶׁר עָבְרִית אֲשֶׁר לֹא מֵעַמְּךָ הִיא:
18וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁכֶם לַבַּדָּה תַּקִּישׁ לִי כִּי חָפֵץ הִיא בְּעֵינַי וַיַּעֲשֶׂר חֲמוֹר כְּדַבֵּר בְּנוֹ כִּי חָבֵד הוּא לְעָלָיו מְאֹד:
19ויצא חמור אל יעקב לדבר איתו על הדבר הזה וכאשר יצא מבית שכם בנו ,בטרם בא אל יעקב לדבר אליו ,הנה בני יעקב באו מן השדה ,כשמעם את הדבר אשר עשה שכם בן חמור.
20וַיִּתְעַצְּרוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד עַל־אֲחוֹתָם וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם הַבָּתָּה חֶרֶף לְפָנָם לְטֹם־אֲסַפֵּר מְקָנָם:
21ויבאו וישבו לפני אביהם וידברו אליו בחמת אפו לאמר מות לאיש הזה ולביתו כי צוה יהוה אלהי כל הארץ את נח ואת בניו לבלתי יגזל ולא ינאף האדם ועתה הנה שכם גם חטפה וגם זנתה את אחותנו ולא ידבר אליו דבר אחד מכל אנשי העיר
22הלא ידעת ותבין כי דין מות הוא לשכם ולאביו ולכל העיר על דבר אשר עשה.
23וַיְּדַבְּרוּ פְּנֵי אֲבִיהֶם בַּדָּבָר הַזֶּה וְהִנֵּה חֲמוֹר אֲבִי שֶׁכֶם בָּא לְדַבֵּר אֶל־יעקֹב אֶת־דִּבְרֵי בְּנוֹ עַל־דִּינָה וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יַעֲקֹב וְלִפְנֵי בָּנָיו:
24וידבר חמור אלהם לאמר נפש שכם בני חפצה בבתכם תנו נא אותה לו לאשה והתערבו עמנו תנו לנו את בנותיכם וניתן לכם את בנותינו ושבו עמנו בארצנו והיינו לעם אחד בארץ
25כי ארצנו רחבה מאוד ,ישבו וסחרו בה ורכשו בה נחלות ועשו בה כרצונכם ,ואיש לא ימנע אתכם לדבר אליכם דבר.
26וַיְּחַדֵּל חֲמוֹר לְדַבֵּר אֶל־יעקֹב וְאֶל־בָּנָיו ,וְהִנֵּה שְׁכֶם בְּנוֹ בָּא אַחֲרָיו ,וַיֵּשֶׁב לְפָנֵיהֶם.
27וַיְדַבֵּר שְׁכֶם לִפְנֵי יַעֲקֹב וְלִפְנֵי בָנָיו לֵאמֹר אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵיכֶם וְתִתְּנָה לִי אֶת־בַּתְּךָ וְכָל־אֲשֶׁר תֹּאמַר לָנֵי אֶמְצָא אֶעֱשֶׂה לָהּ:
28בקשו ממני נדוניה ותתנה רבה ואתן ,וכל אשר תאמר אלי אעשה ;וכל אשר ימרד מצותיך ימות ;רק תן לי את הנערה לאישה.
29וַיַּעֲנֶה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֶת-חַמּוֹר וְאֶת-שֶׁכֶם בְּנוֹ מַרְמָה לֵאמֹר ,כָּל-אֲשֶׁר דִּבְרַתְנוּ אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לָכֶם.
30והנה אחותנו בביתך ,אך הרחק ממנה עד אשר נשלח אל יצחק אבינו על הדבר הזה ,כי לא נוכל לעשות דבר בלא ידיעתו.
31כי הוא יודע את דרכי אברהם אבינו וכל אשר יאמר לנו נספר לכם לא נסתר מכם דבר.
לב וַיֹּאמַר שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֶת־כֹּל־כֹּל־שְׁכֶם וְאֶת־אָבִיו לִמְצָא עֵצָה וְלִשְׁאֵל עֵצָה מַה־יֶּעֱשֶׂה לְשְׁכֶם וּלְעִירוֹ בַּדָּבָר הַזֶּה:
33וַיִּשְׁמַע שְׁכֶם וְאָבִיו אֶת-דִּבְרֵי שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיֵּצֵא שְׁכֶם וְאָבִיו לָלֵךְ לְבַתָּה:
34וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל־אָבִיהֶם לֵאמֹר הִנֵּה יָדַעְנוּ כִּי־מָוֶת הַרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וּלְעִירָם כִּי־עָבְרוּ אֶת־אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וּלְבָנָיו וּלְזַרְעוֹ אַחֲרֵיהֶם
לה וגם על אשר עשתה שכם את הדבר הזה לדינה אחותנו לטמאתה כי לעולם לא תיעשה בתוכנו תועבה כזו
36ועתה דע וראה מה תעשה ובקש עצה ותואמה מה לעשות להם להרוג את כל יושבי העיר הזאת.

37ויאמר אלהם שמעון הנה עצה טובה לכם אמרו להם למול כל זכר בהם כאשר נימולים אנחנו ואם לא יחפצו לעשות כן ניקח מהם את בתנו ונלך

38ואם יסכימו לעשות זאת ויעשו זאת ,אז כשישקעו מכאב ,נתקוף אותם בחרבותינו ,כמו על אדם שקט ושלו ,ונחרוג כל זכר ביניהם.

39ותמצא עצת שמעון טוב בעיניהם ,וייעץ שמעון ולוי לעשות להם כאשר הועצה.

40וַיָּשׁוּב שְׁכֶם וַחֲמוֹר אָבִיו אֶל־יַעֲקֹב וְאֶל־בָּנָיו לְדַבֵּר עַל־דִּינָה וּלְשְׁמֹעַ אֶת־מָה יְעֲשִׂיו בְנֵי־יַעֲקֹב עַל־דְּבָרָם:

41וַיֹּאמַר בְּנֵי יַעֲקֹב אֱלֵהֶם מִרְמָה לֵאמֹר ,הַגִּידוּ אֶל־יִצְחָקָם אֲבִינוּ כָּל־דְּבָרֵיכֶם וְהָיוּ דְבָרְכֶם יָפַצְתְּ עַל־עַל־פָּנָיו.

42וידבר אלינו לאמר כה צוהו אברהם אביו מאת אלהים אדון כל הארץ כי כל איש אשר לא מזרעו וירצה לקחת אחת מבנותיו ימול לו כל זכר כאשר אנחנו מולים ואז ניתן לו את בתנו לאישה

43עתה הודעתנו לך את כל דרכינו אשר דיבר אבינו אלינו כי לא נוכל לעשות את זה אשר דיברת אלינו לתת את בתנו לערל כי חרפה היא לנו

44וזאת נסכים לכם לתת לכם את בתנו וגם את בנותיכם ניקח לנו ונשב בתוככם והיינו עם אחד כאשר דברתם אם תשמעו אלינו ותסכימו להיות כמונו למול כל זכר לכם כאשר אנחנו מולים

45וְאִם לֹא תִשְׁמַעְתֶּם אֵלֵינוּ לְמוּל כָּל-מַזְכָּר כַּאֲשֶׁר נְמוּלִים אֲשֶׁר צִוִּינוּ וְנָבֹא אֲלֵיכֶם וְנִקַּח אֶת-בִּתֵּנוּ מֵעֲלֵכֶם וְנִלַּכְתָּ.

46וַיִּשְׁמַע שְׁכֶם וְחָמוֹר אָבִיו אֶת-דִּבְרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב וַיְשַׁבֶּה הַדָּבָר עַל-פָּנֵיהם מְאֹד וַיְּהֶרֶר שְׁכֶם וְחָמוֹר אָבִיו אָתָר מַחְפֵּט בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי שְׁכֶם חָבַב אֶת-דִּינָה מְאֹד וְנַפְשׁוֹ קָשְׁבָה בָּהּ:

47וַיָּהֶר שְׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו אֶל-שֶׁעַר הָעִיר וַיְקַבְּצוּ אֶת-כָּל-אֲנָשִׁי עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהם אֶת-דִּבְרֵי בְנֵי יַעֲקֹב לֵאמֹר

48באנו אל האנשים האלה בני יעקב ונדבר אליהם על בתם והאנשים האלה יסכימו לעשות כרצוננו והנה ארצנו גדולה להם וישבו בה ויסחרו בה והיינו עם אחד ניקח את בנותיהם ואת בנותינו ניתן להם לנשים

מט ורק בתנאי הזה יסכימו האנשים האלה לעשות את הדבר הזה ,כי ימול כל זכר בנו כאשר הם נימולים ,כאשר ציווה אותם אלהיהם , וכאשר נעשה כדבריהם להמול ,וישבו בתוכנו ,יחד עם בהמתם ורכושם ,והיינו לעם אחד עמם.

50וַיִּשְׁמַע כָּל־אֲנָשֵׁי הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי שֶׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו וַיַּעֲשֶׂה כָּל־אֲנָשֵׁי עִירָם עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ לְמוּל כִּי־שֶׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו נִשְׂרִים הָיוּ לְפָנֵיהם:

51וַיַּשְׁכֵם שֶׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו בַּבֹּקֶר וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי עִירָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּקְרָאוּ אֶל־בְּנֵי־יַעֲקֹב וַיִּמּוֹלוּ כָּל־מַזְכָּר לָהֶם בַּיּוֹם הַהוּא וּבַיּוֹם מָחֳרָתוֹ:

52וַיִּמּוֹלוּ אֶת-שֶׁכֶם וְאֶת-חֲמֹר אָבִיו וַיִּמָּלוּ כָּל-אִישׁ וַיֵּלֶךְ לְבֵיתָם כִּי-מֵאֵת יְהוָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה עַל-עִיר שֶׁכֶם וְאֶת-יְהוָה הָיָה עֲצַת שִׁמְעוֹן בַּדָּבָר הַזֶּה לְמַעַן הַיְהוָה נִתַּן אֶת-עִיר שֶׁכֶם בְּיַד שְׁנֵי-בְנֵי יַעֲקֹב:

פרק34

1וְהָיוּ מִסְפַּר כָּל־הַמָּנִים הַנִּמּוֹלִים שֵׁשׁ־מָאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמָּה אִישׁ וְמָאתַיִם וְאַרְבָּעִים שֶׁשָּׁה־טָנִים:

2וְלֹא-אֲחִידֶקֶם בֶּן-פֶּרֶד אֲבִי חַמּוֹר וְשִׁשֶׁת-אֶחָיו לֹא-אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶל-שֶׁךְ אֶל-חַמּוֹר אֲבִיו וְלֹא-אֱמוּלוּ כִּי-הִתְעַסְּתָה עַל-בְּעֵינֵיהם וַיַּחֲרוּ אֶפְשָׁם מְאֹד עַל-הַזֶּה לֹא-שְׁמַעוּ אֲנֵי-הָעִיר אֲלֵיהֶם:

ג ובערב היום השני מצאו שמונה ילדים קטנים אשר לא נימולו כי הסתירו אמותיהם משכם ומחמור אביו ומאנשי העיר

ד וַיִּשְׁלַח שְׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו לְהַבִּיאֵם לְפָנֵיהֶם לְהִמּוֹל וַיַּעֲלוּ חִדְקֶם וְשִׁשֶׁת אֶחָיָם בְּחַרְבָתָם וַיִּבְקוּ לַהֲרֹגֵם:

ה וַיַּחְקוּ לְהָרֹג אֶת־שֶׁכֶם וְאֶת־חַמּוֹר אָבִיו וְחַקוּ לְהָרֹג אֶת־דִּינָה עִמָּהֶם בְּגִין הַזֶּה:

ו ויאמרו אלהם מה הדבר הזה אשר עשיתם האין נשים בבנות אחיכם הכנענים כי חפצתם לקחת לכם בנות העברים אשר לא ידעתם מִנֶּשׁ ותעשו את המעשה הזה אשר לא ציוו אתכם אבותיכם

ז הַמַּעֲלָה אַתָּה חָשׁוּב כִּי תַצְלִיחַ בַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וּמַה תַּעֲנֶה בַּדָּבָר הַזֶּה לְאֶחָךְ הַכְּנַעֲנִים אֲשֶׁר בָּאוּחַ מַחֲרָר וַיִּשְׁאַלְךָ עַל הַדָּבָר הַזֶּה:

8ואם לא ייראה מעשיכם צדיק וטוב בעיניהם ,מה תעשו לנפשותיכם ואני לנפשותינו ,בכך שלא שמעתם בקולנו?

ט וְאִם-יְשְׁמַע יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְכָל-אֶחֶיךָ בְּנֵי-חָם אֶת-מַעֲשֶׂהְךָ לֵאמֹר

י בעבור אשה עברייה עשו שכם וחמור אביו וכל יושבי עירם את אשר לא ידעו ולא ציוו עליהם אבותיהם .לאן תברחו ולאן תסתירו את כלבתכם כל ימיכם לפני אחיכם יושבי ארץ כנען.

יא ועתה לא נוכל לעמוד בדבר הזה אשר עשיתם ,ולא נוכל לשאת עלינו את העול הזה אשר לא ציוו עלינו אבותינו.

12הנה מחר נלכה ונאסף את כל אחינו את אחינו הכנענים היושבים בארץ ונבוא כולנו ונכה אותך ואת כל הבוטחים בך ולא ייתרה ממך וממנה שריד.

13וַיִּשְׁמַע חַמּוֹר וְשֶׁכֶם בְּנוֹ וְכָל-אֲנָשֵׁי הָעִיר אֶת-דִּבְרֵי חִדְקֶם וְאֶחָיו וַיִּפְרוּ לַנַּפְשָׁם מְאֹד מִדְּבָרֵיהם וַיַּחֲרוּ עַל-מָּה שֶׁעָשׂוּ:

יד וַיַּעֲנֶה שְׁכֶם וְחַמּוֹר אָבִיו אֶת-חִדֶּקֶם אֲבִיהֶם וְאֶחָיו וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהם כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבְרַתְכֶם אֵלֵינוּ אֱמֶת הֱוָה.

15עַתָּה אַל-תֹאמְרוּ וְאַל-תַּעֲלוּ בִּלְבְבְכֶם כִּי בְּאַהֲבַת הָעִבְרִים עָשִׂינוּ אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא צִוָּווּ אוֹתוֹנוּ אֲבוֹתֵינוּ.

16וְכֵן רָאִינוּ כִּי לֹא הִיא לָכֹל וְלֹא חָפְצוּם לִהְיוֹת לִמְאֻשָּׁנוּ לְבָתָם לְקַחְאתָהּ ,אֶלָּא בְּעַנְיָן זֶה ,לְכֹל־כֵן נִקְשִׁיב בְּקוֹלָם וַיַּעֲשֶׂה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר רָאִיתָם לְמַעֲשֶׂה אֶת־חָפְצוּנוּ מֵאַתָּם.

17וכאשר נשיג מהם את בקשתנו ,נשוב אליהם ועשינו להם את אשר תאמר לנו.

18אנו מתחננים בפניכם ,חכו ותמתינו עד אשר ירפא בשרנו ושוב נתחזק ,ואז נלך יחד נגדם ,ונעשה להם את אשר בלבבכם ובלבבנו.
19ותשמע דינה בת יעקב את כל הדברים האלה אשר דברו חדקים ואחיו ואת אשר ענה להם חמור ושכם בנו ואנשי עירם
20ותמהר ותשלח אחת מנערותיה אשר שלח אביה לשמר לה בבית שכם אל יעקב אביה ואל אחיה לאמר
21כה יעץ חידקים ואחיו עליכם ,וכה ענה להם חמור ושכם ואנשי העיר.
22וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֹּהִים וַיֵּמַעֵר אַפּוֹ בָּהֶם
23וַיִּשָּׁבַע שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיֹּאמְרוּ חַי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־הָאָרֶץ כִּי עַד הַזֶּה מָחָר לֹא־יְהִי שָׁמְעוֹן בְּכָל־הָעִיר:
24ועשרים נערים התחבאו אשר לא נימולים ,וילחמו הנערים האלה עם שמעון ועם לוי ,ושמעון ולוי הרג מהם שמונה עשר ,ושנים נמלטו מפניהם וימלטו אל-בורות הסיד אשר בעיר ,ושמעון ולוי חיפשם ולא מצאום.
25וַיֹּאמֶן וְלֵוִי הוֹסִיף לְהַסְבֵּל בָּעִיר וַיַּרְגוּ אֶת־כָּל־אַנְֽי־הָעִיר בְּפִי־חֶרֶב וְלֹא־הִשְׁאָרוּ אַף־שָׂרִיד:
26ותהיה מהומה גדולה בתוך העיר ,ותעלה צעקת אנשי העיר השמים ,וכל הנשים והילדים צעקו בקול רם.
27וַיַּרְגוּ שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֶת־כָּל־הָעִיר לֹא־הִשְׁאִירוּ מִזָּכָר בְּכָל־הָעִיר:
28וַיַּרְגוּ אֶת-חֲמוֹר וְאֶת-שֶׁכֶם בְּנוֹ לְפִי-חֶרֶב וַיִּקְחוּ אֶת-דִּינָה מִבֵּית שֶׁכֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם:
29וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּבֹאוּ עַל־הַהֲרֻגִים וַיָּבֹזוּ אֶת־כָּל־נִכְלָתָם אֲשֶׁר בָּעִיר ובשָּׂדֶה:
30ובהם שללו את השלל ויקמו שלש מאות איש ויזרוקו עליהם עפר ויכתם באבנים ויפנה שמעון אליהם והרגם את כולם לפי חרב ויפנה שמעון לפני לוי ויבוא העיר:
31ויקחו את צאנם ואת בקרם ואת בהמתם וגם את יתר הנשים והטף ויובילו את כל אלה ויפתחו שער ויצאו ויבאו אל יעקב אביהם בחירוף נפש.
לב וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ לְעִירָה וְאֶת הַבִּזָּל אֲשֶׁר גָּלוּ מֵאִתָּם וַיֶּחֱרַף יַעֲקֹב בָּהֶם מְאֹד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶ יַעֲקֹב מַה זֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִי הִנֵּה נָחַתִּי בֵּין הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְאֵין מֵהֶם עָרֵב עָלָי:
33ועתה עשית אותי לרע על יושבי הארץ בכנעני ובפרזי ואני ממעטים ויתאספו עלי כולם והרגוני כששמעו את מעשיך עם אחיהם ואני וביתי אושמד.
לד וַיַּעֲנֶה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וְכָל-אַחֵיהֶם עִמָּהֶם אֶת-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה גָּרִים הָאֲנַחְנוּ בָּאָרֶץ וְהַתַּעֲשֶׂה שְׁכֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה שְׁכֶם וְהַיַּעֲשֶׂה אֶת-אֲחוֹתֵנוּ כְּזוֹנָה בַּחוּצֹר:
35ומספר הנשים אשר שבו שמעון ולוי מן העיר שכם ,אשר לא הרגו ,היה שמונים וחמש ,אשר לא ידעו גבר.
36ותהי ביניהם נערה יפה מראה ויפה מראה ושמה בונה וייקחה שמעון לאשה ומספר הזכרים אשר שבו ולא הרגו היה ארבעים ושבעה איש ואת השאר הרגו.
לז וכל הנערים והנערות אשר שבו שמעון ולוי מעיר שכם היו עבדים לבני יעקב ולבניהם אחריהם עד יום צאת בני יעקב מארץ מצרים
38וַיֵּצֵא שִׁמְעוֹן וְלֵוִי מִן הָעִיר וַיָּקֻמוּ שְׁנֵי הַנְּעָרִים אֲשֶׁר נִתְחַבּוּ בָּעִיר וְלֹא מֵתוּ בֵּין אֶת־אֶשְׁעִיר וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַזֶּה וַיִּמְצוּ אֶת־הָעִיר שָׁמְרוּ בְּלֹא־אִישׁ וְרַק־נָשֶׁה בֹכוֹת וַיִּקְרוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמְרוּ הֵן זֹאת הָרָעָה אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי־יַעֲקֹב הָעֶבְרָעָה לְעִיר הַזֶּה בַּהֲרִידָם הַיּוֹם אֶת־עִירֵי הַכְּנַעֲנִית וְלֹא־יָרְאוּ לְנ
39וַיֵּצְאוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מִן הָעִיר וַיֵּלְכוּ אֶל־עִיר תַּפְנַךְ וַיָּבֹאוּ שָׁם וַיַּגְדוּ לְיוֹשְׁבֵי תַּפְנַךְ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־קָרָה אֹתָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי־יַעֲקֹב לְעִיר שֶׁכֶם:
40והגיע הדבר אל ישוב מלך תפנך ,וישלח אנשים אל העיר שכם לראות את הנערים ההם ,כי לא האמין להם המלך לדבר הזה , לאמר איך יכלו שני אנשים להחריב עיר גדולה כשכם?
41וישבו מלאכי ישוב ויגדו לו לאמר באנו אל העיר והיא חרבה ואין שם איש רק נשים בוכיות ולא צאן ובקר אין שם כי את כל אשר היה בעיר לקחו בני יעקב
42וַיִּתָּמֹת יַשּׁוּב לֵאמַר כָּךְ כֵּן יַעֲשֶׂה שְׁנֵי אָדָם כָּךְ לְהַשְׁחִית עִיר כָּכָל גְּדֹלָה וְאֵין אִישׁ אֶחָד יָכוֹל לְעָמֹד מִפָּנָם:
43כי לא היה כמותו מימי נמרוד ,וגם לא מזמן לא היה כמותו ;ויאמר ישוב מלך תנח אל עמו ,חזקו ונלך ונלחם בעברים האלה , ועשינו להם כאשר עשו לעיר ,וננקם את דבר אנשי העיר.
44וַיִּעַץ יַשּׁוּב מֶלֶךְ תַּפְנַךְ אֶת־יוֹעֲצָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה ,וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו יוֹעֲצָיו לבדך לֹא־תְכֹל אֶת־הָעָבִים כִּי־עָצְמוּ לַעֲשָׂא אֶת־הַמְּלָאכָה הַזֶּה לְכָל־הָעִיר:
45אם שנים מהם החריבו את כל העיר ואיש לא עמד נגדם אם תלך נגדם ויקומו עלינו כולם וגם אותנו ישמידו.
46וְאִם תִּשְׁלַח אֶל־כָּל־הַמְּלָכִים הַסְּבִיבִים אוֹתֵנוּ וָבָאוּ יַחַד וְנָלְכָה עִמָּהֶם וְנִלְחָמָה עִם־בְּנֵי־יַעֲקֹב וְתִתְעַל עֲלֵיהֶם:
47וישמע ישוב את דברי יועציו וטוב לו דבריהם ובעלי עמו ויעשה כן וישלח ישוב מלך תפנך אל כל מלכי האמורי אשר סביב שכם ותפנך לאמר
48עלה עמי ועזרני ,ונכה את יעקב העברי ואת כל בניו ,והשמדתם מן הארץ :כי כה עשה לעיר שכם ,והלא ידעת.
49וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֶת-הָרָעָה אֲשֶׁר-עָשְׂאוּ בְּנֵי-יַעֲקֹב לְעִיר שֶׁכֶם וַיִּתְמַעוּ מִפָּנָיו מְאֹד:
50וַיִּקְבְּצוּ שִׁבְעַת מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וְכָל צְבָאוֹתָם כַּעֲשֶׂרֶת אֲנָשִׁים חֲרָבוֹת שְׁלוֹף וַיָּבֹאוּ לְהִלָּחֵם עַל־בְּנֵי יַעֲקֹב וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב כִּי קִבְּצוּ מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לְהִלָּחֵם עַל־בָּנָיו וַיֵּרַא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ:
51וַיִּקְרָא יַעֲקֹב עַל-שִׁמְעוֹן וּבְלֵוִי לֵאמֹר מַה-הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם ?לָמָּה רַעְתֶּם לִי לְהָבִיא עָלַי אֶת-כָּל-בְּנֵי-כְנַעַן לְהַשְׁמִידֵנִי וְאֶת-בֵּיתִי ?כִּי-נִשְׁלַחְתִּי אֶת-בֵּיתִי וְאַתֶּם עֲשִׂיתֶם לִי הַדָּבָר הַזֶּה וְהִסִּיתֶם עָלַי אֶת-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בְּמַּעֲשֶׂיךָ.

52ויען יהודה את אביו לאמר" :האם לחינם הרגו אחי שמעון ולוי את כל יושבי שכם ?כי על אשר ענתה שכם את אחותנו ,ועברה את
מצות אלהינו לנח ולבניו ,כי לקח שכם את אחותנו בכוח ,ונאפה עמה".
53וַיַּעֲשֶׂה שְׁכֶם אֶת כָּל־הָרָע הַזֶּה וְלֹא־יֹשְׁבֵי עִירוֹ פֹּעֵר עָלָיו לֵאמֹר לָמָּה תַּעֲשֶׂה זֹאת הֲלֹא עַל־זֶה אֶת־זֶה הֲלֹכוּ אָחִי וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר וַיְהֹוָה
נָתְנָהּ בְּיָדָם יֵשׁ עֵבֶר יֹשְׁבֶיהָ אֶת־מִצְוֵי אֱלֹהֵינוּ הַפָּא לָשָׁוְה עָשׂוּ כָּל־זֶה:
54ועתה למה אתה ירא או נסער ,ולמה אתה כועס על אחי ,ולמה חרה אפך עליהם?
55אם כן אלהינו אשר נתן בידם את עיר שכם ואת אנשיה גם הוא יתן בידנו את כל מלכי הכנעני הבאים עלינו ונעשה להם כאשר
עשו אחי לשכם
56עתה היה שקט לגביהם והשלך מעלך פחדיך ,ובטוח על יהוה אלהינו והתפלל אליו שיעזור לנו ויציל אותנו ,וימסור את אויבינו
בידינו.
57ויקרא יהודה אל אחד מעבדי אביו לך נא וראה היכן נמצאים המלכים הבאים עלינו וצבאותיהם
58וילך העבד וירא מרחוק ויעל נגד הר סיחון וירא את כל מחנות המלכים עומדים בשדה וישב אל יהודה ויאמר הנה המלכים
עומדים בשדה וכל מחנותיהם עם רב מאוד כחול שעל שפת הים
59ויאמר יהודה אל שמעון ולוי ואל כל אחיו התחזקו והיו בני חיל כי יהוה אלהינו עמנו אל תיראו מהם
60איש עמדו חגור בכלי מלחמה קשתו וחרבו ונלך ונלחם עם הערלים האלה ה 'אלהינו הוא יושיענו
61ויקומו ויתחגרו איש את כליו ,גדול ועד קטן ,אחד עשר בני יעקב ,וכל עבדי יעקב עמהם.
62וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם כָּל-עַבְדֵי יִצְחָק אֲשֶׁר הָיוּ עִם-יִצְחָק בְּחֶבְרוֹן כֻּלָּם צֻמְרוּ בְּכָל-כְּלֵי-מִלְחָמָה ,וְהָלַכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְעַבְדֵיהֶם ,מֵאָה וְשָׁנֵים
עֶשְׂרִים אִישׁ ,אֵלֶּה הַמְּלָכִים הַלָּה ,וְגַם יַעֲקֹב הָלַךְ עִמָּהֶם.
63וַיִּשְׁלַחוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל־יִצְחַן בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִיהֶם חֶבְרוֹן הוּא קִרְעַת־אַרְבַּע לֵאמֹר:
64התחננו בעדנו אל יהוה אלהינו ,שתשמור אותנו מיד הכנעני הבא עלינו ,ותתן אותם בידנו.
65וַיִּתְפַּלֵּל יצחק בן אברהם אֶל־יְהֹוָה עַל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר יְהֹוָה יְהֹוָה אֱלֹהִים אַתָּה דִּבְּרַת לְאָבִי לֵאמֹר אַרְבֶּה אֶת־צַרְעֶךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
וְגַם־אַתָּה דִּבְרֶךָ קִים עַתָּה כִּי־אֲחוּדִים מַלְכֵי כְּנַעַן לְהִיַּחֵלֹם עִם־בָּנַי כִּי לֹא־חָמָסוּ:
66ועתה יהוה אלהים אלהי כל הארץ ,סלף נא את עצת המלכים האלה ,וְלֹא יַלְחַמוּ בְּבָנַי.
67וְהִטְעִיל בְּלַב הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְעַמָּם בְּפַרְעַת בְּנֵי וְהִשְׁפִּית אֶת גָּאוֹתָם ,וְיַסְבוּ מִבְּנֵי:
68ובידך החזקה ובזרועך הנטויה הציל את בני ואת עבדיהם מידם כי בידך כוח וגבורה לעשות את כל זאת
69וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַעֲבָדָם אֶל־הַמְּלָכִים וַיִּבְטַחוּ בָהּ 'אֱלֹהֵיהֶם וּבְהָלַכְתָּם וַיִּתְפַּלֵּל גַּם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶל־הַיְהֹוָה וַיֹּאמֶר ה 'אֱלֹהִים אֱלֹהִים
גָּדוֹל וַיִּרְמֹשׁ מִי מִקֶּדֶם מֵאַתָּה עַד עָתָה וְעוֹלָם:
70אתה הוא המעורר מלחמות ומשבית אותן ,בידך כוח וגבורה לרומם ולהשפיל ;הוי תהיה תפילתי רצונה לפניך ופניך ברחמיך ,
להרשים את לב המלכים האלה ואת עמם בפחד בני ,ולהפחיד אותם ואת מחנותיהם ,ובחסדך הרב תושיע את כל הבוטחים בך ,כי אתה
הוא שיכול להשפיל עמים תחתינו ולהכניע גויים תחת ידנו.

פרק35

1וַיָּבֹאוּ כָּל-מַלְכֵי הָאֱמוֹרִי וַיַּעַמְדוּ בַּשָּׂדֶה לִרְעֹץ בְּיוֹעֲצֵיהֶם מַה-יַּעֲשׂוֹת לְבֵי-יַעֲקֹב כִּי-הֵם עוֹד יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם לֵאמֹר הֵן שְׁנַיִם מֵהֶם הִרְגִּיעוּ
אֶת-כָּל-עִיר שְׁכֶם:
2וַיְהֹוָה שָׁמַע אֶת-תְּפִלָּתוֹת יִצְחַק וְיַעֲקֹב וַיְּמַלֵּא אֶת-לֵב כָּל-יוֹעֲצֵי הַמַּלְכִים הַלָּלִים יִרְאָה וְפִגְדָּה גְדוֹלָה וַיִּקְרָאוּ כָּל-אֶחָד:
ג הַטִּפֵּל אַתָּה הַיּוֹם ,אוֹ הַאֵין בָּךְ תְּבוּנָה ,כִּי תִלָּחֵם עִם-הָעָרִים ,וּמַה תִּשְׂמַח בַּשְׁחִידֶךָ הַיּוֹם?
4הנה שנים מהם באו אל העיר שכם בלי מורא ובלי פחד ,והרגו את כל יושבי העיר ,ולא עמד איש עליהם ,ואיך תוכלו להילחם
בכולם?
ה וידעת כי חיבהם אלהיהם רבה ועשה להם גבורות אשר לא נעשו כמותן מימי קדם ובכל אלהי הגויים אין יעשה כגבורותיו:
ו הוּא הַצִּיל אֶת-אַבְרָהָם הָעִבְרִי מִמַּעַד נִמְרוֹד וּמִמַּעַד כָּל-עַמּוֹ אֲשֶׁר קָשְׁרוּ הַמָּרְגוֹ אוֹתוֹ פַּעַם:
7וגם מן האש אשר השליך אותו המלך נמרוד ,ויציל אותו ממנה.
8ומי עוד יעשה כזו ?הרי אברהם הוא אשר הרג את חמשת מלכי עילם כאשר נגעו בבן אחיו אשר בימים ההם ישב בסדום.
9ויקח את עבדו הנאמן בביתו ואת מעט אנשיו וירדפו את מלכי עילם בלילה אחד ויהרגו אותם ואת כל רכושו אשר לקחו ממנו השיב
לבן אחיו:
10וְהָיָדַע אַתֶּם כִּי אֱלֹהֵי הָעֲבָרִים הַלָּה חָפֵץ בָּהֶם מְאֹד ,וְגַם הֵם חָפֵץ בּוֹ ,כִּי יְדַעוּ כִּי הוּא הַגְּשָׁמֵשׁ מִכָּל-אוֹיְבֵיהֶם.
יא והנה ,באהבתו לאלהיו ,לקח אברהם את בנו יחידו ויקר ויאמר להעלותו לעולה לאלהיו ,ואלמלא מנע ממנו אלהים לעשות זאת ,
היה עושה זאת באהבתו לאלהיו.
12וירא אלהים את כל מעשיו וישבע לו ויאמר לו כי יושיע את בניו ואת כל זרעו מכל צרה אשר יפגע בהם כי עשה את הדבר הזה
ובאהבתו לאלהיו חנק את רחמיו על בנו
13והלא שמעתם אשר עשה אלהיהם לפרעה מלך מצרים ולאבימלך מלך גרר בלקיחת אשת אברהם אשר אמר עליה אחותי היא פן
יהרגוהו עליה וחשבו לקחתה לאשה ויעשה אלהים להם ולעמם את כל אשר שמעת:
14והנה עינינו ראינו כי בא אליו עשו אחי יעקב עם ארבע מאות איש למען להרגו כי זכר כי לקח ממנו את ברכת אביו

15וילך לקראתו בבואו מארם להכות את האם עם הילדים, ומי הציל אותו מידו אם אלהיו אשר בטח בו? הוא הציל אותו מיד אחיו
וגם מיד אויביו, והנה הוא עוד יגן עליהם.
טז מי לא ידע כי אלוהיהם הוא אשר נתן להם כוח לעשות לעיר שכם את הרעה אשר שמעתם
יז יכלו שני אנשים בכוחם להחריב עיר גדולה כשכם, אלמלא אלהיהם אשר בטחו בו? הוא אמר ויעשה להם את כל זאת להרוג את
יושבי העיר בעירם.
18והאם תוכל אז לגבור על אלה שיצאו יחד מעירך להילחם בכולם, גם אם פי אלף יותר יבואו לעזרתך?
19הלא ידעת ומבין כי לא להלחם בהם באת כי אם למלחמה עם אלוהיהם אשר בחר בהם באת ועל כן כולכם באתם היום להישמד.
20ועתה הימנעו מהרעה הזאת אשר אתם מנסים להביא על עצמכם, וטוב לכם לא לצאת איתם למלחמה כי מעטים הם במספר כי
אלוהיהם עמם
21וַיִּשְׁמַע מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֶת־כָּל־דִבְרֵי יֹעֲצֵיהֶם וַיִּמָּה לִבָּם וַיִּפְרְאוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב וְלֹא־הִלְחֲמוּ בָּהֶם:
22וַיִּטּוּ אוֹזְנֵיהֶם אֶל-דִּבְרֵי יוֹעֲצֵיהֶם וַיִּשְׁמְעוּ אֶל-כָּל-דְבָרֵיהם וַיֵּעָשֶׂה דִּבְרֵי הַיּוֹעֲצֵיהֶם מְאֹד וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:
23וַיָּבוּ הַמְּלָכִים וַיִּמָּנְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹב כִּי לֹא עָזוּ לָגֶשׁוּ אֲלֵיהֶם לְהִיַּחֵם עִמָּהֶם כִּי יָרְאוּ מֵהֶם מְאֹד וַיִּמְסַג לִבָּם מִפַּחְדָם מֵהֶם:
24כי מאת יהוה יצא להם כי שמע את תפילות עבדיו יצחק ויעקב כי בטחו בו וישבו כל המלכים האלה למחנותיהם ביום ההוא איש
לעירו ולא נלחמו בעת ההיא עם בני יעקב
25וַיַּעַמְדוּ בְנֵי יַעֲקֹב בַּיּוֹם הַהוּא עַד הָעֶרֶב, נֶגְדַּב הַר סִיחוֹן; וַיִּרְאוּ כִּי לֹא בֹאוּ הַמְּלָכִים הַלָּחֲמוּ עִמָּהֶם, וַיָּשׁוּ בְנֵי יַעֲקֹב אַרְתָּם.

פרק36

1בעת ההיא נראה יהוה אל יעקב לאמר קום לך בית אל ושב שם ועשית שם מזבח ליהוה הנראה אליך אשר הציל אותך ואת בניך
מצרה
2וַיָּקָם יַעֲקֹב וּבָנָיו וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אל כִּדַבֵּר יְהוָה
ג ויהי יעקב בן תשעים ותשע שנה בעלה בית אל ויישב יעקב ובניו וכל העם אשר עמו בבית אל בלוז ויבנה שם מזבח לה' הנראה אליו
ויישב יעקב ובניו בבית אל ששת חדשים
4בעת ההיא נפטרה דבורה בת עוץ מינקת רבקה אשר הייתה עם יעקב ויקברה יעקב מתחת לבית אל, תחת עץ האלון אשר שם.
ה ותמת גם רבקה בת בתואל אם יעקב בעת ההיא בחברון היא קריעת ארבע ותיקבר במערת המכפלה אשר קנה אברהם מאת בני חת.
ו וַיְהִי חַיֶּיהָ שָׁלֹשׁ וּמֵאָה שָׁנָה וַתָּמָת וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב כִּי מֵתָה רִבְקָה אִמּוֹ וַיֵּבְךְּ מַר עַל־אִמּוֹ וַיַּעֲשׂוּ עָלֶיהָ, וַיַּעֲשׂוּ עָלֶיהָ, אֵבֶל גָּדוֹל, וְעַל־דְּבָרָה
מְמַנְקְתָּה, תַּחַת הָאֵלוֹן; וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא אַלּוֹן בְּכוּת:
7וַיָּמָת לָבָן הָארַמִּי בַּיָּמִים הַהֵם כִּי הִכֵּהוּ אֱלֹהִים עַל הָפֵר אֶת הַבְּרִית אֲשֶׁר בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב:
ח וַיַּעֲקֹב בֶּן מֵאָה שָׁנָה בְּרָאֵלָיו יְהוָה וַיְבָרְכוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל ותהר רחל אֵשֶׁת יַעֲקֹב בַּיָּמִים הַהֵם:
ט ובעת ההיא נסע יעקב וכל אשר לו מבית אל ללכת בית אביו חברון
10וַיֵּלֶדְתָּ בַּדֶּרֶךְ וְעוֹד רַחַל קַט לָבֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל בֵּן וַתְּקֶשֶׁה לָהּ וַתָּמֹת:
יא וַיִּקָּבֵר אֹתָהּ יַעֲקֹב בַּדֶּרֶךְ אֶפְרָתָה הִיא בֵּית לחם וַיַּעֲמֹת מַצְּבָרָה אֲשֶׁר שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי יְמֵי רָחֵל חָמֵשׁ וַיָּמָתָה:
12וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם בְּנוֹ הַיּוֹלֵד לוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ רָחֵל בְּנִימָן כִּי נוֹלַד לוֹ בָּרֶץ יְמִין:
13וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת רחל וַיִּטַּע יַעֲקֹב אוֹהֱלוֹ בְּאֹהֶל בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ:
יד וַיְקַנֵּא רְאוּבֵן לְלֵאָה אִמּוֹ עַל כָּךְ וַיִּמָּא אֶפְסוֹ וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא אֶל־אֹהֱלָה וַיִּסֵּא מִשָּׁם אֶת־מִשְׁכַּן אֶת־אָבִיו:
15בעת ההיא נלקחה מבני ראובן הבכורה, יחד עם משרות המלך והכהונה, כי חלל את מיטת אביו; והבכורה נתנה ליוסף, המלך
ליהודה והכהונה ללוי, כי חלל ראובן את מיטת אביו.
טז ואלה תולדות יעקב אשר ילד לו בפדן ארם ובני יעקב היו שנים עשר.
יז בני לאה ראובן הבכור ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון ואחותם דינה ובני רחל יוסף ובנימן
יח ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי אלה בני יעקב אשר ילדו לו בפדן ארם
19וַיִּסַּע יַעֲקֹב וּבָנָיו וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא אֶל־מַמְרֵא הִיא קִרְעַת־אַרְבָּה אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיָּגֶר שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב וּבָנָיו וְכָל־אֲשֶׁר
לוֹ אֶת־אָבִיו בְּחֶבְרוֹן:
20וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אָחִיו, בְּנָיו וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ, אֶל-אֶרֶץ שֵׂעִיר, וַיֵּשְׁבוּ שָׁם, וַיְחֻלְּלוּ בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר; וַיִּפְרוּ בְנֵי עֵשָׂו וַיִּרְבוּ מְאֹד בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר.
כא ואלה תולדות עשו אשר ילד לו בארץ כנען ובני עשו היו חמשה.
22וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשׂוּ אֶת־אֱלִיפַז בְּכוֹרוֹ וְגַם־הִיא יָלַד לוֹ אֶת־רְעוּאֵל וְאַהֲלִיבָמָה יָלַד לוֹ אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־יֶעְלָם וְאֶת־קֹרַח:
23אלה בני עשו אשר ילדו לו בארץ כנען ובני אליפז בן עשו תימן ועומר וצפו וגתם וקנז ועמלק ובני רעואל נחת וזרח ושמה ומזה
24ובני יעוש היו תמנה ועלוה ויתת ובני יעלם אלה ופינור וקנז
25ובני קרח תימן ומבצר ומגדיאל וארם אלה משפחות בני עשו לדודיהם בארץ שעיר.
26ואלה שמות בני שעיר החורי יושבי ארץ שעיר לוטן ושובל וצבעון וענה ודישן ואצר ודישון שבעה בנים הם.
27ובני לוטן חורי והמן ואחותם תמנה הוא תמנה אשר באה אל יעקב ובניו ולא שמעו אליה ותלך ותהי לפילגש לאליפז בן עשו ותלד
לו את עמלק
כח ובני שובל עלון ומנחת ועיבל ושפוא ואונם ובני צבעון איה וענה הוא הענה אשר מצא את הימים במדבר ברעה את אתונות צבעון
אביו

29וַיַּרְעֶה אֶת־אֲתֹנוֹת אָבִיו וַיּוֹלֶכֶם הַמִּדְבָּר בְּעִתִּים כָּל־עֵת:
30ויהי יום אחד ויביאם אל אחד המדבריות שעל שפת הים ,מול מדבר העם ,ובזמן שהוא מרעה אותם ,הנה סערה חזקה מאוד באה
מן העבר הים ותנח על האתונות הרעות שם ,וכלם עמדו דום.
31ואחרי כן יצאו מן המדבר ,כמאה ועשרים חיות גדולות ונוראיות ,מן העבר הים ,וכלן באו אל המקום אשר שם האתונות ,וישבו
שם.
32והחיות הללו ,מאמצען ומטה ,היו בצורת בני אדם ,ומאמצען ומעלה ,חלקן דמו דובים ,וחלקן דמו קיפה ,וזנבות מאחוריהם מבין
כתפיהם מגיעים עד הארץ ,כזנבות הדוכיפת ,והחיות הללו באו ורכבו על האתונות הללו ,והובילו אותם משם ,והם הלכו עד היום
הזה.
33ותגש אחת מן החיות האלה אל ענה ותכה אותו בזנבו ,ותברח משם.
34וכאשר ראה את המעשה הזה ,פחד מאוד על נפשו ,וינס ונמלט העירה.
לה וַיְגַפֵּר לְבָנָיו וְלְאַחָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר קָרַע לוֹ ,וַיֵּלְכוּ אֲנָשִׁים רַבִּים לְבַקֵּשׁ אֶת הָאֲתָרִים וְלֹא מָצָאוּם ;וְלֹא הָעֲנָה וְאֶחָיו לֹא הָעֲבוּ אֶל־הַמָּקוֹם
הַהוּא מִמַּחֲרָתוֹ כִּי יָרְאוּ לְנַפְשָׁם מְאֹד.
36ובני ענה בן שעיר דישון ואחותו אחליבמה ובני דישון חמדן ואשבן ויתרן וחרן ובני עזר בלהן וזבן ועקן ובני דישון עוץ וארן
לז אלה משפחות בני שעיר החורי לדושיהם בארץ שעיר.
38וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו וּבָנָיו בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר הַחוֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיָּחֵלּוּ בָּהּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲשֶׂה וַיֵּשְׁבוּ יַעֲקֹב וּבָנָיו וְכָל־אִתָּם עִם־אֲבִיהֶם יִצְחָק בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־אַבְרָהָם אֲבִיהֶם:

פרק37

1ובשנת מאה וחמש שנה לחיי יעקב היא שנת תשיעית לשבת יעקב עם בניו בארץ כנען בא מפדן ארם
2בימים ההם נסע יעקב ובניו מחברון ,וילכו וישבו אל העיר שכם ,הם וכל אשר להם ,וישבו שם :כי בני יעקב קנו מרעה טוב ועשב
למקנהם בעיר שכם ,אשר נבנתה אז העיר שכם ,והיו בה כשלוש מאות איש ואישה.
ג וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב ,בְּנֵינָיו וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ ,בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵחֲמוֹר אֲבִי שֶׁכֶם בָּאוֹ מִפַּדַּן-אֲרָם ,לְפָנִים כִּיּוּ שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֶת-הָעִיר:
4וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי וְהָאֱמוֹרִי ,אֲשֶׁר הִסְבוּ אֶת-עִיר שְׁכֶם ,כִּי-בוֹאוּ בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמָּם ,וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.
ה וַיֹּאמְרוּ הַשְּׁנִיעַ בְּנֵי יַעֲקֹב הָעִבְרִי יָבֹאוּ אֶל־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ אַחֲרֵי הַכִּיתָ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ וְגָרְשׁוּ עַתָּה הֲשׁוּבוּ וְגַם־אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר אוֹ
הַמִּתְרַגְּשׁוּ:
ו וַיֵּעָנְסוּ כָּל-מַלְכֵי כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ יַחַד לַעֲשׂוֹת לְמִחָמָה עִם-יַעֲקֶב וְעִם-בָנָיו:
ז וישלח ישוב מלך תַּפְנֵךְ גם אל כל מלכי שכנותיו אל אילן מלך געש ואל יהורי מלך שילה ואל פָּרְתוֹן מלך חָצָר ואל סוסי מלך סרטון
ואל לבן מלך בית חורן ואל שַׁבִּיר מלך עתנימה לאמר
ח עלו אלי ועזרו לי ,ונכה את יעקב העברי ואת בניו ואת כל אשר לו ,כי שוב באו שכם לרשתה ולהרוג את יושביה כבתחילה.
ט וַיִּקְהֲלוּ כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה יַחַד וַיָּבֹאוּ וְכָל־מַחֲנֹתָם עִם רַב מְאֹד כְּחוֹל עַל־שְׂפַת־יָם וְכֻלָּם הָיוּ מְנֵיךְ טַפְנֵךְ:
י ויצא אליהם ישוב מלך תנח וכל צבאו ויחנה אתם מול תנח מחוץ לעיר ואת כל המלכים האלה חילקם לשבעה מחנות ,שבעה מחנות ,
על בני יעקב.
יא וַיִּשְׁלְחוּ דְּבַר אֶל־יַעֲקֹב וְאֶל־בְּנוּ לֵאמֹר צְאוּ אֵלֵינוּ כֻּלָּם וְנִפְגְּשְׁנוּ אֶת־אֲנַחַת־אֵלֶּה בְּמִשְׁכָּב וְנִקְמַת אֶת־עַל־אֲנַחְיָם שֶׁמֶר הַרְגַּתְכֶם בָּעִירָם
וְעַתָּה תְּשׁוּבוּ אֶל־עִיר שֶׁמֶר וְתִשְׁבוּ בָּהּ וְהַרְגוּ אֶת־יוֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹתֶשְׁנָה:
12וישמעו בני יעקב את זאת ויתחר אפו מאוד על דברי מלכי כנען ויקומו עשרה מבני יעקב ויקומו ויתחגרו איש מכלי מלחמה ומאה
ושנים מעבדיהם חלוצי מלחמה עמהם
13וְכָל־הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי־יַעֲקֹב עַמְּדֵיהם הָלְכוּ אֶל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְיַעֲדָם יַעֲדֹם אֲבִיהֶם וְכֻלָּם עָמְדוּ עַל־גַּל־שֶׁכֶם:
יד וַיִּתְפַּלֵּל יַעֲקֹב אֶל־יְהוָה עַל־בָּנָיו וַיִּפְרֹשׂ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אַתָּה אֱלֹהִים שַׁדַּי אַתָּה אָבִינוּ אַתָּה יַצְרְתֵּנוּ וּמַעֲשֶׂה יָדֶיךָ הַהֲרֵי הַיּוֹם
הַהֲרֵי בָּנַי הוּא מְנַעֲלָם וַיְשִׁיעֵם מֵאַחֲמָם כִּי בְּיָדְךָ כֹּחַ וְעֵזֶר לְהוֹשִׁיעַ מְעַט מֵרַב:
15ותן לבני עבדיך כוח לב וגבורה להילחם עם אויביהם להכניע אותם ולהפיל את אויביהם לפניהם ואל ימות בני ועבדיהם ביד בני
כנען.
טז וְאִם טוֹב עֵינֶיךָ לְקַחַת אֶת־נַפְשַׁת בְּנֵי וְאֶת־עֲבָדָם קַחֲמָם בְּרַב חַסְדְּךָ בְּיַד־מַשְׂרֶיךָ לְלֹא־יֹאבְדוּ הַיּוֹם בְּיַד־מַלְכִים הָאֱמֹרִי:
יז וַיֶּחְדַּל יַעֲקֹב לְהִתְפַּלֵּל אֶל־ה 'וַתִּרְעַד הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וַתֶּחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וַיֶּחֶרְדוּ כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַתַּחֲרָדָה גְּדוֹלָה אֶת־פָּסִים:
18וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-תְּפִלַּת יַעֲקֹב וַיִּפְתְּ יְהוָה אֶת-לֵב כָּל-הַמַּלְכִים וְאֶת-צְבָאוֹתָם אֶת-פְּעַד וְאֶת-יִרְאֵל בְּנֵי יַעֲקֹב:
19כי שמעו יהוה קול מרכבות וקול סוסים מבני יעקב וקול חיל גדול מלווה אותם.
20וַיִּתְפַּלְגוּ הַמְּלָכִים אֵלֶּה בְּחֶשְׁעָדָה גְּדוֹלָה עַל־בְּנֵי־יַעֲקֹב ,וְהִנֵּה בְּנֵי־יַעֲקֹב קָרְגוּ עֲלֵיהֶם מִמָּה וְשָׁנֵים־עָשָׂר אִישׁ בְּתְרַעֲהוּ גְּדוֹלָה וְנוּחָה:
21וכאשר ראו המלכים את בני יעקב מתקרבים לקראתם ,נחרדו עוד יותר ,ויתרה עליהם לסגת מפני בני יעקב כבתחילה ,ולא
להילחם בהם.
22ולא נסוגו לאמר ,חרפה תהיה לנו כך פעמיים לסגת מפני העברים.
23וַיִּגְרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיַּעֲלוּ אֶל־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְעַל־צִבְאוֹתָם וַיַּרְאוּ וְהִנֵּה עַם עָזוּר מְאֹד רַב כְּחוֹל הַיָּם:
24ויקראו בני יעקב אל יהוה ויאמרו עזרנו יהוה עזרנו וענהנו כי בך בטחנו ואל נמות ביד הערלים האלה אשר באו עלינו היום
25וַיַּחֲגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כְּלִי הַמִּלְחָמָה אֶת־הַמִּגְנוֹ וַיִּקְחוּ בָדָם אִישׁ מְגִינוּ וְחִידוֹ וַיִּגְשִׁיעוּ לַמִּלְחָמָה:

26וַיָּרָץ יְהוּדָה בֶּן־יַעֲקֹב רִאשׁוֹן לִפְנֵי־אֶחָיו וַעֲשֶׂרֶת עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה:
27ויצא גם ישוב מלך תפנך ראשנה וצבאו לפני יהודה ,וירא יהודה את ישוב ואת צבאו באים לקראתו ,ויתחר אפו של יהודה ,ואפו בער בו ,ויגש אל המלחמה אשר בה יהודה יסכן את נפשו.
28וישוב וכל צבאו צעדו לעבר יהודה ,והוא רכב על סוס חזק וחזק מאוד ,וישוב היה איש גבור מאוד ,מכוסה ברזל ונחושת מכף רגל ועד ראש.
29ובעודו על הסוס ,ירה חצים בשתי ידיו מלפנים וממאחור ,כמנהגו בכל מלחמותיו ,ולא החטיא את המקום שאליו כיוון את חיציו.
30וכאשר בא ישוב להילחם ביהודה ,ויורה חצים רבים על יהודה ,אסר יהוה את יד ישוב ,וכל החצים אשר ירה ,היפגעו על אנשיו.
31ולמרות זאת ,המשיך ישוב להתקדם לעבר יהודה ,כדי לאתגר אותו בחצים ,אך המרחק ביניהם היה כשלושים אמה ,וכאשר ראה יהודה את ישוב שוגר עליו את חיציו ,רץ אליו בכוחו הנרגש.
לב וַיִּרָא יְהוּדָה אֶבֶן גְּדֹלָה מֵאֶרֶץ וַיִּשְׁקָלֶה שֵׁשׁ שֶׁקֶל וַיָּרָץ יְהוּדָה אֶל־יַשׁוּב וַיַּכֵּהוּ בָּאֶבֶן בְּמָגִנּוֹ וַיִּמָּה יַשׁוּב מִן־הַמַּכָּה וַיִּפֹּל מֵעַל־סוּסוֹ אֶל־יָרֶץ:
לג וַיִּתְפָּרֵק הַמָּגֵן מִמִּי־יַשׁוּב ,וּמֵעָצְמַת הַמַּכָּה קָפַץ עֵדֶר כַּחֲמִשָּׁה אַמָּתָה ,וַיִּפְלַח הַמָּגֵן לִפְנֵי הַמַּחֲנֶה הַשֵּׁנִי.
34וַיִּרְאוּ הַמְּלָכִים הַבָּאוּ עִם יַשׁוּב מֵרָחוֹק אֶת־עֹזֶר יְהוּדָה בֶּן־יַעֲקֹב וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְיַשׁוּב וַיִּפְרְאוּ מִפְּנֵי יְהוּדָה מְאֹד:
לה וַיִּתְקַבְּצוּ אֶל־מַחֲנֶה יַשׁוּב וַיִּרְאוּ אֶת־בְּהִילוֹ ,וַיִּשְׁלֹף יְהוּדָה אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּכֶּה אֶת־שְׁנֵי אִישׁ מִמַּחֲנֶה יַשׁוּב ,וַיָּבֹרוּ כָּל־מַחֲנֶה יַשׁוּב לִפְנֵי יְהוּדָה ,וְלֹא־עָמַד לִפְנֵיוָדָה ,וַיַּעַזְבוּ אֶת־יַשׁוּב וַיָּבֹרוּ מִפְּנָיו ,וַיַּשׁוּב עוֹדֶן שְׁטוּחָה עַל־אֶרֶץ.
36וירא ישוב כי ברח מפניו כל אנשי מחנהו ויקם באימה על יהודה ועמד על רגליו נגד יהודה
37ויהי ישוב בקרב יחיד עם יהודה ,מגן אל מגן ,וכל אנשי ישוב נמלטו ,כי פחדו מאוד מפני יהודה.
38ויקח ישוב את חניתו בידו לפגוע ביהודה בראשו ,ויהודה מהר להציב את מגינו על ראשו על חניתו של ישוב ,ויפגע מגן יהודה במכת חניתו של ישוב ,וגם המגן נקרע.
לט וַיִּרָא יְהוּדָה כִּי נִבְרַע גִּינוֹ וַיַּשְׁלֵךְ אֶת-יָשׁוּב בְּקַרְסוּלָיו וַיָּגֶד אֶת-רַגְלָיו וַיִּפֹּל אֶת-יָשׁוּב אֶרֶץ וַיִּפֹּל הַחֲנִת מֵאֵלָיו:
40וַיַּהֲרִיץ יְהוּדָה אֶת־חֲנִית יַשׁוּב ,וְהִקְרַע בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיַּשְׁלִקֶהָ עַל־רַגְלָיו.
41וכאשר ראו בני יעקב את אשר עשה יהודה לישוב ,רצו כולם אל שורות המלכים האחרים ,ובני יעקב נלחמו עם צבא ישוב ועם צבאות כל המלכים אשר שם.
42וַיִּפְּלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב מֵאִישָׁם חֲמִשָּׁה אֶלֶף וַיַּכּוּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מְכִיכִים בַּדְּלָעוֹת וְהַנִּתְנַסּוּ הַשְּׁאֲרָרִים לְנַפְשָׁם:
43ויהודה עוד עומד על גופת ישוב ,והפשיט את ישוב את שריונו.
44וגם יהודה הסיר את הברזל ואת הנחשת אשר על ישוב ,והנה תשעה אנשים משרי ישוב באו להילחם ביהודה.
45וַיְּהֵר יְהוּדָה וַיָּרֶא אֶבֶן מֵאֶרֶץ וַיַּכֶּה אֶת־אֶחָד מִן־הָרֶץ וַיַּכֶּה אֶת־אֶחָד מִמֶּהֶם בְּרֹאשׁ וַיִּשְׁבֵּר גַּרְגַּלְתּוֹ וְגַם־הַגְּוָנֶה נָפַל מֵאֶת־הַסּוּס אֶל־אֶרֶץ:
46ושמונת השרים אשר נותרו ,כשראו את כוח יהודה ,פחדו מאוד וינסו ,ויהודה ועשרת אנשיו רדפו אחריהם ,והשיגו אותם והרגו אותם.
47ובני יעקב עודם מכים את צבאות המלכים ,והם הרגו רבים מהם ,אך המלכים ההם עמדו בעוז על מעמדם עם קציניהם ,ולא נסוגו ממקומותיהם ,וצעקו נגד צבאותיהם אשר נמלטו מפני בני יעקב ,אך איש לא שמע להם ,כי פחדו לחייהם פן ימותו.
48וכל בני יעקב ,אחרי שהכו את צבאות המלכים ,שבו ויבאו לפני יהודה ,ויהודה עוד הרג את שמונת שרי ישוב ,והפשיט את בגדיהם.
49וירא לוי את אלון מלך געש מתקרב אליו וארבעה עשר שריו להכותו ולא ידע לוי זאת.
50וַיִּגַּשׁ אֵלוֹן וְשָׂרָיו ,וַיִּסֵּב לֵוִי וַיַּרְא כִּי נִתָּנָה לוֹ מֵעַרְפָּה ,וַיָּרָץ לֵוִי וּשְׁנַיִם עָשָׂרָה מִמְּעַבְדָיו ,וַיֵּלְכוּ וַיַּהַרְגוּ אֶת אֵלוֹן וְשָׂרָיו בְּפִי חֶרֶב.

פרק38

1וַיְהוּרִי מֶלֶךְ שִׁילָה עָלָה לְעֹזֵר אֶל־אֵלוֹן וַיִּגַּשׁ אֶל־יעקב שָׂרֵת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיַּכֶּה בְּחֵץ אֶת־יְהוּרִי וַיָּמָתוֹ:
2וכאשר מת יהורי מלך שילה ,נמלטו ארבעת המלכים הנותרים ממעמדם עם שאר השליטים ,וניסו לסגת לאמר ,אין לנו עוד כוח עם העברים לאחר שהרגו את שלושת המלכים ואת שריהם אשר היו חזקים מאיתנו.
ג וכאשר ראו בני יעקב כי סרו המלכים הנותרים ממקומם ,רדפו אחריהם ,וגם יעקב בא מערמת שכם ,מן המקום אשר עמד בו ,ויצאו אחרי המלכים וקרבו אליהם בעבדיהם.
4וַיִּרְאוּ הַמְּלָכִים וְהַשָּׂרִים עִם שְׁאָר צְבָאוֹתָם כִּי בְּנֵי יַעֲקֹב נִגְרְבוּ לְנַפְשָׁם וַיָּנֻסוּ עַד הָגְעוּ אֶל־עִיר חַצַר:
ה וירדפו אחריהם בני יעקב עד שער עיר חצר ,ויכו מכה גדולה במלכים ובצבאותיהם ,כארבעת אלפים איש ,ובזמן שהם מכים את צבא המלכים ,יעקב היה עסוק בקשתו והגביל את עצמו להכות את המלכים ,והוא הרג את כולם.
ו וַיְּהָג אֶת-פָּרְתוֹן מֶלֶךְ חָצָר בַּשַּׁעַר עִיר חָצָר ,וְאַחֲרֵי הַכִּים אֶת-סוּסִי מֶלֶךְ סַרְתוֹן ,וְאֶת-לָבָן מֶלֶךְ בֵּית חוֹרִין ,וְאֶת-שְׁבִיר מֶלֶךְ מַכְנַיְמָה , וַיְּהָג אֶת-כֻּלָּם בַּחִים ,חֵץ לָכֶם ,וַיָּמוּתוּ.
7וְכִרְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי מָתוּ כָּל־הַמְּלָכִים וְכִי נִתְפְּסוּ וְנָסְגוּ ,הִמְשִׁיכוּ בַּהֲלָמִים עִם־צְבָאוֹת־הַמַּלְכִים מִנֵּי שַׁעַר־חָזָר ,וְהֵרְגוּ מִמֶּהֶם כַּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישָׁם.
ח וַיִּפְּלוּ שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים מִמְּעֻבָדֵי יַעֲקֹב בַּמִּלְחָמָה הַהִיא וַיַּרְא יְהוּדָה כִּי מָתוּ שְׁלֹשָׁה מִמְּעֻבָדָיו וַיִּצַעַר לוֹ מְאֹד וַיַּעֲרֶה אֶפְשׁוֹ בוֹ בַּאֱמוֹרִי:
ט וכל האנשים אשר נותרו מחילות המלכים פחדו מאוד על נפשם ,וירוצו ויבצו את שער חומות עיר חזר ,וכולם באו העיר לבטח.

10וַיִּתְחַבְּאוּ בְּעִיר חָזָר כִּי גְדֵלָה וְנֶחְבָּא עִיר חָזָר מְאֹד וַיָּבֹאוּ כָּל הַחֲזָלִים הַלָּלֶה אֶל־הָעִיר וַיָּרֹצוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אַחֲרֵיהֶם אֶל־הָעִיר:

יא וַיֵּצְאוּ אַרְבַּעָה גִּבּוֹרִים חֲנֵי מִלְחָם מִן הָעִיר וַיַּעֲמֵדוּ עַל פְּנַח הָעִיר וְחַרְבוֹת שְׁלוּפִים ... בְּיָדָם וַיַּעֲמֵדוּ נִגְדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְלֹא נָתִינוּ לְבוֹא אֶל הָעִיר:

12וַיָּרֶץ נַפְתָּלִי וַיָּבֹא בֵּינֵיהם וַיַּכֶּה שְׁנֵיהֶם בְּחַרְבוֹ וַיְגַדֵּה אֶת־רֹאשָׁם בַּמָּה אֶחָד:

13וַיָּפֵף אֶל־הַשְּׁנַיִם הָעֲלָרִים ,וְהִנֵּה נְסָעוּ ,וַיִּרְדֹּף אֲחָרִים ,הַשִּׂיג אֹתָם ,הַמִּכָּם וַיִרַגְתָּם.

יד ויבאו בני יעקב העיר ויראו והנה חומה נוספת לעיר ויבקשו את שער החומה ולא מצאו ויקפץ יהודה על ראש החומה ושמעון ולוי אחריו וירדו שלושתם מן החומה העיר

15וַיִּרַגוּ שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים הַרְצוּ לִבְחֹשׁ אֶל־הָעִיר וְגַם אֶת־יוֹשבֵי־הָעִיר וְאֶת־נַשְׁמֹעַיִם וְאֶת־טַפָּנֵיהם הַרְגוּ בְּפִי־חֶרֶב וְעָלָה צְעָקָה הָעִיר הַשָּׁמַיִם:

טז וַיִּקְצוּ דָּן וְנַפְתָּלִי עַל הַחוֹמָה לִרְאוֹת מַה קֹל הַקִּנָּה כִּי בְּנֵי יַעֲקֹב דַּגְרוּ עַל אֶחָם וַיִּשְׁמַעוּ אֶת יוֹשְׁבֵי הָעִיר מְדַבְּרִים בְּבִכְתַּחנוּת וְתַחֲנוּנִים לֵאמֹר קַחוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ בָּעִיר וְלָכוּ וְאַל תַּמְּתֵנוּ:

יז וכאשר חדלו יהודה שמעון ולוי להכות את יושבי העיר ,עלו על החומה ויקראו לדן ולנפתלי אשר על החומה ולשאר אחיהם , ושמעון ולוי הודיעו להם את הבוא העיר ,וכל בני יעקב באו לקחת את השלל.

18וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת-בְזַל עִיר חָצָר אֶת-הצֹאן אֶת-בָּקָר אֶת-הַנֶּחֱזָל וַיִּקְחוּ אֶת-כָּל-הַשְּׁלָלָה וַיֵּלְכוּ בַּיּוֹם הַהוּא מִן-הָעִיר:

19ולמחרת הלכו בני יעקב אל סרטון ,כי שמעו כי אנשי סרטון אשר נשארו בעיר מתאספים להילחם איתם על שהרגו את מלכם , וסרטון הייתה עיר גבוהה ומבוצרת מאוד ,וחומה עמוקה הקיפה את העיר.

20ועמוד החומה כחמשים אמה ורוחבה ארבעים אמה ולא היה מקום לאיש לבוא העיר מפני החומה ויראו בני יעקב את החומה של העיר ויבקשו בה פתח ולא מצאוה:

21כי הכניסה לעיר הייתה מאחור ,וכל איש אשר חפץ לבוא לעיר בא בדרך ההיא ,הקיף את כל העיר ,ואחר כך נכנס לעיר.

22וַיִּרְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי לֹא יָמְצָאוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ הַעִיר וַיַּחֲרֹתָם מְאֹד וַיִּרְאוּ יוֹשְׁבֵי הָעִיר כִּי בָּאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֱלֵיהם וַיִּפָּגְדוּ מִפְּנֵיהֶם מְאֹד כִּי שְׁמוּעוּ אֶת־גְּבוּרָם וְאֶת־הַעֲשֶׂה לַחֲצָר:

23ולא יכלו יושבי העיר סרטון לצאת לקראת בני יעקב לאחר שהתאספו בעיר להילחם בהם פן יבואו על ידי כך אל העיר ,אך כאשר ראו כי הם באים לקראתם ,פחדו מהם מאוד ,כי שמעו על כוחם ועל אשר עשו לחזר.

24וַיַּהֵרוּ יוֹשְׁבֵי סַרְטוֹן אֶת-גֶשֶׁר דֶּרֶךְ הָעִיר מִמְּקוֹמוֹ לְפָנֵי בֹּא בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּבְאוּ אוֹתוֹ הָעִיר:

25ויבאו בני יעקב ויבקשו דרך העיר ולא מצאוה ויעלו יושבי העיר אל ראש החומה ויראו והנה בני יעקב מבקשים דרך העיר

26וַיַּחֲרוּ יוֹשְׁבֵי הָעִיר אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב מֵרֹאשׁ הַחוֹמָה וַיְקַלְּלוּ אֹתָם וַיִּשְׁמַע בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת-הַחֵרוּפִים וַיַּחֲרוּ מְאֹד וַיַּעֲרֹף אֶפָּם בָּעָר בָּהֶם.

27וַיֵּעָצוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּקֻמוּ כֻּלָּם וַיַּעֲלֹף עַל־הַחֶצָה בְּכֹחָם וַיַּעֲבֹרוּ בְּכֹחָם אֶת־רוּחַ אַרְבָּעִים אֲמָתָה:

28וכאשר עברו את החומה ,עמדו מתחת לחומת העיר ,ומצאו את כל שערי העיר סגורים דלתות ברזל.

29וַיִּגְרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לְבָתַר אֶת-שְׁעָרֵי הָעִיר ,וְלֹא-נָתְנוּ הַיּוֹשְׁבִים כִּי מְרֹאֶשׁ הַחוֹמָה יָרְכוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים וְחִצִּים.

30ומספר העם אשר על החומה כארבע מאות איש ,וכאשר ראו בני יעקב כי לא נתנו להם אנשי העיר לפתוח את שערי העיר ,יקפצו ועלו על ראש החומה ,ויהודה עלה ראשנה ,מזרח העיר.

31וַיַּעֲלֵה אַחֲרָיו גַּד וְאָשֵׁר ,אֶל-פִּנָּה מַעֲרָבָה שֶׁל-הָעִיר ,וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי מִצְפוֹן ,וְדָן וְרָאוּבֵן מִגְּדָּבָה.

לב וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל־רֹא הַחוֹמָה ,יוֹשְׁבֵי הָעִיר ,כִּי־בְנֵי־יַעֲקֹב עוֹלִים עֲלֵיהֶם ,וַיִּבְרוּ כֻּלָּם מִן־הַחוֹמָה ,וַיֵּרְדוּ הָעִיר וַיֵּחָבְאוּ בְּתוֹךְ הָעִיר.

לג וַיִּגְרַב יִשָּׂכָר וְנַפְתָּלִי הַנִּשְׁרִים תַּחַת הַחוֹמָה וַיִּפְרֹץ אֶת-שַׁעַר הָעִיר וַיַּדֵּה אֵשׁ בַּשַּׁעַר הָעִיר וַיִּתְמַס הַבַּרְזֶל וַיָּבֹא כָּל-בְּנֵי יַעֲקֹב הָעִיר הֵם וְכָל-אֲנָשָׁם וַיַּחֲמֹד אֶת-יֹשְׁבֵי עִיר סַרְתוֹן וַיַּכָּם לְפִּיֵי חֶרֶב וְלֹא-קָם אִישׁ לְפָנֵיהם:

34וְבָרְסוּ מִן־הָעִיר כַּמָּתַיִם אִישׁ וַיֵּלְכוּ כֻּלָּם וַיֵּחָבְאוּ בְּמִגְדֵּל אַחַר בָּעִיר וַיְהוּדָה רָדְפוּ אֶל־הַמִּגְדֵּל וַיִּרְצֶה אֶת־הַמִּגְדֵּל וַיִּפְלֶה עַל־הָאֲנָשִׁים וַיָּמוּ כֻּלָּם:

לה ויעלו בני יעקב דרך גג המגדל ההוא ,ויראו ,והנה מגדל אחר חזק וגבוה מרחוק בעיר ,וראשו הגיע עד השמים ,וימהרו בני יעקב וירדו ,וילכו עם כל אנשיהם אל המגדל ההוא ,וימצאו אותו מלא כשלוש מאות איש ,נשים וטף.

36וַיִּרְגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב מַכָּה גְדוֹלָה בְּאֲנָשִׁים הַמָּגְדָּל וַיָּבְסוּ מִפְּנֵיהֶם:

לז וַיִּרְדֹּף עָלֵיהֶם שִׁמְעוֹן וְלֵוִי ,וַיֵּצְאוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה גִּבְרוֹת וְגִלּוֹת מִן הַמָּקוֹם שֶׁהִתְחַבְּאוּ שָׁם.

38וישנים עשר האנשים ההם ניהלו מלחמה חזקה נגד שמעון ולוי ,ולא יכלו שמעון ולוי לגבור עליהם ,והגברים הגיבורים הללו שברו את מגני שמעון ולוי ,ואחד מהם הכה בראש לוי בחרבו ,כאשר לוי מיהר להניח את ידו על ראשו ,כי ירא מפני החרב ,ותכה החרב ביד לוי ,ולא חסר לה דבר עד שייכרת יד לוי.

לט וַיַּחֲבַק לֵוִי אֶת-חֶרֶב הַגִּבּוֹר בְּיָדוֹ וַיִּקְחָה מֵאֵת הָאִישׁ בְּחַזָּה וַיַּכֶּה בָּהּ בְּרֹאשׁ הַגִּבּוֹר וַיְקָרֵת אֶת-רֹאשׁ:

40וַיִּגְרוּ עֶשְׂרֶה אִישׁ לְהִלָּחֵם עִם-לֵוִי ,כִּי רָאוּ כִּי-נֶרֶג אֶחָד מֵהֶם ,וְנַחְמוּ בְּנֵי יַעֲקֹב ,וְלֹא-יְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לֹא-יְכֻלְּהוּ עֲלֵיהֶם ,כִּי-הָיוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה גִּבּוֹר מְאֹד.

41וַיִּרְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי לֹא יָכְלוּ לְהִגְבוּ עֲלֵיהֶם וַיִּרְא שִׁמְעוֹן קְרַחָה גְדוֹלָה וְנוּחָה וַיַּעֶה עֶשְׂרֶה גִּבְרֵי הַגִּבָּרִים הַמִּשְׁמֹעַ לְקוֹל צְרַחַת שִׁמְעוֹן:

42וְיָדַע יְהוּדָה מִרְחוֹק אֶת-קוֹל תְּרַעַת שִׁמְעוֹן ,וְנַפְתָּלִי וְיָדוּדָה רָצוּ וּמְגִינֵיהם אֶל-שִׁמְעוֹן וְלֵוִי מָצָא אוֹתָם נֶחֱלָפִים אֶל-הָאֲנָשִׁים הַגִּבּוֹרִים הַהֲרֵי הַלָּה ,וְלֹא יָכוֹלוּ לְגַבֵּר אוֹתָם כִּי נִשְׁבְּרוּ מְגִינֵיהם.

43וירא נפתלי כי נשברים מגני שמעון ולוי ,ויקח שני מגנים מעבדיו ויביאם אל שמעון ולוי.

44ושמעון ,לוי ויהודה ,ביום ההוא ,נלחמו שלושתם נגד אחד עשר הגבורים עד השקיעה ,ולא יכלו לגבור עליהם.

45וַיַּגִּד לְיַעֲקֹב וַיִּצְעַר מְאֹד וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֵּלֶךְ הוּא וַיֵּלֶךְ נַפְתָּלִי בְּנוֹ אֶת־הַגִּבּוֹרִים הָאֵלֶּה׃
46וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיַּשְׁרֹךְ אֶת־הַגִּבּוֹרִים וַיְהַג שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁם בַּקַּשׁ וַיִּסְבּוּ שְׁמוֹנַת הַנִּתָּרִים וַיְּהִ הַמִּלְחָמָה עֲלֵיהֶם מִפָּנִים וְאָחוֹרוּ וַיִּפָּגְרוּ מְאֹד לְנֶפֶם וְלֹא יָכְלוּ עֲמֹד לִפְנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּבְסוּ מִפְּנֵיהֶם׃
47ובבריחה פגשו את דן ואת אשר הבאים לקראתם ,ופתאם תקפו עליהם ,וילחמו בהם ,ויהרגו מהם שנים ,ויהודה ואחיו רדפו אחריהם ,ויכו את השארם ,ויהרגו אותם.
48וישובו כל בני יעקב וילכו בעיר ויחפשו אם ימצאו אנשים ,וימצאו כעשרים נערים במערה בעיר ,וגד ואשר הכו את כולם ,ודן ונפתלי פגעו בשאר האנשים אשר ברחו ונמלטו מן המגדל השני ,ויכו את כולם.
49וַיַּכְּתוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי עִיר סַרְטוֹן ,אֶת־הַנָּשִׁים וְהַטֶּף הַשְּׁמְשִׁים וְהָטָף הַשָּׁמְשִׁים בָּעִיר ,וְלֹא־הַרְגִּמוּ אוֹתָם.
50וכל יושבי העיר סרטון היו אנשים גיבורים ,אחד מהם ירדף אלף ,ושנים מהם לא יברחו מעשרת אלפים משאר האנשים.
51וַיַּהַרְגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי עִיר סַרְתּוֹן לְפִּיֵּ חֶרֶב ,אֲשֶׁר לֹא־קָם עֲלֵיהֶם ;וַיַּשְׁאִירוּ אֶת־הַנָּשִׁים בָּעִיר.
52ויקחו בני יעקב את כל שלל העיר ,ויבאו את אשר חפצו ,ויקחו צאן ובקר ורכוש מן העיר ,ויעשו בני יעקב לסרטון ולישביה כאשר עשו לחצר ולישביה ,וישובו וילכו.

פרק39

1וכאשר יצאו בני יעקב מעיר סרטון ,הלכו כמאתיים אמה ,ופגשו את יושבי טפנך הבאים לקראתם ,כי יצאו להילחם בהם ,כי הכו את מלך טפנך ואת כל אנשיו.
2ויצאו כל הנשארים בעיר תַּפְנַךְ להילחם עם בני יעקב ,וחשבו להשיב מהם את השלל ואת הגזלה אשר לקחו מחצר ומסרטון.
ג וְהִשְׁאַר אֲנָשֵׁי טַפְּנַךְ נִלְּמוּ עִם בְּנֵי יַעֲקֹב בָּהּ ,וְהִכּוּ אֹתָם בְּנֵי יַעֲקֹב ,וְרָדְפוּ אֹתָם עַד עִיר אַרְבֶּלָן ,וְכֻלָּם נִפְלוּ לִפְנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב.
ד וישבו בני יעקב ויבאו אל-תַפְנַךְ לקחת את שלל תַפְנַךְ ,וכאשר באו אל-תַפְנַךְ שמעו כי יצאו אנשי ארבלן לקראתם להציל את שלל אחיהם ,והשאירו בני יעקב עשרה מאנשיהם בתַפְנַךְ לבזוז את העיר ,ויצאו אל-אנשי ארבלן.
ה וַיֵּצְאוּ אֲנָשֵׁי אַרְבֶּלָן וְנַשְּׁהָם לִלְחָם בְּבֵי יַעֲקֹב כִּי נַשֵּׁהֶם מְלֻכָּבוֹת בַּמִּלְחָמָה וַיֵּצְאוּ כְּאַרְבַּע מֵאָה אִישׁ וְנַשָּׁה:
ו וַיִּרְעוּ כָּל-בְנֵי יַעֲקֹב קוֹל גָּדוֹל וַיָּרֶץ כֻּלָּם אֶל-יֹשְׁבֵי אַרְבֶּלָן וְקוֹל גָּדוֹל וְנוּדָּר:
7וישמעו יושבי ארבלן את קול תרועת בני יעקב ואת שאגתם ככול אריות וכשאון ים וגליו.
ח וַיֵּחַד וְחָרֵא אֶת-לִבָּם מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב ,וַיִּפְגּוּ מִפְּנֵיהֶם מְאֹד ,וַיִּסְגּוּ וַיָּנֻסוּ מִפְּנֵיהֶם אֶל-הָעִיר ,וַיִּרְדְּפוּ אֲחָרִים אֶל-שֶׁעַר הָעִיר ,וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם אֶל-הָעִיר.
ט וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עִמָּהֶם בָּעִיר וְכָל נַשְׁתֵיהֶם הָיוּ עוֹסְקוֹת בְּהַטְלִיחַ קְלִיעוֹת עַל בְּנֵי יַעֲקֹב וְהָיָה הַמִּלְחָם קָשָׁה מְאֹד בֵּינֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא עַד־הָעֶרֶב:
10ולא יכלו בני יעקב לגבור עליהם ,ובני יעקב כמעט ואבדו במלחמה ההיא ,ויצעקו בני יעקב אל ה 'ויתחזקו מאוד לערב ,ויכתו בני יעקב את כל יושבי ארבלן לפי חרב ,אנשים ,נשים וטף.
יא וגם את יתר העם אשר ברח מסרתון ,הכו בני יעקב בארבלן ,ויעשו בני יעקב לארבלן ולתפנח כאשר עשו לחצר ולסרתון ,וכאשר ראו הנשים כי מתו כל האנשים ,עלו על גגות העיר והכו את בני יעקב באבנים כמטר.
12וַיְּהֲרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיַּחֲבוּ אֶת־כָּל־הַנָּשִׁים וַיַּכְתֻּהֶן לְפִּיֵּי־חֶרֶב וַיִּקְדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־הַשְּׁלָל וְהַבְּלָל צֹאן וְבָקָר וְהַבָּהּ:
13וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יַעֲקֹב לְמַכְנֵיִמָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לְתַפְנַךְ לַחַצַר וּלְשִׁילָה וַיִּסְבּוּ מִשָּׁם וַיֵּלְכוּ:
יד וביום החמישי שמעו בני יעקב כי נאספו עליהם אנשי געש למלחמה כי הרגו את מלכם ואת שריהם כי ארבעה עשר שריה היו בעיר געש ובני יעקב הרגו את כולם במלחמה הראשונה
15וַיַּחֲגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵי הַמִּלְחָמָה וַיֵּלַע לַמִּלְחָמָה עַל יֹשְׁבֵי גַּעַשׁ ,וּבַגַּעַשׁ עִם עָזָר וַעֲדָם הָאֱמֹרִי ,וַיְהִי גַּעַשׁ הִיעָה הַמְּבוּצָּרָה הַטָּבָה מִכָּל-עָרֵי הָאֱמֹרִי ,וְשָׁלֹשׁ חוֹמוֹת הָיוּ לָהּ.
טז ויבאו בני יעקב געש וימצאו את שערי העיר נעולים וכחמש מאות איש עומדים בראש החומה החיצונה ועם רב כחול שעל שפת הים ארב לבני יעקב מחוץ לעיר מאחריה
יז וַיִּגְּרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לִפְתַּח אֶת-שַׁעַר הָעִיר ,וְהִנֵּה הָאוֹרְבִים אֶל-עִיר יוֹצְאוּ מִמְּקוֹמָם וַיַּקְבוּ אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב:
יח וַיִּתְבַּגֵּר בְּנֵי יַעֲקֹב בֵּין אֲנֵי גַּשׁ ,וְהָיְתָה הַמִּלְחָמָה מִפְּנֵיהֶם וְמִגַּחְפָּם ;וְכָל-הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל-הַחוֹמָה יָרוּ עֲלֵיהֶם חִצִּים וְאָבְנִים מֵאֶל-הַחוֹמָה.
19וירא יהודה כי אנשי געש כבדים מהם ויצעק צרחה גדולה ונוראית .וכל אנשי געש נבהלו מקול צעקת יהודה ,ויפלו אנשים מן החומה מצרחתו החזקה ,וכל אשר מן העיר ומבתוכה פחדו מאוד על נפשם.
20וְעוֹדִים נִגְשׁוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לְבָתַר אֶת-שְׁעָר הָעִיר וְהִשְׁפְּצוּ אֲנֵי גַּשׁ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים וְחִצִּים מֵרֹאשׁ הַחוֹמָה וְהִרְחוּ אֹתָם מִן-הַשָּׁעַר:
כא וישבו בני יעקב על אנשי געש אשר עמהם מחוץ לעיר ויכו אותם נורא כמכות דלעות ולא יכלו לעמוד על בני יעקב כי פחד ופחד אחזו מצווחת יהודה
22וַיַּהַרְגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר ,וְהָיוּ בְּנֵי יַעֲקֹב נִגְשׁוּ לְבָנוֹת הָעִיר וּלְהִלָּחֵם תַּחַת חוֹמוֹת הָעִיר ,וְלֹא יָכְלוּ כִּי כָּל־יוֹשְׁבֵי גַּשְׁנַיִם הַנִּשָּׁרִים בָּעִיר אֶת־חוֹמוֹת גַּשְׁנַיִם מִכָּל־כָּנָיו ,וְלֹא־יוֹכְלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לִגֹּשׁ אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֵם עִמָּהֶם.
23וַיִּקְרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל־פִּנָּה אֶחָד לְהִלָּחֵם תַּחַת־הַחוֹמָה ,וַיִּרְצוּ אֶת־עֲלֵיהֶם יוֹשְׁבֵי גַּשְׁמָר חִצִּים וְאָבְנְסוּ מִתַּחַת־הַחוֹמָה.
24וַיִּרְאוּ אֲנֵי גַּשׁ אֲשֶׁר עַל הַחוֹמָה כִּי לֹא יָכְלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב מִמַּחְתָּ הַחוֹמָה וַיַּחֲרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּדִבְרִים הַכָּל הַלָּה לֵאמֹר:

25מה לך במלחמה כי לא תוכל לנצח ?התעשית לעיר געש החזקה ולישבה כאשר עשית לערי האמורי אשר לא היו כה חזקות ?כי לחלשים שבנו עשית את הדברים האלה ותהרגת אותם בפתח העיר כי לא היה להם כוח כי נבהלו מקול צעקתך.

26ועתה תוכלו להילחם במקום הזה ?כאן תמותו כולכם ,ונקום את ענייני הערים אשר החרבתם.

27וַיְּחָרְפוּ יוֹשְׁבֵי גַּשׁ אֶת־בְּנֵי־יַעֲקֹב וַיְּחָרְפוּ אֹתָם בְּאֱלֹהֵיהֶם וַיַּשְׁפְּרוּ עֲלֵיהֶם חִצִּים וַאֲבָנִים מֵהַחוֹמָה:

28וישמע יהודה ואחיו את דברי יושבי געש ויתחר אפו מאוד ויקנא יהודה באלהיו על הדבר הזה ויקרא ויאמר יהוה עזר שלח עזרה לנו ולאחינו

29וַיָּרָץ מֵרָחוֹק בְּכָל־כֹּחוֹ ,וַיָּרֶץ מִן־אֶרֶץ ,וַיַּעֲלֵהוּ בְּכֹחוֹ עַל־הַחוֹמָה ,וַיִּפְלֶה חַרְבּוֹ מִמֶּדוֹ.

30וִיהוּדָה רָעַע עַל הַחוֹמָה וַיִּחָרוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל הַחוֹמָה וַיִּפְּלוּ מֵהֶם מִן־הוֹמָה אֶל־הָעִיר וַיָּמוּתוּ וַאֲשֶׁר־הָעוֹדִים עַל־הָעִיר וַיִּפְרְאוּ מְאֹד וַיָּנֻסוּ עַל־נַפְשָׁם אֶל־הָעִיר לְבַשָּׁעָה:

31וַיִּעָצוּ אֵלֶּה לְהִלָּחֵם עִם יְהוּדָה עַל הַחֹמָה ,וַיִּגְרוּ לְהַרְגוֹ כִּי רָאוּ אֵין חֶרֶב בְּיַד יְהוּדָה ,וַיַּעֲשֶׂה לַהֲלֹךְ אִתּוֹ מִן הַחֹמָה אֶל-אֶחָיו ,וַיַּעֲלוּ עֶשְׂרִים אִישׁ מִן הָעִיר לְשְׁעֹר לָהֶם ,וַיִּסְבּוּ אֶת-יְהוּדָה וַיִּצְעַק עָלָיו כֻּלָּם וַיִּגְרוּ לָעָלָיו בּוֹחָרוֹת שְׁלוּפוֹת ,וַיַּחֲרִידוּ אֶת-יְהוּדָה ,וַיִּצְעַק יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו מִן הַחֹמָה.

לב וַיַּשְׁלֵךְ יַעֲקֹב וּבָנָיו אֶת הַקֶּשֶׁת מִמַּחְמַת הַחוֹמָה וַיַּכֶּה שְׁלֹשָׁה מִן הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַחוֹמָה וַיֹּאמֶר יְהוָה עָזְרֵנוּ יְהוָה הוֹשִׁיעָנָּ וַיִּצְעַק קוֹל גָּדוֹל עַל־הַחוֹמָה וַיִּשְׁמַע הַצְּעָקָה מֵרָחוֹק:

33ואחרי הצעקה הזאת עוד צעק וייראו כל האנשים אשר סבבו את יהודה בראש החומה וישליכו איש חרבו מידו בקול צעקת יהודה וחרדתו וינסו

34וַיִּקַּח יְהוּדָה אֶת־הַחֲרָבוֹת אֲשֶׁר נָפְלוּ מִמֶּדָם וַיְּחַלֵּם עֶשְׂרִים מֵאֲנָשָׁם עַל־הַחוֹמָה:

לה וכשמונים איש ונשים עוד עלו על החומה מן העיר וייסבו כולם את יהודה ,וַיְּהִיב יְהוָה אֶת-פַּחַד יְהוּדָה בְּלִבָּם וְלֹא יָכְלוּ לְגָרְשׁוּ אֵלָיו:

36וַיַּשְׁלוּ יַעֲקֹב וְכָל אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶת-הַקֶּשֶׁת מִתַּחַת הַחוֹמָה וַיַּרְגוּ עֲשָׂרָה אִישׁ עַל-הַחוֹמָה וַיִּפְּלוּ תַּחַת הַחוֹמָה לִפְנֵי יַעֲקֹב וְכָל-בָּנָיו:

37וְהָעָם עַל הַחוֹמָה כִּי נָפְלוּ עֶשְׂרִים מֵאֲנָשָׁם וַיָּרְצוּ עַל־יְהוּדָה בְּחַרְבוֹת שְׁלוּפוּ ,וְלֹא יָכְלוּ לְגָרֵשׁ אֵלָיו כִּי נִפְחוּ מְאֹד מִגְּזוֹן יְהוּדָה:

38וַיִּגַּר אֶחָד מִגִּבּוֹרֵיהֶם ,שְׁמוֹ אֲרוּד ,לְהַכּוֹת אֶת-יְהוּדָה בְּרֹאשׁ בְּחַרְבּוֹ .וַיְּחַבִּיר יְהוּדָה מְגִינוֹ אֶל-רֹאשׁוֹ ,וַתַּכֶּה הַחַרְבָּה בַּמְּגִין וַיִּבְרַע שְׁנֵי עַל-הַמְּגִין.

לט והגיבור הזה ,אחרי הכה את יהודה ,ברח על נפשו מפחד יהודה ,ותחלק רגליו על החומה ,ויפל בתוך בני יעקב אשר מתחת לחומה , ויכהו בני יעקב ויהרגוהו.

40וראש יהודה כאב לו ממכת הגבר ,ויהודה כמעט ימות ממנה.

מא וַיִּצְעַק יְהוּדָה עַל הַחוֹמָה מִפָּה כִּי שָׁמַע אוֹתוֹ דָּן וַיֵּעָרֵג אֶפּוֹ בוֹ וַיָּקָם גַּם הוּא וַיֵּלֶךְ מֵרָחָק וַיָּרֶץ וַיִּזְקֵף מֵאֶרֶץ וַיַּעֲלֶה עַל הַחוֹמָה בְּכֹחַ חֵמוֹ:

42וַיָּבֹא דָן אֶל־הַחוֹמָה לַיְהוּדָה וַיָּנֻסוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עַל־הַחוֹמָה ,אֲשֶׁר הָעֹמְדִים עַל־יְהוּדָה ,וַיַּעֲלוּ אֶל־הַחוֹמָה הַשֵּׁנִית וַיִּשְׁלְחוּ חִצִּים וַאֲבָנִים עַל־דָּן וְהַיְהוּדָה מֵהַחוֹמָה הַשֵּׁנִית וַיִּרְצוּ לְגָרְשָׁם מֵהַחוֹמָה.

43והחצים והאבנים פגעו בדן וביהודה ,וכמעט והיו מוות על החומה ,ובכל מקום שבו דנ ויהודה ברח מן החומה ,הותקפו בחצים ואבנים מן החומה השנייה.

44ויעקב ובניו היו עדיין בפתח העיר מתחת לחומה הראשונה ,ולא יכלו למשוך את קשתם על יושבי העיר ,כי לא יכלו להיראות על ידם ,בהיותם על החומה השנייה.

45ודן ויהודה ,כאשר לא יכלו עוד לשאת את האבנים והחצים אשר נפלו עליהם מן החומה השנייה ,וקפצו שניהם על החומה השנייה ,על אנשי העיר .וכאשר ראו אנשי העיר אשר על החומה השנייה ,כי דן ויהודה באו אליהם על החומה השנייה ,צעקו כולם וירדו למטה ,בין החומות.

46וישמעו יעקב ובניו את קול הצעקה מאת אנשי העיר ,והם עדיין בפתח העיר ,ודאגו על דן ויהודה אשר לא נראו להם ,והם היו על החומה השנייה.

47וַיַּעֲלֶה נַפְתָּלִי בְּחָרוֹ וַיַּעֲלֵהוּ וַיַּעֲלֹת עַל הַחוֹמָה הָרִאשׁנָה לִרְאוֹת מַה קוֹל הַתְּרוּעָה אֲשֶׁר שָׁמְעוּ בָּעִיר וַיִּגַּשְׁבוּ יִשָּׂכָר וּזְבוּלוֹן לְבָתַר אֶת-שְׁעָרֵי הָעִיר וַיִּפְתְּחוּ אֶת-שְׁעָרֵי הָעִיר וַיָּבֹאוּ הָעִיר:

48וַיַּעֲבֹר נַפְתָּלִי מֵהַחוֹמָה הָרִאשׁנָה עַל הַשֵּׁנִית וַיָּבֹא לְשְׁעִית אֶת-אֶחָיו וְלְיוֹשְׁבֵי גַּשׁ אֲשֶׁר עַל הַחוֹמָה .וַיַּרְא נַפְתָּלִי הַשְּׁלִישִׁי עָלָה לִשְׁעִיר אֶת-אֶחָיו וַיָּבֹא כֻּלָּם וַיֵּרְדוּ הָעִיר אֲלֵיהֶם .יַעֲקֹב וְכָל-בָּנָיו וְכָל-בְּנֵרֵיהֶם בָּאוּ הָעִיר אֲלֵיהֶם.

מט וִיהוּדָה וְדָן וְנַפְתָּלִי יָרַד מֵעַן הַחוֹמָה אֶל־הָעִיר וַיִּרְדּוּף אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי הָיוּ מִמְּחֲצָא לָעִיר וְלֹא־יָדְעוּ כִּי־פָתַח הַשַּׁעַר וַיַּעֲלוּ מִשָּׁם אֶל־הוֹמָה וַיֵּרְדוּ אֶל־אֲחֵיהֶם אֶל־הָעִיר:

50וכל יושבי העיר ירדו אל העיר ,ובני יעקב באו אליהם מכל עבר ,והמלחמה נערכה עליהם מלפנים וממאחור ,ובני יעקב הכו אותם נורא ,והרגו מהם כעשרים אלף איש ונשים ,ולא יכל אחד מהם לעמוד נגד בני יעקב.

51והדם זרם בשפע בעיר ,והוא היה כנחל מים ,והדם זרם כנחל עד קצה העיר ,והגיע עד מדבר בית חורין.

52וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי בֵּית חוֹרִין מִמֶּרְחוֹק אֶת הַדָּם הַיּוֹרֵד מֵעִיר גַּעַשׁ וַיָּרְצוּ מִבָּהֶם כַּשִּׁבְעִים אִישׁ לִרְאוֹת אֶת הַדָּם וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם שֶׁהוּא הַדָּם:

53וַיֵּלְכוּ בַּעֲבוֹד הַדָּם וַיָּבֹאוּ אֶל-חוֹמַת עִיר גַּעַשׁ ,וַיִּרְאוּ אֶת-הַדָּם הַיּוֹלֵךְ מִן-הָעִיר ,וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל צְעִיחַ מֵאַנְשֵׁי גַּעַשׁ ,כִּי-עָלָה הַשָּׁמַיִם , וְהַדָּם הוֹסִיף לְהִתְרַבֵּל כַּנַּחַל מַיִם.

54וכל בני יעקב עודם מכים את יושבי געש ,והיו עסוקים בהרגם עד הערב ,כעשרים אלף איש ונשים ,ויאמרו אנשי חורין ,אכן מעשה העברים הוא ,כי עודם מנהלים מלחמה בכל ערי האמורי.

55וַיֵּהָרוּ הָעָם הָהֵם וַיָּרֻץ אֶל־בֵּית־חוֹרִין ,וַיִּקַּח אִישׁ אֶת־כְּלִי־הַמִּלְחָמְתּוֹ ,וַיִּקְרוּ אֶל־כָּל־יֹשְׁבֵי בֵּית־חוֹרִין ,וְגַם־הֵם חָגְרוּ אֶת־כְּלֵי־הַמִּלְחָמְתָּם לָלַךְ וּלְהִלָּחֵם בְּבֵי־יַעֲקֹב.

56וכאשר כלו בני יעקב להכות את יושבי געש ,הלכו סביב העיר לבזוז את כל החללים ,ויבאו אל פנים העיר והלאה ,ויפגשו שלושה אנשים גיבורים מאוד ,וחרב לא הייתה בידם.

57ויעלו בני יעקב אל המקום אשר היו שם ,והגיבורים ברח ,ואחד מהם לקח את זבולון ,אשר ראה אותו נער צעיר וקצר קומה , ובכוחו הפיל אותו ארצה.

58וַיָּרָץ אֵלָיו יַעֲקֹב בְּחַרְבּוֹ וַיַּכֵּהוּ יַעֲקֹב בַּחֶרֶב מִתְחָנָיו וַיְּבְצֵהוּ שְׁנֵי עַל־זְבוּלוֹן:

59וַיִּגַּשׁ הַשֵּׁנִי וַיְּחַבֵּק אֶת־יעקב לְהַפִּלֵתוֹ אֶרֶץ ,וַיַּסֵּב יַעֲקֹב אֵלָיו וַיִּצְעַק אֵלָיו ,וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי רָצוּ וַיַּכֵּהוּ בְּמִתְחָנָיו בַּחֶרֶב וַיִּפְלֵתוֹ אֶרֶץ.

60ויקם הגיבור מן הארץ בחמת-חרון-גבורה ,ויבא אליו יהודה טרם עמד על רגליו ,ויכהו בחרב בראשו ,ונבקע ראשו ,והוא מת.

61והגבר השלישי ,כשראה כי חבריו נהרגו ,ברח מפני בני יעקב ,ובני יעקב רדפו אחריו בעיר ;ובזמן שהגבר הגיבור נמלט ,מצא אחת מחרבותיהם של יושבי העיר ,והוא הרים אותה ופנה אל בני יעקב ונלחם בהם בחרב ההיא.

62וַיָּרָץ הַגִּבּוֹר אֶל־יְהוּדָה לְהַכֹּהוּ בְּרֹאשׁ בַּחֶרֶב ,וְאֵין מָגֵן בְּיַד־יְהוּדָה ,וְהוּא מְצֻוֶּה לַכֹּהוֹ ,וַיְּחָרֵב נַפְתָּלִי אֶת־מגנוּ וַיִּשְׁמֵר אֹתוֹ בְּרֹאשׁ יְהוּדָה ,וַיִּפְגָּה חֶרֶב הַגִּבּוֹר בְּמָגֵן נַפְתָּלִי ,וַיִּמָּלֵט יְהוּדָה מֵחֶרֶב.

63וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי רָצוּ עַל־הַגִּיבּוֹר בְּחַרְבָּתָם וַיַּכּוּ בְּעֹז וְשְׁתֵּי הַחַרְבָּתִים בְּגוּפוֹ שֶׁל־הַגִּיבּוֹר וַיְחַלְּתֻהוּ שְׁנֵי־עָרְבוֹת שְׁנֵי־עָרְכוֹן:

64וַיַּכּוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת-שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים בָּעֵת הַהוּא ,אֶת-כָּל-יֹשְׁבֵי גַּעַשׁ ,וַיַּעֲבֹר הַיּוֹם.

65וַיַּהֲלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בַּגַּשׁ וַיִּשְׁקָחוּ אֶת־כָּל־בַּזֵּל הָעִיר וְאֶת־טֶפֶת וְאֶת־הַנָּשִׁים לֹא־נִתִּיחַ וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יַעֲקֹב לְגַשׁ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לְסַרְתּוֹן וּלְשִׁילֹה:

פרק40

1וַיִּשְׁלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־בְּזַל־געַשׁ וַיֵּצְאוּ מִן־הָעִיר בַּל־יָלָה:

2הם יצאו לצעוד לעבר טירת בית חורין ,ויושבי בית חורין הלכו לקראתם בטירה ,ובלילה ההוא נלחמו בני יעקב עם יושבי בית חורין ,בטירת בית חורין.

ג וכל יושבי בית חורין היו גיבורים ,אחד מהם לא יברח מפני אלף איש ,וילחמו בלילה ההוא על המבצר ,ותשמעו צעקותיהם בלילה ההוא מרחוק ,ותרעיד הארץ מצעקתם.

4וַיִּרְאוּ כָּל-בְנֵי יַעֲקֹב מִפְּנֵי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה ,כִּי לֹא הָיוּ מֻרְגִּים לִלְחָם בַּחֹשֶׁךְ ,וַיִּבְבוּלוּ מְאֹד ,וַיִּקְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל-יְהוָה לֵאמֹר ,הֶעֱזְרֵנוּ יְהוָה ,הוֹשִׁיעֵנוּ פֶּן-נָמוּת בְּיַד הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה.

ה וישמע יהוה בקול בני יעקב ,ויתפוס יהוה אימה ומהומה גדולה על אנשי בית חורין ,ויילחמו זה עם זה בחשכת הלילה ,ויכו זה את זה במספרים רבים.

ו ויבינו בני יעקב כי הביא יהוה רוח רעה על האנשים ההם וכי נלחמים איש עם רעהו ויצאו מתוך גדודי אנשי בית חורין והלכו עד מורדת מבצר בית חורין והלאה ,וישבו שם בבטחה עם נעריהם בלילה ההוא.

7ואנשי בית חורין נלחמו כל הלילה ,איש עם אחיו ,ואיש עם שכנו ,ויצעקו מכל עבר על המבצר ,ותשמע צעקתם מרחוק ,וכל הארץ רעדה מקולם ,כי חזקים היו מכל עמי הארץ.

ח וַיִּשְׁמַע כָּל־יוֹשְׁבֵי עָרֵי הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי הַחִוִּי וְכָל־מַלְכֵי כְּנָעַן וַאֲשֶׁר עַל־עֵדֶר הַיַּרְדֵּן אֶת־קוֹל־הַתְּרוּעָה בלילה ההוא

ט וַיֹּאמְרוּ אֲלֶה הֵן מִלְחָמוֹת הָעִבְרִים הַנִּלְחָמִים עַל שֶׁבַע הֶעָרִים הַקְּרֵבוּ אֵלֶּה וּמִי יַעֲמֹד עַל הָעִבְרִים הָאֵלֶּה:

10וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב מְאֹד כִּי אָמְרוּ הֵן יַעֲשֶׂה לָנוּ כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לֶעָרִים הָאֵלֶּה כִּי מִי יַעֲמֹד עַל כֹּחָם הַגָּדֵר:

יא ותהיה צעקת הכוריניים גדולה מאוד בלילה ההוא ותגבר עוד יותר ויכו איש את רעהו עד הבוקר ויהרגו מהם רבים.

12ויהי הבוקר ,ויקומו כל בני יעקב עם שחר ויעלו אל המבצר ,ויכו את הנותרים מהכוריני בצורה נוראית ,וכלם נהרגו בתוך המבצר.

13ויהי היום השישי ,וכל יושבי כנען ראו מרחוק את כל אנשי בית חורין שוכבים מתים במבצר בית חורין ,מפוזרים כפגרי כבשים ועיזים.

יד וַיִּקְחוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־כָּל־הַשְּׁלָל אֲשֶׁר־לָבְדוּ מֵעַל־געַשׁ וַיָּלְכוּ בֵּית־חוֹרִין וַיִּמָּצוּ אֶת־הָעִיר מְלֹאֶת־עָם כְּחוֹל הַיָּם וַיִּלָּחֲמוּ שָׁם בְּנֵי יַעֲקֹב עַד־עֶרֶב:

טו וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יַעֲקֹב לְבֵת חֲרִין כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לְגַעַשׁ וּלְתַפּוּחַ וְכַאֲשֶׁר עָשׂוּ לְחַצֵּר לְסַרְתּוֹן וּלְשִׁילֹה:

טז וַיִּקְחוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עִמָּהֶם אֶת-בְּזַל בֵּית-חוֹרִין אֶת-כָּל-בְּזַל הֶעָרִים וַיָּבֹאוּ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת-הַבְּזַל שֶׁכֶם:

יז וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב הַבָּתִּים אֶל־עִיר שְׁכֶם ,וַיֵּשְׁבוּ מִמְּחוּץ לְעִיר ,וַיִּנְחוּ שָׁם מִן־הַמִּלְחָמָה ,וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כָּל־הַלַּיִל:

יח ואת כל עבדיהם ואת כל השלל אשר לקחו מן הערים הותירו מחוץ לעיר ולא באו אל העיר כי אמרו אולי עוד תהיה עלינו מלחמה ויבאו לצור עלינו בשכם

19וַיֵּשְׁבוּ יַעֲקֹב ,בָּנָיו וְעַבְדֵיהֶם בַּלַּיְלָה הַהוּא ,וּמַחֲרָתוֹ ,בַּחֲלָקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵחֲמֹר בַּחֲמִשָּׁה שֶׁלָּלַשׁ עִמָּהֶם.

20וכל-השלל אשר-לקחו בני-יעקב היה בחלקת השדה עצום כחול אשר-על-שפת הים.

21וַיִּרְאוּ אֹתָם יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מֵרָחוֹק וְיָרְאוּ כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה כִּי לֹא עָשָׂה מֶלֶךְ מֵי מִקֶּדֶם:

22וַיִּשְׁבַע מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי לְהַשְׁלִיחַ עִם בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי יָרְאוּ לְנַפְשָׁם מְאֹד מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב:

23וביום ההוא ,היום השביעי ,שלח יפיע מלך חברון בסתר אל מלך העי ואל מלך גבעון ואל מלך שלם ואל מלך עדולם ואל מלך לכיש ואל מלך חצר ואל כל מלכי הכנעני אשר תחת עבדם לאמר

24עלו עמי ובואו אלי ונלך אל בני יעקב ואעשה שלום עמם ואכרת עמם ברית פן-תישמד כל-ארצותיכם בחרבות בני יעקב כאשר עשו לשכם ולערי סביבתה כאשר שמעתם וראיתם

25וְכַאֲשֶׁר תָּבֹא אֵלַי ,אַל תָּבֹא עִם רַב אִישׁ ,כִּי־כָל־מֶלֶךְ יָבִיא אֶת־שְׁלֹשֶׁת רָאשָׁיו ,וְכָל־רֹאשׁ יָבִיא אֶת־שְׁפָרָיו.

26ובאו כולכם חברון ונלך יחד אל בני יעקב ונבקש מהם ויכרות עמנו ברית שלום

27ויעשו כל המלכים ההם כאשר שלח אליהם מלך חברון כי כולם היו בעצתו ובפקודו ויתאספו כל מלכי כנען ללכת אל בני יעקב לעשות שלום עמם וישבו בני יעקב וילכו אל חלקת השדה אשר בשכם כי לא בטחו במלכי הארץ

28וישבו בני יעקב וישבו בחלקת השדה עשרת ימים ואיש לא בא לעשות עמהם מלחמה.

29וַיִּרְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי-אֵין רָאוּת מִלְחָמָה וַיִּקָּהֲלְכוּ כֻּלָּם וַיֵּלְכוּ שֶׁכֶם וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בַּשֶּׁכֶם:

30וַיִּקְרָא כָּל-מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מִכָּל-מַקְרָתָם וַיָּבֹאוּ חֶבְרוֹן אֶל-יְפִיעַ מֶלֶךְ חֶבְרוֹן:

31ומספר המלכים אשר באו חברון לעשות שלום עם בני יעקב היה עשרים ואחד מלכים ומספר השליטים אשר באו עמהם היה שישים ותשעה ואנשיהם מאה שמונים ותשעה וכל המלכים האלה ואנשיהם נחו על הר חברון

32ויצא מלך חברון ושלושת שריו ותשעת אנשיו ,והמלכים האלה גמרו ללכת אל בני יעקב לעשות שלום.

לג וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֶלֶךְ חֶבְרוֹן ,לֵךְ אַתָּה לְפָנֵינוּ אֶת-אֲנָשֶׁךָ וְדַבֵּר בַּעֲדֵינוּ אֶל-בְּנֵי יַעֲקֹב וְנָבֹא אַחֲרֶיךָ וַיִּקְשֶׁה אֶת-דְּבָרֶיךָ וַיַּעֲשֶׂה מֶלֶךְ חֶבְרוֹן כֵּן.

34וישמעו בני יעקב כי נאספו כל מלכי כנען וינוחו בחברון ,וישלחו בני יעקב ארבעה מעבדיהם מרגלים לאמר לכו ורגלו את המלכים האלה ,וחקרו ובדקו את אנשיהם אם מעטים הם אם רבים ,ואם מעטים הם במספר ,ספרו את כולם ושבו.

לה וַיֵּלְכוּ עַבְדֵי יַעֲקֹב בְּסֵתֶר אֶל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם בְּנֵי יַעֲקֹב ,וַיָּשֻׁבוּ בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם בָּאִינוּ אֶל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְהֵם מְעַט בְּסֵפֶר וְנִמְרַכָּם כֻּלָּם וְהִנֵּה מֵאתִים שְׁמוֹנִים וְשֶׁמֶשְׁמֹנִים מַלכים וְאֲנָשִׁים.

36ויאמרו בני יעקב מעטים הם במספר ולכן לא נצא כולנו אליהם ויקומו בבקר בני יעקב ויבחרו שישים ושנים איש מהם ועשרה מבני יעקב הלכו עמהם ויחגרו את כלי המלחמה שלהם כי אמרו למלחמה הם באים בנו כי לא ידעו כי לשלום הם באים אתם

37וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עִם-עֲבָדָם אֶל־שֶׁעַר שְׁכֶם אֶל־הַמְּלָכִים וְיַעֲקֹב אֲבִיהֶם עִמָּהֶם

38וַיֵּצְאוּ וְהִנֵּה מֶלֶךְ חֶבְרוֹן וְשְׁלֹשֶׁת שָׂרָיו וּתְשְׁעָה אֲנָשִׁים עִמּוֹ בָּאִים בַּדֶּרֶךְ אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב ,וַיִּרְאוּ מִמָּרְחֹק אֶת-יָפִיעַ מֶלֶךְ חֶבְרוֹן וְשָׂרָיו בָּאִים אֲלֵיהֶם ,וַיַּעֲמֹדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עַל-מָקוֹם שֶׁכֶם ,וְלֹא-הָלָכוּ.

לט וַיֹּסֶף מֶלֶךְ חֶבְרוֹן וַיַּעֲלֹךְ הוּא וַיִּשְׂרָיו עַד שֶׁגָּרַב אֶל-בְּנֵי יַעֲקֹב וַיִּכְחֲווּ לָהֶם אֶרֶץ וַיֵּשֶׁב מֶלֶךְ חֶבְרוֹן וַיִּשְׂרָיו אֶל-יַעֲקֹב וְאֶל-בְּנֵי בְנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב:

40וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי יַעֲקֹב מַה-קָּרַתְךָ מֶלֶךְ חֶבְרוֹן ,לָמָּה-בָּאתָ אֵלֵינוּ הַיּוֹם ,מַה-תָּדַשׁ מֵעֲנֶּה ?וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶל-יַעֲקֹב ,אֲדֹנִי--כָּל-מַלְכֵי הַכְּנַעֲשֶׂה-שָׁלוֹם-עִמְּךָ הַיּוֹם.

41וישמעו בני יעקב את דברי מלך חברון ולא הסכימו לרעתו כי לא בטחו בו בני יעקב כי חשבו כי מלך חברון דיבר אליהם מרמה

42ויידע מלך חברון מדברי בני יעקב כי לא האמינו לדבריו ,ויגש מלך חברון אל יעקב ,ויאמר אליו ,אדוני ,אנא הבן כי באו אליך כל המלכים האלה בשלום ,כי לא באו עם כל אנשיהם ,וגם לא הביאו עמהם כלי מלחמה ,כי לבקש שלום באו עם אדוני ומעם בניו.

43ויענו בני יעקב את מלך חברון לאמר שלח אל כל המלכים האלה ואם אמת תדבר אלינו יבואו כל אחד לפנינו לבדו ואם יבואו אלינו בלי נשק וידענו כי שלום הם מבקשים מאיתנו

44וישלח יפיע מלך חברון מאנשיו אל המלכים ,ויבאו כולם לפני בני יעקב ,וישתחוו להם ארצה ,וישבו המלכים האלה לפני יעקב ובניו ,וידברו אלהם לאמר.

45שמענו את כל אשר עשית למלכי האמורי בחרבך ובזרועך החזקה מאוד ,ואי אפשר לעמוד בפניכם איש ;ופחדנו מכם למען נפשנו , פן יהא לנו כאשר עשה להם.

46לכן באנו אליך לכרות ברית שלום בינינו ועתה כורת עמנו ברית שלום ואמת לבלתי תתערב בנו כאשר לא התערבנו בך

47וידעו בני יעקב כי לבקש מהם שלום באו ,ושמעו להם בני יעקב וכרתו להם ברית.

48וַיִּשָּׁבְעוּ לָהֶם בְּנֵי יַעֲקֹב לְלֹא-יַעֲרוּ בָּהֶם ,וְגַם-כָּל-מַלְכֵי הַכְּנַעֲנֵי נִשְׁבְּעוּ לָהֶם ,וַיִּשָּׁבְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב מִן-הַהוּא וָנָה:

מט ואחרי כן באו כל שרי המלכים האלה ואנשיהם לפני יעקב ומתנות בידם ליעקב ולבניו וישתחוו לו ארצה.

50וַיִּדְרוּ אֵלֶּה מְלָכִים אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב וַיִּתְחֲנוּ אֵלֶּה לַהֲבִיב אֶת-כָּל-הַשְּׁלָל אֲשֶׁר-לָשְׁבוּ מִשְׁבַע עָרֵי הָאֱמוֹרִי .וַיַּעֲשֶׂר בְּנֵי יַעֲקֹב עָשׂוֹ כֵּן , וַיַּשְׁבִיבוּ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לָשְׁבוּ אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-הַטָּף וְאֶת-כָּל-הַשְּׁלָל אֲשֶׁר-לָשְׁבוּ וַיִּשְׁלַחוּ וַיֵּלְכוּ אִישׁ עִירוֹ.

51וכל המלכים האלה שוב השתחוו לפני בני יעקב ,וישלחו או הביאו להם מתנות רבות בימים ההם ,ובני יעקב שלחו את המלכים האלה ואת אנשיהם ,והם הלכו מהם בשלום אל עריהם ,וגם בני יעקב שבו אל ביתם ,אל שכם.

52וַיְהִי שָׁלוֹם מִן הַיּוֹם הַהוּא וָנָה עַל־בֵּין בְּנֵי יַעֲקֹב וּבֵין מַלְכֵי הַכְּנַעֲנֵי עַד־בֹּאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרַשְׁתָּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן:

פרק41

1ובמהפכת השנה נסעו בני יעקב משכם ויבאו חברון אל יצחק אביהם וישבו שם ואת צאנם ואת בקרם רעו היום בשכם כי שם היה בימים ההם מרעה טוב ושמן ויעקב ובניו וכל ביתם ישבו בעמק חברון

2ויהי בימים ההם בשנה ההיא שנה מאת ושש לחיי יעקב בשנה העשירית לבוא יעקב מפדן ארם ותמות לאה אשת יעקב בת חמשים ואחת שנה היא במותה בחברון

ג וַיִּקְבְרָהּ יַעֲקֹב וְבָנָיו בְּמַעֲרַת שְׂדֵע הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן אֲשֶׁר קָנָה אֶת-אַבְרָהָם מִבְנֵי חֵת לַאֲחֻזַּת קָבֶר:

4וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־אֲבִיהֶם בְּעֵמֶק חֶבְרוֹן וְיָדַע כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ אֶת־כֹּחָם וְהָלַךְ שְׁמָעָם בְּכָל־הָאָרֶץ:

ה ויוסף בן יעקב ובנימן אחיו בני רחל אשת יעקב היו צעירים בימים ההם ולא יצאו עם אחיהם במלחמותיהם בכל ערי האמורי.
ו וירא יוסף את גבורת אחיו ואת גדלותם ,וישבח אותם וישבח אותם ,אך גדול מהם ויהלל את עצמו מעליהם ;וגם יעקב אביו אהב
אותו מכל בניו כי בן זקנותו הוא ,ובאהבתו אליו עשה לו כתנת כחלחל.
7וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי-אֲהֵבֵהוּ אָבִיו מֵאֶחָיו וַיֹּסֶף גָּדוֹל אֶת-אֶחָיו וַיָּבֵא אֶל-אָבִיו שְׁמוּעוֹת רָעוֹת עֲלֵיהֶם.
8וַיִּרְאוּ בְנֵי יַעֲקֹב אֶת-כָּל-מַעֲשֵׂה יוֹסֵף אֲלֵיהֶם וְכִי-אֲהֶבָתוֹ אֲבִיהֶם מִכָּל-הֶם וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא-יָכְלוּ דַּבֵּר אֵלָיו לְשָׁלוֹם כָּל-הַיָּמִים
ט ויוסף בן שבע עשרה שנה ,והוא עוד מתפאר על אחיו ,וחשב להתעלות עליהם.
י בעת ההיא חלם חלום ,ויבא אל אחיו ,ויספר להם את חלומו ,ויאמר אלהם חלמתי חלום ,והנה כלנו קושרים אלומות בשדה ,ותקום
אלומי ותנח על הארץ ,ואלומותיכם תסובב אותה ותשתחו לה.
יא ויענו אתו אחיו ויאמרו אליו מה פשר החלום הזה אשר חלמת המלך או שלט בנו אתה חושב בלבבך
12וַיָּבֹא וַיַּגֵּד אֶת־הַדָּבָר לְיַעֲקֹב אָבִיו וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב אֶת־יוֹסֵף בְּשָׁמְעַ אֶת־הַדְּבָרִים מִפִּיו וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־יוֹסֵף:
13וַיִּרְאוּ בְנֵי יַעֲקֹב כִּי בָרַךְ אֶת־יוֹסֵף וְנָשְׁקוֹ וְכִי־אַהֲבָתוֹ מְאֹד וַיְקַנְאוּ בוֹ וַיִּשְׂנְאוּ אוֹתוֹ עוֹד יוֹסֵף:
יד ואחרי כן חלם יוסף חלום אחר ,ויספר את החלום לאביו לעיני אחיו .ויאמר יוסף לאביו ולאחיו :הנה עוד חלמתי חלום ,והנה
השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי.
15וישמע אביו את דברי יוסף ואת חלומו ,וירא כי שנאו אחיו את יוסף על הדבר הזה ,וגער יעקב ביוסף לפני אחיו על הדבר הזה
לאמר מה החלום הזה אשר חלמת ,וההתגדלות הזאת לפני אחיך הגדולים ממך.
טז הַמַּעֲלָה תַּחֲשֶׁה בְּלִבְךָ כִּי נָבֹא אֶת־נָכֹחַ אֶת־עֶשְׂרֵה אַחֶיךָ וּנְשְׁחֲוֶה לְךָ כִּי אַתָּה דָּבָר אֵלֶּה־כָּל־הַדְּבָרִים הַלָּכֶם־עַל־הַנִּי־עָשָׂר:
יז וַיְקַנְאוּ אֶחָיו בוֹ בְּגִין דִּבְרָיו וַחֲלוֹמֹתָיו ,וַיֹּסִפוּ שְׂנֹאוֹ ,וַיִּשְׁמֹר יַעֲקֹב אֶת-הַחֲלוֹמוֹת בְּלִבּוֹ.
יח וַיֵּלְכוּ בְנֵי יַעֲקֹב יוֹם אֶחָד לִרְעֶה אֶת-צֹאן-אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם כִּי הָיוּ עוֹדֶן רֹעִים בַּיָּמִים הַהֵה וַיִּהֲבוּ בְנֵי יַעֲקֹב רֹעִים בִּשְׁכֶם בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּעֲבֹר
עֵת-אֲסֵף הַמִּקְרָם וְלֹא בָאָא:
19וירא יעקב כי בניו מתעכבים בשכם ויאמר יעקב בלבו אולי קמו אנשי שכם להילחם עליהם על כן התעכבו לבוא היום הזה
20ויקרא יעקב ליוסף בנו ויצוהו לאמר הנה אחיך רועים היום בשכם והנה טרם שבו לך ועתה וראה אי שם הם והשבני דבר על
שלום אחיך ועל שלום הצאן
כא וישלח יעקב את בנו יוסף אל עמק חברון ויבא יוסף לאחֵר את אחיו שכם ולא מצאם ויסב יוסף בשדה אשר על שכם לראות אנה
פנו אחיו ויתחמק דרכו במדבר ולא ידע באיזה דרך ילך.
22וַיִּמְצָא אוֹ מַלְאַךְ יְהוָה מְתַוֵּד בַּדֶּרֶךְ הַשָּׂדֶה ,וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-מַלְאַךְ יְהוָה ,אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת-אֶחָי ;הֲלֹא שָׁמַעְתָּ הַיָּהוּא ,הַיְשָׁעַת הֵם רֹעִים ?
וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל-יוֹסֵף ,רָאִיתִי אָחִיךָ רֹעִים פָּאן ,וְשָׁמַעְתִּי אֹמְרִים הַלֵּךְ לָרֹעָה בְּדוֹתָן.
23וַיִּשְׁמַע יוֹסֵף בְּקוֹל מַלְאַךְ יְהוָה וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶחָיו בְדוֹתָן וַיִּמְצָאֵם בְּדוֹתָן רֹעִים אֶת־הצֹּאן:
24וַיִּגַּשׁ יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו ,וְטֶרֶם גֵּרַב אֲלֵיהֶם ,וַיַּעֲשֶׂה לַהֲרֹגוֹ.
25ויאמר שמעון אל אחיו הנה איש החלומות בא אלינו היום ועתה בואו והרגנו אותו ונשליכהו אל אחת הבורות אשר במדבר וכאשר
יבקשו אביו מאיתנו נאמר חיה רעה טרפה אותו:
26וישמע ראובן את דברי אחיו על יוסף ויאמר אלהם לא תעשו את הדבר הזה כי איך נביט אל יעקב אבינו השליכו אותו אל הבור
הזה למות שם ויד אל תשלחו עליו לשפוך את דמו ויאמר ראובן זאת להציל אותו מידם להשיב אותו אל אביו
27וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיֵּשֶׁב לִפְנֵיהֶם וַיָּקֻמוּ עָלָיו וַיַּחֲבוּ אֹתוֹ וַיַּכְּתוּ אֶרֶץ וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־כְּתֻנְגָּעוֹן אֲשֶׁר לְעָשָׂו:
כח וייקחוהו וישליכוהו אל הבור ולא היה בבור מים כי אם נחשים ועקרבים ויירא יוסף מפני הנחשים והעקרבים אשר בבור ויצעק
יוסף קול גדול ויטמן יהוה את הנחשים ואת העקרבים בצלעות הבור ולא רעעו ליוסף
כט ויקרא יוסף מן הבור אל אחיו ויאמר אלהם מה עשיתי לכם ובמה חטאתי למה לא תיראו את יהוה עליי הלוא עצמותכם ובשרכם
אנכי והלא יעקב אבי אבי למה תעשו לי את הדבר הזה היום ואיך תוכלו להביט אל יעקב אבינו
30וַיֹּאמֶר יוֹסִיף לִצְעֹק וַיִּקְרָא אֶל־אֶחָיו מִן־הַבֹּרֶת וַיֹּאמֶר יְהוּדָה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחַי הַקְּשָׁאוּנִי מֵאֶפֶשֶׁךְ שָׁם וּבֹאוּ הַיּוֹם לְחַנְסְפוּ עָלַי בְּנֵי יְהוָה
בְּנֵי יַעֲקֹב אָבִי וְאִם חָטָאתִי לְכָלֵיכֶם הֲלֹא אַתֶּם בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כִּי־רָאוּ יָתוֹם וַיֶּחֱמוּ וַיָּרֹב וַיֶּאֱכֹל וַיִּשְׁקֶה וַיְּעֲרוֹם וַיִּכְסֹן בְּבגדים:
31ואיך תעצור את רחמיך מאחיך כי מבשרך ועצמותיך אני ואם חטאתי לך כי תעשה זאת בעבור אבי
לב וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶת הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים מֵן הַבֹּר ,וְלֹא יָכְלוּ אֶחָיִם שָׁמַע אֵלָיו ,וְלֹא יָנְעוּ אֶת-אָזְנֵיהֶם אֶל-דִּבְרֵי יוֹסֵף ,וַיּוֹסֵף בֹּךְ וַיִּבְכֶּה בַּבָּר.
33וַיֹּאמֶר יוֹסֵף ,לִי יָדַע אֲבִי הַיּוֹם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי אָחִי ,וְאֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי הַיּוֹם.
34וַיִּשְׁמַע כָּל־אֶחָיו אֶת־צַעֲקָתוֹ וּבִכְיוֹ בַּבָּר וַיֵּלְכוּ אֶחָיו וַיִּסְתַּלְּקוּ מִן־הבּוֹר לְמַעַן לֹא־יִשְׁמְעוּ אֶת־צַעֲקַת יוֹסֵף וּבִכְיוֹ בַּבָּר:

פרק42

1וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ מִן הַמָּגְגָּה כְּרִיךְ קֶשֶׁת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לֹאכֹל לֶחֶם וַיִּעֲצוּ בְּהָאֲכָלִים וַיִּעֲצוּ מַה יַעֲשֶׂה לוֹ הַמְּרְגָּהוּ אוֹ הַשִּׁיבֵה אֶל־אָבִיו:
2הם החזיקו בעצה ,וישאו את עיניהם ויראו ,והנה קהל ישמעאלים באים מרחוק דרך גלעד ,יורדים מצרים.
ג ויאמר אלהם יהודה מה תועלת לנו אם נהרוג את אחינו אולי ידרשו מאתנו אלהים וזאת העצה אשר תעשו לו הנה קהל ישמעאלים
יורדים מצרים
ד ועתה בואו נפלהו אליהם וידנו אל תהיה בו והוליכוהו עמהם ואבד בתוך עם הארץ ולא נהרגנו בידינו ותמצא חן בעיני אחיו והם
עשו כדבר יהודה

ה וְהִתְדַּבְּרוּ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה ,וְטֶרֶם עָלָה אֲלֵיהֶם חַבְרֵי־יִשְׁמְעֵאלִים ,וְעָבְרוּ עֲבָרִים שִׁבְעָה סֹחֲרֵי מִדְיָן ,וְהִתְצַמְּאוּ בְּעֶבְרָם ,וַיִּשְׂאוּ עֵינָם וַיִּרְאוּ
אֶת־הַבֹּר אֲשֶׁר־יוֹסֵף טָנוּעַ בָּהּ ,וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה כָּל־מִין צִפּוֹר עָלָיו.
ו וַיָּרֻץ הַמִּדְיָן אֶל־הַבָּרֶת שְׁתוּ מַיִם כִּי סְמַנְנוּ כִּי־מַיִם בָּהּ ,וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַבָּרֶת וַיִּשְׁמַע אֶת־קוֹל יוֹסֵף בֹּכֶה בַּבָּרֶת ,וַיָּרֻצוּ אֶל־הַבָּרֶת וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה־שֶׁהוּא נַעֲרָה וְטַב־מַרְאֶה.
ז ויקראו אליו ויאמרו מי אתה ומי הביאכך הנה ומי שמך בבור הזה במדבר ויעלו כולם את יוסף ויוציאו ויעלוהו מן הבור וילקחוהו
וילכו לדרכם ויעברו על פני אחיו
ח וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶ לָדֹא תַּעֲשֶׂה זֹאת לִקַחַת אֶת-עַבְדֵּנוּ וּלְכֹלָה הַיֹּאמֶר אֶת-הַנַּעַר הַזֶּה בַּבֹּרָה כִּי מָרַד בָּנוּ וְאַתֶּם בָּאתוּ וְהֶעֱלֹתוֹ וְהִשְׁבִּינוּ עַתָּה
הַשְׁבִּינוּ אֶת-עַבְדֵּוֹ
ט וַיַּעֲנוּ הַמִּדְיָן וַיֹּאמְרוּ אֶל-בְּנֵי יַעֲקֹב הַזֶּה עַבְדְּכֶם אוֹ הָאִישׁ הַזֶּה הַמַּעֲבֹד אֶתְכֶם אוּלַי עַבְדָתָיו כֻּלְּכֶם כִּי נָאוּהוּ וְטוֹב מַרְאֶה מִכָּלְכֶם וּמַדֻּעַ
תְּדַבַּר לָנוּ שָׁקֶר:
10ועתה לא נשמע אל דבריך ולא נקשיב לך כי מצאנו את הנער בבור במדבר ולקחנו אותו לכן נלך הלאה
יא וַיִּגְשׁוּ אֵלֶּה כָּל בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּקֻמוּ אֲלֵהֶם וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם הַשִּׁיבוּ לָנוּ אֶת-עַבְדֵּנוּ וּמַדֻּעַ תָּמוּ כֻּלָּם לְפִי חֶרֶב וַיִּצְעַק הַמִּדְיָן עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁלְפוּ
חַרְבָתָם וַיִּגְשׁוּ לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי יַעֲקֹב:
12וְהִנֵּה שִׁמְעוֹן קָם מִמִּשְׁבָּו עֲלֵיהֶם וַיִּקְפַּר אֶת־הָאָרֶץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּגַּשׁ אֶת־הַמִּדְיָן וַיְשַׁעֲלָה נוֹרָה לְפָנֵיהֶם וַיִּשְׁמַע צְעָקָתוֹ מֵרָחוֹק
וַתִּרְעַד הָאָרֶץ מִצְעָקַת שִׁמְעוֹן:
13וַיֶּחֶרְדוּ הַמִּדְיָנִים מִפְּנֵי שִׁמְעוֹן וּמִקְלוֹא צְעָתוֹ ,וַיִּפְּלוּ עַל־פָּנֵיהם וַיֶּחֶרְדוּ מְאֹד.
יד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶ שִׁמְעוֹן בֶּן יַעֲקֹב הַעִבִיר אֲשֶׁר אֶת-שֶׁכֶם וְעָרֵי הָאֱמוֹרִי אֶלָּא עִם-אֶחָד וְכֹה יַעֲשֶׂה לִי אֱלֹהִים כִּי אִם-יָבֹאוּ אָנֹכִי
כָּל-אֶחָיֵיךְ עִם-מִדְיָן וְגַם-מַלְכֵי כְּנַעַן עִמָּכֶם לֹא-יוּכְלוּ לְהִלָּחֵם עָלַי:
15ועתה השיב לנו את הנער אשר לקחת פן אתן אתן את בשרך לעוף השמים ולבהמת הארץ.
טז וירא המדיינים עוד מפני שמעון ,ויגשו אל בני יעקב בפחד ובפחד ,ובדברי עצב לאמר:
יז הלא אמרת כי עבדך הנער וכי מרד בך ועל כן הנחת אותו בבור ומה תעשה לעבד המרד באדניו ועתה מכור אותו לנו וניתן לך את
כל אשר תצטרך לו ויחפץ יהוה לעשות זאת למען לא יהרגו בני יעקב את אחיהם
18וַיִּרְאוּ הַמִּדְיָנִים כִּי יוֹסֵף נָא מַרְאֶה וְיָפֶה מַרְאֶה וַיֶּחֱמוּ אוֹ בְּלִבָּם וַיֶּחֱמוּ לִקְנוֹ מֵאֶחָיו:
19וַיִּשְׁמַע בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל־הַמִּדְיָן וַיִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחִיהֶם יוֹסֵף לָהֶם בְּעֶשְׂנִים שֶׁל־כֶּסֶף ,וְלֹא־הָיָה רְאוּבֵן־אֲחִיהֶם עִמָּהֶם ;וַיִּקְחוּ הַמִּדְיָן אֶת־יוֹסֵף
וַיִּסְכוּ בְדֶרְכָם גִּלְעָד.
20וילכו בדרך ,ונחמו המדיינים על אשר עשו ,לקניית הנער ,ויאמר זה לזה ,מה הדבר הזה אשר עשינו ,ללקחת את הנער הזה מן
העברים ,אשר יפה מראהו ויפה מראהו.
21אולי גנוב הנער הזה מארץ העברים ולמה עשינו את הדבר הזה ואם יבקשוהו ונמצאו בידינו נמות בו.
22ועתה אנשים אמיצים וחזקים מכרו אותו לנו ,את כוחו של אחד אשר ראיתם אותו היום ;אולי גנבו אותו מארצו בכוחם ובזרועם
החזקה ,ולכן מכרו אותו לנו במחיר הקטן אשר נתנו להם.
23וַיִּרְאוּ כָּךְ בְּדִבְּרוּ כָּךְ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה חַבְרֵי הַיִּשְׁמְעֵאלִים הַבָּא בָּרֵאשָׁנָה וַאֲשֶׁר רָאוּ בְנֵי יַעֲקֹב נִגְּשְׁרָה אֶל־הַמִּדְיָן וַיֹּאמְרוּ הַמִּדְיָן אִישׁ
אֶל־הֵם לֹא נִמְכְּרָה אֶת־הַנַּעַר הַזֶּה לַחַבְרֵי הַיִּשְׁמְעֵאלִים הַבָּאִים אֵלֵינוּ וְנִקְחַל לוֹ אֶת־הַמְּעַט אֲשֶׁר נָתַנְנוּ בְּעֵדָיו וַיִּנְצַע מֵרְעָתוֹ:
24וַיַּעֲשֶׂה כֵּן וַיָּבֹאוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאלִים וַיִּמְכְּרוּ הַמִּדְיָנִים אֶת־יוֹסֵף לְיִשְׁמָעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים שֶׁכֶּסֶף אֲשֶׁר נָתַן בְּעֵדָיו לְאֶחָיו:
25וילכו המדיינים בדרכם גלעד ,ולקחו הישמעאלים את יוסף ,וירכבו על אחד הגמלים ,ויוליכוהו מצרים.
26וישמע יוסף כי הישמעאלים הולכים מצרים ,ויתאבל יוסף ויבכה על הדבר הזה כי ירחק מארץ כנען מאביו ,ויבכה מרה ברכבו על
הגמל ,ואחד מאנשיו ראה אותו ,וירד אותו מן הגמל וללכת ברגל ,ולמרות זאת הוסיף יוסף לבכות ולבכות ,ויאמר אבי ,אבי.
27ויקם אחד מן הישמעאלים ויכה את יוסף על הלחי ,והוא עוד בכה ;ויוסף היה עייף בדרך ,ולא יוכל ללכת ממר נפשו ,וכלם הכוהו
ויצרוהו בדרך ,ויחרידוהו למען יחדל מבכי.
28וירא יהוה את-שאפתו של יוסף ואת-צרתו ,ויפל יהוה על-האנשים האלה חשך ומבוכה ,ויד כל-המכים אותו יבשה.
29וַיֹּאמְרוּ אֶחָד אֶל־רֵעָיו מַה־הַדָּבָר הַזֶּה אֱלֹהִים עָשָׂה לָנוּ בַּדֶּרֶךְ וְלֹא־יָדְעוּ כִּי־זֶה־קָרָה אֹתָם בְּגַן־יוֹסֵף וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים בַּדֶּרֶךְ וַיַּעֲבְרוּ
בַּדֶּרֶךְ אֶפְרָתָה אֲשֶׁר־שֶׁנִּקְבָּרָה רָחֵל:
ל וַיִּגָּא יוֹסֵף אֶל־קֶבֶר־אֵם וַיָּמַר יוֹסֵף וַיָּרָץ אֶל־קֶבֶר־אֵם וַיִּפְלֹחַ עַל־הַקֶּבֶר וַיִּבְכֶּה:
31וַיֹּאמֶר יוֹסֵף ,קָלָה קָלָה ,עַל קֶבֶר אִמּוֹ ,וַיֹּאמֶר :אמי ,אמי ,ילדתני ,קוּמִי עַתָּה ,וְקוּמִי וְרָאִי אֶת-בְּנֵךְ ,אֲשֶׁר נִמְכַּר לְעֶבֶד ,וְאֵין מַחֲסָמוֹ.
32קומי וראה את בנך ,בכה עמי על צרותיי ,וראה את לב אחי.
33עורי את אמי ,עורי ,עורי משנתך למעני ,וְכַוֵּל מלחמותיך על אחי .איך הפשיטיני את מעילי ,וכבר מכרוני פעמיים לעבד ,ומאבי
הפרידוני ,ואין מי שירחם עליי.
34קומה ושׂא ריבך עליהם לפני אלהים וראה את מי יצדיק אלהים במשפט ואת מי יגנה.
35קומי אמי ,קומי משנתך וראי את אבי מה שלום נפשו עמי היום ונחמו וניחמו את ליבו.
36ויוסף עוד לדבר את הדברים האלה ,ויצעק יוסף בקול גדול ויבכה מרה על קבר אמו ;ויחדל לדבר ,וממרר לב נדם כאבן על הקבר.
לז וישמע יוסף קול מדבר אליו מתחת לאדמה ,ויענהו במר לב ובקול בכי ותפלה בדברים האלה:
38בני ,בני יוסף ,קול בכייתך וקול קינתך שמעתי ,ראיתי דמעותיך ,ידעתי את צרותיך בני ,ותצער אותי בעדך ,ויגון רב נוסף על
יגוני.
39ועתה בני יוסף בני קוה אל יהוה וחכה לו ואל תירא כי יהוה עמך מכל צרה יושיעך

40קום בני ,רד מצרים עם אדניך ,ואל תירא ,כי יהוה עמך בני .ותדבר כדברים האלה אל יוסף ,ותדום.
41וישמע יוסף זאת ,ויתמה מאוד על כך ,ויוסיף לבכות ;ואחרי כן ראה אותו אחד הישמעאלי בוכה ובוכה על הקבר ,ויתחר בו אפו , ויגרש אותו משם ,ויכהו ויקלל אותו.
42וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָאֲנָשִׁים ,אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵיכֶם וּשְׁבִיבְתִּי אֶל־בֵּית אָבִי וְיִתֵּן לָכֶם עוֹשֶׁר מְאֹד.
43ויענוהו לאמר" :הלא עבד אתה ,ואיפה אביך ?ולו היה לך אב ,לא הייתם כבר נמכרים פעמיים לעבד במחיר מועט ,וקצם עוד חרה עליו ,והוסיפו להכותו ולייסרו ,ויוסף בכה מרה".
44וירא יהוה את צרת יוסף ,ויוסף יהוה להכה את האנשים האלה ,ויגער אותם ,ויהוה יפך אותם על הארץ ,והברק הבזיק והרעם שאג ,ותרעיד הארץ מקול הרעם והרוח החזקה ,והאנשים נבהלו ולא ידעו אהיה אליהם.
45והבהמות והגמלים עמדו וינהיגו אותם ולא אבו ללכת והכו אותם וירדו ארצה ויאמרו האנשים איש אל רעהו מה זאת עשה לנו אלהים מה פשעינו ומה חטאתנו כי קרה לנו הדבר הזה
46ויען אחד מהם ויאמר אלהם אולי בגלל חטאת עינו של העבד הזה קרה לנו הדבר הזה היום ועתה התחננו לפניו מאוד לסלוח לנו ואז נדע בגלל מי קרה לנו הרעה הזאת ואם ירחם עלינו אלוהים אז נדע כי בגלל חטא עינו של העבד הזה בא לנו כל זה
47ויעשו האנשים כן ,ויתחננו אל יוסף וילחצו עליו לסלוח להם ;ויאמרו חטאנו ליהוה ולך ועתה בקש מאלהיך ויבטל את המות הזאת מקרבנו כי חטאנו לו.
48ויעש יוסף כדבריהם ,וישמע יהוה אל יוסף ,ויעביר יהוה את המגפה אשר נשא על האנשים ההם בעבור יוסף ,ותעלה החיה מן הארץ ותובילו אותם ,ותלך ,ותשכך הסערה המשתוללת ותשקיט הארץ ,וילכו האנשים למסעם לרדת מצרים ,וידעו האנשים כי קרה להם הרעה הזאת בעבור יוסף.
49ויאמרו איש אל רעהו הנה ידענו כי בעצבו קרה לנו הרעה הזאת ועתה למה נביא את המות הזה על נפשותינו הבה נעצה מה לעשות לעבד הזה
50ויען אחד ויאמר ,הלא הוא אמר לנו להשיבנו אל אביו ;ועתה בואו ולקחנו אותו ונלך אל המקום אשר יאמר לנו ,ולקחנו ממשפחתו את המחיר אשר נתנו עליו ,ואז נלך.
51ויען עוד אחד ויאמר הנה העצה הזאת טובה מאוד אך לא נוכל לעשות כן כי רחוקה מאיתנו הדרך ולא נוכל לסטות מדרכנו
52ויען עוד אחד ויאמר אלהם זאת העצה אשר נאמץ ,לא נסטה ממנה הנה אנחנו הולכים היום מצרים ,וכשנגיע מצרים ,נמכור אותו שם במחיר גבוה ,וניצלנו מרעתו.
53וַיֵּעָשֶׂה הַדָּבָר הַזֶּה עַל־הָאֲנָשִׁים וַיֵּעָשֶׂה כָּךְ וַיַּמְשִׁיכוּ מַסַּע מִצְרַיִם עִם יוֹסֵף:

פרק43

1וַיִּמְכֹּר בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־יוֹסֵף־אֲחִיהֶם לְמִדְיָן וַיִּפָּה לִבָּם מִגַּם וַיִּחָרוּ מִמַּעֲשֵׂיהם וַיְבַקְשׁוּ אֹתוֹ לְהַשִׁיבֵהוּ וְלֹא יָמְצָאוּ:
2וישב ראובן אל הבור אשר הוטמן יוסף שם להוציאו ולהשיבו אל אביו וראובן עמד על הבור ולא שמע דבר ויקרא יוסף יוסף ואיש לא ענה ולא דיבר דבר
ג וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן יוֹסֵף מִפְּחָדָה אוֹ נָחָשׁ הֲמִתוֹ וַיֵּרֶד רְאוּבֵן אֶל־הַבֹּר וַיְחַשֵּׂר אֶת־יוֹסֵף וְלֹא־מְצָאֵנוּ בַּבֹּר וַיֵּצֵא שׁוּב:
ד ויקרע ראובן את בגדיו ויאמר הילד איננו ,ואיך אכפר עליו אבי אם מת הוא ?וילך אל אחיו וימצאם אבלים על יוסף ויועצים יחד כיצד לכפר עליו את אביהם .ויאמר ראובן אל אחיו באתי אל הבור והנה יוסף איננו ,ומה נאמר לאבינו כי רק את הנער יבקש ממני אבי.
ה וַיַּעֲנוּ אֶחָיו לֵאמֹר ,כָּךְ וְכֹה עָשִׂינוּ ,וְהִכָּה לִבֵּנוּ אַחַר כָּךְ ,עַל־הַמַּעֲשֶׂה ,וְעַתָּה נִשְׁבֵּשׁ לִבְחֹר עַצְמָה אֶת־הַפְּרִיס אֶת־אָבִינוּ עָלָיו.
ו ויאמר אלהם ראובן מה זאת עשיתם להוריד את-שערות אבינו האפורות בעצב אל-קבר לא טוב הדבר אשר עשיתם
ז וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן עִמָּהֶם וַיָּקוּמוּ כֻּלָּם וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְרֵעָיו לֹא יַגִּיד אֶת הַדָּבָר הַזֶּה לַיעקֹב וַיֹּאמְרוּ כֻּלָּם הָאִישׁ אֲשֶׁר יְגִיד אֹתָם לְאָבִינוּ וּלְבֵיתוֹ אֲשֶׁר יְגִיד אֹתָם לְאֶחָד מִבְּנֵי הָאָרֶץ נִקָּמוּ עָלָיו כֻּלָּנוּ וְהָרַגְנוּ בַּחֶרֶב:
8וַיִּירְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אִישׁ אֶת־אֶחָד בַּדָּבָר הַזֶּה מִן־הַקָּטָן עַד־הַבָּקֶר וְלֹא־דַבֵּר־דָּבָר וַיִּטְרוּ אֶת־הַדָּבָר בְּלִבָּם:
9וַיֵּשְׁבוּ אַחַר־כָּךְ לְהַעֲשֶׂה וְלְהַמְצִיא דָּבָר לְדַבֵּר אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם עַל־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
י וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יִשָּׂכָר הֵן עֵצָה לָכֶם אִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה קַחוּ אֶת-הַכְּתֹנֶה אֲשֶׁר לַיּוֹסֵף וְקָרְעוּ אוֹ וְשַׁחְטוּ גַּד עִזִּים וְטַבְלוּ אוֹ בַּדְּמָו:
יא ושלחו אותו אל אבינו וכאשר יראה אותו יאמר חיה רעה טרפה אותו לכן קרעו את מעילו והנה דמו יהיה על מעילו ובעשייתכם זאת נהיה נקיים מתלונות אבינו.
12וְתִרְאֶה עֵצַת יִשָּׂכָר בָּעֵיהֶם וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו וַיַּעֲשֶׂה כְּדַבֵּר יִשָׂכָר אֲשֶׁר יֵעַץ אֻתָּם:
13וַיָּהֲרוּ וַיִּקְחוּ אֶת-עֶרֶת יוֹסֵף וַיִּקְרְעוּ אֹתוֹ וַיִּשְׁחֲטוּ גֵּי עִזִּים וַיִּטְבוּ אֶת-עֶרֶת בְּדָם הַגְּדִי וַיִּרְסְוּהָ אֹתוֹ בַּעֲפָר וַיִּשְׁלְחוּ אֶת-עֶרֶת אֲבִיהֶם לַיַּעֲקֹב בְּיַד נַפְתָּלִי וַיְצֻוָהוּ לֹא...
יד וַיַּקְסִפוּ אֶת־הַבֹּקֶר וַיָּבֹאנוּ עַד־דֶּרֶךְ שֶׁכֶם וַיַּעֲבָרָה וַיִּמְצָא אֶת־הַכָּתוֹן הַזֶּה בַּדֶּרֶךְ בַּמִּדְבָּר טבול בַּדָּם וְעַתָּה דַּע הָא הוּא כְּתִיב בְּנֶךְ אוֹ־לֹא:
טו וילך נפתלי ויבא אל אביו ויתן לו את הכתונת וידבר אליו את כל הדברים אשר צווהו אחיו.
טז וירא יעקב את כתונת יוסף וידעה ויפל על פניו ארצה וידמם כאבן ויקם אחרי כן ויצעק בקול גדול ובכי ויאמר כתונת בני יוסף היא
17וַיַּהֵר יַעֲקֹב וַיִּשְׁלַח אֶחָד מִמְּעַבְדָיו אֶל־בָּנָיו ,וַיֵּלֶךְ אֲלֵיהֶם וַיִּמְצָאֵם בָּאֵם בַּדֶּרֶךְ עִם־הַצָּאן.
יח ויבאו בני יעקב אל אביהם בערב והנה בגדיהם קרועים ועפר על ראשם וימצאו את אביהם צועק ובוכה בקול גדול

19ויאמר יעקב אל בניו הגידו לי באמת מה הרעה הבאתם עלי היום פתאם ויענו את יעקב אביהם לאמר באנו היום אחרי אספו הצאן ונבוא עד העיר שכם דרך המדבר ונמצא את הכתונת הזאת מלאה דם על הארץ וידענו ושלחנו אליך אם תוכל לדעת.
20וישמע יעקב את דברי בניו ויצעק בקול גדול ויאמר כתנת בני היא חיה רעה טרפה אותו יוסף נקרע לגזרים כי שלחתיו היום לראות את שלומו ואת שלומו של הצאן ולהשיב לי מאתכם וילך כאשר צויתיו ויהי לו היום הזה בעודי חושב שבני עמכם
21וַיַּעֲנוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֹּאמְרוּ לֹא בָא אֵלֵינוּ וְלֹא רָאִינוּ מֵעֵת צָאֵנוּ מֵעָלֶיךָ עַד עַתָּה:
22וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת-דְּבָרָיו וַיִּצְעַק קָלָה וַיָּקָם וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיִּשְׁתַּכֶּה שַׂק עַל-מָתְנָיו וַיֵּבְךְּ מַר וַיִּסְפֹּל וַיַּרְגִּיעַ קוֹלוֹ בְּכִי וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר אֶת-הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים.
23יוסף בני ,בני יוסף ,שלחתיך היום אחרי שלום אחיך ,והנה נקרעת ,בידי היה זה לבני.
24צָעַר לִי עָלֶךָ יוֹסֵף בְּנִי צָעַר לִי עָלֶךָ מַה מוּתְךָ הֲלִי בְּחַיִּים וְעַתָּה מַה מַר מוֹתֶךָ לִי:
0 25אשר מתתי תחתיך יוסף בני כי צער אותי עליך בני בני בני יוסף בני איה אתה ולאן נמשכת קום קום ממקומך ובא וראה צערתי עליך בני יוסף
26בואו נא וספרו את הדמעות היורדות מעיני על לחיי והעלו אותן לפני יהוה ויתפנה אפו ממני.
0 27יוסף בני ,איך נפלת ,ביד מי שלא נפל בו איש מראשית העולם ועד היום הזה ?כי מותך במכת אויב ,באכזריות ,אך אני יודע כי זה קרה לך ,בגלל ריבוי חטאיי.
28קומי נא וראה מה מרה צרתי עליך בני כי לא גידלתיך ולא עיצבתיך ולא נשמתי נתתי לך כי אלהים יצרך ובנה עצמותיך וכסה אותן בשר ונשמת חיים נפח באפיך ויתנך לי:
29ועתה באמת אלוהים אשר נתן אותך לי ,הוא לקחת אותך ממני ,וכך קרה לך.
30וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר בָּכָה וַיִּפְלֶה אֶת־אֶלֶּה־דְּבָרִים אֶל־יוֹסֵף עַל־יוֹסֵף:
31וכל בני יעקב בראותם את צרת אביהם ונחרו על אשר עשו ,וגם הם בכו מרה.
לב ויקם יהודה וישא את ראש אביו מן הארץ וישם אותו על ברכיו וימחה את דמעות אביו מעל לחייו ויבך יהודה בכי גדול מאוד וראש אביו מונח על ברכיו כאבן דומם
33וַיִּרְאוּ בְנֵי יַעֲקֹב אֶת-צַר אֲבִיהֶם וַיִּרְאוּ קוֹלָם וַיֹּסְפוּ בְּכוּ וְיַעֲקֹב עוֹדֶן שָׁכַב עַל-הָאָרֶץ כְּאֶבֶן:
34ויקומו כל בניו ועבדיו ובני עבדו ועמדו סביבו לנחמו ,והוא מאן להניחם.
לה וַיָּקוּמוּ כָּל־בֵּית יַעֲקֹב וַיִּבְלוּ אֶבֶל גָּדוֹל עַל־יוֹסֵף וְעַל־צַר אֲבִיהֶם .וַיִּגַּע הַשְּׁמֻעָה אֶל־יִצְחָן בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִי יַעֲקֹב וַיֵּבְךְּ מֵאֵר עַל־יוֹסֵף , הוּא וְכָל־בֵּיתוֹ .וַיֵּלֶךְ מֵאֶת־תּוֹשְׁבוֹ בְּחֶבְרוֹן וְאֲנָשָׁיו עִמּוֹ .וַיְּנַחֵם אֶת־יַעֲקֹב בְּנוֹ ,וַיְמָאֵן לְתְנַחֵם.
36ואחרי כן ,קם יעקב מן הארץ ,ודמעותיו זולגות על לחייו ,ויאמר אל בניו ,קומו וקחו את חרבותיכם ואת קשתותיכם ,ולכו השדה , ובקשו אם תמצאו את גופת בני והביאו אותה אלי ואקברה.
לז ובקשו נא בבהמה וצדו אותם ואת אשר יבוא ראשון לפני שתפשו ותביאו אלי אולי ירחם יהוה היום על צרתי והכין לפניכם את אשר קרע את בני והביאו אלי ואנקם את משפט בני
38וַיַּעֲשֶׂה בָּנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם אֲבִיהֶם וַיַּשְׁכִּימוּ בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אִישׁ אֶת-חַרְבּוֹ וְאֶת-קַשְׁתּוֹ בְּיָדוֹ וַיֵּצְאוּ שָׂדֶה לָצוּד אֶת-הַבְּהֵמָה:
39ויעקב עוד צועק ובוכה ,והולך בבית ,וחובט את ידיו לאמר ,יוסף בני ,יוסף בני.
40וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב הַמִּדְבָּרָה לְתַפְּשׂ אֶת־הַבְּהֵמָה ,וְהִנֵּה זְאֵב נָגֵשׁ עֲלֵיהֶם ,וַיִּפְשְׂאוּ וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם ,וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זֶה הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֹתָנוּ ,וְאֶת־גְּוַת־בנך לֹא־מָצָאנוּ.
41וייקח יעקב את-הבהמה מיד בניו ,ויצעק בקול גדול ובכי ,והבהמה בידו ,ואמר בלב מר אל-הבהמה ,למה טרפת את-בני יוסף ,ואיך לא יראת את-אלהי הארץ ,ואת-צרתי על-בני יוסף?
42ואת בני טרפת לשווא ,כי לא עשה חבלה ,ובכך הפכת אותי לאשמה בשלו ,לכן ידרוש אלוהים את הנרדף.
43וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי־הַבְּיָה לְנַחֵם אֶת־יַעֲקֹב בִּדְבָרֶיהָ וַתֵּן אֶת־יַעֲקֹב וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים:
44חי אלהים אשר ברא אותנו בארץ וחי נפשך אדוני כי לא ראיתי את בנך ולא קרעתי אותו לגזרים כי מארץ רחוקה גם אני באתי לבקש את בני אשר הלך ממני היום ולא ידעתי אם חי הוא אם מת הוא
45ואבוא היום השדה לבקש את בני ,ומצאוני בניך ,ויחטפו אותי ויוסיפו את צערי ,והביאו אותי היום לפניך ,ועתה דברתי את כל דברי אליך.
46ועתה בן אדם אני בידיך ועשית לי היום כאשר טוב בעיניך וחי האלהים אשר ברא אותי כי לא ראיתי את בנך ולא קרעתי אותו ולא בשר אדם בא בפי כל ימי חיי
47וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת-דִּבְרֵי הַבִּיּוֹת וַיִּתְמַע מְאֹד וַיְּשַׁלַּח אֶת-הַבִּיּוֹת מִידוֹ וַתֵּלֶךְ לְדַרְכָּהּ:
48ויעקב עוד היה צועק ויבכה על יוסף יום יום ,ויתאבל על בנו ימים רבים.

פרק44

1וַיֵּלְדוּ בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל אֲשֶׁר קָנוּ אֶת יוֹסֵף מֵאֶל־מְדַיְן אֲשֶׁר קָנוּ אוֹ מֵאֶחָיו מִצְרַיִם עִם־יוֹסֵף וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּבוּל מִצְרַיִם וַיִּקְרְבוּ אֶל־מִצְרַיִם וַיִּפְגְּשׁוּ אַרְבָּעָה אֲנָשִׁים מִבְּנֵי מְדָן בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר צֹאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְדַעֲבָרָם:
2ויאמרו אלהם הישמעאלים הַחפצים אתם לקנות את העבד הזה מאיתנו ויאמרו מסרו אותו לנו ויסגרו את יוסף להם ויראו אותו כי נער יפה הוא מאוד ויקנו אותו בעשרים שקלים

ג וימשיכו הישמעאלים במסעם מצרים וגם המדנים שבו ביום ההוא מצרים ,ויאמרו המדנים איש אל רעהו הנה שמענו כי פוטיפר שר פרעה שר הטבחים מבקש עבד טוב אשר יעמוד לפניו לשרתו ולמנותו לפקח על ביתו ועל כל אשר לו

4ועתה בואו נמכור אותו לו תמורת מה שנבקש ,אם יוכל לתת לנו את מה שנדרוש לו.

ה וַיֵּלְכוּ הַמְּדָנִים הַלָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית פּוֹטִיפָר וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שָׁמַעְנוּ כִּי־מְבַקֵּשׁ עֶבֶד טוֹב לְשַׁמְּשֶׁב לָךְ .הִנֵּה־לָנוּ עֶבֶד אֲשֶׁר־נַחְפֹּק וַיְמַכְּרֶהוּ לָךְ.

ו וַיֹּאמֶר פּוֹטִיפֶר הַבִיאוּ לְפָנַי וְרָאֲתָהּ וְאִם-יֵשׁ לִי אֶתֶן-לָךְ אֲשֶׁר תִּדְרֹשׁ לוֹ:

ז וַיֵּלְכוּ הַמְּדָנִים וַיָּבִיאוּ אוֹתוֹ יוֹסֵף וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי פּוֹטִיפֶר וַיַּרְאֵהוּ וַיְהִי טוֹב עָלָיו מְאֹד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פּוֹטִיפֶר הַגִּידוּ לִי מַה אַתֶּם בָּרָצִים לְהַנַּעַר הַזֶּה:

8ויאמרו ,ארבע מאות שקלי כסף נבקש לו ,ויאמר פוטיפר ,אתן לך אם תביא לי את ספר מכירתו אליך ,ותגיד לי את קורותיו ,כי אולי נגנב ,כי הנער הזה אינו עבד ,וגם לא בן עבד ,אבל אני רואה בו מראה של אדם נאה ויפה תואר.

ט וַיֵּלְכוּ הַמְּדָנִים וַיָּבִיאוּ אֵלָיו אֶת־הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר מָכְרוֹתוֹ לָהֶם וַיַּגִּידוּ לוֹ לֵאמֹר עֶבֶד הוּא וְמַכְרְנוּ לָהֶם:

10וַיִּשְׁמַע פּוֹטִיפָר אֶת-דִּבְרֵי הַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּנָתַת הַכֶּסֶף לְמִדְנֵי הַמּ...

יא וייקח פוטיפר את יוסף ויביאהו ביתו לעבדו וימצא יוסף חן בעיני פוטיפר ויבטח בו וימנההו פקיד על ביתו ואת כל אשר לו מסר בידו:

12וַיְהִי יְהוָה עִם יוֹסֵף וַיְהִי לְאִישׁ מַשְׂכָּל וַיְבָרֵךְ יְהוָה אֶת־בֵּית פּוֹטִיפָר בַּעֲמַר יוֹסֵף:

13וַיַּעֲזַר פּוֹטִיפָר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף ,וַיְהִי יוֹסֵף הַמְּבָאֵר וְהָיָה הַיּוֹצֵא ,וְכָל־כֹּחַ יְהָיָה כִּרְצָנָיו ,בְּבֵית־פּוֹטִיפָר.

יד ויוסף בן שמונה עשרה שנה נער יפות עיניים ומראה יפה ולא היה כמוהו בכל ארץ מצרים.

15בעת ההיא ,בהיותו בבית אדוניו ,נכנס ויוצא מן הבית ושרת את אדוניו ,ותשא זליכה אשת אדוניו את עיניה אל יוסף ותרא אליו , והנה הוא נער יפה מראה.

טז ותחמד את יופיו בליבה ונפשה הייתה תלויה ביוסף ותפתה אותו יום יום וזליכה שכנע את יוסף יום יום ולא נשא יוסף את עיניו לראות את אשת אדוניו.

יז וַיֹּאמֶר לוֹ זְלִכָה מַה טַבָּה מַרְאֶיךָ וְעַצְמָתְךָ ,אֲנִי שָׁפַחַת אֶת־כָּל־הָעֲבָדִים ,וְלֹא רָאִיתִי שְׁפַחַת יַפֶּה כְּמֹךְ ;וַיֹּאמֶר לָהּ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּרָאנִי בְּרֶחֶם אֲמִי בָּרָא אֶת־כָּל־הָאָדָם.

18ותאמר לו מה יפות עיניך אשר סנוורת בהן את כל יושבי מצרים איש ונשים ויאמר לה מה יפות הן בעודנו בחיים ואילו תראי אותן בקבר הלא תסיר מעליהן

19ותאמר אליו מה יפים ונעימים כל דבריך קח נא את הנבל אשר בבית ונגינה בידיך ונשמע דבריך

20וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ מַה נְּפִים וְנַעֲשִׂים דְּבָרֵי בְּדַבֵּר אֶת-הַלְּהֵי אֱלֹהַי וּתְבוֹדוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ מַה נֶּפֶה מְאֹד שֵׂעַר רֹאשֶׁךָ הִנֵּה מַסְרֵק הַזָּהָב אֲשֶׁר בַּבַּיִת קַח נָא וְסַלֵּל שֵׂעַר רֹאשֶׁךָ:

21וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עַד־מָּה תְּדַבֵּר אֵלֶּה דְּבָרִים אֵלֶּה חֲדִילָה מִמְּדַבֵּר אֵלֶּה דְּבָרִים אֵלַי וְקוּמִי וְשָׂרָה לְעָבָרֵי בֵּיתֶךָ.

22ותאמר אליו אין איש בביתי ואין דבר לשמע כי אם בדבריך וברצונך אך בכל זאת לא יכלה להביא אליה את יוסף ולא שם את עינו בה כי אם השעין את עיניו למטה ארצה

23ותשא זליכה את יוסף בליבה לשכב עמה ,ובעת אשר יוסף יושב בבית ועושה מלאכתו ,ותבוא זליכה וישב לפניו ,ותפתה אותו בדבריה יום יום לשכב עמה ,או להביט בה ,ולא שמע יוסף אליה.

24ותאמר לו אם לא תעשה כדברי ,אייסרך מות ואשים עליך עול ברזל.

25וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יוֹסֵף הַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בְּרָא אֶת־הָאָדָם מִתֵּר כִּבֵי־אסירים ,וְהוּא יַצִּיעֵנִי מְכֹּסֵרֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶךָ.

26וכאשר לא יכלה להצליח בו לשכנע אותו ,ונפשה עודנה תלויה בו ,תאוותה הטילה אותה לחולי קשה.

27וַיָּבֹאוּ כָּל-נְשֵׁי מִצְרַיִם לִפְקֹחַ אֵלֶיהָ ,וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ ,מַדּוּעַ אֶת-מַעֲלָךְ כָּךְ ,אֲשֶׁר לֹא-חָסְרָה דָּבָר ,הַיָּשֶׁר נָשִׁיהַ נִשְׂרָאֵל וַיִּנְחַסְרֶךְ מֵאֲשֶׁר חָפֵץ לִבְךָ.

28וַיַּעֲנֶה זְלִכָה לֵאמֹר הַיּוֹם יְגוּדַע לָכֶם מֵאֵין הַמָּהֳרָה הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם רָאֲנִי וַתְּצַוֶּה אֶת-שְׁפָחוֹתֶיהָ לְהַכִּיר אֹכֶל לְכָל-הַנָּשִׁים וַתַּעֲשֶׂה לָהֶם מַשְׁתָּה וַתֹּאכְלוּ כָּל-הַנָּשִׁים בְּבֵית זְלִכָה:

כט ותתן להם סכינים לקלף את-האתרוגים לאכלם ,ותצוה להלביש את יוסף בגדי יוקרה ,וייראה לפניהם ,ויבוא יוסף לעיניהם ,וכל הנשים ראתה את יוסף ,ולא יכלו להסיר את עיניהן ממנו ,וכלן חתכו את ידיהם בסכינים אשר בידיהם ,וכל-האתרוגים אשר בידיהם מלאו דם.

30ולא ידעו מה עשו וימשיכו להביט ביפי יוסף ולא הסירו את עפעפיהם ממנו.

31ותרא זליכה את אשר עשו ותאמר אלהם מה המעשה הזה אשר עשיתם הנה נתתי לכם אתרוגים לאכול וכלכם חתכתם את ידיכם לב ותראו כל הנשים את ידיהן והנה מלאות דם ודמן זל על בגדיהן ותאמרו לה גבר עלינו העבד הזה בביתך ולא יכולנו להסיט את עפעפינו ממנו מפני יופיו

33ותאמר אלהם ,הלא זה קרה לכם ברגע אשר תביטו בו ,ולא יכולתם להתאפק ממנו ;ואיך אוכל להתאפק והוא תמיד בביתי ,ואני רואה אותו יומו נכנס ויוצא מביתי ?ואיך אוכל למנוע מלבטל או אפילו לאבד בגלל זה.

34ויאמרו לה ,אמת הדבר ,כי מי יראה את היפה הזאת בבית וימנע ממנו ,והלא הוא עבדך ומשרתך בביתך ,ולמה לא תגיד לו את אשר בלבבך ,ותניח לנפשך לאבד בדבר הזה?

35ותאמר להם ,אני משתדלת יום יום לשכנע אותו ,והוא לא יסכים לרצוני ,והבטחתי לו את כל הטוב ,אך לא יכולתי לקבל ממנו תמורה ;לכן אני במצב מתדרדר כפי שאתם רואים.

36ותחלה זליכה מאוד מחמת תשוקתה ליוסף ,ותחלה בו אהבה נואשת ,וכל אנשי בית זליכה ובעלה לא ידעו דבר על הדבר הזה ,כי חלתה זליכה מחמת אהבתה ליוסף.

37וַיִּשְׁאֲלָהּ כָּל-אֲשֶׁר בֵּיתָהּ לֵאמֹר ,מַדּוּעַ אַתְּ חֹלָה וְדַלָּה וְאֵינֵךְ מַחְסֹר ?וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם ,לֹא-יָדַעְתִּי הַדָּבָר הַזֶּה הַגָּדוֹל ... עָלַי יוֹם הַי

38וכל הנשים ורעותיה באו לראותה יום יום ,ודברו עמה ,ותאמר להן ,רק באהבת יוסף ,ואמרו לה ,פתיהו ותפשהו בסתר ,אולי ישמע אליך ,וידחה את המות הזה מעליך.

39ותחמיר זליכה מאהבתה ליוסף ,ותדרדר עוד ,עד אשר דחק בה כוח לעמוד.

40וביום אחד היה יוסף עושה את מלאכת אדוניו בבית ,וזליכה בא בסתר ותתנפל עליו פתאם ,ויקם עליה יוסף ,והוא היה חזק ממנה , וירדה ארצה.

41ותבכה זליכה על חפצת ליבה אליו ,ותתחנן אליו בבכי ,ודמעותיה זלגו על לחייה ,ותדבר אליו בקול תחנונים ובמר נפש לאמר:

42האם שמעת ,ראית או ידעת אי פעם על אישה יפה כמוני ,או טובה ממני ,אשר מדברת אליך יום יום ,נופלת בדעיכה מאהבה אליך , מעניקה לך את כל הכבוד הזה ,ועדיין אינך שומעת בקולי?

43ואם מפני פחד אדניך פן יענישך חי המלך לא יאונה לך רעה מאת אדניך על הדבר הזה ועתה שמע נא לי והסכים למען הכבוד אשר נתתי לך והסר את המות הזה מעלי ולמה אמות למענך ותחדל לדבר.

44ויען אותה יוסף לאמר ,התרחקי ממני ,ותנו את הדבר הזה לאדני :הנה אדני לא ידע מה איתי בבית ,כי את כל אשר לו נתן בידי ; ואיך אעשה את הדברים האלה בבית אדני?

45כי גם הוא כבד אותי מאוד בביתו ,וגם הוא מינה אותי לפקיד על ביתו ,והוא גבה אותי ,ואין גדול ממני בבית הזה ,ואדוני לא מנע ממני דבר ,זולת ממך אשתו ,ואיך תדברי אלי את הדברים האלה ,ואיך אעשה את הרעה הגדולה הזאת ואת החטאת לאלהים ולאישך?

מו ועתה הימנע ממני ואל תדבר עוד כדברים אלה כי לא אשמע אל דבריך ולא אבה זליכה לשמוע אל יוסף כאשר דבר אליה את הדברים האלה ופתתה אותו היום לשמע אליה

47ואחרי כן נחל מצרים נמלא מכל צדדיו ,וכל יושבי מצרים יצאו ,וגם המלך והנסיכים יצאו בתופים ובמחולות ,כי שמחה גדולה הייתה במצרים ,וחג בעת שטף ים סיחור ,והלכו שם לשמוח כל היום.

48וַיֵּצְאוּ הַמִּצְרִים אֶל-הַנָּהָר לְשַׂמֵּחַ כְּמַרְגָּם וַיֵּלְכוּ עִמָּהֶם כָּל-אֶשְׁבֵי בֵּית פּוּטִיפָר וְלֹא-אָבָה זְלִכָה לָלֶכֶת עִמָּהֶם כִּי-אָמַר חֲלָאתִי וַתִּשָּׁאֵר בַּבַּיִת וְאִישׁ אֲחֵר לֹא-הָיָה עִמָּהֶם בַּבַּיִת:

49ותקום ותעלה אל מקדשה בבית ,ותלבש בגדי מלכות ,ותניח על ראשה אבנים יקרות מאבני אוניקס ,משובצות כסף וזהב ,ותפאר פניה ועורה בכל מיני נוזלי טהרה של נשים ,ותבשם את המקדש ואת הבית בקסיה ולבונה ,ותפזר מור ואלוות ,ואחר כך תשב בפתח המקדש ,במסדר הבית ,אשר עבר יוסף דרכו לעשות את מלאכתו ,והנה יוסף בא מן השדה ,ונכנס הבית לעשות את מלאכת אדוניו.

50וַיָּבֹא אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָבַר־דֶּרֶךְ ,וַיַּרְא אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה־זְלִיָה ,וַיָּשָׁב.

51ותרא זליכה את יוסף פנה מעליה ותקרא אליו לאמר מה לך יוסף בוא אל מלאכתך והנה אפנה לך מקום עד שתעבור אל מושבך

52וישב יוסף ויבוא אל הבית ,ויעבור משם אל מקום מושבו ,וישב לעשות את מלאכת אדוניו כרגיל והנה זליכה באה אליו ועמדה לפניו בבגדי מלכות ,וריח בגדיה התפשט למרחקים.

53ותמהר ותאחז ביוסף ובבגדיו ותאמר אליו חי המלך אם לא תעשה את בקשתי תמות היום ותמהר ותשלח את ידה השנייה ותשלוף חרב מתחת בגדיה ותשים אותה על צוארי יוסף ותאמר קום ועשה את בקשתי ואם לא תמות היום

54ויירא יוסף מפניה על עשיית הדבר הזה ,ויקם לברוח מפניה ,ותפס את ראש בגדיו ,ותקרע את הבגד אשר תפס זליכה בפחד בריחתו ,ויעזב יוסף את הבגד ביד זליכה ,ויברח ויצא כי ירא.

55וַיַּרְאֶה זְלִיָה כִּי-קָרֵעַ בְּגֶל יוֹסֵף וְכִי-הִשְׁמַע בֵּיהָ וְבָרַח וַתִּירָא לַנֶּפֶשׁ פֶּן-תִשְׁפֹּט הַשְּׁמוּעָה עָלֶיהָ וַתָּקָם וַתַּעֲשֶׂה בְּעָרְמָה וַתָּסִיר אֶת-בְּגָדִים אֲשֶׁר-לָבְשָׁה בָּהֶם וַתִּלַּשׁ אֶת-בְגָדֶיהָ יִתְרַחֲתָיו:

56ותקח את בגדי יוסף ותניחו עליה ,ותלך ותשב במקום אשר ישבה שם בחליה ,לפני שיצאו אנשי ביתה אל הנהר ,ותקרא לנער אשר היה אז בבית ,ותצוה עליו לקרוא אל אנשי הבית.

57ותרא אותם ותאמר אלהם בקול גדול ובסיבה ,ראו מה הביא לי אדניכם העברי הביתה כי בא היום לשכב עמי.

58כי כשיצאת הוא בא אל הבית ,וירא כי אין אדם בבית ,ויבא אלי ,ויחזיק בי לשכב איתי.

59ואחז בבגדיו ואקרעם ואקרא עליו בקול גדול ,וכשרמאתי את קולי וירא לחייו ויעזב את בגדו לפניי ויברח.

60ולא דברו אנשי ביתה דבר ,ויחר חמתם מאוד ביוסף ,ויבאו אל אדניו ,ויגדו לו את דברי תכסיסיו.

61וַיָּבֹא פּוֹטִיפָר הַבָּתָּה חָמוּר וַתִּקְעַק אֵלָיו אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִי כִּי בָּאת עֶבֶד הָרִבִּי בֵּיתִי כִּי בָּא אֵלַי הַיּוֹם לְשַׁחְקֵב עִמִּי כָּךְ עָשָׂה לִי הַיּוֹם:

62וַיִּשְׁמַע פּוֹטִיפָר אֶת-דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ וַיְצַוֹּן אֶת-יוֹסֵף מַכָּלוֹת קשות וַיַּעֲשֶׂה לוֹ כֵן

63וַיַּכִּים אֹתוֹ וַיִּקְרָא יוֹסֵף קוֹל גָּדוֹל וַיִּשָּׂא אֶת-עֵינָיו הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוָה אַתָּה יָדַע כִּי נִקְפָּה אֲנִי מִכָּל-הַדְּבָרִים אֵלֶּה וּמַדּוּעַ אֱמוּת הַיּוֹם בְּשֶׁקֶר בְּיַד הָרְשָׁעִים הָעֲרֵלִים אֲשֶׁר-יָדַעְתָּ... אַתָּה יָדַעְתָּ:

64ויהי אנשי פוטיפר מכים את יוסף וימשיך לצעוק ולבכות ,והנה ילד בן אחד עשר חדשים ,ויפתח יהוה את פי הילד ,וידבר את הדברים האלה לפני אנשי פוטיפר אשר מכים את יוסף לאמר

65מה אתם רוצים מהאיש הזה ,ולמה תעשו לו את הרעה הזאת ?אמי מדברת שקר ותדבר כזב ,כך היה העבירה.

66וַיַּגִּיד לָהֶם הַנַּעַר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה ,וְכָל־דִּבְרֵי־זְלִכָה אֶל־יוֹסֵף יוֹם־יוֹם ,הִגִּיד לָהֶם.

67וַיִּשְׁמַע כָּל־הָאֲנָשִׁים אֶת־דִּבְרֵי הַיֶּלֶד וַיִּתְמַעוּ מְאֹד עַל־דִּבְרֵי הַיֶּלֶד ,וַיַּדֵּל הַיֶּלֶד מְדַבֵּר וַיִּדֹּם.

68וַיֵּבֹשׁ פּוֹטִיפָר מְאֹד מִדִּבְרֵי בְנוֹ וַיְצַוֹּן אֶת־אֲנָשָׁיו לֹא־לֹא־הוֹכִית יוֹסִיף וַיַּחְדְּלוּ הָאֲנָשִׁים כְּכִית יוֹסֵף:

69וַיִּקַּח פּוֹטִיפַר אֶת־יוֹסֵף וַיְצַוֵּהוּ לְהַעֲבִיאוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים שֹׁפְטֵי הַמֶּלֶךְ לְדַבֵּר אוֹתוֹ עַל־הָעֵבֶר הַזֶּה:
70וַיָּבֹא פּוֹטִיפַר וְיוֹסֵף לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים שֹׁפְטֵי הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲרוּפוּ נָא מַה דִּין לְעַבְדָּן כִּי כֹּה עָשָׂה:
71ויאמרו הכוהנים אל יוסף למה עשית את הדבר הזה לאדניך ויען אותם יוסף לאמר לא כן אדני כך היה הדבר ויאמר פוטיפר אל
יוסף כי את כל אשר לי שמתי בידך ולא עצרתי ממך דבר כי אם אשתי ואיך תוכל לעשות את הרעה הזאת
72ויען יוסף לאמר לא כן אדני חי יהוה וחיה נפשך אדני כי שקר הדבר אשר שמעת מאת אשתך כי כן היה הדבר היום הזה
73שנה עברה לי מאז הייתי בביתך ,הראית בי עוולה ,או כל דבר אשר יביא אותך לדרוש את נפשי?
74ויאמרו הכהנים אל פוטיפר שלח נא ויביאו לפנינו את בגד יוסף הקרוע ונראה את הקרע בו ואם הקרע הוא לפני הבגד והיו פניו
נגדה והיא אחז בו לבוא אליה ותעשה אשתך את כל אשר דברה במרמה
75וַיָּבִיאוּ אֶת-בֶּגֶד יוֹסֵף לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַשֹּׁפְטִים וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה הַקְּרָעָה לִפְנֵי יוֹסֵף וְכָל-הַכֹּהֲנִים הַשֹּׁפְטִים יָדְעוּ כִּי לֹא עָשָׂה מַמָּה וַיֹּאמְרוּ לֹא
יָשַׁר בַּעֶבֶד הַזֶּה כִּי לֹא עָשָׂה מִמָּה וְהוּא שָׁמוֹת יִשְׁמֹשׁ בְּגִין הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר יָצָא עִם-אֶשֶׁר-יָדְעוֹ אֶת-אֲשֶׁר-יָדְעָה עַל-אֲ...הָ-בְּדָוָה אֲשֶׁר-יָדְעָה
עַל-אֲשֶׁר-יָדְעָה-אֲשֶׁר-יָדְעָה-דְּרָכָיו:
76וַיִּשְׁמַע פּוֹטִיפָר אֶת-דִּבְרֵיהם וַיִּשְׁמַע אֹתוֹ בַּבַּיִת הַמַּכְסֵר אֲשֶׁר כָּלוּא אֲשֶׁר אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ וַיְהִי יוֹסֵף בַּבַּיִת הַמַּכְסֵר שְׁתֵּים שָׁנָה:
77ולמרות זאת ,לא פנתה אשת אדוניו מעליו ,ולא חדלה לדבר אליו יום אחר יום לשמוע אליה ,ולקץ שלושה חדשים הוסיף זליכה
ללכת אל יוסף לבית המאסר יום אחר יום ,ותפתה אותו לשמוע אליה ,ויאמר זליכה אל יוסף עד מתי תישב בבית הזה ?ושמע עתה
בקולי ,ואוציאך מן הבית הזה.
78ויען אותה יוסף לאמר ,טוב לי להישאר בבית הזה מאשר לשמוע בדבריך לחטוא לאלהים ;ותאמר לו ,אם לא תעשה את רצוני ,
אעקר את עיניך ואוסיף אזקים על רגליך ,ואמסור אותך בידי אלה אשר לא ידעת מראש.
79ויען לה יוסף ויאמר הנה אלוהי כל הארץ יכול להצילני מכל אשר תוכל לעשות לי כי הוא פוקח עיני עיוורים ומשחרר אסורים
וכל הזרים אשר אינם מכירים את הארץ ישמור:
80וכאשר לא יכלה זליכה לשכנע את יוסף לשמוע בקלה ,חדלה ללכת לפתותו ;ויוסף עוד היה כלוא בבית המאסר .ויעקב אבי יוסף
וכל אחיו אשר בארץ כנען עודם התאבלו ויבכו בימים ההם על יוסף ,כי מאן יעקב להניחם על יוסף בנו ,ויצעק יעקב בקול רם ,ויבכה
ויתאבל כל הימים ההם.

פרק45

א ויהי בעת ההיא בשנה ההיא ,שנת ירדת יוסף מצרים ,אחרי מכרו אתו אחיו ,וילך ראובן בן יעקב תמנה ,ויקח לו לאישה את
אלורירם בת אבי הכנעני ,ויבוא אליה.
2וַיַּהַר אֱלִיוֹרָם אֵשֶׁת רְאוּבֵן וַיֵּלֶד לוֹ אֶת חֲנֹךְ וְאֶת פַּלּוּאוּ וְאֶת חֶצְרוֹן וְאֶת כַּרְמִי אַרְבָּעָה בָּנִים וַיִּקַּח שִׁמְעוֹן אָחִיו אֶת דִּינָה אֲחוֹתוֹ לְאִשָּׁה
וַתֵּלֶד לוֹ אֶת מְמוּאֵל וְאֶת יָמִין וְאוֹהַד וְיָכִין וְאֶת צֹחַר חֲמִשָּׁה בָּנִים
ג וַיָּבֹא אַחֲרֶיהָ אֶל־בּוּנָה הַכְּנַעֲנִית הוּא בוּנָה אֲשֶׁר שָׁבָה שִׁמְעוֹן מֵעִיר שְׁכֶם וַיְהִי בוּנָה לִפְנֵי דִינָה וַיִּשְׁטַח עָלֶיהָ וַיָּבֹא שִׁמְעוֹן אֵלֶיהָ וַתֵּלֶד לוֹ
לַשָּׁאוּל:
ד וילך יהודה בעת ההיא עדולם ויבא אל איש עדולם ושמו חירה וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמה עליית בת שוע ויקח אותה
ויבוא אליה ותלד עליית ליהודה את ער ואת אונן ואת שילה שלושה בנים
ה וילך לוי וישׂשכר ארץ מזרח וייקחו להם לנשים את בנות יובב בן יקטן בן עבר וליובב בן יקטן שתי בנות שם הגדולה עדינה ושם
הצעירה ארידה
ו וַיִּקַּח לֵוִי אֶת-עֲדִינָה וְיִשְׂכָר אֶת-עֲרִידָה וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל-בֵּית אֲבִיהֶם וַיָּלֶד עֲדִינָה לֵוִי אֶת-גֶּרְשׁוֹן אֶת-קָהַת וּמְרָרִי שְׁלֹשָׁה בָּנִים:
ז ותלד ארידה לישׂשכר את תּוֹלָא ואת פוּה ואת איוב ואת שומרון ארבעה בנים וילך דן ארץ מואב ויקח לו את אפללת בת חמודן
המואבי לאשה ויביאה ארצה כנען
ח וַתְּהִיֶה אֶפְלַלְתָּ עֲקָרָה וְלֹא הָיָה לָהּ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אַתָּה אֶת-אֶפְלַלְתָּ אֵשֶׁת-דָּן וַתְּהָרָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ חוּשִׁים
ט וילך גד ונפתלי חרן וייקח משם את בנות אמורם בן עוץ בן נחור לנשים
10ואלה שמות בנות אמורם שם הגדולה מרים ושם הקטנה עוזית ונפתלי לקח את מרים וגד לקח את עוזית ויביאם ארץ כנען לבית
אביהם
יא ותלד מרים לנפתלי את יחזקאל ואת גוני ואת יעזר ואת שלם ארבעה בנים ועוזית ילדה לגד את צפיון ואת חגי ואת שוני ואת
אצבאן ואת ערי ואת ארודי ואת אראלי שבעה בנים
12וַיֵּצֵא אֲשֶׁר וַיִּקַּח אֶת־אַדוֹן בַּת־אֶפְלַל בֶּן־הַדַּד בֶּן־יִשְׁמָעֵאל לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־אֶרֶץ־כְּנַעַן:
יג וַיָּמָת אֲדוֹן אֵשֶׁת אֲשֶׁר בַּיָּמִים הַהֵם וְלֹא הָיָה לָהּ וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אֲדוֹן וַיֵּלֶךְ אֲשֶׁר עַל עֵבֶר הַנָּהָר וַיִּקַּח לְאִשָּׁה אֶת הַדּוּרָה בַּת-אֲבִימֵאֵל
בֶּן-עֵבֶר בֶּן-שֵׁם:
יד והנערה הייתה יפת מראה ואישה חכמה והיא הייתה אשת מלכיאל בן עילם בן שם.
15ותלד הדורה בת למלכיאל ויקרא שמה שרח וימת מלכיאל אחרי כן ותלך הדורה ותשב בבית אביה.
טז ואחרי מות האישה באשר הלך ויקח את הדורה לאשה ויביאה ארצה כנען ואת שרח בתה הביא עמהם והיא בת שלש שנים והנערה
גדלה בבית יעקב
יז והנערה הייתה יפה מראה ,ותלך בדרכי בני יעקב הקדושים ,לא חסרה לה דבר ,ויהוה נתן לה חכמה ותבונה.
יח ותהר הדור אשת אשר ותלד לו את ימנה ואת ישבע ואת ישבי ואת בריה ארבעה בנים

19וַיֵּלֶךְ זְבוּלוּן מִדְיָן וַיִּקַּח אֶת מְרִישָׁה בַּת מוֹלָד בֶּן-עֲבִידָע בֶּן-מִדְיָן אִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן:
20ותלד מרושה לזבולון סרד אילון וייכלאל ;שלושה בנים.
כא וישלח יעקב אל ארם בן צובא בן תרח ויקח לבנו את בנימין מכליה בת ארם ותבא ארץ כנען לבית יעקב ובנימין בן עשר שנים בלקח את מכליה בת ארם לאשה
22ותהר מכליה ותלד לבנימן את בלה ואת בכר ואת אשבל ואת גרא ואת נעמן חמישה בנים ;ואחרי כן הלך בנימין ויקח לאשה את אריבה בת שומרון בן אברהם על אשתו הראשונה והוא בן שמונה עשרה שנה ;ואריבה ילדה לבנימן את אחי ואת ווש ואת מופים ואת חופים ואת אורד חמישה בנים.
23ובימים ההם הלך יהודה בית שם וייקח את תמר בת עילם בן שם לאשה לער בכורו
24ויבא ער אל תמר אשתו ותהי לו לאישה וכאשר בא אליה השמיד את זרעו ותרע מעשהו בעיני יהוה ויהרוג אותו יהוה.
25ואחרי מות ער בכור יהודה ,אמר יהודה אל-אונן ,לך אל-אשת אחיך ושא אותה למשפחה והקים זרע לאחיך.
26וַיִּקַּח אוֹנָן אֶת-תָּמָר אִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיַּעֲשֶׂה גַּם-אוֹנָן כְּמַּעֲשֶׂה אָחִיו וַיְהִי מַעֲשֵׂהוּ רָע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּמָת גַּם-אוֹ:
27וַיָּמָת אוֹנָן וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-תָּמָר שְׁבִי בֵּית אָבִיךְ עַד-יִגְדַּל בְּנִי שֵׁלָה וְלֹא-יְהוּדָה חָפֵץ עוֹסֵף בְּתָמָר לְתִתָּהּ שֵׁילֹה כִּי-אָמַר אוֹנָן אֶפֹּלֵי אֶחָיו אֲשֶׁר יָמוּת:
28ותקום תמר ותלך ותשב בבית אביה ותהיה תמר בבית אביה ימים
כט ובמהפכה של השנה ותמות עליית אשת יהודה ויהודה ניחם על אשתו ואחרי מות עליית עליית עלה יהודה עם רעהו חירה תמנה לגזוז את צאניהם
30ותשמע תמר כי עלה יהודה תמנה לגזוז את הצאן וכי שילה גדלה ולא חפץ בה יהודה.
31ותקום תמר ותפשט את בגדי אלמנותה ותשים עליה צעיף ותכסה את נפשה לחלוטין ותלך ותשב ברחוב הרבים אשר על דרך תמנה
לב ויעבור יהודה וירא אותה ויקח אותה ויבוא אליה ותהר ממנו ובעת הלידה הנה תאומים בבטנה ויקרא שם הראשון פרץ ושם השני זרה

פרק46

1בימים ההם היה יוסף עוד כלוא בבית הכלא בארץ מצרים.
2בעת ההיא עמדו לפניו נערי פרעה ,שר המשקים ושר האופים אשר למלך מצרים.
ג וַיִּקַּח הַמַּשְׁקֶב יַיִן וַיַּשְׁתֵּהוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁתּוֹ וַיַּשְׁתֶּה הָאוֹפֶה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל וַיֵּשְׁתְּ הַמֶּלֶךְ מִן הַיַּיִן וַיֹּאכַל מִן הַלֶּחֶם הוּא וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו הָאֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲכֹלִים עַל שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ:
4וַיֹּאכְלוּ וְשָׁתִים וַיֵּשְׁבוּ שָׁם הַשַּׁקְפָּר וְהָאוֹפֶה וַיִּמָּצְוּ שָׂרֵי פַּרְעֹה זְבוּבִים רַבִּים בַּיַּיִן אֲשֶׁר הֵבִיא הַשַּׁקְפָּר וַיִּמָּצְוּ אַבְנֵי נֶטֶר בַּלֶּחֶם הָאוֹפֶה:
ה וַיִּשְׁמַן רַב הַטַּבָּרִים אֶת יוֹסֵף לַעֲבֹר עַל שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיִּהְיוּ שָׂרֵי פַּרְעֹה בַּסְּאֵרוּ שָׁנָה אֶחָד:
ו ובקץ השנה חלמו שניהם חלומות בלילה אחד ,במקום המעצר אשר היו ,ובבוקר בא יוסף אליהם לטפל בהם כרגיל ,וירא אותם , והנה פניהם עגומים ועצובים.
ז ויאמר להם יוסף למה פניכם עצובים ונדופים היום ויאמרו אליו חלמנו חלום ואין פותר אותו ויאמר אלהם יוסף ספרו נא לי את חלומכם ואלוהים יתן לכם תשובה שלום כרצונכם
ח וַיְסַפֵּר הַשַּׁקְפִּים אֶל יוֹסֵף אֶת-חֲלוֹמוֹ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶּפֶן גְּדֹלָה לְפָנַי וְרָאִיתִי עַל הַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים וְהַגֶּפֶן פְּרַח מָהֵר וַתַּגִּיעַ גָּדוֹל וְהָפוּ לַעֲנָבִים:
ט וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶסְחַט אֹתָם בְּכוֹס וָאֶשְׁתֶּה בְּיַד־פַּרְעֹה וַיֵּשֶׁת וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף שְׁלֹשֶׁת הַצְּעָרִים אֲשֶׁר בַּגֶּפֶן שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם.
10ובעוד שלושה ימים יצוה המלך להוציאך והשיבך למשרתך ותשתה את יין המלך כראשנה בהיותך שרקו ואמצא חן בעיניך וזכרני לפרעה כי ייטב לך ועשית עמי חסד והוציאני מן הכלא הזה כי גנבו אותי מארץ כנען ונמכרתי לעבד במקום הזה
יא וגם אשר אמרו לך על אשת אדוני שקר הוא כי לחדל שמו אותי בבור הזה ויען המשקים את יוסף לאמר אם יעשה לי המלך טוב כבתחילה כאשר פרשת לי אחרונה כי אעשה את כל אשר חפצך ואוציאך מן הבור הזה
12וַיַּרְא הָאוֹפֶה כִּי פִּתְרֵשׁ יוֹסֵף אֶת חֲלוֹם הַשַּׁק וַיִּגַּשׁ גַּם־הוֹפֶה וַיְסַפֵּר לוֹ יוֹסֵף אֶת־כָּל־חֲלוֹמוֹ:
13וַיֹּאמֶר לוֹ ,אֶרְאֶה בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלָלִים עַל רֹאשִׁי ,וָאֶרֶת וְהִנֵּה בַּסַּל הָעֶלְיוֹן כָּל-מַאֲפִים לְפַרְעֹה ,וְהִנֵּה הַצִּפּוֹרִים אוֹכְלָתָם מֵעַל רֹאשִׁי.
יד וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים אֲשֶׁר רָאִיתָ שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם ,וּבְעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יְסַר פַּרְעֹה אֶת רֹאשְׁךָ וְתָלַךְ עַל הָאֵלֶץ ,וְהַצִּפְּרוֹת יֹאכְלוּ בַּשְׂרֶךְ מֵעָלֶיךָ ,אֲשֶׁר רָאִיתָ בְּחֲלְמֶךְ.
15בימים ההם הייתה המלכה עומדת ללדת ,וביום ההוא ילדה בן למלך מצרים ,ויכריזו כי המלך קיבל את בנו הבכור ,וכל עם מצרים ,יחד עם שר פרעה ועבדיו ,שמחו מאוד.
טז וביום השלישי ללידתו עשה פרעה משתה לשריו ולעבדיו לצבאות ארץ צוער ולארץ מצרים
יז וַיָּבֹאוּ כָּל-עַם מִצְרַיִם וְעַבְדֵי פַּרְעֹה לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִם-הַמֶּלֶךְ בְּסֶתַחַת בְּנוֹ וְלִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ.
יח וכל שרי המלך ועבדיו שמחו בעת ההיא שמונת ימים במשתה ושמחו בכל כלי שיר ובתפים ובמחולות בבית המלך שמונת ימים.
19וַיִּשְׁכַּח הַמַּשְׁקֵב אֲשֶׁר פִּתְרַת לוֹ יוֹסֵף אֶת-חֲלוֹמוֹ ,וְלֹא-הִזְכַּר אוֹתוֹ אֶל-הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר דִּבְרַח כִּי מֶה 'הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה לְהַעֲנֵשׁ אֶת-יוֹסֵף כִּי-בְטַח בָּאָדָם:

20וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף אַחֲרֵי זֹאת בְּבֵית הַמַּסְגֵּר שְׁנַיִם עַד מְלֹאת שְׁתֵּים שָׁנִים:

פרק47

1ויצחק בן אברהם עוד יושב בימים ההם בארץ כנען זקן מאוד בן שמונים שנה ומאה שנה ועשו בנו אחי יעקב היה בארץ אדום והוא
ובניו היו בה נחלתם בתוך בני שעיר.
2וַיִּשְׁמַע עֵשָׂו כִּי קָרַב יָם אָבִיו לָמוּת ,וַיָּבֹא הוּא וּבָנָיו וּבֵיתוֹ אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל-בֵּית אָבִיו .וַיֵּצֵא יַעֲקֹב וּבָנָיו מִמְּקוֹם יְשָׁבָם בְּחֶבְרוֹן ,וַיָּבֹא
כֻּלָּם אֶל-יַצְחָק אֲבִיהֶם ,וַיִּמְצָא אֶת-עֵשָׂו וְאֶת-בָּנָיו בָּאֹהֶל.
ג וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב וּבָנָיו לִפְנֵי יִצְחָק אָבִיו וַיַּעֲקֹב עוֹדְנִי אֲבֵל עַל יוֹסֵף בְּנוֹ.
ד וַיֹּאמֶר יצחק אֶל־יעקב הָבֵא אֶת־בָנֶיךָ הִנֵּה וַאֲבָרְכֵם וַיָּבֵא יַעֲשֶׂר־עֶשְׂרֶה־בָנָיו לִפְנֵי יִצְחָק אָבִיו:
ה וַיִּשְׁמַח יִצְחָק אֶת־כָּל־בְּנֵי יַעֲקֹב וַיְּחַבֵּק אֹתָם וַיִּשְּׁקֵם אִישׁ אִישׁ וַיְבָרֶךְ יִצְחָק בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְבָרֵךְ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וְיַרְבֶּה
אֶת־צַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לִסְפָּר:
ו וַיְבָרֶךְ גַּם-יִצְחָק אֶת-בְּנֵי-עֵשׂוּ לֵאמֹר יְהִי אֱלֹהִים לַמַּחֲרָא וּלְמַחֲרָתָה לְכָל-רֹאֶה אֲשֶׁר יַרְאֶה אֶת-כָּל-אֲשֶׁר יְרֹא אֶת-אֲשֶׁר-יֹאֲכֶם וּלְכָל-
אוֹיְבֶיךָ.
ז וַיִּקְרָא יִצְחָק לְיַעֲקֹב וּלְבָנָיו וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי יִצְחָק וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב הַכֹּל נְאֻמֶר אֵלַי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־הָאָרֶץ לְזַרְעֲךָ אֶת־הָאָרֶץ
הַזֶּה לְנַחֲלָה אִם־יִשָּׁמְרוּ בְנֶיךָ אֶת־חֻקֹּתַי וּדְרָכַי וְאָקִים לָהֶם אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ:
ח ועתה בני למד את בניך ואת בני בניך ליראה את ה 'וללכת בדרך הטובה אשר רצה את ה 'אלהיך כי אם תשמור את דרכי ה 'ואת
חקתיו גם ה 'ישמור לך את בריתו את אברהם ויטיב לך ולזרעך כל הימים
ט וַיְכַלֵּת יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וְאֶת-בָּנָיו וַיָּמָת וַיֵּאָסֵף אֶל-עַמָּיו.
י וַיִּפְּלוּ יַעֲקֹב וַיַּעֲשׂוּ עַל פְּנֵי יִצְחָק אֲבִיהֶם וַיִּבְכּוּ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן מֵאָה וַיָּמָתוֹ בָּאָרֶץ כְּנַעַן בְּחֶבְרוֹן וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בְּנָיו אֶל־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר
קָנָה אַבְרָהָם מִבְּנֵי חֵת לַאֲחֻזַּת קָבֶר:
יא וַיֵּלְכוּ כָּל-מַלְכֵי אֶרֶץ כְּנַעַן עִם-יַעֲקֹב וְעֵשָׂו לִקְבֹּר אֶת-יִצְחָק ,וַיַּעֲשֶׂה כָּל-מַלְכֵי כְּנַעַן כָּבוֹד גָּדוֹל בְּמוֹתוֹ לְיִצְחָק.
12וַיְהַלְלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וּבְנֵי עֵשָׂו יַחְפּוּ סָבִיב וַיְהַלְלוּ וַיִּסְפְּנוּ עַד־הָגוּ אֶל־קְרַעַת־אַרְבַּע:
13וַיִּקְבְּרוּ יַעֲקֹב וַיַּעֲשׂוּ אֶת-יִצְחַק אֲבִיהֶם בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר בְּקִרְעַת אַרְבָּה בְּחֶבְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּכָבוֹד גָּדוֹל מְאֹד כְּהֻוְרֵי מַלכים
יד וַיַּעֲשׂוּ יַעֲקֹב וּבָנָיו וְעֵשָׂו וּבָנָיו וְכָל מַלְכֵי כְּנַעַן ,אֲבָל גָּדוֹל וְכַבֵּד ,וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּתְבַּלּוּ עָלָיו יָמִים רַבִּים.
15וַיִּרְשׁוּ אֶת-מְתִיַּצְחָק וַיִּרִישׁ אֶת-מִקְנוֹ וְאֶת-נַחֲבָרָיו וְאֶת-כָּל-לָבְנוּ לִבְנָיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-יעקב הִנֵּה-נָא אֶת-כָּל-אֲשֶׁר הֵרִישׁ אָבִינוּ נְחַלֵּק
אֹתָם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב נַעֲשֶׂה כֵּן
טז וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר הַנִּשְׁיר אֶת-יִצְחָק בָּאָרֶץ כְּנַעַן אֶת-הַבְּהָר וַיִּתֵּן שְׁנֵי חֲלָקִים לִפְנֵי עֵשָׂו וְלִפְנֵי בָנָיו וַיֹּאמֶר אֶל-עֵשָׂו הִנֵּה כָּל-זֶה
לְפָנֶיךָ בְּחַר-לְךָ אֶת-חֶצְיָה אֲשֶׁר תִּקַּח:
יז ויאמר יעקב אל עשו שמע נא את אשר אדבר אליך לאמר ויאמר יהוה אלהי השמים והארץ אל אבותינו אברהם ויצחק לאמר לזרעך
אתן את הארץ הזאת לנחלה עד עולם
18ועתה כל אשר השאיר אבינו לפניך והנה כל הארץ לפניך בחר אתה מהם את אשר חפצת בו.
19אם תחפצו את כל הארץ קח אותה לך ולבניך לעד ואני אקח את העושר הזה וכאשר תחפצו את העושר קח אותו לך ואקח את
הארץ הזאת לי ולבניי לרשתה לעד
20ונביות בן ישמעאל היה אז בארץ עם בניו ,וילך עשו ביום ההוא ויתייעץ עמו לאמר.
21כה דבר אלי יעקב וכה ענני עתה תן עצה ונשמע.
22וַיֹּאמֶר נְבָיוֹת מַה זֶה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ יַעֲקֹב הִנֵּה כָּל-בְּנֵי כְּנַעַן יוֹשְׁבִים בֶּטַח בָּרְצָם וְיַעֲקֹב אָמַר יְרִישֶׁהָ עִם-זַרְעוֹ כָּל-יָמִים:
23ועתה לך וקח את כל-הון אביך ואת יעקב אחיך השאר בארץ כאשר דבר.
24ויקם עשו וישב אל יעקב ויעש את כל אשר יעץ נביות בן ישמעאל ויקח עשו את כל העושר אשר השאיר יצחק את הנפש ואת
הבהמה ואת המקנה ואת הרכוש ואת כל העושר לא נתן ליעקב אחיו מאומה ויקח יעקב את כל ארץ כנען מנחל מצרים עד נהר פרת
ויקח אותה לאחוזת עולם ולבניו ולזרעו אחריו עד עולם
25וַיִּקַּח יַעֲקֹב מֵעֵשָׂו אָחִיו אֶת־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם מֵעֶפְרוֹן לַאֲחֻזַּת קֶבֶר לוֹ וּלְזַרְעָיו עוֹלָם:
26וַיִּכְתֹּב יַעֲקֹב אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֵלֶּה בְּסֵפֶר־הַקֶּנָה וַיַּחְתֹּם וַיָּעֵד אֶת־כָּל־הַזֶּה בְּאַרְבָּעָה עֵדִים נֶאֱמָנִים
27ואלה הדברים אשר כתב יעקב בספר לאמר ארץ כנען וכל ערי החתי והחוי והיבוסי והאמרי והפרזי והגרגשי כל שבעת הגויים
מנהר מצרים עד נהר פרת
28ואת העיר חברון ,קריעת ארבע ,ואת המערה אשר בה ,את כלה קנה יעקב מאת עשו אחיו במחיר לאחוזה ולנחלה לזרעו אחריו עד
עולם.
29ויקח יעקב את ספר המקנה ואת החתימה את הצו ואת החוקים ואת ספר הנגלה וישם אותם בכלי חרס למען ישארו ימים ארוכים
ויתנם בידי בניו.
ל ויקח עשו את כל אשר השאיר לו אביו אחרי מותו מאת יעקב אחיו ואת כל הרכוש אדם ובהמה גמל וחמור שור ושה כסף וזהב
אבנים ובדליום ואת כל העושר אשר ליצחק בן אברהם לא נותר דבר אשר לא לקח לו עשו מכל אשר השאיר יצחק אחרי מותו
31וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת כָּל־אֶת־כָּל־הַזֶּה ,וַיֵּלֶךְ הוּא וּבָנָיו ,אֶל־אֶרֶץ שֵׂעִיר הַחוֹרִי ,מִן־יַעֲקֹב־אָחִיו וּמִן־בָּנָיו.
לב וְלְעֵשׂוּ הָיָה נַחֲזָל בֵּינֵי שֵׂעִיר ,וְלֹא שָׁב עֵשׂוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָעֶלָה:

לג ותהי כל ארץ כנען לנחלה לבני ישראל לנחלה עולם ויירש עשו וכל בניו את הר שעיר.

פרק48

1בימים ההם ,אחרי מות יצחק ,ציווה יהוה ויתן רעב על כל הארץ.
2בעת ההיא ,פרעה מלך מצרים יושב על כסאו בארץ מצרים ,וישכב על משכבו ויחלם חלומות ;וירא פרעה בחלומו כי הוא עומד על שפת נהר מצרים.
ג וַיַּעֲמֹדוּ רָאָה וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת רַבָּתִים וְטֹבַת עוֹלוֹת מִן־הַיְהָר:
4וַיַּעֲלוּ אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת רָשָׁה וְרָעוֹת מַרְאֶהֵיֵשׁ וַבְלָעוּ שֶׁבַע הָרָעוֹת אֶת הַטֹּבוֹת מַרְאֶהֵיֵשׁ וְהָיָה מַרְאֶהֵיֵשׁ כְּרֵאשָׁנָה:
ה וַיֵּצֵעוּץ וַיִּלֶם שְׁנַת וַיֵּרֵא וְהִנֵּה שֶׁבֶלֶת שְׁבָלִים צֹמְרִים עַל-גֶּבֶל אֶחָד דְּבָרִים וְטוֹבִים וְשֶׁבֶלֶת דָּבָר דָּקִים שְׁחֹבִים מְרוּחַ קֹדֶם צֹמְרִים וְהַשְּׁבָלִים דְּקִים בָּלַע אֶת הַמְּלָאִים וַיִּצְעוּ פַּרְעֹה מַחֲלוֹ:
ו ויזכר המלך בבקר את חלומותיו ,ותרע רוחו מאוד על חלומותיו ,וימהר המלך וישלח ויקרא לכל חרטומי מצרים ולחכמים ,ויבאו ויעמדו לפני פרעה.
ז ויאמר אלהם המלך חלמתי חלומות ואין פותרם ויאמרו אל המלך ספר חלומותיך לעבדיך ונשמעם
ח וַיְגַפֵּר לָהֶם הַמֶּלֶךְ אֶת-חֲלוֹמוֹתָיו וַיַּעֲנוּ כֻּלָּם וַיֹּאמְרוּ קוֹל אֶחָד אֶל-הַמֶּלֶךְ חַי עוֹלָם וְזֶה פֶּשֶׁר חֲלוֹמֶיךָ:
ט שבע הפרות הטובות אשר ראית שבע בנות אשר תיוולד לך באחרית הימים ושבע הפרות אשר ראית עולות אחריהן ובלעו אותן לאות הן כי ימותו כולן הבנות אשר תיוולד לך בימי המלך.
10ואשר ראית בחלום השני שבע שבלי דגן מלאים טובים צצים על גבעול אחד זה פשרם כי תבנה לך באחרית הימים שבע ערים בארץ מצרים ואשר ראית את שבע שבלי הדגן השחוקים צצים אחריהם ובלעם אותם בראותך אותם בעיניך לאות הוא כי הערים אשר תבנה כולן יהרסו באחרית הימים בימי המלך
יא וכאשר דברו את הדברים האלה ,לא הטה המלך את אזנו אל דבריהם ולא עמד לבו עליהם ,כי ידע המלך בחכמתו כי לא פתר החלומות ,וכאשר כלו לדבר לפני המלך ,ענה המלך לאמר מה הדבר הזה אשר דברתם אלי ?שקר דברתם וכזב דיברתם ,ועתה פתר חלומותי ,פן תמותו.
12ויצוה המלך אחרי כן ,וישלח ויקרא עוד לחכמים אחרים ,ויבאו ויעמדו לפני המלך ,ויספר להם המלך את חלומותיו ,וכלם ענו לו כפתרון הראשון ,ויחר אף המלך ויחר מאוד ,ויאמר אלהם המלך ,כי שקר אתם מדברים ,וכזב אתם מדברים בדברים אשר דברתם.
13ויצוה המלך להוציא כרוז בארץ מצרים לאמר :החלטת המלך וגדוליו כי כל חכם אשר ידע ומבין פשר חלומות ולא יבוא היום לפני המלך ,ימות.
יד והאיש אשר יגיד למלך את פשר חלומותיו ,יינתן לו כל אשר יבקש מאת המלך .ויבאו כל חכמי ארץ מצרים לפני המלך וכל החרטומים והמכשפים אשר במצרים ובגושן וברעמסס ובתכפכחות ובצער ובכל גבול מצרים ,וכלם עמדו לפני המלך.
15וַיִּקָבוּ כָּל-הַגְּדֹלִים וְהַשָּׂרִים וְהַמְשָׁרִים לַמֶּלֶךְ מִכָּל-עָרֵי מִצְרַיִם וַיֵּשְׁבוּ כֻּלָּם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיְסַפֵּר הַמֶּלֶךְ אֶת-חֲכָמוֹתָיו לִפְנֵי הַחֲכָמִים וְהַשָּׂרִים וְכָל-הַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַשְּׁמֵא מִן-הַמַּרְאֶה:
טז וכל החכמים אשר לפני המלך נחלקו מאוד בפירוש חלומותיו ואחד מהם פתר אותם למלך לאמר שבע הפרות הטובות שבעה מלכים הם אשר מזרע המלך יקומו על מצרים
יז ושבע הפרות הרעות שבעה נסיכים הם אשר יקומו עליהם באחרית הימים והשמידו אותם ושבע שבעי התבואה שבעת הנסיכים הגדולים אשר למצרים אשר יפלו ביד שבעת הנסיכים החלשים של אויביהם במלחמות אדוננו המלך
יח וַיִּפְרְשׁוּ אֲלֵיהֶם לַמֶּלֶךְ כָּךְ לֵאמֹר שֶׁבַע הַפָּרוֹת הַטּוֹבוֹת הֵן הֶעָרִים הַמְּעֻזָּרִים מִצְרָיִם וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרָעִם הֵן שֶׁבַע גּוֹיֵי אֶרֶץ כְּנַעַן הַבָּאָה עַל שֶׁבַע הַפָּרוֹת מִצְרָיִם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וַאֲשַׁחֲתָם:
19ואשר ראית בחלום השני ,שבע שבלי דגנים טובים ורעים ,אות הוא כי ישוב ממשלת מצרים אל זרעך כראשונה.
20ובמלכותו יפנו אנשי ערי מצרים על שבע ערי כנען אשר חזקות מהם והחריבו אותן ,ושב ממשלת מצרים אל זרעך.
21וַיֹּאמְרוּ מֵהֶן אֶל־הַמֶּלֶךְ ,זֶה פֶּשֶׁר חֲלוֹמֶתְךָ :שֶׁבַע הַפָּרוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁבַע מַלְכוֹת הֵן ,אֲשֶׁר תִּקַּח לָהֶן לְנָשָׁה בַּיָּמִים הַיָּמִים ,וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרְעָמוֹת ,כִּי־מָתוּ כֻּלָּם הָהֵן בְּיוֹי הַמֶּלֶךְ.
22ושבעת שבעי התבואה הטובה והרעה אשר ראית בחלום השני ארבעה עשר ילדים הם ,והיה באחרית הימים יקומו וילחמו ביניהם , ושבעה מהם יכתו את שבעת החזקים יותר.
23וַיֹּאמְרוּ מֵהֶם אֶל־הַדְּבָרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שֶׁבַע הַפָּרוֹת הַטֹּבוֹת מְרַמְּכִים כִּי־יְלַדְתֶּךָ שֶׁבַע בָּנֶיךָ יַהַרְגוּ שֶׁבַע בְּנֵי בָנֶיךָ בַּיָּמִים ;וְשֶׁבַע שְׁבָע הַשְּׁבָלִים הֵן אֲשֶׁר־יַלָּחֲמוּ בַּעֲבִית הַיָּמִים שֶׁבַע בָּנֶיךָ ,כְּלָלָם יַחְדוּ אֶת־בָּנֶיךָ ,וְהַמְּשָׁלָה תּוֹשׁוּב לַזַּרְעֶךָ.
24וישמע המלך את כל דברי חכמי מצרים ואת פשר חלומותיו ,ואף אחד מהם לא מצא חן בעיני המלך.
25ויידע המלך בחכמתו כי לא כל הדברים האלה ידברו נכון כי מאת יהוה היה זה להפריך את דברי חכמי מצרים למען יצא יוסף מבית הסגר ולמען יגדל במצרים
26וירא המלך כי לא דבר אליו איש מכל חכמי מצרים והרטומי מצרים ישר ויחר אפו של המלך ואפו בער בו.
27וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ ,אֶת-כָּל-הַחֲכָמִים וְהַמְּחַשְּׁמִים ,מִפְּנֵינָיו ,וַיֵּצְאוּ כֻּלָּם מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּבֹשֶׁת וְחֶרְפָּה.
28ויצוה המלך לשלוח הודעה בכל מצרים להרוג את כל החרטומים אשר במצרים ולא ייתן להם אחד מהם לחיות.
29ויקומו שרי המשמר אשר למלך ,וישלוף איש את חרבו ,ויחלו להכות את חרטמי מצרים ואת החכמים.
30ואחרי כן בא מרוד ,ראש המשקים של המלך ,וישתחווה לפני המלך וישב לפניו.

31וַיֹּאמֶר הַשַּׁקָס אֶל־הַמֶּלֶךְ חַי־עוֹלָם הַמֶּלֶךְ וְתִגָּבֶה מַלְכוֹ בָּאָרֶץ:

לב אכפת לך בימים ההם ,לפני שנתיים ,ותשימי אותי במשמר ,ואני הייתי ימים במשמר ,אני ושר האופים.

33והיה עמנו עבד עברי לשר המשמר ושמו יוסף כי כעס עליו אדוניו וישם אותו בבית הסגר וישרת אותנו שם

34ומאז ,בהיותנו במשמר ,חלמנו חלומות בלילה אחד ,אני ושר האופים ;חלמנו איש כפתרונו.

35וַיָּבֹאוּ בָּבֹא בַּבֹּקֶר וַיַּגִּיד לָעֶבֶד הַהוּא וַיִּפְרֹשׁ לָנוּ אֶת-חֲלוֹמוֹתֵינוּ אִישׁ כְּחוֹלוֹ הַפִּתְרֹשׁ כֵּן:

36ויהי כאשר פתר לנו כן היה הדבר לא נפלו ארצה דבריו:

לז ועתה אדני ומליכי אל תהרגו את עם מצרים לשווא הנה העבד ההוא עודנו כלוא בבית על ידי שר הטבחים אדניו בבית הכלא

38אם-על-המלך טוב ,ישלח-קרא לו ויבוא לפניך ,והוא יודיע לך את-הפירוש הנכון של החלום אשר חלמת.

39וישמע המלך את דברי ראש המשקים ויצוה המלך לא להרוג את חכמי מצרים.

40ויצוה המלך את עבדיו להביא את יוסף לפניו ,ויאמר אלהם המלך לכו אליו ואל תפחידוהו פן יתבלבל ולא ידע לדבר כראוי

מא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹסֵף וַיֵּצְאוּ מִן־הַבֹּר וַיְגַלְּחוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וַיְחַלֵּיף אֶת־בְּגָדוֹ וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ

42והמלך יושב על כסא מלכותו בלבוש מלכותי ,חגור אפוד זהב סביב ,והזהב הטיב אשר עליו נצץ ,והאדמה והברקת וכל האבנים היקרות אשר על ראש המלך סנוורו את העין ;ויוסף התמה מאוד על המלך.

43והכסא אשר ישב המלך עליו היה מוצף זהב וכסף ואבני אוניקס ,ושבעים מעלות היו לו.

44ויהי מנהגם בכל ארץ מצרים ,כל איש הבא לדבר אל המלך ,אם נשיא הוא או נכבד בעיני המלך ,עולה אל כסא המלך עד המדרגה השלושים ואחת ,והמלך ירד עד המדרגה השלושים ושש ,ודבר איתו.

45אם היה אחד מפשוטי העם ,היה עולה למדרגה השלישית ,והמלך היה יורד למדרגה הרביעית ומדבר אליו ,ומנהגם היה ,יתר על כן ,שכל אדם המבין לדבר בכל שבעים השפות ,היה עולה בשבעים המדרגות ,ועלה ומדבר עד שהגיע אל המלך.

46וכל אדם שלא הצליח להשלים את שבעים המדרגות ,עלה במדרגות כמספר השפות שידע לדבר בהן.

47ויהי המנהג באותם ימים במצרים שלא ימלוך עליהם איש אלא אם כן ידע לדבר שבעים שפות.

48וַיָּבֹא יוֹסֵף לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּכְחֹוֶה אֶרֶץ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלֶה אֶל הַמַּעֲלָה שְׁלִישִׁית וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ אֶל הָרְבִיעִית וַיְדַבֵּר אֶת יוֹסֵף:

מט ויאמר המלך אל יוסף חלמתי חלום ואין פותר אותו כראוי ואצוה היום את כל חרטומי מצרים וחכמיה לבוא לפני ואספר להם את חלומי ואיש לא פתר אותם לי כראוי

50ואחרי כן שמעתי עליך היום כי חכם אתה וכל חלום אשר אתה שומע תוכל לפרש.

51ויען יוסף את פרעה לאמר יספר פרעה את חלומותיו אשר חלם כי לאלהים הפשרות ויספר פרעה את חלומותיו ליוסף את חלום הפרה ואת חלום השבלים ויחדל המלך לדבר

52וַיּוֹסֵף נִלְּשׁ אֱלֹהִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיָדַע אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יָקְרוּ אֶת הַמֶּלֶךְ מֵהַהוּא וָנֶה וְיָדַע אֶת פְּשׁוּר חֲלוֹם הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ

53וימצא יוסף חן בעיני המלך ,ויט המלך את אזניו ואת לבו ,וישמע את כל דברי יוסף .ויאמר יוסף אל המלך אל תדמיין ששני חלומות הם ,כי חלום אחד הוא ,על אשר בחר אלהים לעשות בכל הארץ הראה למלך בחלומו ,וזהו פשר חלמך.

54שבע הפרות הטובות והשבלים הרעות הן שבע שנים ,ושבע הפרות הרעות והשבלים הרעות הן שבע שנים חלום אחד הוא.

55הנה שבע שנים הבאות והיה שבע גדול בארץ ואחריהן שבע שני רעב רעב כבד מאוד וכל השבע נשכח מן הארץ וכלה הרעב את יושבי הארץ

56ויחלם המלך חלום אחד ,ויחזר החלום אל-פרעה כי נקבע הדבר מאת אלהים ,ואלוהים יעשה אותו במהרה.

57ועתה אתן לך עצה ואציל את נפשך ואת נפשות יושבי הארץ מרעה הרעב ובקשת בממלכתך איש חכם מאוד וידע את כל ענייני הממשלה ותמנה אותו למפקח על ארץ מצרים

58וְיִשְׁמַן הָאִישׁ אֲשֶׁר תַּמְשְׁמָנָה עַל־מִצְרַיִם שְׁפָּטִים תַּחְתָּיו וַיִּקְסְפוּ אֶת־כָּל־אֲכָל שָׁנִים טוֹבִים הַבָּאִים וַיַּאֲגְרוּ דָּגָן וַיִּטְנִינוּ בַּאֲכָמָתֶיךָ:

59וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הָאֹכֶל הַהוּא לְשִׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לְמַעַן יְמָצָא לְךָ לְעַמְּךָ וּלְכָל-אַרְצְךָ וְלֹא-תִכְרַת אַתָּה וּאַדְמְךָ בְּרָעָב:

60וְיִצְוּוּ אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְלַאֲסָפוּ אִישׁ אֶת־פְּרִי שָׂדוֹ אֶת־כָּל־מַאֲכָל בְּשֶׁבַע שָׁנִים טוֹבוֹת וְשִׁמְשִׁיּוּ בַּאֲחֲרָתָם לְמַעֲשֶׂה לָהֶם בְּיַמֵּי הָרָעָב וְיַחֲנוּ עָלָיו:

61זֶה הַפְּרְשׁוּר הַנָּכוֹן לַחֲלֹמֶךָ ,וְזֶה הָעֵצָה הַנִּתָּנָה לְהוֹשִׁיעַ אֶת נַפְשֶׁךָ וְאֶת נַפְשֶׁת כָּל נְתִינֶיךָ.

62ויען המלך ויאמר אל יוסף מי אמר ומי ידע כי אמת דבריך ויאמר אל המלך זה לך לאות לכל דברי כי אמת הם וכי טוב עצתי עליך

63הנה אשתך יושבת היום על כסא הלידה ,ותלד לך בן ,ושמחת עמו ;כי יצא ילדך מרחם אמו ,ימות בנך הבכור אשר נולד לפני שנתיים ,ותנחם בילד אשר ייוולד לך היום.

64וַיֹּסֶף כָּלָה לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּכְרַחֵה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיָּקְיוּ הָאֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יוֹסֵף אֶל־הַמֶּלֶךְ בַּיּוֹם הַהוּא:

65ותלד המלכה בן ביום ההוא .וישמע המלך את הבשורה על בנו ושמח .וכשיצא המדווח מלפני המלך ,מצאו עבדי המלך את בנו הבכור של המלך נופל מת על הארץ.

66וַתְּהִיֶה קִינָה וְרוֹעַשׁ גָּדוֹל בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מַה הַקִּיָּל וְהַקִּנָה אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בָּהַבַּיִת וַיַּגִּידוּ לַמֶּלֶךְ כִּי מֵת בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ וַיְדַע הַמֶּלֶךְ כִּי נָכֹל כָּל דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר וַיִּתְנַחֵם הַמֶּלֶךְ עַל בְּנוֹ בַּיּוֹלַד הַנָּהָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יוֹסֵף:

פרק49

1אחרי הדברים האלה שלח המלך ויקהל את כל שריו ועבדיו ואת כל השרים והאדירים אשר למלך ,וכלם באו לפני המלך.

2ויאמר אלהם המלך הנה ראיתם ושמעתם את כל דברי האיש העברי הזה ואת כל האתות אשר אמר יעשו וכל דבריו לא נפל ארצה
ג ידעת כי פתר את החלום ,והיה פשר ,ועתה עצה ,ודע מה תעשה ,ואיך תיצל הארץ מן הרעב.
ד דרשו נא וראו הֲיִמָּצֵא כָמֹהוּ ,אֲשֶׁר בְּלִבּוֹ חָכְמָה ודעת ;וַאֲשִׂימֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ.
ה כי שמעת את אשר יעץ העברי על כך להציל את הארץ מן הרעב ,ואני ידעתי כי לא תיצל הארץ מן הרעב כי אם בעצת העברי אשר יעץ אותי.
ו ויענו כולם את המלך ויאמרו טובה העצה אשר נתן העברי על זה ועתה אדנינו ומלכנו הנה כל הארץ בידך עשה את הטוב בעיניך
ז אשר תבחר בו ,ואשר ידעת בחכמתך שהוא חכם ויכול להושיע את הארץ בחכמתו ,אותו ימנה המלך להיות תחתיו על הארץ.
ח ויאמר המלך אל כל השרים :חשבתי כי מאז שהודיע אלהים לאיש העברי את כל אשר דבר ,אין חכם וחכם כמוהו בכל הארץ ;אם טוב בעיניכם ,אשים אותו על הארץ ,כי הוא יושיע את הארץ בחכמתו.
ט ויענו כל השרים את המלך ויאמרו" :כי כתוב הוא בחוקי מצרים ,ואין להפר אותו ,כי לא ימלוך איש במצרים ולא יהיה משנה למלך ,כי אם יודע כל לשונות בני האדם".
10ועתה אדוננו ומלכנו ,הנה העברי הזה יודע לדבר רק בעברית ,ואיך יהיה עלינו השני תחת הממשלה ,איש אשר איננו יודע אפילו את שפתנו?
יא עתה נבקש ממך שלח לקרוא לו ,ויבוא לפניך ,וינסה אותו בכל דבר ,ועשה כראוי בעיניך.
12וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מָחָר יֵעָשֶׂה וְטוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיָּבֹאוּ כָּל הַשָּׂרִים בַּיּוֹם הַהוּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.
13וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מַלְאַךְ מְשָׁרְתָיו בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיָּבֹא אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה עַל־יוֹסֵף וְהִנֵּה יוֹסֵף שֹׁכֵב בְּמִשְׁכַּב הַלַּיְלָה בְּבֵית אֲדֹנָיו בַּבּוֹר כִּי הֲשִׁיבֵנוּ אֶל־בּוֹר בְּגַן אִשְׁתּוֹ:
יד וַיְעִירוּ הַמַּלְאָךְ מִשְּׁנָתוֹ וַיָּקָם יוֹסֵף וַיַּעֲמֹד עַל־רַגְלָיו וְהִנֵּה מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְלַמְּדֵהוּ אֶת־כָּל־לשונות־הָאָדָם בלילה ההוא וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוֹסֵף:
15וַיֵּלֶךְ מַלְאַךְ יְהוָה מִמָּשְׁבוֹ וַיָּשָׁב יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וַיּוֹסֵף הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר־רָאָה:
טז ויהי בבקר וישלח המלך לקרוא לכל שריו ועבדיו ויבאו כולם וישבו לפני המלך ויצוה המלך להביא את יוסף וילכו עבדי המלך והביאו את יוסף לפני פרעה
יז ויצא המלך ויעל במעלות הכסא ,ויוסף ידבר אל המלך בכל הלשונות ,ויגש אליו יוסף וידבר אל המלך עד אשר בא לפני המלך במדרגה השבעים ,וישב לפני המלך.
18וַיִּשְׂמַח הַמֶּלֶךְ מְאֹד עַל־יוֹסֵף ,וְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ שָׂמְחוּ מְאֹד עִם־הַמֶּלֶךְ בְּשָׁמְעָ אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף.
יט וַיֵּעָשֶׂה הַדָּבָר טוֹב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַסְּפָרִים לְהַיְסִף שְׁנֵי לָמֶלֶךְ עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר
20ועתה עצת לי למנות איש חכם על ארץ מצרים למען יושיע את הארץ מן הרעב בחכמתו ועתה ,לאחר שהודיע לך אלהים את כל זה ואת כל הדברים אשר דברת ,אין איש חכם ונבון כמוך בארץ.
21ולא ייקרא שמך עוד יוסף כי אם צפנת פענח יהיה שמך ואתה תהיה שניה לי וכדברך יהיו כל עניני ממשלתי ובדברך יצא ויבאו עמי.
22וגם מתחת ידך יקחו עבדי ושמרי את משכורתם אשר נתן להם לחודש ולך ישתחוו כל עם הארץ רק על כסאי אהיה גדול ממך
23וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת-טַעַל-יָדוֹ וַיְשַׁמֵּשׁ אֹתוֹ עַל-יַד יוֹסֵף וַיַּלְבִּישׁ הַמֶּלֶךְ אֶת-יוֹסֵף בְּשִׂמְחָה מַמָּלִים וַיֵּשׂ עֶצֶר זָהָב עַל-רֹאשׁוֹ וַיֵּשׂ עֶצֶר זָהָב עַל-צַוָּארוֹ:
24ויצו המלך את עבדיו וירכו אותו במרכבה השנייה אשר למלך ,אשר הלכה מנגד מרכבת המלך ,וירכו אותו על סוס גדול וחזק מסוסי המלך ,ויובל אותו בחוצות ארץ מצרים.
25ויצוה המלך את כל המנגנים בתפים ובכינורות ובכלי שיר ,ויצאו עם יוסף אלף תופים ,אלף מכלות ואלף נבלים ,הלכו אחריו.
26וחמשת אלפים איש ,חרבות שלופות מנצנצות בידיהם ,והם הלכו ושיחקו לפני יוסף ,ועשרים אלף מגדולי המלך חגורים בחגורות עור מצופות זהב ,צעדו מימין יוסף ועשרים אלף משמאלו ,וכל הנשים והנערות עלו על הגגות או עמדו ברחובות משחקות ושמחות ביוסף ,והביטו במראה יוסף וביופיו.
27וְעַם הַמֶּלֶךְ הָלַךְ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו ,מְרַשְּׁמִים אֶת הַדֶּרֶךְ בְּלְבֹנָה וּבְקַסְיָה וּבְכָל-בָּרָךְ ,וְפִזְּרוּ מוֹר וַאֲלוֹעָה אֹרֶף הַדֶּרֶךְ ,וְעֶשְׂרִים אִישׁ קָרְאוּ אֶת הַדְּבָרִים הַלָּלִים לְפָנָיו בְּכָל-הָאָרֶץ בְּקוֹל גָּדֹל.
28הראית את האיש הזה אשר בחר בו המלך לשניו ?כל עניני הממשלה יהיו על ידו ,וכל העובר על פקודיו ,או אשר לא ישתחווה לפניו ארצה ,ימות ,כי מרד במלך ובשניו.
כט וַיַּחֲדוּ הַמְּשָׁרְדִים לְהַקְרָא וַיִּכְרוּ כָּל-עַם מִצְרַיִם אֶרֶץ לִפְנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ חַי הַמֶּלֶךְ וַיִּחְיֶה כָּל-יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם עַל-הַדֶּרֶךְ וַיִּגְרוּ הַמְּשָׁרְדִים וַיִּכְרְדוּ וַיִּשְׂמְחוּ בְּכָל-תּוֹף מְכוֹל וּנְבָל לִפְנֵי יוֹסֵף:
30וַיֹּסֶף רָכֶם עַל סוּסוֹ נָשָׂא עֵינָיו הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר מֵעָפָר מְקִים עָנִי מִן הַזָּפָּה מְרִמִיא אֶבְיוֹן מֵאֵשׁ יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר הָאִישׁ בָּטַח בָּךְ:
31וַיּוֹסֵף עָבַר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עִם עַבְדֵי פַּרְעֹה וְסִפְּרוֹ וַיֵּרְאוּ אֶת כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְכָל־אוֹצְרֵי הַמֶּלֶךְ:
לב וישב יוסף ויבא ביום ההוא לפני פרעה ,ויתן המלך ליוסף אחזת ארץ מצרים אחזת שדות וכרמים ;ויתן המלך ליוסף שלושת אלפים ככר כסף ואלף ככר זהב ,ואבני שוהם ובדליום ,ומתנות רבות.
לג וימחרת צוה המלך את כל עם מצרים להביא ליוסף מנחות ומתנות ,והעבר את מצות המלך יומת ;ויעשו במה ברחוב העיר ,ויפזרו שם בגדים ,וכל אשר יביא דבר ליוסף ,ישים אותו בבמה.
לד וַיַּשְׁלִיכוּ כָּל-עַם מִצְרַיִם אֶת-הַבָּמָה ,אֶחָד נֶגֶם זָהָב ,וְאֶחָד נֶגֶם וְנֶגֶם ,וְכְלֵי-זָהָב וְכֶסֶף ,וְאַבְנֵי שׁוֹנִים וְבֶדְלִיוֹם ,הוּא שְׁלִיכוּ אֶת-הַבָּמָה ; אִישׁ נָתַן מִמְּרַקְשׁוֹ.

לה וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת כָּל־אֵלֶּה וַיְּשַׁמֵּשׁ בְּגוֹנָרָיו ,וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַנְּסִירִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ שִׂמְאוּ אֶת־יוֹסֵף ,וַיִּתְּנָתֵּ לוֹ מַתְּנַתָּנִים רַבָּה ,כִּי־בַחֲרֵב הַמֶּלֶךְ בָּהּ לְשֵׁנֵי־עָלָיו.

לו וישלח המלך אל-פוטיפרע בן-אחירם כהן און ויקח את-אסנת בתו הקטנה ויתן אותה ליוסף לאשה

לז והנערה יפה מאוד בתולה אשר איש לא ידע אותה ויקח אותה יוסף לאישה ויאמר המלך אל יוסף אני פרעה ואיש מלבדו לא יעז להרים ידו ורגלו לפקוח את עמי בארץ מצרים

38ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה ,ויצא יוסף מלפני המלך ,ויהי משנה למלך במצרים.

לט וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ לַיּוֹסֵף מֵאָה עֲבָדִים לְשַׁמְּחֹתָיו בֵּיתוֹ וְגַם יוֹסֵף שָׁלַח וַיִּקְנֶה עֲבָדִים רַבִּים וַיֵּשְׁבוּ בֵּית יוֹסֵף:

40ויבן לו יוסף בית מפואר מאוד כבתי מלכים ,לפני חצר ארמון המלך ,ויבן בבית מקדש גדול ,מהודר למראה ונוח למגוריו ;שלוש שנים היה יוסף בונה את ביתו.

מא ויעש לו יוסף כסא הוד מאד ,זהב וכסף רב ,ויצף אותו באבני אוניקס ובדליום ,ועש עליו דמות כל ארץ מצרים ,ואת דמות נהר מצרים המשקה את כל ארץ מצרים ;ויוסף ישב בבטחה על כסאו בביתו ,ויהוה הרחיב את חכמת יוסף.

42וכל יושבי מצרים ועבדי פרעה ושריו אהבו את יוסף מאוד כי מאת יהוה היה הדבר הזה ליוסף

43ויוסף היה חיל מלחמה יוצא בצבאות ובחילים במספר ארבעים אלף ושש מאות איש ,כשרים לשאת נשק לעזור למלך וליוסף מפני האויב ,מלבד שרי המלך ועבדיו ויושבי מצרים אין מספר.

44וַיִּתֵּן יוֹסֵף לַגִּבּוֹרָיו ולכָל-צָבָאוֹ מְגִינִים וְחַדְּקִים וְשִׁרְיוֹנִים וְאַבְנֵי קָלִיעָה:

פרק50

1בעת ההיא באו בני תרשיש על בני ישמעאל ויעשו עמם מלחמה ובני תרשיש בזזו את הישמעאלים ימים רבים.

2ובני ישמעאל היו מעטים במספר בימים ההם ולא יכלו לגבור על בני תרשיש והם נלחצו מאוד.

ג וַיִּשְׁלְחוּ זִקְנֵי הַיִּשְׁמְעֵאלִים מְדַע אֶל-מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֵאמֹר שְׁלַח-נָא לַעֲבָדֶיךָ שָׂרִים וְצָחָלִים לְעֶזְרוּנֵנוּ לְהִלָּחֵם בְּבֵי תַּרְשִׁישׁ כִּי מִרְבָּה הַיָּמִים אֲנַחְנוּ.

ד וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה אֶת־יוֹסֵף וְעַל־הַגִּבּוֹרִים וְעַל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־עִמּוֹ וְגַם־אֶת־גִּבּוֹרָיו מֵבֵית־הַמֶּלֶךְ:

ה וַיֵּלְכוּ אֶל־אֶרֶץ חֲוִילָה אֶל־בְּנֵי־יִשְׁמָעֵאל לְעֹזֵר לָהֶם מִבְּנֵי־תָרְשִׁישׁ וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי־תָרְשִׁישׁ וַיַּכֵּף יוֹסֵף אֶת־הַתַּרְשִׁישִׁי וַיִּכֹּב אֶת־כָּל־אַרְצָם וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

ו וכאשר נכבשה ארץ תרשיש ,ברח כל התרשישי ,ויבאו אל גבול אחיו בני יון ,וישב יוסף וכל גבוריו וחילו מצרים ,לא-נחדר מהם איש אחד.

ז ובמהפכת השנה בשנה השנייה למלכותו של יוסף על מצרים ,נתן יהוה שפע גדול בארץ שבע שנים כאשר דבר יוסף :כי ברך יהוה את כל יבול הארץ בימים ההם שבע שנים ;ויאכלו וישבעו מאוד.

ח ויוסף בעת ההיא היו תחתיו שוטרים ,ויאספו את כל-אוכל השנים הטובות ,ויערמו דגן שנה בשנה ,וישימו באוצרות יוסף.

ט ובכל עת ,כאשר אספו את-האוכל ,צוה יוסף להביא את-השבחים ,וגם להביא עמה מאדמת השדה ,לבלתי-תקלקל.

10ויעש יוסף כמעשה זה שנה בשנה ויערם דגן כחול הים לרב כי אוצרותיו היו רבים ולא ניתן היה לספור אותם לרב:

יא וגם כל יושבי מצרים אספו כל-אוכל באוצרותיהם לשפע רב בשבע השנים הטובות ולא עשו לה כעשה יוסף.

יב וכל-האוכל אשר אספו יוסף והמצרים בשבע שני השפע ,נאחסן לארץ באוצרות לשבע שני הרעב ,לכלכלת כל הארץ.

13וַיְּמַלְּא יוֹשְׁבֵי מִצְרַיִם אִישׁ אֶת-אוֹרְכוֹ וְאֶת-מְחֻבָּתוֹ דָּגָן לְהִיָּתֵן בְּעֵת הָרָעָב:

יד וַיֹּאחַ יוֹסֵף אֶת־כָּל־הָאֳכָל אֲשֶׁר־לָקַץ בְּכָל־עָרֵי מִצְרַיִם וַיִּסְגֵּר אֶת־כָּל־אֲרֵי־הָאֲרָשִׁים וַיַּעֲמִיד עֲלֵיהֶם שָׁמְרִים:

15ותלד לו אסנת בת פוטי פרע אשת יוסף שני בנים ,מנשה ואפרים ;ויוסף בן שלשים וארבע שנה בהולידו אותם.

טז וַיִּגְדַּל הַנְּעָרִים וַיֵּלְכוּ בַּדַּרְכוֹ וּבְמוֹדָתוֹ לֹא סָרוּ מֵהָרֶךְ אֲשֶׁר לִמְּדָם אֲבִיהֶם יָמִין וּשְׂמֹאל:

יז וַיְהִי יְהוָה עִם הַנְּעָרִים וַיִּגְדְּלוּ וַיְהִי בָּהֶם שִׁלָּלוּ וַיֵּדְעוּ בְּכָל חָכְמָה וּבְכָל עִנְשֵׁי מִשְׂמְחָה וְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וְגָדְלוּ בֵּין בְּנֵי הַמֶּלֶךְ.

18וַתִּקְלֹת שֶׁבַע שְׁבַע אֲשֶׁר הָיוּ בָּאָרֶץ וַתָּבֹא שֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אַחֲרֵיהֶן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יוֹסֵף וַיְהִי הָרָעָב בָּאָרֶץ:

19וַיִּרְאוּ כָּל-עַם מִצְרַיִם כִּי-תֵּא הַרְעָב בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְּחוּ כָּל-עַם מִצְרַיִם אֶת-אֹרְצוֹתָם כִּי-הִתְעַז עָלָם הָרָעָב:

20וַיִּמְּצוּ אֶת־כָּל־הַאֳכָל אֲשֶׁר בְּאוֹסְנֵיהֶם מְלָא מַרְצָעִים וְלֹא רָאוּי לָאכְלָה וַיִּשְׁרַב הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם וַיִּצְעֲקוּ לִפְרְעֹה כִּי־כָבֵד הָרָעָב עֲלֵיהֶם:

21וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה ,תֵּן לַעֲבָדֶיךָ ,וּמַדֻּעַ נָמוּת בְּרָעָב לְעֵינֶיךָ ,אֲנַחְנוּ וְטַפֵּנוּ.

22ויען פרעה לאמר" :ולמה אתם צועקים אלי ?הלוא ציווה יוסף לאגור את התבואה לשבע שני השפע ,לשנת הרעב .ולמה לא שמעתם בקולו".

23ויענו אנשי מצרים את המלך לאמר חיה נפשך אדנינו כי עשו עבדיך את כל אשר צוה יוסף כי גם עבדיך אספו את כל תבואת שדותם בשבע שני השפע ויאסרו באוצרות עד היום הזה

24וַיַּעֲשֶׂה הַרָעָב עַל־עֲבָדֶיךָ פַּתַּח אוֹתֵינוּ וְהִנֵּה כָּל־תְּבוּלָתֵנוּ מְלָאָה מַרְצָעִים וְלֹא־הִתְאָכָל לֶאֱכָל:

25וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־קָרַת אֶת־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם וַיֵּר הַמֶּלֶךְ מְאֹד מִפְּנֵי הָרָעָב וַיֶּחֱרַד מְאֹד וַיַּעֲנֶה הַמֶּלֶךְ אֶת־עַם־עַל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר כָּל־הַזֶּה־כָּל־הַזֶּה לֹא־תְעֲבוּ אֶת־יוֹסֵף כָּל־כָּל־יֹאמַר אֵלֶיךָ אַל־תַּעֲבֹר אֶת־מִצְוָיו:

26וַיֵּצֵא כָּל-עַם מִצְרַיִם וַיָּבֹא אֶל-יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו תָּנָה-לָנוּ אֶחָד וּמַדֻּעַ נָמוּת לְפָנֶיךָ בּוֹרָעָב כִּי-אֶת-תְּבוּלָנוּ אֶת-יְבוּלָנוּ בְּשֶׁבַע שָׁנִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ וַאֲצָרָה וְכֵה הָיָה לָנוּ:

27וַיִּשְׁמַע יוֹסֵף אֶת־כָּל־דִּבְרֵי עַם־מִצְרַיִם וְאֵת־אֲשֶׁר־קָרָה אֹתָם וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אוֹסְפָרָיו וַיִּמְכֹּר אֹתָהּ לְעַם־מִצְרַיִם
28וַיֵּשֶׁר הָרָעָב בָּאָרֶץ וַיְהִי הָרָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וְבְאֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה תְּבוּלָה לְמְכֹּר:
29וַיָּבֹאוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לִקְנוֹת דָּגָן כִּי־הָרָעָב הִתְעַזֵּר עֲלֵיהֶם וַיִּבְדַּל כָּל־דָּגָם וַיּוֹמֶר אֹתָהּ יוֹסֵף יוֹם־יוֹם לְכָל־עַם מִצְרַיִם
30וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי אֶרֶץ כְּנַעַן וְהַפְּלִשְׁתִּים וְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְבְנֵי־קֶרֶם וְכָל־עָרֵי הָאֲרָצוֹת הָרְחֹקֶב וְהַקָּרוֹב כִּי־יְהִי דָּגָן בְּמִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם
מִצְרַיִם לִקְנוֹת דָּגָן כִּי־הָרָעָב הִתְעַזֵּר עֲלֵיהֶם:
31וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־אֲרֵי־הַדָּגָן וַיִּשְׁמַן עֲלֵיהֶם שֹׁטְרִים וַיַּעַמְדוּ יוֹם וַיִּמְכּוּ לְכֹל־בָא:
לב ויידע יוסף כי גם אחיו יבאו מצרים לקנות דגן כי הרעב חזק בכל הארץ ויצו יוסף את כל עמו להשמיע את המילה בארץ מצרים לאמר
לג חפץ המלך ,חפץ שניו וגדוליהם ,כי כל אדם אשר יחפוץ לקנות דגנים במצרים ,לא ישלח את עבדיו למצרים לקנות ,כי אם את בניו ,וגם כל מצרי או כנעני אשר יבוא מכל החצרות מקניית דגנים במצרים ,וילך וימכר אותה בכל הארץ ,ימות ,כי לא יקנה איש אלא לפרנסת ביתו.
34וכל איש אשר ינהיג שתים או שלוש בהמות יומת ,כי איש לא ינהיג אלא את בהמתו.
לה וַיַּעֲמִיד יוֹסֵף שָׁמִים בַּשַּׁעַר מִצְרַיִם וַיְצַוֶּה אֹתָם לֵאמֹר כָּל־הַיָּבֹא קַחַת דָּגָן אַל־תִּתְּנֵהוּ לָבֹא עַד־יִכְתַּב שְׁמוֹ וּשֵׁם־אָבִיו וּשֵׁם־אבי־אביו ,
וְכָל־יִכְתַּב בַּיּוֹם שֶׁלָּחוּ אֵלַי עֶרֶב וְאֵדַּע שְׁמָם.
36וַיֹּאמַר יוֹסֵף שֹׁטְרִים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְצַוֵּהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים:
לז ויעש יוסף את כל הדברים האלה ויתן את החקים האלה למען ידע מתי יבואו אחיו מצרים לקנות דגן ויקראו עם יוסף בכל יום במצרים כדברים האלה וכחוקים האלה אשר צוה יוסף.
38וַיִּשְׁמַע כָּל־יֹשְׁבֵי אֶרֶץ הַקֶּדֶם וְהַמַּעֲבָר וְכָל־הָאָרֶץ אֶת־הַחֻקֹּתִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר־שָׂם יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ יֹשְׁבֵי קְצֵבֵי הָאָרֶץ וַיִּקְנוּ
דָּגָן מִמִּצְרַיִם יוֹם יוֹם וַיֵּלְכוּ:
לט וַיַּעֲשֶׂה כָּל-שִׁפְתֵי מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יוֹסֵף וְכָל-הַבָּא מִצְרַיִם לִקְנוֹת דָּגָן יִכְתְּבוּ שְׁמָם וְשָׁמוֹת אֲבֹתָם וְהָיוּ מְבִיאִים יוֹם בָּעֶרֶב לִפְנֵי יוֹסֵף:

פרק51

1וישמע יעקב אחרי כן כי יש דגן במצרים ויקרא לבניו ללכת מצרים לקנות דגן כי גם עליהם חזק הרעב ויקרא לבניו לאמר
2הנה אנכי שמע כי יש דגן במצרים וכל עמי הארץ הולכים שם לקנות ועתה למה תשמחו לפני כל הארץ רד גם אתם מצרים וקנה
לנו מעט דגן מבין הבאים שמה ולא נמות
ג וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּקוֹל אֲבִיהֶם וַיָּקֻמוּ לָרֶד מִצְרַיִם לִקְנֶה דָּגָן מִן הַבָּאִים שָׁמָּה:
4וַיְצוֹא אֹתָם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם לֵאמֹר בְּבֹאוּ הָעִיר אַל תָּבֹאוּ כְּאֶחַד בַּשַּׁעַר אֶחָד מִפְּנֵי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:
ה וַיֵּצְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֵּלְכוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יַעֲקֹב כָּל כָּל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם אֲבִיהֶם וְלֹא שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת בִּנְיָמִן כִּי אָמַר פֶּן יִקַּר לוֹ מַשְׁגָּעָה
בַּדֶּרֶךְ כְּאֶחָי וַיֵּצְאוּ עֲשָׂרָה מִבְּנֵי יַעֲקֹב:
ו וַיַּעֲבְרְכֵי בְּנֵי יַעֲקֹב בַּדֶּרֶךְ וַיִּתְחָרוּ עַל מַה שֶׁעָשׂוּ לַיּוֹסֵף וַיְּדַבְּרוּ אֶת־הָאֲחִיהוּ לֵאמֹר יָדַעְנוּ כִּי יוֹסֵף אָחִינוּ יָרַד מִצְרַיִם וְעַתָּה נְבַקְשׁוֹ
אֶת־כָּל־אֶת־הַלָּכֶם וְאִם־לֹא־בַחֲרָכוֹ נִקְחָנוּ מֵאֵת־אֲדֹנָיו כְּפֹר וְאִם־לֹא־בַחֲרָכוֹ נִמָּה עַל־עֲדֹנָיו:
ז וַיַּעֲשִׂיו בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּחֲזוּ עַל־יוֹסֵף לְהוֹצִיעָנוּ מִמַּד־אֲדֹנָיו וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּגְרְבוּ אֶל־מִצְרַיִם וַיִּבְאוּ בְּעֶשְׂרָה שְׁעָרֵי
מִצְרַיִם וַיִּכְתְּבוּ שְׁמָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבִיאוּ אֶל־יוֹסֵף בֶּערב:
ח ויקרא יוסף את השמות מיד שוערי העיר ,וימצא כי באו אחיו בעשרת שערי העיר ,ויצוה יוסף בעת ההיא להשמיע את השמועה בכל ארץ מצרים לאמר.
9צאו כל שומרי המחסנים ,סגרו את כל מחסני התבואה והשאירו רק אחד פתוח ,כדי שאלה הבאים יוכלו לקנות ממנו.
10וַיַּעֲשֶׂה כָּל-שִׁפְרֵי יוֹסֵף כֵּן בָּעֵת הַהוּא וַיִּסְגוּ אֶת-כָּל-הַמַּחְסִים וְלֹא הַשָּׁמְרוּ אֶת-אֶחָד פָּתוּחַ.
יא וַיִּתֵּן יוֹסֵף אֶת-שְׁמוֹת אֶת-אֶחָיו הַכְּתוּבִים לְמַשְׁמוֹת הַמַּעֲבָר וַיֹּאמֶר לוֹ כָּל-יָבֹא אֵלֶיךָ לִקְנוֹת דָּגָן וַיִּשְׁאַל שְׁמוֹ וְכִיָּבֹאוּ לְפָנֶיךָ אֲנָשִׁים
בְּשֵׁמוֹ הַזֶּה וַיִּשְׁלַחְתָּם וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:
12וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב הָעִיר וַיְחַבְּדוּ אֶת־יוֹסֵף הָעִיר לְבַקֵּשׁ אֶת־יוֹסֵף טֶרֶם קָנוּ לָהֶם דָּר:
13וַיָּבֹאוּ אֶל־חוֹמוֹת הַזֹּנוֹת וַיְּחַקַּשְׁא אֶת־יוֹסֵף בְּחוֹמוֹת הַזֹּנוֹת שְׁלֹשָׁה יָמִים כִּי־שָׁמְרוּ כִּי־יוֹסֵף יָבֹא בְּחוֹמוֹת הַזֹּנוֹת כִּי־יוֹסֵף נָא מְאֹד
וְטַב־מַרְאֶה וַיְּחַקַּשְׁא בְּנֵי־יַעֲקֹב אֶת־יוֹסֵף שְׁלֹשָׁה יָמִים וְלֹא־מְצָאוּהוּ
יד וַיַּחֲשֶׁר הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמַּעֲבֹד עַל־הַמַּחֲסָכָה אֶת־הַשְּׁמוֹת אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ יוֹסֵף וְלֹא־מָצָאֵם.
15וישלח אל יוסף לאמר עברו שלשת ימים ולא באו האנשים אשר נתת לי את שמם וישלח יוסף עבדים לבקש את האנשים בכל
מצרים ולהביאם לפני יוסף
טז וַיֵּלְכוּ עַבְדֵי יוֹסֵף וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם וְלֹא מָצָאוּם וַיֵּלְכוּ גֹשֶׁן וְלֹא הָיוּ שָׁם וַיֵּלְכוּ עַל עִיר רַעְמְסֵס וְלֹא מָצָאוּם.
יז ויוסף הוסיף לשלוח ששה עשר עבדים לבקש את אחיו ,וילכו ויתפזרו בארבע כנות העיר ,וארבעה מן העבדים באו בית הזונות , וימצאו שם את עשרת האנשים מבקשים את אחיהם.
18וַיִּקְחוּ אֹתָם אַרְבַּעַת הָאֲנָשִׁים הַהֵה וַיַּבִיאוּ אֹתָם לְפָנָיו וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ אֶרֶץ וַיּוֹסֵף יֹשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ בְּהֵיכוֹל לֹא לְבוּשׁ בְּגַבְדֵי מַלְכוּת וְעַל-
רֹאשׁוֹ נֶתֶר זָהָב גָּדֵל וְכָל-הַגִּבּוֹרִים יֹשְׁבוּ סְבִיבוֹ:
19וַיִּרְאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־יוֹסֵף וְהַפָּרוֹ וְהַגְּדוֹת פְּנֵיהֶם נִפְלָא בְּעֵינֵיהם וַיִּסְפוּ אֶת־הַקֻּדָּוִים לוֹ אֶרֶץ:
20וירא יוסף את אחיו וידע אותם והם לא הכירו אותו כי יוסף גדול בעיניהם מאוד על כן לא הכירו אותו.

21ויאמר יוסף אלהם לאמר מאין אתם ויענו כולם ויאמרו באו עבדיך מארץ כנען לקנות דגן כי הרעב חזק בכל הארץ ושמעו עבדיך
כי דגן במצרים ויבאו בין הבאים לקנות דגן למחייתם
22ויען יוסף לאמר אם לקנות באתם כאשר אתם אמרים למה אתם באים דרך עשרת שערי העיר רק לרגל באתם בארץ
23ויענו כולם יחד את יוסף ויאמרו לא כן אדני צדקנו אנחנו עבדיך לא מרגלים הם כי באנו לקנות דגן כי אחים כולם עבדיך בני איש
אחד בארץ כנען ויצוה אותנו אבינו לאמר כי בבואכם העיר אל תבואו יחד בשער אחד מפני יושבי הארץ
24ויען יוסף עוד ויען אלהם ויאמר זה הדבר אשר דברתי אליכם לרגל בארץ באתם ועל כן באתם כלכם דרך עשרת שערי העיר
לראות את ערוות הארץ באתם:
25הרי כל הבא לקנות דגן הולך לדרכו ,וכבר שלשת ימים אתה בארץ ,ומה אתה עושה בחומות הזנות אשר היית בתוכן שלושת
הימים האלה ?הרי מרגלים אוהבים את הדברים האלה.
26ויאמרו אל יוסף חלילה אדוננו לדבר כך כי שנים עשר אחים אנחנו בני יעקב אבינו בארץ כנען בן יצחק בן אברהם העברי והנה
הצעיר עם אבינו היום בארץ כנען והאחד איננו כי אבד מאיתנו וחשבנו אולי יהיה בארץ הזאת ואנחנו מבקשים אותו בכל הארץ וגם
עד בתי זנות באנו לבקש אותו שם
27ויאמר אלהם יוסף ,והאם אתם בקשתם אותו בכל הארץ ,כי רק מצרים נשארה לכם לבקשו ?ומה גם יעשה אחיך בבתי זנות ,כי
הוא במצרים ?הלוא אמרת כי מבני יצחק בן אברהם אתה ,ומה יעשו בני יעקב בבתי זנות.
28ויאמרו אליו כי שמענו כי גנבנו אתו מאיתנו ישמעאלים ויגד לנו כי מכרו אתו במצרים ועבדך אחינו יפה מאוד ויפה מראה וחשבנו
כי יהיה בבתי זנות וילכו עבדיך שם לבקשו ולשלם עליו כופר.
29ויוסף עוד ענה להם לאמר" :אבל שקר אתם מדברים וכזבים לאמר על עצמכם כי בני אברהם אתם חי פרעה מרגלים אתם ,לכן
באתם אל בתי זונות למען לא תוכרו".
30וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף וְעַתָּה אִם תְּמַצְאוּ וְאֲדֹנָיו דֹּרֵשׁ מֵעֲלֵכֶם מֵעֵבֶר גָּדוֹל הַתַּתָּנִים בְּעֲדָנָיו וַיֹּאמְרוּ יִתֵּן:
31ויאמר אלהם ,ואם לא יסכים אדוניו להיפרד ממנו במחיר גדול ,מה תעשו לו בגללו ?ויענו אותו לאמר ,אם לא יתן לנו אתו
נהרגנו ,ולקחנו את אחינו ונלך.
לב ויאמר אלהם יוסף זה הדבר אשר דברתי אליכם מרגלים אתם כי באתם להרוג את יושבי הארץ כי שמענו כי הרגו שני אחיכם את
כל יושבי שכם בארץ כנען על אחותכם ועתה אתם באים לעשות כן במצרים על אחיכם
33רק בזה אדע כי אנשים אמתיים אתם אם תשלחו אחד מכם הביתה וייקח את אחיכם הקטן מאת אביכם והביאתו הנה אליי ועשיתי
את הדבר הזה אדע כי צדקתם:
לד וַיִּקְרָא יוֹסֵף לְשִׁבְעִים מִגִּבּוֹרָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם קְחוּ אֵלֶּה־הָאֲנָשִׁים הַמַּחֲזָר:
35ויתפסו הגיבורים את עשרת האנשים ,תפסו אותם וישאירו אותם במשמורת ,והם היו במשמורת שלשת ימים.
36וביום השלישי הוציאם יוסף מן-הבית ויאמר אלהם עשו זאת לעצמכם אם-אנשי אמת תהיו וחיו כי-יהיה אחד מאחיכם כלוא
בבית-הבית והלכתם והבאתם את-הדגן לביתכם לארץ כנען ואת-אחיכם הקטן קחו והביאו אותו הנה אליי וידעתי כי-אנשי אמת תהיו
כי-תעשו את-הדבר הזה.
37ויצא יוסף מהם ויבוא אל החדר ויבכה בכי גדול כי רחמו עליהם ורחץ פניו וישב אליהם שוב ויקח את שמעון מהם ויצוה אותו
לאסרו אך שמעון לא רצה לעשות כן כי איש גבור היה ולא יכלו לאסרו אותו
38וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶל־גִּבּוֹרָיו וַיָּבֹאוּ שִׁבְעִים גִּבֹּרוֹת לְפָנָיו וְחַרְבוֹת שְׁלוּפִים בְּיָדָם וַיִּחָרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב מִפָּנָם:
39ויאמר אלהם יוסף תפסו את האיש הזה וכלאו אותו בבית סוהר עד אשר באו אליו אחיו ,וימהרו גבוריו של יוסף ויחזיקו כולם את
שמעון לאסרו ,ושמעון צרחה גדולה ונוראה ,ותשמע הצעקה מרחוק.
40וַיֵּחָרוּ כָּל-גִּבֹּרֵי יוֹסֵף מִקֹּלוֹא הַצְּרָעָה וַיִּפְּלוּ עַל-פָּנֵיהם וַיִּפְרְאוּ מְאֹד וַיָּנֻסוּ:
41וַיָּנֻסוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עִם־יוֹסֵף כִּי־יָרְאוּ מְאֹד לְנַפְשָׁם וְנִשְׁרוּ שָׁם רַק יוֹסֵף וּמְנַשֶּׁה בְּנוֹ וַיַּרְא מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף אֶת־עֵזֶר שִׁמְעוֹן וַיִּחַף
מְאֹד:
42וַיָּקָם מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף אֶל־שִׁמְעוֹן וַיַּכֶּה מְנַשֶּׁה אֶת־שִׁמְעוֹן מַכָּה כְּחַד בְּאֶגְרוֹ עַל־עָרְפּוֹ וַיִּכְתַּ שִׁמְעוֹן מֵחַעֲמוֹ:
43וַיַּחֲזִיךְ מְנַשֶּׁה אֶת-שִׁמְעוֹן וַיַּחֲזֹר אֹתוֹ וַיָּבֹא אֹתוֹ בֵּית-מַסְחַר וַיִּתְמוּ כָּל-בְּנֵי יַעֲקֹב עַל-מַעֲשֶׂה הַנַּעַר:
44וַיֹּאמֶר שִׁמְעוֹן אֶל-אֶחָיו ,לֹא-יֹאמַר אִישׁ מִכַּת מִצְרִי זֹאת ,כִּי-כַּת בֵּית אָבִי הָיָה.
45ואחרי כן צוה יוסף לקרוא לו אשר על האוצר ולמלא את שקיםיהם דגן ככל אשר יכלו לשאת ,ואת כספו של איש להשיב לשקו ,
ולתת להם צידה לדרך ,וכך עשה להם.
46וַיְצַו אֹתָם יוֹסֵף לֵאמֹר הַשְּׁמְרוּ לְפָן-תְּעֲבַר אֶת-פִּיקוּתִי לְבֹאֵת אֶת-אֲחִיכֶם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲשֶׁר דְּבַרְתֶּכֶם וְהָיָה כִּי-תֵּבוּ אֶת-אֲחִיכֶם הִנֵּה
וְסַחֲרוּ בָּאָרֶץ וְאָשִׁיבְתִּי אֶת-אֲחִיכֶם אֲדֵיכֶם וְשַׁבְתֶּם בְּשָׁלוֹם אֶל-אֲבִיכֶם
47ויענו כולם ויאמרו ,כדבר אדוננו כן נעשה ,וישתחוו לו ארצה.
48וַיִּשָּׂא אִישׁ אֶת-דִּרְתּוֹ עַל-חֲמוֹרוֹ וַיֵּצְאוּ לָלֶךְ אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל-אֲבִיהֶם וַיָּבֹא אֶל-הַפֻּנְדִּי וַיִּפְרֹשׂ לֵוִי אֶת-שַׂקּוֹ לְתִתַּת מִסְפָּה לַחֲמוֹרוֹ וַיַּרְא
וְהִנֵּה כַּסְפּוֹ בְּמַלָּה עוֹדֶן בְּשָׂקוֹ:
49וַיָּרָא הָאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל-אֶחָיו הֻשְׁבַּר כַּסְפִּי וְהִנֵּה הוּא בְּשִׂיקִי וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד וַיֹּאמְרוּ מַה זֹּאת אֱלֹהִים עָשָׂה לָנוּ
50ויאמרו כולם ,ואי חסד יהוה עם אבותינו עם אברהם ,עם יצחק ועם יעקב ,כי נתן אותנו יהוה היום ביד מלך מצרים לחשוף עלינו.
51ויאמר אלהם יהודה ,חטאים אנחנו לפני יהוה אלהינו ,כי מכרנו את בשרנו אחינו .ולמה אתם אומרים ,איה חסד יהוה עם אבותינו?
52ויאמר אלהם ראובן הלא אמרתי לכם אל תחטאו בנער ולא שמעתם אליי עתה דורשו מאתנו אלהים ואיך אתם מעזים לומר איה
חסד יהוה עם אבותינו וחטאתם ליהוה

53וַיֵּלְתוּ בָּמָּקוֹם הַהוּא וַיַּשְׁכִּימוּ בַּבֹּקֶר וַיַּעֲמוּ אֶת-חַמְרֵיהֶם אֶת-דָּרָם וַיֵּהָלַכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּית-אָבִיהֶם אֶרֶץ כְּנַעַן:

54ויצא יעקב וביתו לקראת בניו ,וירא יעקב והנה שמעון אחיו איננו עמהם ;ויאמר יעקב אל בניו ,איה שמעון אחיכם אשר איני רואה ?ויגידו לו בניו את כל אשר קרה אותם במצרים.

פרק52

1ויבאו לביתם ,ויפתח איש את-שקו ,ויראו ,והנה שם צרור הכסף של איש ;ויפחדו ,הם ואביהם ,מאוד.

2וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶ יַעֲקוֹב מַה זֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִי שְׁלַחְתִּי אֲחִיכֶם יוֹסֵף לְדַרְשׁ לָשְׁלוֹמֶךְ וּתְאָמַרְתֶּם לִי חַיָּה טַרְפָּהוּ.

ג וילך שמעון עמכם לקנות אוכל ואתם אמרים כי מלך מצרים כלאו בכלא ואתם רוצים לקחת את בנימין ולהמית גם אותו ולהוריד את שערותי האפורות ביגון קבר על בנימין ועל יוסף אחיו

ד ועתה לא ירד בני עמכם כי מת אחיו והוא לבדו נותר ויתכן שיקרה לו רעה בדרך אשר תלכו בו כאשר קרה לאחיו

ה ויאמר ראובן אל אביו ,את שני בני תמית אם לא אביא את בנך ואשים אותו לפניך ;ויאמר יעקב אל בניו ,שבו פה ואל תרדו מצרים כי לא ירד בני עמכם מצרים ולא ימות כאחיו.

ו ויאמר אלהם יהודה ,הימנעו ממנו עד-תכלית התבואה ;ואמר ,הורידו את-אחיכם ,כי-ימצא את-נפשו ואת-נפש ביתו בסכנה מן הרעב.

ז ובימים ההם היה הרעב גדול בארץ ,וכל עמי הארץ הלכו ובאו מצרים לקנות אוכל ,כי חזק הרעב עליהם מאוד ,ובני יעקב ישבו בכנען שנה וחודשים עד שכלה תבואתם.

ח ויהי אחרי כלותם דגנתם ויתרע כל בית יעקב ברעב ויבאו כל תינוקות בני יעקב יחד ויגשו אל יעקב וייסבו אותו כולם ויאמרו אליו תן לנו לחם ולמה נמות כולנו ברעב לפניך

ט וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת-דִּבְרֵי בְנוֹ וַיֵּבְךְּ בְּכִי גְדֹלָה וַיֶּחֱמוּ אֱלֵיהֶם וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-בָּנָיו וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו:

10וַיֹּאמֶר אֱלֵיהם יַעֲקֹב הֲלֹא רְאִתְכֶם אֶת-כִּי-בֹכִים בְּכִים עָלַי הַיּוֹם לֵאמֹר תנו-לָנוּ לֶחֶם וְאֵין--עַתָּה שׁוּבוּ וְקִנְנוּ-לָנוּ מַעַט-אֲכָל:

יא ויען יהודה ויאמר אל אביו אם תשלח את אחינו עמנו נרדה ונקנה לך דגן ואם לא תשלח אותו לא נרדה כי ציווה מלך מצרים ציווה אותנו לאמר לא תראו את פני אלא אם כן אחיכם יהיה עמכם כי מלך מצרים מלך חזק וגבורה הוא והנה אם נלך אליו בלי אחינו כולנו ימותו

12הלוא ידעת והלא שמעת כי המלך הזה חזק וחכם מאוד ,ואין כמוהו בכל הארץ ?הנה ראינו את כל מלכי הארץ ולא ראינו כמו המלך ההוא ,מלך מצרים .כי בכל מלכי הארץ אין גדול מאבימלך מלך הפלשתים ,ומלך מצרים גדול וגבר ממנו ,ואבימלך דומה רק לאחד משרידו.

13אבי ,לא ראית את ארמונו ואת כס מלכותו ואת כל עבדיו עומדים לפניו ;לא ראית את המלך ההוא על כס מלכותו בהדרו ובמראם המלכותי ,לבוש בגלימותיו המלכותיות וכתר זהב גדול על ראשו ;לא ראית את הכבוד והתהילה אשר נתן לו אלוהים ,כי אין כמוהו בכל הארץ.

14אבא ,לא ראית את החכמה ,את התבונה ואת הדעת אשר נתן אלוהים בלבו ,ולא שמעת את קולו המתוק בדברו אלינו.

15לא ידענו ,אבי ,מי הודיע לו את שמותינו ואת כל אשר קרה לנו ,אך גם שאל עליך לאמר :העוד אביך חי ,והשלום לו.

טז לא ראית את עניני ממשלת מצרים המסדירים על ידו מבלי לשאול את פרעה אדניו לא ראית את היראה והפחד אשר הטילה על כל המצרים

יז וגם כאשר נסענו מעליו ,אימנו לעשות למצרים כשאר ערי האמורי ,ונחרר מאוד על כל דבריו אשר דיבר עלינו כמרגלים ,ועתה כאשר נבוא שוב לפניו תיפול אימתו עלינו ,ולא יוכל אחד מאיתנו לדבר אליו דבר קטן ועד דבר גדול.

18ועתה אבי שלח נא את הנער עמנו ונרדה ונקנה לך אוכל למחייתנו ולא נמות ברעב ויאמר יעקב למה הרעה לי לספר למלך שיש לך אח מה הדבר הזה אשר עשית לי

19וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-יעקֵב אָבִיו תְּן אֶת-הַנַּעַר בִּי וְנָקַמְנוּ וְנָרֵד מִצְרַיִם וְנִקְנָה דָּגָן וְשָׁבָה וְהָיָה בְּשׁוּבָנוּ אִם-לֹא-הַנַּעַר אִתָּנוּ וְנָשָׂא אֶת-עַל-עַל-הַעֲנָר:

20הראית את כל תינוקותינו בוכים עליך ברעב ואין בידך כוח להשביעם עתה יעורר רחמך עליהם ושלח את אחינו עמנו ונלך

21כי איך יתגלה לך חסד ה 'לאבותינו באמרת כי ייקח מלך מצרים את בנך חי ה 'לא אעזבו עד אשר הבאתיו והעמדתיו לפניך והתפלל בעדנו אל ה 'ויעשה עמנו חסד ויתן לנו חן וטוב לב לפני מלך מצרים ואנשיו כי לולא התמהמהנו ודאי עתה היינו שבים שנית עם בנך

22וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בָנָיו ,אֲנִי בַּיְהֹוָה יְהֹוָה כִּי־יוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְיַתֵּן אֶתְכֶם חֵן בְּעֵינֵי מֶלֶךְ מִצְרַיִם וּבְעֵינֵי כָּל־אֲנָשָׁיו.

23ועתה קום ולך אל האיש וקח לו בידך מנחה ממה שיש להשיג בארץ והביא אותה לפניו וירחם אתכם אלוהים שדי לפניו וישלח את בנימין ואת שמעון אחיכם עמכם.

24ויקמו כל האנשים ,וייקחו את בנימין אחיהם ,וייקחו בידם מתנה גדולה מטוב הארץ ,וגם לקחו כפל כסף.

25וַיְצוֹה יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו לֵאמֹר הִשְׁמְרוּ מִמֶּנּוּ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אַתֶּם הוֹלְכִים בָּהּ וְאַל־תִּבְרוּ מִמֶּנּוּ בַּדֶּרֶךְ וְאַל־תִּבְרוּ מִמֶּצְרַיִם:

26ויקם יעקב מעל בניו ויפרש את ידיו ויתפלל אל ה 'על בניו לאמר :ה 'אלהי השמים והארץ זכר את בריתך את אברהם אבינו זכר את יצחק אבי ועשה חסד עם בני ואל תתן אותם ביד מלך מצרים עשה נא אלהים למען רחמיך וגאל את כל בני והושיע אותם מיד מצרים ושלח להם את שני אחיהם.

27וַיִּשְׂאוּ כָּל־נְשִׁיָּה בְּנֵי־יַעֲקֹב וּבָנֵיהֶם עֵינָם הַשָּׁמַיִם וַיִּבְכּוּ כֻּלָּם לִפְנֵי יְהֹוָה וַיִּקְעֲקוּ אֵלָיו לְהוֹשִׁיעַ אֶת־אֲבֹתָם מֵעַף מֶלֶךְ מִצְרַיִם

28ויכתב יעקב תּולדות למלך מצרים ויתנה ביד יהודה וביד בניו למלך מצרים לאמר
29מאת עבדך יעקב בן יצחק בן אברהם העברי שר אלהים אל המלך הגיבור והחכם מגלה סודות מלך מצרים ,שלום.
ל יהי יודע לאדני מלך מצרים כי הרעב היה עלינו בארץ כנען ושלחתי את בני אליך לקנות לנו ממך מעט אוכל לפרנסתנו
31כי בני הקיפו אותי ואני זקן מאוד לא אוכל לראות בעיניי כי כבדו עיני מימים ימים וגם בבכי יומי על בני על יוסף אשר אבד מפניי ואצויתי את בני לבלתי בָּאוּ שַׁעַר הָעִיר בָּאם מִצְרַיִם מִפְּנֵי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
לב וגם אני צוה אותם ללכת במצרים לחפש את בני יוסף אולי ימצאו שם ויעשו כן ותחשבתם אותם למרגלי הארץ.
33הלא שמענו עליך כי פרשת חלומו של פרעה ואמת דברת אליו ואיך לא תדע בחכמתך אם בני מרגלים הם אם לאו
34ועתה אדני ומלך הנה שלחתי את בני לפניך כאשר דברת אל בני אנא שים עיניך בו עד אשר ישוב אלי בשלום עם אחיו
לה כי הלוא ידעת ,או הלוא שמעת ,את אשר עשה אלהינו לפרעה בלקח את שרה אמי ,ואת אשר עשה לאבימלך מלך פלשתים עליה , וגם את אשר עשה אברהם אבינו לתשעת מלכי עילם ,כי הכה את כולם במעט אנשים אשר היו עמו.
36וגם אשר עשו שני בני שמעון ולוי לשמונה ערי האמורי אשר השמידו אותן בעבור דינה אחותם
לז וגם על בנימין אחיהם ניחמו את עצמם על אובדן יוסף אחיו ;מה יעשו לו כשיראו יד עם גוברת עליהם ,למענו?
38הלוא ידעת מלך מצרים כי גבורת אלהים עמנו וגם אלהים שומע תפילתנו תמיד ולא יעזובנו כל הימים
לט וַיַּגִּדוּ לִי בְּנֵי אֶת-עֲשֶׂיךָ עִמָּהֶם ,וְלֹא-קְרָאִי אֶל-יְהֹוָה בְּגַבְכֶם ,כִּי-אֲזַל הֲלַכְתָּ אֲנָשֶׁךָ לְבֹא בְּנִי בִּנְיָמִין לְפָנֶיךָ .וְחַשְׁבִּתִי כִּי-הוּא שִׁמְעוֹן בְּבֵיתֶךָ ,אוּלַי תַּעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד ,לְעַל-כֵּן לֹא-עָשִׂיתִי לְךָ הַדָּבָר הַזֶּה.
40ועתה הנה בנימין בני בא אליך עם בני השמר לו ותן עיניך בו ואז ישים אלוהים את עיניו עליך ועל כל ממלכתך
41עתה הגידתי לך את כל אשר על לבי והנה בני באים אליך עם אחיהם בדק את פני כל הארץ למענם ושלח אותם בשלום עם אחיהם
42וַיִּתֵּן יַעֲקֹב אֶת־הַתּוֹרָה לְבָנָיו ,אֶת־הַשְׁגַּחַת יְהוּדָה ,לְתֵּנֶּנָּה לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם.

פרק53

1ויקמו בני יעקב וייקחו את בנימין ואת כל המנחה וילכו ויבאו מצרים ויעמדו לפני יוסף.
2וירא יוסף את אחיו בנימין עמהם ויברך אותם לשלום ,ויבאו האנשים האלה בית יוסף.
ג וַיְצַו יוֹסֵף אֶת-פַּחַד בֵּיתוֹ לֹא יִתֵּן לַאֶחָיו לֹא יִתֵּן וַיַּעֲשֶׂה לָהֶם כֵּן.
ד ובעת הצהריים שלח יוסף לקרוא לאנשים לבוא לפניו עם בנימין ,ויגדו האנשים למנהל בית יוסף על הכסף אשר השב בשקימיהם , ויאמר אלהם טוב לכם ,אל תיראו ;ויביא את אחיהם שמעון אליהם.
ה ויאמר שמעון אל אחיו עשה עמי אדני מצרים חסד גדול לא אסירני כאשר ראיתם עיניכם כי בצאתכם מן העיר שלחני ועשה עמי חסד בביתו
ו וַיְחַבֵּק יְהוּדָה אֶת־בִּנְיָמָן בְּיָדוֹ וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי יוֹסֵף וַיִּכְחֲווּ לוֹ אֶרֶץ:
ז וַיִּתְּנוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמְּנַחָה לְיוֹסֵף וַיֵּשְׁבוּ כֵּלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהם יוֹסֵף הַשָּׁלוֹם לָכֶם הַשָּׁלוֹם לְבָנֶיךָ הַשָּׁלוֹם לְאָבִיכֶם הַזָּקֵן וַיֹּאמְרוּ הַשָּׁלוֹם וַיִּקַּח יְהוּדָה אֶת־הַמְּתָנָה אֲשֶׁר שָׁלַח יַעֲקֹב וַיִּתֵּן אֹתָהּ בְּיַד יוֹסֵף:
8ויקרא יוסף את-הספר וידע את-כתב אביו ויתאווה לבכות ויבא אל-חדר פנימי ויבכה בכי גדול ויצא.
ט וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת-בִּנְיָמִין אָחִיו וַיֹּאמֶר הַזֶּה אָחִיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתְּתָּ אֵלַי וַיִּגַּשׁ בִּנְיָמִין אֶל-יוֹסֵף וַיָּסֶם יוֹסֵף אֶת-רֹאשׁ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְחָנְךָ אֱלֹהִים בְּנִי:
10וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו בֶּן-אֵם וַיֹּאמֶר לֹא בֹּכָה וַיָּבֹא הַחֶדֶר וַיָּבֹא שָׁם וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיְחַדֵּק מִבְּכִי וַיֹּאמֶר הָכִינוּ אֹכֶל:
יא וליוסף היה כוס אשר שתה ממנה והיא כסף משובץ אבני אוניקס ובדליום ויכה יוסף את הכוס לעיני אחיו והיושבים לאכול עמו.
12ויאמר יוסף אל האנשים ,בכוס הזאת ידעתי כי ראובן הבכור ,שמעון ולוי ויהודה ,יששכר וזבולון ,בני אם אחת הם ,שבו לאכול כמולדתכם.
13וְגַם אֶת־הַשֶּׁבֶר סִדּוּר לְמֻלַדְּתָם וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי לֹא־אֲחִיכֶם הַקָּטוֹן אֵין־אֶחָד וּלְיָדַע כְּמוֹ אֵין־אֶחָד לְפִיכָן־יֵשֵׁב לֹא־אֶסְכֹּל עִמִּי:
יד וַיַּעֲלֵה בִּנְיָמִין לִפְנֵי יוֹסֵף וַיֵּשֶׁב עַל הַכִּסֵּא וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־מַעֲשֵׂה יוֹסֵף וַיִּתָּמוּ עָלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּתֵּן לָהֶם מִנְחָנָה וַיִּתֵּן יוֹסֵף מִנְחָנָה אֶחָד לְבִינְיָמִין וַיִּרְאוּ מִנְשֶׁה וַיִּתֵּן לוֹ מִנְחָנָה וַיִּתֵּן לוֹ מִנְחָנָה אֶחָד וַיְּהִ חֲמֵשׁ מִנְחָנָה בְּיַד־בִּנְיָמִין
15וַיֹּאמַר יוֹסֵף הוֹצִיא לָהֶם יַיִן לִשְׁתּוֹת וְלֹא אָבוּ שְׁתוֹ וַיֹּאמְרוּ מִיּוֹם אֲשֶׁר אָבַד יוֹסֵף לֹא שְׁתִיתָ יַיִן וְלֹא אָכַל מַעֲדָנִים:
טז וישבע להם יוסף ויתחרט עליהם מאוד וישתו עמו הרבה ביום ההוא ויפנה יוסף אחרי כן אל בנימין אחיו לדבר עמו ובנימין עודנו יושב על הכסא לפני יוסף.
יז ויאמר אליו יוסף הולדת בנים ויאמר עשרה בנים לעבדך ואלה שמם בלה ובכר ואשבל וגרא ונעמן ואחי ראש ומופים חופים ואורד ואקראתי את שמם על שם אחי אשר לא ראיתי
18ויצוה להביא לפניו את מפת הכוכבים אשר ידע בה יוסף את כל הזמנים ויאמר יוסף אל בנימין שמעתי כי העברים בקיאים בכל חכמה ,האם אתה יודע דבר מזה?
19וַיֹּאמֶר בְּנִימְן גַּם-עַבְדְּךָ יוֹדֵעַ בְּכָל-הַחָכְמָה אֲשֶׁר-לִמְּדַנִי אָבִי ;וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-בִּנִימְן הִנֵּה-נָא בַּכֵּלִי הַזֶּה וְדַע הִיא יוֹסֵף אָחִיךָ בְּמִצְרַיִם , אֲשֶׁר-אָמַרְתָּ כִּי-יָרַד מִצְרַיִם.

20ויירא בנימין את הכלי ההוא עם מפת כוכבי השמים ,ויחכם ויביט בו לדעת היכן אחיו ,ויחלק בנימין את כל ארץ מצרים לארבעה
חלקים ,וימצא כי היושב על הכסא לפניו הוא יוסף אחיו ,ויתהה בנימין מאוד ,וירא יוסף כי נדהם אחיו בנימין מאוד ,ויאמר אל בנימין ,
מה ראית ולמה אתה נדהם?
כא ויאמר בנימין אל יוסף בזאת אנכי רואה כי יוסף אחי יושב פה עמי על הכסא ויאמר אליו יוסף אנכי יוסף אחיך אל תגלה את הדבר
הזה לאחיך הנה אשלחך עמהם בהלכו ואצוה להחזירם העירה ואקחך מעליהם
22ואם יעזו נפשם וילחמו בעדך ,אז אדע כי חזרו על אשר עשו לי ,ונודעתי להם ,ואם עזבוך באקחך ,אז תישארו עמי ,ואריב עמהם ,
והם ילכו ,ולא אנודע להם.
23בעת ההיא צוה יוסף את שרו למלא את שקייהן אוכל ואת כספו של איש לשקו ואת הגביע לשים בשק בנימין ולתת להם צידה
לדרך ויעשו להם כן.
24וַיַּשְׁכִּימוּ הָאֲנָשִׁים בַּבֹּקֶר וַיַּעֲמִיסוּ אֶת-חֲמֹרֵיהֶם אֶת-דָּרָם וַיֵּלְכוּ עִם-בִּנְיָמִן וַיֵּלְכוּ אֶת-אֲחִיהֶם אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן עִם-בִּנְיָמִן אֲחִיהֶם:
25לא הרחיקו ממצרים כי יוסף ציווה את משרת ביתו לאמר קום רדוף את האנשים האלה בטרם ירחיקו ממצרים ואמר אלהם למה
גנבתם את כוס אדני
26ויקם שר יוסף ויגש אליהם וידבר אליהם את כל דברי יוסף וכאשר שמעו את הדבר הזה יחרפו מאוד ויאמרו מי שימצא כוס אדניך
אצלו ימות וגם אנחנו נהיה לעבדים
27וימהרו ויורידו איש את שקו מעל חמורו ,ויחפשו בשקיהם ,ותמצא הגביע בשק בנימין ,ויקרעו כלם את בגדיהם וישבו העיר ,ויכו
את בנימין בדרך ,הכוהו הולכים ,עד-בואו העיר ,ועמדו לפני יוסף.
28וַיִּחַר אֶפֶּן יְהוּדָה וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזֶּה אֶלָּא לְהַשְׁחִית אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם:
29וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־בֵּית יוֹסֵף וַיִּמְצָא אֶת־יוֹסֵף יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־הַגִּבּוֹרִים עֲמָדִים מִמִּינוֹ וְמִשְּׂמֹאלוֹ:
30ויאמר אלהם יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם כי לקחתם את כוס הכסף שלי והלכתם ואני ידעתי כי למען ידעתם בזה באיזה
חלק הארץ אחיכם לקחתם את כוסי
31ויאמר יהודה מה נאמר לאדוננו מה נדבר ואיך נצדק מצא אלהים היום את עון כל עבדיך על כן עשה לנו את הדבר הזה היום
לב ויקם יוסף ויאחז בבנימן וייקחו מאת אחיו באלימות ,ויבא הביתה ונעל את הדלת לפניהם ,ויצוה יוסף את משרת ביתו לאמר אלהם
כה אמר המלך לכו לשלום אל אביכם הנה לקחתי את האיש אשר נמצא כוסי בידו

פרק54

א וַיַּרְא יְהוּדָה אֶת-עֲשֵׂי יוֹסֵף עִמָּהֶם וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיִּפְרֹץ אֶת-הַדֶּלֶת וַיָּבֹא אֶת-אֶחָיו לִפְנֵי יוֹסֵף:
2וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יוֹסֵף אַל־יֵרַע בְּעֵינֵי אֲדֹנִי ,יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָּבָר לְפָנֶיךָ ,וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף דַּבֵּר.
ג וַיְדַבֵּר יְהוּדָה לִפְנֵי יוֹסֵף וְאֶחָיו שָׁם עֲמֻדִים לְפָניהם וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל יוֹסֵף הַאֲשֶׁר בָּאנוּ בְּרִאשָׁה לִקְנַת אֹכֶל וַיַּחֲשֶׂה אֶת־הָאָרֶץ וַיְּבִאֶנוּ
אֶת־בִּנְיָמִן לְפָנֶיךָ וְעוֹדֶן אַתָּה מְלַחֵק בָּנוּ הַיּוֹם הַזֶּה:
ד ועתה שמע המלך את דברי ושלח נא את אחינו וילך עמנו אל אבינו פן תאבד נפשך היום עם כל נפשות יושבי מצרים
ה הלוא ידעת אשר עשו שני אחי שמעון ולוי לעיר שכם ולשבע ערי האמורי בעבור דינה אחותנו וגם אשר יעשו למען בנימין אחיהם
ו ואני בכוחי ,אשר גדול וחזק משניהם ,באה היום עליך ועל אדמתך אם לא תרצה לשלוח את אחינו.
ז הלא שמעת אשר עשה אלהינו אשר בחר בנו לפרעה בעבור שרה אמנו אשר לקח מאת אבינו כי הכה אותו ואת ביתו במכות קשות
כי עד היום הזה מספרים מצרים איש לזה את הפלא הזה כן יעשה לך אלהינו בעבור בנימין אשר לקחת היום מאת אביו ובעבור הרעה
אשר אתה מטיל עלינו היום בארצך כי יזכור אלהינו את בריתו את אברהם אבינו והביא עליך רעה כי עצבים נפש אבינו היום הזה
ח ועתה שמע את דבריי אשר דברתי אליך היום ושלח את אחינו וילך פן תמות אתה ועמך ארצך בחרב כי לא תוכלו כולכם לנצח אותי
ט ויען יוסף את-יהודה לאמר למה גמרת פיך ולמה תתפאר בנו לאמר עִמְּךָ עֹז חי פרעה אם-אֶצְוָה אֶת-כָּל-גִּבְרֵי לְהִלָּחֵם עִמָּכֶם הַיָּמִית
אַתָּה וְאֶחֶךָ אֵלֶּה תִּטְעוּ בַּטִּיץ:
10ויאמר יהודה אל יוסף אם ראוי לך ולעמך ליראתי חי יהוה אם אשלוף את חרבי לא אשוב אשא אותה עד היום הזה והכיתי את כל
מצרים ואתך אפתח וכליתי בפרעה אדניך
יא ויען יוסף ויאמר אליו אך לא לך בלבד כוח כי אני חזק ואדיר ממך אם תשלוף את חרבך אשים אותה על צוארך ועל צואר כל אחיך
יב ויאמר אליו יהודה אם אפתח פי היום אבלעך ואבדת מעל הארץ ואבדת היום מממלכתך ויאמר יוסף אם תפתח את פיך יש לי כוח
וכוח לסגור את פיך באבן עד שלא תוכל להוציא דבר ראה כמה אבנים לפנינו אם אקח אבן ואכניס אותה לתוך פיך ואשבור את
לסתותיך
13ויאמר יהודה עד אלהים בינינו כי לא חפצנו להילחם עמך עד עתה רק תן לנו את אחינו ונלך מעליך ויען יוסף ויאמר חי פרעה אם
כל מלכי כנען באו עמכם יחד לא תיקחו אותו מידי
יד ועתה לך אל אביך והיה אחיך לי לעבד כי גזל את בית המלך ויאמר יהודה מה לך ולכבוד המלך כי המלך שולח מביתו כסף וזהב
בכל הארץ אם במתנה אם במה ,ואתה עוד מדבר על כוסך אשר נתת בארנק אחינו ותאמר כי גנב אותו ממך.
15חלילה לאחינו בנימין ולכל זרע אברהם לעשות את הדבר הזה לגנוב ממך או מכל איש אחר ממלך או משר או מכל איש.
טז ועתה חדלה מההאשמה הזאת פן תשמע כל הארץ את דבריך לאמר במעט כסף רב מלך מצרים עם האנשים וירבע אותם ויקח את
אחיהם לעבדים.
17ויען יוסף ויאמר קח לך את הכוס הזאת ולך ממני והנח את אחיך לעבד כי דין גנב הוא להיות עבד.

יח ויאמר יהודה למה אינך בושה מדבריך לעזוב את אחינו ולקחת את כוסך אם תתן לנו את כוסך או אלף פעמים לא נעזוב את אחינו בעד הכסף אשר נמצא ביד איש ולא נמות עליו
19ויאמר יוסף ,ולמה עזבת את אחיך ומכרת אותו בעשרים כסף עד היום הזה ,ולמה לא תעשה כן לאחיך הזה?
20ויאמר יהודה עד יהוה ביני ובינך כי לא חפצנו במלחמותיך ועתה תנה לנו את אחינו ונלך מעליך בלי ריב
21ויען יוסף ויאמר אם יתאספו כל מלכי הארץ לא יוכלו לקחת את אחיכם מידי ויאמר יהודה מה נאמר לאבינו כי יראה כי לא אחינו בא עמנו ויתעצב עליו
22וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּגִּיד לְאָבִיךָ לֵאמֹר הָלַךְ הַחֶבֶל אַחֲרֵי הַדְּלִי:
23וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הֲלֹא מֶלֶךְ אַתָּה וּמַדּוּעַ תְּדַבֵּר אֵלֶּה לְשׁוּקֵר הוֹי לַמֶּלֶךְ כָּמוֹךָ:
24ויען יוסף ויאמר אין שקר בדבר אשר דברתי על יוסף אחיכם כי מכרתם אותו למדיין בעשרים כסף וכלכם הכחשתם לאביכם ותאמרו לו חיה רעה טרפה אותו יוסף נקרע לגזרים
25וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הִנֵּה אֵשׁ שֵׁם בּוֹרֶת בְּלִבִּי עַתָּה אֶשְׂרֹף אֶת כָּל-אַרְצְךָ בָּאֵשׁ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הֵיְתָה תָּמָר גִּיסָתְךָ אֲשֶׁר הָרַגְתָּ בָּנֶיךָ כַּבָּתָה אֶת-אֵשׁ שְׁכֶם:
26וַיֹּאמֶר יְהוּדָה ,אִם אֶתְעָרֵשׁ שֶׂעָרָה אֶחָד מִבְּשָׂרִי ,אֲמַלֵּא כָּל-מִצְרַיִם דָּמָהּ.
27ויען יוסף ויאמר כן מנהגך לעשות כאשר עשית לאחיך אשר מכרת ותטבל את כתונתו בדם ותביא אותה אל אביך למען יאמר חיה רעה טרפה אותו והנה דמו
28וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ בוֹ וְהִנֵּה לְפָנָיו בַּמָּקוֹם הַהוּא אֶבֶן וַיִּשְׁקְלָהּ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל וַיִּחַר אַפּוֹ בְּיָד אֶחָד וַיַּשְׁלִכֶהָ הַשָּׁמַיִם וַיַּחְבְּשֶׁה בִּי שְׂמֹאלוֹ:
29וַיִּשְׁמֵּהּ אַחַר־כֹּחַ תַּחַת־רַגְלָיו ,וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּכָל־כֹּחוֹ ,וַתְּהִפֶּה הַבֶּעָן לַעֲפַר מִפְּעוֹן יְהוּדָה.
30וירא יוסף את מעשה יהודה וירא מאוד ,ויצו את מנשה בנו ,ויעשה גם הוא באבן אחרת כמעש יהודה ,ויאמר יהודה אל אחיו ,אל יאמר איש מכם ,האיש הזה מצרי ,כי בעשייתו את הדבר הזה הוא ממשפחת אבינו.
31ויאמר יוסף לא לך בלבד נתן הכוח כי גם אנחנו גיבורים ולמה תתפאר בכולנו ויאמר יהודה אל יוסף שלח נא את אחינו ואל תשחית את ארצך היום
32וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ וַיַּגְּדוּ לְאָבִיכֶם כִּי חַיָּה רָעָה אָכַל אֲשֶׁר דִּבְרַת עַל־יוֹסֵף אָחִיכֶם.
לג וידבר יהודה אל נפתלי אחיו ויאמר אליו מהר לך נא וספור את כל רחובות מצרים ולך והגד לי ויאמר אליו שמעון אל יהא הדבר הזה לך רעה עתה אלך ההר ואקח אבן אחת גדולה מן ההר ואפלתה על כל איש במצרים והרגתי את כל אשר בו
34וַיֹּסֶף שָׁמַע אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֲשֶׁר דִּבְרוּ אֶחָיו לְפָנָיו ,וְלֹא־יָדְעוּ כִּי־יוֹסֵף הַבִּין אֹתָם ,כִּי־דַּעֲשֶׂה לֹא־יוֹדֵעַ לֹא־יוֹדֵעַ.
לה וַיִּרָא יוֹסֵף מְאֹד מִדִּבְרֵי אֶחָיו פֶּן־יַשְׁחִידוּ מִצְרַיִם וַיְצַוֶּה אֶת־מְנַשֶּׁה בְּנוֹ לֵאמֹר לֵךְ־נָא מַהֵר וְקַבֵּץ־אֵלַי אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם וְכָל־גִּבְרֵי־הַגִּבֹּרִים יַחַד וְבָאוּ־אֵלַי־נָא רַבִּים וְרַגְל וּבְכָל־כְּלֵי־מִנְחָר וַיֵּלֶךְ מְנַשֶּׁה וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:
36וילך נפתלי כאשר צוה אותו יהודה כי נפתלי קל רגלים כאחד האיילים המהירים ועל שבלי דגנים היה הולך ולא נשברו תחתיו
לז וילך ויספר את כל רחובות מצרים וימצא שנים עשר ויבא מהר ויגד ליהודה ויאמר יהודה לאחיו מהרו ושמו איש חרבו על מתניו ונבוא על מצרים ונכה את כולם ולא נותיר שריד
38וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הִנֵּה שְׁלֹשָׁה חוּצוֹת אֲשֶׁר אֶשְׁחִיד בְּכֹחִי וְאַתֶּם תַּחֲרִידוּ כָּל חוּצוֹת אֶחָד וַיַּעֲשֶׂה יְהוּדָה דִּבֶּר הַדָּבָר הַזֶּה הִנֵּה יוֹשְׁבֵי מִצְרַיִם וְכָל הַגִּבּוֹרִים בָּאִים אֲלֵיהֶם בְּכָל כְּלֵי מִזְמֹר וּבִתְרֻעָה גְּדוֹלָה:
39ומספרם היה חמש מאות פרשים ועשרת אלפים חיל רגלים ,וארבע מאות איש אשר יכלו להילחם בלא חרב או חנית ,רק בידיהם ובכוחם.
40וַיָּבֹאוּ כָּל־הַגִּבּוֹרִים בְּסַעַר גְּדוֹלָה וְתִרְעָה וַיָּסֹבּוּ כֻּלָּם אֶת־בְּנֵי־יַעֲקֹב וַיַּחֲרִידוּ אֹתָם וַתֶּרְעַד הָאָרֶץ מִקְּלוֹת תְּרֻעָתָם:
מא וכאשר ראו בני יעקב את החיל הזה ,פחדו מאוד על נפשם ,ויעשה יוסף כן כדי להפחיד את בני יעקב ולהרגיעם.
42וַיַּרְא יְהוּדָה אֶת-אֶחָיו נִבְהָלִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶ מַדּוּעַ תִּפְחֲדוּ בְּעַד חֶסֶד אֱלֹהִים וַיַּרְא יְהוּדָה אֶת-כָּל-עַם מִצְרַיִם בְּפִתְרַת יוֹסֵף לְהַחֲרִידָם וַיְצַוֶּה אֹתָם יוֹסֵף לֵאמֹר לֹא-תִגְּעוּ בָּאֵלָם:
43וַיָּהֶר יְהוּדָה וַיַּשְׁלֵף אֶת-חַרְבּוֹ וַיִּצְרַע קֶדְמָה וַיַּכֶּה בְּחַרְבּוֹ וַיִּקְפֹּל אֶת-הָאָרֶץ וַיּוֹסִיף לִצְעֹק עַל-כָּל-הָעָם:
44וַיַּעֲשֶׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּפֹּל יְהוָה אֶת-חִתֵּי יְהוּדָה וְאֶחָיו עַל-הַגִּבּוֹרִים וְעַל-כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-סְבִבָם:
45וַיָּנֻסוּ כֻּלָּם בְּקוֹל הַתְּרוּעָה וַיַּחֲרְדוּ וַיִּפְּלוּ אִישׁ עַל־אֶחָד וַיָּמוּ רַבִּים מֵהֶם בַּנְּפִילָם וַיָּבְסוּ כֻּלָּם מִפְּנֵי יְהוּדָה וְאֶחָיו וּמִפְּנֵי יוֹסֵף
46ובברחו ,רדפו אחריהם יהודה ואחיו עד בית פרעה ,וכלם נמלטו ,וישב יהודה שוב לפני יוסף ,ושאג עליו כאריה ,ויצרח עליו צווחה גדולה ונוראית.
47ותשמע הצווחה מרחוק ,וכל יושבי סוכות שמעו אותה ,ותרעיד כל מצרים מקול הצווחה ,וגם חומות מצרים וארץ גשן נפלו מרעידת הארץ ,וגם פרעה נפל מעל כסאו ארצה ,וגם כל ההרות מצרים וגושן הפילו בשמען את קול הרעידות ,כי פחדו מאוד.
48וישלח פרעה לאמר מה הדבר הזה אשר היה היום בארץ מצרים ויבאו ויגדו לו את כל הדברים מראש ועד סוף ונחרד פרעה ויתמה ויירא מאוד
מט ותגבר חרדתו כששמע את כל הדברים האלה ,וישלח אל יוסף לאמר אתה הבאת אלי את העברים להשמיד את כל מצרים ,מה תעשה לעבד הגנב הזה ?שלחו אותו וילך עם אחיו ,ואל נאבד ברעתם ,אנחנו ,אתה וכל מצרים.
50ואם לא תחפצו לעשות את הדבר הזה ,שלחו מעליכם את כל חכמי ולכו עמם אל אדמתם אם חפצת בה כי היום ישמידו את כל ארצי ויהרגו את כל עמי וכל נשות מצרים הפילו בצעקתן ראה מה עשו רק בצעקתם ובדבריהם וגם אם בחרב יילחמו ,ישמידו את הארץ ועתה בחר את אשר תחפצו אם אני או העברים אם מצרים או ארץ העברים

51ויבאו ויגדו ליוסף את כל דברי פרעה אשר דבר עליו ,ויירא יוסף מאוד מדברי פרעה ,ויהודה ואחיו עוד עומדים לפני יוסף זעם
וחרון ,וכל בני יעקב שאגו על יוסף כשאון ים וגליו.
52וַיִּאֲרָא יוֹסֵף מְאֹד מֵאֶחָיו וּמִפֶּרֶג וַיְחַשֵּׁל יוֹסֵף עֲלָתָה לְהִגָּלַע אֶל־אֶחָיו פֶּן־יַשְׁחִידוּ אֶת־כָּל־מִצְרָיִם:
53וַיְצַו יוֹסֵף אֶת־מְנַשֶּׁה־בְּנוֹ ,וַיֵּלֶךְ מְנַשֶּׁה וַיִּגַּשׁ אֶל־יְהוּדָה ,וַיִּשְׁמַךְ יָדוֹ עַל־כְּתֵפָיו ,וַיִּשְׁכַּךְ אֶפֶן־יְהוּדָה.
54וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו ,אַל-יֹאמַר אִישׁ מִכֶּם כִּי-זֶה מַעֲשֶׂה נַעַר מִצְרִי כִּי-זֶה מַעֲשֶׂה בֵּית אָבִי.
55וַיּוֹסֶף רָאַת וְיָדַע כִּי שָׁכַךְ אֶפֶן יְהוּדָה וַיִּגַּשׁ לְדַבֵּר אֶל־יְהוּדָה בְּלֶשֶׁת עֲנָוָה:
56ויאמר יוסף אל-יהודה אמת אתה מדבר ואמת דברת היום על כוחך ויוסף אלהיך אשר חפץ בך טובך והגיד לי באמת למה מכל-
אחיך אתה רב עמי על-פני הנער כי איש מהם לא דיבר אלי דבר אחד עליו
57וַיַּעַן יְהוּדָה אֶת יוֹסֵף לֵאמֹר הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־עָרַב הָיִיתִי לַנַּעַר לְאָבִיו לֵאמֹר אִם־לֹא־אֲבִיאוּ אֵלָיו אֶשָּׂא עַל־עַל־הָעַר:
58לכן ניגשתי אליך מקרב כל אחי ,כי ראיתי כי אינך מוכן לתת לו ללכת ממך ;עתה אמצא חן בעיניך ותשלח אותו ללכת עמנו ,והנה
אשאר כתחליף לו ,לשרת אותך בכל אשר תחפוץ ,כי בכל אשר תשלח אותי אלך לשרת אותך בכוח רב.
59שלח אותי עכשיו אל מלך גיבור אשר מרד בך ,וידעת מה אעשה לו ולארצו ;גם אם יהיו לו פרשים וחיל רגלים או עם רב עד
מאוד ,אהרוג את כולם ואביא את ראש המלך לפניך.
60הלא ידעת ,או הלא שמעת ,כי הכה אברהם אבינו ואליעזר עבדו את כל מלכי עילם ואת צבאותיהם בלילה אחד ,לא השאירו שריד
אחד ?ומאותו היום ,נחלה אבינו נתנה לנו לנחלה ,לנו ולזרענו עד עולם.
61ויען יוסף ויאמר אמת אתה מדבר ושקר לא יהיה בפיך כי גם נאמר לנו כי כוח לעברים וכי חפץ בהם יהוה אלהיהם ומי יוכל
לעמוד לפניהם
62אך בתנאי הזה אשלח את אחיכם אם תביא לפני את אחיו בן אמו אשר אמרת כי ירד ממך מצרים והיה כי תביא אלי את אחיו
אקחנו תחתיו כי איש מכם לא היה ערב לו לאביכם וכאשר יבוא אלי אשלח עמכם את אחיו אשר ערבת לו
63וַיִּחַר אֶפֶן יְהוּדָה בְּיוֹסֵף בְּדִבֵּר הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּרְפּוּ עֵינָיו דָּם מֵאַעֲבָר וַיֹּאמֶר אֶל-אֶחָיו אֵיךְ יְבַקֵּשׁ הָאִישׁ הַיּוֹם הַשָּׁמֶד הַשָּׁמֶד וְכָל-מִצְרָיִם:
64ויען שמעון את יוסף לאמר :הלוא אמרנו לך בראשונה כי לא ידענו את המקום אשר הלך שמה ,והאם מת או חי הוא ,ולמה אדוני
מדבר כדברים אלה?
65ויוסף ,כשראה את פני יהודה ,הבין כי-חרב אפו בדברו אליו לאמר ,הביאו אלי את-אחיכם השני תחת האח הזה.
66ויאמר יוסף אל אחיו ,הלא אמרתם כי מת או אבד אחיכם ,ועתה אם אקרא לו היום והוא בא לפניכם ,התתן אותו לי תחת אחיו?
67וַיּוֹסֵף הָיָה מְדַבֵּר וַיִּקְרָא יוֹסֵף יוֹסֵף בָּא הַיּוֹם לְפָנַי וְהֵרָא אֶל-אָחִיךָ וְשָׁב לִפְנֵיהֶם:
68וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לִפְנֵיהֶם וַיִּבְרוּ אִישׁ לִפְנֵיהֶם לִרְאוֹת מֵאַיִן יוֹסֵף יָבֹא לִפְנֵיהֶם
69וירא יוסף את כל מעשיהם ויאמר אלהם למה אתם מסתכלים הנה והנה אני יוסף אשר מכרתם מצרים ועתה אל תעצב לכם כי
מכרתם אותי כי למשענת ברעב שלחני אלהים לפניכם
70וַיֶּחֶרְדוּ אֶחָיו מִפָּנָיו כִּי שְׁמוּעָם אֶת-דִּבְרֵי יוֹסֵף וַיֶּחֶרְדוּ יְהוּדָה מִפָּנָיו מְאֹד:
71וַיִּשְׁמַע בִּנְיָמִין אֶת-דִּבְרֵי יוֹסֵף וַיְהִי לִפְנֵיהם בְּפֶּנְכִית הַבַּיִת וַיָּרָץ בִּנְיָמִין אֶל-יוֹסֵף אָחִיו וַיְּחַבְקוֹ וַיִּפְּלֶה עַל-צַוָּרָיו וַיִּבְכּוּ:
72וַיִּרְאוּ אֶחֵי יוֹסֵף כִּי נִפְלַח בִּנְיָמִן עַל צַוָּאר אֶחָיו וַיִּבְכּוּ עִמּוֹ וַיִּפְּלוּ גַּם הֵם עַל יוֹסֵף וַיְּחַבְקוּ אוֹ וַיִּבְכּוּ בְּכִי גְדֹלָה עִמּוֹ יוֹסֵף:
73וַיִּשְׁמַע הַקּוֹל בְּבֵית יוֹסֵף כִּי אֲחֵי יוֹסֵף הֵם וַיַּעֲמַר לַפַּרְעֹה מְאֹד כִּי יָרָא מִפְּנֵיהֶם פֶּן־יַשְׁחִיד מִצְרָיִם:
74וישלח פרעה את עבדיו אל יוסף לברכו על אחיו אשר באו אליו ,וכל שרי הצבאות והחילים אשר במצרים באו לשמוח עם יוסף ,
ותשמח כל מצרים מאוד על אחי יוסף.
75וישלח פרעה את עבדיו אל יוסף לאמר אמר לאחיך ויקחו את כל אשר להם ויבאו אלי ואשינם בחלק הטוב ביותר בארץ מצרים
ויעשו כן
76ויצו יוסף את-הממונה על ביתו להוציא לאחיו מתנות ובגדים ויוציא להם בגדים רבים בגדי מלכות ומתנות רבות ויחלקם יוסף
לאחיו
77וַיִּתֵּן לְכָל אֶחָיו חֲלִיפָה בְּגָדִים מִזָּהָב וְכֶסֶף וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת שֶׁל כֶּלֶם וַיְצַוֶּה אֶת־כֻּלָּם לְהִתְלַבֵּשׁ בְּגָדִים אֵלֶּה וְהֵבִיאוּ לְפַרְעֹה:
78וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי כָּל־אַחֵי־יוֹסֵף אִישׁ גִּבְרִים וְיַפִּים־מַרְאֶה וַיִּשְׂמַח מְאֹד:
79ויצאו אחרי כן מפני פרעה ללכת ארץ כנען אל אביהם ובנימן אחיהם עמהם
80ויקם יוסף ויתן להם אחת עשרה מרכבות מאת פרעה ,ויתן להם יוסף את מרכבתו אשר רכב עליה ביום הכתרתו במצרים להביא
את אביו מצרים ;וישלח יוסף לכל בני אחיו בגדים כמספרם ,ומאה כסף לכל אחד מהם ,וגם לנשות אחיו שלח בגדים מבגדי נשות
המלך ,וישלח אותם.
81וַיִּתֵּן לְאֶחָיו אִישׁ עֶשְׂרָה לְהָלֵךְ עִמָּהֶם אֶרֶץ כְּנַעַן לְעַבְדָּם לְעַבְדוֹ אֶת בָּנֵיהם וְכָל־אַחֲרֵיהֶם בָּאוֹ מִצְרָיִם:
82וישלח יוסף ביד בנימן אחיו עשר חליפות בגדים לעשרת בניו חלק אחד על שאר בני יעקב
83וישלח לכל אחד חמישים כסף ועשר מרכבות על חשבון פרעה ,וישלח לאביו עשר אתונות עמוסות בכל ממתנות מצרים ,ועשר
אתונות עמוסות דגן ולחם ומאכלת לאביו ולכל אשר עמו ,לאספקה לדרך.
84וישלח לדינה אחותו בגדי כסף וזהב ולבונה ומור ואהלה ותכשי נשים בשפע רב ומן נשי פרעה שלח אותם אל נשי בנימין
85וַיִּתֵּן לְכָל-אֶחָיו וּלְנַשֵּׁהֶם כָּל-אֱנִיקֹס וְבֶדְלִיוּם ,וּמִכָּל-הַיְקָרִים מִגְּדֹלֵי מִצְרַיִם ,לֹא נָשָׂרַת מִכָּל-הַיְקָרִים כָּל-אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְבֵית-אָבִיו.
86וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלְכוּ וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיָם בִּנְיָמִן עִמָּהֶם
87ויצא יוסף עמהם ללוות אותם בדרך גבול מצרים ,ויצוה אותם על אביו ועל ביתו לבוא מצרים.
88ויאמר אלהם אל תריבו בדרך כי מאת יהוה הדבר הזה היה לשמור עם רב מרעב כי עוד חמש שנים רעב יהיו בארץ

89וַיְצַוֶּה אֹתָם לֵאמֹר כִּי־בֹאוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אַל־תָּבֹאוּ פִּתְאֹם לִפְנֵי אָבִי בַּדָּבָר הַזֶּה וַיַּעֲשֶׂה בְּחָכְמָתֶם:
90וַיּוֹסֶף חדל לְצַוֹּתָם ,וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ מִצְרָיִם ,וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶרֶץ כְּנַעַן בְּשִׂמְחָה וּבְרוֹנָה אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם.
91ויבאו אל גבול הארץ ,ויאמרו איש אל רעהו מה נעשה בדבר הזה לפני אבינו ,כי אם נבוא אליו פתאם ונספר לו את הדבר ,והוא יבהל מאוד מדברינו ולא יאמין לנו.
92וילכו עד אשר הגיעו לבתיהם ,וימצאו את שרח בת אשר יוצאת לקראתם ,והנערה הייתה טובה מאוד וערמומית ,וידעה לנגן בנבל.
93ויקראו לה ותבוא לפניהם ותנשק להם ,ויקחו אותה ויתנו לה כנור לאמר לכי נא לפני אבינו ושבת לפניו ותכה בכנור ודברה את הדברים האלה
94וַיְצַוּוּ אֶת־הַלְכוּתָהּ אֶל־בֵּיתָם ,וַתִּקַּח אֶת־הַנֵּבֶר וַתְּמַהֵר לִפְנֵיהֶם ,וַתָּבֹא וַתֵּשֶׁב אֶל־יַעֲקֹב.
95ותנגן היטב ותשיר ,ותאמר במתיקות דבריה ,יוסף דודי חי ,והוא מושל בארץ מצרים ,ולא מת.
96ותמשיך לחזור ולדבר את הדברים האלה ,ויעקב שמע את דבריה והם היו נעימים בעיניו.
97הוא הקשיב בזמן שהיא חזרה עליהם פעמיים ושלוש ,ושמחה נכנסה בלב יעקב על מתיקות דבריה ,ורוח אלוהים הייתה עליו , והוא ידע שכל דבריה אמת.
98וַיְּבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת-סְרַח בְּדַבְּרָהּ אֶת-הַדְּבָרִים הַלָּלֶה לְפָנָיו וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בִּתִּי לֹא יָגַר עָלֶיךָ הַמָּוֶת כִּי-הֶחֱיַתְתְּ רוּחִי ;רַק דַּבְּרִי עוֹדָה לְפָנַי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתְּ כִּי-שִׂמְעַנִּי בְּכָל-דְּבָרֶיךָ.
99ותמשיך לשיר את הדברים האלה ,ויעקב שמע ומצא חן בעיניו ,ושמח ,ורוח אלוהים הייתה עליו.
100בעודו מדבר עמה והנה בניו באים אליו בסוסים ובמרכבות ובבגדי מלכות ומשרתים רצים לפניהם
101וַיָּקָם יַעֲקֹב לִקְרָאתָם וַיַּרְא אֶת־בָּנָיו לְבֻשֵׁי בִּגְדֵי מַלְכוּת וְכָל־אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף אֲלֵיהֶם:
102וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגֵּיד כִּי יוֹסֵף אָחִינוּ חַי וְהוּא הַמֹּשְׁלֵחַ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהוּא הַדֹּבֵר אֵלֵינוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ:
103וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶת־כָּל־דִּבְרֵי בָנָיו וַיִּפֹּל לִבּוֹ בְּדִבְרֵיהם כִּי לֹא־יוּכַל יַאֲמִין לָהֶם עַד־רָא אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־נָתַן־לָהֶם יוֹסֵף וַאֲשֶׁר־שָׁלַח־לוֹ וְכָל־הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר־דִּבֵּר יוֹסֵף אֲלֵיהֶם
104ופתחו לפניו ,והראו לו את כל אשר שלח יוסף ,נתנו לכל אחד את אשר שלח לו יוסף ,והוא ידע כי דברו אמת ,והוא שמח מאוד על דבר בנו.
105וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ,דַּי לִי כִּי-עוֹדֶן בְּנִי יוֹסֵף חַי ,אֵלֵךְ וְרָאֵתָו טֶרֶם אָמוּת:
106וַיַּגִּדוּ לוֹ בָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר קְרָאֵהֶם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֵרֵד מִצְרַיִם לְרָאֵתַת אֶת בְּנִי וְאֶת בָּרְצוֹ:
107ויקם יעקב וַיִּלְבַּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֲשֶׁר שָׁלַח־לוֹ יוֹסֵף ,וַיִּרְחַץ וַיְגַּר אֶת־פְּנָתוֹ ,וַיִּשְׂמֵשׂ אֶת־הַמִּגְבֵּשׁ אֲשֶׁר שָׁלַח־לוֹ יוֹסֵף עַל־רֹאשׁוֹ.
108וַיִּלְבּוּ כָּל-בֵּית יַעֲקֹב וְנַשֵּׁהֶם אֶת-הַבְּגָדִים אֲשֶׁר-שָׁלַח לָהֶם יוֹסֵף וַיִּשְׂמְחוּ מְאֹד בִּי-יוֹסֵף כִּי-עוֹדֶן-הוּא וְכִי-מוֹלֵךְ בְּמִצְרַיִם.
109וַיִּשְׁמַע כָּל־יוֹשְׁבֵי כְּנַעַן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיָּבֹאוּ וַיִּשְׂמְחוּ מְאֹד עִם־יעקב כִּי־עוֹדוֹן־חַי:
י וַיַּעֲשׂוֹת לָהֶם יַעֲקֹב מִשְׁעֲתָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂמְחוּ בֵּית יַעֲקֹב:

פרק55

1ויהי אחרי כן ויאמר יעקב אלך ואראה את בני במצרים ואחר אשוב אל ארץ כנען אשר דבר אלהים אל אברהם כי לא אוכל לעזוב את ארץ מולדתי
2הנה דבר יהוה היה אליו לאמר רדה מצרים וכל ביתך ושב שם אל תירא לרדת מצרים כי שם אעשהך לגוי גדול
ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּלוֹ אֵלֵךְ וְאֶרְאֶה אֶת-בְּנִי הַעוֹד יְרָא אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ בְּכָל-יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם:
ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב אַל־תִּירָא מִפְּנֵי יוֹסֵף כִּי עוֹד־הוּא שֹׁמֵר תֻּמִּימוֹ לִשְׁמֹר אֹתִי כַּאֲשֶׁר יִטוֹב בְּעֵינֶיךָ וַיִּשְׂמַח יַעֲקֹב מְאֹד בִּבְנוֹ:
ה בעת ההיא צוה יעקב את בניו ואת ביתו ללכת מצרים כדבר ה 'אליו ,ויקם יעקב ובניו וכל ביתו ,ויצא מארץ כנען מבאר שבע בשמחה ובשמחת לב ,ויבאו ארצה מצרים.
ו ויהי כי קרבם למצרים וישלח יעקב את יהודה לפניו אל יוסף להראות לו את דבר מצרים ויעש יהודה כדבר אביו וימהר וירץ ויבא אל יוסף ויקבעו להם מקום בארץ גושן לכל ביתו וישב יהודה ויבוא בדרך אל אביו
ז וַיְחַסֵּר יוֹסֵף אֶת־הַמֶּכֶל וַיְקַבֵּץ אֶת־כָּל־גִּבּוֹרָיו וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־כָּל־שָׂרֵי מִצְרַיִם לִלְכֶּה אֶת־יַעֲקֹב אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיִּשְׁמֹר אֶת־יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָלֵךְ לְקַדֵּעַ יָמוּת:
ח ויצא יוסף למחרת וכל מצרים חיל גדול וחזק ,כולם לבושים בגדי שֶׁט וארגמן ,וכלי כסף וזהב וכלי מלחמה עמם.
9וַיֵּלְכוּ כֻּלָּם לִקְרָאת יַעֲקֹב בְּכָל־כְּלֵי־מִזְמֹר בְּתוֹף וְתוֹפִים וַיִּפְרוּ מוֹר וְהָאֱלֹהִים אֹרֵךְ הַדֶּרֶךְ וַיֵּלְכוּ כָּל־כֹּל כָּךְ וַתְּרֻעַת־יָדָם:
10וַתֵּלֶךְ כָּל־נָשֵׁי מִצְרַיִם עַל־גַּג מִצְרַיִם וְעַל־הַחוֹמוֹת לִקְרָא אֶת־יַעֲקֹב ,וְעַל־רֹאשׁ יוֹסֵף הַיְהִי נֶזֶר־מַלְכוּת־פַּרְעֹה כִּי־שְׁלַח אֹתוֹ לִשְׁמֹשׁ בְּלָכוֹ לִקְרָא אֶת־אָבִיו:
יא וַיָּבֹא יוֹסֵף עַד חֲמִשִּׁים אַמָּה מִמֶּשְׁמִים אֲבָתוֹ וַיֵּרֶד מִן־הַמֶּכְבָּלָה וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו .וַיִּרְאוּ כָּל־שָׂרֵי מִצְרַיִם וַאֲדָרֶיהָ כִּי הָלַךְ יוֹסֵף הָרְגַּל אֶל־אָבִיו וַיֵּרְדוּ גַּם־הֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־יַעֲקֹב.
12וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־מַחֲנַת יוֹסֵף וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־הַמַּחֲנַת הַבָּא לִקְרֹא אֵלָיו עִם יוֹסֵף וַיְשַׁבְּעָתוֹ וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב מִמָּהּ:
13ויאמר יעקב אל-יהודה מי האיש הזה אשר אנכי רואה במחנה מצרים לבוש בגדי מלכות ועליו כתר מלכות על ראשו אשר ירד ממרכבתו ובא לקראתנו ויען יהודה את אביו לאמר בנך הוא יוסף המלך וישמח יעקב בראות כבוד בנו
יד וַיִּגַּ יוֹסֵף אֶל־אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ עָמוֹ אֶרֶץ לִפְנֵי יַעֲקֹב:
15וַיַּעֲקֹב רָץ וַיְּמֵר אֶל־יוֹסֵף בְּנוֹ וַיִּפְלֶה עַל־צַוָּרוֹ וַיִּשְׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ וַיּוֹסֵף חִבֵּק אֶת־אָבִיו וַיִּשְׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ וְכָל־עַם מִצְרַיִם בְּכוּ עִמָּהֶם

טז וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף עַתָּה אָמוּת בְּשֶׁבֶר אַחֲרֵי רְאוֹתִי פָּנֶיךָ כִּי עוֹד אַתָּה חַי וּבְכָבוֹד:
יז ויבכו בני יעקב ונשיהם ובניהם ועבדיהם וכל בית יעקב בכו בכי רב עם יוסף ונישקו אותו ובכו עמו בכי רב.
יח וישב יוסף וכל עמו אחרי כן הביתה מצרים ,ויעקב ובניו וכל בני ביתו באו עם יוסף מצרים ,וישב אותם יוסף בחלקה הטובה ביותר של מצרים בארץ גושן.
19וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו אֶעֱלֶה וְאֹמַר לְפַרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֵלַי אַחַי וּבֵית־אָבִי וְכָל־אֲשֶׁר־לָהֶם וְהִנֵּה הֵן בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:
20ויעש יוסף כן ויקח מאת ראובן ואת יששכר את זבולן ואת בנימין מאחיו ויעמדם לפני פרעה
21וידבר יוסף אל פרעה לאמר אחי ובית אבי וכל אשר להם וצאנם ובקרם באו אלי מארץ כנען לגור במצרים כי כבד עליהם הרעב
22וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף שָׂם אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ בְּטוּב הָאָרֶץ וְאַל־תִּמְנַע מֵהֶם כָּל־טוּב וְאֹכֶל מֵשֶׁב הָאָרֶץ:
23ויען יוסף לאמר הנה הנחתי אותם בארץ גשן כי רועים הם לכן ישבו בגשן לרעות את צאנם בנפרד מן המצרים
24וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף עֲשֵׂה לְאַחֶיךָ כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ וַיִּכְרְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לִפְרַעֹה וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ בְּשָׁלוֹם וַיָּבִיא יוֹסֵף אַחֲרֵי אֶת-אָבִיו לְפַרְעֹה:
25וַיָּבֹא יַעֲקֹב וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְפַרְעֹה וַיֵּצֵא יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב וְכָל־בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן
26בשנה השנייה ,היא שנת שלושים ומאת לחיי יעקב ,פרנס יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו בלחם לטפם ,כל ימי הרעב , לא חסר להם דבר.
27וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף אֶת-טוּב כָּל-הָאָרֶץ אֶת-טוּב מִצְרַיִם הָיָה לָהֶם כָּל-יְמֵי יוֹסֵף וַיִּתֵּן גַּם יוֹסֵף לָהֶם וּלְכָל-בֵּית-אָבִיו בְּגָדִים וְשִׁמְשִׁים שָׁנָה שָׁנָה וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי יַעֲקֹב בֶּטַח בְּמִצְרַיִם כָּל-יְמֵי אֲחִיהֶם
28ויעקב אכל תמיד על שולחנו של יוסף ,לא עזבו יעקב ובניו משולחנו של יוסף יומם ולילה ,מלבד מה שאכלו בני יעקב בבתיהם.
29וכל מצרים אכלו לחם בימי הרעב מבית יוסף כי כל המצרים מכרו את כל אשר להם מפני הרעב
30ויקנה יוסף את כל אדמות מצרים ואת שדות מצרים בלחם על חשבון פרעה ,ויוסף סיפק את כל מצרים בלחם כל ימי הרעב , ויאסף יוסף את כל הכסף והזהב אשר הגיע אליו בתבואה אשר קנו ברחבי הארץ ,ויאסף זהב וכסף רב ,מלבד אבני אוניקס ובדליום ובגדים יקרים רבים אשר הביאו ליוסף מכל חלקי הארץ כאשר אזל כספם.
31ויקח יוסף את כל הכסף והזהב אשר הגיע בידו כשבעים ושניים כיכר זהב וכסף וגם אבני שוהם ובדליום להרבה מאוד וילך יוסף ויטמן אותם ארבעה חלקים ויטמן חלק אחד במדבר על פני ים סוף וחלק אחד על נהר פרת ואת החלק השלישי והרביעי טמן במדבר על פני מדבר פרס ומדי
לב וַיִּקַּח מִן הַזָּהָב וּמִן הַכֶּסֶף אֲשֶׁר נִתַּן לְכָל-אֶחָיו וּלְכָל-בֵּית-אָבִיו וּלְכָל-נְשֵׁי בֵית-אָבִיו ,וְאֶת-הַנּוֹתֶרֶת הֵבִיאֵל ,כְּעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וְכֶסֶף.
לג וַיִּתֵּן יוֹסֵף אֶת כָּל-הַזָּהָב וְכָל-הַכֶּסֶף אֲשֶׁר נוֹתַר לְפַרְעֹה וַיְשִׂמֵהוּ אֶל-הָאוֹצָר וַיִּשְׁלֹח יְמֵי הָרָעָב אַחֲרֵי-הָאֲשֶׁר בָּאָרֶץ וַיִּזְרְעוּ וַיִּקְצְרוּ בְּכָל-הָאָרֶץ וַיַּקְסוּ כְּכָל-הַכֹּל שָׁנָה שָׁנָה וְלֹא-חָסְרוּ מָה.
לד וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בֶּטַח בְּמִצְרַיִם וְכָל-הָאָרֶץ בַּעֲצָתוֹ וַיֵּשֶׁב אָבִיו וְכָל-אֶחָיו בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיִּרְשְׁהָאָה:
לה ויוסף זקן מאוד ,בימים ,ושני בניו ,אפרים ומנשה ,ישבו תמיד בבית יעקב ,יחד עם בני בני יעקב אחיהם ,ללמוד את דרכי ה 'ואת תורתו.
לו וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב וּבָנָיו בָּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיִּרְשְׁאֻתָהּ וַיִּרְבוּ בָהּ.

פרק56

1ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהיו ימי יעקב ושנות חייו שבע ומאת שנה:
2בעת ההיא חלה יעקב בחלי אשר מת ממנה וישלח ויקרא לבנו יוסף ממצרים ויבוא יוסף בנו ממצרים ויבוא יוסף אל אביו
ג ויאמר יעקב אל יוסף ואל בניו הנה אנכי מות ואלהי אבותיכם יפקוד אתכם והשיב אתכם אל הארץ אשר נשבע יהוה לתת לכם ולבניכם אחריכם ועתה כשאמות קברו אותי במערה אשר במכפלה בחברון בארץ כנען על פני אבותי
ד וַיַּשְׁבַּע יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו לְקָבְרוֹ בַּמַּכְפֵּלָה בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׁבְעוּ־לוֹ בָּנָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה:
ה וַיְצַוֶּה אֹתָם לֵאמֹר עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי מַה הוֹשִׁיעַ אֲבוֹתֵיכֶם גַּם־יְשִׁיעַ אֶת־כָּל־צָרָה:
ו ויאמר יעקב קראו אלי את כל בניכם ויבאו כל בני יעקב וישבו לפניו ויברכהם יעקב ויאמר אלהם יהוה אלהי אבותיכם יתן לכם אלף פעמים ויברכך אתכם ויתן לכם את ברכת אברהם אביכם ויצאו כל בני בני יעקב ביום ההוא אחרי ברכו
ז וַיַּעֲקֹב קָרָא לַמָּחָר וַיִּקְהֲלוּ כֻּלָּיו וַיָּבֹאוּ אֵלָיו וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו וַיְבָרֵךְ יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו בַּיּוֹם הַהוּא טֶפְרֶךְ אִישׁ כְּבִרְכָּתוֹ הִנֵּה כָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל:
ח וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יְהוּדָה יָדַעְתִּי בְּנִי כִּי גִבּוֹר אַתָּה לְאַחֶיךָ מְלֹךְ עֲלֵיהֶם וְמָלֹךְ בְּנֵיהֶם עַל־עוֹלָם.
ט רק למד את בניך את הקשת ואת כל כלי המלחמה למען יילחמו את מלחמות אחיהם אשר ימשול באויביו.
10וַיְצַוּוֹת יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר הֵן נֶאֱסַף הַיּוֹם אֶל־עַמִּי הַעֲלוּנִי מִמִּצְרַיִם וְקָבְרוּנִי בַּמְּעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ:
יא וְהִשָּׁמְרוּ נָא פֶּן אִישׁ מִבְּנֵיכֶם לֹא תִּשָּׂאֵנִי ,אֶלָּא עֲדָמֵיכֶם ;וְכֹה הַדֶּרֶךְ תַּעֲשֶׂה לִי בְּשָׂאֶתְכֶם אֶת גּוּפִי לְלֹא עִמָּהּ אֶרֶץ כְּנַעַן לְקִבְרֵנִי.
12יהודה וישׂשכר וזבולון ישאו את מיטתי ממזרח ;ראובן שמעון וגד בנגבה ;אפרים מנשה ובנימן במערב ;דן אשר ונפתלי בצפון.
יג אל יישא לוי עמך כי הוא ובניו ישאו את ארון ברית ה 'עם בני ישראל במחנה וגם יוסף בני לא יישא כי כמלך כן יהיה כבודו ואפרים ומנשה יהיו תחתיהם
14כה תעשו לי בגלאני אל תשכחו דבר מכל אשר אנכי מצוך והיה כי תעשו לי זאת וזכר יהוה אתכם לטוב ואת בניכם אחריכם עד עולם

15ואתם בני ,כבדו איש את אחיו ואת קרובו ,וצוו את בניכם ואת בני בנכם אחריכם לעבד את יהוה אלהי אבותיכם כל הימים.
טז למען תאריך ימים בארץ אתה ובניך ובני בניך עד עולם כי תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו
יז ואתה יוסף בני ,סלח נא לחטאי אחיך ולכל חטאותיהם ברעה אשר גרמו לך ,כי לך ולטובת בניך חפץ זאת אלהים.
18ובני אל תעזוב את אחיך ליושבי מצרים ואל תפגע ברגשותיהם כי הנה אנכי מפקיד אותם ביד אלהים ובידך לשמרם מפני מצרים
ויענו בני יעקב את אביהם לאמר אבינו כל אשר צויתנו כן נעשה יהי אלהים לבדו עמנו
19וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו ,יְהִי אֱלֹהִים עִמָּכֶם כִּי תִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־דְּרָכָיו ,אַל־תִּסְטוּ מִדְּרָכָיו יָמִין וְשְׂמֹאל לַעֲשׂוֹת טוֹב וְיָשָׁר בְּעֵינָיו.
20כי ידעתי כי צרות רבות וקשות יבואו עליכם באחרית הימים בארץ ,ובניכם ובני בנכם ,רק עבדו את ה 'והוא יושיע אתכם מכל צרה.
כא והיה כי תלך אחרי אלהים לעבדו וללמד את בניך אחריך ואת בני בניך לדעת את יהוה והקים יהוה לך ולבניך עבד מקרב בניך
והושיע אתכם יהוה בידו מכל צרה והוציא אתכם ממצרים והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם לרשתה בבטחה
22וַיְחַדֵּל יַעֲקֹב לְצַוּוֹת אֶת־בָּנָיו וַיַּשְׂכֵּל אֶל־מִטָּה וַיָּמָת וַיֵּאָסֵף אֶל־עַמּוֹ.
23וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־אָבִיו וַיִּצְעַק וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיְנַשְּׁקוֹ וַיִּקְרָא קוֹל מָר וַיֹּאמֶר אָבִי ,אָבִי.
24וַיָּבֹאוּ נָשָׁיו בְּנוֹ וְכָל-בֵּיתוֹ וַיִּפְּלוּ עַל-יַעֲקֹב וַיִּבְכּוּ עָלָיו וַיִּקְרְוּ עַל-יַעֲקֹב קוֹל גָּדוֹל מְאֹד:
25ויקומו כל בני יעקב יחדו ויקרעו בגדיהם ויתלו כלם שק על מתניהם ויפלו על פניהם ויזילו עפר על ראשם השמים.
26וַיֻּגַּד הַדָּבָר לְאָסְנַת אֵשֶׁת יוֹסֵף וַתָּקָם וַתִּשְׁבַּשׁ שַׂק וַתָּבֹא וַתִּבְכֶּה עַל יַעֲקֹב:
27וגם כל עם מצרים ,אשר ידעו את יעקב ,באו ביום ההוא כששמעו את הדבר הזה ,ויבכו כל מצרים ימים רבים.
כח וגם מארץ כנען באו הנשים מצרים כששמעו כי מת יעקב ויבכו אותו במצרים שבעים יום.
29וַיְהִי אַחֲרֵי כֵּן וַיְצַוֶּה יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו הָרֹפְאִים לַחֲנוּט אֶת־אָבִיו בְּמוֹר וּבִלְבֹנָה וּבְכָל־כֶּל־קֶטֶר וַיַּחַנְטוּ הָרֹפְאִים:
30ויבכו ויתאבלו כל-עם מצרים והזקנים וכל-יושבי ארץ גושן על-יעקב ,וכל-בניו ובני-ביתו התאבלו ויתאבלו על-יעקב אביהם ימים רבים.
31וַיֵּלֶךְ יְמֵי בְּכִיו מֵקֵץ שִׁבְעִים יוֹם וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה אֶעֱלֶה וַאקְבֹּר אֶת־אָבִי בָּאָרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעָנִי וְאָשֻׁבָה:
לב וישלח פרעה את יוסף לאמר עלה וקבר את אביך כאשר דבר וכשהשביעך ויקם יוסף וכל אחיו ללכת ארץ כנען לקבר את יעקב אביהם כאשר צוה אתם
לג וַיְצַוֶּה פַּרְעֹה לְהִקָּרֵא בְּכָל מִצְרַיִם לֵאמֹר :כָּל לֹא יַעֲלֶה אֶת יוֹסֵף וְאֶחָיו אֶרֶץ כְּנַעַן לְקַבֵּר אֶת יַעֲקֹב ,מוֹת יָמוּת.
34וַיִּשְׁמַע כָּל מִצְרַיִם אֶת-קְרַת פַּרְעֹה וַיָּקֻמוּ כֻּלָּם יַחַד וְכָל-עַבְדֵי פַּרְעֹה וְזִקְנֵי בֵּיתוֹ וְכָל-זִקְנֵי אֶרֶץ מִצְרַיִם עָלוּ עִם-יוֹסֵף וַיֵּלְכוּ לִקְבֹּר אֶת-יַעֲקֹב בָּאֶרֶץ כְּנַעַן
35וַיִּשָּׂאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת הַמַּעֲלָה אֲשֶׁר שָׁכַב עָלֶיהָ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם אֲבִיהֶם כֵּן עָשׂוּ לוֹ בְנָיו:
36והמאורה זהב טהור ,ומשובצת אבני אוניקס ובדליום סביב ;וכסף המורה זהב ארוג מחובר בחוטים ,ועליהם ווי אוניקס ובדליום.
לז וַיָּשֶׂם יוֹסֵף עַל־רֹאשׁ יַעֲקֹב אביו נֶתֶר זָהָב גָּדֹל וַיִּשְׁבֵּר שֶׁל־זָהָב בְּיָדוֹ וַיַּסְבּוּ אֶת־הַמִּכָּר כְּמִנְהַג מַלְכִים בְּיַחֲיָם:
38וכל חיל מצרים הלכו לפניו במערך הזה בראשונה כל גיבור פרעה וגיבור יוסף ואחריהם שאר יושבי מצרים וכלם חגורים חרבות ומצוידים בשריונות וכלבי מלחמה עליהם
39וַיֵּלְכוּ כָּל הַבֹּכִים וְהַמִּתְאַבְּלִים מֵרָחוֹק ,נֶגְדַּל הַמִּטָּבָה הַלְכוּ וּבֹכוּ וְהִתְאַבֵּל הָעָם הָלַךְ אַחֲרֵי הַמִּטָּבָה:
40וילך יוסף וביתו יחדו אל המיטה יחפים ובוכים ,ושאר עבדי יוסף הלכו סביבו ,איש איש עטיו עליו ,וכלם חמושים בכלי מלחמה.
מא וחמישים מעבדי יעקב הלכו לפני המיטה ויפזרו מור ואהלה וכל-רושם על הדרך וכל-בני יעקב נושאי המיטה הלכו על-הרושם ועבדי יעקב הלכו לפניהם ויפזרו את-הרושם על הדרך
42ויעל יוסף במחנה כבד ,ויעשו כן יום יום עד בואו לארץ כנען ,ויבאו אל-גורן אטד אשר בעבר הירדן ,ויתאבלו שם אבל גדול וכבד מאוד.
43וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-מַלְכֵי כַּנְעַן אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וַיֵּצְאוּ כָּל-הֵם אִישׁ מֵבֵיתוֹ שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד מַלְכֵי כַּנְעַן וַיָּבֹאוּ כָּל-אֲנָשָׁם לְהִתְאַבֵּד וּלְבֹכָה עַל-יַעֲקֹב:
44וַיִּרְאוּ כָּל־הַמְּלָכִים הַלָּה אֶת־מוֹכֶת יַעֲקֹב וְהִנֵּה־כֶתֶר יוֹסֵף עָלָיו וְגַם־הֵם שָׂמְעוּ אֶת־כֶתְרָתָם עַל־הַמּוֹכֶת וַיַּקֻּבוּ אוֹתָהּ בְּתֶרִים:
45ויעשו כל המלכים האלה במקום ההוא אבל גדול וכבד עם בני יעקב ומצרים על יעקב כי ידעו כל מלכי כנען את גבורתו של יעקב ובניו
46ותגיע אל עשו השמועה לאמר מת יעקב במצרים ובניו וכל מצרים מעבירים אותו ארץ כנען לקבור אותו
47וישמע עשו את הדבר הזה והוא יושב בהר שעיר ויקם ובניו וכל עמו וכל ביתו עם גדול מאוד ויבאו להתאבל ולבכות על יעקב
48ויהי כי בא עשו ויתאבל על יעקב אחיו ,ותקום כל מצרים וכל כנען עוד ותתאבל אבל גדול עם עשו על יעקב שם
49ויוסף ואחיו הביאו משם את יעקב אביהם ויבאו חברון לקבור את יעקב במערה אצל אבותיו
50וַיָּבֹאוּ קָרְעַת אַרְבָּא אֶל־הַמְּעָרָה וַיַּעֲמֹד עֵשָׂו וּבָנָיו עַל־יוֹסֵף וְעַל־אֶחָיו לְמַעֲבֵד בַּמְּעָרָה לֵאמֹר לֹא־יִקָּבֵר־שָׁם יַעֲקֹב כִּי־לָנוּ וְלְאָבִינוּ הִיא:
51וישמעו יוסף ואחיו את דברי בני עשו ויקפצו מאוד ויגש יוסף אל עשו לאמר מה הדבר הזה אשר דברו כי אבי יעקב קנה אתו ממך בעושר גדול אחרי מות יצחק לפני חמש ועשרים שנה וגם את כל ארץ כנען קנה ממך ומבניך ומזרעך אחריך
52וַיִּקְנֶהָ יַעֲקֹב לְבָנָיו וּלְזַרְעָיו לַנְחָלָה עוֹלָם וּמַדּוּעַ תְּדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הַיּוֹם:
53ויען עשו לאמר שקר אתה מדבר וכזב אתה מדבר כי לא מכרתי כל אשר לי בכל הארץ הזאת כאשר אתה אמרת וגם את יעקב אחי לא קנה לי בארץ הזאת

54וַיְדַבֵּר עֵשָׂו אֶת הַדְּבָרִים אֶת-יוֹסֵף בִּדְבָרָיו כִּי יָדַע עֵשָׂו כִּי לֹא הָיָה יוֹסֵף בַּיָּמִים הַהֵם כִּי-יָדַע עֵשָׂו כִּי-אֵין יוֹסֵף נוכח בַּיָּמִים הַהֵה , בְּמִכְרַת עֵשָׂו אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לְיַעֲקֹב.
55ויאמר יוסף אל עשו אך אבי הכניס את הדברים האלה עמך בספר המקנה והעיד את הספר בעדים והנה עמנו במצרים
56וַיַּעַן עֵשָׂו לֵאמֹר אֵלָיו הָבֵא אֶת־הַמּוֹדֶר אֲשֶׁר תִּמְצָא בַּמּוֹדֶר כָּךְ נַעֲשֶׂה:
57ויקרא יוסף אל נפתלי אחיו ויאמר מהרה אל תתעכב ורה נא מצרים והבא את כל הרשימות את רשימות המקנה ואת רשימות החתום ואת רשימות הגלויה וגם את כל הרשימות הראשונות אשר כתובות בהן כל דברי הבכורה הבאת:
58וְהָבִיאתָ אֵלֵינוּ הִנֵּה וְנָדַעְנוּ מֵאִתָּם אֶת כָּל-דִּבְרֵי עֵשָׂו וּבָנָיו אֲשֶׁר דִּבְּרוּ הַיּוֹם.
נט וַיִּשְׁמַע נַפְתָּלִי בְּקוֹל יוֹסֵף וַיֹּמֶר וַיָּרָץ לָרֶד מִצְרַיִם וַיְהִי נַפְתָּלִי קַל בְּרַגְּלוֹ מִכָּל הָאֵילִים אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר כִּי הָיָה הוֹלֵךְ עַל שִׁבֳּלִים לֹא יִדְרָקֵם:
60וכאשר ראה עשו כי הלך נפתלי להביא את הכתבים ,הגביר הוא ובניו את התנגדותם למערה ,ויקם עשו וכל עמו על יוסף ועל אחיו למלחמה.
61וַיִּלָּחֲמוּ כָּל-בְּנֵי יַעֲקֹב וְעַם מִצְרַיִם בְּעֵשָׂו וַאֲנָשָׁיו ,וַיִּגְּפוּ בְּנֵי יַעֲקֹב ,וַיַּהַרְגוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בִּבְנֵי יַעֲקֹב מִעַם עֵשָׂו אַרְבָּעִים אִישׁ.
62וְחוּשִׁים בֶּן-דָּן בֶּן-יַעֲקֹב הָיָה בָּעֵת הַהוּא עִם-בְּנֵי-יַעֲקֹב ,וְהוּא הָיָה רַחֲקוֹ כְּמֵאָה אַמָּתָה מִמָּחַת הַמִּלְחָמָה ,כִּי הוּא שָׁב עִם-בְּנֵי-יַעֲקֹב עַל-מוֹכֶת יַעֲקֹב לְשָׁמְרָהּ:
63וחושים היה אלם וחירש ,אך הוא שמע את קול התדהמה בבני אדם.
64ויאמר מדוע אינכם קבורים את המת ומה המהומה הגדולה הזאת ויענו לו את דברי עשו ובניו וירץ אל עשו בתוך המלחמה ויהרגו את עשו בחרב ויכרת את ראשו ויפרץ למרחק ויפל עשו בתוך אנשי המלחמה
65וַיַּעֲשֶׂה חוּשִׁים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּגְבוּ בְּנֵי יַעֲשָׂו וַיִּקְבְּרוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם בַּמְּעָרָה וַיִּרְאוּ בְּנֵי יַעֲשָׂו:
66וייקבר יעקב בחברון במערת המכפלה אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחוזת קבר וייקבר בבגדים יקרים מאוד.
67ולא זכה למלך לכבוד כזה ,ככבוד ששילם יוסף לאביו במותו ,כי קבר אותו בכבוד גדול ,כקבורת מלכים.
68וַיֹּסֶף וַיֵּאֶחָיו ,אֲבֹד אֶת-אֱבָדָם ,שְׁבַע יָמִים.

פרק57

1ואחרי כן ,בני עשו נלחמו עם בני יעקב ,ויילחמו בני עשו עם בני יעקב בחברון ,ועשו עדיין שכב מת ולא נקבר.
2ותהיה המלחמה קשה ביניהם ,וינופו בני עשו לפני בני יעקב ,ויהרגו בני יעקב מבני עשו שמונים איש ,ולא ימות אחד מבני יעקב ; ויד יוסף גברה על כל עם בני עשו ,ויקח את צפו בן אליפז בן עשו ואת חמישים אנשיו ,ויאסרם בשרשראות ברזל ,ויתנם ביד עבדיו להביאם מצרים.
ג ויהי כאשר שבו בני יעקב את צפו ואת עמו ,וירא כל הנותרים מאוד על נפשם מפני בית עשו פן ייקחו גם הם שבויים ,וינוסו כולם עם אליפז בן עשו ועמו עם גופת עשו ,וילכו בדרכם הר שעיר.
ד ויבאו אל הר שעיר ויקברו את עשו בשעיר ואת ראשו לא הביאו עמהם שעיר כי קבור במקום אשר הייתה המלחמה בחברון
ה ויהי כי ברח בני עשו מפני בני יעקב ,וירדפו אותם בני יעקב עד גבול שעיר ,ולא הרגו מהם איש אחד ברדפם ,כי גופת עשו אשר נשאו עמם עוררה את כלבו ,וינוסו ,וישבו בני יעקב מפניהם ,ויעלו אל המקום אשר היו אחיהם בחברון ,וישבו שם ביום ההוא ,וביום המחרת ,עד אשר ישבו מן המלחמה.
ו ויהי ביום השלישי ויקבצו את כל בני שעיר החורי ויקבצו את כל בני המזרח המון עם כחול הים וילכו וירדו מצרים להילחם עם יוסף ואחיו להציל את אחיהם
7וישמעו יוסף וכל בני יעקב כי באו עליהם בני עשו ובני מזרח למלחמה להציל את אחיהם
ח ויצא יוסף ואחיו וגיבורי מצרים וילחמו בעיר רעמסס ויוסף ואחיו נחת מכה גדולה בבני עשו ובבני מזרח.
ט וַיַּהַרְגוּ מֵהֶם שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ ,וְכָל גִּבֹּרֵי בְּנֵי שֵׂעִיר הַחוֹרִי הַרְגוּ בָּהֶם ,מְמֶּמֶת נִשְׁאֲרוּ מֵאִתָּה מִמָּעַד מִגַּם מִבְּנֵי קֶדֶם וּמִבְּנֵי עֵשָׂו הָרְגוּ רַב וֶאֱלִיפַז בֶּן עֵשָׂו וּבְנֵי קֶדֶם כֻּלָּם בְּנֵי יוֹסֵף וְאֶחָיו.
10ויוסף ואחיו רדפו אחריהם עד בואו סוכות ,והרגו מהם עוד בסכות שלושים איש ,והשאר נמלטו ,ויברחו איש לעירו.
יא וישבו יוסף ואחיו וגיבורי מצרים מעליהם בשמחה ובטוב לב כי הכו את כל אויביהם
12וצפו בן אליפז ואנשיו היו עודם עבדים במצרים לבני יעקב ,ויגברו מכאוביהם.
13וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי עֵשָׂו וּבְנֵי שֵׂעִיר אֶל־אַרְצָם וַיִּרְאוּ בְּנֵי שֵׂעִיר כִּי־נָפְלוּ כֻּלָּם בְּיַד בְּנֵי יַעֲקֹב וּבְיַד מִצְרַיִם בְּגִין מִלְחֶמֶת בְּנֵי עֵשָׂו:
יד וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי שֵׂעִיר אֶל-בְּנֵי עֵשָׂו ,אִתְרַאֲתֶם וִיָדַעְתֶּם כִּי בְּעַל-כֵּן הָיָה הַמַּחֲנֶה הַזֶּה ,וְלֹא נָשַׁר גִּבּוֹר אֶחָד וְחַכָּב מִלָּה:
טו ועתה צאו מארצנו צאו מאיתנו אל ארץ כנען אל ארץ מושב אבותיכם למה יירשו בניכם את נכסי בנינו באחרית הימים
טז ולא שמעו בני עשו אל בני שעיר וחשבו בני שעיר לעשות איתם מלחמה.
יז וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי עֵשָׂו בְּסֵתֶר אֶל־אַנְגְעָס מֶלֶךְ־אַפְרַק הוּא דִנְהָבָה לֵאמֹר:
18שלח אלינו מאנשיך ויבאו אלינו ונלחם יחד עם בני שעיר החורי כי גמרו להילחם עמנו לגרשנו מן הארץ
19וַיַּעַשׂ כֵּן אַנְגְעָס מֶלֶךְ דִּינְהָבָה כִּי הָיָה בַּיָּמִים הָאֲחוֹת אֶת-בְּנֵי עֵשָׂו וַיִּשְׁלַח אַנְגְעָס חֲמֵאוֹת פָּרָשִׁים גִּבְּרֵי חַלָּשִׁים וּשְׁמוֹנָה מֵאוֹת פָּרָשִׁים
20וַיִּשְׁלָחוּ בְּנֵי שֵׂעִיר אֶל-בְּנֵי קֶדֶם וְאֶל-בְּנֵי מִדְיָן לֵאמֹר ,אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת-מַה עֵשָׂו לָנוּ ,אֲשֶׁר בָּגַם נִשְׁמַדְנוּ כָּל-הַמִּלְחָמָם אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב.
21ועתה בואו אלינו ועזרו לנו ,ונלחם בהם יחד ,ונגרשם מן הארץ ,ונקום בדבר אחינו אשר מתו למענם במלחמתם עם אחיהם בני יעקב.

22וַיִּשְׁמַע כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם אֶל־בְּנֵי־שֵׂעִיר וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם כִּשְׁמוֹנֶה־מֵאוֹת אִישׁ חַרְבוֹת שְׁלוּפוֹת וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־שֵׂעִיר בָּעֵת הַהוּא בְּמִדְבַּר פָּרָן:
23וְגָבוּ בְנֵי שֵׂעִיר אֶת-בְּנֵי עֵשָׂו ,וְהָרְגוּ בְנֵי שֵׂעִיר בַּיּוֹם הַהוּא מִבְּנֵי עֵשָׂו בַּמִּלְחָמָה הַהוּא ,כְּמָאתַיִם אִישׁ מֵעַם אַנְגְעֵשׁ מֶלֶךְ דִּינְהַבָּה.
24וַיָּבֹאוּ בְּנֵי עֵשָׂו בְּיוֹם הַשֵּׁנִי לְהִלָּחֵם שְׁנַת עִם בְּנֵי עֵשָׂו וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה קָשָׁה עַל בְּנֵי עֵשָׂו שְׁנַת וַתִּצְרַק אֹתָם מְאֹד מִפְּנֵי בְּנֵי עֵשָׂו:
25וַיִּרְאוּ בְּנֵי עֵשָׂו כִּי בְנֵי שֵׂעִיר עֲצֻמִים מִמֶּהֶם וַיִּסְבוּ מִבְּנֵי עֵשָׂו וַיַּעֲזְרוּ אֶת-בְּנֵי שֵׂעִיר אֲשֶׁר-אֲנָשִׁים אֶת-צְעִיר:
26וַיִּפְּלוּ עוֹד מֵעַם בְּנֵי עֵשָׂו בַּמִּלְחָמָה הַשֵּׁנִית חֲמִשִּׁים שְׁמֹנָה אִישׁ מִן הָעָם בַּאַנְגְעָס מֶלֶךְ דִּינְהַבָּה:
27וביום השלישי שמעו בני עשו כי סבו מאחיהם מעליהם להילחם עליהם במלחמה השנייה ויתאבלו בני עשו בשמעם את הדבר הזה
28ויאמרו מה נעשה לאחינו אשר סבבו מעלינו לעזור לבני שעיר אויבינו וישבו בני עשו לשלוח אל אנגע מלך דינהבה לאמר
29שלחו לנו שוב אנשים אחרים ונלחם איתם עם בני שעיר כי כבר היו כבדים מאיתנו פעמיים.
30וַיִּשְׁלַח אֶנְגְעָס אֶל-בְּנֵי עֵשָׂו כַּשֶּׁמָּה גִּבְרֵי חֲלָקִים ,וַיָּבֹאוּ לְסוֹעֵר אֶל-בְּנֵי עֵשָׂו.
31ויעלו בני עשו עוד מלחמה עם בני שעיר במדבר פארן ,והמלחמה הייתה קשה מאוד על בני שעיר ,וגברו בני עשו בעת ההיא על
בני שעיר ,ונוצחו בני שעיר לפני בני עשו ,ויהרגו מהם בני עשו כאלפיים איש.
לב וכל גיבורי בני שעיר מתו במלחמה הזאת ,ורק בניהם הקטנים נותרו בעריהם.
לג וַיָּנֻסוּ כָּל-מְדְיָן וּבְנֵי-קֶדֶם מִן-הַמִּלְחָה וַיַּעַזְבוּ אֶת-בְּנֵי-שֵׂעִיר וַיָּנֻסוּ כִּי-רָאוּ כִּי-קָשָׁה הַמִּלְחָה עֲלֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ בְנֵי-עֵשָׂו אֶת-כָּל-בְּנֵי-קֶדֶם
עַד-בֹּאוּ אֶל-אַרְצָם
לד וַיַּרְגוּ מֵהֶם בְּנֵי עֵשָׂו כְּמָאתִים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ ,וּמִן-עַם בְּנֵי עֵשָׂו נִפְלוּ בַּמִּלְחָמָה הַהוּא כְּשֶׁלֹּשִׁים אִישׁ .וַיָּבֹא עֲלֵיהֶם הָרָעָה עַל-פִּי-סוּפִים
אֶת-אֶחָם לְעֹזֵר אֶת-בְּנֵי עֵשָׂו.
לה ויהי אחרי המלחמה וישבו בני עשו ויבאו הביתה שעיר ,ויהרגו בני עשו את הנשארים בארץ בני שעיר ,וגם את נשיהם ואת טפם
הרגו ,לא השאירו נפש חיה ,כי אם חמישים נערים ונערות ,אשר הניחו לחיות ,ולא הרגו אותם בני עשו ,והיו להם הנערים לעבדים ,
ואת הנערות לקחו לנשים.
לו וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי עֵשָׂו בְּשֵׂעִיר ,תַּחֲמוֹת בְּנֵי שֵׂעִיר ,וַיִּרְשְׁכוּ אֶת-אַרְצָהּ וַיִּרְשְׁכָּנָהּ.
לז וַיִּקְחוּ בְנֵי עֵשָׂו אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּאָרֶץ לְבֵי־עֵשָׂיר ,וְאֶת־צֹאנָם ,אֶת־פְּרָרָם וְאֶת־רַכְּלָם ,וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לִבְנֵי־עֵשָׂיר ,לְקְחוּ בְנֵי־עֵשָׂו ,וַיֵּשְׁבוּ
בְנֵי־עֵשָׂיר ,תַּחֲמַת בְּנֵי־עֵשָׂיר ,עַד־הַיּוֹם הַזֶּה ;וַיְחַלְּגוּ בְנֵי־עֵשָׂו אֶת־הָאָרֶץ לַחֲמֹשֶׁת בְּנֵי־עֵשָׂו ,לְמִשְׁפְּחֹתָם.
38ויהי בימים ההם ויעצו בני עשו להמליך עליהם מלך בארץ אשר ירשו אותה ויאמרו איש אל רעהו לא כן כי הוא ימלוך עלינו
בארצנו ותחת עצתו נהיה והוא ילחם את מלחמותינו עם אויבינו ויעשו כן.
לט וַיִּשְׁבְּעוּ כָּל-בְּנֵי-עֵשׂוּ לֵאמֹר ,כִּי-לֹא-יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מֵאֶחָם עוֹלָם ,אֶל-אֶל-אִישׁ נָכְר אֲשֶׁר לֹא-מֵאחָם :כִּי-נַפְשָׁם כָּל-בְּנֵי-עֵשׂוּ מַרְעָה אֲשֶׁר
סָבוּ מֵאֶחָם בְּלַחֲמָם אֶת-בְּנֵי-שֵׂעִיר.
40וַיִּשְׁבְּעוּ בְנֵי עֵשָׂו לֵאמֹר לֹא יַבְחָרוּ מֵהַיּוֹם הַהוּא וָעֶלֹא מֶלֶךְ מֵאֶחָם כִּי מֵאֶרֶץ נָכְרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
מא וְהָיָה שָׁם אִישׁ מֵעַם אַנְגְעֵשׁ מֶלֶךְ דִּינְהַבָּה שְׁמוֹ בֶּלַע בֶּן בֵּעוֹר וְהָיָה אִישׁ גִּבֹּל מְאֹד ,יָפֶה וְנַפְשָׁם וְחָכָם בְּכָל חָכְמָה וְאִישׁ שָׁבוּן וְעֹצָה וְלֹא
הָיָה כְּמוֹ מֵעַם אַנְגְעֵשׁ:
42וַיִּקְחוּ אֹתוֹ כָּל-בְּנֵי עֵשָׂו וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְכְּלוּ אֹתוֹ לְמֶלֶךְ וַיִּכְרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חַי הַמֶּלֶךְ חַי הַמֶּלֶךְ
43ויפרשו את הסדין ,ויביאו לו איש עגילים זהב וכסף או טבעות או צמידים ,ויעשירו אותו מאוד בכסף ובזהב ,באבני אוניקס
ובבדליום ,ויעשו לו כסא מלכות ,וישימו כתר מלכות על ראשו ,ויבנו לו ארמון וישב בו ,וימלוך על כל בני עשו.
44ויקחו אנשי אנגאס את שכר מלחמתם מאת בני עשו ,וילכו וישובו בעת ההיא אל אדונם דינהבה.
45וַיִּמְלֹךְ בֶּלַע עַל־בְּנֵי־עֵשׂוּ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי־עֵשׂוּ בָּאֶרֶץ תַּחַת־בְּנֵי־שֵׂעִיר וַיֵּשְׁבוּ בְּבֶטַח תַּחְתָּם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

פרק58

א ויהי בשנת שלשים ושתיים שנה לירידת בני ישראל מצרים היא בשנת שבעים ואחת לחיי יוסף בשנה ההיא מת פרעה מלך מצרים
ומלך מגרון בנו תחתיו
2וַיְצַוֶּה פַּרְעֹה אֶת יוֹסֵף לִפְנֵי מוֹתוֹ לְהִתְהַיְּתֶה לְמַגְרוֹן בְּנוֹ ,וְהָיָה מַגְרוֹן בְּעֵצְתּוֹ וּבְעַצְתּוֹ.
ג וַיַּאֲשִׁימוּ כָּל מִצְרַיִם לְדַבָּר הַזֶּה ,לְהִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם יוֹסֵף ,כִּי כָּל מִצְרַיִם אֲהֵבוּ אֶת יוֹסֵף מֵעַתָּמָה ,רַק מַגְרוֹן בֶּן-פַּרְעֹה יֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא אָבִיו ;
וְהוּא מָלַךְ בַּיָּמִים הַהֵה ,תַּחַת אָבִיו.
ד בן ארבעים ואחת שנה היה מגרון במלכו וארבעים שנה מלך במצרים ותקרא כל מצרים שמו פרעה על שם אביו כאשר היה מנהגם
לעשות במצרים לכל מלך אשר מלך עליהם
ה ויהי כאשר מלך פרעה תחת אביו ,ויתן את חוקי מצרים ואת כל ענייני הממלכה ביד יוסף ,כאשר צוה אביו.
ו ויוסף מלך על מצרים כי הוא פקח על כל מצרים וכל מצרים הייתה תחת ידו ותחת עצתו כי כל מצרים נטו אל יוסף אחרי מות פרעה
ואהבו אותו מאוד למלוך עליהם.
7והיו ביניהם אנשים אשר לא חיבבו אותו לאמר לא ימלוך עלינו זר אך כל ממשלת מצרים נתנה בימים ההם על יוסף לאחר מות
פרעה והוא היה המושל ועשה כרצונו בכל הארץ מבלי להתערב
ח וכל מצרים הייתה תחת יד יוסף ,ויוסף נלחם בכל אויביו סביב ,ויכנע אותם ;וגם את כל הארץ ואת כל הפלשתים עד גבול כנען כנע
יוסף ,והיו כולם תחת ידו ,ויתנו מס שנתי ליוסף.
ט וַיֵּשֶׁב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם עַל כִּסְאוֹ ,תַּחַת אָבִיו ,וְהוּא הָיָה עַל יוֹסֵף וּבְעַצְתּוֹ ,כַּאֲשֶׁר הָיָה בְּרֵאשֹׁנָה ,עַל יְדֵי אָבִיו:
10ולא מלך כי אם בארץ מצרים בלבד ,בעצת יוסף ;כי יוסף מלך על כל הארץ בעת ההיא ,ממצרים עד הנהר הגדול פרת.

יא וַיֹּסֶף הַצְלַחַל בְּכָל דְּרָכָיו וַיְהִי יְהוָה עִמּוֹ וַיִּתֵּן יְהוָה לְיוֹסֵף חכמה וכבוד ותפארת ואהבה אליו בלב מצרים ובכל הארץ וַיִּמָּל יוֹסֵף עַל כָּל הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה:
יב וכל ארצות הפלשתים וכנען וצידון ומעבר הירדן הביאו מנחה ליוסף כל ימיו וכל הארץ ביד יוסף והביאו לו מס שנתי כחוק כי יוסף נלחם בכל אויביו סביב וכניעתם וכל הארץ ביד יוסף ויוסף ישב לבטח על כסאו במצרים
13וגם כל אחיו בני יעקב ישבו בבטחה בארץ כל ימי יוסף ופרו ורבבו מאוד בארץ ויעבדו את יהוה כל ימיהם כאשר צוהם יעקב אביהם
יד ויהי מקץ ימים רבים ושנים רבים ,כאשר בני עשו ישבו בשלווה בארצם עם בלה מלכם ,ופרו בני עשו ורבבו בארץ ,ויעצו ללכת ולהילחם עם בני יעקב ובכל מצרים ,ולהציל את אחיהם צפו בן אליפז ואת אנשיו ,כי עוד היו בימים ההם עבדים ליוסף.
טו וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי עֵשָׂו אֶל־כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וַיַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם שָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם כָּל־בְנֵי־קֶדֶם לָלֶכֶת עִם־בְּנֵי עֵשָׂו מִצְרַיִם לַמִּלְחָמָה:
טז וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם מֵעַצְמֵי אֲנָגֵע מֶלֶךְ דִּינְהָבָה וַיִּשְׁלְחוּ גַּם אֶל-בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וַיָּבֹאוּ גַּם-הֵם אֲלֵיהֶם
יז וַיְקַבֵּל כָּל-הָעָם הַזֶּה וַיָּבֹא שֵׂעִיר לְהַסְעִיר לְבֵית עֵשָׂו בְּמִחֲמָתָם ,וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַזֶּה גָּדוֹל מְאֹד וְכָבֵד מְעֹד ,מְרֻב כְּחוֹל הַיָּם ,כְּשְׁמְנָה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ ,פֹּרְגָּלִים וְפָרָשִׁים ,וְכָל-הַפְּרָשִׁים הַזֶּה יָרְדוּ מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם בְּבֵי יַעֲקֹב ,וַיִּחֲנוּ עַל רַעְמְסֵס.
יח ויצא יוסף ואחיו עם גיבורי מצרים כשש מאות איש וילחמו אתם בארץ רעמסס וילחמו בני יעקב עוד בעת ההיא עם בני עשו בשנת חמשים שנה לירידת בני יעקב מצרים היא שנת שלשים שנה למלכות בלה על בני עשו בשעיר
יט וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־כָּל־גִבּוֹרֵי עֵשָׂו וְאֶת־בְנֵי־קֶדֶם בְּיַד־יוֹסֵף וְאֶחָיו וְנָגַף עִם־בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֶת־בְנֵי־קֶדֶם לִפְנֵי יוֹסֵף:
20ומבני עשו ומבני מזרח ,אשר נפלו ,נפלו לפני בני יעקב כמאתים אלף איש ,ונפל מלכם בלה בן בעור עמהם במלחמה ;וכאשר ראו בני עשו כי נפל מלכם במלחמה ומת ,ירפו ידיהם במלחמה.
21ויוסף ואחיו וכל מצרים עודם מכים את עם בית עשו וכל עם עשו פחדו מפני בני יעקב וינוסו מפניהם.
22ויוסף ואחיו וכל מצרים רדפו אחריהם דרך יום ,ויהרגו מהם עוד כשלוש מאות איש ,ויוסיפו להכותם בדרך ;ואחרי כן שובו מפניהם.
23וישב יוסף וכל אחיו מצרים ,לא חסר מהם איש אחד ,וממצרים נפלו שנים עשר איש.
24וכאשר חזר יוסף למצרים ציווה לאסור עוד את צפו ואת אנשיו ,ויאסרו אותם בברזלים והוסיפו את צערם.
25וַיָּשׁוּ כָּל-עַם בְּנֵי-עֵשׂוּ וּבְנֵי-קֶדֶם בַּשָּׁמָה ,אִישׁ עִירוֹ ,כִּי-נִפְלוּ כָּל-הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר-עִמָּהֶם בַּמִּלְחָמָה.
26וכאשר ראו בני עשו כי מת מלכם במלחמה ,מיהרו ויקחו איש מעם בני המזרח ושמו יובב בן זרח מארץ בצרחה ;וימליכוהו עליהם תחת בלה מלכם.
27ויישב יובב על כסא בלה למלך תחתיו ,וימלך יובב באדום על כל בני עשו עשר שנים ,ולא הלכו בני עשו עוד להילחם עם בני יעקב מן היום ההוא ומעלה :כי ידעו בני עשו את גבורתם של בני יעקב ,ויראו מפניהם מאוד.
28ומן היום ההוא וָנֶה שנא בני עשו את בני יעקב ,והשנאה והאיבה היו חזקות מאוד ביניהם כל הימים עד היום הזה.
כט ויהי אחרי כן ,מקץ עשר שנים ,וימת יובב בן זרח מבצרה ,וייקחו בני עשו איש ושמו חושם מארץ תימן ,וימליכוהו עליהם תחת יובב ;וימלך חושם באדום על כל בני עשו עשרים שנה.
ל ויוסף מלך מצרים ואחיו וכל בני ישראל ישבו בבטחה במצרים בימים ההם וכל בני יוסף ואחיו ללא מעצר וללא מקרה רע .וארץ מצרים הייתה בעת ההיא שקטה ממלחמה בימי יוסף ואחיו.

פרק59

1ואלה שמות בני ישראל אשר ישבו במצרים אשר באו עם יעקב כל בני יעקב באו מצרימה איש וביתו:
2בני לאה היו ראובן ושמעון ולוי ויהודה וישׂשכר וזבולון ואחותם דינה.
ג ובני רחל היו יוסף ובנימן.
ד ובני זלפה שפחת לאה ,גד ואשר.
ה ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי
ו ואלה צאצאיהם אשר ילדו להם בארץ כנען לפני בואו מצרימה עם יעקב אביהם.
7בני ראובן חנוך ופלוא וחצרון וכרמי
ח ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצוכר ושאול בן הכנענית
ט ובני לוי היו גֵרשון וְקֹהָת וּמְרָרִי וְיוֹכֶבֶד אֲחוֹתָם הַנֻּלָּדָה לָהֶם בְּרִידָם מִצְרַיִם:
10ובני יהודה :ער ואונן ושלה ופרץ וזרח.
יא וַיָּמָת עֵר וְאוּנָן בָּרֶץ כְּנַעַן וְהָיוּ בְנֵי פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל:
12ובני יששכר תולע ופווה ואיוב ושומרון
יג ובני זבולון סרד ואילון ויכלאל ובן דן חושים
יד ובני נפתלי יַכְצָאֵל וגוני וְיֵצֶר וְשִׁילֵּם:
טו ובני גד ציפיון וחגי ושוני ואצבון וערי וארודי ואראלי
טז ובני אשר היו יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְסָרַךְ אֲחוֹתָם ובני בריעָה היו כֶּבֶר וְמַלְכִיאֵל:
יז ובני בנימן היו בלה ובכר ואשבל וגרא ונעמן ואכי וראש ומופים וחופים ואורד.
יח ובני יוסף אשר ילדו לו במצרים מנשה ואפרים

19וכל הנפש יצאי ממותני יעקב שבעים נפש אלה הבאים עם יעקב אביהם מצרים לשבת שם וישב יוסף וכל אחיו בבטחה במצרים
ויאכלו מטוב מצרים כל ימי חיי יוסף.
20ויחי יוסף בארץ מצרים תשעים ושלוש שנה ויוסף מלך על כל מצרים שמונים שנה.
21וַיִּקְרַב יְמֵי יוֹסֵף לָמוּת וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת-אֶחָיו וּלְכָל-בֵּית-אָבִיו וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם יַחַד וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו:
22וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו אֶל-כָּל-בֵית-אָבִיו הִנֵּה אָנֹכִי מוֹת וְפָקֹד יִפְקֹד אֶת-כֶּם אֱלֹהִים וַיַּעֲלֶה אֶת-כֶּם מֵאֶרֶץ הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵּן לָהֶם:
23והיה כי-יפקד אתכם אלהים להעלות אתכם מכאן אל-ארץ אבותיכם והעלו את-עצמותי אתכם מכאן.
24וַיַּשְׁבַע יוֹסֵף אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַל-זַרְעָם אַחֲרֵיהֶם לֵאמֹר פִּקְדֹּר יְבַקְדֹּךְ אֱלֹהִים וְעָלוּ עַצְמָתִי עִמָּכֶם מִכָּאן:
25וַיְהִי אַחֲרֵי כֵּךְ וַיָּמָת יוֹסֵף בַּשָּׁנָה הַהוּא שָׁנָה שִׁבְעִים וְאַחַת לְרְדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם:
26ויוסף בן מאה ועשר שנים במותו בארץ מצרים ויקומו כל אחיו וכל עבדיו ויחנטו את יוסף כמנהגם ויתאבדו עליו אחיו וכל מצרים
שבעים יום
27וַיָּשִׂיתוּ אֶת־יוֹסֵף בְּאָרוֹן מְלָא בְּשָׂמִים וּכָל־בָּרֶשֶׁם וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עַל־גַּד־הַנָּהָר הוּא סִיחוֹר וְאֶת־בָּנָיו וְכָל־אֶחָיו וַיַּעֲשֶׂה־עֲלוֹ
כָּל־בֵּית־אָבִיו שֶׁבַע יָמִים:
28ויהי אחרי מות יוסף ,החלו כל המצרים בימים ההם למשול על בני ישראל ,ופרעה מלך מצרים ,אשר מלך תחת אביו ,לקח את כל
חוקי מצרים וינהל את כל ממשלת מצרים תחת עצתו ,והוא מלך בבטחה על עמו.

פרק60

1וַיַּעֲבַר הַשָּׁנָה שְׁבְעִים וְשָׁתִּים מֵרֶדַיְמָה לְבֵי-יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם אַחֲרֵי מוֹת יוֹסֵף וַיָּבְרַח צְפוֹ בֶּן-אֱלִיפַז בֶּן-עֵשָׂו מִמִּצְרַיִם הוּא וַיֵּלְכוּ:
2וַיָּבֹא אֶל־אַפְרִיקָה ,הִיא דִּינְהַבָּה ,אֶל־אַנְגְעַס מֶלֶךְ־אַפְרִיקָה ,וַיְקַבֵּל אֶת־אַנְגְעַס בְּכָבוֹד גָּדוֹל ,וַיַּמִּין אֶת־צְפוֹ לְשָׂרֵא צְבָאוֹ.
3וַיִּמָּצָא צְפוֹ חֵן בְּעֵינֵי אַנְגֵאס וּבְעֵינֵי עַמּוֹ ,וַיְהִי צְפוֹ שַׂר צְבָא לַאַנְגֵאס מֶלֶךְ אֲפָרִיקָה יָמִים רַבִּים.
4וַיַּתִּי צְפוֹ אֶת־אַנְגֵעס מֶלֶךְ־אַפְרִיקָה לַאֲסֹף אֶת־כָּל־צְבָאוֹ לָלַךְ וּלְהִלָּחֵם בְּמִצְרַיִם וּבִבְנֵי־יַעֲקֹב וּלְנַקֵּם בַּעֲבֹד אֶחָיו:
ה אך לא שמע אנג'אס אל צפו לעשות את הדבר הזה כי ידע אנג'אס את כוחם של בני יעקב ואת אשר עשו לצבאו במלחמתם עם בני
עשו.
ו וצפו היה בימים ההם גדול מאוד בעיני אנגאס ובעייני כל עמו ,והוא פיתה אותם כל הזמן למלחמה במצרים ,אך לא רצו.
ז ויהי בימים ההם בארץ הכיתים איש בעיר פוזימנה ושמו עוזו והפך לאל על ידי בני הכיתים וימת האיש ולא היה לו בן ,רק בת אחת
ושמו יניה.
8והנערה הייתה יפה מאוד ,נאה ונבונה ,לא נראתה כמוה ביופי ובחוכמה בארץ.
9וראו אותה אנשי אנגיאס מלך אפריקה ובאו ושיבחו אותה לפניו ,ואנגיאס שלח אל בני כיתים ,ויבקש לקחתה לו לאישה ,ואנשי
כיתים הסכימו לתתה לו לאישה.
10וכאשר יצאו שליחי אנגאס מארץ הכיתים לצאת למסעם ,הנה שליחי טורנוס מלך ביבנטו באו אל הכיתים ,כי גם טורנוס מלך
ביבנטו שלח את שליחיו לבקש את יאניה עבורו לקחת לו לאישה ,כי גם כל אנשיו שיבחו אותה לפניו ,לכן שלח את כל עבדיו אליה.
יא ויבאו עבדי טורנוס כיתים ,ובקשו את יניה ,לקחת אותה אל טורנוס מלכם לאישה.
12ויאמרו להם אנשי כיטים :איננו יכולים לתתה ,כי חפץ אנגיאס מלך אפריקה שתיקחה לו לאישה לפני שבאתם ,וכי ניתן אותה לו ,
ועתה לכן איננו יכולים לעשות את הדבר הזה לגרוע מאנגיאס את הנערה כדי לתתה לטורנוס.
13כי אנו פוחדים מאוד מאנגיאס פן יבוא למלחמה עלינו וישמיד אותנו ,וטרנוס אדונכם לא יוכל להציל אותנו מידו.
יד וַיִּשְׁמַע מְלָאכֵי תּוּרְנוּס אֶת-כָּל-דִּבְרֵי בְנֵי-חִתִּים וַיָּשְׁבוּ אֶל-אֲדֹנֵיהם וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת-כָּל-דִּבְרֵי בְנֵי-חִתִּים
15ושלחו בני כיטים זיכרון לאנגיאס לאמר ,הנה טורנוס שלח לקרוא ליאניה לקחת אותה לו לאישה ,וכך ענינו לו ;ושמענו כי אסף
את כל צבאו לצאת למלחמה נגדך ,והוא מתכוון לעבור דרך סרדוניה כדי להילחם באחיך לוקוס ,ולאחר מכן יבוא להילחם נגדך.
16וישמע אנגיאס את דברי בני הכיתים אשר שלחו אליו בכתב ,ויתחר אפו ויקם ויאסף את כל צבאו ויבא דרך איי הים ,דרך
סרדוניה ,אל אחיו לוקוס מלך סרדוניה.
17ניבלוס בן לוקוס שמע כי דודו אנגיאס מגיע ,ויצא לקראתו עם צבא כבד ,וינשק אותו ויחבק אותו ,ויאמר ניבלוס לאנגיאס ,כאשר
תשאל את אבי לשלומו ,מתי אלך איתך להילחם בטורנוס ,בקש ממנו למנותני למפקד צבאו ,ואנגיאס עשה כן ,ויבוא אל אחיו ואחיו
בא לקראתו ,והוא שאל אותו לשלומו.
18ואנגיאס שאל את אחיו לוקוס לשלומו ,ולמנות את בנו ניבלוס למפקד צבאו ,ולוקוס עשה כן ,ואנגיאס ואחיו לוקוס קמו והלכו
לעבר טורנוס לקרב ,ועמם צבא גדול ועם רב.
19ויבוא באניות ,ויבואו אל מחוז עשתורש ,והנה טורנוס בא לקראתם ,כי יצא אל סרדוניה ,ויאמר להחריבה ולאחר מכן לעבור משם
אל אנגיאס להילחם בו.
20ואנגיאס ולוקוס אחיו פגשו את טורנוס בעמק קנופיה ,והקרב היה חזק ואדיר ביניהם במקום ההוא.
21והקרב היה קשה על לוקוס מלך סרדוניה ,וכל צבאו נפל ,וגם ניבלוס בנו נפל בקרב ההוא.
22ודודו אנגיאס ציווה על עבדיו והם עשו ארון זהב לניבלוס והכניסו אותו לתוכו ,ואנגיאס שוב ניהל קרב לעבר טורנוס ,ואנגיאס
היה חזק ממנו ,והוא הרג אותו ,והוא הכה את כל עמו לפי חרב ,ואנגיאס נקם את עניינו של ניבלוס בן אחיו ואת עניינו של צבא אחיו
לוקוס.

23וכאשר טורנוס מת ,נחלשו ידי אלה ששרדו את הקרב ,והם נמלטו מפני אנגיאס ולוקוס אחיו.
24ואנגיאס ואחיו לוקוס רדפו אחריהם עד לדרך המהירה ,אשר בין אלפנו לרומא ,והם הרגו את כל צבא טורנוס לפי חרב.
25ולוקוס מלך סרדוניה ציווה על עבדיו לעשות ארון קבורה מנחושת ולהניח בו את גופת בנו ניבלוס ,וקברו אותו במקום ההוא.
26וַיִּבְנוּ עָלָיו שָׁם מִגְדָּל גָּדוֹל בַּמָּה הַמָּהֵרָה ,וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עַל שֵׁם נִיבְלוֹס עַד הַיּוֹם הַזֶּה ,וְגַם אֶת טוּרְנוּס מֶלֶךְ בִּיבֶּנְטוּ שָׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עִם נִיבְלוֹס.
27והנה ,על הדרך המהירה שבין אלפנו לרומה ,קברו של ניבלוס מצד אחד וקברו של טורנוס מצד שני ,ומדרכה ביניהם עד היום הזה.
28וכאשר נקבר ניבלוס ,חזר לוקוס אביו עם צבאו לארצו סרדוניה ,ואנגאס אחיו מלך אפריקה הלך עם עמו לעיר ביבנטו ,היא עיר טורנוס.
29וישמעו יושבי ביבנטו את שמועתו ויראו מפניו מאוד ,ויצאו לקראתו בבכי ובתחינה ,וישבי ביבנטו התחננו בפני אנגיאס שלא יהרגם ולא ישמיד את עירם ;והוא עשה כן ,כי ביבנטו נחשבה בימים ההם לאחת מערי בני הכיתים ;לכן לא השמיד את העיר.
30ומאותו יום ואילך היו חיילי מלך אפריקה הולכים לכיתים לבזוז ולבזוז אותה ,ובכל פעם שהלכו ,היה הולך איתם צפו שר צבא אנגאס.
31ולאחר מכן פנה אנגיאס עם צבאו והם הגיעו לעיר פוזימנה ,ומשם לקח אנגיאס את יאניה בת אוזו לאישה והביאה לעירו באפריקה.

פרק61

1ויהי בעת ההיא צוה פרעה מלך מצרים את כל עמו לבנות לו בית חזק במצרים
2וגם ציווה על בני יעקב לסייע למצרים בבנייה ,והמצרים בנו ארמון יפהפה והדור למגורי מלכות ,והוא ישב בו והוא חידש את שלטונו והוא מלך בבטחה.
ג וימת זבולון בן יעקב בשנה ההיא היא שנת שבעים ושתיים לירידת בני ישראל מצרים וימת זבולון בן מאה וארבע עשרה שנה ויתן בארון וייתן בידי בניו.
ד ובשנת שבעים וחמש מת אחיו שמעון בן מאה ועשרים שנה במותו וגם הוא נתן בארון ונתן בידי בניו.
ה וצפו בן אליפז בן עשו שר צבא אנגאס מלך דינהבה עוד היה מפתה את אנגאס יום יום להתכונן למלחמה להילחם עם בני יעקב במצרים ולא רצה אנגאס לעשות את הדבר הזה כי סיפרו לו עבדיו את כל גבורת בני יעקב אשר עשו להם במלחמתם עם בני עשו.
6וצפו היה בימים ההם מפתה את אנגיאס יום יום להילחם עם בני יעקב בימים ההם.
7ולאחר זמן מה שמע אנגיאס לדברי צפו והסכים לו להילחם עם בני יעקב במצרים ,ואנגיאס אסף את כל עמו ,עם רב כחול אשר על שפת הים ,והוא גיבש את החלטתו ללכת למצרים למלחמה.
8ובין עבדי אנג'אס היה נער בן חמש עשרה שנה ,ובלעם בן בעור שמו ,והנער היה חכם מאוד וידע בכישוף.
ט וַיֹּאמֶר אַנְגֵּעַס אֶל-בִּלְעָם ,חָשֵׁב נָא לָנוּ בְּכֶשׁ וְנֵדַע מִי יְגַבֵּר בַּמִּלְחָמָה הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַתָּה.
10ויצוה בלעם להביא לו שעווה ,ויעש ממנה דמות מרכבות ופרשים המייצגים את צבא אנגאס ואת צבא מצרים ,וישם אותם במים שהוכנו בחוכמה אשר היו לו למטרה זו ,ויקח בידו את ענפי ההדס ,ויפעיל את ערמומיותו ,ויחבר אותם מעל המים ,ונראו אליו במים דמויות צבאות אנגאס נופלות לפני דמויות המצרים ובני יעקב.
יא וַיַּגֵּד בִּלְעָם את הדבר הזה לְאַנְגְּעָס ,וַיֶּאֱנְגְּעָס וְלֹא חָמַשׁ אֶת־הַחֲמָשׁ לָרֶד מִצְרַיִם לַמִּלְחָם ,וַיֵּשֶׁב בְּעִירוֹ.
יב וַיַּרְא צְפוֹ בֶּן-אֱלִיפַז כִּי-נֶאֱשַׁר-נֶגְגָעָס מִלָּצֵא לַמִּצְרַיִם ,וַיִּבְרַח צְפוֹ מֵאֶנְגְּעָס מֵאַפְרַקְּה ,וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא אֶל-חִתִּים.
13וכל אנשי כיתים קיבלו אותו בכבוד רב ,ושכרו אותו להילחם בקרבותיהם כל הימים ,וצפו התעשר מאוד באותם ימים ,וחיילי מלך אפריקה עודם התפזרו באותם ימים ,ובני כיתים התאספו והלכו להר קופטציה בגלל חיילי אנגיאס מלך אפריקה ,אשר התקדמו עליהם.
14ויהי יום אחד ואיבד צפו עגלה צעירה ,וילך לבקשה ,ושמעה נוהמתה סביב ההר.
15וילך צפו וירא והנה מערה גדולה בתחתית ההר ,ושם אבן גדולה בפתח המערה ,ויבקע צפו את האבן ויבא אל המערה וירא והנה חיה גדולה טורפת את השור ;מאמצע ומעלה דמה לאדם ,ומאמצע ומטה דמה לחיה ;ויקם צפו על החיה והרגה בחרבותיו.
טז וַיִּשְׁמְעוּ יוֹשְׁבֵי הַכִּיתִים אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׂמְחוּ מְאֹד וַיֹּאמְרוּ מַה נַּעֲשֶׂה לְאִישׁ הַזֶּה אֲשֶׁר הַטָּה אֲשֶׁר טָז: וַיִּשְׁמְעוּ יוֹשְׁבֵי הַכִּיתִים אֶת הַדָּבָר הַזֶּ
יז וַיִּקְבְּצוּ כֻּלָּם לְקַדֵּשׁ לוֹ יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה וַיִּקְרָא שְׁמוֹ צְפוֹ עַל שְׁמוֹ וַיָּבִיאוּ לוֹ סַכִּים שָׁנָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבִיאוּ לוֹ מִתְחָנִים:
18באותו זמן חלתה יאניה בת אוזו אשת המלך אנגיאס ,ומחלתה הורגשה קשות על אנגיאס ועל שריו ,ואנגיאס אמר לחכמיו מה אעשה ליניה וכיצד ארפא אותה ממחלתה ויאמרו לו חכמיו כי אוויר ארצנו אינו כאוויר ארץ הכיתים ,ומימינו אינם כמימיהם ,משום כך חלתה המלכה.
19כי מחמת חילופי האוויר והמים חלתה ,וגם משום שבארצה שתתה רק את המים שבאו מפורמה ,אשר אבותיה גידלו בגשרים.
20וַיְצַו אֶנְגְעָס אֶת-עֲבָדָיו וַיָּבִיאוּ אֵלָיו בַּכַּד מִמֵּי פּוּרְמָה שֶׁל חִתִּים וַיִּשְׁקוּ אֶת-אֵלֶּה מִכָּל-מֵימֵי אֶרֶץ אַפְרִיקָה וַיִּמְצָאוּ אֵלֶּה קְלָלִים מִמֵּי אֶרֶץ אַפְרִיקָה.

21ויראה אנגיאס את הדבר הזה ,ויצוה את כל קציניו לאסוף את חוטבי האבנים באלפים וברבבות ,ויחצבו אבנים ללא מספר ,והבונים באו ובנו גשר חזק ביותר ,ויעבירו את מעיין המים מארץ הכיתים לאפריקה ,והמים הללו היו עבור יאניה המלכה ולכל דאגותיה , לשתות מהם ולאפות ,להתרחץ ולהתרחץ בהם ,וגם להשקות בהם את כל הזרעים שממנו ניתן להשיג מזון ,ואת כל פרי האדמה.

22ויצוה המלך להביא מאדמת כיתים באניות גדולות ,וגם הביאו אבנים לבנות בהן ,והבונים בנו ארמונות ליניה המלכה ,והמלכה נרפאה ממחלתה.

23ובמהפכת השנה המשיכו חיילי אפריקה לבוא אל ארץ הכיתים לבזוז כרגיל ,וצפו בן אליפז שמע את דיווחם ,והוא נתן פקודות בנוגע אליהם והוא נלחם בהם ,והם נמלטו מפניו ,והוא הציל את ארץ הכיתים מידם.

24וַיִּרְאוּ בְּנֵי חִתִּים אֶת גְּבוֹר צְפוֹ וַיִּעֲזוּ בְּנֵי חִתִּים וַיַּמְשִׁלוּ אֶת צְפוֹ לַמְּלֶךְ וַיָּמָלֶךְ עֲלֵיהֶם וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם וַיַּכְּכוּ אֶת בְּנֵי תּוּבַל וְכָל הָאִי הַסְּבִיבָה:

25וילך מלכם צפו בראשם וילחמו עם תובל והאיים ,ויכניעו אותם ,וכאשר חזרו מן הקרב חידשו לו את שלטונו ,ויבנו לו ארמון גדול מאוד למגוריו ולמושבו המלכותי ,ויעש לו כס מלכות גדול ,וימלך צפו על כל ארץ הכיתים ועל ארץ איטליה חמישים שנה.

פרק62

1בשנה ההיא ,שנת שבעים ותשע לרדת בני ישראל מצרים ,מת ראובן בן יעקב בארץ מצרים .ראובן בן עשרים וחמש שנה ומאת שנה במותו ,ויתנו אותו בארון ,וייתן אותו בידי בניו.

2ובשנת השמונים מת דן אחיו והוא בן מאה ועשרים שנה במותו וגם הוא נתן בארון ונתן בידי בניו.

ג ובשנה ההיא מת חושם מלך אדום ואחריו מלך חדד בן בדד שלשים וחמש שנה ובשנה השמונים ואחת מת יששכר בן יעקב במצרים ויהי יששכר בן עשרים ושתיים שנה ומאת שנה במותו וייתן בארון במצרים וייתן בידי בניו.

ד ובשנת שמונים ושתים שנה מת אשר אחיו בן מאה ועשרים ושלוש שנה במותו ויינתן בארון במצרים ויינתן בידי בניו.

ה ובשנת שמונים ושלוש שנה מת גד בן עשרים וחמש שנה הוא במותו וייתן בארון במצרים וייתן בידי בניו.

ו ויהי בשנת שמונים וארבע היא שנת חמשים למלכות חדד בן בדד מלך אדום וייקב חדד את כל בני עשו ויכין את כל צבאו כארבע מאות אלף איש ויכין את דרכו ארץ מואב וילך להילחם במואב ולהטילם לו מס.

ז וישמעו בני מואב את הדבר הזה וייראו מאוד וישלחו אל בני מדין לעזור להם להילחם עם חדד בן בדד מלך אדום

ח ויבא חדד ארץ מואב ,ויצאו מואב ובני מדין לקראתו ,ויערכו עליו מלחמה בשדה מואב.

ט וַיְחַדֵּד אֶת-מוֹאָב וַיִּפְּלוּ מִבְּנֵי מוֹאָב וּמִבְּנֵי מִדְיָן חללים רַבִּים כַּמָּתַיִם אֶלֶף אִישׁ:

10ותהיה המלחמה קשה מאוד על מואב ,וכאשר ראו בני מואב כי קשה עליהם המלחמה ,רפו את ידיהם וינו עורף ,ויניחו את בני מדין להילחם.

יא ולא ידעו בני מדין את-כוונות מואב ,ויתחזקו במלחמה ,וילחמו עם-חדד ועם-כל-צבאו ,וייפל כל-מדין לפניו.

12וַיַּךְ חֲדַד אֶת־כָּל־מְדְיַן מַכָּה קָשָׁה וַיָּגֶם בְּפִי־חֶרֶב לֹא־שָׂרִיד מִבָּאֵי מוֹאָב:

13וכאשר נפלו כל בני מדין במלחמה ,ובני מואב נמלטו ,הדד השליך לו את כל מואב בעת ההיא ,והיו תחת ידו ,ויתרו מס שנתי כאשר צוה ,וישב הדד וישב לארצו.

יד ובמהפכה בשנה ,כאשר שמעו שאר בני מדין אשר בארץ כי נפלו כל אחיהם במלחמה עם חדד למען מואב ,כי הפנו בני מואב עורף במלחמה ועזבו את מדין להילחם ,ויעצו חמישה שרי מדין עם שאר אחיהם אשר נשארו בארצם להילחם עם מואב לנקם את דבר אחיהם.

15וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי מִדְיָן אֶל־כָּל־אֶחָם בְּנֵי־קֶדֶם וְכָל־אֶחָם וַיָּבֹאוּ כָּל־בְּנֵי קְטוּרָה לְעָזֹר אֶל־מִדְיָן לְהִלָּחֵם אֶל־מוֹאָב:

טז וישמעו בני מואב את הדבר הזה ,ויירא מאוד כי נאספו עליהם כל בני מזרח למלחמה ,וישלחו בני מואב זכרון לארץ אדום ,אל חדד בן בדד לאמר.

17בואו נא אלינו ועזרו לנו ונכה את מדין כי כולם התאספו יחד ובאו עלינו וכל אחיהם בני מזרח למלחמה לנקום את דבר מדין אשר נפל במלחמה

יח ויצא חדד בן בדד מלך אדום וכל חילו וילך ארץ מואב להילחם במדין ,ומדין ובני מזרח נלחמו עם מואב בשדה מואב ,והמלחמה הייתה ביניהם קשה מאוד.

19וַיַּכֶּה חֲדַד אֶת-כָּל-בְּנֵי-מְדַיְן וְאֶת-בְּנֵי-קֶדֶם לְפִיֵי חֶרֶב ,וַיְצִיעַ חֲדַד אֶת-מוֹאָב בַּיַּד-מְדַיְן ,וַיִּנְסוּ הַנִּשְׁרִים מִמִּדְיָן וּמִבְּנֵי-קֶדֶם מִפְּנֵי חֲדַד וַיִּרְדְּפֵם אֶל-אַרְצָם וַיַּכֵּהֶם מִכָּל קְרָב מְאֹד ,וַיִּפְּלוּ הַחֲלָלִים בַּדֶּרֶךְ.

20וַיְּשַׁל חֲדַד אֶת-מוֹאָב מִמִּדְיָן כִּי-נִפְלוּ כָּל-בְּנֵי-מִדְיָן בְּפִי-חֶרֶב וַיָּשָׁב חֲדַד וַיָּשָׁב אֶל-אַרְצוֹ:

21ומן היום ההוא ואילך שנאו בני מדין את בני מואב כי נפלו במלחמה למענם והייתה איבה גדולה וחזקה ביניהם כל הימים.

22וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא מְדְרַךְ מַעֲדַח מוֹאָב אֲבַד בְּחֶרֶב מוֹאָב וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא מוֹאָב בְּדֶרֶךְ מִדְרַךְ מוֹאָב אֲבַד בְּחֶרֶב מְדְרַךְ כֵּן עָשָׂה מִדְרַךְ מוֹאָב לְמִדְרַךְ יָמִים רַבִּים:

כג ויהי בעת ההיא וימת יהודה בן יעקב במצרים בשנת שמונים ושש לרדת יעקב מצרימה ויהוה בן עשרים ותשע שנה ומאת שנה במותו ויחנטו אותו וישימו אותו בארון ויינתן בידי בניו.

24ובשנה השמונים ותשע שנה מת נפתלי בן מאה שלושים ושתים שנה ויתן בארון וייתן בידי בניו

25ויהי בשנת תשעים ואחת לירידת בני ישראל מצרים היא בשנת שלשים למלכות צפו בן אליפז בן עשו על בני הכיתים ובאו בני אפריקה על בני הכיתים לבזוז אותם כרגיל ולא באו עליהם שלוש עשרה שנים אלה.

26ויבאו אליהם בשנה ההיא ,ויצא צפו בן אליפז אליהם עם כמה מאנשיו והכה אותם נואשות ,וחיילי אפריקה נמלטו מפני צפו
והרוגים נפלו לפניו ,וצפו ואנשיו רדפו אחריהם ,הלכו והכו אותם עד אשר הגיעו קרוב לאפריקה.
27וַיִּשְׁמַע אַנְגְעָאס מֶלֶךְ אֲפָרְקִי אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר עָשָׂה צְפוֹ וַיִּחַר אתוֹ מְאֹד וַיִּרָא אַנְגְעָאס מִפְּנֵי צְפוֹ כָּל הַיָּמִים:

פרק63

1ובשנת תשעים ושלוש מת לוי בן יעקב במצרים ולוי בן שלושים ושבע שנה במותו ויתנו אותו בארון וייתן בידי בניו.
2ויהי אחרי מות לוי ,כראות כל מצרים כי מתו בני יעקב אחי יוסף ,והחלו כל מצרים לענות את בני יעקב ולמרר את נפשם מן היום
ההוא עד יום צאתם ממצרים ,ולקחו מידם את כל הכרמים והשדות אשר נתן להם יוסף ואת כל בתי התפארת אשר ישבו בהם בני
ישראל ואת כל שפע מצרים ,את כל לקחו המצרים מאת בני יעקב בימים ההם.
ג ותחזק יד כל מצרים בימים ההם על בני ישראל ,ויעקו המצרים את ישראל עד אשר יגעו בני ישראל מחייהם מפני המצרים.
ד ויהי בימים ההם בשנת מאה ושתיים לירדת ישראל מצרים וימת פרעה מלך מצרים וימלך מלול בנו תחתיו וכל גיבורי מצרים וכל
הדור ההוא אשר ידעו את יוסף ואת אחיו מתו בימים ההם.
ה וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר ,אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת-בְּנֵי יַעֲקֹב וְכָל-הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם וְכָל-גְּבֻרָם בְּמִצְרָיִם.
ו ו וְהִתְחָלָה כָּל מִצְרַיִם מֵהַיּוֹם הַהוּא וָאֵלָה לַמְּרֵר אֶת-נַפְשֵׁי בְּנֵי יַעֲקֹב וְלַעֲנֹתָם כָּל-עֲבֹדִים כִּי לֹא-הִכְרוּ אֶת-אֲבוֹתָם אֲשֶׁר הוֹשִׁיעֻמָם בְּיַמֵּי
הָרָעָב:
ז וגם זאת היה מאת יהוה לבני ישראל להיטיב להם באחרית ימיהם למען ידעו כל בני ישראל את יהוה אלהיהם
ח ולמען ידע את האותות והמופתים אשר יעשה יהוה במצרים בעד עמו ישראל למען יראו בני ישראל את יהוה אלהי אבותיהם והלכו
בכל דרכיו הם וזרעם אחריהם כל הימים
ט בן עשרים שנה היה מלול במלכו ,ותשעים וארבע שנה מלך ;וכל מצרים קראו את שמו פרעה על שם אביו ,כאשר היה מנהגם
לעשות לכל מלך אשר מלך עליהם במצרים.
10באותו זמן יצאו כל חיילי אנגאס מלך אפריקה להתפזר כרגיל ברחבי ארץ הכיתים לבזוז.
יא וַיִּשְׁמַע צְפוֹ בֶּן-אֱלִיפַז בֶּן-עֵשָׂו אֶת-דְּבוּעָם וַיֵּצֵא לִקְרָאֵהֶם עִם-צְבָעוֹ וַיִּחָם עִם-שָׁם בַּדֶּרֶךְ:
12וַיַּכֶּה צְפוֹ אֶת-חַיָּל מֶלֶךְ-אַפְרִיקָה בְּחַרְב ,וְלֹא-הִשָּׂרִיד מִמֶּנִּיהָ ,וְאֶפְלָם אֶחָד לֹא-שָׁב אֶל-אֲדֹנָיו בַּאַפְרִיקָה.
13וַיִּשְׁמַע אַנְגֵּס אֶת-הַזֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה צְפוֹ בֶּן-אֱלִיפָז לְכָל-חַיָלָיו אֲשֶׁר-הִשְׁמַדֵּם וַיְכַס אֶת-כָּל-חַיָלָיו אֶת-כָּל-אֲנָשִׁים מֵאֶרֶץ-אַפְרַקְשׁ עַם רַב
כְּחוֹל עַל-שֶׁף-הַיָּם:
14וישלח אנגיאס אל לוקוס אחיו לאמר ,בוא אלי עם כל אנשיך ועזור לי להכות את צפו ואת כל בני כיתים אשר השמידו את אנשיי ,
ולוקוס בא עם כל צבאו ,כוח גדול מאוד ,לעזור לאנגיאס אחיו להילחם עם צפו ובני כיתים.
15וַיִּשְׁמַע צְפוֹ וּבְנֵי חִתִּים אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּפְחוּ מְאֹד וַיִּפְלָה אֶת-לִבָּם אֶת-חִתִּים.
טז וַיִּשַׁלַּח צְפוֹ אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם ,אֶל־חֲדַד בֶּן־בַּדַּד מֶלֶךְ־אֱדוֹם ,אֶל־כָּל־בְּנֵי־עֵשׂוּ לֵאמֹר.
17שמעתי כי אנגיאס מלך אפריקה בא אלינו עם אחיו לקרב נגדנו ,ואנו פוחדים ממנו מאוד ,כי צבאו גדול מאוד ,במיוחד כשהוא בא
נגדנו עם אחיו וצבאו כאחד.
18עתה עלו גם אתם איתי ועזרו לי ,ונלחם יחד נגד אנגיאס ואחיו לוקוס ,ותצילו אותנו מידם ,אך אם לא ,דעו כי כולנו נמות.
19וישלחו בני עשו ספר אל בני הכיתים ואל צפו מלכם לאמר לא נוכל להילחם באנגע ובעמו כי ברית שלום הייתה בינינו שנים
רבות מימי בלה המלך הראשון וממימי יוסף בן יעקב מלך מצרים אשר נלחמנו עמו בעבר הירדן בקבר אביו
20וַיִּשְׁמַע צְפוֹ אֶת-דִּבְרֵי אֶחָיָ בְּנֵי-עֵשׂוּ וַיֵּחָרֵא צְפוֹ מִמֶּנָּה מְאֹד:
21ואנגיאס ולוקוס אחיו ערכו את כל צבאותיהם ,כשמונה מאות אלף איש ,נגד בני הכיתים.
22וַיֹּאמְרוּ כָּל-בְנֵי-כִּתִּים אֶל-צְפוֹ ,הִתְפַּלֵּל עָלֵינוּ אֶל-אֱלֹהֵי-אָבוֹתֶיךָ ,אֲפוּלַי יִשְׁמֹעֵנּוּ מִכַּף-אַנְגֵעַ וּמִיד-צְפוֹ :כִּי-שְׁמַעְנוּ כִּי-אֱלֹהִים גָּדוֹל
הוּא ,וְכָל-הַבֹּחַ בָּוֶת-הוּא מְשִׁיעֵל.
23וישמע צפו את דבריהם ובקש צפו את יהוה ויאמר
0 24יהוה אלהי אברהם ויצחק אבותיי ,היום ידעתי כי אתה אלהי אמת ,וכל אלהי הגויים הבל והבל
25זכור לי היום את בריתך את אברהם אבינו אשר גדו לנו אבותינו ועשה חן עמי היום למען אברהם ויצחק אבותינו והושיע אותי
ואת בני הכיתים מיד מלך אפרקה הבא עלינו למלחמה.
26וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-קוֹל צְפוֹ וַיֵּחָשֵׁב אֵלָיו בְּגַבֵּי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת-צְפוֹ וְאֶת-בְּנֵי-כִּתִּים מֵאֶחָד אַנְגְעָס וְעַמָּיו:
27וַיֵּחָלֹם צְפוֹ בְּאַנְגְעָס מֶלֶךְ-אַפְרִיקָה וְבְכָל-עַמּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-כָּל-עַם-אַנְגְעָס בְּיַד-בְּנֵי-כִּתִּים:
28והקרב היה קשה על אנגאס ,וצפו הכה את כל אנשי אנגאס ואת לוקוס אחיו לפי חרב ,ונפלו מהם עד ערב היום ההוא כארבע
מאות אלף איש.
29וכאשר ראה אנגיאס כי כל אנשיו נפלו ,שלח מכתב לכל תושבי אפריקה לבוא אליו ,לסייע לו בקרב ,וכתב במכתב לאמור ,כל
אשר נמצא באפריקה יבואו אליי מבן עשר ומעלה ;יבואו כולם אליי ,והנה אם לא יבוא ימות ,ואת כל אשר לו ,ואת כל ביתו ,ייקח
המלך.
30וכל שאר תושבי אפריקה נבהלו מדברי אנגיאס ,ויצאו מן העיר כשלוש מאות אלף גברים ונערים ,מגיל עשר ומעלה ,והם באו
לאנגיאס.
31ולקץ עשרת ימים חידש אנג'אס את המלחמה עם צפו ובני כיתים ,והמלחמה הייתה גדולה וחזקה מאוד ביניהם.

32ומצבא אנגיאס ולוקוס שלח צפו פצועים רבים לידו ,כאלפיים איש ,וסוסיפתאר מפקד צבא אנגיאס נפל בקרב ההוא.
33וכאשר נפל סוסיפטאר ,הפנו חיילי האפריקאים את גבם כדי להימלט ,והם נמלטו ,ואנגיאס ולוקוס אחיו היו איתם.
לד וצפו ובני כיתים רדפו אחריהם ,ויכו אותם עוד רבים בדרך ,כמאתים איש ,וירדפו את עזדרובל בן אנגאס אשר ברח עם אביו ,ויכו עשרים אנשיו בדרך ,ועזדרובל נמלט מבני כיתים ,ולא הרגו אותו.
35ואנגיאס ולוקוס אחיו נמלטו עם שאר אנשיהם ,והם נמלטו ובאו לאפריקה באימה ובבהלה ,ואנגיאס חשש כל הימים שמא צפו בן אליפז ייצא למלחמה עמו.

פרק64

1ובלעם בן בעור היה בעת ההיא עם אנג'עס במלחמה ,וכאשר ראה כי צפו גבר על אנג'עס ,ברח משם ויבא כיתים.
2וַיְקַבְּלוּ צְפוֹ וּבְנֵי חִתִּים בְּכָבוֹד גָּדוֹל כִּי יָדַע אֶת-חָכְמַת בִּלְעָם וַיִּתֵּן לְבִלְעָם מַתְּנָתוֹת רַבָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ:
ג וַיָּשָׁב צְפוֹ מִן הַמִּלְחָמָה וַיְצַוֵּה לִסְפֹּר אֶת כָּל בְּנֵי הַכִּיתִים אֲשֶׁר בָּא עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה לֹא נֶחְדַר אֶחָד:
4וַיִּשְׂמַח צְפוֹ בַּדָּבָר הַזֶּה ,וַיְחַדֵּשׁ אֶת מַלְכוּתוֹ ,וַיַּעֲשׂוֹ מִשְׁעֶשֶׁה לְכָל-נְתִינָיו.
ה וְלֹא זָכַר צְפוֹ אֶת-יְהוָה וְלֹא יָשַׁר כִּי-עֲזָרוֹ יְהוָה בַּמִּלְחָמָה וְכִי הִצִּיל אוֹ וְעִמּוֹ מֵעַד מֶלֶךְ-אַפְרָקָה וְהָלַךְ בְּדֶרֶךְ בְּנֵי-כִּיתִים וּבְנֵי-עֵשָׂו הָרְשָׁעִים לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר-לִמְּדוּ אוֹתוֹ בְּנֵי-עֵשָׂו ;לָכֵן נֶאֱמַר מֵרְשָׁעִים יוֹצֵא רָשַׁע.
ו וימלך צפו על כל בני הכיתים בבטחה ,אך לא ידע את יהוה אשר הציל אותו ואת כל עמו מיד מלך אפריקה ;וחיילי אפריקה לא באו עוד אל הכיתים לבזוז כרגיל ,כי ידעו את כוחו של צפו אשר הכה את כולם לפי חרב ,ויירא אנג'אס מפני צפו בן אליפז ומפני בני הכיתים כל הימים.
ז בעת ההיא ,כשׁשב צפו מן המלחמה ,וכשראת צפו כי גבר על כל אנשי אפריקה והכהם במלחמה על פי חרב ,אז יעץ צפו לבני כיתים ללכת מצרים להילחם בבני יעקב ובפרעה מלך מצרים.
ח כי שמע צפו כי מתו גיבורי מצרים וכי מתו יוסף ואחיו בני יעקב וכל בניהם בני ישראל נשארו במצרים
ט וַיֹּאמֶר צְפוֹ לֹא לְלָחֶם בָּהֶם וְכָל מִצְרַיִם לְנַקֵּם אֶת-עַל-אֶחָיו בְּנֵי-עֵשׂוּ אֲשֶׁר הִכִּים יוֹסֵף וְאֶחָי וְכָל-מִצְרַיִם בָּרֶץ כְּנַעַן בַּעֲלוֹ קְבוּר אֶת-יַעֲקֹב בַּחֶבְרוֹן:
10וישלח צפו מלאכים אל חדד בן בדד מלך אדום ואל כל אחיו בני עשו לאמר
יא הלא אמרת כי לא תילחם נגד מלך אפריקה כי הוא חבר בבריתך ?הנה נלחמתי בו והכיתי אותו ואת כל עמו.
12ועתה גמרתי להילחם במצרים ובבני יעקב אשר שם ונקום בהם על אשר עשו לנו יוסף ואחיו ואבותיו בארץ כנען ועלו לקבור את אביהם בחברון
13עתה ,אם אתם מוכנים לבוא אליי ולעזור לי להילחם בהם ובמצרים ,אז ננקום את דבר אחינו.
יד וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי עֵשָׂו אֶל-דִּבְרֵי צְפוֹ וַיִּקָּהֲבוּ בְנֵי עֵשָׂו עָם גָּדוֹל מְאֹד וַיֵּלְכוּ לַעֲזֹר לִצְפוֹ וּלְנֵי הַכִּיתִים בַּמִּלְחָמָה:
15וישלח צפו אל כל בני המזרח ואל כל בני ישמעאל דברים כאל אלה ,ויאספו ויבאו לעזרת צפו ולבני הכיתים במלחמה על מצרים.
טז וַיֵּצְאוּ כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מֶלֶךְ אֱדוֹם וּבְנֵי־קֶדֶם וְכָל־בְּנֵי־יִשְׁמָעֵאל וְצְפוֹ מֶלֶךְ־כִּיתִים וַיַּעַרְדוּ אֶת־כָּל־צְחָנָם בְּחֶבְרוֹן:
יז והמחנה היה כבד מאוד ,ארך דרך שלשת ימים ,עם רב כחול שעל שפת הים ,אשר לא יוכל לספור.
18וַיָּרְדוּ כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְצַחֲנֵיהם וַיָּבֹאוּ כָּל־מִצְרַיִם בַּמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ יַחַד בְּעֵמֶק פַּתְרוֹס:
19וַיִּשְׁמַע כָּל מִצְרַיִם אֶת-דְּבוּעָם וַיִּקָּהֲלוּ גַּם-הֵם כָּל-עַם אֶרֶץ מִצְרַיִם וְכָל-הֶעָרִים מִצְרַיִם כַּשָׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף-אִישׁ:
20וַיִּשְׁלְחוּ אַנְי מִצְרַיִם גַּם אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ בַּיָּמִים הַהֵּה בָּאָרֶץ גֹּשֶׁן לָבֹא אֲלֵיהֶם לְכֹל וּלְהִלָּחֵם אֶל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה:
21וַיִּקְבְּצוּ אַנְי יִשְׂרָאֵל וַיָּהֲרוּ כְּמֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וַיֵּצְאוּ לַמִּלְחָמָה לַעֲזֹר אֶת-מִצְרַיִם:
22ויצאו אנשי ישראל ומצרים ,כשלוש מאות אלף איש ומאה וחמישים איש ,ויצאו לקראת המלכים האלה למלחמה ,ויתמקמו מחוץ לארץ גושן מול פתרוס.
23ולא האמינו המצרים בישראל ללכת עמהם במחנותיהם יחד למלחמה כי אמרו כל המצרים אולי יסגירנו בני ישראל ביד בני עשו וישמעאל כי אחיהם הם
24וַיֹּאמְרוּ כָּל-מִצְרַיִם אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ,שָׁבוּ כָּאן יַחַד עֲמָּדְכֶם וְנָלְכָה וְנִלְחָמָה בִּבְנֵי-עֵשָׂו וְיִשְׁמָעֵאל ,וְאִם-יַגִּיעוּ מֵעָלֵינוּ הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה , וְבָאוּ כָּל-עָלֵינוּ וַעֲשׂאוּ כֵּן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל.
25וצפו בן אליפז בן עשו מלך החיתים וחדד בן בדד מלך אדום וכל מחנותיהם וכל בני המזרח ובני ישמעאל עם רב כחול חנו יחד בעמק פתרוס מול תחפנחס.
26ובלעם בן בעור הארמי היה שם במחנה צפו כי הוא בא עם בני הכיתים למלחמה ובלעם היה איש נכבד מאוד בעיני צפו ואנשיו
27וַיֹּאמֶר צְפוֹ אֶל-בִּלְעָם ,נַסָּה לָנוּ בְּעִתְעֶשָׂה וְנֵדַע מִי יְגִיב בַּמִּלְחָמָה ,אֲנַחְנוּ אוֹ הַמִּצְרִים.
28ויקם בלעם וינסה את-עתידות וידע לדעת אך היה מבולבל והמלאכה נפגעה בידו.
29וַיָּשַׁב וַיִּשְׁנֶה וְלֹא יָצְלַח וַיְּאַבְּלֵם וַיַּעֲזֹב וְלֹא יַשְׁלֵם כִּי מֵה 'הוּא כָּךְ לְהִפָּלֵל אֶת צְפוֹ וְאֶת עַמּוֹ בְּיַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בַּחֲמָתָם בִּי 'אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם בְּמִלְחָמָתָם:
ל וַיַּעַרְכוּ צְפוֹ וְחַדַּד אֶת-חַמָּהֶם לַחֲלָבָם וַיֵּלְכוּ כָּל-מִצְרַיִם לְבַדָּם כַּשָׁלֹשׁ מֵאָה אֶלֶף אִישׁ וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לֹא הָיָה עִמָּהֶם:
31וכל המצרים נלחמו עם המלכים האלה מול פתרוס ותכפנכס ,והמלחמה הייתה קשה נגד המצרים.
לב והמלכים היו חזקים מן המצרים במלחמה ההיא ,ונפלו כמאה ושמונים איש ממצרים ביום ההוא ,וכשלושים איש מחיל המלכים , וכל אנשי מצרים ברח מפני המלכים ,וירדו בני עשו וישמעאל את המצרים ,והוסיפו להכותם עד המקום אשר מחנה בני ישראל.

לג וַיִּקְעוּ כָל-מִצְרַיִם אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ,מַהֲרוּ לָנוּ וְעָזְרוּנוּ וְהוֹשִׁיעוּ אֹתָנוּ מֵעַד עֵשָׂו וְיִשְׁמָעֵאל וּבְנֵי הַכִּתִּים.
34וַיָּרֻצוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּעֲמָדָם אֶל-מַחֲנֹתֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה ,וַיִּקְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וּלְהוֹשִׁיעָם.
לה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי־הַמְּלָכִים בְּיָדָם וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־הַמְּלָכִים הַהֵם וַיַּכְּתוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּאַרְבַּע אֲלָפִים־אַנְשֵׁי־הַמְּלָכִים:
36וַיְהִי יְהוָה מְהֻמָּה גְדוֹלָה בְּמַחֲנַת הַמְּלָכִים וַיִּפֹּל עֲלֵיהֶם פַּחַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
לז ויברח כל צבאות המלכים מפני בני ישראל ,ובני ישראל רדפו אחריהם והוסיפו להכותם עד גבול ארץ כוש.
38וַיַּהַרְגוּ מֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּדֶּרֶךְ עוֹד אֶלְפֵּי אִישׁ ,וְלֹא נָפַל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
לט וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים כִּי-נִלחמו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמְעַט-מַעֲשֶׂה עִם-הַמְּלָכִים וְהִתְעַרְבָה הַמְּלָכִים עֲלֵיהֶם מְאֹד.
40כל המצרים פחדו מאוד על נפשם מפני המלחמה החזקה ,וכל מצרים ברח ,איש איש הסתתר מפני הצבא ,והם הסתתרו בדרך , והניחו את בני ישראל להילחם.
מא וַיִּפְתִּים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַכָּה נוֹצָה אֶת-אַנְשֵׁי הַמְּלָכִים וַיָּשׁוּ מֵהֶם אַחֲרֵי גִּדְחוּ אֶת-גְּבוּל אֶרֶץ כּוּשׁ:
42וידעו כל ישראל את הדבר אשר עשו להם אנשי מצרים כי ברח מפניהם במלחמה ועזבו אותם לבדם להילחם.
43וַיַּעֲשֶׂה גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרְמָה ,וַיָּשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַמִּלְחָמָה וַיִּמְצוּ מִצְרַיִם בַּדֶּרֶךְ וַיַּכְּתָם שָׁם.
44ובזמן שהרגו אותם ,אמרו להם את הדברים האלה:
45למה הלכתם מאיתנו והשארתם אותנו ,כעמים מעטים ,להילחם במלכים האלה אשר עם רב היה להם להכות אותנו למען תציל את נפשותיכם?
46וְהִמָּה אֲשֶׁר פָּגְשׁאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּדֶּרֶךְ וַיְּדַבְּרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶל-רֵעָיו לֵאמֹר הֲכִי הֲכִי כִּי יְשְׁמַעֵאל אוֹ אֱדוֹמִי הוּא אוֹ מִבְּנֵי חִתִּים וַיַּעֲמְדוּ עָלָיו וַיָּרֶתוּ וַיִּדְעוּ כִּי מִצְרִי הוּא:
47וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים בְּעָרְמָה עַל הַמִּצְרִים כִּי עָזְבוּ אֹתָם בַּמִּלְחָמָה וַיִּבְסוּ מִפְּנֵיהֶם:
48וַיַּהַרְגוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-אֲנָשִׁים מִמִּצְרַיִם בַּדֶּרֶךְ כָּךְ כְּמָתַיִם אִישׁ:
מט וַיִּרְאוּ כָּל־אַנְשֵׁי מִצְרַיִם אֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְלוּ כָּל־מִצְרַיִם מְאֹד מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כִּי־רָאוּ אֶת־כֹּחָם הַגָּדוֹל וְלֹא־נָפַל מֵהֶם אִישׁ אָדָם:
50וַיָּשׁוּ כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה דֶּרֶךְ גֹּשֶׁן ,וְיָתַר מִצְרַיִם שָׁבוּ ,אִישׁ לִמְקֹמוֹ.

פרק65

1ויהי אחרי הדברים האלה ויתאספו כל יועצי פרעה מלך מצרים וכל זקני מצרים ויבאו לפני המלך וישתחוו ארצה וישבו לפניו.
2וַיֹּאמְרוּ יוֹעֲצִים וְזִקְנֵי מִצְרַיִם אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
ג הנה עם בני ישראל גדול וחזק מאיתנו ואתה ידעת את כל הרעה אשר עשו לנו בדרך כששבנו מן המלחמה
4וגם ראית את כוחם החזק ,כי הכוח הזה להם מאת אבותם ,כי רק מעט אנשים עמדו על עם רב כחול ,והכו אותם לפי חרב ,ולא נפל מהם אחד ,כי אילו היו רבים ,היו משמידים אותם.
ה ועתה תנו לנו עצה מה לעשות בהם עד אשר נשמידם מקרבנו פן ירבו מאיתנו בארץ
ו כי אם ירבו בני ישראל בארץ ,והיו לנו למכשול ,ואם יתקיים מלחמה ,והם בכוחם הרב יצטרפו אל אויבנו נגדנו ,וילחמו בנו , וישמידנו מן הארץ וילכו ממנה.
ז ויען המלך את זקני מצרים ויאמר אלהם זאת הרעיון היעוץ על ישראל אשר לא נסורה משם
ח הנה בארץ פיתום ורעמסס ערים בלתי מבצרות ממלחמה עליך ועלינו לבנות אותן ולבצרן.
ט ועתה לך גם אתה ועשית עמם ערמה והשמיע קול במצרים ובגושן על פי המלך לאמר
י כל אנשי מצרים גושן ופאתרוס וכל יושביהם ציווה עלינו המלך לבנות את פיתום ואת רעמסס ולבצרם למלחמה מי מכם מכל מצרים מבני ישראל ומכל יושבי הערים יתן לו שכרו יום יום על פי המלך לכו אתם ראשנים ועשו ערמה והאספו את עצמכם ובאו פיתום ורעמסס לבנות
יא ובעת שאתה בונה ,הוציא כרוז כזה בכל מצרים יום יום ,על פי המלך.
12וכאשר יבואו מבני ישראל לבנות עמך ,ותתן להם את שכרם יום אחד ,ימים אחדים.
13ואחרי שיבנו עמכם עבור שכרם היומי ,גררו את עצמכם מהם יום יום אחד אחד בסתר ,ואז תקום ותהפוך למנהלי המשימות ולקצינים שלהם ,ותעזוב אותם לאחר מכן לבנות ללא שכר ,ואם יסרבו ,אז תכריח אותם בכל כוחך לבנות.
יד ואם תעשה זאת ,טוב לנו לחזק את ארצנו מפני בני ישראל ,כי מפני עייפות הבניין והעבודה ,יתמעטו בני ישראל ,כי תגרע מהם נשיהם יום יום.
15וַיִּשְׁמַע כָּל-זִקְנֵי מִצְרַיִם אֶת-עֲצַת הַמֶּלֶךְ וְהָעֵצָה טוֹבָה בְּעֵינֵיהם וּבְעֵינֵי עַבְדֵי פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל-מִצְרַיִם וַיַּעֲשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ.
טז וַיֵּלְכוּ כָּל הַמְּעֻבָּדִים מֵעַל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשְׁרוּ קֶרֶז בְּכָל־מִצְרַיִם בְּחָפַּנְכֶס וּבְגֹּשֶׁן וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סָבִי מִצְרַיִם לֵאמֹר:
יז ראיתם את אשר עשו לנו בני עשו וישמעאל אשר באו עלינו למלחמה וחפצו להשמידנו
18ועתה צוה אותנו המלך לבצר את הארץ ולבנות את הערים פיתום ורעמסס ולבצרן למלחמה אם יבואו עוד עלינו
19כל מי מכם אשר יבוא מכל מצרים ומבני ישראל לבנות עמנו ,שכר יומי יינתן לו מאת המלך ,כאשר צוותו אלינו.
20וַיִּשְׁמַע מִצְרַיִם וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ עַבְדֵי־פַּרְעֹה וַיָּבֹאוּ מִמִּצְרַיִם וּמִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבָנָה עִם־עַבְדֵי־פִּתּוֹם וְרַעֲמֵסֵס וְאֵין־בְּנֵי־לֵוִי בָּא עִם־אֶחָיו לְבָנָה:

כא וַיָּבֹאוּ כָּל-עַבְדֵי פַּרְעֹה וְשָׂרָיו בָּרֵאשׁנה בְּמַרְמָה לִבְנוֹת עִם-כָּל-יִשְׂרָאֵל כַּשְּׂכִרִים יוֹמִידִים וַיִּתְנַתֵּן לְיִשְׂרָאֵל אֶת-שְׂכָרָם יוֹמִידִים בָּרֵאשִׁית:
22וַיִּבְנוּ עַבְדֵי פַּרְעֹה עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְדוּ עִם־יִשְׂרָאֵל בַּמְּלָאכָה הַהוּא עִם־יִשְׂרָאֵל חֹדֶשׁ אֶת־הַמְּלָאכָה:
23ובסוף החודש החלו כל עבדי פרעה להתרחק בסתר מבני ישראל יום יום.
24וישראל הלך במלאכה בעת ההיא ,ואחר כך קיבלו את שכרם היומי ,כי כמה מאנשי מצרים עוד עשו את המלאכה עם ישראל בעת ההיא ;על כן נתנו המצרים לישראל את שכרם בימים ההם ,למען יקחו גם הם ,המצרים ,חבריהם ,את שכר עמלם.
25וְעַל קֵץ שָׁנָה וְאַרְבַּעַת חֳדָשִׁים סוּ כָּל-מִצְרַיִם מִמְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׁאֲרוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים בַּמְּלָאכָה:
26ואחרי סילו כל המצרים מעל בני ישראל ,שבו והיו עליהם לצוקים ולפקחים ,ואחדים מהם עמדו על בני ישראל לפקחי עבודה , לקבל מהם את כל אשר נתנו להם ,תמורת שכר עמלם.
27וַיַּעֲשֶׂה הַמִּצְרִים כַּאֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲנֵה בַּמַּעֲשֶׂה:
כח וכל בני ישראל היו לבדם במלאכה ,והמצרים נמנעו מלתן שכר לבני ישראל מאותו העת ואילך.
29וַיִּרְאוּ מִן־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֲשֶׁר לֹא־נִתְּנָה לָהֶם שָׂכָר וַיַּעַקְפוּ אֹתָם הַגּוֹבִים וַיַּעַבְדֵי פַּרְעֹה וַיַּכּוּ אֹתָם מַכָּבוֹת קָשָׁה וַיַּשְׁבוּ אֹתָם בַּעֲבֹד עִם־אֶחָם כָּךְ עָשׂוּ כָּל־מִצְרַיִם לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הַיָּמִים:
30וַיִּרְאוּ כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי-מִצְרַיִם מְאֹד בְּדָּבָר הַזֶּה ,וַיָּשְׁבוּ כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְדוּ לְבַדָּם חָנָשׁ וַיַּעַבְדוּ בְּחֶדְבָר חָנָשׁ:
31ויבנו בני ישראל את פיתום ואת רעמסס וכל בני ישראל עשו את המלאכה זה יעשו לבנים וזה בנו ובני ישראל בנו ובנו ובצרו את כל ארץ מצרים ואת חומותיה ובני ישראל היו עסוקים במלאכה שנים רבות עד בוא העת וזכרם ה 'ויוציאם ממצרים
לב ובני לוי לא היו עובדים במלאכה עם אחיהם ישראל מראשית עד יום צאתם ממצרים
33כי ידעו כל בני לוי כי במרמה דברו המצרים את כל הדברים האלה אל בני ישראל ועל כן נמנעו בני לוי מקרבת אל המלאכה עם אחיהם.
34ולא-שמו המצרים את-לבם לעשות את-בני-לוי אחרי-כן ,כי לא היו עם-אחיהם בתחילה ;על-כן עזבו אותם המצרים לבדם.
לה וְיַדֵי אֲנָשֵׁי מִצְרַיִם הֲרִיסוּ עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמַּלָּכָה הַהִיא ,וְהַמִּצְרִים הֲרִיצוּ אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמַּלָּכָה הַהִיא.
36וַיִּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת־נַפְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּעֲבָדָה קָשָׁה בְּטֶמֶר וּבִלְבָנִים וְגַם בְּכָל־מְלָאכָה בַּשָּׂדֶה:
לז ויקראו בני ישראל למלול מלך מצרים מרור מלך מצרים כי בימיו מררו המצרים את נפשם בכל מלאכה
38ואת כל המלאכה אשר עשו המצרים את בני ישראל ,עשו קשה למענה את בני ישראל ,וככל שענו אותם יותר ,כך ירבו וגדלו , והמצרים עצבו על בני ישראל.

פרק66

א בעת ההיא מת חדד בן בדד מלך אדום ותמלך תחתיו שלם ממשרקה מארץ בני מזרח
2בשנת שלש עשרה שנה למלכות פרעה מלך מצרים ,שהיא שנת עשרים וחמש ומאת שנה לירידת בני ישראל מצרים ,מלך שמאלה על אדום ,שמונה עשרה שנה.
ג וכאשר מלך ,יצא צבאותיו ללכת ולהילחם בצפו בן אליפז ובני כיתים ,כי נלחמו באנגעאס מלך אפריקה ,והשמידו את כל צבאו.
ד ולא התערב עמו כי מנעדו אותו בני עשו לאמר אחיו הוא וישמע שמאלה בקול בני עשו וישב וכל חילו אל ארץ אדום ולא יצא להילחם עם צפו בן אליפז
ה וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לֵאמֹר שַׂמְלָה מֶלֶךְ אֱדוֹם גָּעַץ לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי כִּתִּים וְאַחֲרֵי יָבֹא לְהִלָּחֵם בְּמִצְרַיִם
ו וַיִּשְׁמְעוּ הַמִּצְרִים אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּרְבּוּ עַל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל פֶּן-עֲשֶׂה לָהֶם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם בְּמִלְחֲמָתָם אֶת-בְּנֵי-עֵשׂוּ בִּימֵי הֲדַד:
ז וַיֹּאמְרוּ הַמִּצְרִים אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ,מַהֲרוּ וַעֲשׂוּ מַלְכֹתֶיךָ וְכָרוּ אֶת-הָאָרֶץ ,פֶּן-יָבֹאוּ בְנֵי-עֵשׂוּ-אֲחִיכֶם לְהִלֹּחַ עָלֵינוּ כִּי בְּגַבְנֵיכֶם יָבֹאוּ עָלֵינוּ.
ח וַיַּעֲשֶׂה בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַעֲשֶׂה אֲנֵי מִצְרַיִם יוֹם יוֹם וַיַּעֲנוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעֲטֵר אֹתָם בָּאָרֶץ:
ט וְכַאֲשֶׁר הָרַבּוּ הַמִּצְרִים אֶת-הָעֲבָד עַל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ,כֵּן רַבּוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְרַבּוּ ,וְתִמְלָא כָּל-מִצְרַיִם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל.
10ובשנה עשרים וחמש ומאת שנה לירד ישראל מצרים ,ראו כל מצרים כי לא צלחה עצה על ישראל ,כי רבים וגדלים ,ותמלא ארץ מצרים וארץ גשן ,בני ישראל.
יא ויבאו כל זקני מצרים וחכמיה לפני המלך וישתחוו לו וישבו לפניו
12וַיֹּאמְרוּ כָּל-זִקְנֵי מִצְרַיִם וַחֲכָמֶיהָ אֶל-הַמֶּלֶךְ ,לָעוֹלָם יְחִי הַמֶּלֶךְ ,אַתָּה יֵעַצְת לָנוּ אֶת-העצה עַל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ,וַיַּעֲשֶׂה לָהֶם כְּדַבֵּר הַמֶּלֶךְ.
13אך ככל שיתרב העבודה כן ירבו ויגדלו בארץ והנה כל הארץ מלאה בהם.
יד ועתה אדנינו ומלכנו עיני כל מצרים עליך לתת להם עצה בחכמתך אשר יוכלו להצליח בישראל להשמידם או להמעיטם מן הארץ ויען המלך לאמר תנו לכם עצה בדבר הזה ונדע מה לעשות להם
15וַיַּעֲנֶה אֶת־הַשָּׂר אֶת־הַמֶּלֶךְ ,מֵעוֹצֵי־הַמֶּלֶךְ ,שְׁמוֹ אִיּוֹב ,מֵאֶרֶץ עוּץ ,אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר.
טז אם-על-המלך טוב ,ישמע בעצת עבדו ;ויאמר אליו המלך דבר.
יז וַיְדַבֵּר אִיּוֹב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַשָּׂרִים וְלִפְנֵי כָּל זְקֵי מִצְרַיִם לֵאמֹר
18הנה עצת המלך אשר יעץ מראש על עמל בני ישראל טובה מאוד ולא תסיר מהם את העמל לנצח
19וְזֹאת הָעֵצָה אֲשֶׁר תַּמְעִיט אֶת־בְּהַמֶּלֶךְ לְהִצְעִיט אֶת־בְּעֵינֵי־הַמֶּלֶךְ לַעֲנֹתָם:
20הנה יראינו ממלחמה מזמן ואמרנו כי יפרה ישראל בארץ ,אם תהיה מלחמה ,יגרשנו מן הארץ.

21אם-על-המלך טוב ,יצא צו מלכותי ,ויכתב בחוקות מצרים ,אשר לא יבוטל ,כי כל זכר אשר יולד לבני ישראל ,דמו יישפך על-האדמה.
22ובעשייתך זאת ,כאשר ימותו כל בני ישראל הזכרים ,תכלה רעת מלחמותיהם ;יעשה כן המלך וישלח לכל המיילדות העבריות ויצוה אותן בדבר הזה לעשותו ;וייטב הדבר בעיני המלך ובפני השרים ,ויעש המלך כדבר איוב.
23וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וְקָרָא אֶת־הַמְיַלְּדֹתִים הָעִבְרִים וְשֵׁם־הָאַחַת שִׁפְרָה וּשְׁמָהּ־הָאַחַת פּוּעָה:
24ותבואו המיילדות לפני המלך ותיעמדו לפניו.
25ויאמר אלהם המלך כי תעשו מיילדת לנשים העבריות וראו אותן על השרפרפים אם בן הוא והרגתם אותו ואם בת הוא וחיה:
26וְאִם לֹא תַעֲשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאִשְׂרוּפָה אֶתְכֶם וְכָל־בָּתֵּיכֶם בָּאֵשׁ.
27ותיראו המיילדות את אלהים ולא שמעו אל מלך מצרים ולדבריו וכאשר תלדנה העבריות בן או בת אל המיילדת ותעשה המיילדת את כל אשר צריך לילד ותחיה אותו כן עשו המיילדות כל הימים
28וַיַּגֵּד הַדָּבָר הַזֶּה לַמֶּלֶךְ ,וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת הַמְּלַדְתִים ,וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶן ,מַה עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה וַתְּחַיֶּתֶם אֶת הַיְּלָדִים?
29ותענו המיילדות ותדברו יחד לפני המלך לאמר
ל אַל יַחְשֹׁב הַמֶּלֶךְ כִּי הַנָּשִׁים הָעִבְרִים כְּנָשֵׁי מִצְרַיִם כִּי כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְזָמִים וְטֶרֶם הַמְּלַדָּה אֲלֵיהֶם יָלְדוּ וַאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ שִׁפְחָתֶיךָ כִּי יָמִים רַבִּים לֹא יָלְדָה עָלֵינוּ עִבְרִית כִּי כָּל הַנָּשִׁיּוּבִים הַמְּלַדָּה לָהֶם כִּי רְזָמִים הֵן:
31וישמע פרעה את דבריהם ויאמין להם בדבר הזה ותלכו המיילדות מעל המלך ויטב להן אלהים וירב העם ויגדל מאוד

פרק67

א איש היה בארץ מצרים מזרע לוי ושמו עמרם בן קהת בן לוי בן ישראל.
2וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ הַזֶּה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת יוֹכֶבֶד בַּת לֵוִי אֲחוֹת אָבִיו וְהִיא בַּת עֶשְׂרִים וְשֵׁשָּׁנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ:
ג ותהר האישה ותלד בת ותקרא את שמה מרים כי בימים ההם מררו המצרים את נפש בני ישראל
4ותהר עוד ותלד בן ותקרא שמו אהרן כי בימי הריונה החל פרעה לשפוך את דם בני ישראל הזכרים
ה בימים ההם מת צפו בן אליפז בן עשו מלך הכיתים וימלוך ינאס תחתיו.
ו וַיָּמִים שָׁנָה מָלַךְ צְפוֹ עַל-בְּנֵי-כִּיתִים וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּעִיר נָבְנָה בְּאֶרֶץ הַכִּיתִים:
7ויינאס ,אחד מגיבורי בני הכיתים ,מלך אחריו וימלך חמישים שנה.
ח וַיְהִי אַחֲרֵי מֶלֶךְ הַחִתִּים בָּרַח בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר מֵאֶרֶץ הַחִתִּים וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא מִצְרַיִם אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם:
ט וַיְקַבֵּל אֹתוֹ פַּרְעֹה בְּכָבוֹד גָּדוֹל כִּי שָׁמַע אֶת חָכְמָתוֹ וַיִּתֵּן לוֹ מַתָּנוֹת וַיַּעֲשֶׂה אֹתוֹ לוֹעֵץ וַיְגַדֵּל אֹתוֹ:
10וַיֵּשֶׁב בִּלְעָם בְּמִצְרַיִם בְּכָל-חָכְמַת הַמֶּלֶךְ וַיְרַבּוּ אוֹתוֹ הַחַכְמָתִים כִּי כֻּלָּם חָפְצוּ לָלֶדַע אֶת-חָכְמָתוֹ:
יא ובשנת שלושים ומאת שנה לירדת ישראל מצרים ,חלם פרעה כי הוא יושב על כסא מלכותו ,וישא את עיניו וירא איש זקן עומד לפניו ,ומאזניים בידי הזקן ,כמשקלים של הסוחרים.
12וַיִּקַּח הַזָּקֵן אֶת הַמַּשְׁקָלִים וַיִּתֵּהּ לִפְנֵי פַּרְעֹה:
13וַיִּקַּח הַזָּקֵן אֶת־כָּל־זִקְנֵי מִצְרַיִם אֶת־כָּל־אֲדָרֶיהָ וְגְדוֹלֶיהָ וַיִּקָּשֵׁר אֹתָם יַחַד וַיְּשֻׁמֹּשׁ אֹתָם אֶחָד:
14וַיִּקַּח גְּד חָלֵב וַיְּשְׁמֵנֵּהוּ בַּמִּשְׁכָּל הַשֵּׁנָה וַיְהִי הַגֵּד גָּדִיב עַל־כֹּל:
15וַיִּתָּמֹּם פַּרְעֹה מִן הַמַּחֲזוֹן הַנּוֹרָא הַזֶּה ,כִּי הַגַּעַר גָּדֵר מִכֹּל ,וַיִּעֲרֹתָא וַיֵּץ וַיֵּלֶה חָלוֹם הַהוּא.
טז וישכם פרעה בבקר ויקרא לכל עבדיו ויספר להם את החלום וייראו האנשים מאוד.
17וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְכָל חַכְמָיו פִּתְרוּנָא אֶת-הַחֲלוֹם אֲשֶׁר-חָלָמִי וְאֶדְעֶנּוּ.
יח וַיַּעַן בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא הוּא אֶלָּא רָעָה גְּדֹלָה אֲשֶׁר תְּצָאת עַל־מִצְרַיִם בַּעֲבַר הַיָּמִים:
19כי בן יולד לישראל אשר ישמיד את כל מצרים ואת יושביה ,ויוציא את בני ישראל ממצרים ביד חזקה.
20ועתה המלך ,יעוץ על הדבר הזה ,למען תאבד את תקוות בני ישראל ואת משאלתם ,בטרם תקום הרעה הזאת על מצרים.
כא ויאמר המלך אל בלעם ומה נעשה לישראל כי בדבר אחד יעצנו עליהם בראשונה ולא יכולנו להוביל אותם
22ועתה תן גם לך עצה נגדם אשר בו נוכל לגבור עליהם.
23ויען בלעם את המלך לאמר שלח נא וקרא לשני יועציך ונראה מה-עצתם על-דבר הזה ואחרי כן ידבר עבדך.
24וישלח המלך ויקרא לשני יועציו לרעואל המדייני ולאיוב העוזי ויבאו וישבו לפני המלך
25ויאמר אלהם המלך הנה שמעתם את החלום אשר חלמתי ואת פשרו ועתה תנו עצה ודעו וראו מה לעשות לבני ישראל ונוכל להתגבר עליהם בטרם תעלה רעתם עלינו
26וַיַּעַן רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי אֶת-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי הַמֶּלֶךְ ... לְעוֹלָם:
27אם טוב בעיני המלך ,יפריד מן העברים ויעזוב אותם ,ואל ישלח עליהם ידו.
28כי אלה הם אשר בחר יהוה בימי קדם ולקח נחלתו מכל גויי הארץ וממלכי הארץ ומי נטה ידו עליהם בטלנות אשר לא נקם אלהיהם מהם
29וידעת כי בירדת אברהם מצרים ,ראה פרעה מלך מצרים הקודם את שרה אשתו ,וייקח אותה לאשה ,כי אמר אברהם אחותי היא , כי ירא פן יהרגנו אנשי מצרים על אשתו.
30וַיִּקַּח מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֶת־שָׂרָה וַיַּךְ אֹתוֹ אֱלֹהִים וְאֶת־בֵּיתוֹ מַכָּבוֹת קָשָׁה עַד־הֵשִׁיב אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ לְאַבְרָהָם וַיִּרָפֵּא:
31ואת אבימלך הגרי מלך הפלשתים ענש אלהים בעבור שרה אשת אברהם לסתום כל רחם מאדם ועד בהמה

לב וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיַּחֲרִידוּ לְמַעַן שָׁב אֶת־אֲשֶׁר לָקַח, אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם, וַיִּגַּשׁ כָּל־אַנְשֵׁי גְרָר בַּעֲבוּר שָׂרָה. וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־אֱלֹהָיו בַּעֲדָמִים וַיַּעֲנֵן אֵלָיו וַיִּרְפֵּם.

לג וַיַּרְא אֲבִימֶלֶךְ אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֶּה אֲשֶׁר בָּא עָלָיו וְעַל־עַמּוֹ וַיָּשֶׁב אֶל־אַבְרָהָם אִשְׁתּוֹ שָׂרָה וַיִּתֵּן־לוֹ עִמָּהּ מַתְנָתָנִים הָרַבִּים:

לד גם כן עשה ליצחק בגירשו מגרר ועשה לו אלוהים נפלאות וייבשו כל-מקווי גרר ולא-הניבו עץ פרי.

לה עד אשר בא אליו אבימלך הגרר ואחוזת רעהו ופיכל שר צבאו ויתכופפו וישתחוו לפניו ארצה

36וַיִּקְשְׁאוּ אֵלָיו לְהִתְחַנֵּל עַל־פָּנֵיהם, וַיִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּרְפֵּם.

לז וגם יעקב האיש התמים ניצל בתמימותו מיד עשו אחיו ומיד לבן הארמי אחי אמו אשר חפץ את נפשו ומיד כל מלכי כנען אשר התאספו עליו ועל בניו להשמידם ויציל יהוה מידם וישבו עליהם ויכום כי מי שלח ידו עליהם ללא עונש

38כי פרעה הראשון אבי אביך הרים את יוסף בן יעקב על כל שרי ארץ מצרים בראותו את חכמתו כי בחכמתו הציל את כל יושבי הארץ מן הרעב

39לאחר מכן ציווה על יעקב ועל בניו לרדת מצרים, כדי שבזכותם תוצל ארץ מצרים וארץ גושן מהרעב.

40ועתה אם טוב בעיניך, חדל מלהשמיד את בני ישראל; ואם לא חפצך שישבו במצרים, שלחו אותם מכאן וילכו אל ארץ כנען, ארץ גרות אבותיהם.

מא וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת-דִּבְרֵי יִתְרוֹ וַיֶּחֱרֶה בוֹ מְאֹד וַיָּקָם בַּשְּׁמֹעָה מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיֵּלֶךְ מִדְיָן אַרְצוֹ וַיִּקַּח אֶת-מַטֶּה יוֹסֵף עָלָיו:

42ויאמר המלך אל איוב העוזי מה אתה אמר איוב ומה עצה שלך על העברים

43וַיֹּאמֶר אִיּוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה כָּל־יֹשְׁבֵי־הָאָרֶץ בְּיָדֶךָ יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ כַּטֹּב בְּעֵינָיו:

44ויאמר המלך אל בלעם מה אתה אומר בלעם דבר דבר דברך ונשמעו

45ויאמר בלעם אל המלך מכל אשר יעץ המלך על העברים ינושעו ולא יוכל המלך להוביל אותם בכל עצה.

46כי אם תחשב להמעיטם באש להבה לא תוכל לגבור עליהם כי הציל אלהיהם את אברהם אביהם מאור כשדים ואם תחשב להשמידם בחרב הציל ממנה יצחק אביהם ואיל נתן תחתיו

47וְאִם בְּעָמָד קָשָׁה וְעָמְדָה תַּחֲלִיט אוֹתָם, לֹא תַעֲשֶׂה גַּם בָּזֶה כִּי יַעֲקֹב אֲבִיהֶם עָבַד אֶת-לָבָן כָּל-עֲמָדָה קָשָׁה וְהָשְׁלַח:

48ועתה מלך שמע דברי כי זאת העצה אשר נעצת עליהם אשר תצליח בהם ולא תסור ממנה:

49אם ירצה המלך, יורה להשליך למים את כל ילדיה אשר ייוולדו מהיום הזה ואילך, כי בכך תוכל למחות את שמם, כי איש מהם ואף לא מאבותיהם לא נוסה כך.

50וישמע המלך את דברי בלעם, וייטב הדבר בעיני המלך ובפני השרים, ויעש המלך כדבר בלעם.

51ויצוה המלך להוציא כרוז ולחוקק תורה בכל ארץ מצרים לאמר כל זכר אשר יולד לעברים מיום זה ואילך יושלך למים:

52ויקרא פרעה לכל עבדיו לאמר לכו נא וחפשו בארץ גושן אשר שם בני ישראל וראו כי כל בן אשר יולד לעברים ישלך הנהר וכל בת תחיה

53וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה לְהַשְׁלִיךְ אֶת-מַנָּהָם הַנָּהָר וַיִּפְרוּ קְשׁוּר מִן-נַשְׁהָם וַיִּדְבְּגוּ בָּהֶן:

54ומאותו יום ואילך, כאשר הגיע זמן הלידה לנשים ישראל אשר נשארו עם בעליהן, הלכו השדה ללדת שם, והן ילדו בשדה, ואת ילדיהן השאירו בשדה וחזרו הביתה.

55ויהוה אשר נשבע לאבותיהם להרבותם שלח את אחד ממלאכיו אשר בשמים לרחוץ את הילד במים ולמשוח אותו ולחבשו ולתת בידיו שתי אבנים חלקות אשר מאחת ינק חלב ומשנייה דבש, וצמח שערו עד ברכיו לכסות בו לנחמו ולדבק בו ברחמיו.

56וכאשר ריחם עליהם אלוהים וחפץ להרבותם על פני הארץ, ציווה על אדמתו לקבלם ולשמורם בה עד עת גידולם, ולאחר מכן פתחה הארץ את פיה ותקיאם וצמחו מן העיר כעשב הארץ וכעשב היער, וישובו איש למשפחתו ולבית אביו, וישארו עמהם.

57וְעוֹלָלֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ כְּעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּחֶסֶד אֱלֹהִים לָהֶם:

58וַיִּרְאוּ כָּל-מִצְרַיִם כָּל-הַדָּבָר הַזֶּה וַיֵּצְאוּ אִישׁ שָׂדֶה אֶת-צַד שִׁבְרוֹ וְאֶת-חֲרָשָׁהוּ וַיַּחְרֹשׁ אֹתָהּ כַּחֲרֹשׁ אֶת-עֲדָמָה בְּעֵת הַזְּרָעָה

59וכאשר חרשו, לא יכלו לפגוע בתינוקות בני ישראל; וְהָעָם רַב וְגָדֵה מְאֹד:

60וַיָּצוּ פַּרְעֹה אֶת-פָּרְעָיו יוֹם יָלַךְ גֹּשֶׁן לְבַקֵּשׁ אֶת-עֱלֵי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל:

61וַיְחַקְשׁוּ וַיִּמָּצְאוּ וַיִּקְחוּ אוֹתוֹ מְחִיק אֵם בַּחֲרִיץ וַיַּשְׁלִיכוּ אֶל־הַיָּהָר וְאֶת־הַנְּקֵה הַשָּׁמִירוּ עִם־אֵם כָּךְ עָשׂוּ הַמִּצְרָיִם לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הַיָּמִים:

פרק68

1ויהי בעת ההיא רוח אלהים על מרים בת עמרם אחות אהרן ותצא ותנבא על הבית לאמר הנה בן יולד לנו מאבי ומאמי הפעם והוא יושיע את ישראל מיד מצרים

2וַיִּשְׁמַע עַמְרָם אֶת-דִּבְרֵי בִּתּוֹ, וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת-אִשְׁתּוֹ הַבַּיִת, אַחֲרֵי גָרְשָׁהּ בְּעֵת צִוָּה פַּרְעֹה לְהַשְׁלִיכֶה אֶת-כָּל-מִזְכָּר בְּבֵית יַעֲקֹב.

ג וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת-יוֹכֶבֶד אִשְׁתּוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים מֵאַחֲרֵי גִּרְשֶׁהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר:

4וַתֵּלֶד מִקֵּץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים מֵעֻבָּרָהּ בֵּן, וְהַבַּיִת מְלָא אוֹר גָּדוֹל כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ בְּזָרְתָּם.

5ותרא האישה את הילד כי טוב הוא ונעים למראה, ותחבא אותו שלושה חדשים בחדר פנימי.

6בימים ההם קשרו המצרים קשר להשמיד את כל העברים שם.

ז ותלכו הנשים המצריות גושן אשר שם היו בני ישראל ותנשאו את ילדיהן על כתפיהם את תינוקותיהן אשר עדיין לא ידעו לדבר.

ח ובימים ההם ,כאשר נשות בני ישראל ילדו ,הייתה מסתירה אשה אחת את בנה מפני המצרים ,למען לא ידעו המצרים לידתם ולא ישמידו אותם מן הארץ.
ט ותבואו הנשים המצריות גושן וילדיהן אשר לא ידעו לדבר על כתפיהם ותבוא אשה מצרית בית אשה עבריה ותחל תינוקה בכה
10וַיִּצְעַק הַיֶּלֶד אֲשֶׁר בַּחֶדֶר הַפְּנִימִי עָנָהוּ וַיֵּלְכוּ הַנָּשִׁים מִצְרַיִם וַיַּגִּדוּ בֵּית פַּרְעֹה:
יא וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה אֶת-פָּרְעוֹ וְלָקַחַת אֶת-הַטְּלָיִם וְלַשְׁחֲתָם כֵּן עָשׂוּ הַמִּצְרִים לְנִשְׁפָּתְיָתְ כָּל-הַיָּמִים
12ויהי בעת ההיא ,כשלושה חדשים ,לאחר שהחביאה יוכבד את בנה ,ונודע הדבר בבית פרעה.
יג ותמהר האישה לקחת את בנה לפני בואו של השוטרים ,ותקח לו ארון סוף ותטח אותו בטיט ובזפת ,ותשים את הילד שם ,ותניח אותו ביריעות על שפת הנהר.
יד ותעמד מרים אחותו מרחוק לדעת מה יעשה לו ומה יהיה לדבריה.
15וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים בָּעֵת הַהוּא חֹם נוֹרָא בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּשְׂרֵף אֶת-בַּשַׂר הָאָדָם כַּשֶּׁמֶשׁ בְּסַבּוֹ וַיְצַק מְאֹד אֶת-מִצְרַיִם:
טז וַיֵּרְדוּ כָּל־הַמִּצְרִים לְרַחֵץ בַּנָּהָר מִפְּנֵי הַחֹר הַשְׂחִיל וַיִּשְׂרֵף אֶת־בַּשָּׂרָם:
יז ותלך גם בתיה בת פרעה להתרחץ בנהר מפני החום הצורב ,ונערותיה הלכו על שפת הנהר ,וכל נשות מצרים גם כן.
18ותשא בתיה את עיניה אל הנהר ותרא את התיבה על המים ותשלח את שפחתה לקחתה.
19ותפתח אותו ותרא את הילד והנה התינוק בכה ותרחם עליו ותאמר זה מן הילדים העברים
20וכל נשות מצרים ההולכות על שפת הנהר חפצו לינוק אותו ולא ינק כי מאת יהוה הדבר הזה היה להשיבנו על שד אמו
21ומרים אחותו הייתה בעת ההיא בתוך הנשים המצריות על שפת הנהר ותרא את הדבר הזה ותאמר לבת פרעה האלך ואקח מינקת מן הנשים העבריות ותינק לך את הילד
22ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך הנערה ותקרא לאם הילד
23ותאמר בת פרעה אל יוכבד קחי את הילד הזה והיניקי אותו לי ואשלם לך שכרך שני מטבעות כסף ליום ותקח האישה את הילד ותינקי אותו.
24וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד מְעַט שְׁנַיִם וַיִּבָּדֵל הַיֶּלֶד וַיְבִאֵהוּ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה וַיְהִי לָהּ כְּבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה כִּי אָמַר כִּי מִן־הַמַּיִם מַשְׁאָתִי אֹתוֹ:
25וַיִּקְרָא עַמְרָם אָבִיו שְׁמוֹ חַבַּר כִּי אָמַר עַל־עַל־עַל־הוּא בָּעַל־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־סָרָה:
26ותקרא יוכבד אמו שמו יקותיאל כי אמרה קויתי לו אל שדי והשיבוהו אלהים אליי
27ותקרא לו מרים אחותו ירד כי ירדה אחריו הנהר לדעת מה יהיה אחריתו
28וַיִּקְרָא אַהֲרֹן אָחִיו שְׁמוֹ אֲבִי זָנוּף לֵאמֹר עָזַב אִמִּי וּשְׁבוּ אֵלֶיהָ בְּגַבְנוֹ:
כט וַיִּקְרָא קָהָת אֲבִי עַמְרָם שְׁמוֹ אֲבִיגְדוֹר כִּי בְּגָעֲלוֹ תִּקֵּן אֱלֹהִים אֶת-פֶּרֶץ בֵּית יַעֲקֹב וְלֹא-יוּכְלוּ עוֹד שְׁלִיכוּ אֶת-בְּנֵיהֶם הַמַּיִם:
30ותקרא לו האומנת אבי סוכו לאמר ,בסוכו היה נסתר שלושה חדשים ,בגלל בני חם.
31וַיִּקְרָא כָּל-יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹ שְׁמַעְיָה בֶּן-נְתַנְאֵל כִּי-אָמְרוּ בִּימָיו שָׁמַע אֱלֹהִים אֶת-צַעֲקָתָם וַיּשִׁיעֵם מֵעַצְרֵיהֶם:
לב ויהי משה בבית פרעה ויהי לבתיה בת פרעה כבן ויגדל משה בתוך בני המלך

פרק69

1וימת מלך אדום בימים ההם בשנת שמונה עשרה למלכותו וייקבר בביתו אשר בנה לו למשכן מלכותו בארץ אדום.
2וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי עֵשָׂו אֶל־פְּתוֹר אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר וַיִּקְחוּ מִשָּׁם נַעַר יְפֵה עֵינַיִו וְנִפְתָּה מַרְאֶה וַיַּמְלִכוּ אֹו עֲלֵיהֶם בַּתַּחֲרֵי שַׁמְלָה:
ג וַיִּמָּלֵךְ שָׁאוּל עַל כָּל-בְּנֵי-עֵשׂוּ בָּאֶרֶץ אֱדוֹם אַרְבָּעִים שָׁנָה:
ד וַיַּרְא פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי לֹא צָלַח הָעֵצָה אֲשֶׁר יעץ בִּלְעָם לְבֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְפָּרוּ וְרָבוּ וְרָבוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
ה וַיְצַוֶּה פַּרְעֹה בַּיָּמִים הַהֵם לְהוֹצִיא צְרַר בְּמִצְרַיִם לְבֵינֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לֹא יְגַעֵר אִישׁ מִמַּעֲבָדוֹ יוֹמָיו:
ו והאיש אשר יימצא חסר במלאכתו אשר עשה היום אם בחמרה אם בלבנים ובנו הצעיר יתן תחתיהם
ז ותחזק עמל מצרים על בני ישראל בימים ההם ,והנה אם-חסרה לבנה אחת מעבודת יומו של איש ,ויקחו המצרים את-בן הקטן מאת אמו בכוח ,וישימו אותו בבנין ,תחת הלבנה אשר-חסרה אביו.
ח וַיַּעֲשֶׂה אֲנָשֵׁי מִצְרַיִם כֵּן לְכָל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל יוֹם בְּיוֹם כָּל-הַיָּמִים עַל-הַיָּם:
ט וְלֹא עָבַד שֵׁבֶט לֵוִי בָּעֵת הַהוּא עִם-יִשְׂרָאֵל אֶחָיו מֵרֵאשִׁית כִּי-יָדְעוּ בְּנֵי-לֵוִי אֶת-עֲרֻמָּתֵי מִצְרַיִם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּרֵאשִׁית:

פרק70

1ובשנה השלישית להולדת משה ,פרעה יושב במשתה ,ואלפארנית המלכה יושבת לימינו ובתיה משמאלו ,והנער משה שכב על חיקה ,ובלעם בן בעור ושני בניו ,וכל שרי הממלכה יושבים לשולחן לפני המלך.
2וַיֵּט הַנַּעַר אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־הַכֶּתֶר מֵעַל־רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׂם עַל־רֹאשׁוֹ:
ג וכאשר ראו המלך והנסיכים את המעשה אשר עשה הנער ,נבהלו המלך והנסיכים ,ואיש אחד הביע תמהון אל רעהו.
ד ויאמר המלך אל השרים אשר לפניו לשולחן מה אתם מדברים ומה אתם אומרים שרים בדבר הזה ומה יהיה הדין לנער על המעשה הזה
ה וַיַּעַן בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַחַשְׁמָשׁ ,לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים ,וַיֹּאמֶר :זְכֹר נָא אֲדֹנִי מֶלֶךְ אֶת-הַחֲלוֹם אֲשֶׁר חָלַמְתָּ מְעַט יָמִים רַבָּה ,וַאֲשֶׁר פִּתְרֵשׁ לְךָ עַבְדֶּךָ.

ו ועתה זה ילד מילדי העברים אשר רוח אלהים בו ואל יאמר אדוני המלך כי הנער הזה עשה את הדבר הזה בלא דעת
ז כי נער עברי הוא ,וחכמה ותבונה עמו ,כי ילד הוא ,ובחכמה עשה זאת ,ובחר לו את מלכות מצרים.
ח כי זאת דרך כל העברים להערים מלכים ואדניהם לעשות את כל הדברים האלה בערמומיות למען להרעיד את מלכי הארץ ואת אנשיהם.
ט הלא ידעת כי כן עשה אברהם אביהם אשר רימה את צבא נמרוד מלך בבל ואת אבימלך מלך גרר וכי ירש לו את ארץ בני חת ואת כל ממלכות כנען
10וְיָרַד מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר עַל שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחוֹתִי הִיא לְהַתְעַת אֶת מִצְרַיִם אֶת מַלְכָּהּ:
יא גם בנו יצחק עשה כן כי עלה גרר וישב שם ,וחזקתו גברה על חיל אבימלך מלך הפלשתים.
12גם הוא חשב להכשיל את ממלכת הפלשתים באומרו כי רבקה אשתו אחותו היא:
13וגם יעקב בגד באחיו ,ולקח מידו את בכורתו ואת ברכתו.
יד וילך פדן ארם בית לבן אחי אמו ולקח ממנו את בתו ואת בהמתו ואת כל אשר לו ויברח וישב ארץ כנען אל אביו
15בניו מכרו את אחיהם יוסף ,אשר ירד למצרים והיה לעבד ,ונשלח לכלא שתים עשרה שנה.
טז עד אשר חלם פרעה הראשון חלומות ,ויוציאו מבית הכלא ,ויגדלו על כל שרי מצרים ,על אשר פתר לו את חלומותיו.
יז וַיַּרְתִּיר אֱלֹהִים רָעָב בָּאָרֶץ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת-אָבִיו וְכָל-אֶחָיו וְכָל-בֵּית-אָבִיו וַיְחַסְּכֵם בְּלֹא תְּמַעֲבָר וַיִּקְנֶה אֶת-מִצְרַיִם לעבדים
18ועתה אדני המלך הנה הנער הזה קם תחתיהם במצרים לעשות כמעשיהם ולשחית עם כל מלך ,שר ושופט
19אם-על-המלך טוב ,נא-נא לשפוך את-דמו על-האדמה ,פן-יגדל וייקח את-הממשלה מידך ,ותאבד תקוות מצרים אחרי-מלוך.
20ויאמר בלעם אל המלך נקרא גם את כל שופטי מצרים ואת חכמיה וידענו אם דין מות הוא לנער הזה כאשר דברת והרגנו.
21וישלח פרעה ויקרא לכל חכמי מצרים ויבאו לפני המלך ויבא מלאך יהוה בתוכם והוא כאחד מחכמי מצרים
22ויאמר המלך אל החכמים" :האם שמעתם את אשר עשה הנער העברי הזה אשר בבית ,וכך שפט בלעם בדבר".
23עתה שפטו גם אתם וראו מה מגיע לנער על המעשה שעשה.
24וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ ,אֲשֶׁר נִרְאָה כְּאֶחָד מֵחַכְמֵי פַּרְעֹה ,וַיֹּאמֶר כָּכֹה ,לִפְנֵי כָּל-חַכְמֵי מִצְרַיִם ,לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים:
25אם-על-המלך טוב ,ישלח המלך אנשים ,אשר-יביאו לפניו אבן-שוהם וגחל-אש ,ויניחו אותם לפני הנער ;ואם-יושיט הנער את-ידו וייקח את-אבן-שוהם ,ונדע כי-בחכמה עשה הנער את-כל-אשר-עשה ,ועלינו להרוג אותו.
26וְאִם יָשִׁיט יָדוֹ עַל הַגֶּחָל וְנֵדַע כִּי לֹא בְּדַעַת עָשָׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְחַי:
27וַיְהִי טוֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְעֵינֵי הַשָּׂרִים וַיַּעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ כְּדִבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה:
28ויצוה המלך להביא את אבן האוניקס ואת הפחם ולהניח לפני משה
29וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַנַּעַר לְפָנֵיהם ,וַיִּשְׁתַּח הַנַּעַר לִשְׁטֹחַ יָדוֹ אֶל־אֶבֶן־הוֹנִיקְס ,וַיַּחֲזֵק מַלְאַךְ יְהוָה בְּיָדוֹ וַיִּשְׁמָתֵהּ עַל־הַגֶּחָל ,וַיִּכְבֶּה הַגֶּחָל בְּיָדוֹ ,
וַיִּרְאֶהָ וַיִּשְׁמָתֵהּ בְּפִיו וְלִשְׂפָתוֹ וְלִשְׁפָתוֹ וַיִּכָּבֵד בְּפִיו וּבִלְשׁוֹן.
30ויראו המלך והשרים זאת וידעו כי לא עשה משה בחוכמה בהסיר את הכתר מראש המלך
31וַיִּמָּנַע הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים מִמְּהֲגוֹ אֶת־הַיֶּלֶד .וַיִּשָּׁבֵר מֹשֶׁה בְּבֵית פַּרְעֹה וַיְהוָה עִמּוֹ.
32וַיְהִי הַנַּעַר בְּבֵית הַמֶּלֶךְ ,לָבֵשׁ ארגמן וַיִגְדַּל בֵּין בְּנֵי הַמֶּלֶךְ.
33וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וַתַּחְשֹׁב אוֹתוֹ בַּת־פַּרְעֹה כְּבֵן וַיְכַבְּדוּ אֹתוֹ כָּל־בֵּית־פַּרְעֹה וַיִּפְרָא מִפָּנָיו כָּל־אַנְשֵׁי מִצְרַיִם:
34ויצא יום יום ויבוא ארץ גושן אשר שם היו אחיו בני ישראל וירא משה יום יום קוצר נשימה ועבודה קשה
35וַיִּשְׁאַל אֶתָם מֹשֶׁה לֵאמֹר לָמָּה נִמְצָא לָכֶם הַמַּשְׁאֲתָה הַזֶּה יוֹם בַּיּוֹם:
36וַיַּגִּדוּ לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־קָרַע אֹתָם וְכָל־הַמִּצְוֹתִים אֲשֶׁר־טַם־פַּרְעֹה עָלָיו לְפָרְעֹה:
לז וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת־כָּל־הָעֵצוֹת אֲשֶׁר יעץ בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר עֲלֵיהֶם וַאֲשֶׁר יעץ עָלָיו לַמַּרְגּוֹ בַּסִּרְתָּ אֶת־כֶּתֶר־הַמֶּלֶךְ מֵעַל־רֹאשׁוֹ:
38וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הַדְּבָרִים אֶת-הַדְּבָרִים אֶת-בִּלְעָם וַיֵּחַשׁ לַמָּרְגּוֹ וַיָּרֶב לוֹ יוֹם יוֹמָם:
39וירא בלעם מפני משה ,ויקם הוא ושני בניו ויצאו ממצרים ,וינסו וימסרו את נפשם וילכו ארץ כוש אל קיקיאנוס מלך כוש.
40ויהי משה בבית המלך יוצא ובא ויתן לו יהוה חן בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו ובעיני כל עם מצרים ויאהבו את משה מאוד:
מא ויבא היום אשר הלכה משה גושן לראות את אחיו וירא את בני ישראל בכבדותם ובעבודתם הקשה ויעצב משה עליהם
42וישב משה מצרים ויבא בית פרעה ויבא לפני המלך וישתחווה משה לפני המלך
43ויאמר משה אל פרעה ,נא אדני ,לבקש ממך בקשה קטנה באתי ,אל תסב פני ריקם ;ויאמר אליו פרעה ,דבר.
44ויאמר משה אל פרעה יתן לעבדיך לבני ישראל אשר בגשן יום אחד לנוח בו מעבודתם
45וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִרְמָאתִי פָּנֶיךָ בַּדָּבָר זֶה לְעַתּוֹת שֶׁבְשַׁקְתֶּךָ:
46וַיְצַוֶּרָה לוֹצֵא כְּרָז בְּמִצְרַיִם וְגֹשֶׁן לֵאמֹר:
47לכם ,כל בני ישראל ,כה אמר המלך ,ששת ימים תעשו את מלאכתכם ועבדתם ,וביום השביעי תשבו ,ולא תעשו כל מלאכה .כה תעשו כל הימים ,כאשר צוה המלך ומשה בן בתיה.
48וַיִּשְׂמַח מֹשֶׁה עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשֶׂה כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם מֹשֶׁה:
מט כי מאת יהוה היה הדבר הזה לבני ישראל כי החל יהוה לזכור את בני ישראל להושיעם למען אבותם
50וַיְהִי יְהוָה עִם מֹשֶׁה וְהָלַךְ שָׁמְעָיו בְּכָל מִצְרַיִם:
51ויגדל משה בעיני כל מצרים ובעיני כל בני ישראל ,מבקש טוב לעמו ישראל ,ומדבר דברי שלום עליהם אל המלך.

פרק71

1וַיְהִי מֹשֶׁה בֶּן שְׁמֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּחֲוָה לִרְאֹת אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ אֲלֵיהֶם גֹּשֶׁן וַיָּגַר מֹשֶׁה אֶל-גֹּשֶׁן וַיָּבֹא אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-בְּנֵי-
יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים וַיַּרְא אֶת-אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אֶחָיו הָעִבְרִים:
2וכאשר ראה האיש המוכה את משה ,וירץ אליו לעזרה ,כי האיש משה נכבד מאוד בבית פרעה ,ויאמר אליו אדני ,כבד אותי ,המצרי
הזה בא אל ביתי בלילה ,אסר אותי ,ובא אל אשתי לפניי ,ועתה הוא מבקש לקחת את נפשי.
ג וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת-הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה וַיֵּחַר אַפּוֹ בַּמִּצְרִי וַיִּסֹּב הֵן וַיַּרְא אֵין-שָׁם אִישׁ וַיַּכֶּה אֶת-מִצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל וַיַּצִּיל אֶת-הָעִבְרִי מֵאֶת-
הַמַּכֵּהוּ:
ד וַיֵּלֶךְ הָעִבְרִי אֶל־בֵּיתוֹ ,וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־בֵּיתוֹ ,וַיֵּצֵא וַיָּשָׁב אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ.
ה וַיָּשָׁב הָאִישׁ לְהוֹ ,וַיַּעַל לִסְרֹשׁ אֶת־אִשּׁוֹ ,כִּי לֹא יָשָׁר בֵּית יַעֲקֹב ,לְבֹא אִישׁ אֶל־אִשּׁוֹ אַחֲרֵי טֻמְאָה:
ו ותלך האישה ותגד לאחיה ,ובקשו אחי האישה להרגו ,ויברח לביתו וימלט.
ז וַיֵּצֵא מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁנֵי אִישׁ מְרִבִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע מַדֵּעַ תַּכִּית אֶת-רֵעֶךָ
ח ויען אותו ויאמר אליו מי שמך לנגיד ולשופט עלינו התחשב להרוגני כאשר הרגת את המצרי וירא משה ויאמר נודע הדבר
9וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַמָּשֶׁה וַיְצַוֶּה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים אֶת־מַלְאָכוֹ וַיֵּרָא אֶל־פַּרְעֹה בִּדְמֵה שַׂר טַבָּרִים:
10וַיִּקַּח מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־חֶרֶב מֵעַד שַׂר־טַבָּרִים וַיָּסַר אֶת־רֹאשׁוֹ בָּהּ כִּי־נֶהֱיָה דְּמוּת שַׂר־טַבָּרִים כִּדְמוּתוֹ שֶׁל־מֹשֶׁה:
יא וַיַּחֲזֵק מַלְאַךְ יְהוָה בִּימִינֵי מֹשֶׁה וַיּוֹצֵאוּ מִמִּצְרַיִם וַיַּעֲשֵׂהוּ מִמִּצְרַיִם מִבְּאֵרַיִם מִמִּצְרַיִם מִשֶּׁל־אַרְחֹת ארבעים יום:
יב וַיָּשָׁר אַהֲרֹן אָחִיו לְבָדוֹ בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּנָּבֵא אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
13כה אמר יהוה אלהי אבותיכם השליכו איש את-תועבת עיניו ובאלילי מצרים אל-תטמאו.
יד וַיַּמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִיא:
15וַיֹּאמֶר יְהוָה לְהַשְׁמִידָם ,אִלּוּ זָכַר יְהוָה אֶת-הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אַבְרָהָם ,אֶת-יִצְחָק וְאֶת-יַעֲקֹב.
טז בימים ההם עוד יד פרעה קשה על בני ישראל וידכא אותם עד העת אשר שלח אלהים את דברו וישים לב אליהם

פרק72

1ויהי בימים ההם מלחמה גדולה בין בני כוש ובין בני מזרח וארם ,וימרדו במלך כוש אשר היו בידיו.
2ויצא קיקיאנוס מלך כוש עם כל בני כוש ,עם רב כחול ,ויצא להילחם בארם ובבני מזרח ,כדי להכניעם.
3וכאשר יצא קיקיאנוס ,השאיר את בלעם הקוסם ואת שני בניו לשמור על העיר ואת בני הארץ ,בני העם הזניחים ביותר.
4ויצא קיקיאנוס אל ארם ואל בני המזרח ,וילחם בהם והכה אותם ,וכולם נפלו פצועים לפני קיקיאנוס ואנשיו.
5ולקח רבים מהם בשבי וכניעם כבתחילה ,ויחנה על אדמתם לקחת מהם מס כרגיל.
ו ובלעם בן בעור ,כאשר עזב אותו מלך כוש לשמור על העיר ועל עניי העיר ,הוא קם ויעץ לעם הארץ למרוד במלך קיקיאנוס ,ולא
לתת לו להיכנס לעיר כשיבוא הביתה.
ז וַיִּשְׁמַע אֵלָיו עַם הָאָרֶץ וַיִּשָּׁבְעוּ לוֹ וַיַּמְלִךְ אֹתוֹ עֲלֵיהֶם וְאֶת-שְׁנֵי בָנָיו לְשָׂרֵי צָבָא:
ח וַיָּקוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־חוֹמוֹת הָעִיר בִּשְׁתֵּי־פִּנּוֹת וַיִּבְנוּ בִּנְיָן חָזָק מְאֹד עַד־מְאָדָם:
9ובקרן השלישית חפרו חפירות אין מספר בין העיר ובין הנהר אשר הקיף את כל ארץ כוש ויבקעו שם את מי הנהר.
10בפינה הרביעית אספו נחשים רבים בלחשיהם ובקסמיהם ,ובצרו את העיר וישבו בה ,ואיש לא יצא ולא נכנס לפניהם.
11וקיקיאנוס נלחם נגד ארם ובני המזרח והוא כבש אותם כמקודם ,והם נתנו לו את המס הרגיל שלהם ,והוא הלך ושב לארצו.
12וכאשר קיקיאנוס מלך כוש התקרב לעירו וכל שרי החיל עמו ,הרימו את עיניהם וראו כי חומות העיר בנויות ומגובהות מאוד ,
והאנשים נדהמו על כך.
13ויאמרו איש אל רעהו כי ראו כי התעכבנו במלחמה ויראנו מאוד על כן עשו את הדבר הזה ויבנו את חומות העיר ויחזקו אותן
למען לא יבואו מלכי כנען עליהם למלחמה
יד וַיִּגַּשׁ הַמֶּלֶךְ וְהַחַיִל אֶל־שַׁעַר הָעִיר וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה כָּל־שַׁעֲרֵי הָעִיר סְגוּרִים וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַשֹּׁמְרִים לֵאמֹר פִּתְחוּ לָנוּ וְנָבֹא אֶל־הָעִיר:
15אך הזקיפים סירבו לפתוח להם ,על פי צו בלעם החשם מלכם ,ולא נתנו להם להיכנס לעירם.
16ויפתחו נגדם קרב מול שער העיר ,וביום ההוא נפלו בקיקיאנוס מאה ושלושים איש מהצבא.
17ולמחרת הם המשיכו להילחם ,והם נלחמו על שפת הנהר ;הם ניסו לעבור אך לא יכלו ,ולכן טבעו אחדים מהם בבורות ומתו.
18אז ציווה עליהם המלך לכרות עצים כדי לעשות רפסודות ,שעליהן יוכלו לעבור אליהם ,והם עשו כן.
19וכאשר הגיעו אל מקום התעלות ,הסתובבו המים בטחנות ,ומאתים איש על עשר רפסודות טבעו.
20וביום השלישי באו להילחם בצד הנחשים ולא יכלו לגשת לשם כי הרגו מהם הנחשים שבעים ומאה איש ויחדלו להילחם בכוש
ויצרו על כוש תשע שנים ,איש לא יצא ולא נכנס.
21בעת ההיא ,כאשר המלחמה והמצור על כוש ,ברח משה ממצרים מפני פרעה אשר ביקש להורגו על שהרג את המצרי
22ויהי משה בן שמונה עשרה שנה בברחו ממצרים מפני פרעה ,והוא ברח ונמלט אל מחנה קיקיאנוס אשר באותו זמן היה צָר על
כוש.
23וַיְהִי מֹשֶׁה תֵּשַׁע שָׁנִים בְּמַחֲנֵה קִיקְיָאנוֹס מֶלֶךְ כּוּשׁ כָּל הַיּוֹתָרִים שֶׁהֵצוֹרוּ עַל כּוּשׁ וַיֵּצֵא וַיָּבֹא עִמָּהֶם:
24ויאהבו המלך והנסיכים וכל הלוחמים את משה כי גדול וראוי היה ,קומתו כאריה אציל ,פניו כשמש ,וכוחו כאריה ,והוא היה יועץ
למלך.

25ולאחר תשע שנים ,קיקיאנוס נדבק במחלה קשה ,ומחלתו גברה עליו ,והוא מת ביום השביעי.
26וַיַּחַנְטוּ אוֹתוֹ עֲבָדָיו ,נָשְׂאוּ אוֹ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ מִנֶּגֶל שַׁעַר הָעִיר ,מִצָּפוֹן לָאֶרֶץ מִצְרַיִם.
27ויבנו עליו בניין מפואר ,חזק וגבוה ,וישימו אבנים גדולות למטה.
28וסופרי המלך חרטו על האבנים הללו את כל גבורתו של מלכם קיקיאנוס ואת כל מלחמותיו אשר נלחם ,הנה הם כתובים שם עד היום הזה.
29לאחר מותו של קיקיאנוס מלך כוש ,צער רב היה על אנשיו וחייליו בגלל המלחמה.
30וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעָם ,הֵן-לָנוּ עֵצָה מַה-נַּעֲשׂ בָּעֵת הַזֶּה ,כִּי-תֵשׁ שָׁנִים שָׁבְנוּ בַּמִּדְבָּרָה ,מֻרְחָק מִבָּתֵּנוּ.
31אם נאמר שנלחם בעיר רבים מאיתנו יפלו פצועים או יהרגו ,ואם נישאר כאן במצור גם אנחנו נמות.
32כי עתה ישמעו כל מלכי ארם ובני המזרח כי מת מלכנו ויתנפלו עלינו פתאם בצער רב ונלחמו בנו ולא השאירו מאיתנו שריד.
33ועתה נלכה ונמנה עלינו מלך ונשאר במצור עד אשר תמסר העיר לנו.
34וְחָצוּ בַּיּוֹם הַזֶּה לִבְחֹר מִמֶּנָּיו שֶׁל קִיקְיָאנוֹס ,וְלֹא מָצְאוּ מוֹשֵׁר מִבְּחִירָם כְּמֹשֶׁה לְמֶלוֹךְ עֲלֵיהֶם.
לה וַיְּהֲרוּ וַיִּפְשִׁיטוּ אִישׁ אֶת־בִּגְדָיו וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיַּעֲשֶׂה גָּדוֹל וַיָּשִׂמוּ עָלָיו אֶת־מֹשֶׁה:
36ויקומו ,ותקעו בחצוצרות ,ויקראו לפניו ,ויאמרו ,יחי המלך ,יחי המלך!
37וַיִּשָּׁבְעוּ לוֹ כָּל-הָעָם וְהַנַּחֲרָנִים לַתִּתָּהוּ אֶת-אֲדוֹנָיָה הַמַּלְכָּשׁ אֵשֶׁת קִיקָנוּס לְאִשָּׁה וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם אֶת-מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַהוּא:
38וַיָּשִׁיחוּ כָּל-עַם כּוּשׁ הַקְּרָאָה בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר ,אִישׁ יִתֵּן לְמֹשֶׁה מִמָּה שֶׁלּוֹ:
39וַיִּפְרְשׂוּ סְדֶּרֶן עַל-הָעֲרֵמָה ,וַיַּשְׁלִיכוּ לְתוֹךְ מַאֲשֶׁר לוֹ ,אֶחָד עֶגֶל־זָהָב וְאֶחָד מַטְבֵּעַ:
40וגם אבני אוניקס ,בדליום ,פנינים ושיש ,השליכו בני כוש אל משה על הערמה ,וגם כסף וזהב להרבה מאוד.
מא וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים וְאֶת־אֶנִיקס אֲשֶׁר נָתְנוּ לוֹ כָּל־בְּנֵי־כוּשׁ וַיָּשֶׂמֵּה בְּאוֹצְרָתָיו:
42וימלך משה על בני כוש ביום ההוא תחת קיקיאנוס מלך כוש.

פרק73

1בשנת החמישים וחמש שנה למלכות פרעה מלך מצרים ,היא בשנת המאה וחמשים ושבע שנה לירידת בני ישראל מצרים ,מלך משה בכוש.
2בן עשרים ושבע שנה היה משה במלכו על כוש וארבעים שנה מלך.
ג וַיִּתֵּן יְהוָה לְמֹשֶׁה חן וְחֵן בְּעֵינֵי כָּל בְּנֵי כוּשׁ וַיֶּאֱהַבְתָּו בְּנֵי כוּשׁ מְאֹד וַיֶּחֱז מֹשֶׁה עַל יְהוָה וְעַל־הָאָדָם:
4וביום השביעי למלכותו ,וַיִּקְהֲאָסוּ כָּל-בְּנֵי כוּשׁ וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַיִּכְחוּו לוֹ אָרֶץ:
ה וַיְּדַבֵּר כָּל־הַנֵּיִם יַחַד ,לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר" :הֵן־לָנוּ עֵצָה וְנֵרְאֶה מַה־יֵּעָשֶׂה לָעִיר הַזֹּאת".
ו כי תשע שנים אנחנו צרים על העיר ולא ראינו את ילדינו ואת נשינו.
ז וַיַּעַן אֶתָם הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר ,אִם תִּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי כָּל אֲשֶׁר אֲצוֹם אֶתְכֶם ,וְנָתַן יְהוָה אֶת־הָעִיר בידנו ,וְנִכְבְּנָהּ.
8כי אם נילחם איתם כמו בקרב הקודם שהיה לנו איתם לפני מותו של קיקיאנוס ,רבים מאיתנו יפלו פצועים כמקודם.
ט ועתה הנה הנה עצה לכם בדבר הזה אם תשמעו בקולי ותינתן העיר בידינו
10וַיַּעֲנוּ כָּל-הַחֲלָק אֶת-הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר ,כָּל-אֲשֶׁר-יְצַוֶּה אֲדֹנֵינוּ ,אוֹ נַעֲשֶׂה.
יא וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה ,עֲבוּרוּ וְקָרוּ קוֹל בְּכָל-הַמַּחֲנָה לְכָל-הָעָם לֵאמֹר.
12כה אמר המלך לך היער והבא איתך מגוערי החסידה איש גוזל בידו
13וכל העובר על דבר המלך ,אשר לא יביא את בנו ,ימות ,וכל אשר לו יקח המלך.
14וְכַאֲשֶׁר תַּבִּיאֻתָם הֱיוּ בְּמִשְׁמָרֶךְ וְגַדֵּלָם עַד יִגְלָם וְלַמְּדֵם לַעֲלֹג כְּדֶרֶךְ צְרֵי הַנֵּץ:
15וַיִּשְׁמַע כָּל-בְּנֵי כוּשׁ אֶת-דִּבְרֵי מֹשֶׁה וַיָּקֻמוּ וַיַּשְׂרוּ קֶרֶזָה בַּמַּחֲנָה לֵאמֹר:
טז לכם ,כל בני כוש ,צו המלך הוא :לכו כולכם יחדו היער ותפסו שם את בני החסידות ,איש את גורו בידו ,והבאתם אותם הביתה.
17וכל העובר על צו המלך ימות ,והמלך ייקח את כל אשר לו.
יח וַיַּעֲשֶׂה כָּל-הָעָם כֵּן ,וַיֵּצְאוּ הַיֶּעַר וַיִּטְפּוּ עַל-עֵצִים וַיִּתְפַּשְׂאוּ אִישׁ גֵּר בְּיָדוֹ אֶת-כָּל-גֵּר הַחֲסִידִים ,וַיָּבִיאוּ אֹתָם הַמִּדְבָּרָה וַיְּגַדְּלוּ אֹתָם בְּפִקְדּוֹת הַמֶּלֶךְ ,וַיְמִדוּ אֹתָם לִרְצֹר עֲלֵיהֶם כְּגֵרֵי הַנִּצִּים.
19ואחרי שגודלו החסידות הצעירות ,ציווה המלך להרעיבן שלושה ימים ,וכל העם עשה כן.
20וביום השלישי אמר אלהם המלך התחזקו והיו לאנשי חיל ולבשו איש שריו וחגרו חרבו עליו ואיש רכבו על סוסו ואיש ילדו לקח בידו
21וַיָּקֻמוּ וַיִּלְחֲמָה עַל־הָעִיר אֶת־מָקוֹם הַנַּחְשָׁנִים וַיַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ:
22וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־גְּדֵרוֹ בְּיָדוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מְקוֹם הַנְּחָשָׁכִים וַיֹּאמֶר אֱלֹהֶם הַמֶּלֶךְ שְׁלַחוּ אִישׁ אֶת־גְּדֵרוֹ עַל־הַנַּחְשָׁכִים:
23וַישלחו איש את חסידותו על פי המלך ,וַיָּרֻצוּ הַחסידות על הנחשים ,וַיִּטְרְפוּ אֹתָם כֻּלָּם וַיַּשְׁמִידוּ אֹתָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא.
24וכאשר ראו המלך והעם כי כל הנחשים הושמדו במקום ההוא ,הקים כל העם תרועה גדולה.
25וַיִּגְרוּבוּ וַיִּלְחֲמוּ עַל־הָעִיר וַיִּכְבְּאוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־הָעִיר:
26וַיָּמוּתוּ בַּיּוֹם הַהוּא אֶלֶף וְאַחַת אִישׁ מֵאִשׁ הָעִיר כָּל-יֹשְׁבֵי הָעִיר וּמִן-הָעָם הַצּוֹר לֹא-מָתוּן אֶחָד:
27וַיֵּלְכוּ כָל־בְּנֵי־כוּשׁ ,אִישׁ לְבֵיתָיו ,אֶל־אִשְׁתּוֹ וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר לָו:
28ובלעם החשם ,כראותו כי העיר נכבשה ,פתח את השער וינס הוא ושני בניו ושמונת אחיו וישובו מצרים אל פרעה מלך מצרים.

29הֵם הֵם הַמְכַשְּׁפִים וְהַחַטְשִׁים הַנִּזְכָּרִים בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה ,הָעֹמְדִים כְּעַד ה 'הַבִּיט אֶת מַגְוֹתֵיהֶם אֶת מִצְרָיִם:
30וַיִּכָּבֵד מֹשֶׁה אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ ,וְהוֹשִׁיבוּ אוֹ בְּנֵי כוּשׁ עַל־הַכִּסְאוֹ בַּתַּחַת קִיקְיָאנוּס מֶלֶךְ כוּשׁ
31וַיִּנְתְּנוּ אֶת-כֶּרֶת הַמַּלְכוּת עַל-רֹאשׁוֹ וַיִּנְתְּנוּ לוֹ לְאִשָּׁה אֶת-אֲדוֹנְיָה הַמַּלְכָּת כּוּשִׁית אֵשֶׁת קִיקְיָנוּס:
לב וַיִּרָא מֹשֶׁה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא־בָא אֵלֶיהָ וְלֹא־הִשְׁפַּט עֵינָיו אֵלֶיהָ.
33כי משה זכר את אשר השביע אברהם את אליעזר עבדו לאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען לבני ליצחק.
לד וגם את אשר עשה יצחק כאשר ברח יעקב מפני אחיו כאשר צוהו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען ולא תברית את כל בני חם
לה כי נתן יהוה אלהינו את חם בן נח ואת בניו ואת כל זרעו לעבדים לבני שם ולבני יפת ולזרעם אחריהם לעבדים עד עולם
36וְלֹא הִסְתַּב מֹשֶׁה אֶת-לִבּוֹ וְאֶת-עֵינָיו אֶל-אֵשֶׁת קִיקְיָאנֹס כָּל-יְמֵי מָלַךְ עַל-כוּשׁ
לז וירא משה את יהוה אלהיו כל חייו ,וילך משה לפני יהוה באמת בכל לבבו ובכל נפשו ;לא סרה מדרך הישר כל ימי חייו ;לא סרה מדרך ימין ושמאל אשר הלכו בו אברהם יצחק ויעקב.
38וַיְחַסֵּק מֹשֶׁה בְּמַלְכוּת בְּנֵי כוּשׁ וַיְנַחַת אֶת בְּנֵי כוּשׁ בְּחָכְמָתוֹ וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה בְּמַלְכוּתוֹ:
לט ובעת ההיא שמעו ארם ובני המזרח כי מת קיקיאנוס מלך כוש ,וימרד ארם ובני המזרח בכוש בימים ההם.
40וַיְקַבֵּץ מֹשֶׁה אֶת־כָּל־בְּנֵי־כוּשׁ עַם גָּבוֹר מְאֹד כַּשְּׁלֹשִׁים אֶלֶף־אִישׁ וַיֵּצֵא לְהִלָּחֵם בְּאֲרָם וּבְנֵי־קֶדֶם:
41וַיֵּלְכוּ בְּרֵאשֹׁנָה אֶל־בְּנֵי־הַקֶּדֶם ,וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי־הַקֶּדֶם אֶת־דְּבוּעָם ,וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם וַיַּעֲלוּ עִמָּהֶם לְשָׁחֳרָם.
42ותהיה המלחמה קשה על בני מזרח ,ויתן יהוה את כל בני מזרח ביד משה ,וייפלו חללים כשלוש מאות איש.
43וַיָּשׁוּ כָּל-בְּנֵי-הַקֶּדֶם וַיָּשִׁיבְעוּ מֹשֶׁה וּבְנֵי-כוּשׁ וַיִּשְׁכְּבוּ אֹתָם וַיַּגִּישְׁכוּ עֲלֵיהֶם מַס כְּמִנְהָם:
44ויעברו משם משה וכל העם אשר עמו ארצה ארם למלחמה
45וילכו גם אנשי ארם לקראתם וילחמו בהם ויתנם יהוה ביד משה ויפלו פצועים רבים מאנשי ארם
46וגם ארם נכנע על ידי משה ועל ידי אנשי כוש ,וגם הם נתנו את מסם.
47וַיַּכְבֵּא מֹשֶׁה אֶת-אֲרָם אֶת-בְּנֵי-קֶדֶם ,לִבְנֵי כוּשׁ ;וַיָּבוּ מֹשֶׁה וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ אֶל-אֶרֶץ כּוּשׁ.
48וַיֶּחֱזַק מֹשֶׁה בְּמַלְכוּת בְּנֵי כוּשׁ וַיְהִי יְהוָה עִמּוֹ וַיִּרְאוּ מִפָּנָיו כָל־בְּנֵי כוּשׁ

פרק74

1וַיָּמָת שָׁנִים מֵת שָׁאוּל מֶלֶךְ אֱדוֹם ,וַיִּמְלֹךְ בַּעַל חָנָן בֶּן עַכְבּוֹר ,תַּחְתָּיו:
2בשנת שש עשרה למלכות משה על כוש מלך בעל חנן בן עכבור בארץ אדום על כל בני אדום שלושים ושמונה שנה.
ג בימיו מרד מואב ביד אדום כי תחת אדום מימי חדד בן בדד והוא הכה אותם ואת מדין והכניע את מואב לאדום.
ד וכאשר מלך בעל חנן בן עכבור על אדום ,הסירו כל בני מואב את-אדום.
5וימת אנגיאס מלך אפריקה בימים ההם ,ואזדרובל בנו מלך תחתיו.
ו ובימים ההם מת ינאס מלך בני הכיתים ,ויקברוהו במקדשו אשר בנה לו בערב קנופיה למגורים ,ולטינוס מלך תחתיו.
ז בשנת עשרים ושתיים למלכות משה על בני כוש מלך לטינוס על בני כיתים ארבעים וחמש שנה.
8והוא גם בנה לעצמו מגדל גדול וחזק ,ובנה בו מקדש מפואר למגוריו ,לנהל את ממשלתו ,כמנהג.
9בשנה השלישית למלכותו הוציא כרוז לכל אנשיו המיומנים ,והם בנו לו ספינות רבות.
10ולטינוס אסף את כל כוחותיו ,והם באו באוניות ,והלכו לשם להילחם עם אזדרובל בן אנגיאס מלך אפריקה ,והם הגיעו לאפריקה ונלחמו עם אזדרובל וצבאו.
יא וַיִּגַב לַטִינוֹס אֶת-עַזְדְרוּבַל ,וַיִּקַח לַטִינוֹס מֵעַזְדְרוּבַל אֶת-אַמַּת הַמָּכָם אֲשֶׁר הֵבִיא אָבִיו מִבְּנֵי חִתִּים ,בַּקָּח אֶת-יַנְיָה בַּת-עוּזִי לְאִשָּׁה ,וַיִּפֵּר לַטִינוֹס אֶת-גֶּשֶׁר הַמָּכָם ,וַיַּכֶּה אֶת-כָּל-צַיָּל אֶת-עַזְדְרוּבַל מַכָּה חָזָה.
12ואנשי אזדרובל הנותרים התחזקו ,וליבם התמלא קנאה ,וחיזרו אחר המוות ,ושוב נלחמו עם לטינוס מלך הכיתים.
13והקרב היה קשה על כל אנשי אפריקה ,וכולם נפלו פצועים לפני לטינוס ועמו ,וגם המלך אזדרובל נפל בקרב ההוא.
14ולמלך אזדרובל הייתה בת יפה מאוד ,ששמה אושפזנה ,וכל אנשי אפריקה רקמו את דמותה על בגדיהם ,בגלל יופיה הרב ומראהה הנפלא.
15וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי לַטִינוֹס אֶת־אוּשְׁפֶּזְנָה בַּת־עַזְדְרוּבַל וַיְשַׁבְּחוּ אֹתָהּ לַטִינוֹס מַלְכָּם.
16וַיְצַוֶּה לַטִינוֹס לְהַבִּיאָהּ אֵלָיו ,וַיִּקַּח לוֹ אֶת-אוּשְׁפֶּזְנָה לְאִשָּׁה ,וַיָּבֹא לְדֶרֶךְ כִּתִּים.
17ואחרי מות אזדרובל בן אנגיאס ,כאשר לטינוס שב לארצו מהקרב ,קמו כל יושבי אפריקה ולקחו את אניבל בן אנגיאס ,אחיו הצעיר של אזדרובל ,והמליכו אותו במקומו על כל הארץ באפריקה.
18וכאשר מלך ,גזר על עצמו ללכת כיתים להילחם עם בני כיתים ,לנקום את משפט אזדרובל אחיו ואת משפט יושבי אפריקה ,והוא עשה כן.
19וַיַּעֲשֶׂה אֲנִיוֹת רַבָּה וַיָּבֹא שָׁמָּה וְכָל צַיָּלוֹ וַיֵּלֶךְ כִּתִּים:
20וַיְחַלֵּף אֲנִיבַל בְּנֵי חִתִּים וַיִּפְּלוּ בְּנֵי חִתִּים פְּלָגִים לִפְנֵי אֲנִיבַל וְלִפְנֵי צַיָּלוֹ וַיָּקָם אֲנִיבַל אֶת-אָחִיו:
כא וַיְהִי אֲנִיבַל נִלְחָם שְׁמֹנֶה שָׁנָה עִם-בְּנֵי הַחִתִּים ,וַיֵּשֶׁב אֲנִיבַל בָּאֶרֶץ הַחִתִּים וַיַּחֲנֶה שָׁם יָמִים מַרְבִּים.
22וַיַּךְ אֲנִיבַל אֶת-בְּנֵי-חִתִּים קשות מאוד ,וַיַּרַג אֶת-גְּדוֹלֵיהֶם וְשָׂרֵיהֶם ,וּמִן-הָעָם שֶׁאֶלֶף אִישׁ.
23ולאחר ימים ושנים ,שב אניבעל לארצו אפריקה ,והוא מלך בבטחה תחת אזדרובעל אחיו.

פרק75

א בעת ההיא בשנת שמונים ומאת שנה לירידת בני ישראל מצרים יצאו ממצרים גיבורי חיל שלשים אלף רגלים מבני ישראל ,כולם משבט יוסף מבני אפרים בן יוסף.
2כי אמרו מלאה המועד אשר כינה יהוה לבני ישראל בימי קדם אשר דבר אל אברהם.
ג וַיַּחְגְּרוּ הָאֵלֶּה וַיָּשִׂמוּ אִישׁ חַרְבּוֹ אֶל-יְרֵכוֹ וְאִישׁ כְּלִידוֹ עָלָיו וַיַּסְכוּ בְּכֹחָם וַיֵּצְאוּ יַחְדָּם מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה:
4אך צידה לדרך לא הביאו רק כסף וזהב ,ואף לחם ליום ההוא לא הביאו בידם ,כי חשבו לקחת את צידתם לשכר מאת הפלשתים , ואם לא ,יקחו אותה בכוח.
ה והאנשים האלה היו גברים גיבורים וגיבורים מאוד ,איש אחד רדוף אחרי אלף ושנים ירדו אחרי עשרת אלפים ,ובטחו בכוחם וילכו יחדיו ככאלה.
ו וַיָּבוֹ אֶת-אֶרֶץ גַּת וַיֵּרְדוּ וַיִּמְּצָא אֶת-רֹעֵי גַּת רֹעִים אֶת-מִקְנֵי בְּנֵי גַת:
ז וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָרֹעִים ,נְתוּ לָנוּ מִן־הַצֹּאן בַּמֶּכֶר וַאֲכַל כִּי־רְעֵבִים כִּי־לֹא־אָכַלְנוּ לֶחֶם הַיּוֹם.
ח וַיֹּאמְרוּ הָרֹעִים הַצֹּאן אוֹ בָּקָר הֵן כִּי נִתֵּן אוֹתָם לְךָ בַּשְׁכָּם וַיִּגְּשׁבוּ בְּנֵי אֶפְרַיִם לְקַחְתָּם בַּחֶרֶס:
ט וַיִּרְעוּ רֹעֵי גַּת עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁמַע זַעֲקָתָם מֵרָחוֹק וַיֵּצְאוּ אֲלֵיהֶם כָּל־בְּנֵי גַת:
10וַיִּרְאוּ בְנֵי גַת אֶת-רָעַת בְּנֵי אֶפְרַיִם ,וַיָּשׁוּ וַיִּקָּבְצוּ אֶת-אַנְיֵי גַת ,וַיִּלְבוּ אִישׁ אֶת-מַלְדּוֹ ,וַיֵּצְאוּ אֶל-בְּנֵי אֶפְרַיִם לַמִּלְחָמָה.
יא וַיִּלְחוּ עִמָּהֶם בְּגַעַת וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה קָשָׁה וַיַּכְתוּ אִישׁ מֵאֶלֶּה מֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא:
12וביום השני שלחו בני גת אל כל ערי פלשתים לבוא לעזרתם לאמר
13עלו אלינו ועזרנו לנו ונוכינו את בני אפרים אשר יצאו ממצרים לקחת את מקננו ולהילחם בנו ללא עילה.
יד ותמות נפש בני אפרים מרעב וצמא כי לא אכלו לחם שלשת ימים ויצאו מערי פלשתים לעזרת אנשי גת ארבעים אלף איש
15וְהָיוּ הָאֲנָשִׁים הַלָּה בַּמִּלְחָמָה עִם-בְּנֵי-אֶפְרַיִם ,וַיִּנָּתֵן יְהוָה אֶת-בְּנֵי-אֶפְרַיִם בְּיַד-פְּלִשְׁתִּים.
טז וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־בְּנֵי־אֶפְרַיִם אֶת־כָּל־יוֹצְאֵי מִצְרַיִם וְלֹא־נִשְׂרַת כָּל־עֲשֶׂרֶה־אִישׁ הַבָּרְחִים מִן־הַמִּשְׁחָק:
17כי הרעה הזאת הייתה מאת יהוה על בני אפרים כי עברו את דבר יהוה לצאת ממצרים בטרם בוא המועד אשר קבע יהוה בימי קדם לישראל
יח וגם מן הפלשתים נפלו הרבה ,כעשרים אלף איש ,וישאו אחיהם ויקברו אותם בעריהם.
19וַיִּשְׁתָּבוּ חֲלֵי בְּנֵי אֶפְרַיִם עֲזוּבִים בְּעֵמֶר גַּת יָמִים וָשָׁנִים רַבִּים וְלֹא הוּקְבוּרוּ וַיִּמְלָא הַגַּיָּה עַצְמוֹת אֲנָשִׁים:
20וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים הַבָּרְטִים מִן הַמִּלְחָמָה מִצְרַיִם וַיַּסְפּוּ לְכָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-כָּל-אֲשֶׁר קָרַת אֹתָם:
21וַיָּבֹא אֶפְרַיִם אֲבָדָם עֲלֵיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ:
22וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ ותלד בן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְרִיעָה כִּי־הִיא בְּעֵינָה בֵּיתוֹ:

פרק76

1ומשה בן עמרם עוד מלך בארץ כוש בימים ההם ,והוא הצליח בממלכתו ,והוא ניהל את בני כוש בצדק ובתמים.
2וַיֹּאֲהַבוּ כָּל-בְּנֵי כוּשׁ אֶת-מֹשֶׁה כָּל-יְמֵי מָלֹךְ עֲלֵיהֶם וַיִּפְרֹא מִמָּאוֹ כָּל-יֹשְׁבֵי אֶרֶץ כוּשׁ:
ג ובשנת הארבעים למלכות משה על כוש ,משה יושב על כסא המלכות ואדוניה המלכה לפניו ,וכל הנאצים יושבים סביבו.
4ותאמר אדניה המלכה לפני המלך והשרים מה הדבר הזה אשר אתם בני כוש עשיתם מזה ימים רבים
ה וידעת כי ארבעים שנה אשר מלך האיש הזה על כוש לא קרב אלי ולא עבד את אלוהי בני כוש.
ו ועתה שמעו בני כוש ואל תמלוך עוד האיש הזה עליכם כי לא מבשרנו הוא
7הנה מנקרוש בני גדל ,ימלוך עליכם ,כי טוב לכם לעבד את בן אדונכם ,מאשר לעבד זר ,עבד מלך מצרים.
ח וַיִּשְׁמַע כָּל-הָעָם וְחֻזְרֵי בְּנֵי-כוּשׁ אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבְּרָה אֲדוֹנְיָה הַמֶּלֶכָה בְּאָזְנֵיהֶם
9וכל העם התכונן עד הערב ,ובבוקר השכימו והמליכו עליהם את מנאקרוס בן קיקיאנוס.
10וַיִּרָאוּ כָּל-בְּנֵי כוּשׁ לְהוֹשִׁיט יָדָם בַּמֹּשֶׁה כִּי הִיהוּ עִם-מֹשֶׁה וְזָכְרוּ בְּנֵי כוּשׁ אֶת-הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לֹא-רָעוּ לוֹ.
יא וַיִּתְנַתוּ בְּנֵי כוּשׁ מַתְנָאוֹת רַבָּה לְמֹשֶׁה וַיִּשְׁלַחוּ מֵאִתָּם בְּכָבוֹד גָּדוֹל:
יב וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵאֶרֶץ כוּשׁ ,וַיֵּלֶךְ לְמָלוֹךְ עַל כוּשׁ .וַיְהִי מֹשֶׁה בֶּן שִׁים וְשֶׁשָּׁנָה בְּצֵאת מֵאֶרֶץ כוּשׁ :כִּי מֶה 'הָיָה הַדָּבָר ,כִּי הָיָה הַמָּתֶן אֲשֶׁר יָמִיד בְּעֲדָמִים ,לְהוֹצִיא אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵעֲנֵי בְּנֵי חָם.
13וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה אֶל־מִדְיָן כִּי יָרָא לְשׁוּב מִצְרַיִם מִפְּנֵי פַּרְעֹה וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל־בָּאֵר מַיִם בְּמִדְיָן
יד וַתֵּצְאוּ שֶׁבַת בְּנוֹת רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי לִרְעוֹת אֶת-צֹאן אֲבִיהֶם.
15וַיָּבֹאוּ אֶל־הַבָּאֵר וַיַּשְׁקוּ מַיִם אֶת־צֹאן־אֲבִיהֶם.
טז וַיָּבֹאוּ רֹעֵי מִדְיָן וַיְגַרְשֶׁה אֶת־הַצָּאֵר:
17וַיָּבֹאוּ הַבָּתָּה אֶל-רְעוּאֵל אֲבִיהֶם וַיַּסְפּוּ לוֹ אֶת-הַכֹּר שֶׁעָשָׂה לָהֶם מֹשֶׁה:
18וַיֹּאמְרוּ ,אִישׁ מִצְרִי הַצִּיל אוֹתָנוּ מִמִּי־רֹעִים ,שָׁאֵב לָנוּ מַיִם וַיַּשְׁקֶה אֶת־הצֹּאן.
19וַיֹּאמֶר רְעוּאֵל אֶל-בְּנָתָיו וְאִי הוּא לָמָּה עֲזָבְתֶן אֶת-הָאִישׁ
20וַיִּשְׁלַח לוֹ רְעוּאֵל וַיִּקָאֵהוּ וַיָּבִיאֵהוּ וַיֹּאכַל עִמּוֹ לֶחֶם.
21ויגד משה לרעואל כי ברח ממצרים וכי מלך ארבעים שנה על כוש וכי לקחו ממנו את הממלכה ושלחוהו בשלום בכבוד ובמתנות

22וַיִּשְׁמַע רְעוּאֵל אֶת-דִּבְרֵי מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר רְעוּאֵל בְּלִבּוֹ אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֶת-הָאִישׁ הַזֶּה אֶל-הַמַּכָּל וַאֲשֶׁר אֶת-בְּנֵי כוּשׁ כִּי-בָרַח מִפְּנֵיהֶם:
23וייקחו אותו וישימו בבית הכלא ,ויהי משה בכלא עשר שנים ,ובהיותו משה בבית הכלא ,ותרחם עליו ציפורה בת רעואל ,ותסמכה
אותו בלחם ובמים כל הימים.
24וכל בני ישראל עוד בארץ מצרים ועבדו את מצרים בכל עבודה קשה ויד מצרים הייתה קשה על בני ישראל בימים ההם.
25בעת ההיא הכה יהוה את פרעה מלך מצרים ויגף את מכת צרעת מכף רגלו ועד ראשו על אכזריות בני ישראל הייתה המכה הזאת
בעת ההיא מאת יהוה על פרעה מלך מצרים
26כי שמע יהוה אל תפילת עמו בני ישראל ותגיע אליו צעקתם על עמלם הקשה
27אך לא שב אפו מהם ,ויד פרעה עוד נטה על בני ישראל ,וחזק פרעה את עורפו לפני יהוה ,ויגביר את עולתו על בני ישראל ,וימרר
את נפשם בכל עבודה קשה.
28וַיִּתֵּה יְהוָה אֶת־הַמֶּכֶּה בַּפַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּשְׁאַל מֵחַכְמָיו וּמֵכַשְּׁפִים לְרַפְּאֵהוּ:
29וַיֹּאמְרוּ לוֹ חכמיו וְמַכְשְׁפָיו ,אֲשֶׁר אִם יְשְׁמְסוּ דָּם יְלָדִים קְטַנִּים בַּפַּצְעָתִּים ,יִרְפָּא.
30וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֲלֵיהֶם וַיִּשְׁלַח אֶת-מַשְּׁרָיו גֹּשֶׁן אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַחַת אֶת-בָּנֵיהֶם הַטַּפָּנִים:
31וַיֵּלְכוּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיִּקְחוּ אֶת־עוֹלָלֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵחֵיק אִמָּתָם בַּחֲקִיקָה וַיָּבִיאוּ אֶל־פַּרְעֹה יוֹם יוֹם וַיַּרְגִּיאוּ אֶת־הָרֹפִים וַיִּמְגִּיאוּ
אֶת־הַמָּגָה כֵּן עָשׂוּ כָּל־הַיָּמִים:
לב וְהָיָה מִסְפַּר הַנִּנִּים אֲשֶׁר הָרְגָה פַּרְעֹה שְׁלֹשׁ מֵאָה שִׁבְעִים וְחַמָּה:
33ולא שמע יהוה אל רופאי מלך מצרים ותגבר המגפה מאוד
34וַיִּקֶּה פַּרְעֹה עֶשֶׂר שָׁנִים בַּמֻּגֶּפָה הַהִיא וַיַּעֲדֵר לֵב פַּרְעֹה עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:
35וַיַּעֲבֵר עֶשֶׂר שָׁנִים הוֹסִיף יְהוָה לְפָעֹה בְּמַכּוֹת הָרְעוֹת:
36וַיַּכֵּהוּ יְהוָה בְּגֶרֶב רָע וְבִחֲלָה בְּקֶבֶן וְהַמַּגָּה הַהוּא הַפְּגָעָה שְׁחִין חָמָה:
37בעת ההיא באו שני שרי פרעה מארץ גושן אשר שם היו כל בני ישראל ויבאו בית פרעה ויאמרו אליו ראינו את בני ישראל רפים
במלאכתם ורשלנים במלאכתם
38וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת-דִּבְרֵי שָׂרָיו וַיִּחַר אַפּוֹ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מְאֹד כִּי נֶגְרַע מְאֹד מִמְּכַל גּוּפוֹ:
לט ויען ויאמר עתה כי ידעו בני ישראל כי חליתי והם פנו ולעגו לנו ועתה רתמו לי את מרכבתי ואלך גושן ואראה את לעג בני ישראל
אשר הם לעגנים לי ורתמו לו עבדיו את המרכבה
40ויקחו אותו ורכבו עליו על סוס ,כי לא היה יכול לרכוב בעצמו;
מא וַיִּקַּח עָלָיו עֲשָׂרָה פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רֹגְלִים וַיֵּלֶךְ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גֹּשֶׁן:
42וכאשר הגיעו אל גבול מצרים ,עבר סוסו של המלך אל מקום צר ,מוגבה בחלק החלול של הכרם ,מגודר משני צדדיו ,והשדה
השפל והמישורי היה משני צדדיו.
43והסוסים רצו במהירות במקום ההוא ולחצו זה את זה ,והסוסים האחרים לחצו על סוסו של המלך.
44וַיִּפֹּל סוּס הַמֶּלֶךְ אֶל הַשְּׁפָלָה בְּעֵת הַמֶּלֶךְ רָכַב עָלָיו ,וַיִּפֹּל הַמֶּלֶךְ וַתִּהְפֹּרֶת עַל פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁכַּב הַסּוּס עַל הַמֶּלֶךְ ,וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ כִּי כָבוּ
מְאֹד.
45וַיִּקְרַע בַּשָּׂר הַמֶּלֶךְ מִמֶּנּוּ וַיִּשְׁבְּרוּ עַצְמוֹתָיו וְלֹא יָכוֹל רַכָּב כִּי מֵאֵת יְהוָה הָיָה לוֹ הַדָּבָר הַזֶּה כִּי שָׁמַע יְהוָה אֶת-צְעָקַת עַמּוֹ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
וְאֶת-צְעָקָם:
46וַיִּשָּׂאוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו עַל־כְּתֵפָם קֶטַע־בַּעְתָּם וַיָּשִׁיבוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם וְגַם־הַפָּרָשִׁים אֲשֶׁר־עָמּוֹ שָׁבוּ מִצְרַיִם
47וַיַּשְׁכִּימוּ אוֹ בְּמִטָּתוֹ ,וְהַמֶּלֶךְ יָדַע כִּי הָיָה קוֹל לְמוֹת ,וְתָבֹא אֲפָרָנַת הַמֶּלֶךְ אִשְׁתּוֹ ,וַיֵּבְךְּ הַמֶּלֶךְ בְּכִי בְּכִי עָלָה גָּדוֹל.
48ויבאו כל אדניו ועבדיו ביום ההוא ויראו את המלך בצרה ההיא ויבכו עמו בכי גדול.
49ושריו של המלך וכל יועציו יעצו למלך למלוך תחתיו בארץ את מי שיבחר מבניו
50ולמלך היו שלושה בנים ושתי בנות אשר ילדה לו אפראנית המלכה אשתו ,מלבד ילדי הפילגשים של המלך.
51ואלה שמותיהם ,הבכור אותרי ,השני אדיקם ,והשלישי מוריון ,ואחיותיהם ,שם בתיה הבכורה ושם אקוזי השנייה.
52ואותרי בכור המלך היה אידיוט ,נמהר ומהיר בדבריו.
53וְעָדִיקָם אִישׁ חָכָם וְיָדַע בְּכָל חָכְמַת מִצְרַיִם ,וְעָס בְּשָׂר ,וְנָמַר קוֹמָה מְאֹד ,גַּמָּה אֲמָה אֶחַת.
54וכאשר ראה המלך את עדיקם בנו חכם וחכם בכל דבר ,גזר המלך את דעתו למלוך תחתיו לאחר מותו.
55וַיִּקַּח לוֹ אִשָּׁה ,אֶת-גְּדוּדָה בַּת-אֲבִילוֹת ,וְהוּא בֶּן-עֶשְׂרַת שָׁנִים ,וַיָּלֶדָה לוֹ אַרְבָּעָה בָּנִים.
56ואחר כך הלך ולקח שלוש נשים ויולד שמונה בנים ושלוש בנות.
57והמהומה גברה מאוד על המלך ,ובשרו הסריח כבשר פגר שהושלך על השדה בקיץ ,בחום השמש.
58וכאשר ראה המלך כי התחזקה בו מחלתו מאוד ,צוה להביא אליו את בנו אדיקם ,וימלוהו למליכו על הארץ תחתיו.
נט וַיָּמָת מֵעֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ בַּבְּשָׁמָה וְחֶרְפָּה וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּקֶבֶר מַלְכֵי מִצְרַיִם בְּצוֹעַן מִצְרַיִם
60אך לא חנטו אותו כדרך המלכים ,כי בשרו היה רקוב ,ולא יכלו לגשת לחנטו אותו בגלל הצחנה ,לכן קברו אותו בחיפזון.
61כי מאת יהוה הייתה הרעה הזאת אליו כי גמל לו יהוה את הרעה על הרעה אשר עשה בימיו לישראל
62וַיָּמָת בְּפַחַד וּבְבֹשֶׁה ,וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ אדיקם תַּחְמוֹ.

פרק77

א בן עשרים שנה היה אדיקם במלך על מצרים ארבע שנים מלך.
2בשנת מאתים ושש שנה לירדת ישראל מצרים מלך עדיקם על מצרים ולא ימיר מלכו על מצרים כממלכת אבותיו.
ג כי מלול אביו מלך תשעים וארבע שנה במצרים ויחלה עשר שנים וימת כי רשע לפני יהוה
ד וַיִּקְרָא כָּל-מִצְרַיִם ,אֶת-עַדִּיקָם פַּרְעֹה ,כְּשֵׁם אֲבוֹתָיו ,כְּמִדְרַכָּם לַעֲשׂוֹת בְּמִצְרַיִם.
ה וַיִּקְרָא כָּל חכמי פרעה שְׁמוֹ עַדִּיקָם אַחוּץ כִּי נִקְרָא אַחוּץ בְּמִצְרַיִם:
ו וְעַדִּיקָם הָיָה כְּעוּר מְאֹד ,וְהָיָה אֲמָה וְזֶד ,וְהָיָה לוֹ זָקָן גָּדֵל הַגְּבִיעָה עַד כַּפָּלֵי רַגְלָיו.
7וַיֵּשֶׁב פַּרְעֹה עַל כִּסֵּא אָבִיו לָמְלוֹךְ עַל מִצְרַיִם וַיְהִי חָכְמָתוֹ בְּמִשְׁכָּמְתּוֹ:
8ובמלכותו עלה על אביו ועל כל המלכים שלפניו ברשע ,ויגדל עולו על בני ישראל.
ט וילך עם עבדיו גושן אל בני ישראל ,ויחזק את העבודה עליהם ,ויאמר אלהם השלימו את מלאכתכם יום יום ,ואל תרפו ידיכם ממלאכתנו מהיום הזה ומעלה כאשר עשיתם בימי אבי.
10וַיַּשְׂמֵן עֲלֵיהֶם שְׂפָרִים מִקֶּרֶךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ,וְעַל הַשְּׂפָרִים הַשְּׁמָרִים מִקֶּרֶךְ עֲבָדָיו.
יא וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם מַד לְבָנִים לַעֲשׂוֹת כְּמִסְפָּר הַהוּא יוֹם בְּיוֹם וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ מִצְרַיִם
12בעת ההיא צוו שרשי פרעה את שוטריהם של בני ישראל כמצוות פרעה לאמר
13כה אמר פרעה עשה מלאכתך יום יום וכלה מלאכתך ושמר את מדד הלבנים היומי אַל תגרע
14וְהָיָה אִם-תַּחְסְרוּ בְלַבְנֵיכֶם הַיּוֹם ,אֶשְׁמִית אֶת-בְּנֵיכֶם הַגַּעֲדִים תַּחְמָם.
15וַיַּעֲשֶׂה פַּקְדֵי מִצְרַיִם כֵּן בַּיָּמִים הַהֵה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם פַּרְעֹה:
טז וְכִימְמַצֵּא חֶסֶר בְּמַד הַלְּבָנִים שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּלָבְנָם הַיּוֹם וְהָיוּ פַּרְעֹה הַלְּבָנִים הַחֲסָרִים וְהָיוּ קוֹלוֹת אֶת-נַשְׂרָאֵל לְמַעֲבָר הַלְּבָנִים וְהָיוּ קוֹלוֹת מֵחִיק אֻמָּם וְהָיוּ מִשְׁתַּחַת הַלְּבָנִים בָּבָנִים:
17בעוד אבותיהם ואמותיהם בוכים עליהם ובוכים כששמעו את קולות בכי תינוקותיהם בקיר הבניין.
יח וַיַּעֲצוּ פְּסָתֵי הַמַּשְׂחָקִים עַל יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁמִיכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-בָּנָן בָּבָנָה וַיַּשְׁמִיךְ אִישׁ אֶת-בְּנוֹ בְּחִירָה וַיַּשְׁמִיךְ עַל-בְּנוֹ עֵינָיו בֹכוֹת וְדִמְעָתוֹ נִרְגָּה עַל-בָּנוֹ:
19וַיַּעֲשֶׂה פֹּהֲרֵי מִצְרַיִם כֵּן לְעוֹלְלֵי יִשְׂרָאֵל יָמִים רַבִּים וְלֹא חָמַל אִישׁ וְלֹא חָמַל עַל עוֹלְלֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
20ומספר כל הילדים שנהרגו בבניין היה מאתיים ושבעים ,חלקם בנו עליהם במקום הלבנים אשר נותרו חסרות על ידי אבותיהם , וחלקם הוציאו מתים מן הבניין.
כא וְהַמַּעֲבָד הַנִּטְלָה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּיַמֵּי עַדִּיקָם הִתְעַבְדָה בְּעֲבָדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּיַמֵּי אָבִיו:
22וַיִּנְאֲנחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹמָם מִפְּעֻבְדָם הַכָּבֵד כִּי אָמְרוּ לֵב הֵן בַּמָּת פַּרְעֹה וַיָּקֵל בָּנוּ מִמַּעֲבָדֵנוּ:
23וַיִּרְבּוּ אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָאַחֲרָנָה מִמַּעֲשֶׂה הָרִשׁוֹנָה וַיִּנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת וַיַּעֲלוּ אֶל־הָאֱלֹהִים עַל־עֲמֹדָם:
24וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְאֶת-צַעֲקָתָם בַּיָּמִים הַהֵה וַיִּזְכֹּר לָהֶם אֶת-בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר-כָּרַת אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב:
25וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת-מַשָּׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְאֶת-מַעֲבֹדָם בַּיָּמִים הַהֵה וַיַּחְבֹּר לְהֲשִׁיעָם:
26ומשה בן עמרם עוד היה כלוא בבית הבור בימים ההם בבית רעואל המדייני וציפורה בת רעואל הייתה מכלה אותו בסתר יום יום.
27וַיְהִי מֹשֶׁה בְּבוֹרֶן בְּבֵית רְעוּאֵל עֶשְׂרֶה שָׁנִים.
28ולקץ עשר שנים ,אשר הייתה שנת מלכות פרעה על מצרים ,תחת אביו.
29וַתֹּאמֶר צִפּוֹרָה אֶל-רְעוּאֵל אָבִיהָ ,אֵין אִישׁ יְשָׂרֵל וְאֵין מְבַקֵּשׁ אֶת-הָעִבְרִי ,אֲשֶׁר-כָּסַרְתָּ עַתָּה בְּכֹלָא עֶשְׂרֶה שָׁנִים.
30ועתה אם טוב בעיניך נשלח ונראה אם חי הוא אם מת אך אביה לא ידע כי תמכה בו
31וַיַּעַן רְעוּאֵל אָבִיהָ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַמַּעֲשֶׂה כָּךְ כִּי יִהְיֶה כָּל־אִישׁ בְּכֹלָא בְּלֹא־אֲכֹל עֶשְׂרֶה שָׁנִים וְחַי:
לב ותען צפורה את אביה לאמר" :האם שמעת כי גדול ונורא אלהי העברים ועושה להם נפלאות בכל עת."
33הוא אשר הציל את אברהם מאור כשדים ואת יצחק מחרב אביו ואת יעקב ממלאך ה 'אשר נאבק עמו במעברת יבוק.
34וגם עם האיש הזה עשה הרבה דברים ,הוא הציל אותו מנהר מצרים ומחרב פרעה ומבני כוש ,כך גם יוכל להציל אותו מרעב ולהחיות אותו.
35וַיַּעֲשֶׂה הַדָּבָר טוֹב בְּעֵינֵי רְעוּאֵל וַיַּעֲשֶׂה כְּדַבֵּר בָּתוֹ וַיִשַׁלַּח הַבֹּהָר לְדַעַר מַה-עָשָׂה לְמֹשֶׁה:
36וירא ,והנה משה יושב בתוך הבור ,עומד על רגליו ,משבח ומתפלל אל אלהי אבותיו.
37וַיְצַוֹּן רְעוּאֵל אֶת־מֹשֶׁה וּהוֹצִיא מִן־הַבֹּר וַיְגַלַּח אֹתוֹ וַיְחַלֵּף בְּגַד־כֵּלָיו וַיֹּאכַל לֶחֶם
38ואחרי כן ,וילך משה אל גן רעואל אשר מאחורי הבית ,ויתפלל שם אל יהוה אלהיו אשר עשה לו נפלאות גדומות.
39ויהי בהתפללו ויביט אליו כנגדו ,והנה מקל ספיר מונח באדמה ,אשר היה נטוע בתוך הגן.
40וַיִּגַּשׁ אֶל־הַמֶּטֶל וַיַּרְא וְהִנֵּה שֵׁם יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת חָקוּת עָלָיו כָּתוּב וְחָרוּף עַל־הַמֶּטֶל:
41וַיִּקְרָא וַיִּשְׁטֹ אֹתוֹ וַיִּתָרֵשׁ אֹתוֹ כְּעֵץ יַעַר מִן הַסֶּבֶר וְהַמָּקֵט בְּיָדוֹ.
42וזה המקל אשר נעשו בו כל מעשי אלהינו אחרי ברא את השמים ואת הארץ ואת כל צבאם ימים נהרות וכל דגיהם
43וַיִּרָשׁ אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם מִגַּן־עֶדֶן וַיִּקַּח אֶת־הַמַּעֲדֶן בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֵד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִקָּח מִמָּהּ:
44וַיָּרֶד הַמַּטֶּה אֶל־נֹחַ וַיִּתֵּן לַשֵּׁם וּלְצַרְעָיו עַד־הַבָּא בְּיַד־אַבְרָהָם הָעִבְרִי:
45וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־יָקָרוֹ לְיִצְחָק בְּנוֹ ,וַיִּתֵּן לוֹ גַּם־אֶת־הַמַּטֵּל הַזֶּה.
46וַיִּבְרַח יַעֲקֹב פַּדָּן אֲרָם וַיִּקְחָהּ בְּיָדוֹ וַיָּשָׁב אֶל־אָבִיו לֹא־הִשְׁבִּיהָ מִבָּעָיו:
47וגם כי ירד מצרים לקח אותה בידו ויתנה ליוסף חלק אחד מעל אחיו כי לקח אותה יעקב בכח מאת עשו אחיו

48ואחרי מות יוסף באו אדירי מצרים בית יוסף ,והמקל היה ביד רעואל המדייני ,ובצאתו ממצרים ,לקח אותו בידו ,ושתלה אותו בגנו.
49וַיִּשְׁפְּסוּ כָּל־גִבּוֹרֵי הַקִּינִי לְתַרְפּוֹנָהּ בַּת־צִפּוֹרָה בִּתּוֹ וְלֹא צָלֵחַ:
50וַיָּשָׁב הַמַּעֲצָה הַהוּא נָטוּעַ בְּגַן רְעוּאֵל עַד שָׁבוּ הַזָּכָן לוֹ וַיִּקָּחֵנוּ
51וַיַּרְא רְעוּאֵל אֶת-הַמֶּטֶל בְּיַד-מֹשֶׁה וַיִּתְּמָה לָו אֶת-צִפּוֹרָה בִּתּוֹ לְאִשָּׁה:

פרק78

א בעת ההיא מת בעל חנן בן עכבור מלך אדום וייקבר בביתו בארץ אדום
2ואחרי מותו שלחו בני עשו אל ארץ אדום ויקחו משם איש אשר באדום ושמו חדד וימלוהו עליהם תחת בעל חנן מלכם
ג וַיִּמְלֹךְ הֲדַד עַל-בְּנֵי אֱדוֹם שְׁמוֹנֶה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה.
ד וַיַּעֲשֶׂה מָלוֹךְ וַיַּעֲשֶׂה לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי מוֹאָב לְהַכְּכִילֵם אֶת-יְדֵי בְּנֵי עֵשָׂו כַּאֲשֶׁר הָיוּ מִלְּשָׁנָה ,וְלֹא יָכֹל כִּי שָׁמְעוּ בְּנֵי מוֹאָב אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה , וַיָּקֻמוּ וַיְּהָרוּ לִבְחֹר עֲלֵיהֶם מֶמֶלֶךְ מֵאֲחֵיהֶם.
ה וַיִּקָּסְפוּ אַחַר־כָּאן עָם גָּדוֹל וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־בְּנֵי־עַמּוֹן אֶחָם לְעֹזֵר לְהִלְחֵם בְּחֲדַד מֶלֶךְ־אֱדוֹם:
ו וַיִּשְׁמַע הֲדַד אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי מוֹאָב וַיִּרָא מִפְּנֵיהֶם מְאֹד וַיְּמֵד מִלְּלְחָם עֲלֵיהֶם:
7בימים ההם לקח משה בן עמרם במדיין את ציפורה בת רעואל המדייני לאשה.
8ותלך צפורה בדרכי בנות יעקב צדקת שרה ורבקה רחל ולאה לא הייתה אלא צדקתן.
ט ותהר צפורה ותלד בן ויקרא שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נוכריה ולא מל את ערלתו על פי רעואל חותנו
10וַתַּהַר שׁוֹפֶת וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּמָּלֵה אֶת-עֲרָלָתוֹ וַתִּקְרָא שְׁמוֹ אֱלִיעֶזֶר כִּי אָמַר מֹשֶׁה כִּי הָיָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתִי לְעֹזֵר וַיְּצִיעֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה:
יא וַיִּרְבֶּה פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם מְאֹד אֶת-עֲבֹד בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בַּיָּמִים הַהֵם וַיּוֹסִיף לְהַכְבִּיד אֶת-עוֹלוֹ עַל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל:
12וַיְּצַוֹּן לְהוֹצִיא שְׁמָרָה בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר אַל-תָּנִים עוֹדְפִים לָעָם לַעֲשׂוֹת לִבְנֵי לִבְנֵי לָלוֹ וַיִּקָּסְפוּ לָהֶם תֶּבֶן כַּאֲשֶׁר יִמְצָא:
13וגם את מספר הלבנים אשר יעשו יתנו ביום יום ולא גרעתם מהם דבר כי בטלים הם במלאכתם.
יד וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַזֶּה וַיִּסְפְּלוּ וַיִּנְחוּ וַיִּקְעוּ אֶל־יְהוָה מִמְּרַר־נַפְשָׁם:
15וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-צַעֲקַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּרְא אֶת-הַלַּחֲרִיצִים אֲשֶׁר-לַחֲצוּ אֹתָם מִצְרַיִם:
טז וַיְּקַנֵּא יְהוָה בְּעַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת-קוֹלָם וַיְּשַׁלְּחָם מֵעֱנֵי מִצְרַיִם לְתִתַּת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזָּה:

פרק79

1ובימים ההם רעה משה את צאן רעואל המדיני חותנו מעבר למדבר סין והמקל אשר לקח מאת חותנו בידו
2ויהי יום אחד ,ותע עז מן הצאן ,וירדף אחריו משה ,ויבא אל הר האלהים ,חורב.
ג וַיָּבֹא אֶל־חוֹרֵב וַיֵּרָא שָׁם אֵלָיו יְהוָה בַּסְּחַ וַיִּמְצָא אֶת־הַסֶּחַ בָּעַר בָּאֵשׁ וְלֹא־הָיָה לָאֵשׁ עַל־הַסֶּחַ לְכַלּוֹתוֹ:
ד וַיִּתְמַּשֶּׁה מְאֹד מִמַּרְאֶה הַזֶּה ,אֲשֶׁר לֹא אֻכַּר הַסְּנֶה ,וַיִּגַּשׁ לִרְאוֹת אֶת הַגְּבוּרָה הַזֶּה ,וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִן־הָאֵשׁ וַיְצַו... רֵד מִצְרַיִם אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדּוֹ.
ה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ שֻׁב מִצְרַיִם כִּי מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְּחַבְּרִים אֲשֶׁר קֻשְׁאֶת־נַפְשֶׁךָ וְדַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה לְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ:
ו וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹת וּמַפְתָּתִים בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵי פַּרְעֹה וְעֵינֵי נְתָנָיו לְמַעַן יֹאמִינוּ כִּי יְהוָה שְׁלָחָיו:
ז וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶל־כֹּל־אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה ,וַיָּשָׁב אֶל־חָמוֹ ,וַיַּגֶּד־לוֹ אֶת־הַדָּבָר ,וַיֹּאמֶר לוֹ רְעוּאֵל ,לֵךְ בְּשָׁלוֹם.
ח וַיָּקָם מֹשֶׁה לָלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּקַּח אֶת־אִשּׁוֹ וְאֶת־בָּנָיו עִמּוֹ וַיְהִי בַּפַּנְדֶּק בַּדֶּרֶךְ וַיֵּרֶד מַלְאַךְ אֱלֹהִים וַיְּחַקֵּשׁ עָלָיו:
9וַיֶּחֱץ לַמָּרְגוֹ בְּגֵין בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ ,כִּי לֹא מָל אוֹ ,וְהֵפֵר אֶת-הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה אֶת-אַבְרָהָם.
י כי שמע משה אל דברי חותנו אשר דבר אליו לבלתי למול את בנו בכרו על כן לא מול אותו.
יא ותרא צפורה את מלאך ה 'מחפש סיבה במשה ותדע כי הדבר הזה מפני שלא מול את גרשם בנה
יב ותמהר ציפורה ותקח מן האבנים החדות אשר שם ותמל את בנה ותציל את אישה ואת בנה מיד מלאך ה.'
13ואהרן בן עמרם אחי משה היה במצרים מהלך על שפת הנהר ביום ההוא.
יד וַיֵּרָאֶלָיו יְהוָה בָּמָקוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ נָא אֶל־מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגָּא אֵלָיו בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקֵהוּ:
טו וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת-עֵינָיו וַיַּרְא אֶת-צִפּוֹרָה אֵשֶׁת-מֹשֶׁה וְאֶת-בָּנֶיהָ וַיֹּאמֶר אֶל-מֹשֶׁה מִי-אֵלֶּה-לָךְ
טז וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה אֵלָיו אִשִּׁי וְבָנַי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים בְּמִדְיָן וַיָּעַר הַדָּבָר אַהֲרֹן בְּגַן הָאִישָׁה וְבָנֶיהָ:
יז וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה שַׁלַּח אֶת־הָאִישָׁה וְאֶת־בָּנֶיהָ וַיֵּלְכוּ בֵּית־אָבִיהָ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶל־דִּבְרֵי אַהֲרֹן וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:
18ותשוב צפורה ובניה ויבאו בית רעואל וישבו שם עד בוא העת אשר פקד יהוה את עמו ויוציאם ממצרים מיד פרעה
19וַיָּבֹא מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן מִצְרַיִם אֶל-עַד בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיְּדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם אֶת-כָּל-דִּבְרֵי יְהוָה וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹדֶת:
20וישכמו משה ואהרן ממחרת וילכו בית פרעה וייקחו את מקל האלהים בידם.
כא וכאשר באו אל שער המלך ,ושני אריות צעירים כלואים שם בכלי ברזל ,ולא יצא ולא בא איש מפניהם ,אלא אם כן צוה המלך לבוא ,ויבאו החשפים והוציאו את האריות בלחשיהם ,והביאו אותם אל המלך.
22וַיַּהַר מֹשֶׁה וַיָּרֶא אֶת הַמַּעֲלָה עַל הָארִיוֹת וַיִּשְׁחְרָם וַיָּבֹא מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ

23 גם האריות באו עמהם בשמחה ,והם הלכו אחריהם ושמחו ככלב שמח על אדוניו בבואו מן השדה.
24 וַיַּרְא פַּרְעֹה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּתְמַהּ מְאֹד מְאֹד בַּשְּׁמוּעָה כִּי מַרְאֵיהֶם כְּמַרְאֵי בְנֵי אֱלֹהִים:
25 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תְּשָׁא וַיַּעֲנוּ לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵי־הָעִבְרִים שְׁלָחָנוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעַבְדֻנִי:
26 וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת-דִּבְרֵיהֶם וַיֶּחֱרַד מִפְּנֵיהֶם מְאֹד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ הַיּוֹם וְשׁוּבוּ אֵלַי מָחָר וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ:
27 וַיֵּלְכוּ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה לְבִלְעָם הַחַשְׁמָשׁ וְלַיַּנֵּס וְלַיַּמְבְּרֵס בָּנָיו וּלְכָל הַחַשְׁמָשִׁים וְהַיּוֹצְרִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
28 וַיַּגִּיד לָהֶם הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ מֹשֶׁה וְאַהֲרוֹן אָחִיו ,וַיֹּאמְרוּ הַחַרְמִים אֶל הַמֶּלֶךְ ,וְאֵיךְ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים אֵלֶיךָ ,בְּגִין הָאֲרָיוֹת הַנִּכְרִים בַּשַּׁעַר.
29 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ ,כִּי נָשְׂאוּ שִׁבְטָם עַל הָאֲרָיוֹת וַיִּשְׁתַּחֲרוּם וַיָּבֹאוּ אֵלַי ,וְגַם הָאֲרָיוֹת שָׂמְחוּ עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר שֶׁשִּׂמְחָה כַּלֶּב לִפְגֹּשׁ אֲדֹנָיו.
30 וַיַּעַן בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַחַשְׁמָשׁ אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר אֵלֶּה לֹא־אֲשֶׁר־חַשְׁמָשִׁים כָּמֹנוּ.
31 ועתה שלחו להם ויבאו וננסה אותם ויעש המלך כן
לב ובבקר שלח פרעה לקרוא למשה ולאהרון לבוא לפני המלך וייקחו את מטה האלהים ויבאו אל המלך וידברו אליו לאמר
33 כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי ועבדני
34 ויאמר אלהם המלך ,אך מי יאמין לכם כי מלאכי אלוהים אתם וכי על פי פקודתו אתם באים אליי?
35 ועתה תן פלא או אות בדבר הזה ,ואז ייאמנו הדברים אשר תדבר.
36 וַיְּהִי אַהֲרֹן וַיַּשְׁלֵךְ אֶת-הַמַּטֶּה מִיָּדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי הַמַּטֶּה לְנָחָשׁ:
37 וַיִּרְאוּ הַמְכַשְּׁפִים זֹאת וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ אֶת-מַטֵּה אֶל-הָאָרֶץ וַיִּהְיוּ לִנְחָשִׁים:
38 וַיַּרְא נַחַשׁ מַטֵּה־אַהֲרֹן אֶת-רֹאשׁ וַיִּפְתַּח אֶת-פִּיהָ לִבְלֹעַ אֶת-מַטֵּי הַחַטְמִים:
39 וַיַּעַן בִּלְעָם הַחַשְׁמָר וַיֹּאמֶר הַדָּבָר הַזֶּה מִי מִקֶּדֶם כִּי בָלַע נָחָשׁ אֶת-חֲבֵר...
40 ועתה השיב אותו למטה כאשר היה בראשונה ,וגם אנחנו נחזיר את מטותינו כאשר היו בראשונה ,ואם מטהך יבלע מטותינו , וידענו כי רוח אלהים בך ,ואם לאו ,אתה רק אומן כמונו.
מא וַיְּהִי אַהֲרֹן וַיֵּט אֶת־יָדוֹ וַיַּחֲזֵק בִּזְנַבְת הַנָּחָשׁ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּיָדוֹ וַיַּעֲשׂוּ הַמְכַשְּׁפִים כֵּן בְּמַטֵּהֶם וַיַּחֲזוּ אִישׁ בִּזְנַבְת נְחָשׁוֹ וַיְהִי לְמַטְבִּים כְּרִאשֹׁנָה:
42 וכאשר החזירו אותם למטות ,בלע מטה אהרן את מטותיהם.
מג וירא המלך את הדבר הזה ,ויצו להביא את ספר הזכרונות אשר למלכי מצרים ,ויביאו את ספר הזכרונות דברי הימים למלכי מצרים אשר כל-אלילי מצרים כתובים בו כי חשבו למצוא בו את שם יהוה ולא מצאו.
44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן הֵן לֹא מָצָאתִי אֶת־שֵׁם אֱלֹהֵיכֶם כָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה וְלֹא־יָדַעְתִּי שְׁמוֹ:
45 ויענו היועצים והחכמים את המלך ,שמענו כי אלהי העברים בן חכמים הוא ,בן מלכים קדמונים.
46 וַיֹּסֶף פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֹא־יָדַעְתִּי אֶת־ה 'אֲשֶׁר־הִגַּדְתֶּם וְאֲשַׁלַּח אֶת־עַמּוֹ:
47 וַיַּעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים שְׁמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עָלֵינוּ מִימֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיְשַׁלְּחֵנוּ אֹמֹר לָכָה אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעַבְדֻנִי:
48 ועתה שלח אותנו ונלך דרך שלשת ימים במדבר ושם נזבח לו כי מימי ירידנו מצרים לא לקח מידנו לא עולה ולא מנחה ולא זבח ואם לא תשלח אותנו וחר אפו בך ויכה את מצרים או במגפה או בחרב
49 ויאמר אלהם פרעה הגידו לי את כוחו ואת גבורתו ויאמרו אליו הוא ברא את השמים ואת הארץ את הימים ואת כל דגיהם הוא יצר את האור וברא את החושך והמטיר על הארץ והשקה אותה והצמח עשב ועשב ברא את האדם ואת הבהמה ואת חיות היער ואת עוף השמים ואת דגי הים ועל פיו יחיו וימותו:
50 כי ברא אותך ברחם אמך ויתן בך נשמת חיים ויגדל אותך וישמך על כסא מלכות מצרים ולקח ממך את נשימתך ואת נפשך והשיב אותך אל האדמה אשר לקחת משם.
51 וַיִּחַר אַף הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵיהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אִם מִי בְּכָל-אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּךְ נָהָר לִי וְאֶתְנֵהוּ לִי עֲשִׂיתִיהוּ:
52 ויגרש אותם מעליו ,ויצוה את העבודה על ישראל להיות קשה יותר מאשר אתמול ומלפני כן.
53 ויצאו משה ואהרן מלפני המלך ויראו את בני ישראל במצב רע כי הכבדו העובדים את מלאכתם מאוד:
54 וישב משה אל יהוה ויאמר למה רעת את עמך כי מאז באתי לדבר אל פרעה את אשר שלחתני רע מאוד הוא את בני ישראל
55 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה־תִּרְאֶה כִּי־בְיָד־נְטוּיָה וּבְמַכָּבוֹת קָדוֹת יְשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ:
56 וישבו משה ואהרן בתוך אחיהם בני ישראל במצרים.
57 ובני ישראל ,המצרים ,מררו את נפשם בעבודה הקשה אשר הטילו עליהם.

פרק80

1 וַיַּעֲבֹר מִקֵּץ שְׁנַיִם וַיְשַׁלַּח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־פַּרְעֹה לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּלְשַׁלְּחָתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
2 וילך משה ויבא בית פרעה וידבר אליו את דברי יהוה אשר שלחו ולא שמע פרעה בקול יהוה ויעורר אלהים את כוחו במצרים על פרעה ועל נתניו ויך אלהים את פרעה ואת עמו מכות גדולות וקשות מאוד:
ג וַיְשַׁלַּח יְהוָה בְּיַד אַהֲרֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל־מֵי מִצְרַיִם לְדָם וְכָל־נַהֲרָיו וַנְהָרָיו:
4 וַיָּבֹא הַמִּצְרִי לִשְׁתּוֹ וַיַּרְאֶה אֶת-כַּדּוֹ וְהִנֵּה כָּל-הַמַּיִם הָפוּ לְדָם וַיָּבֹא לִשְׁתּוֹ מִכֹּסוֹ הָפוּ מַיִם בַּכֹּס לְדָם
5 וכאשר לשה אשה את בצקה ומבשלת את מאכלה ,נהפך מראם כדם.

ו וַיְשַׁלַּח יְהוָה שָׁב וַיַּעֲלֵךְ אֶת־כָל־מַמֵּמֵיהֶם צְפַרְדָעִים וַיָּבֹאוּ כָּל־הַצְפָרְדָעִים אֶל־בָּתֵּי מִצְרָיִם:

7 וכאשר שתו המצרים ,ונתמלא בטנם צפרדעים ,והם רקדו בבטנם כאשר הם רוקדים בנהר.

8 וכל מי שתייתם ומי בישולם הפכו לצפרדעים ,וגם בשכבם במיטתם זיעתם הוליכה צפרדעים.

ט על כל זאת לא שב אף יהוה מעליהם ותיט ידו על כל מצרים להכותם בכל מכה כבדה

10 וַיְשָׁלַח וַיְכֶה אֶת־עַפְרָם לְכִינִים וַיְהִי הַכִּינִים בְּמִצְרַיִם גָּבָה שְׁתֵּי־אַמָּה עַל־הָאָרֶץ:

יא והכינים היו רבות מאוד בבשר אדם ובבהמה בכל יושבי מצרים וגם על המלך ועל המלכה שלח יהוה את הכינים ויעצו את מצרים מאוד על הכינים

12 אך זאת לא שב אף יהוה וידו עוד נטויה על מצרים

13 וַיְשַׁלַּח יְהוָה אֶת־כָּל־חַיַּת־הַשָּׂדֶה מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ וַיַּשְׁמַת אֶת־כָּל־מִצְרַיִם ,אֶת־הָאָדָם וּבְהֵמָה וְאֶת־הָעֵץ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם.

14 וַיְשַׁלַּח יְהוָה נְחָשִׁים שָׂרִים ,עַקְרַפִּים ,עַכְבָּרִים ,סְמוּרִים וקרפדות ,ואת שאר הזוחלים בעפר.

טו נחיל זבובים ,צרעות ,פרעושים ,חרקים ויַתְשׁוּמִים ,כל נחיל למינו.

טז וַיָּבֹא כָּל-רֹמֵשׂ וְחַיַּת הַכָּנָף לְמִינָם מִצְרַיִם וַיֵּעָצֵר אֶת-מִצְרָיִם מְאֹד:

17 וַיָּבֹאוּ הַפַּרְעֹשִׁים הַזְּבוּבִים ,אֶל־עֵינֵי הַמִּצְרִים וְאֶל־אוֹזְנֵיהֶם.

18 ותבא עליהם הצרעה ותגרש אותם ,ויצאו משם אל חדריהם הפנימיים ,ותרדף אותם.

19 וַיֵּחָבְאוּ הַמִּצְרִים מִפְּנֵי נְחִיל הַבְּהֵמָה וַיִּנְעוּ אֶת-דַּלְתֹתָם אַחֲרֵיהֶם ,וַיְצַוֶּה אֱלֹהִים אֶת-הַסּוּלְנוֹת אֲשֶׁר בַּיָּם לַעֲלֹת וַיֵּלֶךְ מִצְרַיִם

20 וְהָיוּ לָהּ זְרוֹעוֹת אֲרֻכּוֹת ,עֶשְׂרֶה אֲמָתִים כְּאַמַּת אִישׁ.

21 ותעלה על הגגות ותגלה את הקורות ואת הרצפת ותחתום ,ותשלח את ידה אל הבית ותסיר את המנעול ואת הבריח ותפתח את בתי מצרים.

22 ואחר כך בא נחיל החיות אל בתי מצרים ,והשמיד נחיל החיות את המצרים ,ויגרום להם צער רב.

23 אך זאת לא שוב אף יהוה מעל המצרים וידו עוד נטויה עליהם

24 וַיְשַׁלַּח אֱלֹהִים אֶת־הַמֶּבֶר וַתִּפְלַד הַמֶּבֶר בְּסוּסִים וְבַחֲמוֹרִים וְבַגְּמַלִּים וְבַעֲדָרִים וְבַצָּא וְבָנָשָׁם:

25 וַיַּשְׁכִּימוּ הַמִּצְרִים בַּבֹּקֶר לְהוֹצִיא אֶת-מִקְנָם לְרֶעָה וַיִּמָּצוּ אֶת-כָּל-מִקְנָם מֵת:

26 וְנָשַׁר מִבְּהַר מִצְרַיִם אֶחָד מֵעֶשֶׂר ,וּמִבְּהַר יִשְׂרָאֵל בְּגֹשֶׁן לֹא מֵתָה אֶחָד:

27 וַיַּשְׁרֵחַ אֱלֹהִים בְּבַשְׂרֵי מִצְרַיִם וַתִּקְרַע אֶת-עוֹרָם וַיְהִי לְגַרֶד חָרֵד בְּכָל-מִצְרַיִם מִכַּף רַגְלָיִם עַד-קָדְשָׁם:

28 וְהָיוּ שְׁחִינִים רַבִּים בְּבַשְׂרָם וַיִּבֹל בַּשְׂרָם עַד הִתְרַקֵּב וְנָרְקָבוּ:

29 אך זאת לא שב אף יהוה וידו עוד נטויה על כל מצרים

30 וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּרָד כָּבֵד מְאֹד וַיַּכֶּף אֶת־גַּפְנֵיהם וַיִּשְׁבֵּר עֲצֵי־פְּרִיהֶם וַיִּבְשֵׁם וַיֵּרֶד עֲלֵיהֶם

31 וגם כל עשב ירוק יבש ואבד ,כי אש מעורבת ירדה בתוך הברד ,על כן הברד והאש אכלו את הכל.

לב וגם האדם והבהמה אשר נמצאו בחוץ ,אבד מלהבות האש והברד ,וכל-האריות הצעירים היו מותים.

לג וישלח יהוה ויביא ארבה רב מצרים את החסל ואת השלום ואת החרגול ואת החגול ארבה למינו ויאכל את כל אשר השאיר הברד

34 וַיִּשְׂמְחוּ הַמִּצְרִים בַּחֲרָבִים ,אֲשֶׁר אֶת-יְבוּל הַשָּׂדֶה ,וַיִּדְגוּ אוֹתָם בְּרֹב וַיַּמְלִיחוּ אוֹתָם לֶאֱכֹל:

לה וַיְהִיב יְהוָה רוּחַ יָם עָזָה וַיִּשָּׂא אֶת־כָּל־הַחֲרָבִים אֲשֶׁר מַלְחָתִים וַיִּשְׁלָחֵם לְיַם־סוּף וְלֹא־נָשַׁר חֲרָבָה אֶחָד בְּגְבֻל מִצְרָיִם:

36 וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים חֹשֶׁךְ אֶת-מִצְרַיִם וְהָיְתָה חֹשֶׁךְ כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וְפַתְרוֹס שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְלֹא יָכוֹל אִישׁ רָאָה אֶת-יָדוֹ בְרָשָׁא אֹתָהּ אֶל-פִּיו:

37 בעת ההיא מתו רבים מבני ישראל אשר מרדו ביהוה ולא שמעו אל משה ואל אהרן ולא האמינו בהם כי אלוהים שלחכם

38 ואשר אמרו לא נצא ממצרים פן נאבד ברעב במדבר שוממה ולא שמע בקול משה.

39 וַיְּגַפֵּהֶם יְהוָה בִּשְׁלֹשֶׁת יְמֵי הַחֹשֶׁךְ וַיְקַבְּרוּ אֹתָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיָּמִים הַהֵה וּבְלֹא יָדְעוּ אֹתָם וְלֹא יִשְׂמְחוּ בָּהֶם:

40 ויהי החשך גדול מאוד במצרים שלשת ימים וכל האדם אשר עמד בבוא החשך נותר עומד במקומו והיושב נותר יושב והשכב נותר שוכב באותו מצב וההלך נותר יושב על הארץ באותו מקום ויהי הדבר הזה לכל המצרים עד עברו החשך:

מא וַיִּלְפוּ יְמֵי הַחֹשֶׁךְ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר חֲגוּ חַגְכֶם וַעֲשֶׂה פֶּסַח כִּי הִנֵּה אָנֹכִי בָא בְּאֶחָד הַלַּיְלָה בֵּית כָּל־מִצְרַיִם וְהִכֵּיתִי כָּל־בְּכוֹרָם מִבְּכוֹר אָדָם עַד־בְּכוֹר בְּהַבְהֵמָה וְכַאֲשֶׁר אֶת־פַּסְחְכֶם וְאֶפְסַח עַל־כֵּךְ:

42 וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא:

43 ויהי באחצות הלילה ויצא יהוה בתוך מצרים ויכה את כל בכור מצרים מבכור אדם ועד בכור בהמה

44 וַיָּקָם פַּרְעֹה בַּלַּיְלָה הוּא וְכָל-עַבְדָיו וְכָל-מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדוֹלָה בְּמִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַהוּא כִּי לֹא הָיָה בַּבַּיִת אֲשֶׁר לֹא-יְהִי בָּהּ גַּפְרָה:

45 גם דמויות בכורי מצרים ,אשר היו חרוטות בקירות בתיהם ,נהרסו ונפלו ארצה.

46 אפילו עצמות בכוריהם אשר מתו לפני כן ואשר קברו בבתיהם ,נאספו על ידי כלבי מצרים בלילה ההוא ,נגררו לפני המצרים והשליכו לפניהם.

47 וַיִּרְאוּ כָּל-מִצְרִים אֶת-הָרָעָה הַזֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם פִּתְּם וַיִּקְעֲקוּ כָּל-מִצְרִים קוֹל גָדוֹל:

48 ויבכו כל משפחות מצרים בלילה ההוא איש על בנו ואיש על בתו בכורתו ושמע המון מצרים מרחוק בלילה ההוא

49 ותצא בתיה בת פרעה עם המלך בלילה ההוא לבקש את משה ואת אהרן בבתיהם ,ומצאו אותם בבתיהם אוכלים ושותים ושמחים עם כל ישראל.

50 וַיֹּאמֶר בַּתְּיה אֶל־מֹשֶׁה הַזֶּה גְּמַל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְךָ אֲשֶׁר גִּדַּלְתִּיךָ וְאֲשֶׁר הִבָּאת אֶת־הָרָעָה הַזֶּה עָלַי וְעַל־בֵּית אָבִי:

51 וַיֹּאמֶר לָהּ מֹשֶׁה הֲלֹא עֶשְׂרֶת מַכָּה הִבִּיט יְהוָה אֶת-מִצְרַיִם הַפָּעָה עָלֶיךָ רָעָה מֵאֶחָד מֵהֶם הַפָּגָה עָלֶיךָ אֶחָד מֵהֶם וַתֹּאמֶר לֹא:

52 וַיֹּאמֶר לָהּ מֹשֶׁה כִּי־אַתָּה בְּכוֹרָה לְאֻמֶּךָ לֹא־תָּמוּת וְלֹא־תְהִי רָעָה בְּתוֹךְ מִצְרָיִם:

53ותאמר מה-טוב לי כי-אראה את-המלך ואת-אחי ואת-כל-ביתו ואת-נתניו ברעה הזאת אשר-אבדים בכורותיהם עם-כל-בכורי מצרים
54ויאמר לה משה ,לא שמעו אחיך וביתו ונשרתו משפחות מצרים אל דברי יהוה ;על כן באה עליהם הרעה הזאת.
55וַיגש פרעה מלך מצרים אל משה ואל אהרן ואל בני ישראל אשר היו עמהם במקום ההוא ויתפלל אלהם לאמר
56קומו ולקחו את אחיכם את כל בני ישראל אשר בארץ ואת צאנם ואת בקרם ואת כל אשר להם לא ישאיר דבר רק התפללו בעדיי אל יהוה אלהיכם
57ויאמר משה אל פרעה הנה כי בכורת אמך אתה ואל תירא כי לא תמות כי צוה יהוה תחיה להראותך את כוחו הגדול ואת זרועו הנטויה החזקה
58וַיְצַוֶּה פַּרְעֹה לְשַׁלַּח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּעֱזוּ כָּל-מִצְרַיִם לְשַׁלְּחָם כִּי-אָמְרוּ כֻּלָּנוּ אוֹבְדִים:
59וַיְשַׁלַּח כָּל-מִצְרַיִם אֶת-יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשֶׁר גָּדוֹל ,בְּצֹאן וּבְקָר וּבְכָרִים יְקָרִים ,כִּשְׁבוּעַת יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין אַבְרָהָם אָבִינוּ.
60וַיִּתְהַבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּצֵאת בַּלַּיְלָה וַיָּבֹאוּ הַמִּצְרִים אֲלֵיהֶם לְהוֹצֵא אֵלֶיהָ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הַגְּנָבִים אָנוּ כִּי נְצֵא בַּלָּיְלָה:
61וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵל־מִצְרַיִם כְּלֵי כֶסֶף וְכלי זָהָב וְבַגָּדִים וַיְּבְזִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם:
62וַיֵּמֶּר מֹשֶׁה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל-נָהָר מִצְרַיִם וַיַּעֲלֶה שָׁם אֶת-אֲרוֹן יוֹסֵף וַיִּקָּחוֹ עָלָיו:
63וַיַּעֲלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶת-אַרוֹן-אָבִיו עָמוֹ ,וְאִישׁ אֶת-אַרוֹנוֹת-שִׁבְטוֹ.

פרק81

1וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכּוֹת כַּשֵּׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלֵי לְבַד הַטָּף וּנְשֵׁהֶם:
2וגם המון רב עלה איתם ,וצאן ובקר ,ובקר רב.
ג וַיְהִי מוֹרְשׁוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה עֶשְׂרֵה שָׁנָה:
ד וַיַּעֲבֹר מֵתִים וְעֶשְׂרֵה שָׁנִים וַיּוֹצֵא יְהוָה אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה:
ה וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּמִגּוֹשֶׁן וּמִרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסוּכוֹת בַּחֲמִשָּׁה יוֹם לְחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן:
ו וַיִּקְבְּרוּ מִצְרַיִם אֶת־כְּכֹרֵיהֶם אֲשֶׁר הַגְּהִיוֹהָה וְכָל־מִצְרַיִם קָבְרוּ אֶת־חֲלִיתָם שְׁלֹשֶׁת יָמִים:
ז וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִסּוּכוֹת וַיַּחֲנוּ בְּאֵתוֹם בִּקְצֵי הַמִּדְבָּר:
ח וביום השלישי ,אחרי קבורת בכוריהם ,קמו אנשים רבים ממצרים ,וילכו אחרי ישראל להשיבם למצרים ,כי חרטו על אשר שלחו את בני ישראל מעבדותם.
ט וַיֹּאמֶר אִישׁ אֶל-רֵעָיו :הֲרֵי מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן דִּבְרוּ אֶל-פַּרְעֹה לֵאמֹר :נֵלֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּרָה וְנַזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ.
10ועתה השכימו בבוקר ונביאם בחזרה ,והיה אם ישובו עמנו מצרים אל אדוניהם ,אז ידענו כי אמונה בהם ,ואם לא ישובו ,אז נלחם בהם ,ונביאם בחזרה בכוח גדול וביד חזקה.
יא וַיָּקֻמוּ כָּל-אֲדֹרֵי פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר וְעִמָּהֶם כַּשְּׁבַע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הָיוּ שָׁם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל:
12וַיִּרְאוּ כָּל-מִצְרַיִם וְהִנֵּה מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן וְכָל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים לִפְנֵי פִּי-חִירוֹת אֹכְלִים וְשֹׁתִים וְחַגְשִׁיגִים אֶת-חַג ה'
13וַיֹּאמְרוּ כָּל-מִצְרַיִם אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הֲנָה אֲמַרְתֶּם שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְנִזְבַּח לֵאֱלֹהֵינוּ וְנָשׁב:
יד ועתה היום הזה חמשה ימים מאז הלכתם ,למה לא תשובו אל אדוניכם?
טו וַיַּעֲנֶה אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן לֵאמֹר כִּי הָעֵד בָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא תּוֹסִיפוּ שָׁבוּ מִצְרַיִם וְנֵלַכְנוּ אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב ודבש אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לַאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ
טז וַיִּרְאוּ אֲדֵי מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵיהם לָשׁוּב מִצְרַיִם וַיַּחֲגוּרוּ לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל:
יז וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת-לֵב בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עַל-מִצְרַיִם וַיַּכְּפוּ אֵלֶּה מַכָּה קָשָׁה וַתִּקְשֶׁה הַמִּצְרַיִם וַיָּבֹא כָּל-מִצְרַיִם מִפְּנֵי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל כִּי-נִפְחוּ רַב מִמָּהֶם בְּיַד-יִשְׂרָאֵל:
יח וַיֵּלֶךְ אֲדֹרֵי פַּרְעֹה מִצְרַיִם וַיַּגִּידוּ לְפַרְעֹה לֵאמֹר בָּנָסוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְשׁוּבוּ עוֹסֵפֶר מִצְרַיִם וַיְּדַבֵּר אֵלֵינוּ כָּךְ מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן:
19וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּסְתַּכֵּל לְבָנָיו וַיִּסְתַּכֵּל עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּחֲרוּ אֲשֶׁר שָׁלְחוּ אֶת יִשְׂרָאֵל וַיֵּעָצוּ כָּל מִצְרַיִם אֶת פַּרְעֹה לְרַדֵּף אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשׁוּבוּם אֶל-סַבְלָתָם:
20וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אֶחָיו מַה-זֹּאת אֲשֶׁר עָשִׂינוּ ,כִּי-שָׁלַחְנוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵעֲבָדֵנוּ.
21וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב כָּל־מִצְרַיִם לְרַדֵּף אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי חָפֵץ יְהוָה לְהַפְּכֵל אֶת־מִצְרַיִם בַּיָּם־סוּף:
22ויקם פרעה וירתם את מרכבתו ויצו את כל המצרים להתאסף ולא נשאר איש אחד כי אם הטף והנשים
23ויצאו כל המצרים עם פרעה לרדוף את בני ישראל ,ומחנה מצרים היה מחנה גדול וכבד מאוד ,כעשרת מאות אלף איש.
24וַיֵּלֶךְ כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה וַיִּרְדֹּף אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיבֵם מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם חֹנִים עַל-יַם-סוּף
25וישאו בני ישראל את עיניהם ויראו את כל המצרים רודפים אחריהם וייראו בני ישראל מפניהם מאוד ויצעקו בני ישראל אל יהוה.
26וַיִּתְפַּלְּגוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַרְבָּעָה וַיִּפְלְגוּ בְּדַעֲוָתָם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי מִצְרַיִם וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־אַחֲרֵיהֶם:
27והחילוק הראשון היה לבני ראובן ,שמעון ויששכר ,והם גמרו להשליך את עצמם בים ,כי פחדו מאוד מפני המצרים.
28וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אַל־תִּירָאוּ ,עֲמְדוּ וְרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת־יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם.
29והחילוק השני היה של בני זבולון ,בנימין ונפתלי ,והם החליטו לשוב למצרים עם המצרים.
30וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אַל-תִּירָאוּ כִּי כַּאֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם כֵּן לֹא-תִרְאוּ אֹתָם עוֹד עַד-עוֹלָם:

31והחילוק השלישי היה מבני יהודה ויוסף ,והם גמרו ללכת לקראת המצרים ולהילחם בהם.
32וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם עִמְדוּ בְּמַקְדֹתֵיכֶם כִּי יְהוָה נִלְחָם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲשׁוּ:
לג והחילוק הרביעי היה לבני לוי גד ואשר ,ויעצו ללכת בתוך מצרים לבלכם ,ויאמר משה אלהם ,עמדו במקומכם ואל תיראו ,רק קראו אל יהוה ויושיע אתכם מידם.
34וַיָּקָם מֹשֶׁה מִתּוֹךְ הָעָם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר:
לה יהוה אלוהי כל הארץ ,הושע עכשיו את עמך אשר הוצאת ממצרים ;ואל יתפארו המצרים כי להם כוח וגבורה.
לו ויאמר יהוה אל משה למה תצעק אליי דבר אל בני ישראל וילכו ונטה את מטך על הים וקרע אותו ועברו בני ישראל דרכו
לז ויעש משה כן ,וישא את מטהו על הים ויבקע אותו.
38וַיִּתְחַלְּקוּ מֵי הַיָּם לִשְׁנֵים עָשָׂרֶה וַיַּעַבְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָרַגְלָה בְּנַעֲלֵיהֶם כְּאֵלֶּה עוֹבֵר אֶת־דֶּרֶךְ סָלוֹן:
לט וַיַּרְא יְהוָה אֶת-פְּתָתָיו לְבֵינֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וּבַיָּם בְּיַד-מֹשֶׁה וּאַהֲרֹן:
40וכאשר באו בני ישראל אל הים ,באו המצרים אחריהם ,וישבו מי הים עליהם ,וכולם שקעו במים ,ולא נשאר איש אחד ,חוץ מפרעה ,אשר הודה לה 'והאמין בו ,על כן לא הביאנו ה 'לאבד אותו בעת ההיא עם המצרים.
41וַיְצַוֶּה יְהוָה אֶל־מַלְאָךְ לְקַחְתּוֹ מִן־הַמִּצְרַיִם ,וַיַּשְׁלִיכוֹ אֶל־אֶרֶץ נִינְוֵה וַיִּמְלֹךְ עָלֶיהָ יָמִים מְרֻבָּם:
42וביום ההוא הושיע יהוה את ישראל מיד מצרים ,וראו כל בני ישראל כי אבד המצרים ,ויראו את יד יהוה הגדולה ,אשר עשה במצרים ובים.
43אז ישירו משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ביום אשר נפל יהוה את מצרים לפניהם
44וַיָּשִׁירוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל בְּיַחֲרָתָה לֵאמֹר אָשְׁרָה לַיהוָה כִּי גָּדוֹל הוּא סוּס וְרֹכְבוֹ הִשְׁלִיךְ לְהַיָּם הִנֵּה כָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים:
45אחרי כן הלכו בני ישראל למסעם ויחנו במרה ,ויתן יהוה לבני ישראל חוקים ומשפטים במקום ההוא במרה ,וצוה יהוה את בני ישראל ללכת בכל דרכיו ולעבדו.
46ויסעו ממרה ויבאו אלים ובאלים היו שנים עשר מעינות מים ושבעים עצי תמרים והילדים חנו שם על המים
47וַיִּסְעוּ מֵעֵלִים וַיָּבֹאוּ אֶל-מִדְבַּר סִין בַּחֲמִשָּׁה יוֹם לַחֹדֶשׁ שֵׁנִי לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם:
48בעת ההיא נתן יהוה את המן לבני ישראל לאכל ,וַיַּמְטֵר יהוה לחם מן השמים לבני ישראל יום יום.
מט וַיֹּאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה כָּל-יָמֵי הֱיֹתָם בַּמִּדְבָּרָה עַד-בֹּאוּ אֶל-אֶרֶץ כְּנַעַן לְרִשְׁתָּהּ:
50וַיֵּצְעוּ מִמִּדְבַּר סִין וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ:
51וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִים.
52וַיַּהֲבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים וַיָּבֹא עֲמָלֵק בֶּן אֱלִיפַז בֶּן עֵשָׂו אֲחִי צְפוֹ לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל:
53וַיָּבֹא עִמָּה שְׁמוֹנֶה מֵאָה וְאֶלֶף אִישׁ חַטְשָׁמִים וְחַטְשׁוֹת וַיִּכָּנֶה לַמִּלְחָמָה עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים:
54וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה גְדֹלָה וְקָשָׁה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ בְּיַד־מֹשֶׁה וְבִנְיֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְיַד־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן הָאֶפְרָתִי עַבְדֶּם־מֹשֶׁה:
55וַיַּכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-עֲמָלֵק וְאֶת-עַמּוֹ לְפִי-חֶרֶב וְהָיְתָה הַמִּלְחָמָה קָשָׁה מְאֹד עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
56ויאמר יהוה אל משה כתב את הדבר הזה לזכר לך על ספר ונתת אותו ביד יהושע בן נון עבדך וצווה את בני ישראל לאמר כי תבוא אל ארץ כנען ומחה תמחה את זכר עמלק מעל מתחת השמים
57ויעש משה כן ,ויקח את הספר ויכתב עליו את הדברים האלה לאמר
58זכר את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתך ממצרים
59אשר פגשך בדרך והכה את אחוריך ואת החלשים אחריך בהיותך עייף ועייף.
60והיה כי-ינוח לך יהוה אלהיך מכל אויביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נותן לך נחלה לרשתה ומחית את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכחוהו.
61והמלך אשר ירחם על עמלק או על זכרו או על זרעו הנה אנכי דרישת ממנו והכרתי אותו מקרב עמו
62וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר וַיְצוֹא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

פרק82

1וַיֵּצְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרְפִידִים וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינַי בְחֹדֶשׁ שְׁלִישִׁי לְצְאָתָם מִמִּצְרַיִם:
2בעת ההיא בא רעואל המדייני חותן משה וציפורה בתו ושני בניה כי שמע את נפלאות ה 'אשר עשה לישראל כי הציל אותם מיד מצרים
ג וַיָּבֹא רְעוּאֵל אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חָנָה־שָּׁם ,שָׁם הַר־אֱלֹהִים.
ד וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרָאת אֶת-חֲמוֹ בְּכָבוֹד גָּדוֹל ,וְכָל-יִשְׂרָאֵל עָמוֹ.
ה וַיָּשָׁב רְעוּאֵל וּבָנָיו בֵּין יִשְׂרָאֵל יָמִים רַבִּים וַיְּדַע רְעוּאֵל אֶת־ה 'מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָה:
ו ובחדש השלישי לצאת בני ישראל ממצרים ביום הששי נתן ה 'לישראל את עשרת הדברות בהר סיני.
7וַיִּשְׁמַע כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הָאֵלֶּה ,וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּיהוָה מְאֹד בַּיּוֹם הַהוּא.
ח וַיֵּשׁ כְּבוֹד יְהוָה עַל־הַר סִינַי וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הֶעָנָן וַיַּעֲלֶה אֶל־הָהַר:
ט ויהי משה על ההר ארבעים יום וארבעים לילה לא אכל לחם ולא שתה מים ויורהו יהוה את החקים והמשפטים ללמד את בני ישראל
10וַיִּכְּב יְהוָה אֶת־עֲשֶׂר הַדִּבְרוֹת אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־שְׁנֵי לַחַת־אֶבֶן אֲשֶׁר נָתַן אֶל־מֹשֶׁה לְצוֹת אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

יא וַיַּעֲבֹר מֵעֵצַת אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה כִּי כָּלָה יְהוָה דִּבֵּר אֶל־מֹשֶׁה עַל־הַר סִינַי וַיִּתֵּן יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶת־לַחֲלֹתֵי הָאֱלֹהִים:
יב וַיִּרְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מִתְאַבֵּר מֹשֶׁה לָרֶד מֵהָהָר וַיִּקָּהֲלוּ אֶל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲשֶׁר הָאִישׁ הַזֶּה מֹשֶׁה לֹא יָדַעְנוּ מַה-עָשָׂה לוֹ.
13ועתה קום עשה לנו אלהים אשר ילך לפנינו ולא תמות
14וַיִּרָא אַהֲרֹן מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד וַיְצַוֶּה לָבִיא לוֹ זָהָב וַיַּעֲשֶׂה מֵהֶם עֵגֶל מָסֵכֶת לָעָם:
15וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לְטֶרֶם יָרַדְתָּ מִן־הָהָר רֵדָה כִּי־הִשְׁחִית עַמְּךָ אֲשֶׁר־הוֹצֵיתָ מִמִּצְרָיִם:
טז עשו להם עגל מָסְכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וְעַתָּה סוּר מִנִּי וַאֲשַׁלֵּה אֹתָם מֵעַל הָאָרֶץ כִּי עַם קְשֵׁר עֹרֶף הֵם:
יז וַיְחַמֵּל מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי יְהוָה וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה עַל־הָעָם עַל־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיֵּרֶד אַחַר מִן־הָהָרֶן וּשְׁנֵי־לַחֲתֵי־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים לִפְנֵי־יִשְׂרָאֵל:
18וַיִּגַּשׁ מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה הָעָם וַיֶּחֱרֶה אֶפֶן מֹשֶׁה וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַלֻּחוֹת תַּחַת הָהָר:
19ויבא משה אל המחנה ויקח את העגל וישרף אותו באש ויטחן אותו עד אשר יהיה עפר דק ויזרה אותו על המים וישקה אותו לבני ישראל
20וַיָּמוּ מִן הָעָם בְּחַרְבוֹת אֶת-רֶגְבָתָיו כִּשְׁלֹשֶׁת-אֲלָפִים אִישׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת-הֶגֶל:
כא וַיֹּאמֶר מָחָר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלַי כִּפֵּר עַל־חַטָּאתֵיכֶם אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַיהוָה:
22וַיַּעֲלֶה מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֵּשֶׁב עִם־יְהוָה אַרְבַּעַת יוֹם וְאַרְבַּעַת לַיְלָה:
23וַיַּעֲמֵר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה עַד בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בַּעֲדֵי אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל-תְּפִלַּת מֹשֶׁה וַיַּעֲמַר יְהוָה עַל-יְהוָה עַל-יִשְׂרָאֵל:
24ויאמר יהוה אל משה לחצב שני לוחות אבן ולהעלותם אל יהוה ויכתב עליהם את עשרת הדברות
25ויעש משה כן ,וירד ויגזל את שני הלוחות ,ויעל אל הר סיני אל יהוה ;ויכתב יהוה את עשרת הדברות על הלוחות.
26ויהי משה עוד עם יהוה ארבעים יום וארבעים לילה ויורהו יהוה חקים ומשפטים לתת לישראל
27וַיְצַוֶּה אוֹ יְהוָה אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ מִקְדָּשׁ לַיהוָה לְשֶׁנִּרְכֶם שְׁמוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת-דְּמַת הַמִּקְדָּשׁ וְאֶת-דְּמַת כָּל-כָּלָיו:
28וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מֵאֶת־הָהָר וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדוֹ.
29ויבא משה אל בני ישראל וידבר אלהם את כל דברי יהוה וילמד אותם תורות וחקים ומשפטים אשר לימד אותו יהוה
30וַיַּגִּיד מֹשֶׁה לְבֵינֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-דָּבָר יְהוָה לַעֲשׂוֹת לוֹ מִקְדָּשׁ לְשִׁכֹּנֶת בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
31וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם מְאֹד עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה אֲלֵיהֶם בְּיוֹת מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ נַעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה אֵלֶיךָ:
לב ויקם העם כאיש אחד ויקומו תרומות למקדש ה ,'ויבאו איש את תרומתו של ה 'למלאכת המקדש ולכל-עבדתו.
לג וַיָּבִיא כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ,אִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא בְּרָשׁוֹ ,לְמַעֲבֹדַת מִקְדָּשׁ יְהוָה ,זָהָב ,כֶּסֶף ,וְנְחֹשֶׁת ,וְכָל-כֵּל-הַשְּׁמָעָה ,לֹא-הֵבִיאוּ.
לד ויבאו כל החכמים המלמדים במלאכה ויעשו את מקדש יהוה ככל אשר צוה יהוה איש במלאכה אשר למד בה ויעשו כל חכמי לב את המקדש ואת כליו ואת כל כלי עבודת הקודש כאשר צוה יהוה את משה
לה ותכלית מלאכת מקדש המשכן מקץ חמשה חדשים ויעשו בני ישראל את כל אשר צוה יהוה את משה.
36וַיָּבִיאוּ אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְכָל־כְּלָיו אֶל־מֹשֶׁה כְּמַצָּב אֲשֶׁר־רָאָה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן־עָשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל:
לז וירא משה את-המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה אתו יהוה ויברכם משה.

פרק83

1ובשנים עשר לחודש ,בעשרים ושלושה יום לחודש ,לקח משה את אהרן ואת בניו ,וילבש אותם בבגדיהם ,וימשח אותם ,ויעשה להם כאשר צוה אתו יהוה ;ויעלה משה את כל הקורבנות אשר צוה אתו יהוה ביום ההוא.
2וַיִּקַּח מֹשֶׁה אַתָּהָרוֹן וְאֶת-בָּנָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁבְעַת יָמִים תֵּשְׁבוּ בַּפֶּתַח הַשָּׁכֶן כִּי כֹּה צֻוֵּיתִי:
ג וַיַּעֲשֶׂה אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יְהוָה בְּדֶרֶךְ מֹשֶׁה וַיֵּשְׁבוּ שִׁבַע יָמִים בְּפֶת הַשָּׁכֶן
ד וביום השמיני ,הוא יום הראשון לחדש הראשון ,בשנה השנייה לצאת בני ישראל ממצרים ,הקים משה את-המקדש ;ויקם משה את-כל-כלי המשכן ואת-כל-כלי המקדש ;ויעש את-כל-אשר-צוהו יהוה.
ה ויקרא משה לאהרן ולבניו ויבאו את העלה ואת החטאת בעד עצמם ובעד בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה
ו ביום ההוא לקחו שני בני אהרן נדב ואביהוא אש זרה ויביאו אותה לפני ה 'אשר לא ציווה אותם ותצא אש מלפני ה 'ותאכל אותם וימתו לפני ה 'ביום ההוא
ז וביום אשר כלה משה להקים את המקדש ,החלו שרי בני ישראל להביא את קרבנם לפני יהוה לחנוכת המזבח.
ח וַיַּעֲלוּ אֶת־מַנְחָתָם ,נְשִׂיָּה אִישׁ לַיּוֹם אֶחָד ,נְשִׂיָּה לְיוֹם שָׁנֵה־יָמִים.
ט וכל-התרומות אשר הביאו ,איש ביומו :קערת כסף אחת ,שלושים ומאה שקל ,מזרק כסף אחד ,שבעים שקל ,בשקל הקודש ;שניהם מלאים סלת בלולה בשמן ,למנחה.
10כף אחת ,משקלה עשרה שקלים זהב ,מלאה קטורת.
יא פר בקר אחד ,איל אחד ,כבש שנה אחד לעולה.
12ושעיר עזים אחד לחטאת.
יג ולזבח שלמים שני בקר ,חמישה אילים ,חמישה שעירים ,חמישה כבשים בני שנה.
יד כֵּן עָשׂוּ שְׁנֵים עֶשְׂרֵה שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל יוֹם בְּיוֹם אִישׁ בְּיוֹמוֹ:
15וַיְהִי אַחֲרֵי כָּךְ בְּיוֹם עֶשְׂרֵה לַחֹדֶשׁ צִוָּה מֹשֶׁה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אֶת-הַפֶּסַח:
טז וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדָן בַּיּוֹם עָשָׂר לַחֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

יז ובחדש השני ביום הראשון בו ,דבר יהוה אל משה לאמר.
יח מנה את ראשי כל הזכרים בבני ישראל מבן עשרים שנה ומעלה אתה ואהרן אחיך ושנים עשר שרי ישראל.
19ויעש משה כן ,ויבא אהרן עם שנים עשר שרי ישראל ,ויפנו את בני ישראל במדבר סיני.
20וְהָיוּ מִפְקְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה שֵׁשׁ מֵאָה וְשָׁלֹשׁ אֲלָפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים:
כא ובני לוי לא נספרו בתוך אחיהם בני ישראל.
22וְהָיָה מִסְפַּר כָּל-הַמִּשְׂרָאֵל מִבֶּן-חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנֵי עֶשְׂרִים אֶלֶף ,מֵאֵת שִׁבְעִים וְשָׁלֹשָׁה:
23ומספר בני לוי ,מבן חודש אחד ומעלה ,היה עשרים ושנים אלף.
24וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה אֶת־הַכֹּהֲנִים אֶת־הַלְוִיִּם אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וּלְמַשְּׂאתוֹ לְשַׁמְשָׁא אֶת־מִקְדַּשׁ הַשָּׁכֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
25ובעשרים יום לחודש הסיר הענן מעל משכן העדות.
26בעת ההיא הלכו בני ישראל בדרכם ממדבר סיני וייסעו דרך שלשת ימים ונח הענן על מדבר פארן שם חרה אף יהוה בישראל כי כעסו את יהוה לבקש ממנו בשר לאכלו
27וישמע יהוה בקולם ויתן להם בשר ואכלו חודש אחד.
28ואחרי כן חרה אף יהוה בהם ,ויכהם מכה גדולה ,וייקברו שם ,במקום ההוא.
29וַיִּקְרָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי שָׁם קָבְרוּ אֶת-הָעָם הַתַּאֲבֹת בָּשָׂר:
30ויסעו מקברות התאוה ויחנו בחצרות אשר במדבר פארן
31וַיּוֹתֵר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲצֵרוֹת וַיִּחַר אֲפֶן יְהוָה בְּמִרְמִים בְּגַן מֹשֶׁה וַתִּצְרַעַת כַּשָּׁלֶג:
32ותהיה סגורה מחוץ למחנה שבעת ימים עד אשר תשוב אחר צרעתה.
לג וַיִּצְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּקֶץ מִדְבַּר פָּרָן:
34בעת ההיא וידבר יהוה אל משה לשלח שנים עשר אנשים מבני ישראל ,איש אחד לשבט ,ללכת ולחקור את ארץ כנען.
לה וישלח משה את שנים עשר האנשים ויבאו אל ארץ כנען לחקור ולבדוק אותה ויתרו את כל הארץ ממדבר סין עד רחב עד בא חמות
36וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיַּבִּאוּ־לוֹ אֶת־הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר בִּלְבָּם וַיַּעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים הַגִּיעוּ שְׁמוּעָה רָעָה אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גָּרוּ אֹתָהּ לֵאמֹר טוֹב לָנוּ שָׁבוּ מִצְרַיִם מִלֶּכֶת אֶל־הָאָרֶץ הַזֶּה אֶת־יֹשְׁבֶיהָ:
לז ויהושע בן נון וכלב בן יפונה ,אשר מן התורים את הארץ ,אמרו :הארץ טובה מאוד.
38אם חפץ בנו ה 'והביאנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו כי ארץ זבת חלב ודבש היא
לט ולא שמעו אלה בני ישראל ,ושמעו אל דברי עשרת האנשים אשר העלו שמועה רעה על הארץ.
40וישמע יהוה את תלונות בני ישראל ויאנס ויישב לאמר
41כי לא-יראה איש אחד מן הדור הרשע הזה את-הארץ מבן עשרים שנה ומעלה ,כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון.
42כי אם הדור הרשע הזה יאבד במדבר הזה ובניו באו אל הארץ ויירשו אותה ויחר אף ה 'בישראל ויתנודד אותם במדבר ארבעים שנה עד קץ הדור הרשע ההוא כי לא הלכו אחרי ה'
43וישב העם במדבר פארן ימים רבים ,ואחר כך הלכו המדבר דרך ים סוף.

פרק84

א בעת ההיא לקח קורח בן יצר בן קהת בן לוי אנשים רבים מבני ישראל ויקומו וירבו עם משה ועם אהרן ועם כל הקהל
2וַיִּגָּף יְהוָה בָּהֶם ,ותִּפָּתַח אֶת־פִּיהָ ,ותבלע אֹתָם ,אֶת־בָּתָּם ,אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם ,אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים לְקֹרַח.
ג ואחרי כן ,הסב אלוהים את העם דרך הר שעיר ,ימים רבים.
ד בעת ההיא אמר יהוה אל משה אל תעשה מלחמה בבני עשו כי לא אתן לכם מכל אשר ידרוך כף רגלם כי לעשו נתתי את הר שעיר לנחלה
ה לכן נלחמו בני עשו בבני שעיר מימים ראשנים ויתן יהוה את בני שעיר ביד בני עשו וישמד אותם מפניהם וישבו בני עשו תחתם עד היום הזה.
ו ו ויאמר יהוה אל בני ישראל אל תלחמו בבני עשו אחיכם כי אין לכם דבר בארצם כי אכלה תקנה מהם בכסף ואכלה ומים תקנה מהם בכסף ושתה
ז וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּדַבֵּר יְהוָה:
ח וַיֵּהָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּרָה סוֹבְבוּ דֶּרֶךְ הַר סִינַי יָמִים רַבִּים וְלֹא גָעֲבוּ בְנֵי עֵשָׂו וַיֵּשְׁבוּ בַּמִּדְבָּרָה הַהוּא תֵּשַׁע עֶשְׂרֵה שָׁנָה:
ט בעת ההיא מת לטינוס מלך בני הכיתים בשנת ארבעים וחמש למלכותו היא שנת ארבע עשרה לצאתם של בני ישראל ממצרים.
10וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בָּמוֹ אֲשֶׁר בָּנָה לוֹ בְּאֶרֶץ הַכִּתִּים וַיִּמְלֹךְ אֲבִימְנֵשׁ תַּחְתּוֹ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה:
יא וַיַּעֲבֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-גְּבוּל בְּנֵי עֵשָׂו בַּיָּמִים הַהֵם מִקֵּץ תשע עשרה שָׁנָה וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲבֹר אֶת-דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב:
12וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תָּצוֹר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּלָּחֶם בָּהֶם כִּי־אֶתְנַתָּן לָכֶם מֵאֲדָמָה:
13וַיַּעַבְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב תשע עשרה שָׁנָה וְלֹא נִלְחָמוּ בָּהֶם:
יד ובשנת שלשים ושש שנה לצאת בני ישראל ממצרים הכה יהוה את לב סיחון מלך האמורי ויצא מלחמה ויצא להילחם בבני מואב
טו וישלח סיחון מלאכים אל בעור בן ינחא בן בלעם יועץ מלך מצרים ואל בלעם בנו לקלל את מואב למען תיתן ביד סיחון

טז וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים וַיָּבֹא אֶת-בֵּעוֹר בֶּן-יַנְעַשׁ וְאֶת-בֵּעוֹר בֶּן-יַנְעַשׁ וַיָּבֹא א...ִלְעָם בְּעִיר סִיחוֹן וַיִּקְלוּ אֶת-מוֹאָב וְאֶת-מַלְכָּה בְּנֵי-סִיחוֹן מֶלֶךְ-הָאֱמֹרִי:

יז ויצא סיחון וכל-צבאו וילך אל-מואב וילחם בהם ויכנע אותם ויתנם יהוה בידיו ויהרגו סיחון את-מלך מואב

יח וַיִּלְכַּד סִיחוֹן אֶת־כָּל־עָרֵי מוֹאָב בַּמִּלְחָמָה וְגַם־כֵּשׁוֹן מֵהֶם כִּי־חֶשְׁבּוֹן מֵעָרֵי מוֹאָב הִיא וַיֵּשֶׁבֶן סִיחוֹן אֶת־שָׂרָיו וְאֶת־נַפְשָׁיו בְּחֶשְׁבּוֹן וְחֶשְׁבּוֹן לְסִיחוֹן בַּיָּמִים הַהֵה:

19וַיֹּאמַר הַמְּשַׁלָּלִים בֵּעוֹר וּבִלְעָם בְּנוֹ אֵלֶּה הַדְּבָרִים הָאֲשֶׁר לֹא לְכֹה חֶשְׁבּוֹן עִיר סִיחוֹן תִּבְנוֹת וְתַכֹּנֵס:

20אוי לך מואב ,אבדת ,עם כמוש ,הנה כתוב על ספר תורת האלוהים.

כא וכאשר כבש סיחון את מואב ,הציב משמר בערים אשר לכד ממואב ,ומספר רב מבני מואב נפלו ביד סיחון במלחמה ,והוא שב אותם בנים ובנות ,ויהרגו את מלכם ;וישב סיחון לארצו.

22וַיִּתֵּן סִיחוֹן מִתְנַתָּה רַבָּה כֶּסֶף וְזָהָב לְבֵעוֹר וּלְבִלְעָם בְּנוֹ ,וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶרֶץ־נַרְמִיָּה לְמוֹתָם וּלְמוֹרָצָם.

23בעת ההיא עברו כל בני ישראל מדרך מדבר מואב וישובו וייסבו את מדבר אדום.

24וַיָּבֹא כָּל הַקָּהָל אֶל-מִדְבַּר סִין בְּרַבָּעִים שָׁנָה לַחֹדֶשׁ לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ מִדְבַּר סִין וַתָּמַת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֹר שָׁם:

25בעת ההיא שלח משה מלאכים אל חדד מלך אדום לאמר כה אמר אחיך ישראל אעבור נא בארצך לא נעבור בשדה ולא בכרם לא נשתה את מי הבאר בדרך המלך נלך

26וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בַּאַרְצִי וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרָאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָם גָּדוֹל:

27וַיְמָנוּ בְּנֵי עֵשָׂו לְהִתְעַבֵּר אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּאֲרָצָם וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֶבְרָם וְלֹא-יִלָּחֲמוּ בָּהֶם:

28כי לפני כן ציווה יהוה את בני ישראל לאמר לא תלחמו בבני עשו על כן סרו בני ישראל מעליהם ולא יילחמו בם

29וַיֵּצְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹא כָּל-הָעָם אֶל-הַר הָר:

30בעת ההיא אמר יהוה אל משה אמר לאהרן אחיך כי שם ימות כי לא יבוא אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל

31וַיַּעֲלֶה אַהֲרֹן בְּפִתְרוֹת יְהוָה אֶל-הַר הָרֹר בַּשָּׁנָה הַנִּשָּׁעָה בְּחֹשֶׁב הַחֹשִׁי בְּיוֹם הַחֹשִׁי:

לב וַיְהִי אַהֲרֹן בֶּן-מֵאָה עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה בַּמָּתוֹ בַּר הָר:

פרק85

1וישמע מלך ערד הכנעני אשר יושב הנגב כי באו בני ישראל דרך המרגלים ויערך את חילו להילחם עם בני ישראל

2וַיִּרְאוּ מִפָּנָיו מְאֹד כִּי הָיָה לוֹ צִיָּה גָּדוֹל וְכָבֵד וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב מִצְרַיִם:

ג וישבו בני ישראל כדרך שלושת ימים אל-מסרת בני יעקן כי-פחדו מאוד מפני המלך ערד.

4ולא-אבו בני ישראל לשוב אל-מקומיהם וישבו בבני יעקן שלושים יום.

ה וכאשר ראו בני לוי כי לא ישובו בני ישראל ,קנאו למען ה ,'ויקמו וילחמו בבני ישראל אחיהם ,ויהרגו מהם קהל רב ,וישובו אל מקומם ,אל הר ההר.

ו וכאשר חזרו ,המלך ערד עדיין ערך את צבאו למלחמה נגד בני ישראל.

ז וַיִּנְדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר לֵאמֹר אִם תִּתְנַתֵּן אֶת-הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְחָרִימַת אֶת-עָרָיו:

ח וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת הַכְּנַעֲנִי בְּיָדָם וַיַּחֲרִימוּ אֹתָם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם חָרְמָה

ט ויסעו בני ישראל מהר ההר ויחנו באבות ויסעו מאובות ויחנו בעיגע עברים בגבול מואב

י וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מוֹאָב לֵאמֹר נַעֲבֹר נָא בְּאַרְצְךָ אֶל־מְקוֹמֵנוּ וְלֹא־נָתוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹר בְּאַרְצָם כִּי־יָרָא בְנֵי־מוֹאָב מְאֹד פֶּן־עֲשׂוּ לָהֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה לָהֶם סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי וַיִּלְכֹּד אֶת־אַדְמָם וַיַּרְגֵּם רַבִּים מִמָּהֶם:

יא על כן לא נתן מואב את בני ישראל לעבור בארצו וַיְצוֹּה יְהוָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לֹא-יַלְמוּב אֶת-מוֹאָב וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמּוֹאָב:

יב וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִגְּבוּל מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל-עֵדֶר אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמוֹרִי וַיַּחֲנוּ בִּגְבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמוֹרִי בְּמִדְבַּר קְדֵמוֹת:

13וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְלָאכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי לֵאמֹר:

יד נעבור בארצך לא נפנה אל השדות ולא אל הכרמים בדרך המלך נלך עד עברנו את גבולך ולא נתן סיחון לבני ישראל לעבור.

15וַיְקַבֵּץ סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַם־הָאֱמוֹרִי וַיֵּצֵא מִדְבָּרָה לִקְרָאת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיְחָלֵף בְּיִשְׂרָאֵל בִּי־חַץ:

טז וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי בְּיַד-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּכֶּה יִשְׂרָאֵל אֶת-כָּל-עַם-סִיחוֹן לְפִּיֵי חֶרֶב וַיִּקָּם מִדְּבְרֵי מוֹאָב:

יז וַיִּרְשִׁיְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-אֶרֶץ סִיחוֹן מֵאַרְם עַד-יַבּוּק אֶל-בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּרְשְׁאוּ אֶת-כָּל-בְזַל הָעֲרִים:

18וַיִּלְכֹּד יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עָרֵי הָאֱמוֹרִי:

19וַיִּעֲצוּ כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְלְחָם בִּבְנֵי-עָמּוֹן לְלָכֹל גַּם-אֶרֶץ אֶת-אֶרֶץ:

20ויאמר יהוה אל בני ישראל אל תצורו על בני עמון ולא תעשו עליהם מלחמה כי לא אתן לכם מארצם ושמעו בני ישראל אל דבר יהוה ולא יילחמו בבני עמון

כא וַיִּסְבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ בָּשָׁן אֶל־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ בָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ בָּשָׁן לִקְרַחַת אֶת־הַיִשְׂרָאֵל וְעָמוֹ גִּבְרֵי חַל עָזֶר מְאֹד מֵעַם־הָאֱמוֹרִי:

22ועוג מלך הבשן היה איש גיבור מאוד ,ונערון בנו היה גיבור גדול ממנו.

23וַיֹּאמֶר עוֹג בְּלִבּוֹ הִנֵּה נָא כָּל-מַחֲנַת יִשְׂרָאֵל תַּחְלֹשׁ פַּרְסָה עַתָּה אֶכְפָּה אֶחָד בְּלֹא חֶרֶב וְלֹא חֲנָת:

24וַיַּעַל עוֹג אֶל־הַר יַחַץ וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן אֶחָד גְּדוֹלָה אֲשֶׁר־הָיָה שְׁלֹשׁ פַּרְסָה וַיְשִׂמֶהָ עַל־רֹאשׁוֹ וַיֵּשְׁלִכֶהָ עַל־מַחֲנֵת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְהַכֶּה אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאֶבֶן הַהוּא:
25וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה וַיִּדְקֶר אֶת הָאֶבֶן עַל-רֹאשׁ עוֹג ,וַתִּפֹּל הָאֶבֶן עַל-צַוָּר עוֹג אֲשֶׁר נָפַל עוֹג אָרְץ מִפְּנֵי כֹּבֶד הָאֶבֶן עַל-צַוָּרוֹ.
26בעת ההיא אמר יהוה אל בני ישראל אל תפחדו ממנו כי בידכם נתתי אותו ואת כל עמו ואת כל ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחון
27וירד אליו משה ועם מעט מבני ישראל ,ויכה משה את עוג במקל על קרסול רגליו והרג אותו.
28וַיִּרְדְּפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי־כֵן אֶת־בְּנֵי־עוֹג וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּכְּפוּ אֹתָם וַיַּשְׁמִידוּ אֹתָם עַד־לֹא־נָשָׁר מֵהֶם:
29אחרי כן שלח משה מבני ישראל לרגל את יאזר ,כי יאזר הייתה עיר מפורסמת מאוד.
30וַיָּבֹאוּ הַמְּרַגְּלִים יַעֲזֶר וַיַּחְקְרֶהָ ,וַיִּבְטְחוּ הַמְּרַגְּלִים בַּיהוָה וַיִּלָּחֲמוּ בְּאנשי יַעֲזֶר:
31וַיִּלְבּוּ הָאֲנָשִׁים הֵלֶּה אֶת־יַעֲזֶר וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה בידם וַיִּרְשׁוּ אֶת־הָאֱמוֹרִי אֲשֶׁר־הָיוּ שָׁם:
לב וַיִּקְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-אֶרֶץ שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמוֹרִי שִׁים עִירִים אֲשֶׁר עַל-עֵדֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד-רַחְמָן:
33וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל-עֲמָרַת מוֹאָב אֲשֶׁר לְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אֶל-יְרִיחוֹ:
34וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי מוֹאָב אֶת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁנֵי מַלכי הָאֱמֹרִי לְסִּיחוֹן וּלְעוֹג וַיִּפְרָא כָּל-אֲנֵי מוֹאָב מְאֹד מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
לה וַיֹּאמְרוּ זְקֵי מוֹאָב הִנֵּה שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי סִיחוֹן וְעוֹג אֲשֶׁר גָּדוּ מִכָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לֹא יָכְלוּ עֲמֹד עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאִיכֶה נַעֲמֹד לְפָנֵיהֶם:
לו אך שלחו לנו הודעה מקודם לעבור בארצנו בדרכם ולא נניחם עתה יפנו עלינו בחרבותיהם הכבדות וישמידו אותנו ויצרה מואב מפני בני ישראל וירא מפניהם מאוד ויעצו יחד מה לעשות לבני ישראל
לז וַיֵּאֲצְלוּ זִקְנֵי מוֹאָב וַיִּקְחוּ אֶת־אֶחָד מֵאַנְשֵׁיהם ,אֶת־בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר הַמּוֹאָבִי ,וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ עֲלֵיהֶם בָּעֵת הַהוּא ;וְבָלָק הוּא אִישׁ חָכָם מְאֹד.
38ויקומו זקני מואב וישלחו אל-בני מדין לעשות שלום עמם כי מלחמה גדולה ואיבה הייתה בימים ההם בין מואב ובין מדין מימי חדד בן-בדד מלך אדום אשר הכה את-מדין בשדה מואב עד הימים האלה
לט וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי מוֹאָב אֶל-בְּנֵי מִדְיָן וַיַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם שָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ זְקֵי מִדְיָן אֶל-אֶרֶץ מוֹאָב לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בְּעַל-בְּנֵי מִדְיָן:
40וַיִּעֲצוּ זְקֵי מוֹאָב אֶת-זְקֵי מִדְיָן מַה-עֲשֶׂה לְהוֹשִׁיעַ אֶת-נַפְשָׁם מִמִּי יִשְׂרָאֵל:
מא וַיֹּאמְרוּ כָּל-בְּנֵי-מוֹאָב אֶל-זִקְנֵי מִדְיָן ,עַתָּה ,בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל יַלְקוּ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵנוּ ,כַּאֲשֶׁר יַלְקוּ שׁוֹר אֶת-עֶשְׂדֶה ;כִּי כֵן עָשׂוּ לִשְׁנֵי-מַלְכֵי-הָאֱמוֹרִי ,אֲשֶׁר הֵם מִמֶּנּוּ.
42ויאמרו זקני מדין למואב שמענו כי בעת נלחם סיחון מלך האמורי בכם ויתגבר עליכם ולכד את ארצכם וישלח אל בעור בן ינחא ואל בלעם בנו מא-ארץ-הרמאנים ויבאו ויקללו אתכם על כן גברה יד סיחון עליכם וילקד את ארצכם
43ועתה שלח גם אל בלעם בנו כי עוד הוא נותר בארצו ותן לו שכרו ויבוא ויקלל את כל העם אשר אתה ירא מפניו וישמעו זקני מואב את הדבר הזה ויטב להם וישלחו אל בלעם בן בעור
44וישלח בלק בן ציפור מלך מואב מלאכים אל בלעם לאמר
45הנה עם יצא ממצרים הנה מכסים פני הארץ ומלפני ישבו.
46ועתה לֹא וְקַלֵּל לִי אֶת-הָעָם הַזֶּה כִּי עָצְמִים הֵם מִמִּי ,אוּלַי אוֹכַל לְהִלָּחֵם בָּהֶם וְגֶרְשֵׁם כִּי שְׁמַעְתִּי כִּי אֲשֶׁר אַתָּה מְבָרְכֶם בָּרוּךְ וְאֲשֶׁר אַתָּה מְקַלֵּל.
47וַיָּבֹאוּ מַלְאֲכֵי בָלָק אֶל־בִּלְעָם וַיָּבֹא אֶת־בִּלְעָם לְקַל אֶת־הָעָם לְהִלָּחֵם בְּמוֹאָב:
48ויבא בלעם אל בלק לקלל את ישראל ויאמר יהוה אל בלעם אל תאלל את העם הזה כי ברוך הוא
מט וַיַּעַץ בָּלָק אֶת-בִּלְעָם יוֹם יוֹם לְקַלֵּל יִשְׂרָאֵל ,וְלֹא-שָׁמַע בִּלְעָם אֶל-בָּלָק ,בְּגִין דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל-בִּלְעָם.
50וירא בלק כי לא יקבל בלעם את בקשתו ויקם וילך לביתו וגם בלעם שב לארצו וילך משם מדין
51וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲמָרַת מוֹאָב וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן מֵבֵת יְשִׁמוֹת וְעַד־אָבֵל שִׁטִּים בַּקְצֵי עֲמָרַת מוֹאָב:
52וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲמַת שִׁטִּים וַיָּחֵלוּ לִזְנוֹת אֶת-בְּנוֹת מוֹאָב:
53וַיִּגְרוּבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מוֹאָב וַיַּחֲנוּ בְּנֵי מוֹאָב אֶל־נֶגְדּוֹ מַחֲנֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
54וייראו בני מואב מפני בני ישראל ויקחו בני מואב את כל בנתיהם ואת נשותיהם יפות מראה וטובות מראה וילבישו אותם זהב וכסף ובגדי יקרות
55וַיַּשִּׁיבוּ בְּנֵי מוֹאָב אֶת־הַנָּשִׁים הָאֵלֶּה פֶּתַח אֹהֳלֵיהֶן לְמַעַן שֶׁיִּרְאוּ אֵת־הָנָשִׁים וַיִּפְנוּ אֱלֵיהֶן וְלֹא־יִלָּחֲמוּ בְּמוֹאָב:
56וַיַּעֲשֶׂה כָּל-בְּנֵי-מוֹאָב הַדָּבָר הַזֶּה לִבְנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁמִיךְ אִישׁ אֶת-אֵשׁוֹ וּבָתוֹ אֶל-פֶּתַח אֹהֱוָה וַיִּרְאוּ כָּל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-מַעֲשֶׂה בְּנֵי-מוֹאָב וַיֵּחֲמוּ אֱלֶיהָ וַיָּלְכוּ אֱלֶיהָ:
נז ויהי כי-בא איש עברי אל-פתח אהל מואב ,וירא את-בת מואב ,ויחפץ אותה בלבו ,וידבר אליה בפתח האהל את-חפץ אשר-חפץ , ובדבריהם ,יצאו אנשי האהל ,וידברו אל-העברי כדברים אלה:
58הלא ידעתם כי אחים אנחנו ,כלנו בני לוט ובני אברהם אחיו ,מדוע לא תישארו עמנו ,ולמה לא תאכלו את לחמנו ואת זבחנו?
59וַיַּעֲשֶׂה אוֹתוֹ בְּנֵי מוֹאָב בְּדִבְרֵיהֶם וַיְּתִיו בְּדִבְרֵי חֲנָפָם וַיַּשִּׁיבוּ אוֹ בָּאֹהֶל וַיַּבְשִׁיבוּ לוֹ וַיֹּאכַל מִזְבָּחָם וּמִלְּחָמָם
60ויתנו לו יין וישתה וישתכר ,ויעמדו לפניו נערה יפה ,ויעשה בה כרצונו ,כי לא ידע מה הוא עושה ,כי שתה יין בשפע.
61וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי מוֹאָב לְיִשְׂרָאֵל בָּמָּקוֹם הַהוּא בְּעֵמֹר שִׁטִּים וַיֶּחֱרֶה אֶפֶּן יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל בְּגַבֵּי הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁלַח בָּהֶם מְגֵבָה וַיָּמֻתוּ שָׁם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אֶלֶף אִישׁ:
62ויהי איש מבני שמעון ושמו זמרי בן סלוא אשר התחבר עם קוסבי בת צור מלך מדין המדייני לעיני כל בני ישראל
63וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן את הדבר הרע הזה אשר עשה זמרי ,ויקח חנית ויקם וילך אחריהם ,וידקר את שניהם והרגם ,ותפסק המגפה מבני ישראל.

פרק86

א בעת ההיא ,אחרי המגפה ,ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן לאמר.
2פקדו את ראשי כל עדת בני ישראל מבן עשרים שנה ומעלה כל היוצאים לצבא
ג וַיִּפְקְדוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי מִסְפַּר כָּל-יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע מֵאוֹת אֶלֶף שֶׁבַע מֵאוֹת וְשָׁלֹשִׁים:
ד וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי לֵוִי מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁלֹשָׁה אֶלֶף וְלֹא הָיָה בָּהֶם אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּמִדְבַּר סִינָי:
ה כי ה 'אמר להם כי ימותו במדבר וימותו כולם ולא נשאר מהם אחד כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון
ו ואחרי כן ,ויאמר יהוה אל משה ,אמר אל-בני ישראל ,לנקום את-מדיין ,את-דבר אחיהם ,בני ישראל.
ז ויעש משה כן ,ויבחרו בני ישראל מהם שנים עשר אלף איש ,אלף לשבט ,וילכו מדין.
ח וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-מִדְיָן וַיַּהַרְגוּ כָּל-מַזְכָּר וְגַם אֶת-חֲמֵשֶׁת שָׂרֵי מִדְיָן וְאֶת-בִּלְעָם בֶּן-בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב:
ט וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-נְשֵׁי מִדְיָן אֶת-טַפָּם אֶת-מִקְנָם אֶת-כָּל-הָאֲשֶׁר לָהֶם:
10וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָל וְאֵת־כָּל־הַטֶּרֶף וַיָּבִיאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר אֶל־עַרְבוֹת מוֹאָב:
יא וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר וְכָל-נְשִׂיאֵי הַקָּהָל לִקְרָאתָם בְּשִׂמְחָה:
12וַיַּחַלְקוּ אֶת־כָּל־שְׁלַל מִדְיָן ,וַיִּנָּקְמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְיָן בַּעֲבָר אֶתָם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל.

פרק87

1בעת ההיא אמר יהוה אל משה הנה ימיך מקצים וקח נא את יהושע בן נון עבדך והנח אותו במשכן ואצוהו ויעש משה כן
2וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עָנָן עָמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל:
ג וַיְצַו יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָיָה חָזָק וֶאֱמֶץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְהָיָה עִמָּךְ:
ד ויאמר משה אל יהושע חזק ואמץ כי אתה תנחיל את בני ישראל את הארץ והיה ה 'עמך לא יעזבך ולא יטושך ואל תירא ואל תייאש
ה ויקרא משה לכל בני ישראל ויאמר אלהם ראיתם את כל הטוב אשר עשה יהוה אלהיכם לכם במדבר
ו ועתה שמרו את כל דברי התורה הזאת ולכו בדרך יהוה אלהיכם אל תסורו מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם ימינה ושמאלה
ז וַיְלַד מֹשֶׁה אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל חֻקּוֹת וְשְׁפָטִים וְתִקּוֹת לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:
ח וַיְלַדֵּם אֶת-דֶּרֶךְ יְהוָה וְאֶת-תּוֹרָתָיו הִנֵּה כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַן לְבֵי יִשְׂרָאֵל בְּיַד-מֹשֶׁה:
ט וַיְכַל מֹשֶׁה לְצַוּוֹת אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵאמֹר עלה אל-הַר עֲבָרִים וָמוּת שָׁם וְנֶאְסָפְתָּ עַל-עַמְּךָ כַּאֲשֶׁר נֶאְסְפָה אַהֲרֹן אָחִיךָ:
10ויעל משה כאשר צוהו יהוה וימת שם בארץ מואב על פי יהוה בשנה הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים
יא ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום ויכלו ימי הבכי והאבל על משה.

פרק88

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן לֵאמֹר:
2קום ועבר את הירדן אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל ורשת את בני ישראל את הארץ.
ג כל מקום אשר תדרך בו כף רגלכם יהיה לכם ממדבר הלבנון ועד הנהר הגדול נהר פרת יהיה גבולכם.
ד לא יעמוד עליך איש כל ימי חייך כאשר הייתי עם משה כן אהיה עמך רק חזק ואמץ לשמור את כל התורה אשר צווך משה אל תסור
מן הדרך ימין ושמאל למען תצליח בכל אשר תעשה
ה וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת-פִּרְיַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ,עֲבוּ בַּמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת-הָעָם לֵאמֹר ,הָכוּ לָכֶם צְבוּעָה כִּי עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹר אֶת-הַיַּרְדֵּן לְרְשׁוּ
אֶת-הָאָרֶץ.
ו וַיַּעֲשֶׂה שָׁטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֵּן וַיְצַוּוּ אֶת־הָעָם וַיַּעֲשֶׂה כָּל־כֹּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעֶשֶׂה:
ז וַיִּשְׁלַח יְהוֹשׁוּעַ שְׁנֵי אִישׁ לְרַגֵּל אֶת-אֶרֶץ יְרִיחוֹ ,וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת-יְרִיחוֹ.
ח וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשׁוּעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו נָתַן יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בידנו וְיֹשְׁבֶיהָ נָפְגוּ מִפְּנֵינוּ.
ט ויהי אחרי כן ויקם יהושע בבקר וכל ישראל עמו ויסעו משיטים ויעבור יהושע וכל ישראל עמו את הירדן ויהושע בן שמונים ושתים
שנה עבר את הירדן עם ישראל
10וַיַּעֲלָה הָעָם מֵאֶת־הירדן בְּעֲשָׂרֵי לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁ וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְגָּל ,בְּפִנָּה יְרִיחוֹ מִזְרָח.
יא וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפֶּסַח בַּגִּלְגָּל בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ בַּיּוֹם עֶשְׂרָה לָחֹדֶשׁ כְּכָתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה:
יב וַיִּשְׁלַף הַמָּן בָּעֵתָה הַהוּא לַמָּחֳרֵי פֶּסַח וְלֹא-יָעוֹסַף הַמָּן לְבֵינֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאכְלוּ מִפְּרִי אֶרֶץ כְּנָעַן:
13וַיְרִיחוֹ הָרֵי סָגוּר גָּלָם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ,לֹא יֹצֵא וְלֹא בָּא.
יד ויהי בחודש השני באחד לחודש ויאמר יהוה אל יהושע קום הנה נתתי את יריחו בידך ואת כל עמה וכל אנשיך יסבו את העיר פעם
ביום כן תעשה ששת ימים
15ותקעו הכוהנים בחצוצרות ,וכאשר תשמעו את קול החצוצרה ,ותרעיד כל העם תרועה גדולה ,וחומות העיר יפלו ,כל העם יעלו ,
איש על-אשם.
טז וַיַּעֲשֶׂה יְהוֹשֻׁעַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה.

יז וביום השביעי הקיפו את העיר שבע פעמים ,והכהנים תקעו בחצוצרות.
18ובסיבוב השביעי אמר יהושע אל העם צעקו כי נתן יהוה את כל העיר בידנו
19רק העיר וכל אשר בה חרם יהיה ליהוה והשמרו לכם מן החרם פן תחרם את מחנה ישראל ותצרוהו.
20וכל הכסף והזהב והנחשת והברזל יקדשו ליהוה ,הם יבואו אל אוצר ה.'
21וַיִּתְקַע הָעָם בַּחֲצֹצְרוֹת וַיֵּעָשֶׂה גְדוֹלָה וַיִּפְלוּ חוֹמוֹת יְרִיחוֹ וַיַּעֲלוּ כָּל־הָעָם אִישׁ מִפָּנָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר וַיַּחֲרֵם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהּ מֵאִישׁ עַל־אִשָּׁה מֵעַל־עַל־עַל־זָקֵן מִשְׁקֹר מֵעַל־שָׁקֵן מִשְׁקֹר מֵעַל־שֶׂה וַחֲמוֹר בְּפִי־חֶרֶב:
22וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־כָּל־הָעִיר בָּאֵשׁ ,רַק אֶת־כְּלֵי הַכֶּסֶף ,הַזָּהָב ,הַנְּחֹשֶׁת ,הַבַּרְזֶל ,נִשְׂמוּ אֶל־אוֹצַר יְהוָה.
23וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר ארור הָאִישׁ בָּנָה אֶת יְרִיחוֹ בִּבְכוֹרוֹ יְיַסְּדֶהָּ וּבִנּוֹ זְעָרוֹן יְקִין שְׁעָרֶיהָ:
24וַיִּבְגֶּה עָכָן בֶּן-כַּרְמִי בֶּן-זַבְדִּי בֶּן-זֶרַח בֶּן-יְהוּדָה בַּחֵרֶם וַיִּקַּח מִן-הַחֵרֶם וַיִּטְמְנֶהָ בָּאֹהֶל וַיִּחַר אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל:
25ואחרי כן ,כששובו בני ישראל משריפת יריחו ,שלח יהושע אנשים לרגל גם את העי ולהילחם עליה.
26ויעלו האנשים וירגלו את העי ,וישובו ויאמרו אל-יעלו כל-העם עמך העי ,רק כשלושת אלפים איש יעלו ויכו את-העיר ,כי מעט אנשיה.
27וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן וַיַּעֲלוּ עִמּוֹ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיִּלָּחֲמוּ בְּאַנְשֵׁי הָעָי:
כח ותהיה המלחמה קשה עם ישראל ,ויכו אנשי העי שלושים וששה איש מישראל ,ובני ישראל נוסו מפני אנשי העי.
כט וַיַּרְא יְהוֹשֻׁעַיהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרַע אֶת־בִּגְדָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי יְהוָה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם:
ל ויאמר יהושע למה הועברת יהוה את העם הזה את הירדן מה אדבר אחרי אשר הפנו בני ישראל עורף לאויביהם
31ועתה ישמעו כל הכנעני יושבי הארץ את הדבר הזה וייסבו אותנו ויכרתו את שמנו.
לב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לָמָּה תִּפֹּל עַל־פָּנֶיךָ קוּם לֹא כִּי־חָטְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ מִן־הַחֵרֶם לֹא־אוֹסִף לִהְיוֹת עִמָּהֶם אִם־אֲשֶׁר יַשְׁחִידוּ אֶת־הַחֵרֶם מִתּוֹכָם:
לג וַיָּקָם יְהוֹשֻׁעַ וַיְהַקְבֵּץ אֶת־הָעָם וַיָּבֵא אֶת־הָאוּרִים בְּפַת־יְהוָה וַיִּתְלַכֵּד שֵׁבֶט יְהוּדָה וַיִּתְלַכֵּד עָכָן בֶּן־כַּרְמִי:
לד ויאמר יהושע אל עכן הגיד לי בני מה עשית ויאמר עכן ראיתי בין השלל בגד יפה של שנער ומאתים שקל כסף ומנת זהב חמישים שקל משקלה חמדתי אותם ואקח אותם והנה כולם טמונים בארץ בתוך האהל
לה וישלח יהושע אנשים ,וילכו ויקחו אותם מאוהל עכן ,ויביאו אותם אל יהושע.
36וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עָכָן אֶת־כֵּלִים אֶת־בָּנָיו אֶת־בְּנֹתָיו אֶת־כָּל־הַלָּזֶה וְאֶת־כָּל־הַשֵּׁר לוֹ וַיָּבִיאוּ אֹתָם גֵּיָה עָכוֹר:
לז וַיִּשְׂרֹף אֹתָם שָׁם יְהוֹשֻׁעַ בָּאֵשׁ וַיִּסְקוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶת־עָכָן בָּבָנִים וַיַּעֲשׂוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים עַל־כֵּן קָרָא הַמָּקוֹם הַהוּא גֵּי עָכוֹר וַיַּשְׂכֵּל אַף יְהוָה וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֶיהָ אֶל־הָעִיר וַיַּחֲלֹם עָלֶיהָ:
38ויאמר יהוה אל יהושע אל תירא ואל תירא הנה נתתי בידך את העי ואת מלכה ואת עמה ועשית להם כאשר עשית ליריחו ולמלכה רק את שללה ואת בהמתה תבזזו לכם ארבו לעיר אחריה
לט וַיַּעֲשֶׂה יְהוֹשֻׁעַ כְּדַבֵּר יְהוָה וַיַּבְרֵת מִן־בְּנֵי־מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים אֶלֶף־גִּבֹּרִים וַיִּשְׁלָחֵם וַיַּאַרְבוּ לָעִיר:
40וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כִּי תִּרְאוּנוּ נִבְסָה לְפָנֵיהֶם בָּעֲרָמָה וְהֵם יִרְדְּפוּ אַנֵּךְ וְאַתֶּם קוּמוּ מִן הַמַּאְרָב וְלִכְדוּ אֶת הָעִיר וַיַּעֲשֶׂה כֵּן:
מא וַיְהוֹשֻׁעַ נִחַם וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר נִגְרָא לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא יָדַע כִּי מְרֻבִּים לָהֶם מֵעַר הָעִיר:
42וַיַּעֲמִידוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל כְּעֻפִּים מִפְּנֵיהֶם וַיִּבְרוּסוּ דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּרָה בְּעֲרָמָה:
43וַיִּקָּבְצוּ אַנְּי הָעַי אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לִרְדֹּף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצְאוּ וַיִּנְגְּשׁוּ מִן־הָעִיר וְלֹא־נִשְׁאַר אֶחָד וַיַּעֲזוּ אֶת־הָעִיר פְּנִיסָה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל:
44ויקומו הארבים ממקומם וימהרו לבוא אל העיר ויתפסו אותה והציתו אותה באש .ואנשי העי שבו ,והנה עשן העיר עולה השמימה , ולא היה להם דרך לסגת לא לכיוון הזה ולא לכיוון הזה.
45וכל אנשי העי היו בתוך ישראל ,זה מזה וזה מזה ,והכו אותם עד שלא נשאר מהם אחד.
46ויתפסו בני ישראל את מלוש מלך העי חי ויבאו אותו אל יהושע ויתלה אותו יהושע על עץ וימת.
47וישבו בני ישראל אל העיר אחרי ששרפו אותה ,ויכתו את כל אשר בה לפי חרב.
48ומספר הנופלים מאנשי העי מאיש ועד אישה שנים עשר אלף רק את המקנה ואת שלל העיר לקחו להם כדבר יהוה אל יהושע
מט וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-מַלְכֵי עֵבֶר הַיַּרְדֵּן כָּל-מַלְכֵי כְנַעַן אֶת-הָרָעָה אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לִירִיחוֹ וּלַעַי וַיִּקָּהֲלוּ לְהִלָּחֵם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל:
50רק יושבי גבעון פחדו מאוד מלהלחם בבני ישראל פן יאבדו ,ויעשו ערמומיות ,ויבאו אל יהושע ואל כל ישראל ,ויאמרו אלהם מארץ רחוקה באנו ,ועתה כרתו לנו ברית.
51וַיַּגְדִּלוּ יוֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּהֶם בְּרִית וַיַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם שָׁלוֹם וַיִּשָּׁבְעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הַקָּהָל וַיֵּדְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי שְׁכֵנִים הֵם לָהֶם וַיּוֹשְׁבוּ בְּתוֹכָם:
52ולא הרגו אותם בני ישראל כי נשבעו להם ביהוה ויהיו לחוטבי עצים ולשואבי מים
53ויאמר אלהם יהושע למה רימיתם אותי לעשות לנו את הדבר הזה ויענו אותו לאמר כי הגיד לעבדיך את כל אשר עשית לכל מלכי האמורי וייראנו לנפשותינו מאוד ועשינו את הדבר הזה
54וַיְהוֹשֻׁעַ מִתְּנָם בַּיּוֹם הַהוּא לַחֲצֹב עֵצִים וּלַשְׁאֹב מַיִם וַיְחַלֵּק אֹתָם לעבדים לְכָל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
55וַיִּשְׁמֹעַ אֲדוֹנִיצֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלְמִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לִירִיחוֹ וְלַעַי וַיְשַׁלַּח אֶל-חוֹהָם מֶלֶךְ חֶבְרוֹן וְאֶל-פִּירָם מֶלֶךְ יַרְמוּת וְאֶל-יָפְעַ מֶלֶךְ לָכִישׁ וְאֶל-דָּבֶר מֶלֶךְ עֶגְלוֹן לֵאמֹר
56עלו אליי ועזרו לי ונוכל להכות את בני ישראל ואת יושבי גבעון אשר עשו שלום עם בני ישראל.
57וַיִּקָּהֲבוּ אֶחָד וַיַּעֲלוּ חֲמֶשֶׁת מַלכי הָאֱמֹרִי וְכָל-מַחֲנֵיהֶם--עַם עָם עָצָם וְרַב כְּחוֹל שָׂף הַיָּם

58ויבאו כל המלכים האלה ויחנו לפני גבעון ויחלו להילחם ביושבי גבעון ,ושלחו כל אנשי גבעון אל יהושע לאמר עלו מהרה אלינו ועזרנו כי נאספו כל מלכי האמורי להילחם בנו.
59וַיַּעֲלֶה יְהוֹשׁוּעַ וְכָל-עַם הַמִּלְחָמִים מִגִּלְגָּל וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשׁוּעַ פִּתְעֹם וַיַּךְ אֶת-חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מַכָּה גְּדוֹל:
60וַיְבַלְּם יְהוָה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּתוּ אֹתָם מַכָּה נְאוֹרָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפוּ אֹתָם בַּדֶּרֶךְ הָעוֹלֶה בֵּית חָרוֹן מַקֵּדָה וַיִּבְנוּסוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
61וַיִּרְסוּ אֶת־הַיְהוָה וַיִּשְׁלַח עֲלֵיהֶם אַבְנֵי בָרָד מִן־הַשָּׁמַיִם וַיָּמוּתוּ בַּרָד מִמֶּהֶם מִמָּה הַטָּרַח בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:
62וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכְתֻּם בַּדֶּרֶךְ הַלֵּךְ וַיַּכְתֻּם:
63וַיַּכִּים וַיַּכִּים וַיַּרְבֶּה הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יְהוֹשׁוּעַ לעיני כל העם שֶׁמֶשׁ גֶבְעוֹן דָּמוּ וְיָרֵחַ בְּעֵינֵי עַל־עֵדָם עַד־יִנָּקְמוּ הַגּוֹי בְּאוֹיְבָיו:
64וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יְהוֹשׁוּעַ וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶמְצֵי הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲמֹד שֵׁשׁ וְשָׁלִים נְעוֹת וְגַם הַיָּרֵחַ עָמַד וְלֹא מִשְׁקֹעַ יוֹם תָּמִים:
65ולא היה יום כמוהו ,לפניו או אחריו ,אשר שמע יהוה בקול איש :כי יהוה נלחם לישראל.

פרק89

א וידבר יהושע את השירה הזאת ביום אשר נתן יהוה את האמורי ביד יהושע ובני ישראל ויאמר לעיני כל ישראל
2עשית חיל יהוה ,גדלות עשית מי כמוך ,לשמך ישירו שפתיי.
3טובי ומבצרי ,מגדלי ,אשיר לך שיר חדש ,בתודה אשיר לך ,אתה מעוז ישועתי.
4כל מלכי הארץ יהללוך ,שרי עולם ישירו לך ,בני ישראל ישמחו בישועתך ,ישירו ויהללו את כוחך.
5עליך יהוה בטחנו אמרנו אתה אלוהינו כי היית לנו מחסה ומגדל חזק מאויבינו.
6אליך צעקנו ולא בושנו ,בך בטחנו ונצלנו ;בצעקתך שמעת קולנו ,מחרב הצלת נפשותינו ,הראת לנו חסדך ,נתת לנו ישועתך , שמחת לבנו בכוחך.
7צאת לישועתנו ,בזרועך גאלת את עמך ;ענת אותנו משמי קדשך ,מרבבות עמים הושיענו.
8השמש והירח עמדו בשמים ,ואתה עמדת בחמתך על עושקינו ומשפטיך צוית עליהם.
9קמו כל-שרי ארץ ,נאספו מלכי גויים ,לא-נזעו מפניך ,חפצו מלחמותיך.
10קמת עליהם באפסך ,ותורדת עליהם חמתך ;באפסך השמדתם ,ותכרתם בלבבך.
יא גויים אכלו בחמתך ,ממלכות נפלו מחמתך ,פגעת מלכים ביום אפךָ.
12שפכת עליהם חמתך ,חמתך אחז בהם ;השבת עליהם את עוונם ,וברשעתם הכריתם.
13פרשו מלכודת ,נפלו בה ,ברשת חבשו ,רגלם נלכדה.
יד ידך הייתה מוכנה לכל אויביך אשר אמרו בחרבם ירשו את הארץ ,בזרועם ישבו בעיר ;מלאת פניהם בושה ,הורדת קרנם ארצה , בחמתך החרדתם ,ובאפסך השמדתם.
15רעדה ארץ ותרעיד מקול סערתך עליהם לא-עצרת נפשם ממות ותורדת נפשותיהם אל-שאול.
16רדפתם בסערתך ,בסערתך כליתם ,הפכת את מטרם לברד ,נפלו בבורות עמוקים ולא יכלו לקום.
17פגריהם היו כפסולת מושלכת באמצע הרחובות.
18באפסך נאכלו ואבדו ,בכוחך הושעת את עמך.
19לכן בך שמח לבנו ,נשאות נפשנו בישועתך.
20לשוננו תספר גבורתך ,נשיר ונהלל נפלאותיך.
21כי הושעתנו מאויבינו ,מקומינו הצלתנו ,השמדתם מפנינו ודכאתם תחת רגלינו.
22כה יאבדו כל אויביך יהוה ,והיו רשעים כמוץ רוח ונדברייך כעצים נטועים על פני מים.
23וישב יהושע וכל ישראל עמו אל המחנה בגלגל אחרי שהכו את כל המלכים ולא נותרה מהם שריד
24וַיָּבְסוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים לְבַדָּם הָרֶגֶל מִן הַמִּלְחָמָה וַיֵּחָבְאוּ בַּמְּעָרָה וַיְבַקֵּשׁ יהושע אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הַמִּלְחָמָה וְלֹא מָצָאֵם:
25וַיֻּגַּד אַחֲרֵי לַיְהוֹשׁוּעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ הַמְּלָכִים וְהִנֵּה נֶחְבָּא בַּמְּעָרָה:
26וַיֹּאמֶר יְהוֹשׁוּעַ שָׂמוּ אֲנָשִׁים עַל פֶּת הַמְּעָרָה לְשָׁמְרָתָם פֶּן יַחֲרוּפוּ וַיַּעֲשֶׂה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֵּן:
27ויקרא יהושע אל כל ישראל ויאמר אל שרי המלחמה שימו רגליכם על צווארי המלכים האלה ויאמר יהושע כה יעשה יהוה לכל אויביכם
28וַיְצַוֶּה יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵיהֶם לְהַרְגוּ אֶת-הַמְּלָכִים וְהִשְׁלִיכוּ אֶל-הַמְּעָרָה וְלַשְׁמִיד אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת עַל-פֶּה הַמְּעָרָה:
29וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא מַקֵּדָה וַיַּכֶּהָ לְפִיֵּ־חֶרֶב:
30וַיַּחֲרִים אֶת־הַנַּפְשִׁים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְעִירוֹ וַיַּעֲשֶׂה לְמֶלֶךְ וּלְעַמָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לַיְרִיחוֹ:
31ויעבור משם לבנה וילחם עליה ויתנה יהוה בידו ויכהה יהושע לפי חרב ואת כל נפשה ויעשה לה ולמלכה כאשר עשה ליריחו
לב וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם לָכִישׁ לְהִלָּחֵם עָלֶה חוֹרָם מֶלֶךְ עָזָה לְהִסְעִיר אֶת-אֲנֵי לָכִישׁ וַיַּכֵּוֹ יְהוֹשֻׁעֲן וְעַמָּיו עַד לֹא נִשְׁאַר לוֹ.
לג וַיִּלְכֹּד יְהוֹשֻׁעַ אֶת־לַכִּישׁ וְכָל־עַמָּהּ וַיַּעֲשֶׂה לָהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְלִבְנָה:
לד ויעבור משם יהושע עגלון ,וילכוד גם אותה ,ויכה אותה ואת כל-עם-ה לפי חרב.
לה וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם חֶבְרוֹן וַיִּחַם עָלֶיהָ וַיִּכַד עָלֶיהָ וַיַּחֲרִימָהּ וַיָּשָׁב מִשָּׁם וְכָל יִשְׂרָאֵל דְּבִיר וַיִּחַם עָלֶיהָ וַיַּכֶּה עַל פִּי חֶרֶב:
36וַיַּשְׁמֵד כָּל־נֶפֶשׁ שָׁבָהּ ,לֹא־הִשְׁתִּיר שָׂרִיד ;וַיַּעֲשֶׂה לָהּ וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לַיְרִיחוֹ.
לז וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד־עֲזָה וַיִּכְבֵּד אֶת־אַרְצָם מִמָּאֲשֶׁר נִחַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל:
38וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמַּחֲנָה גִלְגָּל:

לט בעת ההיא כשמוע יבין מלך חצור את כל אשר עשה יהושע למלכי האמורי וישלח יבין אל יובט מלך מדין ואל לבן מלך שמרון ואל יפל מלך אכשף ואל כל מלכי האמורי לאמר

40מהרו אלינו ועזרו לנו ונוכל להכות את בני ישראל בטרם יבואו עלינו ויעשו לנו כאשר עשו לשאר מלכי האמורי

מא וַיִּשְׁמַע כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה אֶל־דְּבָרִים יָבִין מֶלֶךְ חָצוֹר וַיֵּצְאוּ וְכָל־מַחֲנֵיהֶם שֶׁבַע־עָשָׂר מַלכים וְעַם רַב כְּחוֹל עַל־שְׂפַת־הַיָּם וְסוּסִים וּמֶרְכָּבוֹתִים לֹא־סְפָר וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחַד אֶל־מֵי מְרוֹם וַיִּפְגְּשׁוּנוּ יַחַד לְהִלָּחֵם עַל־יִשְׂרָאֵל:

42וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מֵהֶם כִּי־מָחָר כְּעֵת הַזֶּה אֲנִיתָם כָּל־הַחֲלָלִים לְפָנֶיךָ וְסוּסָם תְּעַקֵּר וּמַרְכְּבֹתָם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ:

43וַיָּבֹא עֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־אַנְשֵׁי־הַמִּלְחָמָה פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ בְּיָדָם כִּי־נָתְנָם יְהוָה בְּיַד־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

44וַיִּרְדְּפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וּמַחֲנֹתָם וַיַּכּוּם עַד־לֹא־נִשְׁאַר מֵהֶם וַיַּעֲשֶׂה לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה:

מה וישב יהושע בעת ההיא אל חצור ויכה אותה בחרב וכל נפש אשר בה השמיד וישרף אותה באש ומחצור עבר יהושע שמרון ויכה אותה והחרים אותה

46משם עבר עכסף ויעשה לה כאשר עשה לשמרון

47משם עבר עדולם ויכה את כל העם אשר בה ועשה לעדולם כאשר עשה לאכשף ולשמרון

48וַיַּעֲבֹר מֵהֶם אֶל־כָּל־עָרֵי־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר הִכָּה וַיַּךְ אֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאֶרֶת מֵהֶם וַיַּחֲרִימֵם:

49רק את שללם ואת בהמתם לקחו בני ישראל לעצמם טרף ואת כל נפש האדם הכו ,לא נתנו נפש לחיות.

50כאשר ציווה יהוה את משה כן עשו יהושע וכל ישראל לא נכשלו בדבר:

51וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יְהוָה וַיַּכֶּה אֶת־כָּל־מַלְכָיו מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד מֶלֶךְ וּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־אֶרֶץ:

52מלבד ממלכות סיחון ועוג אשר בעבר הירדן אשר בהן הכה משה ערים רבות ויתן אותן משה לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה

53וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִמֶּה וַיִּנְּתֵן אֹתָם לְנַחֲלָכָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וּלְחֲצִי שֵׁבֶט יִשְׂרָאֵל:

54חמש שנים נלחם יהושע עם המלכים האלה ,והוא נתן את עריהם לבני ישראל ,והארץ שקטה מהמלחמה בכל ערי האמורי והכנעני.

פרק90

א בעת ההיא בשנה החמישית לעבור את הירדן ,אחרי ששבתו בני ישראל ממלחמתם עם הכנענים ,בעת ההיא קמו מלחמות גדולות וקשות בין אדום ובין בני חיתים ,ובני חיתים נלחמו באדום.

2ויצא אבינוס מלך החיטים בשנה ההיא ,היא בשנת שלשים ואחת למלכותו ,וחיל גדול עמו ,מגיבורי בני החיטים ;וילך שעיר להילחם בבני עשו.

ג וַיִּשְׁמַע הֲדַד מֶלֶךְ אֱדוֹם אֶת-דְּבוּרָתוֹ וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ עִם-עַם כָּבֵד וְעִם-עָצָם וַיִּחָלֵם עִמּוֹ בִּשְׂדֵה אֱדוֹם:

ד ותגבר יד החיתים על בני עשו ,ויהרגו בני החיתים מבני עשו עשרים ושנים אלף איש ;וכל בני עשו ברח מפניהם.

ה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי חִתִּים וַיָּבֹאוּ אֶל־הֲדַד מֶלֶךְ אֱדֹם הַרְצֵב לְפָנֵיהֶם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ חַי וַיְבִיאוּ אֶל־אֲבִינוֹס מֶלֶךְ הַחִתִּים:

ו וַיְצַוֶּה אֲבִיאָנוֹס לַהֲרֹג אֹתוֹ ,וַיָּמָת הֲדַד מֶלֶךְ אֱדוֹם בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוֹנָה וְהַמָּלְכוּתוֹ.

ז וַיֹּסְפוּ בְנֵי חִתִּים בִּרְדוֹף אַחֲרֵי אֱדוֹם וַיַּכְּתָם מַגָּד גָּדוֹל וַיְהִי אֱדוֹם לְכֹל בְּנֵי חִתִּים:

ח וַיִּמָּלְכוּ בְנֵי חִתִּים בְּאֱדוֹם וַיְהִי אֱדוֹם תַּחַת יַד בְּנֵי חִתִּים וַיְהִי לְמַלְכָּה אֶחָד מֵהַיּוֹם הַהוּא:

9ומאותו העת לא יכלו עוד להרים את ראשם ,ותהיה ממלכתם אחת עם בני הכיתים.

10וַיַּשְׁמֵן אֲבִינוֹס שָׁמְרִים בְּאֱדוֹם וְהָיוּ כָּל-בְּנֵי אֱדוֹם נְכֵלִים וּמְסוּ לַאֲבִינוֹס ,וַיָּבִינוֹס שָׁב אֶל-אַרְצוֹ הַחִיתִים.

יא וכאשר חזר ,חידש את שלטונו ,ובנה לו ארמון רחב ידיים ומבוצר ,למגורי מלכות ,ומלוך בבטחה על בני כיתים ועל אדום.

12בימים ההם ,אחרי גרשו בני ישראל את כל הכנעני ואת האמורי ,ויהי יהושע זקן ובא בימים.

13וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ זָקַנְתָּ וְהָגִית בָּאֲשֶׁר נָתַר הָאָרֶץ לְרְשׁוּב:

יד ועתה חלקו את הארץ הזאת לנחלה לתשעת השבטים ולחצי שבט מנשה ויקם יהושע ויעש כאשר דבר יהוה אליו

15וַיְחַלֵּק אֶת־כָּל־הָאָרֶץ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לַנַּחֲלָקוֹת כְּפִי מְחַלְקֹתָם.

טז ולשבטה לוי לא נתן נחלה מנחות ה 'נחלתם הן כאשר דבר ה 'עליהן ביד משה

יז וַיִּתֵּן יְהוֹשֻׁעַ אֶת הַר חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן יְפוּנֶּה חֶלְקָה אֶחָד מִמַּעֲלֵי אֶת־אֶחָד אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּדֶר מֹשֶׁה:

18על כן הייתה חברון לנחלה לכלב ולבניו עד היום הזה.

19וַיְחַלֵּק יְהוֹשֻׁעֲהוּעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בַּגּוֹרָל לְכָל־יִשְׂרָאֵל לַנַּחֲלָה ,כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה.

20וַיִּתְּנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל עָרִים לַלְהֲלֵימִים מִנַּחֲלָתָם וְגָרֵשׁ לְמִקְהֹם וְלַנַּחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְּחַלְּצוּ אֶת-הָאָרֶץ בַּגּוֹרָל מִן-הַגָּדֹל אֶל-הַקָּטֹן:

כא וַיִּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ כִּגְבֻלָם וַיִּתְנַתְּנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן נַחֲלָה בְּתוֹכָם:

22בדבר יהוה נתנו לו את העיר אשר דרש את תמנת סרח בהר אפרים ויבן את העיר וישב בה.

23אלה הנחלות אשר חלקו אלעזר הכהן ויהושע בן נון וראשי האבות לשבטים לבני ישראל בגורל בשילה לפני יהוה פתח המשכן ויתרו לחלק את הארץ

24וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ לְבֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵם וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיהֶם:

25וַיָּנַח יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל מִכָּל-אֹיְבָם מִסְּבִיבָם וְלֹא-קָם אִישׁ מִפְּנֵיהֶם וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-כָּל-אֹיְבָם בְּיָדָם וְלֹא-נָפְלָת כָּל-הַטּוֹב אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה
אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשֶׂה יְהוָה כָּל-הַדָּבָר:
26ויקרא יהושע לכל בני ישראל ויברך אותם ויצוה אותם לעבוד את ה 'ואחרי כן שלח אותם וילכו איש לעירו ואיש לנחלתו
27וַיַּעַבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה כָּל-יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ ,וַיַּנְחֵק יְהוָה אֹתָם מִכָּל סְבִיבוֹתָם ,וַיֵּשְׁבוּ בְּבֶטַח בְּעָרֵיהֶם.
כח ויהי בימים ההם וימת אבינוס מלך הכיתים בשנת שלשים ושמונה למלכותו היא שנת השביעית למלכותו על אדום ויקברוהו
במקומו אשר בנה לו ולטינוס מלך תחתיו חמישים שנה
29ובתקופת מלכותו הוציא צבא ,ויצא ונלחם נגד יושבי בריטניה וקרניניה ,בני אלישע בן יון ,וגבר עליהם והטיל עליהם מס.
30וַיִּשָּׁמַע כִּי מָרַד אֱדוֹם מִתַּחַת יַד הַחִתִּים וַיֵּלֶךְ אֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם וַיַּשְׁכֵּם וַיַּשְׁכֵּם בְּיַד בְּנֵי הַחִתִּים וַיְהִי אֱדוֹם לְמַלְכָּה אֶחָד עִם בְּנֵי הַחִתִּים כָּל
הַיָּמִים:
31וְשָׁנִים רַבָּה לֹא הָיָה מֶלֶךְ בֶּאֱדוֹם וְהָיָה מְשַׁלְּטָנָם עַל בְּנֵי חִתִּים וְעַל מַלְכָּם:
לב ובשנה עשרים ושש שנה אחרי עבר בני ישראל את הירדן היא שנה שש ושש שנה אחרי צאת בני ישראל ממצרים ויהושע זקן
בימים בן מאה ושמונה שנים בימים ההם
לג ויקרא יהושע אל כל ישראל אל זקניו ושפטיו ושריו אחרי אשר נתן יהוה נוח לכל בני ישראל מכל אויביהם מסביב ויאמר יהושע
אל זקני ישראל ואל שפטיו הנה זקן אנכי בא בימים ואתם ראיתם את אשר עשה יהוה לכל הגויים אשר גרש מפניכם כי יהוה הוא
אשר נלחם לכם
34ועתה התחזקו לשמור ולעשות את כל דברי תורת משה לבלתי סוטה ממנה ימין ושמאל ולא תבוא עם הגויים הנשארים בארץ ולא
תזכירו את שם אלהיהם ודבקתם ביהוה אלהיכם כאשר עשיתם עד היום הזה
לה וַיְהוֹשֻׁעַ עָזַר מְאֹד אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת-יְהוָה כָּל-יָמֵיהֶם:
36וַיֹּאמְרוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל נַעֲבֹדֵר אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל-יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ וּבְנֵי-בָנֵינוּ וְזַרְעֵנוּ עַד-עָלָם
לז וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית אֶת-הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיְּשַׁלַּח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ וּלְעִירוֹ:
38ויהי בימים ההם ,כאשר בני ישראל ישבו בבטחה בעריהם ,ויקברו את ארונות שבטי אבותם אשר העלו ממצרים ,איש בנחלת
בניו .את שנים עשר בני יעקב קברו בני ישראל ,איש בנחלת בניו.
לט ואלה שמות הערים אשר קברו שם את שנים עשר בני יעקב אשר העלו בני ישראל ממצרים
40וַיִּקְבְּרוּ אֶת־רְאוּבֵן וְאֶת־גָּד ,לְעֵבֶר־הַיַּרְדֵּן ,בְּרוֹמַיִם ,אֲשֶׁר נָתַן מֹשֶׁה לְבָנֵיהֶם.
מא ואת שמעון ואת לוי קברו בעיר מודה אשר נתן לבני שמעון והיה מגרש העיר לבני לוי.
42ואת יהודה קברו בעיר בנימין ,מול בית לחם.
43ואת עצמות יששכר וזבולון קברו בצידון בחלקה אשר ירד לבניהם
44וַיִּקְבֹּר דָּן בְּעִיר בָּנָיו בְּאֶשְׁתָּאֵל ,וְנַפְתָּלִי וְאָשֵׁר קָבְרוּ בְּקֶדֶשׁ נַפְתָּלִי ,אִישׁ בִּמְקֻדָּו אֲשֶׁר נָתַן לְבָנָיו:
45ואת עצמות יוסף קברו בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת חמור ואשר הייתה ליוסף לנחלה
46וַיִּקְבְּרוּ אֶת-בִּנְיָמִין בִּירוּשָׁלַם ,מִנֶּגֶב הַיְבוּסִי ,אֲשֶׁר נָתַן לִבְנֵי-בִנְיָמִין ;וַיִּקְבְּרוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-אֲבוֹתָם ,אִישׁ בְּעִיר בְּנֵי-בִנְיָמִין.
47וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נוּן לְבֶן-מֵאָה וְעֶשְׂרָתָן וְהָיוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר-שָׁפַט יְהוֹשֻׁעַ אֶת-יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה כָּל-יְמֵי-חַיּוֹ:
48ושאר דברי יהושע ומלחמותיו ותוכחותיו אשר גער בהם את ישראל וכל אשר צוהם ושמות הערים אשר ירשו בני ישראל בימיו
הנה הם כתובים בספר דברי יהושע אל בני ישראל ובספר מלחמות ה 'אשר כתבו משה ויהושע ובני ישראל
מט וַיִּקְבְּרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בִּגְבֻל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת שֶׂר נָתְנָה לוֹ בְּהַר אֶפְרָיִם:
50וימת אלעזר בן אהרן בימים ההם ויקברוהו בגבעת פינחס בנו אשר נתנה לו בהר אפרים

פרק91

1בעת ההיא ,אחרי מות יהושע ,עדיין היו בני הכנענים בארץ ,ובני ישראל גמרו לגרשם.
2וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה לֵאמֹר מִי-יַעֲלֶה לָּנוּ רִאשֹׁנָה אֶל-הַכְּנַעֲנִי לְהִלָּחֶם עִמָּהּ וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה תַּעֲלֶה:
ג וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יְהוּדָה אֶל-שִׁמְעוֹן ,לֹא עָלָה עִמָּנוּ אֶל-חֶרְלֵנוּ וְנִלָּחֲם בַּכְּנַעֲנִי וְגַם-אֶנְעֲלָה עִמְּךָ בַּחֲרָלֶךָ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי שִׁמְעוֹן עִם-בְּנֵי יְהוּדָה:
ד ויעלו בני יהודה וילחמו בכנעני ,ויתן יהוה את הכנעני ביד בני יהודה ,ויכתם בבזק ,עשרת אלפים איש.
ה וַיִּלָּחֲמוּ אֶת-אֲדוֹנִיבֶזֶק בְּבֶזֶק וַיָּבָרַח מִפְּנֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אוֹתוֹ וַיִּכְשְׁאוּ וַיְקַדְּשׁוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת-אֲבוֹנָיו וְאֶת-אֶצְבְּנָיו וְאֶת-רֶגְלָיו:
ו ויאמר אדוניבזק שבעים ועשרה מלכים כרותי אגודלם ובהונות רגליהם אספו את אכלם תחת שלחני כאשר עשיתי כן גמל לי אלהים
ויבאוהו ירושלם וימת שם
ז וַיֵּלְכוּ בְנֵי שִׁמְעוֹן עִם בְּנֵי יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת-הַכְּנַעֲנִי בְּפִי־חָרֶב:
ח וַיְהִי יְהוָה עִם בְּנֵי יְהוּדָה וַיִּרְשְׁעוּ אֶת הָרָה וַיַּעֲלוּ בְנֵי יוֹסֵף בֵּית־אֵל הוּא לוּז וַיְהִי יְהוָה עִמָּהֶם:
ט וַיַּרְגְּלוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת-בֵּית-אֵל וַיִּרְאוּ הַשָּׁמְרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן-הָעִיר וַיִּתְפְּשׂוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַרְא נָא אֶת-בֹּא הָעִיר וְנַעֲשֶׂה עִמְּךָ חֶסֶד:
10וַיַּרְאֵהֶם הָאִישׁ הַהוּא אֶת-בֹּא הָעִיר וַיָּבֹאוּ בְנֵי יוֹסֵף וַיַּכּוּ אֶת-הָעִיר בְּפִי-חָרֶב:
יא וַיְשַׁלְּחוּ אֶת-הָאִישׁ וְאֶת־בְּנֵי־הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז וַיֵּשְׁבוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרָם וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּעָרָם וַיַּעַבְדוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְהוָה כָּל־יְמֵי־יְהוֹשֻׁעָה וְכָל־יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הַמַּאֲרִיכוּ יָמֵיהֶם אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעָה וְרָאוּ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל:
12וַיִּשְׁפּוּ הַזְּקֵנִים אֶת-יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁבַע שָׁנָה:

13וכל הזקנים נלחמו גם הם את מלחמות ישראל עם הכנענים ויגרש יהוה את הכנענים מפני בני ישראל כדי להושיב את ישראל בארצם
יד וַיָּקֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־אַבְרָהָם ,אֶל־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב ,וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַתִּתָּה לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם ,אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי.
15וַיִּתֵּן יְהוָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתָם וַיָּנַחַק יְהוָה מֵעַל־סְבִיבָתָם וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֶטַח בְּעָרֵיהם:
טז ברוך ה 'לעד ,אמן ואמן.
17חזקו את עצמכם ,ויהיה אמץ לב כל הבוטחים ביהוה .קץ.